

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیه السلام

www. **Ghaemiyeh** .com
www. **Ghaemiyeh** .org
www. **Ghaemiyeh** .net
www. **Ghaemiyeh** .ir

آموزش ترجمه و مفاهیم

عزیز سلطان ملک احمدی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن

نویسنده:

علی بمان ملک احمدی

ناشر چاپی:

جامعه المصطفی (صلی الله علیه وآله) العالمیه

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۴۴	آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن
۴۴	مشخصات کتاب
۴۵	جلد ۱
۴۵	اشاره
۴۹	سخن ناشر
۵۱	مقدمه پژوهشگاه بین المللی المصطفی صلی الله علیه و آله
۵۵	فهرست
۵۸	۱-سوره فاتحه(۱)
۵۸	اشاره
۵۸	جدول کلمه ها
۵۹	پرسش ها
۶۱	نکته
۶۱	مثال
۶۲	۲-سوره فاتحه(۲)
۶۲	اشاره
۶۲	جدول کلمه ها
۶۳	پرسش ها
۶۶	آشنایی با قرآن
۶۶	سوره فاتحه
۶۷	۳-سوره فاتحه(۳)
۶۷	اشاره
۶۷	جدول کلمه ها
۶۸	پرسش ها

۷۱ ..... ۴-سوره فاتحه(۴)

۷۱ ..... اشاره

۷۱ ..... جدول کلمه ها

۷۲ ..... پرسش ها

۷۵ ..... آشنایی با قرآن

۷۵ ..... سوره حمد(۲)

۷۶ ..... ۵-سوره اخلاص

۷۶ ..... اشاره

۷۶ ..... جدول کلمه ها

۷۷ ..... پرسش ها

۸۰ ..... آشنایی با قرآن

۸۰ ..... سوره اخلاص

۸۱ ..... ۶-سوره ناس(۱)

۸۱ ..... اشاره

۸۱ ..... جدول کلمه ها

۸۲ ..... پرسش ها

۸۵ ..... ۷-سوره ناس(۲)

۸۵ ..... اشاره

۸۵ ..... جدول کلمه ها

۸۶ ..... پرسش ها

۸۹ ..... آشنایی با قرآن

۸۹ ..... سوره ناس

۸۹ ..... استعاذه در تلاوت قرآن

۹۰ ..... ۸-سوره فلق

۹۰ ..... اشاره

۹۰ ..... جدول کلمه ها

۹۱	پرسش ها
۹۴	۹-سوره نصر(۱)
۹۴	اشاره
۹۴	جدول کلمه ها
۹۵	پرسش ها
۹۸	۱۰-سوره نصر(۲)
۹۸	اشاره
۹۸	جدول کلمه ها
۹۹	پرسش ها
۱۰۲	آشنایی با قرآن
۱۰۲	سوره نصر
۱۰۳	۱۱-سوره عصر(۱)
۱۰۳	اشاره
۱۰۳	جدول کلمه ها
۱۰۴	پرسش ها
۱۰۷	۱۲-سوره عصر(۲)
۱۰۷	اشاره
۱۰۷	جدول کلمه ها
۱۰۸	پرسش ها
۱۱۱	آشنایی با قرآن
۱۱۱	سوره عصر
۱۱۲	۱۳-سوره قدر
۱۱۲	اشاره
۱۱۲	جدول کلمه ها
۱۱۳	پرسش ها
۱۱۶	آشنایی با قرآن

۱۱۶	سوره قدر
۱۱۷	۱۴-سوره بینه
۱۱۷	اشاره
۱۱۷	جدول کلمه ها
۱۱۸	پرسش ها
۱۲۱	۱۵-سوره نوح(۱)
۱۲۱	اشاره
۱۲۱	جدول کلمه ها
۱۲۲	پرسش ها
۱۲۵	۱۶-سوره نوح(۲)
۱۲۵	اشاره
۱۲۵	جدول کلمه ها
۱۲۶	پرسش ها
۱۲۹	آشنایی با قرآن
۱۲۹	سوره نوح
۱۳۱	۱۷-سوره ملک(۱)
۱۳۱	اشاره
۱۳۱	جدول کلمه ها
۱۳۲	پرسش ها
۱۳۵	۱۸-سوره ملک(۲)
۱۳۵	اشاره
۱۳۵	جدول کلمه ها
۱۳۶	پرسش ها
۱۳۹	آشنایی با قرآن
۱۳۹	سوره ملک
۱۴۰	۱۹-سوره تغابن(۱)

۱۴۰ ..... اشاره

۱۴۰ ..... جدول کلمه ها

۱۴۱ ..... پرسش ها

۱۴۶ ..... ۲۰-سوره تغابن(۲)

۱۴۶ ..... اشاره

۱۴۶ ..... جدول کلمه ها

۱۴۷ ..... پرسش ها

۱۵۱ ..... آشنایی با قرآن

۱۵۱ ..... سوره تغابن

۱۵۲ ..... ۲۱-سوره جمعه(۱)

۱۵۲ ..... اشاره

۱۵۲ ..... جدول کلمه ها

۱۵۲ ..... پرسش ها

۱۵۶ ..... ۲۲-سوره جمعه(۲)

۱۵۶ ..... اشاره

۱۵۶ ..... جدول کلمه ها

۱۵۷ ..... پرسش ها

۱۶۰ ..... آشنایی با قرآن

۱۶۰ ..... سوره جمعه

۱۶۱ ..... ۲۳-سوره صف(۱)

۱۶۱ ..... اشاره

۱۶۱ ..... جدول کلمه ها

۱۶۲ ..... پرسش ها

۱۶۴ ..... ۲۴-سوره صف(۲)

۱۶۴ ..... اشاره

۱۶۴ ..... جدول کلمه ها

۱۶۵	پرسش ها
۱۶۹	آشنایی با قرآن
۱۶۹	سوره صف
۱۷۰	۲۵-سوره حشر(۱)
۱۷۰	اشاره
۱۷۰	جدول کلمه ها
۱۷۱	پرسش ها
۱۷۴	۲۶-سوره حشر(۲)
۱۷۴	اشاره
۱۷۴	جدول کلمه ها
۱۷۵	پرسش ها
۱۸۰	آشنایی با قرآن
۱۸۰	سوره حشر
۱۸۱	۲۷-سوره حدید(۱)
۱۸۱	اشاره
۱۸۱	جدول کلمه ها
۱۸۲	پرسش ها
۱۸۵	۲۸-سوره حدید(۲)
۱۸۵	اشاره
۱۸۵	جدول کلمه ها
۱۸۶	پرسش ها
۱۸۹	۲۹-سوره حدید(۳)
۱۸۹	اشاره
۱۸۹	جدول کلمه ها
۱۹۰	پرسش ها
۱۹۳	۳۰-سوره حدید(۴)

۱۹۳	.....	اشاره
۱۹۳	.....	جدول کلمه ها
۱۹۴	.....	پرسش ها
۱۹۸	.....	آشنایی با قرآن
۱۹۸	.....	سوره حدید
۱۹۹	.....	جلد ۲
۱۹۹	.....	مشخصات کتاب
۲۰۰	.....	اشاره
۲۰۴	.....	سخن ناشر
۲۰۶	.....	مقدمه پژوهشگاه بین المللی المصطفی صلی الله علیه و آله
۲۱۰	.....	فهرست
۲۱۳	.....	۱- سوره حمد و بخشی از نماز
۲۱۳	.....	اشاره
۲۱۳	.....	بخشی از اذکار نماز
۲۱۴	.....	جدول کلمه ها
۲۱۵	.....	پرسش ها
۲۱۶	.....	انس با قرآن در خانه
۲۱۷	.....	۲-سوره توحید
۲۱۷	.....	اشاره
۲۱۷	.....	جدول کلمه ها
۲۱۸	.....	پرسش ها
۲۱۹	.....	انس با قرآن در خانه
۲۲۰	.....	۳-سلام نماز
۲۲۰	.....	اشاره
۲۲۰	.....	جدول کلمه ها
۲۲۱	.....	پرسش ها

۲۲۳	انس با قرآن در خانه
۲۲۵	۴-سوره رحمن(۱)
۲۲۵	اشاره
۲۲۵	جدول کلمه ها
۲۲۶	پرسش ها
۲۲۷	انس با قرآن در خانه
۲۲۸	۵-سوره رحمن(۲)
۲۲۸	اشاره
۲۲۹	جدول کلمه ها
۲۲۹	پرسش ها
۲۳۰	انس با قرآن در خانه
۲۳۱	آشنایی با قرآن
۲۳۲	۶-سوره فتح(۱)
۲۳۲	اشاره
۲۳۲	جدول کلمه ها
۲۳۳	پرسش ها
۲۳۵	انس با قرآن در خانه
۲۳۶	۷-سوره فتح(۲)
۲۳۶	اشاره
۲۳۷	جدول کلمه ها
۲۳۷	پرسش ها
۲۳۸	انس با قرآن در خانه
۲۴۰	۸-سوره فتح(۳)
۲۴۰	اشاره
۲۴۱	جدول کلمه ها
۲۴۱	پرسش ها

- ۲۴۲ ..... انس با قرآن در خانه
- ۲۴۳ ..... آشنایی با قرآن
- ۲۴۴ ..... ۹-سوره جاثیه(۱)
- ۲۴۴ ..... اشاره
- ۲۴۴ ..... جدول کلمه ها
- ۲۴۵ ..... پرسش ها
- ۲۴۸ ..... انس با قرآن در خانه
- ۲۵۰ ..... ۱۰-سوره جاثیه(۲)
- ۲۵۰ ..... اشاره
- ۲۵۱ ..... جدول کلمه ها
- ۲۵۱ ..... پرسش ها
- ۲۵۴ ..... انس با قرآن در خانه
- ۲۵۵ ..... آشنایی با قرآن
- ۲۵۵ ..... سوره جاثیه
- ۲۵۶ ..... ۱۱-سوره دخان(۱)
- ۲۵۶ ..... اشاره
- ۲۵۶ ..... جدول کلمه ها
- ۲۵۷ ..... پرسش ها
- ۲۶۱ ..... انس با قرآن در خانه
- ۲۶۲ ..... ۱۲-سوره دخان(۲)
- ۲۶۲ ..... اشاره
- ۲۶۳ ..... جدول کلمه ها
- ۲۶۳ ..... پرسش ها
- ۲۶۶ ..... انس با قرآن در خانه
- ۲۶۷ ..... آشنایی با قرآن
- ۲۶۸ ..... ۱۳-سوره زخرف(۱)

۲۶۸ ..... اشاره

۲۶۸ ..... جدول کلمه ها

۲۶۹ ..... پرسش ها

۲۷۱ ..... انس با قرآن در خانه

۲۷۲ ..... ۱۴-سوره زخرف(۲)

۲۷۲ ..... اشاره

۲۷۳ ..... جدول کلمه ها

۲۷۳ ..... پرسش ها

۲۷۶ ..... انس با قرآن در خانه

۲۷۷ ..... آشنایی با قرآن

۲۷۷ ..... سوره زخرف

۲۷۸ ..... ۱۵-سوره شوری(۱)

۲۷۸ ..... اشاره

۲۷۸ ..... جدول کلمه ها

۲۷۹ ..... پرسش ها

۲۸۳ ..... انس با قرآن در خانه

۲۸۴ ..... ۱۶-سوره شوری(۲)

۲۸۴ ..... اشاره

۲۸۵ ..... جدول کلمه ها

۲۸۵ ..... پرسش ها

۲۸۸ ..... انس با قرآن در خانه

۲۸۹ ..... آشنایی با قرآن

۲۹۰ ..... ۱۷-سوره فصلت(۱)

۲۹۰ ..... اشاره

۲۹۰ ..... جدول کلمه ها

۲۹۱ ..... پرسش ها

۲۹۳	انس با قرآن در خانه
۲۹۵	۱۸-سوره فصلت(۲)
۲۹۵	اشاره
۲۹۵	جدول کلمه ها
۲۹۶	پرسش ها
۲۹۹	انس با قرآن در خانه
۳۰۰	آشنایی با قرآن
۳۰۱	۱۹-سوره یس(۱)
۳۰۱	اشاره
۳۰۱	جدول کلمه ها
۳۰۲	پرسش ها
۳۰۶	انس با قرآن در خانه
۳۰۷	۲۰-سوره یس(۲)
۳۰۷	اشاره
۳۰۷	جدول کلمه ها
۳۰۸	پرسش ها
۳۱۲	انس با قرآن در خانه
۳۱۳	آشنایی با قرآن
۳۱۳	سوره یس
۳۱۵	۲۱-سوره فاطر(۱)
۳۱۵	اشاره
۳۱۵	جدول کلمه ها
۳۱۶	پرسش ها
۳۲۰	انس با قرآن در خانه
۳۲۱	۲۲-سوره فاطر(۲)
۳۲۱	اشاره

۳۲۲	جدول کلمه ها
۳۲۲	پرسش ها
۳۲۶	انس با قرآن در خانه
۳۲۷	آشنایی با قرآن
۳۲۷	سوره فاطر
۳۲۸	۲۳-سوره احزاب(۱)
۳۲۸	اشاره
۳۲۸	جدول کلمه ها
۳۲۹	پرسش ها
۳۳۳	انس با قرآن در خانه
۳۳۴	۲۴-سوره احزاب(۲)
۳۳۴	اشاره
۳۳۴	جدول کلمه ها
۳۳۵	پرسش ها
۳۳۸	انس با قرآن در خانه
۳۳۹	آشنایی با قرآن
۳۳۹	سوره احزاب
۳۴۰	۲۵-سوره لقمان(۱)
۳۴۰	اشاره
۳۴۰	جدول کلمه ها
۳۴۱	پرسش ها
۳۴۵	انس با قرآن در خانه
۳۴۶	۲۶-سوره لقمان(۲)
۳۴۶	اشاره
۳۴۷	جدول کلمه ها
۳۴۷	پرسش ها

۳۵۰	انس با قرآن در خانه
۳۵۲	۲۷-سوره لقمان(۳)
۳۵۲	اشاره
۳۵۳	جدول کلمه ها
۳۵۳	پرسش ها
۳۵۶	انس با قرآن در خانه
۳۵۸	آشنایی با قرآن
۳۵۸	سوره لقمان
۳۵۹	۲۸-سوره عنکبوت(۱)
۳۵۹	اشاره
۳۵۹	جدول کلمه ها
۳۶۰	یادآوری
۳۶۰	پرسش ها
۳۶۴	انس با قرآن در خانه
۳۶۵	۲۹-سوره عنکبوت(۲)
۳۶۵	اشاره
۳۶۵	جدول کلمه ها
۳۶۶	پرسش ها
۳۶۹	انس با قرآن در خانه
۳۷۱	۳۰-سوره عنکبوت(۳)
۳۷۱	اشاره
۳۷۱	جدول کلمه ها
۳۷۲	پرسش ها
۳۷۴	انس با قرآن در خانه
۳۷۶	آشنایی با قرآن
۳۷۶	سوره عنکبوت

۳۷۷	جلد ۳
۳۷۷	مشخصات کتاب
۳۷۸	اشاره
۳۸۲	سخن ناشر
۳۸۴	مقدمه پژوهشگاه بین المللی المصطفی صلی الله علیه و آله
۳۸۸	فهرست
۳۹۱	۱- علم و معرفت
۳۹۱	اشاره
۳۹۲	تمرین
۳۹۲	یادآوری
۳۹۲	جدول کلمه ها
۳۹۳	تمرین
۳۹۳	پرسش ها
۳۹۷	تمرین
۳۹۸	انس با قرآن در خانه
۳۹۹	۲- تفکر در آیات
۳۹۹	اشاره
۴۰۰	تمرین
۴۰۰	جدول کلمه ها
۴۰۱	پرسش ها
۴۰۶	یادآوری
۴۰۶	انس با قرآن در خانه
۴۰۷	۳- تعقل و خردورزی
۴۰۷	اشاره
۴۰۸	تمرین
۴۰۸	جدول کلمه ها

- ۴۰۹ ..... پرسش ها
- ۴۱۳ ..... انس با قرآن در خانه
- ۴۱۴ ..... ۴-ایمان به اصول و مبانی اعتقادی
- ۴۱۴ ..... اشاره
- ۴۱۵ ..... تمرین
- ۴۱۵ ..... جدول کلمه ها
- ۴۱۶ ..... پرسش ها
- ۴۲۲ ..... ۵-آثار ایمان
- ۴۲۲ ..... اشاره
- ۴۲۳ ..... تمرین
- ۴۲۳ ..... جدول کلمه ها
- ۴۲۴ ..... پرسش ها
- ۴۲۹ ..... یادآوری
- ۴۲۹ ..... تمرین
- ۴۳۰ ..... ۶-وظایف فردی مؤمن
- ۴۳۰ ..... اشاره
- ۴۳۱ ..... جدول کلمه ها
- ۴۳۲ ..... پرسش ها
- ۴۳۷ ..... ۷-وظایف اجتماعی مؤمن و عدالت گرایی او
- ۴۳۷ ..... اشاره
- ۴۳۸ ..... تمرین
- ۴۳۸ ..... جدول کلمه ها
- ۴۳۹ ..... پرسش ها
- ۴۴۵ ..... ۸-تغذیه سالم بدن
- ۴۴۵ ..... اشاره
- ۴۴۶ ..... جدول کلمه ها

۴۴۷ ..... تمرین

۴۴۷ ..... پرسش ها

۴۵۲ ..... ۹-عمل شایسته

۴۵۲ ..... اشاره

۴۵۳ ..... جدول کلمه ها

۴۵۴ ..... پرسش ها

۴۵۹ ..... ۱۰-عبودیت و بندگی خدا

۴۵۹ ..... اشاره

۴۶۰ ..... تمرین

۴۶۰ ..... جدول کلمه ها

۴۶۱ ..... پرسش ها

۴۶۶ ..... ۱۱-نماز و روزه

۴۶۶ ..... اشاره

۴۶۷ ..... تمرین

۴۶۷ ..... جدول کلمه ها

۴۶۸ ..... پرسش ها

۴۷۲ ..... یادآوری

۴۷۳ ..... ۱۲-خمس و زکات

۴۷۳ ..... اشاره

۴۷۴ ..... تمرین

۴۷۴ ..... جدول کلمه ها

۴۷۵ ..... پرسش ها

۴۸۰ ..... ۱۳-حج و جهاد

۴۸۰ ..... اشاره

۴۸۱ ..... تمرین

۴۸۱ ..... جدول کلمه ها

۴۸۲ ..... پرسش

۴۸۷ ..... ۱۴-ظلم ستیزی و کارزار در راه خدا و حاکمیت او

۴۸۷ ..... اشاره

۴۸۸ ..... تمرین

۴۸۸ ..... جدول کلمه ها

۴۸۹ ..... پرسش ها

۴۹۴ ..... ۱۵-هجرت و نقش سازنده آن

۴۹۴ ..... اشاره

۴۹۵ ..... تمرین

۴۹۵ ..... جدول کلمه ها

۴۹۶ ..... پرسش

۵۰۰ ..... یادآوری

۵۰۱ ..... ۱۶-جهاد و اجر جهادگران

۵۰۱ ..... اشاره

۵۰۲ ..... تمرین

۵۰۲ ..... جدول کلمه ها

۵۰۳ ..... پرسش ها

۵۰۸ ..... ۱۷-امر به معروف و نهی از منکر

۵۰۸ ..... اشاره

۵۰۹ ..... تمرین

۵۰۹ ..... جدول کلمه ها

۵۱۰ ..... پرسش ها

۵۱۴ ..... یادآوری

۵۱۵ ..... ۱۸-مهرورزی خداوند نسبت به خواص از بندگانش

۵۱۵ ..... اشاره

۵۱۶ ..... تمرین

۵۱۶	جدول کلمه ها
۵۱۷	پرسش ها
۵۲۱	یادآوری
۵۲۳	۱۹-بی مهري خداوند نسبت به برخی از بندگان
۵۲۳	اشاره
۵۲۴	تمرین
۵۲۴	جدول کلمه ها
۵۲۵	پرسش ها
۵۳۰	۲۰-اتفاق در راه خدا
۵۳۰	اشاره
۵۳۱	تمرین
۵۳۱	جدول کلمه ها
۵۳۲	پرسش ها
۵۳۷	۲۱-احسان
۵۳۷	اشاره
۵۳۸	تمرین
۵۳۸	جدول کلمه ها
۵۳۹	پرسش ها
۵۴۳	۲۲-نيکوکاران و جایگاه آنان
۵۴۳	اشاره
۵۴۴	تمرین
۵۴۴	جدول کلمه ها
۵۴۵	پرسش ها
۵۵۰	۲۳-دعاء
۵۵۰	اشاره
۵۵۱	تمرین

۵۵۱	جدول کلمه ها
۵۵۲	پرسش ها
۵۵۷	۲۴- یاد خدا
۵۵۷	اشاره
۵۵۸	تمرین
۵۵۸	جدول کلمه ها
۵۵۹	پرسش ها
۵۶۴	۲۵- توبه
۵۶۴	اشاره
۵۶۵	تمرین
۵۶۵	جدول کلمه ها
۵۶۶	پرسش ها
۵۷۱	۲۶- استغفار
۵۷۱	اشاره
۵۷۲	تمرین
۵۷۲	جدول کلمه ها
۵۷۳	پرسش ها
۵۷۸	۲۷- شکر و شاکرین
۵۷۸	اشاره
۵۷۹	تمرین
۵۷۹	جدول کلمه ها
۵۸۰	پرسش
۵۸۶	۲۸- صبر و صابرين
۵۸۶	اشاره
۵۸۷	تمرین
۵۸۷	جدول کلمه ها

۵۸۸	پرسش ها
۵۹۲	۲۹-صفات پسندیده در مؤمنان راستین
۵۹۲	اشاره
۵۹۳	تمرین
۵۹۳	جدول کلمه ها
۵۹۴	پرسش ها
۵۹۹	۳۰-برخی از صفات نکوهیده و ناپسند مؤمنان
۵۹۹	اشاره
۶۰۰	تمرین
۶۰۰	جدول کلمه ها
۶۰۱	پرسش ها
۶۰۵	جلد ۴
۶۰۵	مشخصات کتاب
۶۰۶	اشاره
۶۱۰	سخن ناشر
۶۱۲	مقدمه پژوهشگاه بین المللی المصطفی صلی الله علیه و آله
۶۱۶	فهرست
۶۱۹	۱-آیات الهی تکوینی
۶۱۹	اشاره
۶۲۰	جدول کلمه ها
۶۲۰	پرسش ها
۶۲۳	انس با قرآن در خانه
۶۲۴	۲-آیات الهی تشریحی (وحی، معجزات، انبیاء)
۶۲۴	اشاره
۶۲۴	جدول کلمه ها
۶۲۵	پرسش ها

- ۶۲۸ ..... انس با قرآن در خانه
- ۶۲۹ ..... کلمه های آشنا
- ۶۳۰ ..... ۳-صفات الهی
- ۶۳۰ ..... اشاره
- ۶۳۰ ..... جدول کلمه ها
- ۶۳۱ ..... پرسش ها
- ۶۳۳ ..... انس با قرآن در خانه
- ۶۳۵ ..... کلمه های آشنا
- ۶۳۶ ..... ۴-صفات خداوند(۲)
- ۶۳۶ ..... اشاره
- ۶۳۶ ..... جدول کلمه ها
- ۶۳۷ ..... پرسش ها
- ۶۴۰ ..... انس با قرآن در خانه
- ۶۴۱ ..... کلمه های آشنا
- ۶۴۲ ..... ۵-تشریح دین و قانون گذاری ویژه خداست
- ۶۴۲ ..... اشاره
- ۶۴۲ ..... جدول کلمه ها
- ۶۴۳ ..... پرسش ها
- ۶۴۷ ..... انس با قرآن در خانه
- ۶۴۷ ..... کلمه های آشنا
- ۶۴۸ ..... ۶-هدایت الهی
- ۶۴۸ ..... اشاره
- ۶۴۸ ..... جدول کلمه ها
- ۶۴۹ ..... پرسش ها
- ۶۵۲ ..... انس با قرآن در خانه
- ۶۵۳ ..... کلمه های آشنا

- ۶۵۴ - ..... - ولایت الله - ۷
- ۶۵۴ - ..... - اشاره
- ۶۵۴ - ..... - جدول کلمه ها
- ۶۵۵ - ..... - پرسش ها
- ۶۵۹ - ..... - انس با قرآن در خانه
- ۶۵۹ - ..... - کلمه های آشنا
- ۶۶۰ - ..... - نفی ولایت غیر الله - ۸
- ۶۶۰ - ..... - اشاره
- ۶۶۱ - ..... - جدول کلمه ها
- ۶۶۱ - ..... - پرسش ها
- ۶۶۴ - ..... - انس با قرآن در خانه
- ۶۶۵ - ..... - کلمه های آشنا
- ۶۶۶ - ..... - الوهیت الله - ۹
- ۶۶۶ - ..... - اشاره
- ۶۶۷ - ..... - جدول کلمه ها
- ۶۶۷ - ..... - پرسش ها
- ۶۷۰ - ..... - انس با قرآن در خانه
- ۶۷۱ - ..... - کلمه های آشنا
- ۶۷۲ - ..... - ربوبیت الله - ۱۰
- ۶۷۲ - ..... - اشاره
- ۶۷۳ - ..... - جدول کلمه ها
- ۶۷۳ - ..... - پرسش ها
- ۶۷۸ - ..... - انس با قرآن در خانه
- ۶۷۹ - ..... - ۱۱ - دعاهای قرآنی (بهره گیری و برخورداری از ربوبیت الله)
- ۶۷۹ - ..... - اشاره
- ۶۷۹ - ..... - جدول کلمه ها

- ۶۸۰ ..... پرسش ها
- ۶۸۴ ..... انس با قرآن در خانه
- ۶۸۴ ..... کلمه های آشنا
- ۶۸۶ ..... ۱۲- خالقیت الله
- ۶۸۶ ..... اشاره
- ۶۸۷ ..... جدول کلمه ها
- ۶۸۷ ..... پرسش ها
- ۶۹۰ ..... انس با قرآن در خانه
- ۶۹۲ ..... کلمه های آشنا
- ۶۹۲ ..... یادآوری
- ۶۹۳ ..... ۱۳- رازقیت الله
- ۶۹۳ ..... اشاره
- ۶۹۴ ..... جدول کلمه ها
- ۶۹۴ ..... پرسش ها
- ۶۹۹ ..... انس با قرآن در خانه
- ۷۰۰ ..... ۱۴- مالکیت الله
- ۷۰۰ ..... اشاره
- ۷۰۰ ..... جدول کلمه ها
- ۷۰۱ ..... پرسش ها
- ۷۰۴ ..... انس با قرآن در خانه
- ۷۰۶ ..... کلمه های آشنا
- ۷۰۷ ..... ۱۵- ملوکیت و فرمانروایی الله
- ۷۰۷ ..... اشاره
- ۷۰۷ ..... جدول کلمه ها
- ۷۰۸ ..... پرسش ها
- ۷۱۲ ..... انس با قرآن در خانه

- ۷۱۳ ..... کلمه های آشنا
- ۷۱۴ ..... ۱۶-حاکمیت الله
- ۷۱۴ ..... اشاره
- ۷۱۵ ..... جدول کلمه ها
- ۷۱۵ ..... پرسش ها
- ۷۲۰ ..... انس با قرآن در خانه
- ۷۲۱ ..... کلمه های آشنا
- ۷۲۲ ..... ۱۷-عبودیت الله
- ۷۲۲ ..... اشاره
- ۷۲۳ ..... جدول کلمه ها
- ۷۲۳ ..... پرسش ها
- ۷۲۶ ..... انس با قرآن در خانه
- ۷۲۸ ..... کلمه های آشنا
- ۷۲۹ ..... ۱۸-حق و حاکمیت آن
- ۷۲۹ ..... اشاره
- ۷۳۰ ..... جدول کلمه ها
- ۷۳۰ ..... پرسش ها
- ۷۳۱ ..... پرسش ها
- ۷۳۵ ..... انس با قرآن در خانه
- ۷۳۶ ..... کلمه های آشنا
- ۷۳۷ ..... ۱۹-تقوای الهی و خدامداری انسان
- ۷۳۷ ..... اشاره
- ۷۳۸ ..... جدول کلمه ها
- ۷۳۸ ..... پرسش ها
- ۷۴۱ ..... انس و قرآن در خانه
- ۷۴۲ ..... کلمه های آشنا

- ۲۰- آثار تقوای الهی ۷۴۴
- اشاره ۷۴۴
- جدول کلمه ها ۷۴۵
- پرسش ها ۷۴۵
- انس با قرآن در خانه ۷۵۰
- کلمه های آشنا ۷۵۰
- ۲۱- سرانجام متّین ۷۵۱
- اشاره ۷۵۱
- جدول کلمه ها ۷۵۱
- پرسش ها ۷۵۲
- انس با قرآن در خانه ۷۵۵
- کلمه های آشنا ۷۵۷
- ۲۲- تأییدات الهی ۷۵۸
- اشاره ۷۵۸
- جدول کلمه ها ۷۵۹
- پرسش ها ۷۵۹
- انس با قرآن در خانه ۷۶۴
- کلمه های آشنا ۷۶۴
- ۲۳- نقش شیطان ۷۶۵
- اشاره ۷۶۵
- جدول کلمه ها ۷۶۵
- پرسش ها ۷۶۶
- انس با قرآن در خانه ۷۶۹
- کلمه های آشنا ۷۷۱
- ۲۴- نقش فرشتگان ۷۷۲
- اشاره ۷۷۲

- ۷۷۲ ..... جدول کلمه ها
- ۷۷۳ ..... پرسش ها
- ۷۷۶ ..... انس با قرآن در خانه
- ۷۷۸ ..... کلمه های آشنا
- ۷۷۹ ..... ۲۵-سُنَّت های الهی و اراده حاکم او
- ۷۷۹ ..... اشاره
- ۷۸۰ ..... جدول کلمه ها
- ۷۸۰ ..... پرسش ها
- ۷۸۳ ..... انس با قرآن در خانه
- ۷۸۵ ..... کلمه های آشنا
- ۷۸۶ ..... ۲۶-توکل بر خداوند
- ۷۸۶ ..... اشاره
- ۷۸۶ ..... جدول کلمه ها
- ۷۸۷ ..... پرسش ها
- ۷۹۰ ..... انس با قرآن در خانه
- ۷۹۰ ..... کلمه های آشنا
- ۷۹۱ ..... ۲۷-نفاق و منافقین
- ۷۹۱ ..... اشاره
- ۷۹۱ ..... جدول کلمه ها
- ۷۹۲ ..... پرسش ها
- ۷۹۵ ..... انس با قرآن در خانه
- ۷۹۷ ..... کلمه های آشنا
- ۷۹۸ ..... ۲۸-فسق و فاسقین
- ۷۹۸ ..... اشاره
- ۷۹۹ ..... جدول کلمه ها
- ۷۹۹ ..... پرسش ها

۸۰۲	انس با قرآن در خانه
۸۰۴	کلمه های آشنا
۸۰۵	۲۹- عصیان و سرپیچی از فرامین رهبر
۸۰۵	اشاره
۸۰۶	جدول کلمه ها
۸۰۶	پرسش ها
۸۱۱	انس با قرآن در خانه
۸۱۲	کلمه های آشنا
۸۱۳	۳۰- دنیاگرایی
۸۱۳	اشاره
۸۱۳	جدول کلمه ها
۸۱۴	پرسش ها
۸۱۸	انس با قرآن در خانه
۸۲۱	جلد ۵
۸۲۱	مشخصات کتاب
۸۲۲	اشاره
۸۲۶	سخن ناشر
۸۲۸	مقدمه پژوهشگاه بین المللی المصطفی صلی الله علیه و آله
۸۳۲	فهرست
۸۳۵	۱- رسالت انبیاء علیهم السلام
۸۳۵	اشاره
۸۳۶	جدول کلمه ها
۸۳۶	پرسش ها
۸۳۹	یادآوری
۸۴۱	تمرین
۸۴۱	انس با قرآن در خانه

۲- تکذیب کنندگان انبیاء علیهم السلام ۸۴۳

اشاره ۸۴۳

جدول کلمه ها ۸۴۴

پرسش ها ۸۴۴

یادآوری ۸۴۷

تمرین ۸۴۷

انس با قرآن در خانه ۸۴۹

۳- داستان خلقت حضرت آدم علیه السلام ۸۵۰

اشاره ۸۵۰

جدول کلمه ها ۸۵۰

پرسش ها ۸۵۱

انس با قرآن در خانه ۸۵۴

۴- داستان هبوط آدم علیه السلام ۸۵۵

اشاره ۸۵۵

جدول کلمه ها ۸۵۶

پرسش ۸۵۶

انس با قرآن در خانه ۸۵۹

۵- داستان حضرت نوح علیه السلام (سوره نوح) ۸۶۱

اشاره ۸۶۱

جدول کلمه ها ۸۶۱

پرسش ها ۸۶۲

انس با قرآن در خانه ۸۶۶

۶- داستان حضرت سلیمان علیه السلام و مورچگان ۸۶۷

اشاره ۸۶۷

جدول کلمه ها ۸۶۷

پرسش ها ۸۶۸

انس با قرآن در خانه - ۸۷۱

۷-داستان حضرت هود علیه السلام و قوم عاد - ۸۷۲

اشاره - ۸۷۲

جدول کلمه ها - ۸۷۲

پرسش ها - ۸۷۳

انس با قرآن در خانه - ۸۷۶

۸-داستان حضرت صالح علیه السلام و قوم ثمود - ۸۷۹

اشاره - ۸۷۹

جدول کلمه ها - ۸۸۰

پرسش ها - ۸۸۰

انس با قرآن در خانه - ۸۸۳

۹-داستان حضرت ابراهیم علیه السلام (۱) - ۸۸۶

اشاره - ۸۸۶

جدول کلمه ها - ۸۸۶

پرسش ها - ۸۸۷

انس با قرآن در خانه - ۸۹۰

۱۰-داستان حضرت ابراهیم علیه السلام (۲) - ۸۹۳

اشاره - ۸۹۳

جدول کلمه ها - ۸۹۴

پرسش ها - ۸۹۴

انس با قرآن در خانه - ۸۹۷

۱۱-داستان حضرت یوسف علیه السلام (۱) - ۹۰۰

اشاره - ۹۰۰

جدول کلمه ها - ۹۰۱

پرسش ها - ۹۰۱

انس با قرآن در خانه - ۹۰۴

۹۰۷ ..... ۱۲-داستان حضرت یوسف علیه السلام در زندان(۲).....

۹۰۷ ..... اشاره

۹۰۸ ..... جدول کلمه ها

۹۰۸ ..... پرسش ها

۹۱۱ ..... انس با قرآن در خانه

۹۱۴ ..... ۱۳-داستان حضرت یوسف علیه السلام و حکومت مصر(۳).....

۹۱۴ ..... اشاره

۹۱۴ ..... جدول کلمه ها

۹۱۵ ..... پرسش ها

۹۱۸ ..... انس با قرآن در خانه

۹۲۱ ..... ۱۴-داستان کودکی حضرت موسی علیه السلام.....

۹۲۱ ..... اشاره

۹۲۱ ..... جدول کلمه ها

۹۲۲ ..... پرسش ها

۹۲۵ ..... انس با قرآن در خانه

۹۲۶ ..... ۱۵-داستان بعثت حضرت موسی علیه السلام.....

۹۲۶ ..... اشاره

۹۲۶ ..... جدول کلمه ها

۹۲۷ ..... پرسش ها

۹۳۰ ..... انس با قرآن در خانه

۹۳۳ ..... ۱۶-داستان حضرت موسی علیه السلام و فرعون.....

۹۳۳ ..... اشاره

۹۳۴ ..... جدول کلمه ها

۹۳۴ ..... پرسش ها

۹۳۷ ..... انس با قرآن در خانه

۹۳۹ ..... ۱۷-داستان حضرت عیسی علیه السلام.....

- ۹۳۹ ..... اشاره
- ۹۴۰ ..... جدول کلمه ها
- ۹۴۰ ..... پرسش ها
- ۹۴۱ ..... انس با قرآن در خانه
- ۹۴۴ ..... ۱۸-رسالت پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله
- ۹۴۴ ..... اشاره
- ۹۴۵ ..... جدول کلمه ها
- ۹۴۵ ..... پرسش ها
- ۹۴۸ ..... انس با قرآن در خانه
- ۹۴۹ ..... ۱۹-پیامبر اسلام خاتم النبیین
- ۹۴۹ ..... اشاره
- ۹۵۰ ..... جدول کلمه ها
- ۹۵۰ ..... پرسش ها
- ۹۵۳ ..... انس با قرآن در خانه
- ۹۵۴ ..... ۲۰-رهبری انبیاء و نقش حکومتی ادیان
- ۹۵۴ ..... اشاره
- ۹۵۵ ..... جدول کلمه ها
- ۹۵۶ ..... پرسش ها
- ۹۶۰ ..... انس با قرآن در خانه
- ۹۶۱ ..... ۲۱-تورات و انجیل در قرآن
- ۹۶۱ ..... اشاره
- ۹۶۲ ..... جدول کلمه ها
- ۹۶۲ ..... پرسش ها
- ۹۶۵ ..... انس با قرآن در خانه
- ۹۶۷ ..... ۲۲-آداب تلاوت قرآن
- ۹۶۷ ..... اشاره

۹۶۸	جدول کلمه ها
۹۶۸	پرسش ها
۹۷۱	انس با قرآن در خانه
۹۷۴	۲۳-ویژگی های قرآن
۹۷۴	اشاره
۹۷۵	جدول کلمه ها
۹۷۵	پرسش ها
۹۷۸	انس با قرآن در خانه
۹۷۹	۲۴-اعجاز قرآن
۹۷۹	اشاره
۹۸۰	جدول کلمه ها
۹۸۰	پرسش ها
۹۸۳	انس با قرآن در خانه
۹۸۶	۲۵-عدالت گرایی انبیاء
۹۸۶	اشاره
۹۸۷	جدول کلمه ها
۹۸۷	پرسش ها
۹۹۰	انس با قرآن در خانه
۹۹۳	۲۶-حادثه رستاخیز
۹۹۳	اشاره
۹۹۳	جدول کلمه ها
۹۹۴	پرسش ها
۹۹۷	انس با قرآن در خانه
۹۹۸	۲۷-ویژگی های روز قیامت(۱)
۹۹۸	اشاره
۹۹۸	جدول کلمه ها

۹۹۹	پرسش ها
۱۰۰۰	انس با قرآن در خانه
۱۰۰۳	۲۸-ویژگی های روز قیامت(۲)
۱۰۰۳	اشاره
۱۰۰۳	جدول کلمه ها
۱۰۰۴	پرسش ها
۱۰۰۷	انس با قرآن در خانه
۱۰۰۸	۲۹-بهشت و بهشتیان
۱۰۰۸	اشاره
۱۰۰۹	جدول کلمه ها
۱۰۰۹	پرسش ها
۱۰۱۲	انس با قرآن در خانه
۱۰۱۳	۳۰-دوزخ و دوزخیان
۱۰۱۳	اشاره
۱۰۱۴	جدول کلمه ها
۱۰۱۵	پرسش ها
۱۰۱۸	انس با قرآن در خانه
۱۰۲۰	جلد ۶
۱۰۲۰	مشخصات کتاب
۱۰۲۱	اشاره
۱۰۲۵	سخن ناشر
۱۰۲۷	مقدمه پژوهشگاه بین المللی المصطفی صلی الله علیه و آله
۱۰۳۰	فهرست
۱۰۳۴	۱-علم و معرفت
۱۰۳۴	اشاره
۱۰۳۵	تمرین

جدول کلمه ها ۱۰۳۵

پرسش ها ۱۰۳۶

انس با قرآن در خانه ۱۰۴۰

۲-تفکر در آیات ۱۰۴۱

اشاره ۱۰۴۱

تمرین ۱۰۴۲

جدول کلمه ها ۱۰۴۲

پرسش ها ۱۰۴۳

یادآوری ۱۰۴۸

انس با قرآن در خانه ۱۰۴۸

۳-تعقل و خردورزی ۱۰۴۹

اشاره ۱۰۴۹

تمرین ۱۰۵۰

جدول کلمه ها ۱۰۵۰

پرسش ها ۱۰۵۱

انس با قرآن در خانه ۱۰۵۵

۴-ایمان به اصول و مبانی اعتقادی ۱۰۵۶

اشاره ۱۰۵۶

تمرین ۱۰۵۷

جدول کلمه ها ۱۰۵۷

پرسش ها ۱۰۵۸

تمرین ۱۰۶۳

۵-آثار ایمان ۱۰۶۴

اشاره ۱۰۶۴

تمرین ۱۰۶۵

جدول کلمه ها ۱۰۶۵

۱۰۶۶ ..... پرسش ها

۱۰۷۱ ..... یادآوری

۱۰۷۱ ..... تمرین

۱۰۷۲ ..... ۶-وظایف فردی مؤمن

۱۰۷۲ ..... اشاره

۱۰۷۳ ..... جدول کلمه ها

۱۰۷۳ ..... پرسش ها

۱۰۷۹ ..... ۷-وظایف اجتماعی مؤمن و عدالت گرایی او

۱۰۷۹ ..... اشاره

۱۰۸۰ ..... تمرین

۱۰۸۰ ..... جدول کلمه ها

۱۰۸۱ ..... پرسش ها

۱۰۸۶ ..... ۸-تغذیه سالم بدن

۱۰۸۶ ..... اشاره

۱۰۸۷ ..... تمرین

۱۰۸۷ ..... جدول کلمه ها

۱۰۸۸ ..... پرسش ها

۱۰۹۴ ..... ۹-عمل شایسته

۱۰۹۴ ..... اشاره

۱۰۹۵ ..... جدول کلمه ها

۱۰۹۶ ..... پرسش ها

۱۱۰۱ ..... ۱۰-عبودیت و بندگی خدا

۱۱۰۱ ..... اشاره

۱۱۰۲ ..... تمرین

۱۱۰۲ ..... جدول کلمه ها

۱۱۰۳ ..... پرسش ها

- ۱۱- نماز و روزه ۱۱۰۸
- اشاره ۱۱۰۸
- تمرین ۱۱۰۹
- جدول کلمه ها ۱۱۰۹
- پرسش ها ۱۱۱۰
- ۱۲- خمس و زکات ۱۱۱۵
- اشاره ۱۱۱۵
- تمرین ۱۱۱۶
- جدول کلمه ها ۱۱۱۶
- پرسش ها ۱۱۱۷
- ۱۳- حج و جهاد ۱۱۲۲
- اشاره ۱۱۲۲
- تمرین ۱۱۲۳
- جدول کلمه ها ۱۱۲۳
- پرسش ها ۱۱۲۴
- تمرین ۱۱۲۸
- ۱۴- ظلم ستیزی و کارزار در راه خدا و حاکمیت او ۱۱۲۹
- اشاره ۱۱۲۹
- تمرین ۱۱۳۰
- جدول کلمه ها ۱۱۳۰
- پرسش ها ۱۱۳۱
- ۱۵- هجرت و نقش سازنده آن ۱۱۳۶
- اشاره ۱۱۳۶
- تمرین ۱۱۳۷
- جدول کلمه ها ۱۱۳۷
- پرسش ها ۱۱۳۸

- ۱۶-مقام شهید و شهادت ۱۱۴۳
- اشاره ۱۱۴۳
- تمرین ۱۱۴۴
- جدول کلمه ها ۱۱۴۴
- پرسش ها ۱۱۴۵
- ۱۷-اهمیت امر به معروف و نهی از منکر ۱۱۵۰
- اشاره ۱۱۵۰
- تمرین ۱۱۵۱
- جدول کلمه ها ۱۱۵۱
- پرسش ها ۱۱۵۲
- ۱۸-مهرورزی خداوند نسبت به خواص از بندگان ۱۱۵۷
- اشاره ۱۱۵۷
- تمرین ۱۱۵۸
- جدول کلمه ها ۱۱۵۸
- پرسش ها ۱۱۵۹
- ۱۹-بی مهری خداوند نسبت به برخی از بندگان ۱۱۶۴
- اشاره ۱۱۶۴
- تمرین ۱۱۶۵
- جدول کلمه ها ۱۱۶۵
- پرسش ها ۱۱۶۶
- ۲۰-نفاق در راه خدا ۱۱۷۱
- اشاره ۱۱۷۱
- تمرین ۱۱۷۲
- جدول کلمه ها ۱۱۷۲
- پرسش ها ۱۱۷۳
- ۲۱-احسان ۱۱۷۸

۱۱۷۸	.....	اشاره
۱۱۷۹	.....	تمرین
۱۱۷۹	.....	جدول کلمه ها
۱۱۸۰	.....	پرسش ها
۱۱۸۴	.....	۲۲-نیکوکاران و جایگاه آنان
۱۱۸۴	.....	اشاره
۱۱۸۵	.....	تمرین
۱۱۸۵	.....	جدول کلمه ها
۱۱۸۶	.....	پرسش ها
۱۱۹۱	.....	۲۳-دعاء
۱۱۹۱	.....	اشاره
۱۱۹۲	.....	تمرین
۱۱۹۲	.....	جدول کلمه ها
۱۱۹۳	.....	پرسش ها
۱۱۹۸	.....	۲۴-یاد خدا
۱۱۹۸	.....	اشاره
۱۱۹۹	.....	تمرین
۱۱۹۹	.....	جدول کلمه ها
۱۲۰۰	.....	پرسش ها
۱۲۰۴	.....	۲۵-توبه
۱۲۰۴	.....	اشاره
۱۲۰۵	.....	تمرین
۱۲۰۵	.....	جدول کلمه ها
۱۲۰۶	.....	پرسش ها
۱۲۱۰	.....	یادآوری
۱۲۱۱	.....	۲۶-استغفار

۱۲۱۱ ..... اشاره

۱۲۱۲ ..... تمرین

۱۲۱۲ ..... جدول کلمه ها

۱۲۱۳ ..... پرسش ها

۱۲۱۸ ..... ۲۷-شکر و شاکرین

۱۲۱۸ ..... اشاره

۱۲۱۹ ..... تمرین

۱۲۱۹ ..... جدول کلمه ها

۱۲۲۰ ..... پرسش ها

۱۲۲۶ ..... ۲۸-صبر و صابرين

۱۲۲۶ ..... اشاره

۱۲۲۷ ..... تمرین

۱۲۲۷ ..... جدول کلمه ها

۱۲۲۸ ..... پرسش ها

۱۲۳۳ ..... ۲۹-صفات پسندیده در مؤمنان راستين

۱۲۳۳ ..... اشاره

۱۲۳۴ ..... تمرین

۱۲۳۴ ..... جدول کلمه ها

۱۲۳۵ ..... پرسش ها

۱۲۴۱ ..... ۳۰-برخی از صفات نکوهیده و ناپسند مؤمنان

۱۲۴۱ ..... اشاره

۱۲۴۲ ..... تمرین

۱۲۴۲ ..... جدول کلمه ها

۱۲۴۳ ..... پرسش ها

۱۲۴۷ ..... درباره مرکز

آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن. جلد ۱

سرشناسه: ملک احمدی، علی بمان، ۱۳۳۱ -

عنوان و نام پدیدآور: آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن / علی بمان ملک احمدی.

مشخصات نشر: قم: مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی (ص)، ۱۳۹۲.

مشخصات ظاهری: ۶ ج.: جدول.

فروست: پژوهشگاه بین المللی المصطفی؛ ۱۱۰.

شابک: دوره: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۴۲۱-۷؛ ۵۵۰۰۰ ریال: ج. ۱: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۴۱۵-۶؛ ۵۵۰۰۰ ریال: ج. ۲: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-

۴۱۶-۳؛ ۶۰۰۰۰ ریال: ج. ۳: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۴۱۷-۰؛ ۶۰۰۰۰ ریال: ج. ۴: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۴۱۸-۷؛ ۶۰۰۰۰ ریال: ج. ۵:

۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۴۱۹-۴؛ ۶۰۰۰۰ ریال: ج. ۶: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۴۲۰-۰

وضعیت فهرست نویسی: فاپا

یادداشت: ج. ۲- ۶ (چاپ اول: ۱۳۹۲).

یادداشت: ج. ۱- ۵ (چاپ دوم: ۱۳۹۳) (فیا).

موضوع: قرآن -- راهنمای آموزشی

موضوع: قرآن -- پرسش ها و پاسخ ها

موضوع: قرآن -- ترجمه -- راهنمای آموزشی

شناسه افزوده: جامعه المصطفی (ص) العالمیه. مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی (ص)

رده بندی کنگره: ۲/۶۵/BP ۸۲۷۳۵/۱۳۹۲

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۱۰۷

شماره کتابشناسی ملی: ۲۳۵۴۲۷۲

ص: ۱

جلد ۱

اشاره

آموزش ترجمه و مفاهيم قرآن

علی بمان ملک احمدی

ص: ۳

تحولات اجتماعی و مقتضیات نوپدید دانش‌ها و پدید آمدن دانش‌های نو، نیازهایی را به وجود آورده که پاسخ‌گویی به آن ایجاد رشته‌های تحصیلی جدید و تربیت چهره‌های متخصص را ضروری می‌نماید. از این رو کتاب‌های آموزشی نیز باید با توجه به این دگرگونی‌ها تألیف شود.

جهانی‌شدن و گسترش سلطه فرهنگی غرب در سایه رسانه‌های فرهنگی و ارتباطی اقتضا دارد که دانش پژوهان و علاقه‌مندان به این مباحث، با اندیشه‌های بلند و ارزش‌های متعالی آشنا شوند و این مهم با ایجاد رشته‌های تخصصی، تولید متون جدید و غنی، گسترش دامنه آموزش و تربیت سازمان‌یافته دانشجویان به سرانجام خواهد رسید. این فرایند گاه در پرداختن به مباحث بنیادین و تدوین متون تخصصی تعریف می‌شود و گاه در نگارش بحث‌های علمی، اما نه چندان پیچیده و تخصصی به ظهور می‌رسد.

از طرفی بالندگی مراکز آموزشی در گرو نظام آموزشی منسجم، قانونمند و پویاست. بازنگری در متن‌ها و شیوه‌های آموزشی و به روز کردن آنها نیز این انسجام و پویایی و در نتیجه نشاط علمی مراکز آموزشی را در پی دارد.

در این بستر، حوزه های علوم دینی به برکت انقلاب شکوهمند اسلامی، سالیانی است که در اندیشه اصلاح ساختار آموزشی و بازنگری متون درسی اند.

«جامعه المصطفی صلی الله علیه و آله العالمیه» به عنوان بخشی از این مجموعه که رسالت بزرگ تعلیم و تربیت طلاب غیر ایرانی را بر عهده دارد، تألیف متون درسی مناسب را سرلوحه تلاش قرار داده و تدوین و نشر متون درسی در موضوعات گوناگون علوم دینی، حاصل این فرایند است.

«مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی صلی الله علیه و آله» با قدردانی و سپاس از فاضل ارجمند جناب آقای علی بمان ملک احمدی مؤلف کتاب آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن و تمام عزیزانی که در تولید این اثر همیاری و همفکری داشته اند، آن را به جویندگان فرهنگ و اندیشه ناب اسلامی تقدیم می کند.

مرکز بین المللی

ترجمه و نشر المصطفی صلی الله علیه و آله

ص: ۶

حقیقت‌مداری اصیل‌ترین و زیباترین راز هستی و حقیقت‌طلبی ماندگارترین و برترین گرایش آدمی است.

داستان پر رمز و راز حقیقت‌جویی بشر، سرشار از هنرنمایی مؤمنان، مجاهدان و عالمانی است که با تمسک و پای‌بندی به حقیقت بی‌منتها، در مصاف بین حق و باطل، سربلندی و شرافت ذاتی حق را نمایان ساخته‌اند و در این میان، چه درخشندگی چشم‌نوازی در اسلام عزیز است که علم را به ذات خود، شرافتمند و فخیم دانسته و از باب تا محراب، کائنات را سراسر علم و عالم و معلوم می‌نمایاند و در مکتب آن، جز اولوالعلم و راسخان در مسیر طلب دانش، کسی را توان دست‌یابی به گنجینه‌های حکمت نیست.

علم برخاسته از وجدان پاک و عقل سلیم، در پرتو انوار آسمانی وحی، هم به فرد کمال‌انسانی، عظمت روحی و رشد معنوی می‌بخشد و فکر، اندیشه و خیال او را به پرواز درمی‌آورد، و هم جامعه را سمت و سوی سعادت‌مندان به‌بخشیده و آن را به جامعه‌ای متمدن و پیشرو متحول می‌کند. بی‌توجهی یا کوتاه‌فکری است اگر فرد و جامعه‌ای به دنبال عزت، استقلال، هویت، امنیت، سعادت و سربلندی

مادی و معنوی باشد، اما آن را در صراطی غیر از حقیقت طلبی، علم اندوزی و حکمت مداری الهی طلب نمایند.

انقلاب سراسر نور اسلامی ایران که داعیه جهانی سازی کلمه الله و برپایی تمدن جهانی اسلام را داشته و فروپاشی و افول تمدن های پوشالی غرب و شرق را به نظاره نشسته است، با اندیشه فقهاتی در اداره حکومت و نظریه مترقی «ولایت فقیه»، طرازی از مسئولیت ها و مأموریت های حوزه های علمیه و روحانیت را عرضه نمود که امید و نشاط را نه تنها در شیعیان و مسلمانان، بلکه در دل تمامی آزادی خواهان و حق طلبان سراسر جهان زنده ساخت.

در این راستا، رهبر فرزانه انقلاب (مدظله) با عزمی مصمم و با تمامی توان، همچون پیر و مراد خود خمینی کبیر رحمه الله، در صحنه حاضر شده و با تأکید بر اهمیت و فوریت این حرکت فراگیر و بی وقفه، همه توانمندی ها و اراده ها را جهت تحقق جنبش نرم افزاری و نهضت تولید علم و تحول در علوم انسانی و نیز یافتن راه های میان بر و دانش افزا راهبری و رصد می کنند.

جامعه المصطفی صلی الله علیه و آله العالمیه، نمادی درخشان از این رسالت جهانی و همت بین المللی انقلاب اسلامی است که بار مسئولیت تربیت مجتهدان، عالمان، محققان، متخصصان، مدرسان، مبلغان، مترجمان، مربیان و مدیران پارسا، متعهد و زمان شناس را بر دوش داشته و با تبیین، تولید و تعمیق اندیشه دینی و قرآنی و گسترش مبانی و معارف اسلامی، به نشر و ترویج اسلام ناب محمدی صلی الله علیه و آله و معارف بلند و تابناک مکتب اهل بیت علیهم السلام جامه تحقق می پوشاند.

پژوهشگاه بین المللی المصطفی صلی الله علیه و آله نیز که مهم ترین و گسترده ترین مجموعه پژوهشی المصطفی صلی الله علیه و آله است، بومی سازی و بازتولید اندیشه دینی معاصر، متناسب

با نیازها و اقتضائات عرصه بین الملل، تبیین، تولید و تعمیق اندیشه دینی، گشودن افق های جدید فکری و معرفتی در دنیای معاصر، پاسخ گویی به مسائل و شبهات فکری و معرفتی مخاطبان و تأمین و تدوین متون و منابع درسی و کمک درسی، به ویژه با رویکرد اسلامی سازی علوم و پشتیبانی علمی از فعالیت های سازمانی المصطفی صلی الله علیه و آله را از جمله مأموریت ها و تکالیف خود می داند.

اثر علمی پیش روی نیز که به همت مؤلف محترم جناب آقای علی بمان ملک احمدی به عنوان کتاب درسی دوره کاردانی و کمک آموزشی دوره کارشناسی برای رشته معارف اسلامی تهیه و تدوین شده است، درچارچوب همین اهداف و برنامه های پژوهشگاه و مبتنی بر نیازسنجی های صورت گرفته، تدوین و برای استفاده خوانندگان محترم تقدیم شده است.

در پایان لازم است ضمن ارج نهادن به تلاش های خالصانه مولف محترم، از کلیه دست اندرکاران محترم آماده سازی و انتشار این اثر ارزشمند، به ویژه همکاران محترم مرکز بین المللی نشر و ترجمه المصطفی صلی الله علیه و آله و همه عزیزانی که به نحوی در تدوین و انتشار آن نقش داشته اند، قدردانی و تشکر نماییم و از خداوند متعال برای ایشان و همه خادمان عرصه تبلیغ و نشر مفاهیم و معارف دینی، آرزوی بهروزی، موفقیت و سعادت نماییم.

پژوهشگاه بین المللی

المصطفی صلی الله علیه و آله

۱. سوره فاتحه(۱): ستایش خداوند ۱۳
۲. سوره الفاتحه(۲): قیامت، روز پاداش ۱۶
۳. سوره فاتحه(۳): خدا هدایت کننده انسان به راه راست ۲۰
۴. سوره فاتحه(۴): راه های گمراهی و انحراف از حقیقت بسیارند ۲۳
۵. سوره اخلاص: خدای یگانه و بی همتا ۲۷
۶. سوره ناس(۱): از همه بدی ها باید به خدا پناه برد ۳۱
۷. سوره ناس: انسان ها و جنیان و سوسه گر و شیطان صفت ۳۴
۸. سوره فلق: حسادت و حسود مشکل آفرین ۳۸
۹. سوره النصر(۱): یاری خداوند و پیروزی مسلمانان ۴۱
۱۰. سوره نصر(۲): تسبیح و ستایش پروردگار (پرستش) ۴۴
۱۱. سوره عصر(۱): انسان زیانکار ۴۸
۱۲. سوره عصر(۲): ایمان و عمل صالح ۵۱
۱۳. سوره قدر: نزول قرآن ۵۵
۱۴. سوره بینه: بهترین و بدترین مخلوقات خداوند ۵۹
۱۵. سوره نوح(۱): بیم از عذاب الهی ۶۲
۱۶. سوره نوح(۲): تقوای الهی و اطاعت از رهبری دینی (انبیاء) ۶۵
۱۷. سوره ملک(۱): فرمانروای جهان هستی ۷۰
۱۸. سوره ملک(۲): زندگی و مرگ بستر آزمایش انسان (آزمایش الهی) ۷۳
۱۹. سوره تغابن(۱): همه تسبیح تو گویند ۷۷

۲۰. سوره تغاین (۲): خداوند نسبت به همه چیز داناست ۸۱

ص: ۱۱

۲۱. سوره جمعه (۱): رسالت پیامبر گرامی اسلام صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ ۸۵

۲۲. سوره جمعه (۲): رسالت پیامبر گرامی اسلام صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ ۸۸

۲۳. سوره صف (۱): جهاد در راه خدا ۹۲

۲۴. سوره صف (۲): بشارت حضرت مسیح علیه السلام به ظهور پیامبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ ۹۵

۲۵. سوره حشر (۱): رستاخیز ۹۹

۲۶. سوره حشر (۲): بهشتیان رستگارانند ۱۰۲

۲۷. سوره حدید (۱): مراحل و ادوار خلقت و آفرینش جهان ۱۰۷

۲۸. سوره حدید (۲): خداوند همه جا با ماست ۱۱۰

۲۹. سوره حدید (۳): انفاق در راه خدا ۱۱۳

۳۰. سوره حدید (۴): گستره بهشت موعود ۱۱۶

ص: ۱۲

اشاره

ستایش خداوند

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ * الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ * مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ * إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ * اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ * صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ .

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
ستایش	حَمْدٌ	۱	به	بِ	۱
برای	لِ	۲	نام	إِسْمِ	۲
پروردگار	رَبِّ	۳	خداوند - خدا	اللَّهِ	۳
جهانیان	عَالَمِينَ	۴	بخشنده	رَحْمَنٍ	۴
لِ + اللَّهُ	لِلَّهِ	۵	مهربان	رَحِيمٍ	۵

پرسش‌ها

۱. گزینه صحیح را علامت بزنید:

۱. رَحْمَن - حَمْد

الف) مهربان - ستایش ب) بخشنده - ستایش

۲. رَحِيم - رَبِّ

الف) مهربان - خداوند ب) مهربان - پروردگار

۳. اسم - لِ

الف) نام - حتماً ب) نام - برای

۴. عَالَمِينَ - بِ

الف) جهانیان - برای ب) جهانیان - به

۵. رَحِيم - رَحْمَنِ

الف) مهربان - بخشنده ب) بخشنده - مهربان

۲. گزینه صحیح را علامت بزنید:

۱. بِسْمِ اللّٰهِ

الف) به نام خداوند ب) به نام پروردگار

۲. الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الف) مهربان و بخشنده ب) بخشنده مهربان

۳. الْحَمْدُ لِلّٰهِ

الف) ستایش برای تو است ب) ستایش برای خداست

۴. رَبِّ الْعَالَمِينَ

الف) پروردگار جهانیان ب) خدای جهانیان

ص: ۱۴

الف) خداوند ب) برای خدا

۳. ترکیب ها و عبارات زیر را کلمه به کلمه ترجمه کنید:

۱. بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

۲. الْحَمْدُ لِلّٰهِ ۵. رَبِّ رَحِیْمٍ

۳. رَبِّ الْعَالَمِیْنَ ۶. لله الْحَمْدُ

نکته

برای ترجمه آیه و عبارت قرآنی، ابتدا آن را به کلمه های تشکیل دهنده آن تفکیک کنید سپس با ترجمه هر کلمه معنای آیه و عبارت به دست خواهد آمد.

مثال

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

به نام خداوند بخشنده مهربان

۴. عبارات زیر را با دقت و کلمه به کلمه ترجمه کنید:

۱. بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ .

۲. الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِیْنَ .

۳. الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ .

اشاره

قیامت، روز پاداش

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ * الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ * مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ * إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ * اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ * صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ .

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
صاحب	مَالِكِ	۱	نام	إِسْمِ	۱
روز	يَوْمِ	۲	خداوند	اللَّهِ	۲
جزا	دِينِ	۳	ستایش	حَمْدُ	۳
تو - تورا	كَ	۴	بخشنده	رَحْمَنِ	۴
تورا - فقط تورا	إِيَّاكَ	۵	مهربان	رَحِيمِ	۵
عبادت می کنیم - بندگی می کنیم	نَعْبُدُ	۶	پروردگار	رَبِّ	۶

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
می خوانیم - تلاوت می کنیم	تَتْلُوا	۱	این - آن	تِلْكَ	۱

پرسش‌ها

۱. گزینه صحیح را علامت بزنید:

۱. مَالِكٍ - نَعْبُدُ

الف) فرمانده - بندگی می کنیم ب) صاحب - بندگی می کنیم

۲. یَوْمٍ - نَشْتَعِينُ

الف) روز - کمک می گیریم ب) روز - کمک گرفتیم

۳. كَ - دِينَ

الف) تو - جزا ب) او - جزا

۴. اِيَّاكَ - عَالَمِينَ

الف) تو - جهان ب) فقط تو را - جهانیان

۵. رَحِيمٍ - رَحْمَنِ

الف) بخشنده - مهربان ب) مهربان - بخشنده

۲. گزینه صحیح را علامت بزنید:

۱. اَلْحَمْدُ لِلَّهِ

الف) ستایش خدا را ب) ستایش برای خداست

۲. رَبِّ الْعَالَمِينَ

الف) پروردگار جهانیان ب) خدای جهان

۳. مَا لِكِ يَوْمِ الدِّينِ

الف) صاحب روز جزا ب) فرمانروای روز جزا

ص: ۱۷

۴. إِيَّاكَ نَعْبُدُ

الف) تو را عبادت کردیم ب) فقط تو را بندگی می کنیم

۵. إِيَّاكَ نَسْتَعِينُ

الف) فقط تو را کمک می گیریم ب) تو کمک کاره هستی

۳. ترکیب ها و عبارات زیر را کلمه به کلمه و در زیر هر کلمه ترجمه کنید:

۱. الْحَمْدُ لِلَّهِ ۴. إِيَّاكَ نَعْبُدُ

۲. رَبِّ الْعَالَمِينَ ۵. إِيَّاكَ نَسْتَعِينُ

۳. مَا لِكَ يَوْمَ الدِّينِ ۶. بِسْمِ اللَّهِ

۴. آیات زیر را کلمه به کلمه و در زیر هر یک با دقت ترجمه کنید:

۱. بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ .

۲. الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ .

۳. مَا لِكَ يَوْمَ الدِّينِ .

۴. إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ .

سوره فاتحه

این سوره را «الحمد»، «ام الكتاب» و «فاتحه الكتاب» می نامند. سوره فاتحه، مکی و دارای هفت آیه می باشد.

از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله نقل شده است: هر کس سوره حمد را قرائت کند گویی همه قرآن را تلاوت کرده است.

در عظمت و اهمیت این سوره همین بس که در نمازهای واجب و مستحب باید این سوره خوانده شود. قرائت سوره حمد برای شفای بیماران مستحب و مجرب است.

ص: ۱۹

اشاره

خدا هدايت كنده انسان به راه راست

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ * الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ * مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ * إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ * اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ * صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ .

جدول كلمه ها

تصوير

۸	القِصَصَ	داستان		
۹	كَذَّبُوا	تكذيب كردند	۸	مَوَدَّة
۱۰	أَقْصَصَ	حكایت كن	۹	لَمْ يَتَفَكَّرُوا
				دوستی
				نیندیشید

ص: ۲۰

زنبور عسل	نَحَل	۷	زیتون	زَيْتُون	۷
آرامش گیرید	تَكُنُوا	۸	قرآت	الدَّكْر	۸
دوستی	مَوَدَّة	۹	داستان	القِصَص	۹
نیندیشید	لَمْ يَتَفَكَّرُوا	۱۰	تکذیب کردند	كَذَّبُوا	۱۰
حکایت کن	أَقْصَص	۱۱			

پرسش‌ها

۱. گزینه صحیح را علامت بزنید:

۱. اهد - أَنْعَمْتَ

الف) هدایت کن - نعمت دادی ب) هدایت کرد - نعمت داد

۲. نا - هُمْ

الف) ما - آنها ب) ما را - شما

۳. صِرَاطٌ - عَلَى

الف) راه - برای ب) راه - بر

۴. الَّذِينَ - هُمْ

الف) کسی که - آنها ب) کسانی که - آنها

۵. مُسْتَقِيمٌ - رَبٌّ

الف) راست - پروردگار ب) راست - خداوند

۲. گزینه صحیح را علامت بزنید:

۱. إِهْدِنَا

الف) هدایت کن ب) هدایت کن ما را

۲. الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ

الف) راه راست ب) راه های راست

۳. صِرَاطَ الَّذِينَ

الف) راه کسی که ب) فرمانروای روز جزا

ص: ۲۱

۴. أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ

الف) نعمت دادم به آنها ب) نعمت دادی بر آنها

۵. إِيَّاكَ نَعْبُدُ

الف) فقط تو را بندگی می‌کنم ب) فقط تو را به کمک می‌گیرم

۳. ترکیب‌ها و عبارات زیر را کلمه به کلمه ترجمه کنید:

۱. أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ ۴. صِرَاطَ الْمُسْتَقِيمِ

۲. صِرَاطَ الَّذِينَ ۵. إِيَّاكَ نَسْتَعِينُ

۳. إِهْدِنَا ۶. مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ

۴. عبارات قرآنی زیر را با دقت، کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

۱. الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ .

۲. إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ .

۳. إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ .

۴. صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ .

ص: ۲۲

اشاره

راه های گمراهی و انحراف از حقیقت بسیارند

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ * الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ * مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ * إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ * اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ * صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ .

جدول کلمه ها

تصویر

۲	شَهَادَة	آشکارا - ظاهر	۲	إِعلموا	بدانید
۳	أَوْحِينَا	وحی کردیم	۳	عالم	دانا
۴	سَمِيعٌ	شنوا	۴	لَاتَجْعَلُ	قرار نده
۵	مُصَدِّقٌ	تصدیق کننده	۵	فِتْنَةً	(وسیله) آزمایش و آزار
۶	بَيْنَ يَدَيْهِ	پیشاپیش آن	۶	إِغْفِرُ	بیامرزد
۷	عِبَادٌ	بندگان	۷	أَنْتَ	تو
۸	يَجْعَلُ	قرار می دهد			
۹	مَوَدَّةٌ	دوستی	۸	عَسَى	چه بسا - امید است
۱۰	لِئَا	برای آن چه - آن چه را که	۹	عَادَيْتُمْ	عداوت و دشمنی داشتید - دشمن داشتید

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
برگزید	اصْطَفَى	۱	قرار می‌دهد - تَجْعَلُ: قرار می‌دهی	يَجْعَلُ	۱

پرسش‌ها

۱. گزینه صحیح را علامت بزنید:

۱. هُم - نَا

الف) آنها - ما ب) شما - ما را

۲. مَغْضُوبٍ - الَّذِينَ

الف) غضبناك - کسی که ب) غضب شده - کسانی که

۳. اهْدِ - ضَالِّينَ

الف) هدایت - گمراه ب) هدایت کن - گمراهان

۴. غَيْرِ - لَأَ

الف) جز - نه ب) مگر - جز

۵. عَلَى - هِمَّ

الف) بر - آنها ب) با - شما

۲. گزینه صحیح را علامت بزنید:

۱. أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ

الف) نعمت دادی بر آنها ب) نعمت می‌دهی به آنها

۲. مَغْضُوبٍ عَلَيْهِمْ

الف) غضب کردی بر آنها ب) غضب شده بر آنها

۳. اِيَّاكَ نَعْبُدُ

الف) تو را عبادت کردم ب) فقط تو را عبادت می کنیم

ص: ۲۴

۴. وَلَا الضَّالِّينَ

(الف) و نه گمراهان ب) غیر از گمراهان

۵. مَا لِكَ يَوْمِ الدِّينِ

(الف) صاحب روز جزا ب) فرمانروای روز جزا

۳. ترکیب ها و عبارات کوتاه زیر را کلمه به کلمه ترجمه کنید:

۱. إِهْدِنَا الصِّرَاطَ ۴. صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ

۲. لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۵. وَلَا الضَّالِّينَ

۳. غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ ۶. مَا لِكَ يَوْمِ الدِّينِ

۴. عبارات قرآنی زیر را با دقت، ترجمه کلمه به کلمه نمایید:

۱. الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ * الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ .

۲. مَا لِكَ يَوْمِ الدِّينِ * إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَ إِيَّاكَ نَسْتَعِينُ .

۳. إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ * صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ .

۴. غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ .

ص: ۲۵

در درس دوم با برخی فضایل سوره فاتحه الكتاب آشنا شدید، حال خوب است که با معارف این سوره که اساس قرآن (اُمُّ الكتاب) نامیده شده است به اختصار آشنا شوید.

آغاز سوره آیه بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ است. همان جمله ای که پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ در اهمیت آن فرمود: هر کار مهمی که با بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ آغاز نشود بی سرانجام خواهد بود.

پس از آن خداوند را می ستاییم؛ همان خدایی که تدبیر و اداره جهانیان به دست اوست. سپس او را به بخشندگی و مهربانی می خوانیم آیه بعد، از سرانجام عالم یعنی قیامت سخن می گوید و به ما می آموزد که صاحب روز جزا خدای رحمان و رحیم است. آن گاه خالصانه به خدای خویش می گوییم: فقط تو را بندگی می کنیم و از تو کمک می جوییم، پس ما را به راه راست هدایت کن؛ راه کسانی که به آنها نعمت دادی نه غضب شدگان و گمراهان.

۵-سوره اخلاص

اشاره

خدای یگانه و بی همتا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ * اللَّهُ الصَّمَدُ * لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ * وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ .

جدول کلمه ها

تصویر

۲	اِسْتَعْفِرُ	آمرزش بخواه	۲	سِنَّةٌ	خواب سبک
۳	ایمان	باور - اعتقاد	۳	تَوْمٌ	خواب
۴	غفور، غفار	بسیار آمرزنده	۴	وَدُوْدٌ	دوستدار
۵	فِي أَنْفُسِكُمْ	در درونتان	۵	يُضَيِّعُ	ضایع می کند - از بین می برد
۶	حَيٌّ	زنده	۶	رَهْوْفٌ	برمهر
۷	قَيُّوْمٌ	پایدار	۷	اِحْدَرُوْهُ	برحذر باشید - بترسید
۸	تُوبُوا	توبه کنید - بازگردید	۸	حَلِيْمٌ	بردبار
۹	اعْلَمُوا	بدانید	۹	قُلْتُ	گفتم
۱۰	يَعْلَمُ	می داند			

او	ه	۹	ما را - ما	نَا	۹
همتا - مانند - مثل	كُفُو	۱۰	تو - تورا	كَ	۱۰

پرسش‌ها

۱. گزینه صحیح را علامت بزیند:

۱. قُلْ - صَمَد

الف) بگو - بی نیازی ب) گفت - بی نیازی

۲. هُوَ - كُفُو

الف) آن - کفر ب) او - همتا

۳. لَمْ يَكُنْ - اِحْد

الف) نمی باشد - یگانه ب) نبود - یکتا

۴. هُ - هُم

الف) تو - شما ب) او - آنها

۵. ل -- لا

الف) برای - جز ب) برای - نه

۲. گزینه صحیح را علامت بزیند:

۱. قُلْ هُوَ

الف) بگو او ب) او گفت

۲. هُوَ اللّهُ

الف) او خداست ب) او پروردگار است

۳. اللَّهُ الصَّمَدُ

الف) خدای یگانه ب) خدای بی نیاز

ص: ۲۸

۴. لَمْ يَكُنْ

(الف) نمی باشد ب) نمی باشی

۵. كُفُوًا أَحَدٌ

(الف) یک همتا ب) هم تایی (هیچ) فردی

۳. ترکیب ها و عبارات کوتاه زیر را کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

۱. الْحَمْدُ لِلَّهِ ۶. لَمْ يَلِدْ وَ لَمْ يُوَلَدْ

۲. قُلْ هُوَ اللَّهُ ۷. إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَ إِيَّاكَ نَسْتَعِينُ

۳. رَبُّ الْعَالَمِينَ ۸. وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ

۴. اللَّهُ الصَّمَدُ ۹. صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ

۵. مَا لِكَ يَوْمَ الدِّينِ ۱۰. كُفُوًا أَحَدٌ

۴. عبارات قرآنی زیر را با دقت و کلمه به کلمه ترجمه کنید:

۱. قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ* اللَّهُ الصَّمَدُ .

۲. لَمْ يَلِدْ وَ لَمْ يُوَلَدْ* وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ .

۳. إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ* صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ .

۴. غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَ لَا الضَّالِّينَ .

سوره اخلاص مکی است و با بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ پنج آیه دارد و توحید نیز نامیده می شود.

شأن نزول این سوره: عامر بن طفیل یکی از مشرکان به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله گفت: ای محمد ما را به چه چیز فرا می خوانی؟ فرمود: به خدا. عامر گفت: او را برای ما توصیف کن که از طلاست یا نقره یا آهن یا از چوب؟ در این هنگام سوره توحید نازل شد. این سوره را توحید نامیده اند زیرا از ابتدا تا انتهای آن بر یگانگی خدا و نفی هر گونه شریکی برای او دلالت می کند.

مستحب است این سوره در نمازهای واجب و مستحب تلاوت شود و در فضیلت این سوره از پیامبر صلی الله علیه و آله نقل شده است که هر کس سوره اخلاص را بخواند گویی یک سوم قرآن را خوانده است. در تاریخ اسلام آمده است که بلال حبشی آن مرد یکتاپرست از سرزمین آفریقا (اتیوپی) پس از آن که اسلام آورد و از سوی ارباب مشرک خود امته مورد شکنجه و آزار فراوان قرار گرفت، امته از او می خواست تا وفاداری خود را نسبت به بت ها اعلام کند، اما او در حالی که زیر سخت ترین شکنجه ها بدن پاکش مجروح و خونین گشته بود فریاد می زد: «احد، احد». آری بلال با الهام از آیه قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ خدای یگانه را تنها شایسته بندگی و عبادت می دانست.

اشاره

از همه بدی ها باید به خدا پناه برد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ * مَلِكِ النَّاسِ * إِلَهِ النَّاسِ * مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ * الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ * مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ .

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های آشنا و تکراری			کلمه های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	قَبِيضُونَ - قَبِيضِينَ	پیامبران	۱	أَسْبَاطُ	جمع سبط: نوادگان
۲	بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ	بین هیچ یک از آنها	۲	أَوْقِي	داده شد
۳	مُسْلِمُونَ - مُسْلِمِينَ	تسلیم شدگان	۳	لَا تُفْرِقُوا	فرق نمی گذاریم
۴	مُنَادِيًا - يَنَادِي	ندا دهنده ای - ندا می دهد	۴	تَوَقَّفْ	بمیران
۵	كَمَّارٍ	پوشان	۵	أَهْرَارٍ	جمع بُر - نیکوکاران
۶	سَيِّئَاتٍ	بدی ها - زشتی ها	۶	مُسْتَكْبِرُونَ	نکبر ورزان
۷	مُنْكَرًا وَمُنْكَرَةً	انکار کننده	۷	لَا يَحْزَمُونَ	حرام نمی شمارند - حرام نمی دانند

حرام کرد	حَرَّمَ	۸	کارزار کنید - بجنگید	قَاتِلُوا	۸
دین دار نمی شوند	لَا يَدِينُونَ	۹	کافر می شوید	تَكْفُرُونَ	۹
انجام دهد	يُفَعِّلُ	۱۰	ایمان می آورید	تُؤْمِنُونَ	۱۰
باز گردانده می شود	يَرُدُّونَ	۱۱	خواری	خِزَى	۱۱
			شدیدترین	أَشَدُّ	۱۲

پرسش ها

۱. گزینه صحیح را علامت بزیند:

۱. مَلِكٍ - وَسْوَاسٍ

الف) فرمانروا - وسوسه ب) فرشته - شیطان

۲. لَمْ يَكُنْ - صَمَدٌ

الف) نباش - وسوسه کننده ب) نمی باشد - بی نیاز

۳. أَحَدٌ - إِلَهٌ

الف) یگانه - خدا ب) یکی - پروردگار

۴. خَنَاسٍ - نَاسٌ

الف) شیطان - مردم ب) وسوسه گر - انسان

۵. شَرٌّ - مِنْ

الف) بدی - از ب) وسوسه - برای

۶. أَعُوذُ - قُلٌّ

الف) پناه می برم - گفت ب) پناه می برم - بگو

۲. گزینه صحیح را علامت بزیند:

۱. قُلْ أَعُوذُ

الف) بگو پناه ببر ب) بگو پناه می برم

ص: ۳۲

۲. بَرَّبِ النَّاسِ

الف) به پروردگار مردم ب) به خدای مردم

۳. مَلِكِ النَّاسِ

الف) فرمانروای مردم ب) صاحب مردم

۴. مِنْ شَرِّ

الف) از وسوسه ب) از بدی

۵. وَسَوَاسِ الْخَنَّاسِ

الف) وسوسه شیطان ب) شیطان وسوسه گر

۳. ترکیب ها و عبارات کوتاه زیر را کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

۱. قُلْ أَعُوذُ بِ۶. وَسَوَاسِ الْخَنَّاسِ

۲. بَرَّبِ النَّاسِ ۷. قُلْ هُوَ اللَّهُ

۳. مَلِكِ النَّاسِ ۸. اللَّهُ الصَّمَدُ

۴. إِلَهِ النَّاسِ ۹. لَمْ يَكُنْ لَهُ

۵. مِنْ شَرِّ ۱۰. كُفُوًا أَحَدٌ

۴. آیات و عبارات قرآنی زیر را کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

۱. قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ .

۲. مَلِكِ النَّاسِ * إِلَهِ النَّاسِ .

۳. مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ .

اشاره

انسان ها و جنیان و سوسه گر و شیطان صفت

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ * مَلِكِ النَّاسِ * إِلَهِ النَّاسِ * مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ * الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ * مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ .

جدول کلمه ها

تصویر

۲	یا قَوْم	ای قوم من	۲	دَعَوْتُ	خواندم - فراخواندم
۳	نَذِيرٌ	بیم دهنده	۳	لَمْ يَزِدْهُ	بیفزود
۴	مُبِينٌ	روشنگر	۴	فِرَار	فرار - دوری
۵	اعْبُدُوا	بندگی کنید	۵	اتَّبَعُوا	پیروی کردند
۶	اتَّقَوْهُ	تقوا پیشه گیرید	۶	خَسَار	زیان
۷	أَطِيعُونَ	اطاعت کنید مرا			
۸	رَبِّ	پروردگار من	۷	لا تَذَر	باقی نگذار
۹	ليلاً ونهاراً	شب و روز (پیوسته)	۸	دَيَّاراً	احدی را - فردی را

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
شرک ورزیدند (بورزند)	أَشْرَكُوا	۱	هدایت	هُدًى	۱

پرسش‌ها

۱. گزینه صحیح را علامت بزنید:

۱. مِنْ - فِي

الف) از - در ب) کسی که - برای

۲. وَشَوَّاسٍ - يُوسُوسُ

الف) وسوسه - وسوسه کرد ب) وسوسه - وسوسه می کند

۳. الَّذِي - نَاسٍ

الف) کسی که - مردم ب) کسانی که - انسان

۴. صُدُورٍ - أَعُوذُ

الف) سینه - پناه برد ب) سینه ها - پناه می برم

۵. جِنَّه - خَنَّاسٍ

الف) جن - شیطان ب) بهشت - وسوسه گر

۲. گزینه صحیح را علامت بزنید:

۱. قُلْ أَعُوذُ

الف) بگو پناه می برم ب) بگو پناه ببر

۲. الَّذِي يُوسُوسُ

الف) کسی که وسوسه کرد ب) کسی که وسوسه می کند

۳. صُدُورِ النَّاسِ

الف) سینه مردم ب) سینه های مردم

ص: ۳۵

۴. إِلَهَ النَّاسِ

الف) خدای مردم ب) پروردگار مردم

۵. مِنَ الْجِنَّهِ وَالنَّاسِ

الف) از جن و مردم ب) از جنیان و مردمان

۳. ترکیب ها و عبارات کوتاه زیر را کلمه به کلمه ترجمه کنید:

۱. الَّذِي يُوسِسُ ۴. قُلْ أَعُوذُ

۲. فِي صُدُورِ النَّاسِ ۵. يَرْبُّ النَّاسِ

۳. مِنَ الْجِنَّهِ وَالنَّاسِ ۶. مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ

۴. عبارات و آیات قرآنی زیر را با دقت کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

۱. قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ .

۲. مَلِكِ النَّاسِ * إِلَهِ النَّاسِ .

۳. مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ .

۴. الَّذِي يُوسِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ .

۵. مِنَ الْجِنَّهِ وَالنَّاسِ .

ص: ۳۶

سوره ناس

سوره ناس مدنی و آخرین سوره قرآن (مصحف) و دارای شش آیه است. این سوره به ما می آموزد که برای در امان بودن از شرّ و سوسه های شیطان و یاران او به خدا پناه ببریم. بنابراین خوب است برای آغاز کار روزانه خود این سوره و سوره فلق را با نیتی پاک و خالص بخوانیم و از خداوند بخواهیم که ما را از شرّ شیطان در پناه خود محفوظ بدارد.

استعاذه در تلاوت قرآن

خداوند در آیه ۹۸ سوره نحل به ما سفارش می کند که هنگام آغاز تلاوت قرآن نیز از شرّ شیطان و وسوسه های او به خدا پناه ببریم:

فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ؛

پس هنگامی که می خوانی قرآن را پس پناه بر به خدا از شیطان رانده شده.

بدین جهت ما تلاوت خود را با جمله اَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ آغاز می کنیم.

حسادت و حسود مشکل آفرین

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ * مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ * وَ مِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ * وَ مِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ * وَ مِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ .

جدول کلمه ها

تصویر

۹	عَلِيم	دانا		
۱۰	لَا يَحْزَنُونَ	اندوهگین نمی شوند	۹	إِسْتَمْسَكَ
۱۱	إِنْفِظَام	جدا شدن - پاره شدن	۱۰	عُرْوَةَ الْوُثْقَى
				محکم ترین دستگیره
				چنگ زده

کفر پیشه - ناسپاس	گفور	۸	شنوا	سَمِيع	۸
چنگ زده	اِسْتَمْسَكَ	۹	دانا	عَلِيم	۹
محکم ترین دستگیره	عروة الوُثْقَى	۱۰	اندوهگین نمی شوند	لا یحزَنون	۱۰
جدا شدن - پاره شدن	اِنْفِصَام	۱۱			

پرسش ها

۱. گزینه صحیح را علامت بزنید:

۱. خَلَقَ - فَلَقَ

الف) آفرید - سپیده دم (ب) آفرید - سپیده دمید

۲. إِذَا - مَا

الف) زمانی که - آن چه (ب) زمان - آن چه

۳. حَاسِدٌ - حَسَدٌ

الف) حسود - حسادت (ب) حسود - حسد ورزید

۴. غَاسِقٌ - وَقَبٌ

الف) تاریکی - فراگرفت (ب) تاریک - فراگرفتن

۵. فَلَقَ - عُقِدَ

الف) سپیده دم - گره ها (ب) سپیده - گره

۲. گزینه صحیح را علامت بزنید:

۱. قُلْ أَعُوذُ

الف) گفت پناه می برم (ب) بگو پناه می برم

۲. رَبِّ الْفَلَقِ

الف) به پروردگار سپیده دم ب) به خدای سپیدی ها

ص: ۳۹

۳. شَرُّ مَا خَلَقَ

الف) بدی آن چه آفرید ب) بدی نیافرید

۴. حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ

الف) حسود هنگامی که حسد می ورزد

ب) پروردگار مردم

۵. نَفَّاثَاتٍ فِي الْعُقَدِ

الف) دمنندگان در گره ب) دمنندگان در گره ها

۳. ترکیب ها و عبارات کوتاه زیر را کلمه به کلمه ترجمه کنید:

۱. قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ۵. وَ مِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ

۲. فِي صُدُورِ النَّاسِ ۶. نَفَّاثَاتٍ فِي الْعُقَدِ

۳. مِنَ الْجِنَّهِ وَالنَّاسِ ۷. وَ مِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ

۴. غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ۸. قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ

۴. عبارات و آیات قرآنی زیر را با دقت کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

۱. بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ .

۲. قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ* مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ .

۳. وَ مِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ* وَ مِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ .

۴. وَ مِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ .

اشاره

یاری خداوند و پیروزی مسلمانان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ * وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا * فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا .

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
جمع مفتری	مُفْتَرُونَ	۱	قوم عاد	عَادٍ	۱

ص: ۴۱

۱. گزینه صحیح را علامت بزنید:

۱. إِذَا - جَاءَ

الف) زمانی که - می آید ب) هنگامی که - آمد

۲. نَاصِرٌ - نَصْرٌ

الف) مردم - یاری ب) مردم - یاری خدا

۳. فَتَحَ - رَأَيْتَ

الف) پیروزی - دیدی ب) پیروز شد - می بینی

۴. يَدْخُلُونَ - خَلَقَ

الف) داخل می شوند - آفرینش ب) داخل می شوند - آفرید

۵. دِينَ - أَفْوَاجٌ

الف) آیین - گروه گروه ب) جزا - گروه

۲. گزینه صحیح را علامت بزنید:

۱. إِذَا جَاءَ

الف) هرگاه بیاید ب) هرگاه آمد

۲. نَصْرُ اللَّهِ

الف) آمد یاری خدا ب) بیاید یاری خدا

۳. رَأَيْتَ النَّاسَ

الف) دیدی مردم را ب) بین مردم را

۴. يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ

الف) داخل شدند به دین الهی ب) داخل می شوند در دین خدا

ص: ۴۲

۵. فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا

الف) در دین خدا گروه گروه ب) به دین گروه گروه

۳. ترکیب ها و عبارات کوتاه زیر را ترجمه کنید:

۱. إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ ۴. وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ

۲. جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَ الْفَتْحُ ۵. يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ

۳. وَرَأَيْتَ النَّاسَ ۶. فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا

۴. عبارات و آیات قرآنی زیر را با دقت کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

۱. إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَ الْفَتْحُ .

۲. وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا .

۳. قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ * مَلِكِ النَّاسِ * إِلَهِ النَّاسِ .

۴. قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ * اللَّهُ الصَّمَدُ .

۵. الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ * الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ .

ص: ۴۳

اشاره

تسبیح و ستایش پروردگار (پرستش)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ * وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا * فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا .

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های آشنا و تکراری			کلمه های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	كَبِيرًا - كَبِيرَةً	بزرگ سخت	۱	اسْتَعِينُوا	کمک بگیرید
۲	ضَلَّ	گمراه شد	۲	خَاشِعِينَ	خند ترسان
۳	لَمْ	چرا	۳	لَا يَضُرُّ	زیان نمی رساند
۴	لَا تَفْعَلُونَ	انجام نمی دهید	۴	اهْتَدَيْتُمْ	هدایت یافتید
۵	كَبُرَ	بزرگ است - بسیار است	۵	مَقَّتْ	خشم
۶	وَاسِعًا - وَاسِعَةً	وسیع	۶	فَلْيَتَوَكَّلْ	پس باید توکل کند
۷	إِيَّايَ	مرا	۷	لَا تُحَرِّمُوا	حرام نکنید - حرام شمارید
۸	فَاعْبُدُونِ	ف + عبدو + ن + (ی)	۸	أَحَلَّ	حلال کرد
۹	اسْتَجِيبُوا	اجابت کنید	۹	لَا تَعْتَدُوا	تجاوز نکنید
۱۰	يَحْيَى	زنده می کند	۱۰	مُعْتَدِينَ	تجاوزگران
۱۱	أَنْفُسَكُمْ	خودتان			

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	يَتَّخِذُ	بگیرد	۱	خَيْرَ	زیان کرد
۲	مِن دُونِ اللّٰهِ	غیر از خدا - به جای خدا	۲	حُسْرًا	زیان
۳	مُبِينٌ	واضح - آشکار	۳	يَهُودَ	یهود
۴	لَا تَتَّخِذُوا	نگیرید	۴	نَصَارَى	مسیحیان
۵	عَدُوِّ	دشمن	۵	يَبْتَغُونَ	طلب می‌کنند - می‌جویند
۶	هَدَى	هدایت کرد	۶	عِزَّةً	سربلندی - شکست ناپذیری - پیروزی
۷	عِنْدَ	نزد	۷	قَرِيْبًا	گروهی را
۸	مُهْتَدُونَ	هدایت شدگان		قَرِيْبٌ	گروه
۹	اتَّخَذُوا	گرفتند	۸	حَقًّا	مقرر گردید
			۹	ضَلَالَةً	ضلالت - گمراهی
			۱۰	يَحْسِبُونَ	حساب می‌کنند - گمان می‌کنند

پرسش‌ها

۱. گزینه صحیح را علامت بزنید:

۱. جَاءَ - رَأَيْتَ

الف) آمد - دیدی ب) آمد - دید

۲. كَانَ - إِنَّ

الف) می باشد - اگر ب) بود - قطعاً

۳. سَبَّحَ - اسْتَغْفِرَ

الف) تسبیح کن - آمرزش بخواه ب) تسبیح کرد - آمرزش خواست

۴. تَوَّابٌ - أَفْوَاجٌ

الف) بسیار توبه پذیر - گروه گروه ب) توبه کننده - گروه

۵. نَصْرٌ - فَتْحٌ

الف) کمک - پیروز ب) یاری - پیروزی

۲. گزینه صحیح را علامت بزنید:

۱. فَسَبِّحْ بِحَمْدِ

الف) پس تسبیح کن با ستایش ب) تسبیح کرد به ستایش

۲. بِحَمْدِ رَبِّكَ

الف) با ستایش پروردگار ب) با ستایش پروردگارت

۳. وَ اسْتَغْفِرْهُ

الف) و آمرزش بخواه از او ب) و آمرزش بخواه

ص: ۴۵

۴. إِنَّهُ كَانَ

الف) قطعاً او می باشد ب) قطعاً می باشد

۵. كَانَ تَوَّابًا

الف) بسیار توبه پذیر ب) می باشد بسیار توبه پذیر

۳. ترکیب ها و عبارات کوتاه زیر را ترجمه کنید:

۱. فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ ۴. إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ

۲. وَاسْتَغْفِرْهُ ۵. وَرَأَيْتَ النَّاسَ

۳. إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا ۶. يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ

۴. عبارات و آیات قرآنی زیر را با دقت کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

۱. بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ .

۲. إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ .

۳. وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا .

۴. فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ .

۵. إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا .

ص: ۴۶

سوره نصر

سوره نصر مدنی است و سه آیه دارد.

شأن نزول: این سوره پیش از فتح مکه بر پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله نازل شد و وعده فتح قبله گاه مسلمین را به آن حضرت داد.

بنابراین وعده شیرین الهی روز یاری خداوند و فتح مکه فراخواهد رسید و مردم گروه گروه و قبیله قبیله به اسلام روی می آورند.

در آخرین آیه، خداوند، پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و همه مؤمنان را به تسمیح، حمد و استغفار فرا می خواند و به آنها نوید توبه پذیری می دهد.

در فضیلت قرائت این سوره از امام جعفر صادق علیه السلام نقل شده است:

«هر کس سوره نصر را در نماز نافله یا فریضه بخواند خداوند او را در مقابل دشمنان یاری می کند».

در حدیث دیگری ابی بن کعب از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله نقل کرده است که:

«هر کس سوره نصر را تلاوت کند گویی همراه با پیامبر صلی الله علیه و آله در فتح مکه حاضر بوده است».

اشاره

انسان زیانکار

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَ الْعَصْرِ * إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ * إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَ تَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَ تَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ .

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	يَأْتِي بـ	می‌آورد	۱	يَرْتَدُّ	باز گردد
۲	يُحِبُّ - يُحِبُّونَ	دوست می‌دارد - دوست می‌دارند	۲	سَوْفَ	به‌زودی
۳	مُهْتَدُونَ	هدایت یافتگان	۳	أَذَلَّةٌ	جمع ذلول - رام‌ها
۴	أَقْرَبِينَ	نزدیکان - خویشاوندان	۴	أَعِزَّةٌ	جمع عزیز - سختگیران همیشه پیروز
۵	شَفَاعَةٌ	وساطت	۵	لَمْ يَلْتَسُوا	نیامیختند
۶	إِخْوَةٌ	جمع أخ: برادران	۶	أَصْلِحُوا	اصلاح کنید
۷	أَخْوَابٍ	دو برادر	۷	تُفْلِحُونَ	رستگار می‌شوید
۸	إِصْبِرُوا	شکیبایی کنید - استقامت بورزید	۸	وَالدِّينِ	پدر و مادر
۹	صَابِرُوا	یکدیگر را به صبر توصیه کنید	۹	حُلَّةٌ	دوستی

خرید و فروش - معامله	بِيع	۱۰
فقط - تنها - جز این نیست	إِنَّمَا	۱۱

پرسش‌ها

۱. گزینه صحیح را علامت بزنید:

۱. عَصْر - خُسْر

الف) زمان - زیان ب) زمان - زیانکار

۲. آمَنُوا - إِلَّا

الف) ایمان آورید - مگر ب) ایمان آوردند - مگر

۳. سَبَّحَ - كَانَ

الف) تسبیح کن - بود ب) تسبیح کرد - می باشد

۴. فِي - إِنَّ

الف) در - قطعاً ب) برای - قطعاً

۵. الَّذِينَ - لَ

الف) کسی که - قطعاً ب) کسانی که - قطعاً

۲. گزینه صحیح را علامت بزنید:

۱. وَالْعَصْرِ

الف) و زمان ب) سوگند به زمان

۲. إِنَّ الْإِنْسَانَ

الف) قطعاً انسان ب) که انسان

۳. لَفِي خُسْرٍ

الف) قطعاً در زیان است ب) در زیان

ص: ۴۹

۴. إِلَّا الَّذِينَ

الف) نه كسانی كه ب) مگر كسانی كه

۵. الَّذِينَ آمَنُوا

الف) كسانی كه ایمان آوردند ب) کسی كه ایمان آورد

۳. ترکیب ها و عبارات کوتاه زیر را ترجمه کنید:

۱. وَالْعَصْرِ إِنَّ الْإِنْسَانَ ۴. إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ

۲. إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ ۵. وَرَأَيْتَ النَّاسَ

۳. إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا ۶. يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ

۴. آیات و عبارات قرآنی زیر را با دقت ترجمه کنید:

۱. بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ .

۲. إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ .

۳. وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا .

۴. وَالْعَصْرِ * إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ .

۵. إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا .

ص: ۵۰

اشاره

ایمان و عمل صالح

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَ الْعَصْرِ * إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ * إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَ تَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَ تَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ .

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
آزمود	ابْتَلَى	۱	قراردهنده	جَاعِلٌ	۱

ص: ۵۱

۱. گزینه صحیح را علامت بزنید:

۱. آمَنُوا - عَمِلُوا

الف) ایمان آوردند - انجام دادند ب) ایمان آورید - انجام دهید

۲. عَصْر - صَبْر

الف) زمان - استقامت ب) مدت - تحمل

۳. خُسْر - حَقَّ

الف) زیانکار - حق ب) زیان - حقیقت

۴. الصَّالِحَاتِ - الَّذِينَ

الف) اعمال شایسته - کسانی که ب) عمل شایسته - کسی که

۵. تَوَاصَوْا - إِنَّ

الف) یکدیگر را سفارش کردند - قطعاً

ب) سفارش کردند - اگر

۲. گزینه صحیح را علامت بزنید:

۱. إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا

الف) مگر کسانی که ایمان آوردند

ب) مگر کسی که ایمان بیاورد

۲. آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

الف) ایمان آوردند و اعمال شایسته انجام دادند

ب) ایمان آورید و اعمال شایسته انجام دهید

٣. وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ

ص: ٥٢

الف) و یکدیگر را سفارش کردند

ب) و یکدیگر را به حق سفارش کردند

۴. وَ تَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ

الف) و یکدیگر را به صبر سفارش کردند

ب) و سفارش کردند به صبر

۵. إِنَّ الْإِنْسَانَ

الف) برای این که انسان

ب) قطعاً انسان

۳. ترکیب ها و عبارات کوتاه زیر را ترجمه کنید:

۱. وَالْعَصْرِ * إِنَّ الْإِنْسَانَ ۴. وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

۲. إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ ۵. وَ تَوَاصَوْا بِالْحَقِّ

۳. إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا ۶. وَ تَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ

۴. آیات و عبارات قرآنی زیر را با دقت ترجمه کنید:

۱. بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ .

۲. وَالْعَصْرِ * إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ .

۳. إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ .

۴. وَ تَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَ تَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ .

سوره عصر مکی و دارای سه آیه است.

در این سوره ابتدا خداوند به «زمان» سوگند یاد می کند، آن گاه می فرماید:

همه انسان ها در زیان و خسرانند، مگر آن گروه از بشر که ایمان آورده اند و عمل شایسته انجام داده اند و یکدیگر را به حق و استقامت در راه حق سفارش می کنند.

معنای خُسران و خسر، سود نبردن نیست بلکه از دست دادن سرمایه است. شیخ محمد عبده در توضیح کلمه خُسر گفته است: معنای خسر را آن گاه به خوبی درک کردم که یخ فروشی عصری را در هوای گرم تابستان قاهره دیدم با تمام توانش فریاد می زد: «الثلج، الثلج» و هر ساعتی که می گذشت مقداری از این یخ ها آب می شد با خود می اندیشیدم که یخ فروش در ابتدای صبح سرمایه خود را داده و به جای آن یخ گرفته است و به امید آن که با فروش یخ ها علاوه بر آن که سرمایه اش را دوباره به دست آورد، سودی نیز به کف آورد. اما اگر مردم یخ ها را نخرند و آب شود، نه تنها سودی به دست نمی آورد بلکه سرمایه او نیز نابود می شود. آری انسان اگر مؤمن نشود و عمل صالح انجام ندهد و همتیانش را به حق و صبر سفارش نکند در خُسر است؛ یعنی نه تنها سودی نمی برد بلکه سرمایه خود را نیز می بازد.

اشاره

نزول قرآن

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ * وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ * لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ * تَنْزِيلُ الْمَلَائِكَةِ وَ الرُّوحِ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ * سَلَامٌ هِيَ حَتَّى مَطَلَعِ الْفَجْرِ .

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های آشنا و تکراری		کلمه های جدید	
ردیف	کلمه	معنا	معنا
۱	اتَّقُوا اللَّهَ	تقوای خدا را پیشه کنید	چُنْتُ بـ
	أَطِيعُونَ	اطاعت کنید مرا	چُنْتُ
۲	أَعْبُدُوهُ	عبادت کنید - بندگی کنید	دَعُّونَ
۳	ذَلِكُمْ	آن	مَا يَمْلِكُونَ
۴	دُونِ	غیر	قَطْمِيرٍ
۵	قُلْ	بگو	أَنْيَّ
۶	أُ	آیا	تُؤْفِكُونَ
۷	أَنْزَلَ	نازل شد	لَا تَتَّبِعُوا
۸	نَمَّ	سپس	قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ
۹	مَرْجِعُ	بازگشت	کم است آن چه پند
			می گیرید (چه کم پند می گیرید)
۱۰			إِنِّي
			أَبِي

خوب - خوب تر خوب ترین	خَيْرٌ	۶	از	مِنْ	۵
هزار	أَلْفٍ	۷			
ماه	شَهْرٍ	۸			

پرسش‌ها

۱. گزینه صحیح را علامت بزنید:

۱. نَا - مَا

الف) ما - چیست ب) من - آن چه

۲. خَيْرٌ - شَهْرٍ

الف) بهتر - آبادی ب) بهتر - ماه

۳. قَدْرٌ - أَلْفٍ

الف) اندازه - صد ب) اندازه گیری - هزار

۴. أَنْزَلْنَا - لَيْلِهِ

الف) فرو فرستادیم - شب ب) فرو فرستاد - شب

۵. مَا أَذْرَاكَ

الف) چه می دانی تو ب) آن چه می دانی تو

۲. گزینه صحیح را علامت بزنید:

۱. إنا أنزلنا

الف) و زمان ب) سوگند به زمان

۲. لَيْلِهِ الْقَدْرِ

الف) قطعاً انسان ب) كه انسان

ص: ۵۶

۳. ما أَذْرَاكَ

الف) قطعاً در زیان است ب) در زیان

۴. ما لَيْلَهُ الْقَدْرِ

الف) نه کسانی که ب) مگر کسانی که

۵. مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ

الف) کسانی که ایمان آوردند ب) کسی که ایمان آورد

۳. ترکیب ها و عبارات کوتاه زیر را ترجمه کنید:

۱. إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ ۴. ما لَيْلَهُ الْقَدْرِ

۲. فِي لَيْلِهِ الْقَدْرِ ۵. خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ

۳. وَ مَا أَذْرَاكَ مَا ۶. فِي لَيْلِهِ مُبَارَكِهِ

۴. آیات و عبارات قرآنی زیر را با دقت ترجمه کنید:

۱. إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلِهِ الْقَدْرِ .

۲. وَ مَا أَذْرَاكَ مَا لَيْلَهُ الْقَدْرِ .

۳. لَيْلَهُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ .

۴. شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ .

۵. إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلِهِ مُبَارَكِهِ .

ص: ۵۷

سوره قدر

سوره قدر مکی و دارای پنج آیه می باشد.

در این سوره از شب قدر به عنوان شب نزول قرآن بر قلب مبارک پیامبر صلی الله علیه و آله یاد شده است. شب قدر که عبادتش از عبادت هزار ماه با ارزش تر و با فضیلت تر است، تقدیر یک سال جهان هستی و انسان ها در آن رقم می خورد.

در آن شب فرشتگان با اجازه پروردگارشان به زمین فرود می آیند و تا هنگام دمیدن سپیده صبح به مؤمنان سلام و درود می فرستند.

ما مسلمانان در شب قدر بیدار می مانیم و از گناهان خود استغفار می کنیم و با خدای خود راز و نیاز می نماییم.

در واقع شب قدر در ماه مبارک رمضان، یکی از شب های نوزدهم، بیست و یکم یا بیست و سوم است. در فضیلت قرائت این سوره از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله نقل شده است:

«هر کس سوره قدر را بخواند به او پاداش کسی داده می شود که ماه رمضان را روزه گرفته و شب قدر را بیدار بوده و عبادت کرده است.»

بهترین و بدترین مخلوقات خداوند

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أُولَئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ * إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ . (۱)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های آشنا و تکراری		کلمه‌های جدید	
ردیف	کلمه	معنا	ردیف
۱	دَرَجَاتٍ	رتبه‌ها	۱
۲	عَمَّا - عَنِ + مَا	از آن چه	۲
۳	أَحْسَنَ	نیکو داشت - بهتر - نیکوتر	۳
۴	لَا يَجْرُونَ	غمگین نمی‌شوند - اندوهگین نمی‌شوند	۴
۵	أُم	آیا	۵
۶	تَجْعَلُ	قرار می‌دهیم	۶
۷	مُفْسِدِينَ	تبه‌کاران	۷
۸	كَ	مانند	۸
۹	تَعِيمٍ	پر نعمت	۹
۱۰	سَاءَ	چه بد است	۱۰
			۱۱

ص: ۵۹

۱- (۱) . بینه: آیه ۶ و ۷.

هدایت کردی	هَدَيْتَ	۳	دل‌ها	قُلُوبَ	۳
ببخش	هَبْ	۴	ایمان آوردیم	آمَنَّا	۴
بسیار بخشنده	وَهَّابٌ	۵	بیامرز	اغْفِرْهُ	۵
شنیدیم	سَمِعْنَا	۶			
ندا دهنده - دعوت کننده	مُنَادِيٌ	۷	بدی‌ها - زشتی‌ها	سَيِّئَاتٍ	۶
ندا می‌دهد - دعوت می‌کند	يُنَادِي	۸	نیافریدی	مَا خَلَقْتَ	۷
گناهان	ذُنُوبَ	۹	بیهوده - بی‌هدف	بَاطِلٍ	۸
پوشان	كَفَّرَ	۱۰	منزه هستی - پاک هستی	سُبْحَانَكَ	۹

پرسش‌ها

۱. گزینه صحیح را علامت بزنید:

۱. كَفَرُوا - نار

الف) کافر شدند - آتش ب) کافران - آتش

۲. جَهَنَّمَ - خَالِدِينَ

الف) دوزخ - جاویدانان ب) جهنم - داخل شدگان

۳. مُشْرِكِينَ - ها

الف) مشرکان - این ب) مشرکان - آن

۴. بَرِيَّةٍ

الف) اهل خشکی ب) مخلوقات

۵. أَوْلَئِكَ

الف) آنان ب) شما

۲. گزینه صحیح را علامت بزنید:

۱. الَّذِينَ كَفَرُوا

الف) کسی که کافر شد ب) کسانی که کافر شدند

ص: ۶۰

۲. أَهْلِ الْكِتَابِ

الف) مسیحیان و یهودیان ب) نویسندگان

۳. فِي نَارِ جَهَنَّمَ

الف) در آتش ب) در آتش دوزخ

۴. خَالِدِينَ فِيهَا

الف) جاویدان ب) جاویدان در آن

۵. شَرُّ الْبَرِيَّةِ

الف) بدترین مخلوقات ب) بدترین فرد

۳. ترکیب ها و عبارات کوتاه زیر را ترجمه کنید:

۱. إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا ۴. أُولَئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ

۲. مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ ۵. إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا

۳. فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ ۶. آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

۴. عبارات و آیات قرآنی زیر را با دقت کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

۱. إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ .

۲. فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أُولَئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ .

۳. إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ .

۴. أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ .

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
سؤال کنی - سؤال کردی	سَأَلْتُ	۱	قرار دادیم	جَعَلْنَا	۱
چه کسی	مَنْ	۲	بیندیشید	تَفَعَّلُوا	۲
می‌گویند (می‌گویند)	يَقُولُ	۳	لوح محفوظ	الْكِتَابِ	۳
حتماً می‌گویند	لَيَقُولَنَّ		نزد	أُمِّ	۴
آنها	هُنَّ	۴	بلند مرتبه، بلند پایه	لَدَى (لَدَيْنَ)	۴
قرار داد	جَعَلَ	۵	استوار	عَلِيٍّ	۵
محل آسایش - گهواره	مَهْدٍ	۶	قطعاً اگر	حَكِيمٍ	۶
جمع سبیل، راهها	سُبُلٍ	۷	قرار دادیم	لَئِنْ - لَ + إِنْ	۷
هدایت شوید	تَهْتَدُونَ	۸			

پرسش‌ها

۱. گزینه صحیح را علامت بزنید:

۱. أَنْ - إِلَى

الف) این که - به سوی ب) قطعاً - به سوی

۲. قَوْمٍ - أَلِيمٍ

الف) گروه - دردناک ب) قوم - درد

۳. يَأْتِي - أَرْسَلْنَا

الف) آمد - فرستادیم ب) می‌آید - فرستادیم

۴. أَنْذِرُ - قَبْلُ

الف) بیم داد - پیش ب) بیم بده - پیش

۵. كَ - نَا

الف) تو - ما ب) شما - ما

۲. گزینه صحیح را علامت بزنید:

۱. إِنْنا أَرْسَلْنَا

الف) ما فرستادیم ب) قطعاً ما فرستادیم

۲. إِلَى قَوْمِهِ

الف) به سوی قومش ب) به سوی قومت

۳. أَنْ أَنْذِرُ

الف) این که بیم بدهم ب) قطعاً بیم داد

ص: ۶۳

۴. أَنْ يَأْتِيَهُمْ

الف) این که آمد آنها را ب) این که بیاید به سوی آنها

۵. عَذَابٌ أَلِيمٌ

الف) عذابی سخت ب) عذابی دردناک

۳. ترکیب ها و عبارات کوتاه زیر را ترجمه کنید:

۱. إِنْ أَرْسَلْنَا نُوحًا ۴. مِنْ قَبْلِ أَنْ

۲. نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ ۵. أَنْ يَأْتِيَهُمْ ۱

۳. أَنْ أَنْذِرَ قَوْمَكَ ۶. عَذَابٌ أَلِيمٌ

۴. عبارات و آیات قرآنی زیر را با دقت ترجمه نمایید:

۱. بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ * إِنْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ .

۲. أَنْ أَنْذِرَ قَوْمَكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ .

۳. إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَ الْمُشْرِكِينَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا .

۴. إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ .

اشاره

تقوای الهی و اطاعت از رهبری دینی (انبیاء)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ أَنْ أَنْذِرْ قَوْمَكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ * قَالَ يَا قَوْمِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ * أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاتَّقُوهُ وَ أَطِيعُوا . (۱)

جدول کلمه ها

تصویر

۷	لَا تَعْبُدُوا	بندگی نکنید	۷	فَاعْبُدُونِ	پس بندگی کنید مرا
۸	أَطِيعُونَ	اطاعت کنید مرا	۸	أَصْطَبِر	استقامت کن
۹	وَكَيْلٍ	نگهبان - کارساز	۹	عِبَادِهِ	بندگی
			۱۰	ذِكْرٍ	یاد

ص: ۶۵

۷	لا تَعْبُدُوا	بندگی نکنید	۷	فاعبدون	پس بندگی کنید مرا
۸	اطيعُونَ	اطاعت کنید مرا	۸	اضطير	استقامت کن
۹	وَكَيْلٍ	نکهبان، کارساز	۹	عباده	بندگی
۱۰	جِنَّ وَ اُنْسٍ	جن و انسان	۱۰	ذکر	یاد

پرسش‌ها

۱. گزینه صحیح را علامت بزنید:

۱. قال - اعْبُدُوا

الف) گفت - بندگی کنید ب) بگو - بندگی کنید

۲. اتَّقُوا - أَطِيعُوا

الف) تقوا پیشه کنید - اطاعت کنید ب) تقوا پیشه کردند - اطاعت کردند

۳. أَنْذِرْ - نَذِيرٌ

الف) بیم داد - بیم دهنده ب) بیم بده - بیم دهنده

۴. ی - كُمْ

الف) تو - شما ب) من - شما

۵. یا - مُبِينٌ

الف) ای - روشنگر ب) مگر - آشکار

۲. گزینه صحیح را علامت بزنید:

۱. قَالَ يَا قَوْمِ (۱)

الف) گفت ای قوم من ب) گفت ای قوم

۲. إِنِّي لَكُمْ

الف) من برای شما ب) قطعاً من برای شما

ص: ۶۶

۱- (۱) . یا قومیا قومی.

۳. نَذِيرٌ مُّبِينٌ

الف) بیم دهنده روشنگر ب) بیم دهنده مطمئن

۴. اُعْبُدُوا اللَّهَ

الف) بندگی کن خدا را ب) بندگی کنید خدا را

۵. أَطِيعُونَ (۱)

الف) اطاعت کنید مرا ب) اطاعت کنید

۳. ترکیب ها و عبارات کوتاه زیر را کلمه به کلمه ترجمه کنید:

۱. قَالَ يَا قَوْمِ إِنِّي ۴. وَ اتَّقُوهُ وَ أَطِيعُونَ

۲. لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ۵. أَنْ أَنْذِرَ قَوْمَكَ

۳. أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ ۶. مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ

۴. عبارات و آیات قرآنی زیر را با دقت ترجمه نمایید:

۱. إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ أَنْ أَنْذِرْ قَوْمَكَ .

۲. مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ .

۳. قَالَ يَا قَوْمِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ .

۴. أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ وَ اتَّقُوهُ وَ أَطِيعُونَ .

ص: ۶۷

۱- (۱) . اطیعونا طیعوا قدس سره ن قدس سره ی.

سوره نوح مکی و دارای ۲۸ آیه است.

در این سوره قصه عبرت انگیز یکی از پیامبران بزرگ الهی حضرت نوح علیه السلام بیان شده است. خداوند می فرماید: ما نوح را به سوی قومش فرستادیم تا آنان را از سرنوشت بدکاران بیم دهد، نوح علیه السلام نیز به فرمان خدا عمل کرد و به مردم گفت: ای مردم من شما را از عاقبت بدکاری و کفر و شرک بیم می دهم و به عبادت خدا و تقوای او دعوت می کنم. ای مردم مرا اطاعت کنید تا خدا از گناهان شما بگذرد. ولی بیشتر مردم از فرمان او سرپیچی کردند. نوح علیه السلام از آنها به خدا شکایت کرد: پروردگارا! من قوم خود را شب و روز به راه مستقیم دعوت کردم ولی دعوت من جز فرار آنان از حق نتیجه ای نداشت و هرگاه آنها را به راه تو خواندم تا از آنها بگذری انگشتان خود را در گوش هایشان گذاشتند و لباسشان را به سر خود کشیدند و بر گمراهی خود پافشاری کردند و متکبرانه سرپیچی کردند. خدایا آنها را آشکارا و نهانی فراخواندم و گفتم از پروردگار بسیار آمرزنده آمرزش بخواهید تا باران رحمت الهی بر شما بیارد و اموال و فرزندانان را کمک شما قرار دهد و باغ های آباد و نهرهای پرآب نصیب شما کند.

سرانجام صبر نوح علیه السلام پس از نهصد و پنجاه سال به سر آمد و به پیشگاه خدا عرضه داشت: پروردگارا! آنها از دستور من سرپیچی کردند و از کسی پیروی کردند که فزونی ثروت و فرزندانش جز زیان چیزی برای او نداشت، آنها حيله گری کردند و گفتند: خدایانتان و د و سواع و یغوث و یعوق و نسر را رها نکنید و بسیاری از مردم را گمراه کردند. سپس نوح علیه السلام آنها را نفرین کرد و گفت:

پروردگارا! هیچ کافری بر روی زمین زنده مگذار، زیرا اگر آنها را رها کنی بندگانت را گمراه می کنند و فرزندی جز بدکار و کافر نمی زایند. آن گاه نوح برای خود و پدر و مادر و مؤمنان مغفرت الهی و برای ستمکاران نابودی را درخواست کرد. عاقبت، کافران به سبب بدکاریشان در سیلاب عذاب الهی غرق شدند و مؤمنان همراه پیامبرِ مهربانسان با کشتی نجات به ساحل نشستند.

ص: ۶۹

اشاره

فرمانروای جهان هستی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ* الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ... (۱)

جدول کلمه ها

تصویر

نوشته شد - واجب شد	كُتِبَ	۹	خدا ترسان	خَاشِعُونَ - خَاشِعِينَ	۹
روزه	صِيَام	۱۰	جمع صلوة: نمازها	صَلَوَات	۱۰
همچنان که	كَمَا	۱۱	تقوا پیشه کنید	تَتَّقُونَ	۱۱
			به امید این که	لَعَلَّ	۱۲

ص: ۷۰

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
داخل شدند - وارد شدند	دَخَلُوا	۱	زمانی که	لَمَّا	۱

پرسش‌ها

۱. گزینه صحیح را علامت بزنید:

۱. مُلْكٌ - قَدِيرٌ

الف) فرمانروایی - توانا ب) فرمانروا - توانا

۲. مَوْتٌ - حَيَاةٌ

الف) مرگ - زندگی ب) مرده - زنده

۳. كُلٌّ - شَيْءٌ

الف) همه - اش ب) همه (هر) - چیز

۴. تَبَارَكَ - يَدٌ

الف) برکت - دست ب) پربرکت است

۵. قَالَ - كُمْ

الف) گفت - شما ب) بگو - آنها

۲. گزینه صحیح را علامت بزنید:

۱. الَّذِي بِيَدِهِ

الف) کسی که به دست اوست ب) قطعاً ما فرستادیم

۲. بِيَدِهِ الْمُلْكُ

الف) به دست اوست فرمانروایی ب) با قدرت فرمانروایی می کند

ص: ۷۱

۳. عَلَى كُلِّ شَيْءٍ

الف) برای هر چیزی ب) بر هر چیزی

۴. خَلَقَ الْمَوْتَ

الف) آفرید مرگ را ب) آفرینش مرگ

۵. الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ

الف) مردن زنده ها ب) مرگ و زندگی

۳. ترکیب ها و عبارات کوتاه زیر را ترجمه کنید:

۱. الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ ۴. قَالَ ... إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ

۲. عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۵. لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ

۳. خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ ۶. وَاتَّقُوهُ وَأَطِيعُوا

۴. عبارات و آیات قرآنی زیر را با دقت و کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

۱. بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ * تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ .

۲. وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ * الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ .

۳. قَالَ يَا قَوْمِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ .

۴. أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاتَّقُوهُ وَأَطِيعُوا .

اشاره

زندگی و مرگ بستر آزمایش انسان (آزمایش الهی)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ* الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيُبْلُوَكُمْ أَنَّىٰ كُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَفُورُ .

(۱)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
می آزماید	يُبْلُو	۱	دست (قدرت)	يَد	۱
کدام یک	أَيُّ	۲	فرمانروایی	مُلْك	۲
نیکوتر - بهتر	أَحْسَنُ	۳	همه - هر	كُلِّ	۳
عمل - انجام کار	عَمَل	۴	چیز	شَيْءٍ	۴
شکست ناپذیر - همیشه پیروز	عَزِيز	۵	توانا	قَدِيرٌ	۵

ص:۷۳

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	أَعْمَلُوا	بدانید	۱	غَنِمْتُمْ	به غنیمت گرفتید
۲	يَأْمُرُونَ	امر می‌کنند	۲	خُمْسٌ	پنج‌یک (یک پنجم)
۳	يَنْهَوْنَ	نهی می‌کنند - باز می‌دارند	۳	ذِي الْقُرْبَىٰ	خویشاوند (اهل بیت رسول) - نزدیکان
۴	مَعْرُوفٌ	خوب	۴	تَقَدَّمُوا	پیش فرستید (تقدمون)
۵	مُنْكَرٌ	بد	۵	تَجِدُوا	می‌یابید (تجدون)
۶	يَقِيمُونَ	به پا می‌دارند	۶	اِعْتَصِمُوا	چنگ بزنید - بگروید
۷	يُؤْتُونَ	می‌پردازند - می‌دهند	۷	نِعَمٌ	چه خوب است
۸	أَقِيمُوا	به پا بدارید	۸	لَا تُلْهِهِمْ	مشغول نمی‌کند - سرگرم نمی‌کند

پرسش‌ها

۱. گزینه صحیح را علامت بزنید:

۱. أَيْ - عَمَلٌ

الف) کدام یک - انجام کار ب) آیا - عَمَلٌ

۲. أَحْسَنُ - غَفُورٌ

الف) خوب - بخشنده ب) بهتر - آمرزنده

۳. عَزِيزٌ - يَتْلُو

الف) شکست ناپذیر - می‌آزماید ب) باعزت - آزمود

۴. مُلْكٌ - قَدِيرٌ

الف) برکت - دست ب) فرمانروایی - توانا

۲. گزینه صحیح را علامت بزنید:

۱. لِيُنَلِّوْكُمْ

الف) برای این که بیازماید شما را ب) تا بیازماید آنها را

۲. أَيُّكُمْ أَحْسَنُ

الف) کدام یک شما بهتر است ب) کدام یک بهتر است

۳. أَحْسَنُ عَمَلًا

الف) بهتر عمل می کند ب) بهتر است (در) عمل

۴. عَزِيزُ الْغُفُوْرُ

الف) با عزت و بخشنده ب) شکست ناپذیر آمرزنده

ص: ۷۴

۳. ترکیب ها و عبارات کوتاه زیر را ترجمه کنید:

۱. الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ ۴. عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

۲. لِيُبَلِّغُكُمْ أَيْتُكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا ۵. الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ

۳. وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ ۶. تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ

۴. عبارات و آیات قرآنی زیر را با دقت و کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

۱. بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ * تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ .

۲. وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ * الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ .

۳. لِيُبَلِّغُكُمْ أَيْتُكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ .

سوره ملک مکی و دارای سی آیه است. به این سوره تبارک نیز گفته می شود. این سوره بیانگر این است که اداره جهان فقط به دست خداوند قادر متعال است. در پنج آیه اول سوره، از آفرینش و اداره حیرت انگیز هستی توسط خدای قادر و حکیم سخن می گوید و زندگی و مرگ را آزمایشی برای انسان ها معرفی می کند که هر کسی نتیجه این آزمایش را در روز قیامت خواهد دید. اگر نیکوکار باشد در امتحان الهی قبول خواهد شد و پاداش او بهشت است و اگر بدکار باشد کیفر او جهنم و آتش خشم خداوند است. از آیه ۶ تا ۱۱ سرنوشت کسانی که در آزمایش خداوند مردود شده اند را بیان می کند. از آیه ۱۲ به بعد نشانه های الهی که همه وسیله هدایت بشرند را برمی شمارد و به این وسیله انسان ها را هشدار می دهد تا گرفتار عذاب خداوند نشوند.

در فضیلت این سوره از امام جعفر صادق علیه السلام نقل شده است که فرمود: «هر کس سوره تبارک را قبل از خواب بخواند تا صبح در امان خداست و در روز قیامت در امان خداست تا وارد بهشت شود».

اشاره

همه تسیح تو گویند

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَسْبُحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لَهُ الْمُلْكُ وَ لَهُ الْحَمْدُ وَ هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ * وَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْكُمْ ۙ كَافِرٌ وَ مِنْكُمْ مُؤْمِنٌ وَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ * خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ بِالْحَقِّ... (۱)

جدول کلمه ها

تصویر

۳	أَنْ	که - این که	۳	تَأْبُوتِ	صندوقچه
۴	يَأْخُذُ	می گیرد	۴	يَمِّ	دریا
۵	عَدُوٌّ	دشمن	۵	أَلْقَيْتُ	افکندم
۶	أَنْتَ	تو	۶	رَجَعْنَا	بازگردانیدم
۷	أَخُو	این که	۷	تَفَرَّرَ	روشن شود
۸			۸	لَا تَحْزَنَ	غمگین نگردد
۹			۹	إِذْهَبَ	برو
۱۰			۱۰	إِذْهَبَا	بروید (شما دو نفر)
۱۱			۱۱	عَيْنٍ	چشم
۱۲			۱۲	طَعَى	طغیان کرده
۱۳			۱۳	يَا	تا این که

ص: ۷۷

زمین	أَرْضٍ	۳	همه - هر	كُلُّ	۴
کافر - انکارکننده خداوند (هر حقیقتی)	كَافِرٌ	۴	چیز	شَيْءٍ	۵
			توانا	قَدِيرٌ	۶
با ایمان - ایمان آورنده	مُؤْمِنٌ	۵	کسی که	الَّذِي	۷
			شما	كُمُ	۸
عمل می کنید انجام می دهید	تَعْمَلُونَ	۶	او	هُوَ	۹
			آفرید	خَلَقَ	۱۰
بینا	بَصِيرٌ	۷	حق، حقیقت، هدفدار	حَقٌّ	۱۱

پرسش ها

۱. گزینه صحیح را علامت بزیند:

۱. سَمَاوَاتٍ - أَرْضٍ

الف) آسمان - زمین ب) آسمان ها - زمین

۲. كَافِرٌ - مُؤْمِنٌ

الف) کفرورز - ایمان آورنده ب) کفر - ایمان

۳. قَدِيرٌ - بَصِيرٌ

الف) توانا - بینا ب) نیرو - بینش

۴. هُوَ - كُمْ

الف) آن - آنها ب) او - شما

۵. يُسَبِّحُ - تَعْمَلُونَ

الف) تسبیح می کنند - انجام می دهند

ب) تسبیح می کند - انجام می دهید

۲. گزینه صحیح را علامت بزنید:

۱. يُسَبِّحُ لِلَّهِ

الف) تسبیح می کند برای خدا ب) تسبیح می کند خدا را

۲. مَا فِي السَّمَاوَاتِ

الف) آن چه در آسمان ها ب) آن چه در آسمان

۳. مَا فِي الْأَرْضِ

الف) و در زمین است ب) و آن چه در زمین است

۴. فَمِنْكُمْ كَافِرٌ

الف) پس بعضی از شما کافرید ب) از شما کافر

۵. بِمَا تَعْمَلُونَ

الف) به آن چه انجام می دهید ب) به آن چه انجام دادید

۳. ترکیب ها و عبارات کوتاه زیر را ترجمه کنید:

۱. مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ

..... است

۲. لَهُ الْمُلْكُ وَ لَهُ الْحَمْدُ

..... است

۳. وَ هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

..... است

۴. هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ

..... را

۵. فَمِنْكُمْ كَافِرٌ وَ مِنْكُمْ مُؤْمِنٌ

..... هستند

ص: ۷۹

٦. وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

..... است

٧. خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ

..... را

٨. يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ

.....

٤. عبارات و آیات قرآنی زیر را با دقت و کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

١. يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ .

٢. وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ* هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ .

٣. فَمِنْكُمْ كَافِرٌ وَمِنْكُمْ مُؤْمِنٌ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ .

٤. خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ .

ص: ٨٠

اشاره

خداوند نسبت به همه چیز داناست

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لَهُ الْمُلْكُ وَ لَهُ الْحَمْدُ وَ هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ * وَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْكُمْ وَ مَنْكُمْ مُؤْمِنٌ وَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ * خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ بِالْحَقِّ ... * يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ يَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَ مَا تُعْلِنُونَ وَ اللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ . (۱)

جدول کلمه ها

تصویر

۲	إِذْ وَاذًا	زمانی که - هنگامی که - ناگاه	۲	أَنْتُمْ	احساس کردم - یافتم
۳	رَأَى	دید	۳	فُودِي	بانگ زده شد - ندا آمد
۴	رَأَوْا	دیدند	۴	اخْلَع	بکن
۵	اعْبُدُوا - اعْبُدُوا	بندگی کن - بندگی کنید	۵	تَعْلَى (تَعْلِينَ)	دو کفش
۶	أَقِيم	به پادار	۶	وَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى	سرای مقدس طوی (کوه طور)
۷	أَقِيمُوا	به پادارید	۷	اخْتَرْتُمْ	برگزیدم
۸	مَا يَلِكُ	چیست آن	۸	اسْتَمِعَ	بشنو - گوش فراده
۹	عَصَا	چوب دستی	۹	يَمِينِ	دست راست
			۱۰	مَا رَبِّ الْآخِرَى	نیازمندی های دیگر
			۱۱	أَلْقَى	پهچکن
			۱۲	أَلْقَى	افکند
			۱۳	حَيَّ تَسْعَى	ماری که تلاش می کند

ص: ۸۱

درون	ذَاتِ	۵	مؤمن - ایمان آورنده	مُؤْمِن	۵
سینه‌ها	صُدُورِ	۶	انجام می‌دهید	تَعْمَلُونَ	۶
			دانا	بَصِير	۷

پرسش‌ها

۱. گزینه صحیح را علامت بزنید:

۱. بَصِير - عَلِيم

الف) بینا - دانا (ب) بینا - آگاه

۲. يَغْلَمُ - تَعْمَلُونَ

الف) می‌داند - انجام می‌دهید (ب) می‌داند - انجام می‌دهند

۳. سَمَاوَاتٍ - صُدُورِ

الف) توانا - بینا (ب) آسمان‌ها - سینه‌ها

۴. تُغْلِبُونَ - تُسِرُّونَ

الف) آشکار می‌سازید - پنهان می‌دارید

ب) آشکار می‌سازند - پنهان می‌دارند

۵. أَرْضٍ - ذَاتِ

الف) زمین - خود (ب) زمین - درون

۲. گزینه صحیح را علامت بزنید:

۱. يُسَبِّحُ لِلَّهِ

الف) تسبیح می‌کند خدا را (ب) تسبیح می‌کند برای خدا

۲. لَهُ الْمُلْكُ

الف) برای اوست فرماندهی ب) او فرمانده است

ص: ۸۲

۳. هُوَ الَّذِي

الف) آن که ب) او کسی است که

۴. فَمِنْكُمْ كَافِرٌ

الف) پس بعضی از شما کافرند ب) بعضی ها کافرند

۵. يَعْلَمُ مَا تُغْلِبُونَ

الف) می دانی آن چه را آشکار می کنید

ب) می داند آن چه را که آشکار می سازید

۳. عبارات کوتاه زیر را ترجمه کنید:

۱. مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۴. وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

..... است..... است..... است

۲. لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ ۵. يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ

..... است..... است..... است

۳. هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ ۶. وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

..... را..... را..... را

۴. عبارات و آیات قرآنی زیر را با دقت و کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

۱. يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ .

۲. وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ* هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْكُمْ وَ مِنْكُمْ .

۳. وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ* خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ .

۴. يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ .

۵. وَيَعْلَمُ مَا تُسْرُونَ وَمَا تُغْلِبُونَ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ .

سوره تغابن

سوره تغابن مدنی و دارای هجده آیه است.

یکی از نام‌های روز قیامت، روز تغابن است و چون در آیه ۹ این سوره (یومُ التغابن) آمده است، نام این سوره را تغابن نامیده‌اند.

تغابن یعنی حسرت خوردن و احساس خسارت کردن. به روز قیامت روز تغابن می‌گویند، زیرا همگان در آن روز احساس خسارت می‌کنند. بدکاران از آن جهت که توشه‌ای برای آخرت گرد نیاورده‌اند خود را زیانکار می‌بینند و نیکوکاران حسرت می‌خورند که چرا بیشتر توشه فراهم نکرده‌اند.

به این سوره و سوره‌های حدید، حشر، صف و جمعه، مُسَبِّحات می‌گویند، زیرا این سوره‌ها با تسبیح خداوند آغاز شده‌اند.

سوره تغابن مؤمنان را به انفاق در راه خدا و افسوس نخوردن بر مصیبت‌ها تشویق می‌کند و آنان را به اطاعت از خدا و پیامبر صلی الله علیه و آله دعوت می‌نماید.

در فضیلت این سوره ابی بن کعب از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله نقل کرده که فرمود: «هر کس سوره تغابن را بخواند مرگ ناگهانی از او دفع می‌شود.» در روایتی از امام جعفر صادق علیه السلام آمده است: «هر کس سوره تغابن را در نماز واجبش بخواند این سوره در روز قیامت شفیع او خواهد بود و شاهد عدلی است که همراه او خواهد بود تا وارد بهشت شود.»

اشاره

رسالت پیامبر گرامی اسلام صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ * هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ... (۱)

جدول کلمه ها

تصویر

۸	أوتوا	داده شدند	۸	أيمان	پیمان - تعهد
۹	أئمة	پیشوایان	۹	يَنْتَهُونَ	دست بردارید - پایان دهند
۱۰	كافة	همگی را	۱۰	يَقْتُلُونَ	می کشند
۱۱	إشتری	می خرد	۱۱	يُقْتَلُونَ	کشته می شوند

ص: ۸۵

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	يَعْتَنَّا	برانگیختیم - فرستادیم	۱	مَلَأَ	در پایان - بزرگان
۲	اسْتَكْبَرُوا اسْتَكْبَرُوا	تکبر ورزید تکبر ورزیدند	۲	اَتُّوا بِ	بیاورید
			۳	سَحْرَةَ	جمع ساحر: سحرکنندگان
۳	أَلْقَ	بیفکن	۴	أَلْفُوا	بیفکنید
۴	كَانُوا يَعْمَلُونَ	انجام می‌دادند - می‌ساختند	۵	مُلِقُونَ	افکنندگان
۵	مُجْرِمِينَ	گناهکاران	۶	تَلَقُّوا	می‌بلعد
۶	لَمَّا	زمانی که - چون	۷	يَأْتِيكَونَ	دروغ
			۸	وَقَعَ	می‌سازند
			۹	بَطَلَ	ثابت شد
			۱۰	الَّتِي	باطل گشت - فروریخت
			۱۱	سَاجِدِينَ	افتاد - افتادند

پرسش‌ها

۱. گزینه صحیح را علامت بزنید:

۱. سَمَاوَاتٍ - آيَاتٍ

الف) آسمان‌ها - نشانه‌ها (ب) آسمان - نشانه

۲. أَرْضٍ - رَسُولٍ

الف) زمین - فرستاده (ب) زمین - پیام

۳. مَا - حَكِيمٍ

الف) آن چه - دانا (ب) آن چه - کاروان

۴. بَعَثَ - يَتْلُو

الف) برانگیخت - تلاوت کرد (ب) برانگیخت - تلاوت می‌کند

۵. أَمِّيْنٍ - قُدُّوسٍ

الف) کم سواد - پاک شده (ب) درس ناخواندگان - پاک

۲. گزینه صحیح را علامت بزنید:

۱. يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا

الف) تسبیح می کند برای خدا آن چه ب) تسبیح کننده است خدا را آن چه

۲. وَ مَا فِي الْأَرْضِ

الف) و آن چه روی زمین است ب) و آن چه در زمین است

۳. الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ

الف) شکست ناپذیر دانا ب) شکست ناپذیر کاردان

ص: ۸۶

۴. الَّذِي بَعَثَ

الف) کسی که برانگیخت ب) آن چه برانگیخت

۵. يَتْلُوا عَلَيْهِمْ

الف) تلاوت کند بر آنها ب) تلاوت می کند برای آنها

۳. عبارات کوتاه زیر را ترجمه کنید:

۱. لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ ۴. فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا

۲. الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ ۵. رَسُولًا مِنْهُمْ

۳. هُوَ الَّذِي بَعَثَ ۶. يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ

۴. عبارات و آیات قرآنی زیر را با دقت و کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

۱. يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ .

۲. الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ .

۳. هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا مِنْهُمْ .

۴. رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ .

ص: ۸۷

اشاره

رسالت پیامبر گرامی اسلام صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ * هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ . (۱)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
بیشتر	اکثر	۱	پیامبران	مُرْسَلِينَ	۱
ایمان نمی‌آورند	لَا يُؤْمِنُونَ	۲	می‌ترسانی - بیم می‌دهی	تُنذِرُ	۲

ص: ۸۸

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	يُهَاجِر	مهاجرت کند	۱	لَمْ يُهَاجِرُوا	هجرت نکردند
۲	يَخْرُجُ	خارج می‌شود	۲	يَجِدُ	می‌یابد
۳	بَيْت	خانه	۳	مُرَاعِمَ	مکان امن - سرپناه - جایگاه
۴	جَاهِدُوا	جهاد کردند	۴	سَعَةً	با وسعت - فراخ
۵	عَفُور	آمرزنده	۵	مُهَاجِر	هجرت کننده
۶	أَعْظَمَ	بزرگ‌ترین	۶	يُدْرِكُ	دریابد
۷	وَقَعَ	واقع شد - قرار گرفت - قرار می‌گیرد	۷	فَائِزُونَ	رستگاران
۸	يَرْجُونَ	امیدوارند - امید می‌برند	۸	أَوْوَا	مأوی دادند - جا دادند - پناه دادند
۹	نَصَرُوا	یاری کردند	۹	رِزْقٍ كَرِيمٍ	روزی ارزشمند

پرسش‌ها

۱. گزینه صحیح را علامت بزنید:

۱. حَكِيم - حَكْمَه

الف) کاردان - کاردانی ب) دانا - دانایی

۲. آیات - رَسُول

الف) نشانه‌ها - فرستاده ب) نشانه - پیام

۳. يَتْلُو - بَعَثُ

الف) تلاوت کرد - برانگیخت ب) تلاوت کند - برانگیخت

۴. يُعَلِّمُ - يَزَكِّي

الف) فراگرفت - پاکیزه کرد ب) آموزش می‌دهد - پاکیزه می‌کند

۵. قُدُوسٍ - أُمِّيْنٍ

الف) پاک - درس ناخوانده‌ها ب) مقدس - کم سواد

۲. گزینه صحیح را علامت بزنید:

۱. الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ

الف) فرمانروای پاک ب) فرشته پاکیزه

۲. الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ

الف) شکست ناپذیر کاردان ب) با عزت دانا

۳. هُوَ الَّذِي بَعَثَ

الف) او که برمی انگیزد ب) او کسی است که برانگیخت

ص: ۸۹

۴. رَسُولًا مِنْهُمْ

الف) پیامبری از خود شما ب) پیامبری از خودشان

۵. يُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ

الف) فراگیرد از آنها قرآن را ب) آموزش دهد به آنها قرآن را

۳. عبارات کوتاه زیر را ترجمه کنید:

۱. يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ ۳. يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ

۲. فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا مِنْهُمْ ۴. وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ

۴. عبارات و آیات قرآنی زیر را با دقت و کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

۱. يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ .

۲. الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ .

۳. هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا مِنْهُمْ .

۴. رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ .

۵. وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ .

ص: ۹۰

سوره جمعه مدنی و دارای یازده آیه است.

این سوره یکی از سوره های مُسَبَّحَات است و خواندن آن در رکعت اول نماز جمعه مستحب است. در این سوره حکم نماز جمعه آمده است؛ نمازی که به جای نماز ظهر در روز جمعه خوانده می شود و شامل دو خطبه و پس از آن دو رکعت نماز است.

اهمیت این نماز آن چنان است که خداوند در آیه نهم این سوره می فرماید:

«هنگامی که اذان نماز جمعه گفته شد به سوی ذکر و یاد خدا بشتابید و خرید و فروش را ترک کنید.» اولین نماز جمعه به امامت رسول خدا صلی الله علیه و آله در مکانی در حوالی مدینه که هم اکنون مسجد جمعه نامیده می شود برپا شد. از آن پس این فریضه پربرکت الهی وسیله گردآمدن مسلمانان در هر جمعه شد تا از خطبه های امام جمعه بهره گیرند. بر امام جمعه است که در هر دو خطبه نماز جمعه مردم را به تقوای الهی دعوت کند و مسائل مهم مسلمانان را به آنان گوشزد کند.

در فضیلت قرائت سوره جمعه ابی بن کعب از پیامبر صلی الله علیه و آله چنین نقل کرده است: «هر کس سوره جمعه را بخواند به او به تعداد هر مؤمن - خواه نماز گزار جمعه باشد یا نباشد - ده حَسَنه داده می شود.»

از امام جعفر صادق علیه السلام نقل شده است که به یکی از یارانش فرمود: «در نمازهای فریضه شب جمعه، سوره جمعه و اعلی و در نماز صبح جمعه، سوره جمعه و اخلاص و در نماز جمعه، سوره جمعه و منافقین را بخوان.»

اشاره

جهاد در راه خدا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ * يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ *... * إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ... (۱)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
تسبیح می کند	يُسَبِّحُ	۱	آسمان ها	سَمَاوَاتٍ	۱
ای	يا - يا أَيُّهَا	۲	زمین	أَرْضٍ	۲
چرا	لِمَ	۳	همیشه پیروز شکست ناپذیر	عَزِيزٍ	۳
می گوید	تَقُولُونَ	۴	کاردان	حَكِيمٍ	۴

ص: ۹۲

انجام نمی‌دهید	لَا تَفْعَلُونَ	۵	ایمان آوردند - ایمان آوردید	آمَنُوا	۵
دوست می‌دارد	يُحِبُّ	۶	آن‌چه	مَا	۶
کارزار می‌کنند - جنگ می‌کنند	يُقَاتِلُونَ	۷	قطعاً	إِنَّ	۷
راه	سَبِيل	۸	کسانی که	الَّذِينَ	۸

پرسش‌ها

۱. گزینه صحیح را علامت بزنید:

۱. سَبِيل - لِمَ

الف) راه - چرا؟ ب) آسمان - نشانه

۲. یا أَيُّهَا - يُحِبُّ

الف) ای - دوست می‌دارد ب) ای کسانی که - دوست می‌دارد

۳. يُقَاتِلُونَ - تَقُولُونَ

الف) کارزار می‌کنید - می‌گویید ب) کارزار می‌کنند - می‌گویید

۴. سَبَّحَ - حَكِيم

الف) تسبیح می‌کند - دانا ب) تسبیح می‌کند - کاردان

۵. لَا تَفْعَلُونَ - إِنَّ

الف) انجام نمی‌دهید - قطعاً ب) انجام نمی‌دهند - قطعاً

۲. گزینه صحیح را علامت بزنید:

۱. سَبَّحَ لِلَّهِ

الف) تسبیح می کند برای خدا ب) تسبیح کردند خدا را

۲. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ

الف) ای کسانی که ب) ای کسی که

۳. لِمَتَقُولُونَ

الف) چرا می گویند ب) چرا می گوید

۴. إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ

الف) خداوند دوست می دارد ب) قطعاً خدا دوست می دارد

۵. فِي سَبِيلِهِ

الف) در راه او ب) در راه خدا

۳. عبارات کوتاه زیر را ترجمه کنید:

۱. مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۴. تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ

۲. وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۵. إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ

۳. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ۶. يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ

۴. عبارات و آیات قرآنی زیر را با دقت و کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

۱. سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ .

۲. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ .

۳. إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ ... .

اشاره

بشارت حضرت مسیح علیه السلام به ظهور پیامبر صلی الله علیه و آله

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ * يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ *... إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ *... وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ لِمَ تَقُولُونَ لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ *... وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ *... وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدُ... (۱)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	بَعَثَ	برانگیخت	۱	عَنَيْتُمْ	به رنج افکند - رنج بردید - به مشقت افتادید
۲	اِقْرَبِينَ	درس ناخوانده‌ها	۲	حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ	علاقه‌مند بر (هدایت) شما
۳	إِنْ كَانُوا	اگر چه بودند - هر چند بودند	۳	لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ	نمی دانستید
۴	عَزِيزٌ عَلَيْهِ	سخت است بر او	۴	أَشِدَّاءُ	سختگیران
۵	ضَلَالٍ مُّبِينٍ	گمراهی آشکار	۵	رُحَمَاءُ (جمع رحيم)	مهربانان
۶			۶	بَيِّنَاتٍ	علامت - نشانه
۷			۷	وُجُوهُ	جمع وجه: صورت‌ها
۸			۸	اسْتَجِيبُوا	اجابت کنید - پاسخ مثبت دهید
۹			۹	يُحْزَنُ	حائل می شود - مانع می شود

ص: ۹۵

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	يُحْيِي	زنده می‌کند	۱	إِهْتَدَى	هدایت یافت
۲	مَوْتَى	جمع مِيت: مردگان		يَهْتَدِي	هدایت می‌یابد
۳	إِنَّمَا	فقط - جز این نیست	۲	ضَلَّ	گمراه شد
۴	لِتَنْفِيسِهِ	برای خودش - به نفع خودش		يَضِلُّ	گمراه می‌شود
۵	عَلَيْهَا	بر آن - به ضرر آن	۳	يَدْعُونَ	می‌خوانند
۶	عَلَى	بلند مرتبه	۴	زَهَقَ	نابود شد
۷	كَبِيرٌ	بزرگ	۵	زَهْوَقَ	نابود شدنی
۸	شُرَكَاءَ	شریکان - هم‌تایان	۶	أَحَقَّ	سزاوارتر
۹	أُمٌّ + مَن:	یا کسی که	۷	يُتَّبَعُ	پیروی شود
۱۰	كَيْفَ	چگونه	۸	لَا يَهْدِي	هدایت نمی‌کند
۱۱	يَهْدِي	هدایت می‌کند	۹	يُهْدِي	هدایت می‌شود
			۱۰	تَحْكُمُونَ	داوری می‌کنید
			۱۱	مَا لَكُمْ	چیست برای شما - چه شده شما را

پرسش‌ها

۱. گزینه صحیح را علامت بزنید:

۱. إِذٍ - بَعْدَ

الف) زمانی که - پس ب) هنگامی که - پس از من

۲. يَأْتِي - ابْنِ

الف) می‌آید - پسر ب) آمد - فرزند

۳. أَنْ - لِمَ

الف) قطعاً - چرا؟ ب) این که - چرا؟

۴. مُبَشِّرٌ - يُحِبُّ

الف) بشارت دهنده - دوست می‌دارد

ب) بشارت - دوست می‌دارد

۵. بِنِي إِسْرَائِيلَ

الف) فرزندان یعقوب علیه السلام ب) فرزند یعقوب علیه السلام

۲. گزینه صحیح را علامت بزنید:

ص: ۹۶

۱. إِذْ قَالَ مُوسَى

الف) زمانی که گفت موسی ب) زمانی که گفت به موسی

۲. أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ

الف) من رسول خدا هستم ب) قطعاً من رسول خدا هستم

۳. أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ

الف) این که من رسول خدا هستم ب) قطعاً من رسول خدا

۴. يَأْتِي مِنْ بَعْدِي

الف) می آید بعد از من ب) می آید بعد من

۵. إِسْمُهُ أَحْمَدُ

الف) به نام احمد ب) نام او احمد است

۳. عبارات کوتاه زیر را ترجمه کنید:

۱. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ۴. الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ

۲. تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ ۵. أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ

۳. إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ ۶. مُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي

۴. عبارات و آیات قرآنی زیر را با دقت و کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

۱. سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ .

۲. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ .

۳. إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ .

۴. وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ ... أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ .

۵. وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ .

٦. وَ مَبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدُ .

ص: ٩٧

سوره صف مدنی و دارای چهارده آیه می باشد. این سوره را سوره عیسی علیه السلام و سوره حواریین نیز می نامند و از سوره مُسَبِّحات است.

این سوره مؤمنان را به جهاد در راه خدا و جنگیدن با دشمنان دین تشویق می کند و به آنان خبر می دهد که کفار نمی توانند نور الهی را خاموش کنند و پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله که حضرت عیسی علیه السلام مژده آمدنش را داده، پیامبری است که دین او جهانی خواهد شد. پس بر مؤمنان است که با اراده ای استوار از او پیروی کنند و در یاری دین خدا کوتاهی نکنند و بر آنان است که چیزی را که می گویند عمل کنند و موجب آزار پیامبرشان نشوند؛ همان گونه که قوم حضرت موسی علیه السلام پیامبر بزرگوارشان را آزار دادند و دل هایشان از حق منحرف شد.

در فضیلت قرائت این سوره از امام محمدباقر علیه السلام چنین نقل شده است:

«هر کس سوره صف را بخواند و به قرائت آن در نمازهای واجب و نافله اش عادت کند، خداوند او را در صف فرشتگان و انبیای مرسل قرار خواهد داد».

اشاره

رستاخیز

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ * يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَتُنْتَظِرْ نَفْسَ مَا قَدَّمْتُمْ لِغَيْدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ * وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنْسَاهُمْ أَنْفُسَهُمْ . (۱)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های آشنا و تکراری			کلمه های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	أُمَّةٌ	گروهی	۱	وَلْتَكُنَّ	باید باشد
۲	يَدْعُونَ	می خوانند	۲	أُخْرِجَتْ	خارج گردید - پدیدار گشت
۳	يَأْمُرُونَ	امر می کنند	۳	يَقْبِضُونَ	می بندند
۴	تَأْمُرُونَ	امر می کنید	۴	أَيْدِي	دستان
۵	مَعْرُوفٌ	خوب - پسندیده	۵	نَسِيَ	فراموش کرد (خدا)
۶	مُنْكَرٌ	ناپسند	۶	يُطِيعُونَ	اطاعت می کنند
۷	مُقَلِّحُونَ	رستگاران	۷	مَكَّنَا	تمکن دادیم - قدرت دادیم
۸	يَنْهَوْنَ	بازمی دارند - نهی می کنند	۸	أَمْرًا	امر کردند
۹	تُؤْمِنُونَ	ایمان می آورید	۹	نَهَوْا	نهی کردند - باز داشتند
۱۰	فَاسِقُونَ	قانون شکنان - نافرمانان	۱۰	بِرٍّ	نیکی
۱۱	يَقِيمُونَ	به پا می دارند			
۱۲	يُؤْتُونَ	می پردازند			
۱۳	آتَوْا	دادند - پرداختند			

ص: ۹۹

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
باید باشد	وَلْتَكُنَّ	۱	گروهی	أُمَّةٌ	۱
باز می‌دارید - نهی می‌کنید	تَنْهَوْنَ	۲	می‌خوانند	يَدْعُونَ	۲
خارج گردیده شد - پدیدار گشت	أُخْرِجَتْ	۳	مر می‌کنند - امر می‌کنید	يَأْمُرُونَ - تَأْمُرُونَ	۳
			خوب، پسندیده	مَعْرُوفٌ	۴
می‌بندند	يَقْبِضُونَ	۴	ناپسند	مُنْكَرٌ	۵
دستان	أَيْدِي	۵	رستکاران	مُقْلِحُونَ	۶
فراموش کرد (خدا)	نَسِيَ	۶	باز می‌دارند - نهی می‌کنند	يَنْهَوْنَ	۷
اطاعت می‌کنند	يُطِيعُونَ	۷	ایمان می‌آورید	تُؤْمِنُونَ	۸
تمکن دادیم - قدرت دادیم	مَكَّنَّا	۸	قانون شکنان - نافرمانان	فَاسِقُونَ	۹
امر کردند	أَمَرُوا	۹	به پا می‌دارند	يَقِيمُونَ	۱۰

پرسش‌ها

۱. گزینه صحیح را علامت بزنید:

۱. عَدَّ - كَ

الف) فردا - مانند ب) فردا - شما

۲. حَبِيرٌ - لَا تَكُونُوا

الف) آگاه - نباشید ب) دانا - نباشند

۳. نَفْسٌ - أَنْفُسٌ

الف) جان‌نشان - جان‌هایشان ب) فرد (خود) - افراد (خودها)

۴. وَلْتَنْظُرْ - قَدَّ مَتَّ

الف) باید بنگرد - پیش فرستاد ب) باید بنگری - پیش می‌فرستد

۵. نَسُوا - أَنْسَى

الف) فراموش کردند - فراموش کرد

ب) فراموش کردند - فراموشانند (ازیاد برد)

۲. گزینه صحیح را علامت بزنید:

۱. اتَّقُوا اللَّهَ

ص: ۱۰۰

الف) تقوا پیشه کن ب) تقوای خدا را پیشه کنید

۲. وَ لَتُنظُرُنَّ نَفْسٌ

الف) باید بنگرد هر فردی ب) و بنگر خودت را

۳. مَا قَدَّمْتُ

الف) آن چه را پیش فرستاده ب) آن چه پیشی گرفته

۴. إِنَّ اللَّهَ خَيْرٌ

الف) این که خداند داناست ب) قطعاً خداوند آگاه است

۵. وَ لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ

الف) نباش مانند کسی که ب) و نباشید مانند کسانی که

۳. عبارات کوتاه زیر را ترجمه کنید:

۱. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ۴. وَ لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ

۲. مَا قَدَّمْتُ لِغَدٍ ۵. كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ

۳. خَيْرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ۶. فَأَنْسَاهُمْ أَنْفُسَهُمْ

۴. عبارات و آیات قرآنی زیر را با دقت و کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

۱. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ .

۲. وَ لَتُنظُرُنَّ نَفْسٌ مَا قَدَّمْتُ لِغَدٍ .

۳. وَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَيْرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ .

۴. وَ لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنْسَاهُمْ أَنْفُسَهُمْ .

اشاره

بهشتیان رستگارانند

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ * يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَتُنْتَظِرْ نَفْسَ مَا قَدَّمْتُمْ لِغَيْدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ * وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنْسَاهُمْ أَنْفُسَهُمْ أُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ * لَا يَشْتَرِي الْأَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفَائِزُونَ . (۱)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	حَبِيرٌ	خوب - بهتر - بهترین	۱	زَادَ - تَزَوَّدُوا	توشه - توشه برگیرید
۲	اتَّقُونَ	تقوای مرا پیشه کنید	۲	تَقْوَى	پرهیزکاری - خدامداری در تمام رفتار و اعمال
۳	أُولَى الْأَيْتَابِ	صاحبان خرد - خردمندان	۳	أَكْرَمَ	گرامی تر - ارزشمندتر
۴	نَبِيِّ آدَمَ	فرزندان آدم	۴	اتَّقَى	بانتقواترین - پرهیزکارترین
۵	لِيُنَاسَ	پوشش	۵	يَذْكُرُونَ	متوجه شوند - پندگیرند
۶	لَعَلَّ	به امید این که	۶	حَقَّ	شایسته - سزاوار - حق
۷	وَأَنْتُمْ	در حالی که شما	۷	تُقَاتِبَ	تقوا داشتن
۸	مُسْلِمُونَ	تسلیم شدگان	۸	لَا تَمُوتُنَّ	نمی‌رید
۹	قُلُوبٍ	دل‌ها	۹	يُعْظَمُ	بزرگ شمارد
			۱۰	شَعَائِرَ	شعارها - نمادهای دینی

ص: ۱۰۲

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	فَلَا وَرَبِّكَ	پس نه (چنین است که مردم می‌پندارند) سوگند به پروردگارت	۱	يُطَاعَ	اطاعت شود
۲	لَا يَجِدُوا	نمی‌یابند	۲	أَذِنَ	اجازه
۳	مَا أَرْسَلْنَا	نفرستادیم	۳	ظَلَمُوا	ظلم کردند - ستم کردند
۴	مِنْ رَسُولٍ	هیچ پیامبری را	۴	جَاءُوا	آمدند - بیابند
۵	إِسْتَفْعَرَ	آمرزش خواست (بخواهد)	۵	وَجَدُوا	یافتند - می‌یابند
۶	تَوَابٍ	بسیار توبه پذیر	۶	يُحْكَمُوا	به حکمیت و داوری بگیرند - داور کنند
۷	حَقِّي	تا این‌که	۷	شَجَرَ	مشاجره شد و اختلاف افتاد
۸	لَا تَتَّقُونَ	تقوا پیشه نمی‌گیرید	۸	خَرَجَ	تنگی - ملال - رنجش
			۹	قَضَيْتَ	داوری کردی
۹	أَطِيعُونَ	اطاعت کنید مرا	۱۰	يُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا	تسلیم شوند - گردن نهند
۱۰	أُولَى الْأَمْرِ	صاحبان فرمان	۱۱	تَنَازَعْتُمْ	نزاع کردید - دعوا کردید - اختلاف کردید
۱۱	وَوَلَّوْا لَهُمْ	و اگر که آنها	۱۲	رُدُّوا	بازگردانید

پرسش‌ها

۱. گزینه صحیح را علامت بزنید:

۱. اتَّقُوا - فاسِقُونَ

الف) تقوا پیشه کنید - نافرمانان ب) تقوا پیشه کردند - تبه کاران

۲. نَسُوا - أَصْحَاب

الف) فراموش کردند - یاران ب) فراموش کنید - اهل

۳. حَخِيرَ - جَنَّة

الف) دانا - بهشت ب) آگاه - بهشت

۴. أَوْلَيْكَ - فَأَنْزَلُونَ

الف) آنان - رستگاران ب) آنان - رستگار شدند

٥. لایستوی - قَدَمَت

ص: ١٠٣

الف) مساوی نیست - پیش افتاد

ب) مساوی نیستند - پیش فرستاد

۲. گزینه صحیح را علامت بزنید:

۱. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا

الف) ای کسانی که ایمان آوردید

ب) ای کسانی که ایمان آوردند

۲. مَا قَدَّمْتُ لِعَدِّ

الف) آن چه پیش فرستاد برای فردا (ی قیامت)

ب) آن چه پیش می فرستد برای قیامت

۳. خَيْرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

الف) آگاه است به آن چه عمل می کنند

ب) آگاه است به آن چه عمل می کنید

۴. فَأَنسَاهُمْ أَنفُسَهُمْ

الف) پس از یادشان برد خودشان را

ب) پس فراموش کردند خودشان را

۵. أُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

الف) آنان تبه کارانند ب) آنان خودشان نافرمانانند

۳. عبارات کوتاه زیر را ترجمه کنید:

۱. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ ۴. أُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

۲. وَ لَنْ نَنْظُرَهُ نَفْسٌ مَا قَدَّمَتْ ۵. لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ

٣. إِنَّ اللَّهَ خَيْرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ٦. أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ الْفَائِزُونَ

ص: ١٠٤

۴. عبارات و آیات قرآنی زیر را با دقت و کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

۱. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَ لْتُنظُرْ نَفْسٌ مَا قَدَّمَتْ لِغَدٍ .

۲. وَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ .

۳. وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنْسَاهُمْ أَنْفُسَهُمْ أُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ .

۴. لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفَائِزُونَ .

ص: ۱۰۵

سوره حشر مدنی و دارای ۲۴ آیه و از سُورِ مُسَبِّحَاتِ است.

این سوره به قصه تبعید یهودیان بنی نضیر اشاره دارد. یهودیان بنی نضیر عهد خود با پیامبر صلی الله علیه و آله و مسلمانان را شکستند. منافقان نیز در پیمان شکنی، آنها را تشویق نمودند و وعده یاری و همکاری به آنها دادند ولی هرگز یاریشان نکردند. هفت آیه پایانی سوره، بندگان خدا را به آمادگی برای دیدار خدا فرا می خواند و به ذکر بعضی از اسماء حسناى الهی می پردازد. نکته جالب این که، سوره با تسبیح برای خدا آغاز می شود **سَبِّحْ لِلَّهِ** و آیه آخر آن هم تسبیح خداوند است: **يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي...**

مراحل و ادوار خلقت و آفرینش جهان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ * لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ * هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ * هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ... (۱)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	يَجْعَلُ	قرار می‌دهد	۱	إِن تَتَّقُوا	اگر تقوا پیشه کنید
۲	فُرْقَانٍ	قدرت تمیز و تشخیص (حق از باطل)	۲	يُكَفِّرُ	می‌پوشاند
۳	بَيِّنَاتٍ	بدیها - زشتی‌ها	۳	يَتَّقِي	تقوا پیشه کنید
۴	يَعْفُرُ	می‌آمرزد	۴	مَخْرَجٍ	محل خروج - محل گشایش
۵	ذُو الْعِزَّةِ	دارای بخشش و لطف	۵	حَيْثُ	جایی که - بگونه‌ای که
۶	إِعْلَمُوا	بدانید	۶	لَا يَحْتَسِبُ	حساب نمی‌کند - گمان ندارد
۷	مَعَ	با	۷	يُسِيرُ	آسانی
۸	لَوْ	اگر	۸	قُرَى	قریه‌ها - آبادی‌ها
۹	عَنْ	از	۹	إِتَّقُوا	تقوا پیشه کردند (کنند)
			۱۰	فَتَحْنَا	گشودیم (می‌گشاییم)

ص: ۱۰۷

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	نَبِيَّوْنَ - النَّبِيِّينَ	(جمع نبی): پیامبران	۱	مَوْعِظَةً	پند
۲	لَمْ يَحْكَمْ	حکم نکرد (حکم نکند)	۲	لَسْتُمْ	نیستید
۳	آتَيْنَاهُ	دادیم	۳	تَقِيمُوا	به پا دارید
۴	مُصَدِّقٌ	تصدیق کننده			
۵	بَيِّنٌ	پیشاپیش آن - قبل از آن	۴	اشْتَرَى	خریداری کرد
۶	يَدِيهِ	بر چیزی (از حقیقت)	۵	أَوْقَى	وفادارتر
۷	عَلَى	جان‌هایشان را	۶	اسْتَبَيَّرُوا	شادمان باشید - بشارت و شادی
۸	شَيْءٍ	کارزار می‌کنند - می‌جنگند	۷	بِيعَ	معامله - داد و ستد
۹	أَنْفُسَهُمْ	می‌کشند	۸	بَايَعْتُمْ	معامله کردید - انجام دادید
۱۰	يُقَاتِلُونَ	کشته می‌شوند	۹	فُوزٌ	کام‌یابی - رستگاری

پرسش‌ها

۱. گزینه صحیح را علامت بزنید:

۱. وَيَمِيتٌ - يُحْيِي

الف) زنده می‌کند - می‌میراند ب) می‌میراند - زنده می‌کند

۲. سَتَّةٌ - شَيْءٌ

الف) شش - چیز ب) شش - همه

۳. أَيَّامٌ - الَّذِي

الف) دوران - کسی که ب) روزها - کسانی که

۴. قَدِيرٌ - عَلِيمٌ

الف) توانا - آگاه ب) توانا - دانا

۵. خَلَقَ - كُلٌّ

الف) آفرینش - همه ب) آفرید - همه (همه)

۲. گزینه صحیح را علامت بزنید:

١. الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

الف) باعزت و كاردان ب) باعزت و دانا

ص: ١٠٨

۲. مُلْكِ السَّمَاوَاتِ

الف) صاحب آسمان ب) فرمان روای آسمان ها

۳. هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ

الف) او ابتدا و پایان است ب) او ابتدای هر پایانی است

۴. الَّذِي خَلَقَ

الف) کسی که آفرید ب) هر که آفرید

۵. سِتَّةَ أَيَّامٍ

الف) شش دوران ب) شش شبانه روز

۳. عبارات کوتاه زیر را کلمه به کلمه ترجمه کنید:

۱. وَ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۴. هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ

۲. لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۵. هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ

۳. يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۶. فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ

۴. عبارات و آیات قرآنی زیر را با دقت و کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

۱. سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ .

۲. لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ .

۳. هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ .

۴. هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ .

اشاره

خداوند همه جا با ماست

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ ... هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ... وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ * لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ . (۱)

جدول کلمه ها

تصویر

۶	لَا تُحَرِّمُوا	حرام نشمارید	۶	لَا تَتَّبِعُوا	طلب نکن
۷	أَحَلَّ	حلال کرد	۷	عَفَا	عفو کرد - عفو کند
۸	لَا تَعْتَدُوا	تجاوز نکنید	۸	أَصْلَحَ	اصلاح کرد - اصلاح کند
۹	مُعْتَدِينَ	تجاوزگران	۹	يُوفَى	به تمامی می دهد - کامل می دهد
۱۰	جَزَاءُ سَيِّئَةٍ	سزای بد	۱۰	أُجُور	جمع اجر - پاداش ها

ص: ۱۱۰

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
نیکی کردند	أَحْسَنُوا	۱	(پاداش) خوب	حَسَنَةً	۱
بشتابید	سَارِعُوا	۲	قطعاً سرای آخرت	لِدَارِ الْآخِرَةِ	۲

پرسش‌ها

۱. گزینه صحیح را علامت بزنید:

۱. يُحْيِي - مَعَ

الف) زنده می‌کند - با ب) می‌میراند - با

۲. يُمِيتُ - أَيْنَ مَا

الف) می‌میراند - هر کجا ب) زنده می‌کند - هر کجا

۳. ظَاهِرٌ - كُنْتُمْ

الف) پنهان (ناپیدا) - باشید ب) پیدا - باشید

۴. بَاطِنٌ - أُمُورٌ

الف) ناپیدا - کارها ب) پیدا - کارها

۵. سَتَّه - تُرْجِعُ

الف) شش - بازگردانده می‌شود ب) شش - بازگردانده می‌شوید

۲. گزینه صحیح را علامت بزنید:

۱. هُوَ الَّذِي

الف) با عزت و کاردان ب) با عزت و دانا

۲. سَتَّه أَيَّامٍ

الف) صاحب آسمان ب) فرمانروای آسمان ها

ص: ۱۱۱

۳. أَئِنِّ مَا كُنْتُمْ

الف) او ابتدا و پایان است ب) او ابتدای هر پایانی است

۴. بِمَا تَعْمَلُونَ

الف) کسی که آفرید ب) هر که آفرید

۵. تُرْجَعُ الْأُمُورُ

الف) شش دوران ب) شش شبانه روز

۳. عبارات کوتاه زیر را کلمه به کلمه ترجمه کنید:

۱. هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ ۴. وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

۲. فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ۵. لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ

۳. وَهُوَ مَعَكُمْ أَئِنِّ مَا كُنْتُمْ ۶. وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ

۴. عبارات و آیات قرآنی زیر را با دقت و کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

۱. لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ .

۲. هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ .

۳. وَهُوَ مَعَكُمْ أَئِنِّ مَا كُنْتُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ .

۴. لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ .

اشاره

انفاق در راه خدا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ ... لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ* يُوسِّجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَ يُوسِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَ هُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ* آمِنُوا بِاللَّهِ وَ رَسُولِهِ وَ أَنْفِقُوا مِمَّا جَعَلَكُمْ مُسْتَخْلِفِينَ فِيهِ فَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَ أَنْفَقُوا لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ. (۱)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های آشنا و تکراری			کلمه های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	شَيْطَانٍ	شیطان	۱	قَرَأَتْ	خواندی - می خوانی
۲	يَتَذَكَّرُوا	متذکر و متوجه شوند	۲	اسْتَعِذْ	پناه مبر
۳	يَتْلُوا - يَتْلُونَ	تلاوت کنند	۳	رَحِيمٍ	رانده شده (از رحمت خدا)
۴	لَعَلَّ	به امید این که	۴	قُرِئَ	خوانده شد - خوانده می شود
۵	إِذَا	هنگامی که	۵	اسْتَمِعُوا	گوش فرا دهید
۶	أَنْزَلْنَا	نازل کردیم - فرو فرستادیم	۶	أَنْصَتُوا	سکوت کنید
۷	أُولَئِكَ الْأَلْبَابِ	صاحبان خرد - خردمندان	۷	تُرْجَمُونَ	مورد رحمت قرار گیرید
۸	آتَيْنَا	دادیم	۸	اقْرَأُوا	بخوانید
۹	أُولَئِكَ	آنان	۹	تَيَسَّرَ	میسر است - مقدور است
۱۰	يُؤْمِنُونَ	ایمان می آورند	۱۰	يَتَذَكَّرُوا	تدبیر کنند - ببندیشند
۱۱	يَضُرُّ	ناسپاسی کند	۱۱	تِلَاوَتٍ	قرائت - خواندن

ص: ۱۱۳

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
دست نمی‌یابند - نمی‌رسید	لَنْ تَنَالُوا	۱	انفاق می‌کنید	تُنْفِقُونَ	۱
نیکی - نیکوکاری	بَرّ	۲	انفاق کنید	تَنْفِقُوا	۲
کسب کردید - به دست آوردید	كَسَبْتُمْ	۳	به دست آوردن - طلب کردن - جویا شدن	إِبتِغَاء	۳
خارج‌ر کردیم	أَخْرَجْنَا	۴	رضایت - خشنودی	وَجْه	۴
بشارت بده	بَشِّرْ	۵	ترس	خَوْف	۵
ظلم گردیده نمی‌شوید	لَا تُظْلَمُونَ	۶	غمگین می‌شوند - اندوهگین می‌شوند	يَحْزَنُونَ	۶
اندوخته می‌کنند	يَكْتُمُونَ	۷	به تمامی داده می‌شود - کامل داده می‌شود	يُؤَفَّف	۷

پرسش‌ها

۱. گزینه صحیح را علامت بزنید:

۱. آمِنُوا - انْفِقُوا

الف) ایمان آورید - انفاق کنید ب) ایمان آوردند - انفاق کردند

۲. نَهَار - أَجْر

الف) روز - پاداش ب) نهرها - کیفر

۳. صُدُور - ذَات

الف) سینه - درون ب) سینه‌ها - درون

۴. يُؤَلِّج - جَعَلَ

الف) داخل شد - قرار داد ب) داخل کرد - قرار داد

۵. مُسْتَخْلَفِينَ - انْفَقُوا

الف) جانشینان - انفاق کردند ب) تخلف کنندگان - انفاق کنید

۲. گزینه صحیح را علامت بنمید:

۱. یُولِجُ اللَّيْلَ

الف) داخل شد شب ب) داخل می کند شب را

ص: ۱۱۴

۲. وَهُوَ عَلِيمٌ

الف) و او داناست ب) و او آگاه است

۳. ذَاتِ الصُّدُورِ

الف) درون سینه ها ب) درون سینه ها

۴. آمِنُوا بِاللَّهِ

الف) ایمان آوردند به خدا ب) ایمان آورید به خدا

۵. فَالَّذِينَ آمَنُوا

الف) پس کسانی که ایمان آوردند ب) پس هر کس ایمان آورد

۳. عبارات کوتاه زیر را کلمه به کلمه ترجمه کنید:

۱. يُوَلِّجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ ۴. وَ أَنْفَقُوا مِمَّا جَعَلَكُمُ

۲. وَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ۵. جَعَلَكُمُ مُسْتَخْلَفِينَ فِيهِ

۳. آمِنُوا بِاللَّهِ وَ رَسُولِهِ ۶. فَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَ أَنْفَقُوا

۴. عبارات و آیات قرآنی زیر را با دقت و کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

۱. وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ .

۲. لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ .

۳. يُوَلِّجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَ يُوَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ .

۴. آمِنُوا بِاللَّهِ وَ رَسُولِهِ وَ أَنْفَقُوا مِمَّا جَعَلَكُمُ مُسْتَخْلَفِينَ فِيهِ .

۵. فَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَ أَنْفَقُوا لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ .

اشاره

گستره بهشت موعود

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ ... سَابِقُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا كَعَرْضِ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أُعِدَّتْ لِلَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ
ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ . (۱)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
دست نمی یابید - نمی رسید	لَنْ تَنَالُوا	۱	نفاق می کنید - انفاق کنید	تُنْفِقُونَ - تُنْفِقُوا	۱
نیکی - نیکوکاری	بِرٍّ	۲	به دست آوردن - طلب کردن - جویا شدن	اِيتِغَاء	۲
کسب کردید - به دست آوردید	كَسَبْتُمْ	۳	رضایت - خشنودی	وَجِه	۳
خارج کردیم	اَخْرَجْنَا	۴	ترس	خَوْف	۴
به تمامی داده می شود - کامل داده می شود	يُوفَّ	۵	غمگین می شوند - ندوهگین می شوند	يَحْزَنُونَ	۵
ظلم گردیده نمی شوید	لَا تُظْلَمُونَ	۶	بشارت بده	بَشِّرْ	۶
			دردناک	أَلِيم	۷

ص: ۱۱۶

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	عِبَاد	بندگان	۱	تَبَيَّ	خبر بده، آگاه کن
۲	عَفُور	آمرزنده	۲	لَيْسَ	نیست
۳	اتَّبَعَ	پیروی کرد	۳	سُلْطَان	تسلط
۴	أَنْفُسِهِمْ	خودشان	۴	أَسْرَفُوا	اسراف و زیاده‌روی کردند
۵	ذُنُوبَ	گناهان	۵	لَا تَقْنَطُوا	نامید نشوید
۶	تَوَابَ	بسیار توبه‌پذیر	۶	لَمْ يَعْلَمُوا	نداشتند
۷	إِذَا	زمانی که - هنگامی که	۷	أَلَمْ يَعْلَمُوا	آیا نمی‌دانند
۸	قَرِيبَ	نزدیک	۷	يَقْبَلُ	قبول می‌کند
۹	عَنِّي	از من	۸	سَأَلَ	سؤال کرد - پرسید
۱۰	قُلْ	بگو	۹	أُجِيبُ	اجابت می‌کنم - پاسخ می‌دهم
			۱۰	دَعْوَةَ الدَّاعِ	خواسته دعا کننده را
			۱۱	دَعَانِ	خواند مرا (دعانی)

پرسش‌ها

۱. گزینه صحیح را علامت بزنید:

۱. عَرَضُ - سَمَاءَ - فَضْلُ

الف) زمین - آسمان - بخشش ب) وسعت - آسمان - بخشش

۲. مَنْ - رُسُلٌ - مَعْفِرَةٌ

الف) هر کس را - پیامبران - آمرزش

ب) از - پیامبر - آمرزش

۳. ذُو - عَظِيمٍ - يَسَاءُ

الف) صاحب - بزرگ - بخوهد ب) دارا - بزرگ - خواست

۴. سَابِقُوا - اِعْدَّتْ - يُؤْتِي

الف) سبقت گرفتند - آماده کرد - می دهد

ب) بشتابید - آماده گشته - می دهد

۵. اِلَى - جَنَّة - الَّذِينَ

الف) بر - جَنِّ - کسانی که ب) به سوی - بهشت - کسانی که

۲. گزینۀ صحیح را علامت بزنید:

۱. اِلَى مَغْفِرَةٍ

الف) به سوی آمرزشی ب) برای آمرزش

۲. وَ جَنَّةٍ عَرْضُهَا

الف) و بهشتی که وسعتش ب) و بهشتی که سرزمینش

۳. كَعَرْضِ السَّمَاءِ

الف) مانند زمین و آسمان ب) مانند وسعت آسمان

۴. لِلَّذِينَ آمَنُوا

الف) برای کسانی که ایمان آوردند ب) کسانی که ایمان آوردند

۵. ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ

الف) این لطف خداست ب) آن بخشش تو است

۳. عبارات کوتاه زیر را کلمه به کلمه ترجمه کنید:

۱. سَابِقُوا إِلَى مَغْفِرَةٍ ۴. أُعِدَّتْ لِلَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ

۲. مَغْفِرَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ ۵. ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ

۳. عَرْضُهَا كَعَرْضِ السَّمَاءِ ۶. يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ

۴. عبارات و آیات قرآنی زیر را با دقت و کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

١. يُوَلِّجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَ يُوَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَ هُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ .

ص: ١١٨

٢. آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَأَنْفَقُوا مِمَّا جَعَلَكُمْ مُسْتَخْلِفِينَ فِيهِ .

٣. فَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَأَنْفَقُوا لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ .

٤. سَابِقُوا إِلَى مَغْفِرَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا كَعَرْضِ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ .

٥. أُعِدَّتْ لِلَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ .

ص: ١١٩

سوره حدید مدنی و از سُورِ مُسَبِّحَات و دارای ۲۹ آیه است.

این سوره بر تشویق مؤمنان به انفاق در راه خدا تأکید دارد و صدقه دادن را قرض دادن به خدا تعبیر می کند و این انفاق را از نتایج تقوا و ایمان به پیامبر صلی الله علیه و آله دانسته و وعده داده است که پیامد انفاق، آمرزش گناهان و بهره مندی از رحمت الهی و نورانی شدن انسان می باشد.

در فضیلت این سوره ابی بن کعب از رسول خدا صلی الله علیه و آله نقل کرده است:

«هر کس سوره حدید را بخواند نام او در زمره مؤمنان (واقعی) به خدا و پیامبر صلی الله علیه و آله ثبت می شود».

از امام محمدباقر علیه السلام نقل شده است: «هر کس همه مُسَبِّحَات را قبل از خواب بخواند، پیش از مرگ خود حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف را درک خواهد کرد و وقتی بمیرد همسایه پیامبر گرامی صلی الله علیه و آله خواهد بود».

آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن. جلد ۲

سرشناسه: ملک احمدی، علی بمان، ۱۳۳۱ -

عنوان و نام پدیدآور: آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن / علی بمان ملک احمدی.

مشخصات نشر: قم: مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی (ص)، ۱۳۹۲.

مشخصات ظاهری: ۶ ج.: جدول.

فروست: پژوهشگاه بین المللی المصطفی؛ ۱۱۰.

شابک: دوره: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۴۲۱-۷؛ ۵۵۰۰۰ ریال: ج. ۱: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۴۱۵-۶؛ ۵۵۰۰۰ ریال: ج. ۲: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-

۴۱۶-۳؛ ۶۰۰۰۰ ریال: ج. ۳: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۴۱۷-۰؛ ۶۰۰۰۰ ریال: ج. ۴: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۴۱۸-۷؛ ۶۰۰۰۰ ریال: ج. ۵:

۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۴۱۹-۴؛ ۶۰۰۰۰ ریال: ج. ۶: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۴۲۰-۰

وضعیت فهرست نویسی: فاپا

یادداشت: ج. ۲- ۶ (چاپ اول: ۱۳۹۲).

یادداشت: ج. ۱- ۵ (چاپ دوم: ۱۳۹۳) (فیا).

موضوع: قرآن -- راهنمای آموزشی

موضوع: قرآن -- پرسش ها و پاسخ ها

موضوع: قرآن -- ترجمه -- راهنمای آموزشی

شناسه افزوده: جامعه المصطفی (ص) العالمیه. مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی (ص)

رده بندی کنگره: BP۶۵/۲/م۸۷۳۵/۱۳۹۲

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۱۰۷

شماره کتابشناسی ملی: ۲۳۵۴۲۷۲

ص: ۱

اشاره

آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن

علی بمان ملک احمدی

ص: ۳

تحولات اجتماعی و مقتضیات نوپدید دانش‌ها و پدید آمدن دانش‌های نو، نیازهایی را به وجود آورده که پاسخ‌گویی به آن ایجاد رشته‌های تحصیلی جدید و تربیت چهره‌های متخصص را ضروری می‌نماید. از این رو کتاب‌های آموزشی نیز باید با توجه به این دگرگونی‌ها تألیف شود.

جهانی‌شدن و گسترش سلطه فرهنگی غرب در سایه رسانه‌های فرهنگی و ارتباطی اقتضا دارد که دانش پژوهان و علاقه‌مندان به این مباحث، با اندیشه‌های بلند و ارزش‌های متعالی آشنا شوند و این مهم با ایجاد رشته‌های تخصصی، تولید متون جدید و غنی، گسترش دامنه آموزش و تربیت سازمان‌یافته دانشجویان به سرانجام خواهد رسید. این فرایند گاه در پرداختن به مباحث بنیادین و تدوین متون تخصصی تعریف می‌شود و گاه در نگارش بحث‌های علمی، اما نه چندان پیچیده و تخصصی به ظهور می‌رسد.

از طرفی بالندگی مراکز آموزشی در گرو نظام آموزشی منسجم، قانونمند و پویاست. بازنگری در متن‌ها و شیوه‌های آموزشی و به روز کردن آنها نیز این انسجام و پویایی و در نتیجه نشاط علمی مراکز آموزشی را در پی دارد.

در این بستر، حوزه های علوم دینی به برکت انقلاب شکوهمند اسلامی، سالیانی است که در اندیشه اصلاح ساختار آموزشی و بازنگری متون درسی اند.

«جامعه المصطفی صلی الله علیه و آله العالمیه» به عنوان بخشی از این مجموعه که رسالت بزرگ تعلیم و تربیت طلاب غیر ایرانی را بر عهده دارد، تألیف متون درسی مناسب را سرلوحه تلاش قرار داده و تدوین و نشر متون درسی در موضوعات گوناگون علوم دینی، حاصل این فرایند است.

«مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی صلی الله علیه و آله» با قدردانی و سپاس از فاضل ارجمند جناب آقای علی بمان ملک احمدی مؤلف کتاب آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن و تمام عزیزانی که در تولید این اثر همیاری و همفکری داشته اند، آن را به جویندگان فرهنگ و اندیشه ناب اسلامی تقدیم می کند.

مرکز بین المللی

ترجمه و نشر المصطفی صلی الله علیه و آله

ص: ۶

حقیقت مداری اصیل‌ترین و زیباترین راز هستی و حقیقت طلبی ماندگارترین و برترین گرایش آدمی است.

داستان پر رمز و راز حقیقت‌جویی بشر، سرشار از هنرنمایی مؤمنان، مجاهدان و عالمانی است که با تمسک و پای‌بندی به حقیقت بی‌منتها، در مصاف بین حق و باطل، سربلندی و شرافت ذاتی حق را نمایان ساخته‌اند و در این میان، چه درخشندگی چشم‌نوازی در اسلام عزیز است که علم را به ذات خود، شرافتمند و فخیم دانسته و از باب تا محراب، کائنات را سراسر علم و عالم و معلوم می‌نمایاند و در مکتب آن، جز اولوالعلم و راسخان در مسیر طلب دانش، کسی را توان دست‌یابی به گنجینه‌های حکمت نیست.

علم برخاسته از وجدان پاک و عقل سلیم، در پرتو انوار آسمانی وحی، هم به فرد کمال‌انسانی، عظمت روحی و رشد معنوی می‌بخشد و فکر، اندیشه و خیال او را به پرواز درمی‌آورد، و هم جامعه را سمت و سوی سعادت‌مندان به‌بخشیده و آن را به جامعه‌ای متمدن و پیشرو متحول می‌کند. بی‌توجهی یا کوتاه‌فکری است اگر فرد و جامعه‌ای به دنبال عزت، استقلال، هویت، امنیت، سعادت و سربلندی

مادی و معنوی باشد، اما آن را در صراطی غیر از حقیقت طلبی، علم اندوزی و حکمت مداری الهی طلب نمایند.

انقلاب سراسر نور اسلامی ایران که داعیه جهانی سازی کلمه الله و برپایی تمدن جهانی اسلام را داشته و فروپاشی و افول تمدن های پوشالی غرب و شرق را به نظاره نشسته است، با اندیشه فقهاتی در اداره حکومت و نظریه مترقی «ولایت فقیه»، طرازی از مسئولیت ها و مأموریت های حوزه های علمیه و روحانیت را عرضه نمود که امید و نشاط را نه تنها در شیعیان و مسلمانان، بلکه در دل تمامی آزادی خواهان و حق طلبان سراسر جهان زنده ساخت.

در این راستا، رهبر فرزانه انقلاب (مدظله) با عزمی مصمم و با تمامی توان، همچون پیر و مراد خود خمینی کبیر رحمه الله، در صحنه حاضر شده و با تأکید بر اهمیت و فوریت این حرکت فراگیر و بی وقفه، همه توانمندی ها و اراده ها را جهت تحقق جنبش نرم افزاری و نهضت تولید علم و تحول در علوم انسانی و نیز یافتن راه های میان بر و دانش افزا راهبری و رصد می کنند.

جامعه المصطفی صلی الله علیه و آله العالمیه، نمادی درخشان از این رسالت جهانی و همت بین المللی انقلاب اسلامی است که بار مسئولیت تربیت مجتهدان، عالمان، محققان، متخصصان، مدرسان، مبلغان، مترجمان، مربیان و مدیران پارسا، متعهد و زمان شناس را بر دوش داشته و با تبیین، تولید و تعمیق اندیشه دینی و قرآنی و گسترش مبانی و معارف اسلامی، به نشر و ترویج اسلام ناب محمدی صلی الله علیه و آله و معارف بلند و تابناک مکتب اهل بیت علیهم السلام جامه تحقق می پوشاند.

پژوهشگاه بین المللی المصطفی صلی الله علیه و آله نیز که مهم ترین و گسترده ترین مجموعه پژوهشی المصطفی صلی الله علیه و آله است، بومی سازی و باز تولید اندیشه دینی معاصر، متناسب

با نیازها و اقتضائات عرصه بین الملل، تبیین، تولید و تعمیق اندیشه دینی، گشودن افق های جدید فکری و معرفتی در دنیای معاصر، پاسخ گویی به مسائل و شبهات فکری و معرفتی مخاطبان و تأمین و تدوین متون و منابع درسی و کمک درسی، به ویژه با رویکرد اسلامی سازی علوم و پشتیبانی علمی از فعالیت های سازمانی المصطفی صلی الله علیه و آله را از جمله مأموریت ها و تکالیف خود می داند.

اثر علمی پیش روی نیز که به همت مؤلف محترم جناب آقای علی بمان ملک احمدی به عنوان کتاب کمک آموزشی برای رشته معارف اسلامی تهیه و تدوین شده است، درچارچوب همین اهداف و برنامه های پژوهشگاه و مبتنی بر نیازسنجی های صورت گرفته، تدوین و برای استفاده خوانندگان محترم تقدیم شده است.

در پایان لازم است ضمن ارج نهادن به تلاش های خالصانه مولف محترم، از کلیه دست اندرکاران محترم آماده سازی و انتشار این اثر ارزشمند، به ویژه همکاران محترم مرکز بین المللی نشر و ترجمه المصطفی صلی الله علیه و آله و همه عزیزانی که به نحوی در تدوین و انتشار آن نقش داشته اند، قدردانی و تشکر نماییم و از خداوند متعال برای ایشان و همه خادمان عرصه تبلیغ و نشر مفاهیم و معارف دینی، آرزوی بهروزی، موفقیت و سعادت نماییم.

پژوهشگاه بین المللی المصطفی صلی الله علیه و آله

۱. سوره حمد و بخشی از نماز ۱۳
۲. سوره توحید ۱۷
۳. سلام نماز ۲۰
۴. سوره رحمن(۱) ۲۳
۵. سوره رحمن(۲) ۲۶
۶. سوره فتح(۱) ۳۰
۷. سوره فتح(۲) ۳۳
۸. سوره فتح(۳) ۳۷
۹. سوره جاثیه(۱) ۴۱
۱۰. سوره جاثیه(۲) ۴۵
۱۱. سوره دخان(۱) ۵۰
۱۲. سوره دخان(۲) ۵۴
۱۳. سوره زخرف(۱) ۵۹
۱۴. سوره زخرف(۲) ۶۲
۱۵. سوره شوری(۱) ۶۷
۱۶. سوره شوری(۲) ۷۱
۱۷. سوره فصلت(۱) ۷۶
۱۸. سوره فصلت(۲) ۷۹
۱۹. سوره یس(۱) ۸۴

٢١. سوره فاطر(١) ٩٤

٢٢. سوره فاطر(٢) ٩٨

٢٣. سوره احزاب(١) ١٠٣

٢٤. سوره احزاب(٢) ١٠٧

٢٥. سوره لقمان(١) ١١٢

٢٦. سوره لقمان(٢) ١١٦

٢٧. سوره لقمان(٣) ١٢٠

٢٨. سوره عنكبوت(١) ١٢٥

٢٩. سوره عنكبوت(٢) ١٢٩

٣٠. سوره عنكبوت(٣) ١٣٣

ص: ١٢

اشاره

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ .

به نام... بخشنده...-... برای... (که) پروردگار... است...-... مهربان.

مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ * إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ * إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ .

... روز...- فقط تو را... و... به کمک می گیریم...- ما را... راست.

صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ .

... کسانی که... بر... به جز... بر... و نه...

بخشی از اذکار نماز

۱. سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى وَ بِحَمْدِهِ

... پروردگار بلندمرتبه من و...

۲. سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ وَ بِحَمْدِهِ

پاک و بی عیب است... و ستایش او را.

۳. سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ

... خداوند و... برای... و نیست... جز... و خدا... است.

۴. أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ

... این که... خدایی... الله... نیست... برایش

۵. وَ أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَ رَسُولُهُ

و گواهی می دهم... محمد صلی الله علیه و آله... او و... او است.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
بصیرت‌ها - بینش‌ها	بَصَائِرُ	۱	ماه	شَهْرٌ	۱
چشم گشود - بینا شد	أَبْصَرَ	۲	دلایل روشن	بَيِّنَاتٍ	۲
چشم پوشید - کور شد	عَمِيَ	۳	هدایت	هُدًى	۳
حافظ، نگهبان	حَفِيفٌ	۴	جدا کننده حق از باطل	فُرْقَانٍ	۴
روشنگر - بیان کننده	بَيِّنٌ	۵	خارج کی	تُخْرِجُ	۵
جمع مُسَلِمٍ - مسلمانان	مُسْلِمِينَ	۶	اجازه	إِذْنٍ	۶
استوارتر - استوارترین	أَقْوَمُ	۷	همیشه پیروز	عَزِيزٍ	۷
			ستوده	حَمِيدٍ	۸
			به نفع خود اوست - علیها: به ضرر اوست	لِنَفْسِهِ	۹
			برای آن چه که (آینی که)	لِلَّيِّ	۱۰
			بشارت می دهد	يُبَشِّرُ	۱۱

ص: ۱۴

۱. معنای کلمات جدول را از یکدیگر سؤال کنید.

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. اکبر - اعلی

الف) بزرگ تر - بلند ب) بزرگ تر - بلند پایه تر

۲. اَنَّ - ی

الف) این که - من ب) قطعاً - تو

۳. سبحان - عظیم

الف) پاک است - بزرگ ب) پاکی تو - بزرگ تر

۴. اشهد - عبد

الف) گواه - بنده ب) گواهی می دهم - بنده

۵. شریک - وَحده

الف) حتماً - یک ب) همتا - به تنهایی

۳. ترکیب های زیر را مانند نمونه داده شده کامل کنید.

۴. ترجمه سوره حمد را در متن درس با دقت کامل کنید.

۵. ترجمه پنج عبارت جدید از نماز را در متن درس کامل کنید.

(۱)

۱. به منظور بهره مندی از ثواب و پاداش الهی سعی کنید آن چه از فهم نماز فراگرفته اید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

۲. عبارات زیر را با دقت و کلمه به کلمه ترجمه کنید:

- سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى وَ بِحَمْدِهِ

...

- سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ وَ بِحَمْدِهِ

...

- سُبْحَانَ اللَّهِ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَ اللَّهُ أَكْبَرُ

...

- أَشْهَدُ أَلَّا (أَنْ قَدَّسَ سِرَّهُ لَا) إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ

...

- وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

...

ص: ۱۶

۱- (۱). در صورت داشتن وقت لازم، مانعی ندارد که این تمرین هم در کلاس انجام شود.

اشاره

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ اللَّهُ الصَّمَدُ - لَمْ يَلِدْ وَ لَمْ يُولَدْ وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ .

به... خداوند... مهربان... او... یگانه است - خدای... است... و زاییده نشده و... برای او... کسی (فردی).

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ.

خدایا... بر... و خاندان...

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
طلب کن - بجوی	اِبْتِغِ	۱	امر می کند - فرمان می دهد	يَأْمُرُ	۱
فراموش نکن	لَا تَنْسَ	۲	عدالت - دادگری	عَدْلٌ	۲
بهره	نَصِيبٌ	۳	نیکی کردن	إِحْسَانٌ	۳
نیکی کردید (کنید)	أَحْسَنْتُمْ	۴	پرداختن - بخشش	أَيْتَاءٌ	۴
بدی کردید (کنید)	أَسَأْتُمْ	۵	خویشان	ذِي الْقُرْبَى	۵
می پوشاند	لَا يَرْحُقُ	۶	داد	أَتَى	۶
تیرگی - سیاهی	قَتْرَةٌ	۷	زیادی	زِيَادَةٌ	۷
خواری	ذِلَّةٌ	۸	بهتر - نیکوتر	حُسْنَى	۸
بدی کردند	أَسَاءُوا	۹	اجابت کردند - پاسخ دادند	إِسْتَجَابُوا	۹

رسید	أَصَاب	۱۰	اعمال زشت	فَحْشَاء	۱۰
جراحی - شکست	قَرَح	۱۱	بد	مُنْكَر	۱۱

پرسش‌ها

به کمک هم گروه خود و با مشورت با هم به پرسش‌های زیر با دقت پاسخ دهید.

۱. معنای کلمات جدول را از یکدیگر سؤال کنید.

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. لَمْ يَلِدْ - قُلْ

الف) زاییده نشده - گفت ب) نزاییده - بگو

۲. لَمْ يُولَدْ - هُوَ

الف) زاییده نشده - او ب) نزاییده - تو

۳. لَمْ يَكُنْ - صَمَدٌ

الف) نمی باشد - بی نیاز ب) می باشد - مهربان

۴. كُفُوًا - عَلِيٌّ

الف) همتا - برای ب) همتا - بر

۵. اللَّهُمَّ - آلٌ

الف) خدایا - خاندان ب) خدای آنها - فرزند

۳. ترکیب‌های زیر را مانند نمونه داده شده کامل کنید.

۴. ترجمه سوره توحید و صلوات را کامل کنید.

۵. ترجمه عبارات زیر را به صورت کلمه به کلمه در زیر هر یک بنویسید.

۱. قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۴. وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ

...

۲. اللَّهُ الصَّمَدُ ۵. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ.

...

۳. لَمْ يَلِدْ وَ لَمْ يُولَدْ

...

انس با قرآن در خانه

زیر کلماتی که معنای آن را می دانید خط بکشید:

- السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ.

- السَّلَامُ عَلَيْنَا وَ عَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ.

- السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ.

ص: ۱۹

اشاره

السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

... بر... ای... و... خدا و... او.

السَّلَامُ عَلَيْنَا وَ عَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ.

درود... ما و... بندگان... خداوند.

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

... بر... و رحمت... و برکات...

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
شیطان‌ها	شَّيَاطِينَ	۱	قرار دادیم	جَعَلْنَا	۱

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	إِنَّا نَحْنُ	قطعاً ما خودمان	۱	نَزَّلْنَا	نازل کردیم - فرو فرستادیم
۲	الذِّكْرُ	قرآن	۲	حَافِظُونَ	حفظ کننده‌گان
۳	لِحَافِظُونَ	قطعاً حفظ کننده‌ایم	۳	لَا يَتَذَكَّرُونَ	تدبیر نمی‌کنند - نمی‌اندیشید
۴	لَوْ	اگر	۴	اجْتَمَعَتِ	جمع شود (شوند)
۵	وَجَدُوا	می‌یافتید	۵	ظَهَرَ	پشتیبان
			۶	فَأَتَوْا بِهِ	بیاورید
۶	إِنْسُ	انسان	۷	ادْعُوا	بخوانید - دعوت کنید
۷	حِجْرٍ	جَنَبَانِ	۸	شُهَدَاءَ	گواهان - شاهدان
۸	يَأْتِي يَأْتُونَ	می‌آید می‌آیند	۹	لَمْ تَفْعَلُوا	انجام ندادید
			۱۰	لَنْ تَفْعَلُوا	هرگز انجام نمی‌دهید - نخواهید داد
۹	يَأْتُونَ بِهِ	می‌آورند	۱۱	وَقُودُ	آتش گیره - هیزم
۱۰	أَنْ يَأْتُوا	این‌که بیاورند	۱۲	حِجَارَةً، جَمْعِ حَجَرٍ	سنگ‌ها

پرسش‌ها

۱. معنای کلمات جدول را از یکدیگر سؤال کنید.

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. نَبِيٍّ - عِبَاد

الف) پیامبر - بنده ب) پیامبر - بندگان

۲. صَالِحِينَ - بَرَكَات

الف) شایستگان - برکت‌ها ب) شایسته - برکت

۳. أُيُّهَا - عَلِيٍّ

الف) ای - بَر ب) ای - برای

۴. رَحْمَهُ - كُمُ

الف) رحمت - آنها ب) رحمت - شما

۵. سلام - نا

الف) درود - شما ب) درود - ما

۳. ترکیب های زیر را مانند نمونه داده شده کامل کنید.

کُم | عَلَیْکُمْ: بر شما

هَم |

عَلِیْکَ |

نَا |

هَ |

ص: ۲۱

۴. ترجمه عبارات متن درس (سلام نماز) را با دقت کامل کنید.

۵. عبارات زیر را با دقت و کلمه به کلمه ترجمه کنید.

۱. السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

...

۲. السَّلَامُ عَلَيْنَا وَ عَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ.

...

۳. السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

...

۴. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ.

...

انس با قرآن در خانه

عبارات زیر را با مشورت یکی از اعضای خانواده، کلمه به کلمه ترجمه کنید.

- الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ * الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ .

...

- قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ * اللَّهُ الصَّمَدُ .

...

- وَ أَشْهَدُ أَنْ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

...

- سُبْحَانَ اللَّهِ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَ اللَّهُ أَكْبَرُ

...

اشاره

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به نام... بخشنده...

الرَّحْمَنُ * عَلَّمَ الْقُرْآنَ * خَلَقَ الْإِنْسَانَ * عَلَّمَهُ الْبَيَانَ . (۱)

(خدای)... تعلیم داد... را آفرید... را... او را...

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ . (۲)

پس به... نعمت های... تان را...

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	أَنْفَقُوا	انفاق کنید	۱	طَمَعًا	امیدوارانه - امید
۲	لَا تَلْقُوا	نیفکنید	۲	جَاءَ جَاءَ بِ	آمد - آورد
۳	لَا تُفْسِدُوا	فساد نکنید	۳	صَدَقَ	تصدیق کرد
۴	أَدْعُوا	بخوانید	۴	طَرَفِي (طرفین)	دو طرف
۵	خَوْفًا	ترسان - بیم	۵	زُلْفًا	نزدیک‌ها - اوائل
۶	قَرِيبَ	نزدیک	۶	يُذْهِبِنَ	از بین می‌برند
۷	يَشَاءُونَ	می‌خواهند	۷	لَا يُضِيعَ	ضایع نمی‌کند - از بین نمی‌برد
۸	أَقِمَ	به پادار	۸	نُهَدَى	هدایت می‌کنیم

ص: ۲۳

۱- (۱). رحمن: آیه ۱-۴.

۲- (۲). رحمن: آیه ۱۳ و ۱۶.

بیم می دهد	يُنذِرُ	۹	یادآوری است برای پندگیرندگان	ذکری لِلَّذَاكِرِينَ	۹
چشمه سارها	عَيُونٌ	۱۰	راه‌ها	سُبُلٌ	۱۰
گیرندگان	ءَاخِذِينَ	۱۱	بشارت	بُشْرَى	۱۱

پرسش‌ها

۱. معنای کلمات جدول را با پرسش از یکدیگر فراگیرید.

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. عَلَّمَ - خَلَقَ

الف) آموزش داد - آفرید ب) خلق می کند - تعلیم می دهد

۲. بَيَانَ - انْصَانَ

الف) شایستگان - برکت‌ها ب) سخن گفتن - بشر

۳. آلاءٌ - كُما

الف) نعمت - شما ب) نعمت‌ها - شما دو نفر

۴. أَيْ - رَحْمَانَ

الف) کدام - بخشنده ب) یا - مهربان

۵. تُكْذِبَانِ - عَلَّمَ

الف) تکذیب می کنید - تعلیم داد ب) دروغ می گوئید - فراگرفت

۳. ترکیب‌های زیر را مشابه نمونه داده شده کامل کنید.

۴. ترجمه متن درس (آیات ۱ تا ۴ و ۱۳ سوره الرحمن) را کلمه به کلمه کامل کنید.

۵. عبارات زیر را کلمه به کلمه ترجمه نمایید.

۱. بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ* الرَّحْمٰنُ عَلَّمَ الْقُرْآنَ .

...

۲. خَلَقَ الْاِنْسَانَ عَلَّمَهُ الْبِیَانَ .

...

۳. فَبِآیِّ اٰلَاءِ رَبِّکُمْ اَتُکَذَّبٰنِ .

...

۴. اِیَّاکَ نَعْبُدُ وَاِیَّاکَ نَسْتَعِیْنُ .

...

انس با قرآن در خانه

به کمک یکی از اعضای خانواده خود عبارات قرآنی زیر را کلمه به کلمه ترجمه کنید.

- اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِیْمَ .

- صِرَاطَ الَّذِیْنَ اَنْعَمْتَ عَلَیْهِمْ .

- لَمْ یَلِدْ وَّلَمْ یُولَدْ* وَّلَمْ یَكُنْ لَهُ کُفُوًا اَحَدٌ .

- سُبْحٰنَ رَبِّیْ الْاَعْلٰی وَ بِحَمْدِهِ

- السَّلَامُ عَلَیْکَ اَیُّهَا النَّبِیُّ وَ رَحْمَةُ اللّٰهِ وَ بَرَکَاتُهُ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّحْمَنُ * عَلَّمَ الْقُرْآنَ * خَلَقَ الْإِنْسَانَ * عَلَّمَهُ الْبَيَانَ * الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ . (۱)

به... خداوند... مهربان- (خدای)... تعلیم داد... را خلق کرد... را... به او... را خورشید و... حساب شده (در گردشند)

... فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ . (۲)

... کدام... پرودگارتان را...

... هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ * فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ . (۳)

... پاداش... جز... است پس... نعمت های... تکذیب می کنید.

ص: ۲۶

۱- (۱) . رحمن: آیه ۱-۵.

۲- (۲) . رحمن: آیه ۱۳ و ۱۶.

۳- (۳) . رحمن: آیه ۶۰ و ۶۱.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
امیدوارانه - امید	طَمَعاً	۱	نفاق کنید	انْفَقُوا	۱
آمد - آورد	جاء - جاء به	۲	نیفکنید	لا تُنْفِقُوا	۲
تصدیق کرد	صَدَّقَ	۳	فساد نکنید	لا تُفْسِدُوا	۳
دو طرف	طَرَفَي (طرفین)	۴	بخوانید	أُدْعُوا	۴
نزدیک‌ها - اوایل	زُلْفاً	۵	ترسان - بیم	خَوْفاً	۵
از بین می‌برند	يُذْهِبِن	۶	نزدیک	قَرِيب	۶
ضایع نمی‌کند - از بین نمی‌برد	لا يُضِيع	۷	می‌خواهند	يَشَاءُونَ	۷
هدایت می‌کنیم	نَهْدِي	۸	به پادار	أَقِم	۸

پرسش‌ها

۱. معنای کلمات جدول را با پرسش از یکدیگر فراگیرید.

۲. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

۱. هَل - قَمَر

الف) آیا - خورشید (ب) آیا - ماه

۲. شَمْس - آلاء

الف) خورشید - نعمت‌ها (ب) ماه - نعمت

۳. احسان - بیان

الف) نیکی کردن - سخن گفتن (ب) نیک - سخن

۴. جزاء - أئ

الف) پاداش - آیا (ب) پاداش - کدام

۵. حُسبان - عَلَّمَ

الف) باحساب - یاد داد ب) حساب شده - فراگرفت

۳. ترکیب های زیر را مشابه نمونه داده شده کامل کنید.

۴. ترجمه عبارات متن درس را با دقت کامل کنید.

۵. عبارات زیر را کلمه به کلمه ترجمه نمایید.

۱. عَلَّمَ الْقُرْآنَ * خَلَقَ الْإِنْسَانَ .

۲. عَلَّمَهُ الْبَيَانَ * الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ .

۳. فَبَأَى آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ .

۴. هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ .

انس با قرآن در خانه

به کمک یکی از اعضای خانواده، عبارات زیر را کلمه به کلمه ترجمه نمایید.

- مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ * وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ .

- اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ * صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ .

- غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ .

- أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ .

- السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ .

ص: ۲۸

سوره رحمن مکی و دارای ۷۸ آیه می باشد.

خداوند در این سوره به آفرینش جهان، آسمان و زمین، خشکی و دریا، انسان ها و جنیان و نظم موجود در هستی اشاره کرده و فرموده است که تمام هستی در خدمت جن و انس قرار داده شده تا از آن بهره بگیرند. در این سوره در عالم دنیا و آخرت و زندگی دنیوی و اخروی ویژگی های هر یک را بیان کرده است. زندگی دنیا فناپذیر و اهل آن نابودشدنی هستند و زندگی آخرت پایدار و دائمی است و خوشبختی و بدبختی انسان ها در آن جا به خوبی شفاف و روشن خواهد شد. از این سوره استفاده می شود که هستی چه دنیایش و چه آخرتش یک نظام به هم پیوسته اند و هر یک مکمل دیگری است و هر چه در دنیا و آخرت است از نعمت های خداوند است به همین جهت در ۳۱ موضع از این سوره جمله **فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ**؛ (ای جن و انس) پس کدامین از نعمت های پروردگارتان را تکذیب و انکار می کنید؟» آمده است.

در روایات از اهل بیت علیهم السلام نقل شده است که فرموده اند: پس از خواندن آیه **فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ** بگویید: «لَا بَشَىءَ مِنْ آلَائِكَ رَبِّ أَكْذِبُ وَ رَبِّ صَلَّى عَلَي مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ»؛ پروردگارا! هیچ یک از نعمت هایت را تکذیب نمی کنیم، پروردگارا! بر محمد و خاندان محمد درود فرست.

در فضیلت این سوره امام موسی بن جعفر علیه السلام از پدرانش و آنان از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله نقل کرده اند: «برای هر چیزی عروسی است و عروس قرآن سوره الرحمن است».

اشاره

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ * إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا . (۱)

...-... ما... برای تو... آشکاری.

لِيُغْفِرَ لَكَ اللَّهُ ... وَ يُنِمْ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَ يَهْدِيكَ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا . (۲)

تا... خداوند... و... نعمتش را... تو و... تو را به... راست.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
گفتیم	قُلْنَا	۱	هنگامی که - زمانی که	إِذْ	۱

ص: ۳۰

۱- (۱) . فتح: آیه ۱ .

۲- (۲) . فتح: آیه ۲ .

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	يَأْمُرُ	امر می‌کند	۱	عَدِلْ	دادگری
۲	إِحْسَانٍ	نیکی کردن	۲	ذِي الْقُرْبَىٰ	خویشاوند
۳	إِيْتَايَ	بخشش - دادن	۳	بَغِي	ستم - تجاوز
۴	يُنْعَىٰ	باز می‌دارد	۴	كُونُوا	باشید
۵	فَتْحَاءٍ	عمل زشت	۵	قَوَّامِينَ	به پادارانگان - قیام کنندگان
۶	مُنْكَرٍ	ناپسند	۶	اعْدِلُوا	دادگری کنید - عدالت کنید
۷	شَهَادَةٍ	گواهان	۷	أَقْرَبُ	نزدیکتر
۸	فُضَيْطٍ	انصاف - داد - عدالت	۸	أَمْرًا	مأمور هستم
۹	أَمْنًا	ایمان آوردن	۹	اعْدِلْ	عدالت نمایم - دادگری نمایم
۱۰	تَحْكُمُوا، تَحْكُمُونَ، أَنْ تَحْكُمُوا	داوری کردن	۱۰	تَوَدُّوا	ادا کنید - برگردانید
۱۱	قَائِمٍ	به پا دارند	۱۱	اماناتٍ	امانت‌ها

پرسش‌ها

۱. معنای کلمه‌های جدول را با پرسش از یکدیگر و تکرار فراگیرید.

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. فَتَحَ - فَتَحْنَا

الف) پیروز - پیروز شدیم (ب) پیروزی - پیروزی بخشیدیم

۲. يَغْفِرُ - يَهْدِي

الف) می‌آمزد - هدایت می‌کند (ب) آموزش - هدایت

۳. عَلِيٌّ - مَبِينٌ

الف) بر - روشن‌گر (ب) بر - آشکارا

۴. يُتِمُّ - فَتَحْنَا

الف) کامل می‌کند - پیروزی بخشیدیم (ب) تمام شد - پیروز شد بر ما

۵. اِنَّ - نا

الف) اين كه - من ب) قطعاً - ما

۳. تركيب هاى زير را مشابه نمونه داده شده كامل كنيد.

ص: ۳۱

۴. ترجمه عبارات درس (آیات ۱ و ۲ سوره فتح) را کامل کنید.

۵. عبارات زیر را کلمه به کلمه ترجمه کنید.

۱. إِنْ أَنْفَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا .

۲. لِيُغْفِرَ لَكَ اللَّهُ .

۳. وَ يُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ .

۴. وَ يَهْدِيكَ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا .

انس با قرآن در خانه

با همکاری یکی از اعضای خانواده، عبارات زیر را ترجمه کنید.

- قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ * اللَّهُ الصَّمَدُ .

- الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ * الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ .

- وَ أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَ رَسُولُهُ .

- السَّلَامُ عَلَيْنَا وَ عَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ .

- الرَّحْمَنُ * عَلَّمَ الْقُرْآنَ * خَلَقَ الْإِنْسَانَ * عَلَّمَهُ الْبَيَانَ .

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُّبِينًا * لِيُغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَ مَا تَأَخَّرَ وَ يُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَ يَهْدِيكَ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا . (۱)

...-... ما... برای تو... آشکاری. تا... خداوند... و... نعمتش را... تو... تو را به... راست.

وَ لِلَّهِ جُنُودُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ كَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا . (۲)

و برای... لشکریان... و... و می باشد... دانایی... تا... مردان مؤمن و... را.

لِيُدْخِلَ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ . (۳)

برای این که (تا)... مردان مؤمن و... در بهشت هایی.

ص: ۳۳

۱- (۱) . فتح: آیه ۱ و ۲.

۲- (۲) . فتح: آیه ۷.

۳- (۳) . فتح: آیه ۵.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
اعتنا نمی‌کند - توجه نمی‌کند	مَایَعِبُ	۱	دعوت خواننده را - دعوت کننده را	دَعْوَةُ الدَّاعِ	۱
پس باید اجابت کنند	فَلَيْسَتْ جِیْبُوا	۲	خواند مرا - می‌خواند مرا	دَعَانِ	۲
و باید ایمان آورند	وَأَلِیْمُونَا	۳	ضرر - زیان	ضَرَر	۳
رشد یابند - رشد می‌یابند	یَرْشُدُونَ	۴	لمس کرد - رسید	مَسَّ	۴
بخشید	وَهَبَ	۵	پهلوان	جُنُب	۵
پیری	کَبِرَ	۶	پهلوان	جُنُوب	۶
بامدادان - صبح	عَدَوَةٌ	۷	ایستاده	قَائِم	۷
شامگاهان - شام - شب	عَشِی	۸	نشسته	قَاعِد(قعود)	۸

پرسش‌ها

۱. معنای کلمه‌ها جدول را با چند بار پرسیدن از یکدیگر فراگیرید.
۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

۱. جنود - مؤمنین

الف) لشکر - زنان مؤمن ب) لشکریان - مردان مؤمن

۲. یَغْفِرُ - یدخُلُ

الف) می‌آمرزد - داخل می‌کند ب) می‌بخشد - داخل می‌شود

۳. علیم - حکیم

الف) دانا - کاردان ب) آگاه - دانا

۴. جَنَات - کان

الف) بهشت - بود ب) بهشت‌ها - می‌باشد

الف) زنان مؤمن - هدایت ب) زنان مؤمن - هدایت می کند

۳. ترجمه آیات متن درس را کامل کنید.

۴. عبارات قرآنی را کلمه به کلمه ترجمه کنید.

۱. إِنْ أَنْفَعْنَا لَكَ فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا .

۲. وَ يُؤْتِي نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ .

۳. وَ يَهْدِيكَ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا .

۴. وَ لِلَّهِ جُنُودُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ .

۵. وَ كَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا .

۶. لِيُدْخِلَ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ .

انس با قرآن در خانه

به کمک و مشورت یکی از اعضای خانواده خود ترجمه عبارات زیر را کامل کنید.

- اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ * صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ .

هدایت کن ... به ... راست. کسانی که ... بر

- لَمْ يَلِدْ وَ لَمْ يُؤَلَدْ * وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا .

... و زاییده نشده... برای او... فردی (کسی).

- سبحان الله و الحمد لله و لا إله إلا الله و الله أكبر

... است خداوند و... برای... و نیست... جز... و... بزرگ تر است (از آن چه ما فکر می کنیم).

۴. سبحان رَبِّيَ الْعَظِيمِ وَبِحَمْدِهِ

منزه و پاک است... بزرگ من و... او را.

۵. سبحان رَبِّيَ الْأَعْلَى وَبِحَمْدِهِ

... پروردگار بلند مرتبه... و ستایش.

۶. السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

... بر... ای... و رحمت... و... او (بر تو باد).

ص: ۳۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُّبِينًا* لِيُغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَ مَا تَأَخَّرَ وَ يُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَ يَهْدِيكَ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا .

قطعاً... پیروزی بخشیدیم... پیروزی... تا... تو را... آن چه را که... از... تو... در آینده متهم خواهی شد... نعمتش... و هدایت کند... به راه...

وَ لِلَّهِ جُنُودُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ كَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا* لِيُدْخِلَ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا . (۱)

و برای... لشکریان... و... و می باشد... دانای... تا... مردان مؤمن و... در... جاری است... زیر آنها... جاودانند... آنها.

ص: ۳۷

جدول کلمه ها

تصویر

گشودیم - برطرف کردیم	گَشَفْنَا	۹	می خواند - نخواند	یدعوا - لم يَدْعُ	۹
(می گذرد) - گذشت - رفت	مَرَّ	۱۰	راست دارید - وادارید - متوجه کنید	أَقِيمُوا	۱۰

پرسش ها

۱. با پرسش از یکدیگر، معنای کلمات جدول را مرور کنید.

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

۱. تجری - یهدی

الف) جاری است - هدایت می کند ب) جاری شد - هدایت کرد

۲. انهار - جنود

الف) رودها - لشگریان ب) نهرها - سپاه

۳. خالدین - ذنب

الف) جاودان - گناهان ب) جاویدان - گناه

۴. تَحْت - کان

الف) بالا - بود ب) زیر - می باشد

۵. يُدْخِلُ - يُتِمُّ

الف) داخل می کند - کامل می کند ب) داخل می شود - کامل می شود

۳. ترکیب های زیر را کامل کنید:

۴. ترجمه عبارات درس را کامل کنید.

۵. عبارات قرآنی زیر را کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

۱. وَ يُمِمْ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَ يَهْدِيكَ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا .

۲. وَ لِلَّهِ جُنُودُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ كَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا .

۳. لِيُدْخِلَ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ .

۴. تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا .

انس با قرآن در خانه

با همکاری و مشورت یکی از اعضای خانواده خود ترجمه عبارات زیر را کامل کنید:

- هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ .

آیا... احسان و نیکی کردن... است؟

- فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ .

پس... نعمت های... تان را...

- إِنْ أُنْفَخْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا .

ما... برای... پیروزی...

- قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ * مَلِكِ النَّاسِ * إِلَهِ النَّاسِ .

بگو... به... مردم. فرمانروای... خدای...

سوره فتح مدنی و دارای ۲۹ آیه است.

این سوره به دنبال صلح حدیبیه بر پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله نازل شد. در این سوره خداوند بر پیامبر مّت می نهد و صلح او را فتح می نامد و همراهان آن حضرت را مدح می کند. به مؤمنان و کسانی که عمل صالح انجام می دهند وعده های زیبایی می دهد.

آری این صلح مقدمه فتحی بزرگ گردید؛ مثل ورود فاتحانه رسول خدا با بیش از ده هزار سرباز فداکار به مکه و تحقق رؤیای صادق پیامبر صلی الله علیه و آله که در آیات پایانی همین سوره به آن اشاره شده است.

ابی بن کعب در فضیلت تلاوت این سوره از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله نقل کرده که فرمود:

«هر کس این سوره را بخواند مانند کسی است که همراه حضرت محمد صلی الله علیه و آله شاهد فتح مکه بوده است».

در روایتی از امام صادق علیه السلام نقل شده است که فرمود: «کسی که به قرائت سوره فتح عادت کند، روز قیامت منادی آن گونه که همه بشنوند او را ندا می دهد که: تو از بندگان مخلص منی! او را به بندگان شایسته من ملحق کنید و در بهشت های پر نعمت جای دهید و به او شراب معطر سر به مَهر بنوشانید».

اشاره

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حم* تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ* إِنَّ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِلْمُؤْمِنِينَ . (۱)

... کتاب آسمانی (قرآن) از سوی... همیشه پیروز... قطعاً... و... حتماً... برای افراد با ایمان.

... وَ اِخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَ النَّهَارِ وَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ رِزْقٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَ تَصْرِيفِ الرِّيَّاحِ آيَاتٌ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ .

و شب و... و آن چه... خدا... آسمان... روزی پس... به وسیله... زمین را... مرگش و... بادها... برای... که می اندیشند.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
اعتناء نمی‌کند - توجه نمی‌کند	مَا يَعْْبُوْا	۱	دعوت خواننده را - دعوت کننده را	دَعْوَةَ الدَّاعِ	۱
بس باید اجابت کنند	فَلَيْسَتَجِيْبُوْا	۲	خواند مرا - می‌خواند مرا	دَعَانِ	۲
و باید ایمان آورند	وَلْيُؤْمِنُوْا	۳	ضرر - زیان	ضَرَّرَ	۳
رشد یابند - رشد می‌یابند	يَرْشُدُوْنَ	۴	لمس کرد - رسید	مَسَّ	۴
بخشید	وَهَبْ	۵	پهلوی	جَنْبِ	۵
پیری	كَبِيْرٍ	۶	بسناده	قَائِمٍ	۶
بامداد دن - صبح	عَدُوَّةٍ	۷	نشسته	قَاعِدِ (فَعُوْدِ)	۷
شامگاهان - شام - شب	عَشِيٍّ	۸	می‌خواند - نخواند	يَدْعُوْا - لَمْ يَدْعُ	۸

ص: ۴۱

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
برانگیختن - رستاخیز	بَعَثَ	۱	بودید، می‌باشید	كُنْتُمْ	۱

پرسش‌ها

۱. ابتدا زیر تمام کلماتی که در متن درس آمده و شما در گذشته خوانده اید و با معنای آنها آشنا می‌باشید، خط بکشید. سپس کلمات جدید را با پرسش از یکدیگر و تکرار فراگیرید.

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

۱. أَنْزَلَ - أَحْيَا

الف) فروفرستاد - زنده کرد ب) فروفرستادن - زندگی

۲. رَزَقَ - سَمَاءَ

الف) روزی - آسمان ب) روزی داد - آسمان‌ها

۳. تَنْزِيلَ - لَيْلَ

الف) فروفرستاد - روز ب) فروفرستادن - شب

۴. تصریف - نهار

الف) گردش - روز ب) وزش - شب

۵. اختلاف - ریاح

الف) پی در پی بودن - باد ب) پی در پی بودن - بادها

۶. إِنَّ - ل

الف) قطعاً - حتماً ب) اگر - حتماً

۷. يَعْقِلُونَ - عزیز

الف) می اندیشند - همیشه پیروز ب) می اندیشند - مهربان

۳. پاسخ صحیح را علامت بنزید.

۱. تَنْزِيلُ الْكِتَابِ

الف) فرود آمدن قرآن ب) فرود آمد قرآن

۲. عَزِيزَ الْحَكِيمِ

الف) همیشه پیروز دانا ب) همیشه پیروز کاردان

۳. لآيَاتٍ

الف) برای نشانه ها ب) حتماً نشانه ها ای است

۴. لِلْمُؤْمِنِينَ

الف) برای افراد با ایمان ب) قطعاً افراد با ایمان

۵. مَا أَنْزَلَ

الف) آن چه نازل شد ب) آن چه نازل کرد

۶. مِنَ السَّمَاءِ

الف) از آسمان ب) در آسمان

۷. فَأَحْيَا

الف) پس زنده شد ب) پس زنده کرد

ص: ۴۳

۸. بِهِ الْأَرْضِ

الف) به وسیله آن زمین را ب) در زمین

۹. بَعْدَ مَوْتِهَا

الف) بعد از مرگ ب) بعد مرگ آن

۱۰. تَضْرِيفِ الرِّيحِ

الف) گردش بادهای ب) گردش باد

۴. ترجمه عبارات درس را (آیات ۲-۳-۵) کامل کنید.

۵. عبارات زیر را با دقت کلمه به کلمه ترجمه کنید:

۱. مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ .

۲. إِنَّ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ .

۳. وَ اِخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ .

۴. وَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ رِزْقٍ .

۵. آيَاتٌ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ .

انس با قرآن در خانه

عبارات زیر را با کمک اعضای خانواده خود ترجمه نمایید:

- تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ .

- إِنَّ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لآيَاتٍ لِلْمُؤْمِنِينَ .

- وَ اِخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ رِزْقٍ .

- فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا .

- وَ تَضْرِيفِ الرِّيحِ آيَاتٌ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ .

اشاره

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حم * تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ * إِنَّ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِلْمُؤْمِنِينَ .

فروفرستادن... خداوند... کاردان... در... و زمین...

وَ اِخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَ النَّهَارِ وَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ رِزْقٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَ تَصْرِيفِ الرِّيَّاحِ آيَاتٌ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ . (۱)

و پی در پی بودن... و روز و... نازل کرد... از... از... زنده کرد... بعد... آن و وزش... نشانه هایی است... قومی که...

... اللَّهُ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمْ الْبَحْرَ لِتَجْرِيَ الْفُلُكُ فِيهِ بِأَمْرِهِ وَ لَتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ . (۲)

... کسی است که... برای... دریا را تا... کشتی... آن به... او و تا... از... او و... شما...

ص: ۴۵

۱- (۱) . جاثیه: آیه ۵.

۲- (۲) . جاثیه: آیه ۱۲.

۲	زَوَّبَ	شک	۲	يَجْمَعُ - يَجْمَعْنَ	جمع می کند - قطعاً جمع می کند
۳	خَلَقْنَا	خلق کردیم	۳	خَسِرُوا	زبان رساندند
۴	قُرَابٍ	خاک			
۵	كَتَفَيْسٍ وَاجِدَةٍ	مانند (آفرینش و رستاخیز) یک فرد است	۴	أَصْدَقُ	راست گوتر
۶	ل	قطعاً - حتماً	۵	نَضَعُ	قرار می دهیم
۷	إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ	در روز قیامت	۶	لَا تُظْلَمُ	ظلم گردیده نمی شود
۸	أَنْفُسُهُمْ	به خودشان	۷	مِثْقَالَ	سنگینی
۹	لَا يُؤْمِنُونَ	ایمان نمی آورند	۸	مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ خَرْدَلٍ	به سنگینی دانه ای از خردل
۱۰	مَنْ	چه کسی	۹	أَتَيْنَا بِ	می آوریم - آوردیم
۱۱	مَوَازِينَ	جمع میزان: ترازوها	۱۰	حَاسِبِينَ	حسابگران

پرسش ها

۱. زیر کلمات آشنای متن درس خط بکشید و سپس با پرسش از یکدیگر معنای کلمات جدید را خوب به خاطر بسپارید.

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

۱. بحر - امر

الف) دریا - فرمان ب) خشکی - کار

۲. فُلُكٌ - رِيَّاحٌ

الف) کشتی - باد ب) کشتی - بادها

۳. لَعَلَّ - سَخَّرَ

الف) به امید این که - رام کرد ب) شاید - فرمان داد

۴. تَجْرِي - فَضْلٌ

الف) حرکت کند - بخشش و لطف ب) جاری - برتری

۵. تَشْكُرُونَ - تَبْتَغُوا

الف) شکر کردند - به دست آوردند ب) شکر گزارید - به دست آورید

۳. پَاسِخٌ صَحِيحٌ رَا عِلَامَتٌ بَزْنِيْدٌ.

۱. اَللّٰهُ الَّذِي

الف) خدا کسی است که ب) خدا کسانی را که

۲. سَخَّرَ لَكُمْ

الف) رام کرد برای شما ب) رام شود برای شما

۳. لِيَتَجَرَّيَ الْفُلُكُ

الف) تا به حرکت آورد کشتی را ب) تا حرکت کند کشتی

۴. لِيَتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ

الف) تا به دست آورند فضل خدا را ب) تا به دست آورید از لطف او

۵. لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

الف) به امید این که شما شکر گزارید ب) شاید شما شاکر باشید

۴. ترجمه متن درس را کامل کنید.

۵. عبارات زیر را کلمه به کلمه ترجمه کنید:

۱. اَللّٰهُ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمْ الْبَحْرَ .

ص: ۴۷

۲. لَتَجْرِي الْفُلُكُ فِيهِ بِأَمْرِهِ .

۳. وَ لَتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ .

انس با قرآن در خانه

عبارات زیر را با کمک اعضای خانواده خود ترجمه نمایید:

- إنا فتحنا لك فتحاً مبيناً .

- وَ يَتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَ يَهْدِيكَ صِرَاطاً مُسْتَقِيماً .

- وَ لِلَّهِ جُنُودُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ كَانَ اللَّهُ عَلِيماً حَكِيماً .

- لِيُدْخِلَ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا .

- وَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ رِزْقٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا .

سوره جاثیه مکی و دارای ۳۷ آیه است.

این سوره و شش سوره دیگر که با حروف مقطعه «حم» آغاز می شوند، مفاهیم مشترکی دارند. به این هفت سوره، «حوامیم» می گویند. حوامیم سبعة عبارتند از سوره غافر، فصلت، شوری، زخرف، دخان، جاثیه و احقاف.

در این سوره برای انذار مردم ابتدا سخن از یگانگی خداوند به میان آمده، سپس به آیین پیامبر و لزوم پیروی از آن اشاره شده است. سپس بین صالحان و گناهکاران و باورهای هر یک از این دو گروه را مقایسه کرده و سرنوشت آنان در قیامت بیان می شود.

در فضیلت قرائت این سوره از امام جعفر صادق علیه السلام روایت شده است که فرمود:

«هر کس سوره جاثیه را بخواند پاداش او این است که آتش جهنم را هرگز نخواهد دید و صدای زبانه های آتش جهنم را نخواهد شنید و با محمد صلی الله علیه و آله خواهد بود.»

اشاره

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به... خداوند...

حم* وَ الْكِتَابِ الْمُبِينِ* إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ مُبَارَكَةٍ إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ* فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ* أَمْراً مِنْ عِنْدِنَا إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ . (۱)

سوگند به... روشنگر قطعاً... نازل کردیم... در... مبارک... ما... (از) بیم دهندگان در... جدا (تدبیر) می شود... کار... فرمانی است... نزد... قطعاً... می باشیم...

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
تلاوت کن - بخوان	أَنْتَلُ	۱	وحی شد	أَوْحَى	۱
باز می‌دارد	تَنْهَى	۲	به‌پادار	أَقِيمِ	۲
صبحگاه - صبح	بُكْرَةً	۳	به پاداشتن	إِقَامِ	۳
شامگاه - شام (آخر روز)	أَصِيلاً	۴	می‌سازید - می‌کنید	تَصْنَعُونَ	۴
درود می‌فرستد	يُصَلِّي	۵	- انجام می‌دهید		
یاد می‌کنم	أَذْكَرُ	۶	زشتی‌ها و بدی	فَحِشَاءَ وَالْمُنْكَرِ	۵
عشاء - شامگاهان - شام	عَشِيٍّ	۷	نسبیح کنید	سَبِّحُوا	۶
صبحگاهان - صبح	أَبْكَارِ	۸	شکرگزاری کن	أَشْكُرُ	۷
آرام می‌گیرد	تَطْمَئِنُّ	۹	نسبت به من کفر	لَا تُكْفِرُوا - لَا تُكْفِرُونَ	۸
			نورزید - ناسپاسی		
			نکنید نعمت‌های مرا		
			به یاد می‌آورند	يَذْكُرُونَ	۹

ص: ۵۰

۱۰	قِيَامًا	ایستاده	۱۰	أَعْرَضَ	روی گرداند - روی بگرداند
۱۱	قُعُودًا	نشسته	۱۱	مَعِيشَةً	زندگی
۱۲	عَلَى جُنُوبٍ	بر پهلوها (خوابیده)	۱۲	صَنِكَ	تنگ - فشرده - سخت
۱۳	نَحْشَرٍ	محشور می کنیم			
۱۴	أَعْمَى	کور			

پرسش ها

۱. با پرسش مکرر از یکدیگر معنای کلمات جدول را فراگیرید.

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

۱. كُنَّا - إِنَّا

الف) بودیم - قطعاً ما ب) می باشیم - قطعاً

۲. مُنْذِرِينَ - مُبِينٍ

الف) بیم دهنده - آشکار ب) بیم دهندگان - روشنگر

۳. لَيْلَه - امر

الف) شب - کار ب) روز - فرمان

۴. مبارکه - حکیم

الف) بابرکت - سنجیده ب) مبارک - دانا

۵. يُفَرِّقُ - أَنْزَلْنَا

الف) جدا می کند - نازل می کنیم ب) جدا می شود - نازل کردیم

۶. عِنْدَ - مُرْسَلِينَ

الف) از - رسولان ب) نزد - ارسال کنندگان

۳. پاسخ صحیح را علامت بزیند.

۱. وَ الْكِتَابِ الْمُبِينِ

الف) سوگند به قرآن روشنگر ب) و کتاب واضح

۲. إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ

الف) ما نازل کردیم ب) قطعاً ما نازل کردیم آن را

۳. فِي لَيْلِهِ مُبَارَكَةٍ

الف) در شبی مبارک ب) در شب های پربرکت

۴. إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ

الف) قطعاً ما می باشیم بیم دهندگان

ب) قطعاً بودیم بیم دهنده

۵. فِيهَا يُفْرَقُ

الف) در آن جدا (تدبیر) می شود ب) با آن جدا می کند

۶. كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ

الف) تمامی فرامین خدای حکیم ب) هر کار سنجیده ای

۷. أَمْراً مِنْ عِنْدِنَا

الف) فرمانی است از نزد ما ب) کاری است از برای ما

۴. ترجمه متن درس را کامل کنید.

۵. عبارات زیر را با دقت و کلمه به کلمه ترجمه کنید:

۱. بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ * حم * وَ الْكِتَابِ الْمُبِينِ .

۲. إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلِهِ مُبَارَكَةٍ إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ .

٣. فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ .

٤. أَمْرًا مِنْ عِنْدِنَا إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ .

ص: ٥٢

۵. إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ* وَ مَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ .

۶. لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ .

انس با قرآن در خانه

عبارات زیر را با کمک اعضای خانواده خود ترجمه نمایید:

- اللَّهُ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمْ الْبَحْرَ .

- لِنَجْرِيَ الْفُلُوكَ فِيهِ بِأَمْرِهِ .

- وَ لَتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ .

- إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا .

- تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ .

ص: ۵۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به... خداوند...

حم * وَ الْكِتَابِ الْمُبِينِ * إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلِهِ مُبَارَكَةٍ إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ * فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ * أَمْراً مِنْ عِنْدِنَا إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ * رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ * رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَ مَا بَيْنَهُمَا إِنَّ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ * لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَ يُمِيتُ رَبُّكُمْ وَ رَبُّ آبَائِكُمُ الْأُولِينَ . (۱)

سوگند به... روشنگر قطعاً ما... آن را... شبی... ما می باشیم... در... جدا می شود... کار... فرمانی است... نزد... قطعاً... می باشیم... رحمتی است... پروردگار... قطعاً... خود... داناست پروردگار... و... و آن چه... آن دو است... باشید... نیست... جز... زنده می کند و... پروردگار شما و... پدران... شما.

ص: ۵۴

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
معامله می‌کند - می‌فروشند	يَشْتَرُونَ بِـ	۱	سخن نمی‌گوید	لَا يُكَلِّمُ	۱
پیمان	عَهْدٍ	۲	پاکیزه نمی‌کند	لَا يُزَيِّجُ	۲

پرسش‌ها

۱. معنای کلمات جدول را با پرسش از یکدیگر در گروه فراگیرید.

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

۱. مُرْسِلِينَ - مُنْذِرِينَ

الف) بیم دهندگان - ارسال کنندگان ب) بیم دهنده - فرستاده

۲. عند - بین

الف) نزد - میان ب) از - میان

۳. إِنَّ - هُما

الف) قطعاً - آنها ب) اگر - آن دو

ص: ۵۵

۴. موقنین - اولین

الف) باورداران - نخستینان ب) یقین آورنده - نخستین

۵. آباء - سمیع

الف) فرزندان - شنوا ب) پدران - شنوا

۳. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

۱. إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ

الف) قطعاً ما می باشیم ارسال کنندگان

ب) ما بودیم پیامبران

۲. رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ

الف) رحمتی است از پروردگارت ب) رحمت پروردگار تو

۳. إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ

الف) قطعاً او شنوای آگاه است ب) قطعاً او خود شنوای داناست

۴. رَبِّ السَّمَاوَاتِ

الف) پروردگار آسمان و زمین ب) پروردگار آسمان ها و زمین

۵. وَ مَا بَيْنَهُمَا

الف) و آن چه بین آن دو است ب) و آن چه بین شماست

۶. إِنْ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ

الف) این که باشید باورداران ب) اگر می باشید یقین کنندگان

۷. لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

الف) نیست معبودی جز او ب) نیست خدایی جز الله

الف) زنده کرد و میراند ب) زنده می کند و می میراند

ص: ۵۶

۹. رَبُّ آبَائِكُمُ الْأُولِينَ

الف) پروردگار پدران نخستینان شما ب) پروردگار شما و پدران شما

۱۰. أَمْرًا مِنْ عِنْدِنَا

الف) فرمانی است از نزد ما ب) کاری از برای ماست

۴. ترجمه متن درس را کامل کنید.

۵. عبارات زیر را با دقت ترجمه کنید:

۱. أَمْرًا مِنْ عِنْدِنَا إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ .

۲. رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ .

۳. ... رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنَّ كُنتُمْ مَوْقِنِينَ .

۴. لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأُولِينَ .

انس با قرآن در خانه

عبارات زیر را به کمک اعضای خانواده خود کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ * حم * وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ .

- إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ مُبَارَكَةٍ إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ .

- فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ .

- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ .

ص: ۵۷

سوره دخان مکی و دارای ۵۹ آیه و از حوامیم سبعه است.

در این سوره، پس از بیان نزول قرآن در شب قدر، کسانی را که در حَقانیت کتاب خدا ابراز تردید می کنند از عذاب دنیا و آخرت بیم می دهد.

برای نمونه، از عذاب دنیوی فرعونیان (غرق شدن در دریا) و عاقبت سخت تر آنها در آخرت یاد می کند. در مقابل گروه کافر و بی اعتقاد به کتاب آسمانی، از مؤمنان یاد می کند که بهشت های پر نعمت پاداش آنهاست.

در فضیلت تلاوت این سوره از امام جعفر صادق علیه السلام نقل شده است که فرمود:

«هر کس سوره دخان را در نمازهای واجب و مستحب بخواند خداوند او را در قیامت از عذاب در امان می دارد و زیر سایه عرش خود پناه می دهد و حسابرسی او را آسان می کند و نامه اعمالش را به دست راست او می دهد.»

اشاره

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حم * وَ الْكِتَابِ الْمُبِينِ * إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ * وَإِنَّهُ فِي أُمِّ الْكِتَابِ لَدَيْنَا لَعَلِيَّ حَكِيمٌ .

سو گند به... قطعاً ما... آن را... به زبان عربی... شما... و... در... نزد...

جدول کلمه ها

تصویر

۳	أَلِيم	دردناک	۳	أَيْمَانٍ	سو گندها (جمع یمین)
۴	يَهْدِي (يَهْدِي)	هدایت کند	۴	ثَمَنٌ	بها - قیمت
۵	مُهْتَدٍ	هدایت یافته	۵	خَلَاقٌ	بهره - نصیب
۶	يُضِلُّ	گمراه کند	۶	لَا يَنْظُرُ	نظر (رحمت) نمی کند
۷	لَنْ نَجِدَ	هرگز نمی یابی	۷	تَحْشُرُ	محشور می کنیم - جمع می کنیم
۸	أَوْلِيَاءَ	سرپرستان	۸	عُمِيًّا	کورانی
۹	وَجُوهٍ	صورت ها	۹	بُكْمًا	لالانی
۱۰	مَّأْوَى	جایگاه	۱۰	صُمَّا	کرانی
۱۱	كَذِبُوا	دروغ گفتند	۱۱	تَرَى	می بینی
			۱۲	مُسَوَّدَةً	سیاه

۱. معنای کلمات جدول را مرور کنید و از یکدیگر بپرسید.

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

۱. جَعَلَ - جَعَلْنَا

الف) قرار داد - قرار دادیم ب) قرار می دهد - قرار می دهیم

۲. يَعْقِلُونَ - تَعْقِلُونَ

الف) می اندیشند - می اندیشید ب) می اندیشید - می اندیشند

۳. لَدُنَّ - لَعَلَّ

الف) نزد - قطعاً ب) نزد - به امید این که (شاید)

۴. امُّ الْكِتَابِ

الف) اساس کتاب ها ب) لوح محفوظ

۵. عَلِيٌّ - لَدِينِ

الف) بلندپایه - نزد ب) دانا - نزد

۳. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

۱. إِنَّا جَعَلْنَاهُ

الف) قطعاً ما قرار دادیم ب) قطعاً ما قرار دادیم آن را

۲. قُرْآنًا عَرَبِيًّا

الف) قرآنی به زبان عربی ب) خواندن به زبان عربی

۳. لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

الف) به امید این که بیندیشید ب) به امید این که شما نیندیشید

٤. وَ إِنَّهُ فِي أُمِّ الْكِتَابِ

الف) و قطعاً آن در لوح محفوظ ب) قطعاً در کتاب اصلی

ص: ٦٠

۵. لَدَيْنَا لَعَلِّي حَكِيمٌ

الف) نزد ما حتماً بلندپایه استوار است

ب) نزد خدای بلندپایه کاردان است

۴. ترجمه متن درس را کامل کنید.

۵. عبارات زیر را با دقت ترجمه نمایید:

۱. بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ * حم * وَ الْكِتَابِ الْمُبِينِ .

۲. إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ .

۳. وَإِنَّهُ فِي أُمِّ الْكِتَابِ لَدَيْنَا لَعَلِّي حَكِيمٌ .

۴. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا آمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ .

۵. يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ .

انس با قرآن در خانه

عبارات زیر را به کمک اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

- رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ .

- رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنَّكُمْ لَمُوقِنِينَ .

- لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ .

- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ .

ص: ۶۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حم * وَ الْكِتَابِ الْمُبِينِ * إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ * وَإِنَّهُ فِي أُمِّ الْكِتَابِ لَدَيْنَا لَعَلِيَّ حَكِيمٌ . (۱)

سو گند به... قطعاً... آن را... عربی... شما... و... آن در... نزد... بلندمرتبه... است.

وَ لَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ * الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَ جَعَلَ لَكُمُ فِيهَا سُبُلًا لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ . (۲)

و قطعاً... سؤال کنی از... چه کسی... آسمان ها و... را حتماً... خلق کرد... (خدای) همیشه پیروز... کسی که... برای... زمین را... و قرار داد... به امید این که... هدایت شوید.

ص: ۶۲

۱- (۱). زخرف: آیه ۱-۴.

۲- (۲). زخرف: آیه ۹.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
هرگز نمی‌رسد	لَنْ يَصِيبَ	۱	ان ... إلاّ نیست ... مگر (جز)	ان ... إلاّ	۱

پرسش‌ها

۱. معنای کلمات جدول را با مرور پرسش از یکدیگر فراگیرید.

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

۱. سَأَلَتْ - جَعَلَ

الف) سؤال کردی (کنی) - قرار داد ب) سؤال کن - قرار بده

۲. يَقُولُ - تَهْتَدُونَ

الف) می گوید - هدایت شوند ب) می گوید - هدایت شوید

۳. هُنَّ - عَلَيَّ

الف) آنها - بلندمرتبه ب) شما (زنان) - دانا

ص: ۶۳

۴. مَنْ؟ - مَهْد

الف) از - گهواره ب) چه کسی - محل آسایش

۵. سُئِلَ - لَدَى

الف) راه ها - نزد ب) راه - نزد من

۳. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

۱. وَ لَئِنْ سَأَلْتَهُمْ

الف) و قطعاً اگر سؤال کنی از آنها ب) و اگر سؤال کردی از آنها

۲. مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ

الف) از خلقت آسمان ها ب) چه کسی خلق کرد آسمان ها را

۳. لَيَقُولُنَّ

الف) حتماً می گویند ب) برای این که بگویند

۴. خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ

الف) آفرید آنها را (خدای) همیشه پیروز

ب) می آفریند آنها را با عزت

۵. الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ

الف) کسی که قرار می دهد شما را ب) کسی که قرار داد برای شما

۶. لَكُمْ الْأَرْضَ مَهْدًا

الف) برای شما زمین را محل آسایش

ب) قطعاً شما در زمین آسایش می کنید

۷. وَ جَعَلَ لَكُمْ فِيهَا

الف) و قرار می دهد برای شما آن را ب) و قرار داد برای شما در آن

ص: ۶۴

۸. لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا

الف) برای شما در آن راه‌هایی را ب) قطعاً شما در آن راهی دارید

۹. لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ

الف) به امید این که آنها هدایت شوند

ب) به امید این که شما هدایت شوید

۱۰. لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

الف) به امید این که شما بیندیشید ب) به امید این که آنها بیندیشید

۴. معنای عبارات درس را با دقت کامل کنید.

۵. عبارات زیر را ترجمه کلمه به کلمه نمایید:

۱. وَ لَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ .

۲. لَيَقُولُنَّ خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ .

۳. الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ مَهْدًا .

۴. وَ جَعَلَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ .

انس با قرآن در خانه

عبارات زیر را با مشورت با اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ * حم * وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ .

- إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ .

- وَإِنَّهُ فِي أُمَّ الْكِتَابِ لَدَيْنَا لَعَلِّي حَكِيمٌ .

سوره زخرف مکی و دارای ۸۹ آیه می باشد.

این سوره بیشتر به بیم دادن کافران پرداخته است. ضمن این که سنت الهی را بر آن دانسته است که خداوند آیاتش را توسط پیامبران برای هدایت مردم می فرستد و نافرمانی مردم او را از امر باز نمی دارد بلکه دشمنان انبیاء را هلاک می کند تا سرانجام آنها را به سوی آتش جهنم روانه می کند.

در این سوره به طور کلی از فرستادن پیامبران یاد می کند. سپس از ابراهیم علیه السلام، موسی علیه السلام و عیسی علیه السلام نام می برد و بعضی از دشمنی های کفار با پیامبران را ذکر می کند و وعده جهنم به آنها می دهد.

البته در این سوره شش آیه بشارت آمیز خطاب به بندگان باتقوا آمده است. در فضیلت این سوره، ابی بن کعب از پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله نقل کرده است که فرمود:

«هر کس سوره زخرف را بخواند از آنان خواهد بود که در روز قیامت به او گفته می شود: یا عبادِ الذین آمنوا اتقوا ربکم للذین أحسنوا فی هذه الدنیا حسنة و أرض الله واسعاً إنما یوفی الصابرون أجرهم بغير حساب ای بندگان من! امروز هیچ ترسی نداشته باشید و اندوهگین نباشید و بدون حساب وارد بهشت شوید».

اشاره

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حم * عسق * كَذَلِكَ يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ * لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ * ... وَ الْمَلَائِكَةُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ غُفُورٌ رَحِيمٌ . (۱)

این چنین... و به سوی... قبل از... خدای... کاردان برای... آن چه... آسمان ها... در... است و او... بزرگ است و... تسبیح می کنند با... پروردگار... و... برای هر کس که... است آگاه باشید... خدا... مهربان است.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
خالصانه و بادوام	نَصُوح	۱	توبه کنید - بازگردید	تُوبُوا	۱
ظلم گردیده نمی شوند	لَا يُظْلَمُونَ	۲	رستگار شوید	تُقْلِحُونَ	۲
نادانی - بی‌خردی	جَهَالَةٌ	۳	چه بسا - امید است	عِسى	۳
توبه می‌کنند	يَتُوبُونَ	۴	بپوشاند	يُكْفِّرُ	۴
فرا رسید	حَضَرَ	۵	رستگاران	مُفْلِحُونَ، مُفْلِحِينَ	۵
توبه کردم	تُبْتُ	۶	نوشت - مقرر کرد - واجب کرد	كَتَبَ	۶

ص: ۶۷

هم اکنون	الآن	۷	نزدیک - زود	قَرِيب	۷
می میرند	يَمُوتُونَ	۸	نیست	لَيْسَ، لَيْسَتْ	۸
قبول می کند - می پذیرد	يَقْبَلُ	۹	مهیا کردیم - آماده ساختیم	أَعْتَدْنَا	۹
می بخشد - در می گذرد	يَعْفُو	۱۰	انجام می دهید	تَفْعَلُونَ	۱۰
تبدیل می کند	يُبَدِّلُ	۱۱	فقط - تنها - جز این نیست	أَمَّا	۱۱

پرسش ها

۱. معنای کلمات جدید را در جدول مرور کنید و از یکدیگر پرسید.

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

۱. أَلَا - إِنْ

الف) آگاه باشید - قطعاً ب) مگر - قطعاً

۲. يُوحِي - ملائکه

الف) وحی می شود - فرشته ب) وحی می کند - فرشتگان

۳. يُسْتَعْفِرُونَ - یَسْتَغْفِرُونَ

الف) تسبیح می کنند - آمرزش می خواهند

ب) تسبیح کنید - آمرزش بخواهید

۴. كَذَلِكَ - عَلَيَّ

الف) این چنین - بلند مرتبه ب) آن - دانا

۵. عزیز - حکیم

الف) باعزت - دانا ب) همیشه پیروز - کاردان

۳. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

۱. كَذٰلِكَ يُوحٰى اِلَيْكَ

الف) این چنین وحی می شود به سوی تو

ب) این چنین وحی می کند به سوی تو

۲. الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِكَ

الف) کسانی که قبل از تو بودند ب) کسی که قبل از تو بود

۳. اَللّٰهُ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ

الف) خدای همیشه پیروز دانا ب) خدای شکست ناپذیر کاردان

۴. لَهُ مَا فِى السَّمٰوٰتِ

الف) برای اوست آن چه در آسمان ها است

ب) قطعاً او که در آسمان ها است

۵. وَ هُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيْمُ

الف) و او دانای بزرگ است ب) و او بلندمرتبه بزرگ است

۶. وَالْمَلٰٓئِكَةُ

الف) و فرشتگان تسبیح می کنند ب) و فرشتگان تسبیح گو است

۷. بِحَمْدِ رَبِّهِمْ

الف) با ستایش پروردگارشان ب) به سپاس پروردگار

۸. وَيَسْتَغْفِرُوْنَ لِمَنْ فِى

الف) و آمرزش می خواهند برای زمینیان

ب) و آمرزش می خواهند برای هر کس که در زمین است

۹. أَلَا إِنَّ اللَّهَ

الف) آگاه باشید قطعاً خداوند ب) آگاه باش که خدا

ص: ۶۹

۱۰. إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَفُورُ

الف) این خدا آمرزنده و بخشایشگر است

ب) قطعاً خدا او آمرزنده و مهربان است

۴. ترجمه عبارات متن درس را کامل کنید.

۵. عبارات زیر را کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

۱. كَذَلِكَ يُوحِي إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ .

۲. لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ .

۳. وَالْمَلَائِكَةُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَنْ فِي الْأَرْضِ .

۴. أَلَا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ .

انس با قرآن در خانه

به کمک اعضای خانواده خود عبارات زیر را ترجمه کنید:

- إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ .

- وَإِنَّهُ فِي أُمِّ الْكِتَابِ لَدَيْنَا لَعَلِّي حَكِيمٌ .

- وَ لَئِنْ (لَ قَدَسَ سِرهُ إِنَّ) سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ .

- لَيَقُولُنَّ خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ .

- الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ مَهْدًا وَ جَعَلَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ .

ص: ۷۰

اشاره

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حم * عسق * كَذَلِكَ يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ * لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ * ... وَ الْمَلَائِكَةُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ عِلْمٌ بِمَا تُفْعَلُونَ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ .

... وحی می کند... تو و... کسانی که... تو بودند... همیشه پیروز... اوست... در... و... است و... بلندمرتبه است و فرشتگان... با ستایش... و آمرزش می خواهند... در زمین است... قطعاً... او... مهربان است.

وَ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ اللَّهُ حَفِيفٌ عَلَيْهِمْ... * أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ فَاللَّهُ هُوَ الْوَلِيُّ وَهُوَ يُحْيِي الْمَوْتَى وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ .

و... گرفتند... سرپرستان... حسابرس است... آنها آیا... غیر از او را... در حالی که... او... است و زنده می کند... و او... هر... تواناست.

مراتب - مرتبه ها	دَرَجَاتٍ	۲	بزرگ تر	أَكْبَرُ	۲
برتری دادن	تَفْضِيلُ	۳	این چنین	كَذَلِكَ	۳
گمراه تر	أَضَلُّ	۴	کور (دل)	أَعْمَى	۴
زیاده روی کرد	أَسْرَفَ	۵	پاداش می دهیم - کیفر می دهیم - مجازات می کنیم	نَجَزِي	۵
ایمان نیاورد	لَمْ يُؤْمِنِ	۶	قرار می دهیم	نَجْعَلُ	۶
شدیدتر	أَشَدُّ	۷	نمی خواهند	لَا يُرِيدُونَ	۷
باقی تر - پایدارتر	أَبْقَى	۸	برتری جویی	عُلُوُّ	۸
حیات واقعی - زندگی گوارا	حَيَوَانُ	۹	تباهی	فَسَادُ	۹
			سرگرمی و بازیچه	لَهُوَ وَوَلَعِبٌ	۱۰
			خانه - سرا	دَارُ	۱۱

پرسش ها

۱. معنای کلمات جدید را با پرسش از هم مرور کنید.

۲. پاسخ صحیح را علامت بنمید.

۱. وَلِيٌّ - اولیاء

الف) سرپرست - سرپرستان ب) دوست - دوست آنها

۲. دُونَ - موتی

الف) غیر - مرده ب) غیر - مردگان

۳. أُمٌّ - آلا

الف) آیا - آگاه باشید ب) یا - مگر

۴. حَفِیْظٌ - تَتَّخَذُوا

الف) حسابرس - می گیرند ب) حسابرس - گرفتند

۵. کُلٌّ - شَيْءٌ

الف) همه (هر) - چیز ب) همه - اجسام

۳. جَوَابٌ صَحِيحٌ رَا عِلَامَتٌ بَزْنِيْدٌ.

۱. وَ الَّذِيْنَ اتَّخَذُوا

الف) و کسانی که گرفتند ب) و هر کس گرفت

۲. مِنْ دُوْنِهِ اَوْلِيَاءٌ

الف) غیر از او را سرپرستان (خود)

ب) از غیر سرپرستان

۳. اَللّٰهُ حَفِيْظٌ عَلَیْهِمْ

الف) خدا حفظ می کند آنها را ب) خدا حسابرس بر آنهاست

۴. اُمٌّ اتَّخَذُوا

الف) آیا می گیرند ب) آیا گرفتند

۵. فَاللّٰهُ هُوَ الْوَلِيُّ

الف) در حالی که خدا او سرپرست است

ب) و خدا سرپرست اوست

۶. وَ هُوَ يُحْيِي الْمَوْتِي

الف) و او زنده می کند مرده را ب) و هر زنده می کند مردگان را

۷. وَ هُوَ عَلٰی كُلِّ شَيْءٍ

الف) و او بر هر چیزی تواناست ب) و او بر همه چیز داناست

ص: ۷۳

۴. ترجمه عبارات متن درس را کامل کنید.

۵. عبارات زیر را کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

۱. وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ اللَّهُ حَفِيظٌ عَلَيْهِمْ .

۲. أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ فَاللَّهُ هُوَ الْوَلِيُّ .

۳. وَهُوَ يُحْيِي الْمَوْتَى وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ .

انس با قرآن در خانه

به کمک اعضای خانواده خود عبارات زیر را ترجمه کنید:

- كَذَلِكَ يُوحى إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ .

- لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ .

- وَالْمَلَائِكَةُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَنْ فِي الْأَرْضِ .

- أَلَا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ .

ص: ۷۴

سوره شوری مکی و داری ۵۳ آیه و از حوامیم سبعة می باشد.

در این سوره ابتدا به موضوع وحی اشاره شده و در آیات پایانی آن کیفیت وحی بیان گردیده است. در دیگر آیات سوره نیز از آن چه وحی به ارمغان می آورد مانند توحید و صفات مؤمنان و کافران و سرنوشت آنان در آخرت سخن به میان آمده است.

در فضیلت قرائت این سوره ابی بن کعب از رسول گرامی اسلام صلی الله علیه و آله نقل کرده است که فرمود:

«هر کس سوره حم عسق را بخواند، فرشتگان بر او درود می فرستند و برای او از خدا آمرزش و رحمت طلب می کنند».

اشاره

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حم * تَنْزِيلٌ مِّنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ * كِتَابٌ فُصِّلَتْ آيَاتُهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ *... قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ... (۱)

نازل شده... (طرف خدای)... بیان شده... آن... به زبان عربی... قومی که... فقط... انسانی... شما هستم...

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
جمع کننده - گردآورنده	جَامِعٌ	۱	قطعاً	إِنَّ	۱

ص: ۷۶

انسان	بَشَر	۵	بگو	قُلْ	۵
مانند	مِثْل	۶	قوم، گروه	قوم	۶

پرسش‌ها

۱. معنای کلمات جدول را با پرسش مکرر از یکدیگر فرابگیرید.

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

۱. إِنَّمَا - أَنَا

الف) فقط - من ب) قطعاً - من

۲. بَشَر - قُلْ

الف) انسان - بگو ب) انسان - گفت

۳. يَعْلَمُونَ - آيَات

الف) دانستند - آیه‌ها ب) می‌دانند - آیه‌ها

۴. فَصَّلَتْ - تَنْزِيل

الف) بیان شده - فرود آمد ب) بیان شده - فرو فرستادن

۵. مِثْل - قوم

الف) مانند - قوم (گروه) ب) حکایت - اقوام

۳. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

۱. تَنْزِيلٌ مِنَ الرَّحْمَنِ

الف) نازل شده از (سوی خدای) بخشنده ب) نازل از خدای مهربان

۲. فَصَّلَتْ آيَاتُهُ

الف) بیان شده آیات آن ب) جدا شده آیاتش

ص: ۷۷

۳. قُرْآنًا عَرَبِيًّا

الف) قرآن را عربی (بخوانید) ب) قرآنی است (به زبان) عربی

۴. لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

الف) برای قومی که عمل می کنند ب) برای قومی که می دانند

۵. قُلْ إِنَّمَا أَنَا

الف) بگو فقط من ب) گفت قطعاً من

۶. بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ

الف) انسانی مانند آنها هستم ب) انسانی مانند شما هستم

۴. ترجمه عبارات متن درس را کامل کنید.

۵. عبارات زیر را با دقت کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

۱. تَنْزِيلٌ مِنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ .

۲. كِتَابٌ فُصِّلَتْ آيَاتُهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا .

۳. قُرْآنًا عَرَبِيًّا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ .

۴. قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ .

انس با قرآن در خانه

به کمک اعضای خانواده خود عبارات زیر را ترجمه کنید:

- كَذَلِكَ يُوحِي إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ .

- وَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَنْ فِي الْأَرْضِ .

- أَلَا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ .

- أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ فَاللَّهُ هُوَ الْوَلِيُّ .

- وَهُوَ يُحْيِي الْمَوْتَى وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ .

ص: ٧٨

اشاره

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حم * تَنْزِيلٌ مِنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ * كِتَابٌ فُصِّلَتْ آيَاتُهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ * ... قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يُوحَى إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ إِلَهُ وَاحِدٌ ... وَوَيْلٌ لِلْمُشْرِكِينَ * الَّذِينَ لَا يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ * إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ . (۱)

نازل شده... (سوی خدای)... مهربان.(قرآن) کتابی است که... آیات... قرآنی است... برای... می دانند. بگو... من... مانند... هستیم... به سوی من... خدای... خدایی است... وای... کسانی که... زکات را و... نسبت به... کافراند. قطعاً... ایمان آوردند و... اعمال شایسته را... پاداشی... است.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	أَسْرَفُوا	اسراف کردند - زیاده‌روی کردند	۱	لَا تَقْنَطُوا	نامید نشوید
۲	يَغْفِرُ	می‌آمرزد	۲	اِبْرَارٍ	نیکوکاران - نیکان
			۳	فَعَلُوا	انجام دادند
۳	سَمِعْنَا	شنیدیم	۴	فَأَجِشْه	عمل زشت
۴	مُنَادِيًّا يُنَادِي	ندا دهنده‌ای که ندا می‌دهد	۵	لَمْ يُصِرُّوا	اصرار نکردند
			۶	ءَاخِذِينَ	گیرندگان
۶	ذُنُوبٍ	گناهان	۷	يَهْجَعُونَ	می‌خوانند - استراحت می‌کنند
۷	يَوْمًا	بمیران	۸	أَسْحَارٍ	جمع سحر - سحرگاهان
۸	عُيُونٍ	چشمه‌سارها	۹	رَأَيْتَ	دیدنی

ص: ۷۹

می خواهیدند	کَانُوا يَهْجَعُونَ	۱۰	طلب آموزش می کنند	يَسْتَغْفِرُونَ	۹
طلب آموزش کن	اِسْتَغْفِر	۱۱	آمدند	جَاءُوا	۱۰

پرسش‌ها

۱. معنای کلمات جدول را با پرسش از یکدیگر مرور کنید.

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

۱. حِی - یُوحِی

الف) وحی می کند - وحی می شود ب) وحی کرد - وحی شد

۲. اِنَّمَا - اَنَّمَا

الف) فقط - این که ب) قطعاً - این که

۳. وَاٰلٍ - اٰخِرَه

الف) وای - دیگر ب) وای - آخرت (قیامت)

۴. کَافِرُونَ - مُشْرِكِينَ

الف) کافرها - مشرک‌ها ب) کافر - مشرک

۵. لَا يُؤْتُونَ - غَيْرِ مَمْنُونٍ

الف) ندادند - بی پایان ب) نمی دهند - بی پایان

۳. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

۱. إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ

الف) من فقط انسانی هستم ب) قطعاً من انسانم

۲. يُوحَىٰ إِلَيَّ

الف) وحی کرد به سوی من ب) وحی می شود به سوی من

۳. أَنَّمَا إِلَهُكُمُ

الف) فقط خدای شما ب) این که خدای شما

۴. إِلَهٌ وَاحِدٌ

الف) خدای یگانه است ب) خدای شما یکی است

۵. وَيَلُ لِّلْمُشْرِكِينَ

الف) وای برای (بر) مشرکان ب) وای بر شما مشرکان

۶. الَّذِينَ لَا يُؤْتُونَ

الف) کسانی که ندارند ب) کسانی که نمی دهند

۷. وَهُمْ بِالْآخِرَةِ

الف) و آنها نسبت به قیامت ب) و شما نسبت به قیامت

۸. إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا

الف) قطعاً کسانی که ایمان آورند ب) قطعاً کسانی که ایمان آوردند

۹. وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

الف) و انجام دادند اعمال شایسته ب) و انجام می دهند عمل شایسته را

۱۰. أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ

الف) پاداشی بی پایان ب) پاداش غیرمفید

۴. ترجمه عبارات درس را کامل کنید.

ص: ۸۱

۵. عبارات زیر را با دقت ترجمه نمایید:

۱. قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ .

۲. أَنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ وَاحِدٌ ... وَوَيْلٌ لِلْمُشْرِكِينَ .

۳. الَّذِينَ لَا يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ .

۴. إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ .

انس با قرآن در خانه

به کمک اعضای خانواده خود عبارات زیر را ترجمه کنید:

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ * حم * تَنْزِيلٌ مِنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ .

- كِتَابٌ فُصِّلَتْ آيَاتُهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ .

- قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ وَاحِدٌ .

ص: ۸۲

سوره فصلت مکی و دارای ۵۴ آیه و از حوامیم سبعه است.

این سوره درباره رویگردانی کافران و مشرکان از قرآن سخن می گوید، چون نتیجه اعراض آنان از قرآن، انکار اصول توحید و نبوت و معاد است.

خداوند این اصول سه گانه را به طور مبسوط برای مردم تعیین می کند و ضمن بیم دادن از سرانجام تلخی که در انتظار کافران است و بشارت دادن به عاقبت خوش پذیرش حق، آنان را به باور اصل های توحید و نبوت و معاد فرامی خواند.

در فضیلت تلاوت این سوره، ابی بن کعب از پیامبر صلی الله علیه و آله نقل کرده است که فرمود:

«هر کس سوره حم سجده را بخواند به تعداد هر حرف آن به او ده حسنه (پاداش نیک) داده می شود».

اشاره

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

یس * وَ الْقُرْآنِ الْحَكِيمِ * إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ * عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ * تَنْزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ * لِتُنذِرَ قَوْمًا مَّا أُنذِرَ آبَاؤُهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ * لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَى أَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ * ... إِنَّمَا تُنذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَ خَشِيَ الرَّحْمَنَ ... (۱)

ای آقای پیامبران. سو گند به... باحکمت... تو... پیامبران هستی... راه... هستی. نازل شده خدای... تا... قومی را که... پدرانشان... بی خبرانند... قطعی شد... بر... آنها... ایمان نمی آورند. فقط... کسی را که... از قرآن و... (از خدای)...

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های آشنا و تکراری		کلمه های جدید	
ردیف	کلمه	معنا	معنا
۱	أَسْرَفُوا	اسراف کردند - زیاده روی کردند	لَا تَقْتَتُوا
۲	يَغْفِر	می آمرزد	أَبْرَار
۳	سَمِعْنَا	شنیدیم	فَعَلُوا
۴	مُنَادِيًا يُنَادِي	ندا دهنده ای که ندا می دهد	فَاجِسَه
۵	إِغْفِر	بیا مرز	لَمْ يُصِرُّوا
۶	ذُنُوب	گناهان	ءَاخِذِينَ
۷	يُوقَف	بمیران	يَهْجَعُونَ
۸	عُيُون	چشمه سارها	أَسْحَار
۹	يَسْتَغْفِرُونَ	طلب آمرزش می کنند	رَأَيْتَ
۱۰	جاءوا	آمدند	إِسْتَفْعِرَ

ص: ۸۴

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	أ	آیا - أفمن: آیا پس کسی که	۱	لَا يَسْتَوُونَ	مساوی نیستند
۲	گمن	مانند کسی است که	۲	أما	اما - ولی
۳	فأبىق	نافرمان - قانون شکن	۳	فَسَقُوا	نافرمانی کردند
۴	جَنَّاتِ الْمَأْوَى	جایگاهی بهشتی	۴	ذُرِّيَّة	فرزندان - نسل
۵	مَأْوَى	جایگاه	۵	نُبُوَّة	پیامبری
۶	بَيِّنَاتٌ	دلایل روشن	۶	يَأْمُرُونَ	امر می‌کنند
۷	مَا يَكْفُرُ	کفر نمی‌ورزد (زند)	۷	مُنْكَرٍ	کار ناپسند
۸	لَمْ يَحْكُم	حکم نکرد - حکم نکنند	۸	يَتُهَوَّنَ	باز می‌دارند
۹	مُهْتَدٍ	هدایت شده	۹	مَعْرُوفٍ	کار پسندیده
۱۰	آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ	آباتی چون دلایل روشن آیات روشن	۱۰	مِنْهُمْ	برخی از آنها
			۱۱	بَعْضُهُمْ مِّنْ بَعْضٍ	همه مانند یکدیگر

پرسش‌ها

۱. معنای کلمات جدول را با پرسش مکرر از یکدیگر مرور کنید.

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

۱. مَرْسَلِينَ - مَّرْسَلِينَ

الف) فرستاده شدگان (پیامبران) - فرستندگان

ب) پیامبران - رسولان

۲. تُنذِرُ - ما انذِرَ

الف) می ترسانی - بیم داده نشد ب) بترسان - نمی ترسد

۳. إِنَّ - لَقَدْ

الف) این که - قطعاً ب) قطعاً - قطعاً

۴. حَقٌّ - آباء

الف) لازم شد - پسران ب) قطعی شد - پدران

۵. القول - یا

الف) فرمان (عذاب) - ای ب) گفتار - یا این که

۳. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

۱. وَ الْقُرْآنِ الْحَكِيمِ

الف) سوگند به قرآن باحکمت ب) و قرآن درست

۲. لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ

الف) تو از پیامبرانی ب) قطعاً از پیامبران (هستی)

۳. عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

الف) بر راه راست (هستی) ب) برای راه راست

۴. تَنْزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ

الف) فرود آورد خدای عزیز و مهربان

ب) فرود آمده (از طرف خدای) همیشه پیروز مهربان

۵. لِيُنذِرَ قَوْمًا

الف) تا بترسانی قومی را که ب) برای این که بترسی از قومی که

۶. مَا أَنْذَرَ آبَاؤُهُمْ

الف) آن چه ترسید پدرش ب) بیم داده نشدند پدرانشان

۷. فَهُمْ غَافِلُونَ

الف) پس آنها بی خبرانند ب) پس شما غافل و بی خبرید

۸. لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ

الف) حتماً قطعی شد فرمان (عذاب)

ب) قطعاً فرا رسید عذاب

۴. ترجمه متن درس را کامل کنید.

ص: ۸۶

۵. عبارات زیر را با دقت کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

۱. یس * وَ الْقُرْآنِ الْحَكِيمِ * إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ .

۲. عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ * تَنْزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ .

۳. لِنُنذِرَ قَوْمًا مَا أُنذِرَ آبَاؤُهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ .

۴. لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ .

انس با قرآن در خانه

به کمک اعضای خانواده خود عبارات زیر را ترجمه کنید:

- قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ .

- أَنَّمَا إِلَهُكُمُ إِلَهُ وَاحِدٌ ... وَ وَيْلٌ لِلْمُشْرِكِينَ .

- الَّذِينَ لَا يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ هُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ .

- إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ .

ص: ۸۷

اشاره

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

یس * وَ الْقُرْآنِ الْحَكِيمِ * إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ * عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ * تَنْزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ * لِتُنذِرَ قَوْمًا مَّا أُنذِرَ آبَاؤُهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ * لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَى أَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ * ... إِنَّمَا تُنذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَ خَشِيَ الرَّحْمَنَ ...

... به قرآن... قطعاً... حتما از... هستی. بر... راست هستی. (قرآن)... (خدای)... و مهربانی است... بیم دهی... بیم داده نشدند... پس آنها... قطعاً... فرمان (عذاب)... بیشتر... پس آنها... بیم می دهی... که پیروی کرده... و می ترسد از (خدای)...

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
بیشتر	اکثر	۱	پیامبران	مُرْسَلِينَ	۱
ایمان نمی آورند	لَا يُؤْمِنُونَ	۲	می ترسانی - بیم می دهی	تُنذِرُ	۲

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
جمع معیشت: اسباب زندگی	معایش	۱	بخورید	کلوا	۱
آیا ندیدی - آیا نمی‌بینی	ألم تر	۲	پاکیزه	طیب	۲
نشان دهد	یری	۳	شکرگزار	أشکر	۳
بسیار صبرکننده - بسیار شکیبا	صبار	۴	شکرگزارید	أشکروا	۴
بسیار شکرگزار - بسیار شکیبا	شکور	۵	او را	إياه	۵
تذکر بده - یادآورش - به یادآور	ذکر	۶	بندگی می‌کردید	کنتم تعبدون	۶

پرسش‌ها

۱. معنای کلمات جدید را با پرسش مکرر از یکدیگر مرور کنید.

۲. پاسخ صحیح را علامت بنید.

۱. لایؤمنون - مُرسَلین

الف) ایمان نمی‌آورند - پیامبران ب) ایمان نیاوردند - پیامبران

۲. اتَّبَع - حَشِي

الف) پیروی کن - بترس ب) پیروی کرد - ترسید

۳. لَقَدْ - اَکْثَر

الف) قطعاً - بیشتر ب) قطعاً - بسیاری

۴. الذکر - القول

الف) قرآن - فرمان (عذاب) ب) یادآور - بگو

۵. یؤمنون - تُنذِرُ

الف) ایمان آوردند - می ترساند ب) ایمان می آورند - می ترسانی

۳. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

۱. حَقَّ الْقَوْلِ

الف) روشن شد گفتار (آنها) ب) قطعی شد فرمان (عذاب)

ص: ۸۹

۲. عَلَى أَكْثَرِهِمْ

الف) بر بیشتر آنها ب) بر بیشتر شما

۳. فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

الف) و آنها ایمان نیاوردند ب) پس آنها ایمان نمی آورند

۴. إِنَّمَا تُنذِرُ

الف) فقط می ترسانی (بیم می دهی)

ب) قطعاً بیم داده شد

۵. مَنِ اتَّبَع

الف) کسی را که پیروی کند ب) هر کس را پیروی کنی

۶. اتَّبِعِ الذِّكْرَ

الف) پیروی کنی قرآن را ب) پیروی کند قرآن را

۷. خَشِيَ الرَّحْمَنَ

الف) بترسد از (خدای) بخشنده

ب) بترسی از خدای بخشنده

۸. وَ هُمْ يُؤْمِنُونَ

الف) و آنها ایمان آوردند ب) و آنها ایمان می آورند

۴. ترجمه متن درس را کامل کنید.

۵. عبارات زیر را با دقت ترجمه نمایید:

۱. لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَى أَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ .

۲. إِنَّمَا تُنذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَ خَشِيَ الرَّحْمَنَ .

٣. لِيُنذِرَ قَوْمًا مَّا أُنذِرَ آبَاؤُهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ .

ص: ٩٠

عبارات زیر را به کمک اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

- وَ الْقُرْآنِ الْحَكِيمِ * إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ * عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ .

- تَنْزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ * تَنْزِيلٌ مِّنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ .

- كِتَابٌ فُصِّلَتْ آيَاتُهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ .

سوره یس مکی و دارای ۸۳ آیه است.

هدف این سوره بیان اصول سه گانه دین (توحید، نبوت، معاد) است. ابتدا نبوت را مطرح می کند و مردم را به دو دسته تقسیم می کند: دسته اول کسانی که دعوت پیامبران را می پذیرند و دسته دوم آنان که به پیامبران پاسخ منفی می دهند و پیامشان را نمی پذیرند. سپس هدف دعوت انبیاء را زنده کردن انسان های حق پذیر با هدایت آنها به راه راست معرفی می کند. آن گاه وارد بحث توحید می شود و بعضی از نشانه های خدا و یگانگی او را برمی شمارد و پس از آن به بحث معاد می پردازد و برانگیخته شدن انسان ها و جدا شدن گناه کاران از باتقویان و سرانجام هر یک را بیان می کند و در پایان اصول سه گانه را به اختصار بیان می کند و برای هر یک دلیل ارائه می کند.

در فضیلت قرائت این سوره از امام جعفر صادق علیه السلام روایت شده است که فرمود:

«برای هر چیزی قلبی است و قلب قرآن سوره یس است. پس هر کس در روز سوره «یس» را بخواند در آن روز محفوظ و روزی او تأمین است. هر کس آن را در شب پیش از خواب بخواند خداوند هزار فرشته را برای حفظ او از شر شیطان رانده شده و هر آفتی مأمور می کند. و اگر در خوابش بمیرد او را وارد بهشت می کند و در غسل او سی هزار فرشته حاضر می شوند و استغفارکنان او را تا قبرش تشییع می کنند. آن گاه که او را بر لحد نهادند درون قبرش می مانند و خدا را عبادت می کنند و ثواب عبادتشان برای اوست و تا چشم کار

می کند قبرش را وسیع می کنند و او را از فشار قبر محفوظ می دارند و همواره از قبرش نوری به سوی آسمان پرتوافشان است تا روزی که خداوند او را از قبرش بیرون می آورد. آن گاه که از قبر بیرون آمد فرشتگان همواره او را همراهی می کنند و با او سخن می گویند و با چهره ای خندان همه خوبی ها را به او نوید می دهند...» (۱).

ص: ۹۳

۱- (۱). حدیثی طولانی است که بخشی از آن آورده شد.

اشاره

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ... يَزِيدُ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ * يَا أَيُّهَا النَّاسُ اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ هَلْ مِنْ خَالِقٍ غَيْرُ اللَّهِ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ... (۱)

... برای ... که ... آسمان ها و ... است. می افزایش ... آفرینش ... بخواهد ... خدا ... همه ... تواناست. ای ... بیاد آورید ... خدا را ... شما ... هیچ ... به جز ... هست ... شما را ... آسمان و ... نیست ... جز ...

جدول کلمه ها

تصویر

۷	اگر بندگی می کنید	۷	أشكُرُ	شکر می گزارم
۸	سکونت دادیم	۸	أَكْفُرُ	ناسپاسی می کنم
۹	کشتی	۹	أَفْنَدَةَ	جمع فؤاد: قلب ها
۱۰	خارج کن	۱۰	أَوْزِعَ	توفیق بده
۱۱	جمع یوم - روزها	۱۱	يَلْبُوا	بیازماید
۱۲	تشکرون			شکر می گزارید
۱۳	یشکرون			شکر می گزارند
۱۴	کفر			ناسپاسی کرد
۱۵	یکفر			ناسپاسی می کند

ص: ۹۴

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
جمع معیشت - اسباب زندگی	مُعَايش	۱	بخورید	كُلُوا	۱
آیا ندیدی - آیا نمی‌بینی	أَلَمْ تَرَ	۲	پاکیزه	ظَبِيب	۲
			شکرگزار - شکرگزارید	أَشْكُرُ - أَشْكُرُوا	۳
نشان دهد	يُرِي	۳	اور	إِيَاء	۴
بسیار صبر کننده - بسیار شکیبا	صَبَّار	۴	بندگی می‌کردید (ماضی استمراری)	كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ	۵
بسیار شکرگزار - بسیار شکیبا	شُكُور	۵	اگر بندگی می‌کنید	إِنْ كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ	۶
تذکره بده - یادآورش - بیاد آور	ذَكَر	۶	سکونت دادیم	مَكَّنَّا	۷

پرسش‌ها

۱. معنای کلمات جدید جدول را مرور کنید.

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

۱. فاطر - هَلْ

الف) پدید آورنده - آیا ب) پدید آورد - آیا

۲. یَزِيدُ - يَشَاءُ

الف) زیاد کرد - خواست ب) زیاد می‌کند - می‌خواهد

۳. خَلَقَ - خَالِقٌ

الف) آفرینش - آفریننده ب) آفرید - آفریننده

۴. اذْكُرُوا - هَلْ

الف) به یاد آورید - آیا ب) به یاد آوردند - آیا

۵. يَرْزُقُ - قَدِيرٌ

الف) روزی داد - دانا ب) روزی می‌دهد - توانا

۳. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

ص: ۹۵

۱. الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي

الف) ستایش برای خداوندی است که

ب) سپاس خدای را که

۲. فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ

الف) پدید آورد آسمان ها را ب) پدید آورنده آسمان هاست

۳. يَزِيدُ فِي الْخَلْقِ

الف) زیاد کرد در آفرینش ب) زیاد می کند در آفرینش

۴. مَا يَشَاءُ

الف) آن چه می خواهد ب) آن چه خواست

۵. عَلَى كُلِّ شَيْءٍ

الف) بر همه چیز ب) برای هر چیزی

۶. يَا أَيُّهَا النَّاسُ

الف) ای مؤمنان ب) ای مردم

۷. اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ

الف) به یاد آوردند نعمت خدا را ب) به یاد آورید نعمت خدا را

۸. هَلْ مِنْ خَالِقٍ

الف) آیا هیچ خالق هست؟ ب) آیا از آفرینش هست

۹. غَيْرِ اللَّهِ يَرْزُقُكُمْ

الف) به جز خدا روزی دهد شما را ب) غیر خدا روزی داد شما را

۱۰. مِنَ السَّمَاءِ

الف) از آسمان ها و زمین ب) از آسمان و زمین

۴. ترجمه متن درس را کامل کنید.

ص: ۹۶

۵. عبارات زیر را بادقت کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

۱. الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ .

۲. يَزِيدُ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ .

۳. يَا أَيُّهَا النَّاسُ اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ .

۴. هَلْ مِنْ خَالِقٍ غَيْرِ اللَّهِ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَآئِي تُؤْفَكُونَ .

انس با قرآن در خانه

عبارات زیر را با مشورت اعضای خانواده ترجمه کنید:

- لَتُنذِرَ قَوْمًا مَّا أُنذِرَ آبَاؤُهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ .

- لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَى أَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ .

- إِنَّمَا تُنذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذُّكْرَ وَخَشِيَ الرَّحْمَنَ .

ص: ۹۷

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ... يَزِيدُ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ * يَا أَيُّهَا النَّاسُ اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ هَلْ مِنْ خَالِقٍ غَيْرِ اللَّهِ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ ... * إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا إِنَّمَا يَدْعُوا حِزْبَهُ لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحَابِ السَّعِيرِ * الَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ . (۱)

ستایش... که... و... است... در... آن چه... قطعاً... بر... چیز... مردم... نعمت... بر... آیا... پدیدآورنده ای... هست که... شما را از... و... قطعاً... برای... دشمن است... او را... فقط... حزبش را... از... آتش سوزان. کسانی که... برای آنها... سخت و... ایمان آوردند... برای آنها... پاداشی... است.

ص: ۹۸

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	شَاهِد	ناظر - گواه	۱	عَصَى	سرپیچی کرد
۲	كَمَا	کما + ما: هم چنان که	۲	عَصَا	سرپیچی کردند
۳	نُوحٌ	حضرت نوح پیامبر ﷺ	۳	يَعْصِي	سرپیچی می‌کند
۴	رَبِّ رَقِيٍّ:	پروردگار من	۴	مَنْ يَعْصِي	هر کس سرپیچی کند
۵	إِتَّبَعَ - إِتَّبَعُوا	پیروی کرد - پیروی کردند	۵	أَبَدًا	همیشه - جاودان
۶	عَصَوْنِي	سرپیچی کردند مرا (از فرمان من)	۶	كَانُوا يَعْتَدُونَ	کفر می‌ورزیدند (فعل مرکب)
۷	بَرِيذٍ - لَمْ يَزِدْ	زیاد می‌کند - زیاد نکرد	۷	كَانُوا يَكْفُرُونَ	تجاوز می‌کردند
۸	مال - ولد	ثروت - فرزند	۸	يَقْتُلُونَ (كَانُوا يَقْتُلُونَ)	می‌کشند
۹	خَسَارٍ	خسران - زیان	۹	أَنْبِيَاءَ	جمع نبي: پیامبران
۱۰	بِقُرْبٍ	به ناحق	۱۰	قَرِيءٍ	بیزار

پرسش‌ها

۱. معنای کلمات جدید را در جدول مرور کنید و با پرسش از یکدیگر فراگیرید.
۲. پاسخ صحیح را علامت بنزید.

۱. عَدُوٌّ - سَعِير

الف) دشمن - سخت ب) دشمن - آتش سوزان

۲. شَدِيدٌ - خَلْقٌ

الف) سخت - آفرینش ب) دردناک - آفرید

۳. اصْحَابٌ - خَالِقٌ

الف) یاران - آفریننده ب) اهل - آفرینش

۴. يَدْعُو - يَكُونُونَ

الف) می خوانند - می باشند ب) می خواند - می باشند

۵. اتَّخَذُوا - اذْكُرُوا

الف) گرفتند - به یاد آورند ب) بگیرد - به یاد آورید

۳. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

۱. إِنَّ الشَّيْطَانَ

الف) قطعاً شیطان ب) این که شیطان

۲. لَكُمْ عَدُوٌّ

الف) قطعاً شما را دشمن است ب) برای شما دشمن است

۳. فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا

الف) پس بگیرید او را دشمن ب) پس او را دشمن گرفتند

۴. إِنَّمَا يَدْعُوا حِزْبَهُ

الف) فقط می خواند حزبش را ب) قطعاً می خواند حزبش را

۵. لِيَكُونُوا

الف) برای این که بودند ب) برای این که باشند

۶. مِنْ أَصْحَابِ السَّعِيرِ

الف) از اهل آتش سوزان ب) از یاران سخت کوش

۷. الَّذِينَ آمَنُوا

الف) کسانی که کافر شدند ب) کسانی که کفر می ورزند

۸. لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ

الف) قطعاً آنها را عذاب سختی است ب) برای آنها عذابی سخت است

ص: ۱۰۰

۹. وَالَّذِينَ آمَنُوا

الف) و کسانی که ایمان آوردند ب) و کسانی که مؤمن هستند

۱۰. لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ

الف) برای آن آمرزش و پاداش زیاد است

ب) برای آنها آمرزش و اجر بزرگ است

۴. ترجمه متن درس را با دقت کامل کنید.

۵. عبارات زیر را کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

۱. إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا .

۲. إِنَّمَا يَدْعُوا حِزْبَهُ لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحَابِ السَّعِيرِ .

۳. الَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ .

۴. وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ .

انس با قرآن در خانه

عبارات قرآنی زیر را به کمک یکی از اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

- الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ .

- يَزِيدُ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ .

- يَا أَيُّهَا النَّاسُ اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ .

- هَلْ مِنْ خَالِقٍ غَيْرِ اللَّهِ يَزُوقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ .

ص: ۱۰۱

سوره فاطر مکی و دارای ۴۵ آیه و نام دیگر آن «ملائکه» است. این سوره نیز به بیان سه اصل اساسی دین (توحید و نبوت و معاد) پرداخته است. در بعضی از آیات، بر این اصول استدلال شده و در برخی دیگر تعدادی از نعمت های آسمانی و زمینی خداوند برشمرده و به تدبیر حکیمانه خداوند در اداره عالم و انسان اشاره شده است.

در فضیلت تلاوت آن ابی بن کعب از رسول خدا صلی الله علیه و آله روایت کرده است که فرمود:

«هر کس سوره ملائکه (فاطر) را بخواند سه در از درهای بهشت او را می خواند که از هر دری می خواهی به بهشت وارد شو.»

اشاره

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا* وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا. (۱)

ای... تقوای... را پیشه گیر و... کافران و... را قطعاً... می باشد... و... آن چه را... به سوی... از... رت... خدا می باشد... انجام می دهید...

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
پیام آور - پیامبر	نَبِيِّ	۱	ای	يَا أَيُّهَا	۱
تقوا پیشه کن	اتَّقِي	۲	قطعاً	إِنَّ	۲
اطاعت نکن - پیروی نکن	لَا تُطِعْ	۳	می باشد - بود	كَانَ	۳

ص: ۱۰۳

کافرها	کافرین - کافرون	۴	دانا	علیم	۴
			کاردان	حکیم	۵
منافقان، دورویان	منافقین - منافقون	۵	وحی می شود	یُوحی	۶
			انجام می دهید	تَعْمَلُونَ	۷
پیروی کن	إِتَّبِعْ	۶	باخبر - آگاه	خبیر	۸

پرسش‌ها

۱. معنای کلمات جدید در جدول را با پرسش مکرر از یکدیگر مرور کنید.

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

۱. نَبِیٌّ - علیم

الف) پیامبر - آگاه ب) پیامبر - دانا

۲. کان - خبیر

الف) می باشد - آگاه ب) بود - دانا

۳. إِتَّقِ - إِتَّبِعْ

الف) تقوا پیشه کن - پیروی کن ب) تقوا پیشه کرد - پیروی کرد

۴. لَا تُطْفِحْ - منافقین

الف) پیروی نکن - دورویان ب) اطاعت نکرد - منافقان

۵. تَعْمَلُونَ - یوحی

الف) انجام می دهند - وحی می کند

ب) انجام می دهید - وحی می شود

۳. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

١. يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ

ص: ١٠٤

الف) ای پیامبر ب) ای کسان پیامبر

۲. اتَّقِ اللَّهَ

الف) تقوای خدا را پیشه گیر ب) ترسید از خدا

۳. وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ

الف) و اطاعت نکرد از کافران ب) و پیروی نکن کافران را

۴. إِنْ اللَّهُ كَانَ

الف) این که خدا بود ب) قطعاً خدا می باشد

۵. عَلِيماً حَكِيماً

الف) دانایِ کاردان ب) آگاهِ دانا

۶. مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ

الف) آن چه وحی کرد به سوی تو ب) آن چه را وحی شد به سوی تو

۷. مِنْ رَبِّكَ

الف) از سوی پروردگارت ب) از سوی خدای تو

۸. إِنْ اللَّهُ

الف) قطعاً خداوند ب) این که خدا

۹. كَانَ بِمَا

الف) بود به هر چه ب) می باشد نسبت به آن چه

۱۰. تَعْمَلُونَ خَيْرًا

الف) انجام می دهید آگاه ب) انجام می دهند دانا

۴. ترجمه متن درس را با دقت کامل کنید.

۵. عبارات زیر را کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

۱. يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ .

ص: ۱۰۵

۲. وَلَا تُطِيعِ الْكَافِرِينَ وَ الْمُنَافِقِينَ .

۳. إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا .

۴. وَ اتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ .

۵. إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا .

انس با قرآن در خانه

عبارات زیر را با کمک گرفتن از برخی از اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

- إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا .

- إِنَّمَا يَدْعُوا حِزْبَهُ لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحَابِ السَّعِيرِ .

- الَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ .

- وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ .

ص: ۱۰۶

اشاره

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا* وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا* وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَكِيلًا* يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا* وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ بِأَنَّ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ فَضْلًا كَبِيرًا. (۱)

... پیامبر... خدا را پیشه گیر و... و منافقان را... خداوند... دانای... و پیروی کن... وحی می شود... تو... پروردگار... قطعاً... نسبت به آن چه... آگاه...

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های آشنا و تکراری			کلمه های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	إِسْتَعِينُوا	کمک بگیرید	۱	نَبَلُوا	می آزماییم
۲	صَبَرُوا	صبر کردند	۲	جُوع	گرسنگی
۳	مَغْفِرَةٌ	آمرزش	۳	نَقْصٌ	کاستی
۴	أُمِّ حَسْبَتُمْ	آیا گمان کردید	۴	مُصِيبَةٌ	گرفتاری
۵	رَاجِعُونَ	رجوع کنندگان - بازگشت کنندگان	۵	خُوفٌ	ترس
۶	لَمَّا يَعْلَم	نداند - نشناسد	۶	يُورِثُ	به ارث می دهد
۷	أَصَابَتْ	رسید	۷	كُم	چه بسا
۸	إِصْبَرُوا	صبر کردند	۸	فِئَةٌ	گروه
۹	عَاقِبَةٌ	سرانجام کار	۹	غَلَبَتْ	پیروز شد
۱۰	قَلِيلٌ، قَلِيلَةٌ	اندک	۱۰	قَاتِلِينَ	فرمانبرداران

ص: ۱۰۷

انفاق کنندگان	مُنْفِقِينَ	۱۱	سحرگاهان	أَسْحَار	۱۱
طلب آمرزش کنندگان	مُسْتَغْفِرِينَ	۱۲	به دست آوردن - طلب کردن	إِبْتِغَاء	۱۲
دور می‌کنند - دفع می‌کنند	يَذْرَعُونَ	۱۳	سرانجام (نیک) آن سرا	عُقَبَى الدَّار	۱۳

پرسش‌ها

۱. معنای کلمات جدید را در جدول مرور کنید و با پرسش مکرر از یکدیگر آنها را فراگیرید.

۲. پاسخ صحیح را علامت بنزید.

۱. اِتَّقِ - اِتَّبِعْ

الف) تقوا پیشه گیر - پیروی کن ب) تقوا پیشه گرفت - پیروی کرد

۲. تَوَكَّلْ - بَشِيرٌ

الف) توکل و اعتماد کن - بشارت نده ب) اعتماد کردی - بشارت بده

۳. شاهد - خبير

الف) گواه - دانا ب) گواه - آگاه

۴. وکیل - نذیر

الف) کارساز - مانند ب) کارساز - بیم دهنده

ص: ۱۰۸

۵. کفی - مُبَشِّرٌ

الف) کافی است - بشارت دهنده ب) کفایت - بشارت بده

۳. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

۱. وَ تَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ

الف) و اعتماد کن به خدا ب) اعتماد کرد به خدا

۲. وَ كَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا

الف) کافی است به این که خدا کارساز است

ب) و بس است به این که خدا را وکیل خود سازی

۳. يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ

الف) ای پیامبر من ب) ای پیامبر

۴. إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ

الف) ما فرستادیم تو را ب) قطعاً ما فرستادیم تو را

۵. مُبَشِّرًا وَ نَذِيرًا

الف) بشارت دهنده و بیم دهنده ب) بشارت بده و بیم بده

۶. وَ بَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ

الف) و بشارت بده مؤمنان را ب) بشارت باد مؤمنان را

۷. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا

الف) قطعاً برای آنها ب) به این که برای آنها

۸. مِنَ اللَّهِ

الف) از سوی خداوند ب) از برای خداوند

۹. فَضْلاً كَبِيراً

الف) لطفی بزرگ است ب) برتری بزرگ

ص: ۱۰۹

۱۰. إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ

الف) ما تو را فرستادیم گواه ب) قطعاً ما فرستادیم تو را گواه

۴. ترجمه متن درس را با دقت کامل کنید.

۵. عبارات زیر را کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

۱. وَ تَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَ كَفَى بِاللَّهِ وَكِيلاً .

۲. يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِداً وَ مُبَشِّراً وَ نَذِيراً .

۳. وَ بَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ بِأَنَّ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ فَضْلاً كَبِيراً .

انس با قرآن در خانه

عبارات زیر را با همکاری اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

- يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ وَ لَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَ الْمُنافِقِينَ .

- إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيماً حَكِيماً .

- وَ اتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ .

- إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيراً .

ص: ۱۱۰

سوره احزاب مدنی و دارای ۷۳ آیه است.

در این سوره مباحث گوناگونی مطرح شده است. بعضی از آیات آن در مورد معارف و عقاید و برخی دیگر بیانگر احکام شرعی است. در بخشی از آیات قصیده‌ها و پنجهایی ذکر گردیده و تعدادی از آیات نیز به بیان غزوه خندق و بنی قریظه پرداخته است. آیه مبارکه تطهیر که دلیل بر عصمت اهل بیت پیامبر صلی الله علیه و آله است در این سوره واقع شده است. آیه **إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيراً** که آیه تطهیر نامیده می‌شود به گواهی مفسران بزرگی همچون سیوطی و محدثان مشهوری مثل بخاری و ترمذی، در شأن پیامبر صلی الله علیه و آله، حضرت علی علیه السلام، حضرت فاطمه علیها السلام، امام حسن علیه السلام و امام حسین علیه السلام نازل شده است و آنها را از هر گونه گناه و پلیدی مصون می‌داند.

انس بن مالک، یکی از یاران پیامبر صلی الله علیه و آله روایت کرده است که پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله به مدت شش ماه هنگامی که برای نماز صبح از منزل خود بیرون می‌آمد مقابل در خانه فاطمه علیها السلام ندا می‌داد: نماز! ای اهل بیت، سپس تلاوت می‌فرمود: **إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيراً**.

اشاره

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الم * تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ * هُدًى وَرَحْمَةً لِلْمُحْسِنِينَ * الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ .
(۱)

این... قرآن... است... و رحمت است برای... کسانی که... نماز را و... زکات را و... به آخرت...

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
واگذار - رها کن	ذَرَّ	۱	گرفتند	اتَّخَذُوا	۱

ص: ۱۱۲

۲	حَيَاةِ الدُّنْيَا	زندگی دنیا	۲	لَعِب	بازی - بازیچه
۳	حِيم	آب جوش سوزان	۳	هُوَ	سرگرمی
۴	أَلِيم	دردناک	۴	عَرَّتْ	مغرور ساخت
۵	كَانُوا يَكْفُرُونَ	کفر می‌ورزیدند	۵	هِيَ	آن
۶	إِنَّ هِيَ إِلَّا	نیست آن مگر	۶	مَبْعُوثِينَ	برانگیخته شدگان
۷	مَا نَحْنُ	نیستیم ما	۷	يَعْلَمُونَ	می‌دانند
۸	مِنْكُمْ	برخی از شما	۸	غَافِلُونَ	بی‌خبران
۹	ذُو فَضْلٍ	دارای بخشش و لطف	۹	إِسْتَحَبُّوا	برگزیدند

پرسش‌ها

۱. معنای کلمات جدول را چند نوبت مرور کنید و به خاطر بسپارید.

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

۱. هُدًى - صلاه

الف) هدایت کرد - نماز ب) هدایت - نماز

۲. مُحْسِنِينَ - یوقنون

الف) نیکوکاران - باور دارند ب) نیکوکار - یقین دارند

۳. يُؤْتُونَ - تِلْكَ

الف) می‌دهند - آن ب) دارند - این

۴. يُقِيمُونَ - آخِرَهُ

الف) به پا داشتند - قیامت ب) به پا می‌دارند - قیامت

۵. حکیم - آیات

الف) با حکمت - آیه ها ب) کاردان - نشانه

۳. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

۱. تِلْكَ آيَاتُ

الف) این آیه های ب) آن نشانه

۲. آيَاتُ الْكِتَابِ

الف) آیه های قرآن ب) نشانه ای از قرآن

ص: ۱۱۳

۳. الْكِتَابِ الْحَكِيمِ

الف) قرآن کاردان ب) قرآن باحکمت

۴. رَحْمَةً لِّلْمُحْسِنِينَ

الف) رحمتی است برای نیکوکاران ب) رحمت خدا برای هر نیکوکاری

۵. الَّذِينَ يُقِيمُونَ

الف) کسی که به پا می دارد ب) کسانی که به پا می دارند

۶. يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ

الف) به پا می دارند نماز را ب) به پا دارنده نمازند

۷. يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ

الف) دهنده زکات اند ب) می دهند زکات را

۸. وَهُمْ بِالْآخِرَةِ

الف) و آنها نسبت به آخر ب) و آنها در آخرت

۹. بِالْآخِرَةِ يوقنون

الف) به آخرت (آخرت را) باور دارند

ب) در آخرت یقین می آورند

۱۰. هُدًى وَرَحْمَةً

الف) هدایت می کند و رحمتی است ب) هدایت و رحمت است

۴. ترجمه متن درس را با دقت کامل کنید.

۵. عبارات زیر را کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

۱. تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ .

٢. هُدًى وَ رَحْمَةً لِلْمُحْسِنِينَ .

ص: ١١٤

۳. الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ .

۴. وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ .

انس با قرآن در خانه

عبارات زیر را با مشورت اعضای خانواده ترجمه کنید:

- وَ تَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَ كَفَى بِاللَّهِ وَكِيلاً .

- يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِداً وَ مُبَشِّراً وَ نَذِيراً .

- وَ بَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ بِأَنَّ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ فَضْلاً كَبِيراً .

ص: ۱۱۵

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْم تَلْعَكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ * هُدًى وَرَحْمَةً لِلْمُحْسِنِينَ * الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ *
 أُولَئِكَ عَلَى هُدًى مِنْ رَبِّهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ * ... إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتُ النَّعِيمِ * خَالِدِينَ فِيهَا وَعَدَّ
 اللَّهُ حَقًّا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ * وَ لَقَدْ آتَيْنَا لُقْمَانَ الْحِكْمَةَ أَنْ اشْكُرْ لِلَّهِ وَ مَنْ يَشْكُرْ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ ... (۱)

... آیه های... باحکمت است. هدایت و... نیکوکاران... به پا می دارند... را و می پردازند... را و آنها... باور دارند. آنان...
 هدایت... پروردگار... و... خود... قطعاً... ایمان آوردند و... اعمال شایسته را... باغ های بهشتی... است. جاویدانند... وعده...
 حق است و او... کاردان است. و قطعاً... به لقمان... این که... برای... و هر کس... پس... شکر می کند... خودش...

ص: ۱۱۶

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
رستگاران	مُفْلِحُونَ	۱	آن - این	تِلْكَ	۱
پرنعمت	نَعِيم	۲	آنان - آنها - ایشان	أُولَئِكَ	۲
وعده - قرار	وَعْد	۳	هدایت	هُدًى	۳
دادیم	آتینا	۴	باغ‌های بهشتی - بهشت‌ها	جَنَات	۴
شکر گزار - شکر کن	أَشْكُرُ	۵	راست، انجام شدنی	حَقَّ	۵
شکر گزارد - شکر کند	يَشْكُرُ	۶	حکمت - کاردانی	حِكْمَةٌ	۶
شکر می گزارد - شکر می کند	يَشْكُرُ	۷	این‌که	أَنْ	۷
			خودش	نَفْسِهِ	۸

پرسش‌ها

۱. معنای کلمات جدید جدول را چند مرتبه مرور و پرسش از یکدیگر به خاطر بسپارید.

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

۱. يَشْكُرُ - يَشْكُرُ

الف) شکر می گزارد - شکر گزارد ب) شکر گزارد - شکر می گزارد

۲. آتینا - نفسیه

الف) دادیم - خودش ب) می دهیم - خودش

۳. مُفْلِحُونَ - أُولَئِكَ

الف) رستگار - آنان ب) رستگاران - آنان

۴. نعیم - وعده

الف) نعمت - وعده ب) پرنعمت - وعده

۵. اشکُر - هُدًى

الف) شکر کن (گزار) - هدایت ب) شکر گزار - هدایت کرد

۳. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

۱. أَوْلَيْكَ عَلَى هُدًى

الف) آنان برای هدایت ب) آنان بر هدایت

۲. مِنْ رَبِّهِمْ

الف) از سوی پروردگارشان ب) از برای پروردگارشان

۳. أَوْلَيْكَ هُمْ الْمُفْلِحُونَ

الف) آنان خودشان رستگارانند ب) آنان خود را رستگار کردند

۴. إِنَّ الَّذِينَ

الف) قطعاً هر کس که ب) قطعاً کسانی که

۵. الَّذِينَ آمَنُوا

الف) کسانی که ایمان آوردند ب) کسانی که ایمان آورند

۶. عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

الف) و انجام دهند کارهای شایسته را ب) و کار شایسته انجام دهند

۷. جَنَّاتُ النَّعِيمِ

الف) بهشت پرنعمت ب) بهشت های پرنعمت

۸. خَالِدِينَ فِيهَا

الف) جاویدان اند در بهشت ب) جاویدان اند در آنها

ص: ۱۱۸

۹. وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا

الف) وعده خدا درست و انجام شدنی است

ب) وعده داد خدا به درستی

۱۰. وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

الف) و او همیشه پیروز کاردان است

ب) و خدا همیشه پیروز کاردان است

۴. ترجمه عبارات و متن درس را کامل کنید.

۵. عبارات زیر را با دقت کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

۱. أُولَئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ .

۲. وَ أُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ .

۳. إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتُ النَّعِيمِ .

۴. خَالِدِينَ فِيهَا وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ .

۵. وَ لَقَدْ آتَيْنَا لُقْمَانَ الْحِكْمَةَ أَنِ اشْكُرْ لِلَّهِ .

۶. وَمَنْ يَشْكُرْ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ .

انس با قرآن در خانه

عبارات زیر را با مشورت اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

- تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ .

- هُدًى وَ رَحْمَةً لِّلْمُحْسِنِينَ .

- الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ .

- وَ هُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ .

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الم * تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ * هُدًى وَرَحْمَةً لِلْمُحْسِنِينَ * الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ *
 أُولَئِكَ عَلَى هُدًى مِنْ رَبِّهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ * ... إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتُ النَّعِيمِ * خَالِدِينَ فِيهَا وَعَدَّ
 اللَّهُ حَقًّا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ * ... وَ لَقَدْ آتَيْنَا لُقْمَانَ الْحِكْمَةَ أَنْ اشْكُرْ لِلَّهِ وَ مَنْ يَشْكُرْ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ وَ مَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ
 حَمِيدٌ * وَ إِذْ قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ وَهُوَ يَعِظُهُ يَا بُنَيَّ لَا تُشْرِكْ بِاللَّهِ إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ . (۱)

... بر... از... هستند و آنان... رستگارانند... کسانی که... و انجام دادند... را برای آنها... بر نعمت است... در آنها... خدا... است
 و... همیشه پیروز... است. و... دادیم... کردانی... شکر گزار... خداوند و... شکر گزارد... فقط... برای... و هر کس... پس...
 خدا... ستوده است. و... گفت... برای... در حالی که... پند کی دادش ای... شرک نوز... قطعاً... ستمی... است.

ص: ۱۲۰

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
اصلاح کنید	أَصْلَحُوا	۱	یاد شود	ذُكِرَ	۱
دو برادر	أَخَوَيْ (أَخَوَيْنِ)	۲	می‌لرزد - می‌ترسد	وَجِلَّتْ	۲
آرامش - سکون	سَكِينَةٌ	۳	تلاوت شود	تُلِيَتْ	۳
زیاد کنند - بیفزایند	يَزِدُّوْا	۴	زیاد می‌کند	زَادَتْ	۴

پرسش‌ها

۱. با مرور به معنای کلمات جدید جدول سعی کنید با پرسش مکرر از یکدیگر آنها را به خاطر بسپارید.

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

۱. لا تُشْرِكْ - ظَلَمَ

الف) شرک نوز - ستم ب) شرک نوزیدی - ستم

۲. اِبْنٌ - بُنَيٌّ

الف) پسر - پسرک ب) پسر - پسرک من

۳. حَمِيدٌ - غَنِيٌّ

الف) ستوده - بی نیاز ب) ستایش - بی نیازی

۴. كَفَرَ - آتَيْنَا

الف) کافر شد - می دهیم ب) ناسپاسی کرد (کند) - دادیم

۵. يَعِظُ - نَعِيمٌ

الف) پند می دهد - پر نعمت ب) پند داد - پر نعمت

۳. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

۱. وَ لَقَدْ آتَيْنَا

الف) و قطعاً دادیم ب) و قطعاً می دهیم

۲. لُقْمَانَ الْحِكْمَةَ

الف) به لقمان کاردان ب) به لقمان کاردانی

۳. أَنْ اشْكُرْ لِلَّهِ

الف) قطعاً شکر کن برای خدا ب) این که شکر کن برای خدا

۴. وَ مَنْ يَشْكُرْ

الف) و هر کس شکر کند ب) و کسی که شکر کرد

۵. يَشْكُرْ لِنَفْسِهِ

الف) شکر می کند برای خودش ب) شکر کرد بنفع خودش

۶. وَ مَنْ كَفَرَ

الف) و انجام دهند کارهای شایسته را ب) و هر کس ناسپاسی کند

۷. فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ

الف) پس قطعاً خدا بی نیاز ستوده است

ب) پس این که خدا بی نیاز ستوده است

۸. وَإِذْ قَالَ لُقْمَانُ

الف) و زمانی که می گوید لقمان ب) و زمانی که گفت لقمان

ص: ۱۲۲

۹. وَ هُوَ يَعِظُهُ

الف) در حالی که او پندش می دهد ب) و او پند داد

۱۰. لَا تُشْرِكْ بِاللَّهِ

الف) شریک خدا نشو ب) شرک نورز نسبت به خدا

۱۱. إِنَّ الشُّرُكَ

الف) قطعاً شرک ب) برای این که شرک

۱۲. لَظَلَمَ عَظِيمٌ

الف) قطعاً ستمی بزرگ است ب) برای آن ستمی بزرگ است

۴. ترجمه عبارات متن درس را کامل کنید.

۵. عبارات زیر را کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

۱. وَ مَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ .

۲. وَ إِذْ قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ وَ هُوَ يَعِظُهُ .

۳. يَا بَنِيَّ لَا تُشْرِكْ بِاللَّهِ إِنَّ الشُّرُكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ .

انس با قرآن در خانه

عبارات زیر را با همکاری اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

- أُولَئِكَ عَلَى هُدًى مِنْ رَبِّهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ .

- إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتٌ النَّعِيمِ .

- وَ لَقَدْ آتَيْنَا لُقْمَانَ الْحِكْمَةَ أَنْ اشْكُرْ لِلَّهِ .

- وَ مَنْ يَشْكُرْ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ .

- وَ مَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ .

سوره لقمان مکی و دارای ۳۴ آیه است.

هدف این سوره دعوت مردم به توحید و باور داشتن به معاد و عمل به احکام دین است. در ابتدای سوره به گروهی از مشرکان اشاره شده است که برای بازداشتن مردم از شنیدن قرآن سخنان لهوآمیز می گفتند، خداوند آنها را به عذاب خوارکننده تهدید می کند.

آن گاه خداوند برای آنان اصول عقاید و احکام دین را تبیین و در مقابل سخنان بیهوده آنان قصه لقمان و پندهای آموزنده او را نقل می کند. در فضیلت تلاوت این سوره از امام محمد باقر علیه السلام روایت شده که فرمود:

«هر کس هر شب سوره لقمان را بخواند خداوند در آن شب تا به صبح سی فرشته را مأمور می کند تا او را از گزند شیطان و لشکریانش حفظ کند و اگر آن را در روز بخواند فرشتگان از صبح تا شب او را حفظ خواهند کرد».

اشاره

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الم * أَحْسَبُ * النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ * وَ لَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ ... (۱)

آیا... مردم... رها شوند... بگویند... و آنها... و قطعاً... کسانی را که... بودند...

جدول کلمه ها

تصویر

بیهودگی	لَعُو	۵	روزی ارزشمند	رِزْقٌ كَرِيمٌ	۵
اعراض کنندگان - رویگردانان	مُعْرِضُونَ	۶	جمع أخ، برادران	إِخْوَةٌ	۶
انجام دهنده	فَاعِلُونَ	۷	مورد رحمت قرار گیرید	تُرْحَمُونَ	۷
دامن ها	فِرَوجٌ	۸	شک نکردند - متزلزل نشدند	لَمْ يَرْتَابُوا	۸
امانت ها	امَانَاتٌ	۹	مرتد شود - باز گردد	يَرْتَدُّ	۹
			می آورد	يَأْتِي بِهِ	۱۰
رعایت کنندگان	رَاعُونَ	۱۰	خاشعین: فروتنان	خَاشِعُونَ - خَاشِعِينَ	۱۱
حفظ می کنند	يُحَافِظُونَ	۱۱	جمع صلوة - نمازها	صَلَوَاتٌ	۱۲

ص: ۱۲۵

۷	تُرْحَمُونَ	مورد رحمت قرار گیرید		رویگردانان
۸	لَمْ يَرْتَابُوا	شک نکردند - متزلزل نشدند	۷	فَاعِلُونَ
۹	يَرْتَدُّ	مرتد شود - بازگردد	۸	قَرُوجُ
۱۰	يَأْتِي بـ	می آورد	۹	أَمَانَات
۱۱	خَاشِعُونَ - خَاشِعِينَ	خاشعین: فروتنان	۱۰	رَاعُونَ
۱۲	صَلَوَات	یاد شود	۱۱	يُحَافِظُونَ

یادآوری

فِتْنَه به معنای آزمایش در قرآن آمده است.

پرسش‌ها

۱. معنای کلمات جدید را در جدول مرور کنید و به خاطر بسپارید.

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

۱. آتینا - فتننا

الف) ایمان آوردیم - آزمودیم ب) ایمان می آوریم - می آزمایشیم

۲. لقد - أ

الف) فقط - آیا ب) قطعاً - آیا

۳. يقولون - يقولوا

الف) گفتند - بگویند ب) می گویند - بگویند

۴. يُتْرَكُوا - أَنْ

الف) رها شوند - این که ب) رها شدند - قطعاً

۵. لا يُقْتَنون - ناس

الف) آزمایش نمی شوند - مردم ب) آزمایش نمی کنند - مردم

ص: ۱۲۶

۳. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. أَ حَسِبَ النَّاسُ

الف) آیا گمان کردند مردم ب) آیا گمان کرد مردم

۲. أَنْ يُتْرَكُوا

الف) قطعاً رها شوند ب) این که رها شوند

۳. أَنْ يَقُولُوا

الف) این که بگویند ب) قطعاً می گویند

۴. يَقُولُوا آمَنَّا

الف) بگویند ایمان آوردیم ب) می گویند ایمان می آوریم

۵. وَ هُمْ لَا يُفْتَنُونَ

الف) و آنها آزمایش نمی کنند ب) و آنها آزمایش نمی شوند

۶. وَ لَقَدْ فَتَنَّا

الف) و قطعاً آزمودیم ب) و قطعاً می آزمایشیم

۷. فَتَنَّا الَّذِينَ

الف) می آزمایشیم کسانی را که ب) آزمودیم کسانی را که

۸. الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ

الف) کسانی را که قبل از آنها بودند

ب) کسانی را که قبل از شما بودند

۴. ترجمه عبارات و متن درس را کامل کنید.

۵. عبارات زیر را کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

١. أَحْسِبَ النَّاسَ أَنْ يُتْرَكُوا.

ص: ١٢٧

۲. أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ .

۳. وَ لَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ .

انس باقرآن در خانه

این آیات را ترجمه کنید:

- وَإِذْ قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ وَهُوَ يَعِظُهُ .

- يَا بُنَيَّ لَا تُشْرِكْ بِاللَّهِ .

- إِنَّ الشُّرُكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ .

ص: ۱۲۸

اشاره

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الم * أَحْسَبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ * وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ ... * وَ مَنْ جَاهَدَ فَإِنَّمَا يُجَاهِدُ لِنَفْسِهِ إِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ * وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَحْسَنَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ . (۱)

آیا... مردم... رها شوند... بگویند... و آنها... و قطعاً... کسانی را که... بودند.....

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
جهاد کرد - جهاد کند	جَاهَدَ	۱	کسی که - هر کس	مَنْ	۱
جهاد می کند	يُجَاهِدُ	۲	فقط	إِنَّمَا	۲
از	عَنْ	۳	برای خودش - بنفع خودش	لِنَفْسِهِ	۳

ص: ۱۲۹

۴	عالمین	جهانیان	۴	نُكْفَرُ لَتُكْفَرَنَّ	می پوشانیم حتماً حتماً می پوشانیم
۵	لَ - إِنَّ	قطعاً	۵	سَيِّئَات	بدی ها
۶	الَّذِي	آن چه که	۶	نَجْزِي لَتَنْجِزَنَّ	پاداش می دهیم حتماً حتماً پاداش می دهیم
۷	أ	آیا	۷	أَحْسَن	بہتر
۸	أَمَّا	ایمان آوردیم	۸	كَانُوا يَعْمَلُونَ	عمل می کردند

پرش ها

۱. معنای کلمات جدید را در جدول با مرور و تکرار فراگیرید و به خاطر بسپارید.

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

۱. جَاهِدَ - يُجَاهِدُ

الف) جهاد کرد - جهاد می کند ب) جهاد کردند - جهاد می کنند

۲. مَنْ - عَنِ

الف) کسی که - از ب) از - در

۳. سَيِّئَات - أَحْسَن

الف) بدی - بهتر ب) بدی ها - بهتر

۴. نَجْزِي - نُكْفَرُ

الف) پاداش می دهیم - می پوشانیم ب) پاداش دادیم - پوشاندیم

۵. كانوا يعملون

الف) بودند عمل می کنند ب) عمل می کردند

۳. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

۱. وَ مَنْ جَاهَدَ

الف) و هر کس جهاد کند ب) و چه کسی جهاد کرد

۲. فَإِنَّمَا يُجَاهِدُ

الف) پس فقط جهاد می کند ب) پس قطعاً جهاد کرده

۳. لِنَفْسِهِ

الف) قطعاً خود او ب) برای خود اوست (به نفع خود اوست)

۴. إِنَّ اللَّهَ لَعَنِيَّ

الف) این که او بی نیاز است ب) قطعاً خداوند حتماً بی نیاز است

۵. عَنِ الْعَالَمِينَ

الف) از دانشمندان ب) از جهانیان

۶. وَالَّذِينَ آمَنُوا

الف) و کسانی که ایمان آوردند ب) و کسانی که ایمان آورند

۷. وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

الف) و انجام می دهند کارهای شایسته را

ب) انجام می دهند کار شایسته را

۸. لَنَكْفُرَنَّ عَنْهُمْ (۱)

الف) حتماً می پوشانیم از آنها ب) می پوشانیم از آنها

۱- (۱). در عبارتی که در تأیید آمده مانعی ندارد از یکی صرف نظر کنیم.

۹. سَيِّئَاتِهِمْ

الف) گناهان شما را ب) بدی های آنها را

۱۰. وَ لَنَجْزِيَنَّهُمْ

الف) و حتماً پاداش می دهیم آنها را

ب) و پاداش می دهیم شما را

۱۱. أَحْسَنَ الَّذِي

الف) بهتر از کسی که ب) بهتر از آن چه

۱۲. كَانُوا يَعْمَلُونَ

الف) عمل می کردند ب) بودند عمل می کنند

۴. ترجمه عبارات درس را با دقت و مشورت کامل کنید.

۵. عبارات زیر را کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

۱. وَ مَنْ جَاهَدَ فَإِنَّمَا يُجَاهِدُ لِنَفْسِهِ .

۲. إِنَّ اللَّهَ لَعَنِيَّ عَنِ الْعَالَمِينَ .

۳. وَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ .

۴. لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ .

۵. وَ لَنَجْزِيَنَّهُمْ أَحْسَنَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ .

انس با قرآن در خانه

عبارات زیر را با مشورت اعضای خانواده و بادقت ترجمه کنید.

- أَحْسِبَ النَّاسَ أَنْ يَتَّكِبُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَ هُمْ لَا يُفْتَنُونَ .

- وَ لَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ .

اشاره

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الم * أَحْسَبَ النَّاسُ ... * مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ كَمَثَلِ الْعُنكَبُوتِ اتَّخَذَتْ بَيْتًا وَإِنَّ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ لَبَيْتُ الْعُنكَبُوتِ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ . (۱)

حکایت... گرفتند از غیر... سرپرستانی... حکایت... است گرفت... و قطعاً... خانه... خانه... است اگر...

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
حکایت - داستان	مَثَلٌ	۱	گرفتند	اتَّخَذُوا	۱
مانند	كَ	۲	غیر	دُونِ	۲
گرفت	اتَّخَذَتْ	۳	سرپرستان - جمع ولی	أَوْلِيَاءَ	۳
خانه	بَيْتٍ	۴	عنكبوت	عُنكَبُوتٍ	۴
سست‌ترین	أَوْهَنَ	۵	قطعاً	إِنَّ - لَ	۵

ص: ۱۳۳

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
بالا نروید	لَا تَرْفَعُوا	۱	پیش فرستید	تُقَدِّمُوا	۱
جمع صوت - صداها	أَصْوَاتٍ	۲	پیش بیفتید - پیشی نگیرید	لَا تُقَدِّمُوا	۲
خبر	نَبَأٌ	۳	بین دو دست - پیشاپیش - جلو	بَيْنَ يَدَيْ (بدین)	۳
تحقیق کنید	تَبَيَّنُوا	۴	آشکارا و بلند سخن گفتن	جَهْرًا	۴
مسخره نکند	لَا يَسْخَرُ	۵	بلند سخن نگوید	لَا يَجْهَرُوا	۵
باشند (زان)	يَكُونَنَّ	۶	نافرمان - قانون شکن - غیر متعهد	فَاسِقِينَ: جمع فَاسِقُونَ	۶
عیب جویی نکنید	لَا تَلْمِزُوا	۷	گروهی از مردان گروهی دیگر را	قَوْمٍ مِنْ قَوْمٍ	۷

پرسش‌ها

۱. معنای کلمات جدید را با مرور و تکرار به خاطر بسپارید.

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

۱. بیت - بیوت

الف) خانه - خانه‌ها (ب) شب - شب‌ها

۲. لَوْ - كَ

الف) هم چنان که - مانند (ب) اگر - مانند

۳. اوَهْنَ - اولیاء

الف) سست - سرپرستان (ب) سست ترین - سرپرستان

۴. مَثَلٌ - دون

الف) حکایت - غیر (ب) مانند - به جز

۵. اتَّخَذَتْ - اتَّخَذُوا

الف) گرفت - گرفتند ب) بگیر - بگیرد

۳. پاسخ صحیح را علامت بزیند:

۱. مَثَلُ الَّذِينَ

الف) حکایت کسانی که ب) مانند کسانی است که

۲. اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ

الف) بگیرد به جای خدا ب) گرفتند از غیر خدا

۳. كَمَثَلِ الْعَنكَبُوتِ

الف) مانند دوستان عنکبوت است ب) مانند عنکبوت است

ص: ۱۳۴

۴. اِتَّخَذَتْ بَيْتًا

الف) می گیرد خانه ای ب) گرفت خانه ای

۵. اَوْهَنَ الْبُيُوتِ

الف) سست ترین خانه ب) سست ترین خانه ها

۶. لَبِيَّتُ الْعُنْكَبُوتِ

الف) حتماً خانه عنكبوت است ب) برای خانه عنكبوت است

۷. لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ

الف) اگر می دانستید ب) اگر می دانستند

۴. ترجمه متن درس را با دقت و مشورت کامل کنید.

۵. عبارات زیر را کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

۱. مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ .

۲. كَمَثَلِ الْعُنْكَبُوتِ اتَّخَذَتْ بَيْتًا .

۳. وَإِنْ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ لَبِيَّتُ الْعُنْكَبُوتِ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ .

انس با قرآن در خانه

عبارات زیر را با مشورت اعضای خانواده و با دقت ترجمه کنید.

- وَ مَنْ جَاهَدْ فَإِنَّمَا يُجَاهِدُ لِنَفْسِهِ .

- إِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ .

- وَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ .

- لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ .

- وَ لَنَجْزِيَنَّهُمْ أَحْسَنَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ .

سوره عنکبوت مکی و دارای ۶۹ آیه می باشد.

این سوره به ما می آموزد که خداوند از ما تنها ایمان لفظی نمی خواهد بلکه ایمان حقیقی می خواهد که تندباد فتنه ها و حوادث سخت، آن را تغییر ندهد و آن چنان در دل مؤمن رسوخ کند که در مقابل تلاش های دشمن و وسوسه های شیطان دست از عقیده خود نشوید. خداوند در آغاز این سوره می فرماید: تصوّر می کنید که اگر بگویید ایمان آوردیم به دنبال آن آزموده نمی شوید؟ آیا گمان می کنید که خداوند شما را با همین ادعا و می گذارد؟ نه، سنت الهی بر آن است که انسان ها را بیازماید تا معلوم شود چه کسی در ادعای ایمان صادق است و چه کسی دروغ می گوید.

سپس سرگذشت امتحان امت های پیشین نظیر قوم نوح، قوم عاد، قوم ابراهیم علیه السلام و لوط و شعیب و موسی علیه السلام و رستگاری آنان که بر ایمان خود استقامت ورزیدند و هلاکت کسانی که پایداری نکردند را بازگو می کند.

در فضیلت قرائت این سوره از امام جعفر صادق علیه السلام روایت شده است که فرمود:

«هر کس در شب ۲۳ رمضان سوره عنکبوت و روم را بخواند به خدا قسم اهل بهشت است.»

آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن. جلد ۳

سرشناسه: ملک احمدی، علی بمان، ۱۳۳۱ -

عنوان و نام پدیدآور: آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن / علی بمان ملک احمدی.

مشخصات نشر: قم: مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی (ص)، ۱۳۹۲.

مشخصات ظاهری: ۶ ج.: جدول.

فروست: پژوهشگاه بین المللی المصطفی؛ ۱۱۰.

شابک: دوره: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۴۲۱-۷؛ ۵۵۰۰۰ ریال: ج. ۱: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۴۱۵-۶؛ ۵۵۰۰۰ ریال: ج. ۲: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-

۴۱۶-۳؛ ۶۰۰۰۰ ریال: ج. ۳: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۴۱۷-۰؛ ۶۰۰۰۰ ریال: ج. ۴: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۴۱۸-۷؛ ۶۰۰۰۰ ریال: ج. ۵:

۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۴۱۹-۴؛ ۶۰۰۰۰ ریال: ج. ۶: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۴۲۰-۰

وضعیت فهرست نویسی: فاپا

یادداشت: ج. ۲- ۶ (چاپ اول: ۱۳۹۲).

یادداشت: ج. ۱- ۵ (چاپ دوم: ۱۳۹۳) (فیا).

موضوع: قرآن -- راهنمای آموزشی

موضوع: قرآن -- پرسش ها و پاسخ ها

موضوع: قرآن -- ترجمه -- راهنمای آموزشی

شناسه افزوده: جامعه المصطفی (ص) العالمیه. مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی (ص)

رده بندی کنگره: BP۶۵/۲/م ۸۲۷۳۵/۱۳۹۲

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۱۰۷

شماره کتابشناسی ملی: ۲۳۵۴۲۷۲

ص: ۱

اشاره

آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن

علی بمان ملک احمدی

ص: ۳

تحولات اجتماعی و مقتضیات نوپدید دانش‌ها و پدید آمدن دانش‌های نو، نیازهایی را به وجود آورده که پاسخ‌گویی به آن ایجاد رشته‌های تحصیلی جدید و تربیت چهره‌های متخصص را ضروری می‌نماید. از این رو کتاب‌های آموزشی نیز باید با توجه به این دگرگونی‌ها تألیف شود.

جهانی‌شدن و گسترش سلطه فرهنگی غرب در سایه رسانه‌های فرهنگی و ارتباطی اقتضا دارد که دانش‌پژوهان و علاقه‌مندان به این مباحث، با اندیشه‌های بلند و ارزش‌های متعالی آشنا شوند و این مهم با ایجاد رشته‌های تخصصی، تولید متون جدید و غنی، گسترش دامنه آموزش و تربیت سازمان‌یافته دانشجویان به سرانجام خواهد رسید. این فرایند گاه در پرداختن به مباحث بنیادین و تدوین متون تخصصی تعریف می‌شود و گاه در نگارش بحث‌های علمی، اما نه چندان پیچیده و تخصصی به ظهور می‌رسد.

از طرفی بالندگی مراکز آموزشی در گرو نظام آموزشی منسجم، قانونمند و پویاست. بازنگری در متن‌ها و شیوه‌های آموزشی و به روز کردن آنها نیز این انسجام و پویایی و در نتیجه نشاط علمی مراکز آموزشی را در پی دارد.

در این بستر، حوزه های علوم دینی به برکت انقلاب شکوهمند اسلامی، سالیانی است که در اندیشه اصلاح ساختار آموزشی و بازنگری متون درسی اند.

«جامعه المصطفی صلی الله علیه و آله العالمیه» به عنوان بخشی از این مجموعه که رسالت بزرگ تعلیم و تربیت طلاب غیر ایرانی را بر عهده دارد، تألیف متون درسی مناسب را سرلوحه تلاش قرار داده و تدوین و نشر متون درسی در موضوعات گوناگون علوم دینی، حاصل این فرایند است.

«مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی صلی الله علیه و آله» با قدردانی و سپاس از فاضل ارجمند جناب آقای علی بمان ملک احمدی مؤلف کتاب آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن و تمام عزیزانی که در تولید این اثر همیاری و همفکری داشته اند، آن را به جویندگان فرهنگ و اندیشه ناب اسلامی تقدیم می کند.

مرکز بین المللی

ترجمه و نشر المصطفی صلی الله علیه و آله

ص: ۶

حقیقت مداری اصیل‌ترین و زیباترین راز هستی و حقیقت طلبی ماندگارترین و برترین گرایش آدمی است.

داستان پر رمز و راز حقیقت‌جویی بشر، سرشار از هنرنمایی مؤمنان، مجاهدان و عالمانی است که با تمسک و پای‌بندی به حقیقت بی‌منتها، در مصاف بین حق و باطل، سربلندی و شرافت ذاتی حق را نمایان ساخته‌اند و در این میان، چه درخشندگی چشم‌نوازی در اسلام عزیز است که علم را به ذات خود، شرافتمند و فخیم دانسته و از باب تا محراب، کائنات را سراسر علم و عالم و معلوم می‌نمایاند و در مکتب آن، جز اولوالعلم و راسخان در مسیر طلب دانش، کسی را توان دست‌یابی به گنجینه‌های حکمت نیست.

علم برخاسته از وجدان پاک و عقل سلیم، در پرتو انوار آسمانی وحی، هم به فرد کمال‌انسانی، عظمت روحی و رشد معنوی می‌بخشد و فکر، اندیشه و خیال او را به پرواز درمی‌آورد، و هم جامعه را سمت و سوی سعادت‌مندان به‌بخشیده و آن را به جامعه‌ای متمدن و پیشرو متحول می‌کند. بی‌توجهی یا کوتاه‌فکری است اگر فرد و جامعه‌ای به دنبال عزت، استقلال، هویت، امنیت، سعادت و سربلندی

مادی و معنوی باشد، اما آن را در صراطی غیر از حقیقت طلبی، علم اندوزی و حکمت مداری الهی طلب نمایند.

انقلاب سراسر نور اسلامی ایران که داعیه جهانی سازی کلمه الله و برپایی تمدن جهانی اسلام را داشته و فروپاشی و افول تمدن های پوشالی غرب و شرق را به نظاره نشسته است، با اندیشه فقهاتی در اداره حکومت و نظریه مترقی «ولایت فقیه»، طرازی از مسئولیت ها و مأموریت های حوزه های علمیه و روحانیت را عرضه نمود که امید و نشاط را نه تنها در شیعیان و مسلمانان، بلکه در دل تمامی آزادی خواهان و حق طلبان سراسر جهان زنده ساخت.

در این راستا، رهبر فرزانه انقلاب (مدظله) با عزمی مصمم و با تمامی توان، همچون پیر و مراد خود خمینی کبیر رحمه الله، در صحنه حاضر شده و با تأکید بر اهمیت و فوریت این حرکت فراگیر و بی وقفه، همه توانمندی ها و اراده ها را جهت تحقق جنبش نرم افزاری و نهضت تولید علم و تحول در علوم انسانی و نیز یافتن راه های میان بر و دانش افزا راهبری و رصد می کنند.

جامعه المصطفی صلی الله علیه و آله العالمیه، نمادی درخشان از این رسالت جهانی و همت بین المللی انقلاب اسلامی است که بار مسئولیت تربیت مجتهدان، عالمان، محققان، متخصصان، مدرسان، مبلغان، مترجمان، مربیان و مدیران پارسا، متعهد و زمان شناس را بر دوش داشته و با تبیین، تولید و تعمیق اندیشه دینی و قرآنی و گسترش مبانی و معارف اسلامی، به نشر و ترویج اسلام ناب محمدی صلی الله علیه و آله و معارف بلند و تابناک مکتب اهل بیت علیهم السلام جامه تحقق می پوشاند.

پژوهشگاه بین المللی المصطفی صلی الله علیه و آله نیز که مهم ترین و گسترده ترین مجموعه پژوهشی المصطفی صلی الله علیه و آله است، بومی سازی و بازتولید اندیشه دینی معاصر، متناسب

با نیازها و اقتضائات عرصه بین الملل، تبیین، تولید و تعمیق اندیشه دینی، گشودن افق های جدید فکری و معرفتی در دنیای معاصر، پاسخ گویی به مسائل و شبهات فکری و معرفتی مخاطبان و تأمین و تدوین متون و منابع درسی و کمک درسی، به ویژه با رویکرد اسلامی سازی علوم و پشتیبانی علمی از فعالیت های سازمانی المصطفی صلی الله علیه و آله را از جمله مأموریت ها و تکالیف خود می داند.

اثر علمی پیش روی نیز که به همت مولف محترم جناب آقای علی بمان ملک احمدی به عنوان کتاب کمک آموزشی برای رشته معارف اسلامی تهیه و تدوین شده است، درچارچوب همین اهداف و برنامه های پژوهشگاه و مبتنی بر نیازسنجی های صورت گرفته، تدوین و برای استفاده خوانندگان محترم تقدیم شده است.

در پایان لازم است ضمن ارج نهادن به تلاش های خالصانه مولف محترم، از کلیه دست اندرکاران محترم آماده سازی و انتشار این اثر ارزشمند، به ویژه همکاران محترم مرکز بین المللی نشر و ترجمه المصطفی صلی الله علیه و آله و همه عزیزانی که به نحوی در تدوین و انتشار آن نقش داشته اند، قدردانی و تشکر نماییم و از خداوند متعال برای ایشان و همه خادمان عرصه تبلیغ و نشر مفاهیم و معارف دینی، آرزوی بهروزی، موفقیت و سعادت نماییم.

پژوهشگاه بین المللی

المصطفی صلی الله علیه و آله

۱. علم و معرفت ۱۰
۲. تفکر در آیات ۱۰
۳. تعقل و خردورزی ۱۰
۴. ایمان به اصول و مبانی اعتقادی ۱۰
۵. آثار ایمان ۱۰
۶. وظایف فردی مؤمن ۱۰
۷. وظایف اجتماعی مؤمن و عدالت‌گرایی او ۱۰
۸. تغذیه سالم بدن ۱۰
۹. عمل شایسته ۱۰
۱۰. عبودیت و بندگی خدا ۱۰
۱۱. نماز و روزه ۱۰
۱۲. خمس و زکات ۱۰
۱۳. حج و جهاد ۱۰
۱۴. ظلم‌ستیزی و کارزار در راه خدا و حاکمیت او ۱۰
۱۵. هجرت و نقش سازنده آن ۱۰
۱۶. جهاد و اجر جهادگران ۱۰
۱۷. امر به معروف و نهی از منکر ۱۰
۱۸. مهرورزی خداوند نسبت به خواص از بندگانش ۱۰
۱۹. بی‌مهری خداوند نسبت به برخی از بندگانش ۱۰

۲۰. انفاق در راه خدا ۱۰

ص: ۱۱

۲۱. احسان ۱۰

۲۲. نیکوکاران و جایگاه آنان ۱۰

۲۳. دعاء ۱۰

۲۴. یاد خدا ۱۰

۲۵. توبه ۱۰

۲۶. استغفار ۱۰

۲۷. شکر و شاکرین ۱۰

۲۸. صبر و صابرين ۱۰

۲۹. صفات پسندیده در مؤمنان راستین ۱۰

۳۰. برخی از صفات نکوهیده و ناپسند مؤمنان ۱۰

ص: ۱۲

١. يَرْفَعُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ . (١)
٢. نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَنْ نَشَاءُ وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ . (٢)
٣. ... إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ . (٣)
٤. أَفَمَنْ يَعْلَمُ أَنَّمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ كَمَنْ هُوَ أَعْمَىٰ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ . (٤)
٥. يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ . (٥)
٦. وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَٰئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا . (٦)
٧. وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًىٰ وَلَا كِتَابٍ مُنِيرٍ . (٧)
٨. فَوَجَدَا عَبْدًا مِنْ عِبَادِنَا آتَيْنَاهُ رَحْمَةً مِنْ عِنْدِنَا وَعَلَّمْنَاهُ مِنْ لَدُنَّا عِلْمًا . (٨)

ص: ١٣

- ١- (١) . مجادلته: آيه ١١ .
- ٢- (٢) . يوسف: آيه ٧٦ .
- ٣- (٣) . فاطر: آيه ٢٨ .
- ٤- (٤) . رعد: آيه ١٩ .
- ٥- (٥) . روم: آيه ٧ .
- ٦- (٦) . اسراء: آيه ٣٦ .
- ٧- (٧) . لقمان: آيه ٢٠ .
- ٨- (٨) . كهف: آيه ٦٥ .

تمرین

آیات درس را یکبار با دقت بخوانید و زیر کلمه هایی که معنای آنها را قبلاً خوانده اید خط بکشید و اگر فراموش کرده اید از هم گروه خود پرسید.

یادآوری

آنما - أن ما: این که (که) آن چه

جدول کلمه ها

تصویر

۸	يَكُونُونَ	می باشند	۸	يَسْ	چه بد است
۹	أَنْ يَكُونُوا	این که باشند	۹	ظَنَ	گمان (بد)
۱۰	إِسْمَ الْفُسُوقِ	نام کفرآمیز	۱۰	إِثْمَ	گناه
۱۱	لَا تَنَابَزُوا	لقب بد به هم ندهید نسبت بد به هم ندهید	۱۱	لَا يَغْتَابَ	غیبت نکند (نکنند)
۱۲	يَتُوبُ	توبه می کند	۱۲	لَحْمَ	گوشت
۱۳	لَمْ يَتُوبْ	توبه نکرد - توبه نکند	۱۳	غِرْهَمَ	اکراه داشتند
۱۴	لَا تَجَسَّسُوا	جست و جو و تحقیق نکنید			
۱۵	أَلْحَبُّ	آیا دوست می دارد			
۱۶	لَا تَتَّبِعُوا	پیروی نکنید			
۱۷	جَاءَ بِـ	آورد			

معنای کلمات جدول را با مرور و پرسش مکرر از یکدیگر خوب به خاطر بسپارید.

پرسش‌ها

پرسش‌های زیر را به کمک هم گروه خود در کلاس پاسخ دهید.

۱. معنای صحیح را علامت بزنید:

۱. فَوَادٌ، فَوْقٌ، مَنِيرٌ

الف) (دل، بالا، روشن‌گر ب) قلب، موفق، نورانی

۲. عَلَّمْنَا، نَشَاءُ، نَرْفَعُ

الف) (تعلیم می‌دهیم، می‌خواهیم، بالا می‌بریم

ب) (تعلیم دادیم، می‌خواهیم، بالا می‌بریم

۳. يَرْفَعُ، يَجَادِلُ، يَخْشَى

الف) (بالا می‌برد، جدال می‌کند، می‌ترسد

ب) (بالا برد، جدل کرد، ترسید

۴. لَا تَقْفُ، مَسْئُولٌ

الف) (پیروی نکرد، سؤال شده

ب) (پیروی نکن، سؤال شده

۵. أَعْمَى، أَنَّمَا

الف) (نابینا، فقط ب) نابینا، قطعاً

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

الف) و خداوند به آن چه می دانید داناست

ب) و خداوند به آن چه عمل می کنید آگاه است

ص: ۱۵

۲. وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ

الف) و بالا و برتر هر صاحب علمی، دانایی است

ب) برتر هر آگاهی آگاه تری است

۳. يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ

الف) می ترسد از خداوند بندگان عالم

ب) می ترسند از خداوند دانشمندان از بندگانش

۴. أَنَّمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ

الف) که آن چه نازل شد از سوی پروردگار

ب) فقط نازل کرد از پروردگارت

۵. كَمَنْ هُوَ أَعْمَى

الف) کسی که او کور است

ب) مانند کسی است که او کور است؟

۶. وَ هُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ

الف) آنها از قیامت خود بی خبرانند

ب) آنها از آخرشان بی خبرند

۷. مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ

الف) نیست برای تو علمی به آن

ب) آن چه را که نیست برای تو نیست به آن علمی

۸. كُلُّ أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئَلٌ

الف) از هر کدامشان بازخواست می شود

ب) همه آنان از آن بازخواست می شوند

ص: ۱۶

۹. مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ

الف) کسی که جدال و گفت و گو می کند درباره خداوند

ب) هرکس جدال کند با خداوند

۱۰. وَجَدَا عَبْدًا مِنْ عِبَادِنَا

الف) می یابند بنده ای از بندگان را

ب) یافتند بنده ای از بندگانمان را

۳. ترجمه عبارات زیر را کامل کنید:

۱. إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ .

فقط... از... بندگانش... قطعاً... آمرزنده.

۲. يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ .

... ظاهری... زندگی... را و... از... خود....

۳. يَرْفَعُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ .

... خداوند... ایمان آوردند... شما و... داده شوند... مراتبی و... به... انجام می دهید.

۴. وَمَنْ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُنِيرٍ .

و از... کسی است که... درباره... بدون... و نه... و نه... روشنگر.

۴. با مشورت و کمک هم گروه خود آیات متن درس را کلمه به کلمه ترجمه نمایید.

تمرین

با استفاده از آیات متن درس بگویید لازمه این که بتوانیم و مجاز باشیم درباره

خداوند و وجود و صفات او بحث و گفت و گو کنیم چیست و گفتار ما باید مستند به چه باشد.

انس با قرآن در خانه

به منظور تثبیت آن چه فراگرفته اید و انتقال معارف قرآن به کانون خانواده، سعی کنید آن چه از این درس فرا گرفته اید به اعضای خانواده خود منتقل سازید.

ص: ۱۸

١. كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ . (١)
٢. وَ تِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ . (٢)
٣. الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ . (٣)
٤. هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لَكُمْ ... الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ . (٤)
٥. وَ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ . (٥)
٦. وَ أَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ ... * ... فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ . (٦)
٧. وَ مِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَ جَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً

١- (١) . يونس: آيه ٢٤.

٢- (٢) . حشر: آيه ٢١.

٣- (٣) . آل عمران: آيه ١٩١.

٤- (٤) . نحل: آيه ١١.

٥- (٥) . نحل: آيه ٤٤.

٦- (٦) . نحل: آيه ٦٨ و ٦٩.

وَرَحْمَهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ . (۱)

۸. قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالبَصِيرُ أَمْ فَلَا تَتَفَكَّرُونَ . (۲)

۹. أَمْ لَمْ يَتَفَكَّرُوا فِي أَنفُسِهِمْ مَا خَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ ... (۳)

۱۰. ... ذَلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا فَاقْضِصِ الْقِصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ . (۴)

تمرین

آیات درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلمه هایی که معنای آنها را می دانید خط بکشید و چنان چه معنای برخی را فراموش کرده اید از هم گروه خود سؤال نمایید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های آشنا و تکراری			کلمه های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	أَوْتُوا	داده شدند	۱	يَرْفَعُ	بالا می برد
۲	ذِي	صاحب - دارا	۲	رَفَعُ	بالا می بریم
۳	إِنَّمَا	فقط	۳	نَشَاءُ	بنخواهیم - می خواهیم
۴	عَزِيزٌ	همیشه پیروز - شکست ناپذیر	۴	فَوْقَ	برتر - بال
۵	أَعْمَى	نابینا	۵	يَحْتَشِي	می ترسد
۶	يَتَذَكَّرُ	متوجه می شود	۶	لَا تَقْفُ	پیروی نکن
۷	أُولُو الْأَلْبَابِ	صاحبان خرد - خردمندان	۷	فُوَادٍ	دل
۸	غَافِلُونَ	بی خبران	۸	مَسْئُولٌ	مورد بازخواست قرار گرفته
۹	لَيْسَ	نیست	۹	يُجَادِلُ	جدل می کند - بحث و گفت و گو می کند
۱۰	وَجَدُوا	یافتند	۱۰	مُنِيرٌ	روشنگر
۱۱	لَدُنَّا - لَدُنْ - نَا	نزد ما	۱۱	عَلَّمْنَا	تعلیم دادیم

ص: ۲۰

۱- (۱). روم: آیه ۲۱.

۲- (۲). انعام: آیه ۵۰.

۳- (۳). روم: آیه ۸.

۴- (۴). اعراف: آیه ۱۷۶.

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	كَذَلِكَ	این‌چنین	۱	نُقِصَلُ	توضیح می‌دهیم - شرح می‌دهیم
۲	أَمْثَال	کنایات - مثل‌ها	۲	نَضْرِبُ	می‌زنیم
۳	قِيَامًا	ایستاده	۳	يَنْبِت	می‌رویاند
۴	فُعُودًا	نشسته	۴	تُبَيِّن	بیان کنی - روشن‌سازی
۵	عَلَى جُنُوبِهِمْ	بر پهلویشان	۵	نَزَّلَ	فرود آورده شد - نازل شده
۶	زَرَاع	زراعت	۶	أَوْحَى	وحی کرد

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. نحل، أوحى، ينبتُ

الف) زنبور عسل، وحی کرد، رویاند

ب) زنبور عسل، وحی کرد، می‌رویاند

۲. مودّه، تُبَيِّنُ، تَسْكِنُوا

الف) دوستی، روشن‌سازی، آرامش‌گیرید

ب) مهربانی، روشن‌سازد، آرامش‌گیرند

۳. نُزِّلَ، نَضْرِبُ، نُفِصَلُ

الف) نازل شده، می‌زنیم، شرح می‌دهیم

ب) نازل کرد، زدیم، بیان کردیم

۴. أَقْصَصَ، قَصَصَ، زَرَاع

الف) حکایت کرد، داستان‌ها، زراعت

ب) حکایت کن، داستان، زراعت

۵. لم يَتَفَكَّرُوا، جنوب

الف) نمی اندیشید، پهلو ب) نیندیشیدند، پهلوها

ص: ۲۱

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. تَفْصِلُ الْآيَاتِ

الف) بیان کردیم نشانه ها را ب) توضیح می دهیم آیات را

۲. تِلْكَ الْأَمْثَالُ

الف) این حکایت را ب) آن مثل ها را

۳. الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ

الف) کسانی که یاد کردند خدا را

ب) کسانی که یاد می کنند خدا را

۴. يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ

الف) می رویاند برای شما به وسیله آن زراعت را

ب) رویاند برای شما زراعت را

۵. وَ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ

الف) فرو فرستادیم به سوی تو قرآن را

ب) فرود آمد به سوی تو قرآن

۶. وَ أَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ

الف) وحی کردم به پروردگارم زنبور عسل را

ب) وحی کرد پروردگارت به زنبور عسل

۷. وَ جَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَ رَحْمَةً

الف) و قرار گرفت بینتان مهر و محبت

ب) و قرارداد بین شما دوستی و مهربانی را

۸. أَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ

الف) پس آیا نمی اندیشید ب) آیا نمی اندیشند؟

ص: ۲۲

۹. ما خَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ

الف) خلق نکرد خداوند آسمان ها را

ب) آن چه خلق کرد خدا در آسمان

۱۰. لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ

الف) به امید این که نیندیشید

ب) به امید این که آنان نیندیشند

۳. ترجمه عبارات زیر را کامل کنید:

۱. وَ تِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ .

و این (آن)... می زنیم... برای... به امید این که... بیندیشند.

۲. هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لَكُمْ ... يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ وَالزَّيْتُونَ .

از... است که... از... آب را... شما... برای... به وسیله آن... و... را.

۳. وَ أَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ ... فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ .

و... پروردگار... به سوی (به)... در آن... برای... قطعاً... آن... برای... که...

۴. قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَ الْبَصِيرُ أَمْ لَا يَتَفَكَّرُونَ.

... آیا... نابینا و... آیا پس... و.

۵. ذَٰلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَاقْصُصِ الْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ .

آن... گروه... است که... آیات... پس... این داستان را... آنها...

۴. آیات متن درس را با دقت ترجمه نمایید و زیرنویسی کنید.

می دانیم که آیات الهی شامل دو گروه هستند:

الف) آیات تکوینی مشابه خلقت در آفرینش زمین و آسمان، شب و روز، انسان و اعضای بدن او و سایر پدیده های طبیعی که هریک نشانه ای از قدرت و عظمت خدا می باشند.

ب) آیات تشریحی یعنی آیین الهی، وحی، انبیاء و معجزات آنان حال ببینید هریک از آیات متن درس مربوط به کدام نوع از موارد فوق است.

انس با قرآن در خانه

به منظور ماندگار بودن و تثبیت آن چه در این درس فراگرفته اید و نیز انتقال معارف قرآن به کانون خانوادگی سعی نمایید ترجمه آیات متن درس را به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

١. مَثَلِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ كَمَثَلِ الْعُنُكِيِّاتِ اتَّخَذَتْ بَيْتًا وَإِنَّ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ لَبَيْتُ الْعُنُكِيِّاتِ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ * ... وَ تِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ وَمَا يَعْقِلُهَا إِلَّا الْعَالِمُونَ . (١)

٢. إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالاختلافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَالْفُلُوكِ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَاءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَتَصْرِيفِ الرِّيَّاحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ . (٢)

٣. وَسَخَّرَ لَكُمْ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ . (٣)

٤. وَمَا أَوْتَيْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَمَتَاعِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَزِينَتِهَا وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى أَفَلَا تَعْقِلُونَ . (٤)

ص: ٢٥

١- (١) . عنكبوت: آیه ٤١-٤٣.

٢- (٢) . بقره: آیه ١٦٤.

٣- (٣) . نحل: آیه ١٢.

٤- (٤) . قصص: آیه ٦٠.

۵. أَ تَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَ تَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ وَ أَنْتُمْ تَثْلُونِ الْكِتَابَ أَ فَلَا تَعْقِلُونَ . (۱)

۶. وَ مَا الْحَيَاءُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَ لَهُوَ وَ لِلدَّارِ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَ فَلَا تَعْقِلُونَ . (۲)

تمرین

آیات درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلمه هایی که معنای آنها را می دانید خط بکشید و اگر فراموش کرده اید از هم گروه خود سؤال نمایید.

جدول کلمه ها

تصویر

زنبور عسل	نَحَلٌ	۷	زیتون	زَيْتُونٌ	۷
آرامش گیرید	تَكُنُوا	۸	قرآت	الدَّكْرَ	۸
دوستی	مَوَدَّةٌ	۹	داستان	القِصَصَ	۹
نیندیشید	لَمْ يَتَفَكَّرُوا	۱۰	تکذیب کردند	گَدَبُوا بـ	۱۰
حکایت کن	أَقْصَصَ	۱۱			

ص: ۲۶

۱- (۱) . بقره: آیه ۴۴.

۲- (۲) . انعام: آیه ۳۲.

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
پراکنده کرد	بَثَّ	۱	گرفتند	إِتَّخَذُوا	۱
			گرفت	إِتَّخَذَتْ	۲
ابر	سَحَاب	۲	سست‌ترین	أَوْهَنَ	۳
			می‌دانستید	كَلَّمُوا يَعْلَمُونَ	۴
			می‌زنیم	نَضْرِبُ	۵
رام	مُسَخَّرَ (جمع سخرات)	۳	نمی‌ندیشد (نمی‌ندیشند)	مَا يَعْقِلُ	۶
ستارگان	نُجُوم	۴	جمع عالم: دانشمندان	عَالَمُونَ (عَالَمِينَ)	۷
داده شدید	أَوْتَيْتُمْ	۵	کشتی	نَفْلُكَ	۸
			جنبنده - موجود	دَابَّة	۹

پرسش‌ها

۱. پاشخ صحیح را علامت بزیند:

۱. لَهو، لَعَب، نجوم

الف) بازیچه، سرگرمی، ستاره ب) سرگرمی، بازیچه، ستارگان

۲. سحاب، ابقی، ریاح

الف) ابر، باقی تر، بادها ب) ابر، باقی، باد

۳. تَنسُون، تَأْمُرُون، یتلون

الف) فراموش کنید، امر می‌کنید، می‌خوانید

ب) فراموش می‌کنید، امر می‌کنند، می‌خوانند

۴. اوتیتم، مسخرات، لَو

الف) دادید، رام، اگر ب) داده شدید، رام شدگان، اگر

۵. بَثَّ، تصریف، دَابَّه

الف) پراکنده کرد، گردش، جنبنده

ب) پراکنده شد، گرداند، جنبندگان

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ

الف) بگیرید از غیر خدا ب) گرفتند غیر از خدا را

۲. إِنَّ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ

الف) قطعاً سست ترین خانه ها ب) قطعاً سست شد خانه

۳. مَا يَعْقِلُهَا إِلَّا الْعَالِمُونَ

الف) نمی اندیشند آن را مگر دانشمندان

ب) نمی اندیشید مگر دانشمندان

۴. الْفُلُكِ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ

الف) کشتی کسی که روان است در دریا

ب) کشتی که حرکت می کند در دریا

۵. فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا

الف) پس زنده کرد به وسیله آن زمین را پس از مرگش

ب) پس زنده شد زمین بعد از مرگش

۶. وَ بَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّهٍ

الف) و پراکنده شد در آن همه جنبندگان

ب) و پراکنده کرد در آن از هر جنبنده ای

ص: ۲۸

۷. وَ النَّجُومُ مُسَخَّرَاتٌ بِأَمْرِهِ

الف) و ستارگان رام شده به فرمان اویند

ب) و ستاره تسخیر شده به فرمانش

۸. وَ مَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَ أَبْقَى

الف) و نیست از نزد خدا بهتر و باقی تر

ب) و آن چه نزد خداست بهتر و باقی تر است

۹. أَ تَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ

الف) آیا امر می کنید مردم را به نیکی

ب) آیا امر می کنند مردم شما را به نیکی

۱۰. وَ لِلذَّارِ الْآخِرَةِ خَيْرٌ

الف) و قطعاً سرای آخرت بهتر است

ب) و برای خانه آخرت نیکی کنید

۳. ترجمه عبارات زیر را کامل کنید:

۱. مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ كَمَثَلِ الْعَنْكَبُوتِ اتَّخَذَتْ بَيْتًا .

حکایت ... گرفتند... غیر... سرپرستانی... عنکبوت است... خانه ای را.

۲. وَ تِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ وَ مَا يَعْقِلُهَا إِلَّا الْعَالِمُونَ .

و... حکایاتی است که... آنها را... و... آنها را... دانشمندان.

۳. ... وَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَاءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا... .

و آن چه... خداوند... و از... پس... به وسیله... زمین را... مرگ...

۴. وَ سَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ .

و... برای... شب و... و خورشید... را و... رام شدگان... او.

۵. أَ تَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَ تَنْسَوْنَ أَنفُسَكُمْ وَ أَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ أَ فَلا تَعْقِلُونَ .

آیا... مردم را به... و... خودتان درحالی که... می خوانید... پس آیا....

۴. آیات متن درس را با دقت ترجمه و زیرنویس نمایید.

۵. به نظر شما سستی بنیاد رهبری، پیشوایان کفر و شرک از چه جهات با سست ترین خانه ها که خانه عنکبوت است مقایسه شده است؟

انس با قرآن در خانه

به منظور ورزیدگی بیشتر در ترجمه آیات قرآن و نیز انتقال معارف قرآنی به کانون خانواده سعی کنید آن چه در این جا فراگرفته اید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

ص: ۳۰

١. قُلْ آمَنَّا بِاللَّهِ وَ مَا أُنزِلَ عَلَيْنَا وَ مَا أُنزِلَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَ إِسْمَاعِيلَ وَ إِسْحَاقَ وَ يَعْقُوبَ وَ الْأَسْبَاطِ وَ مَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَ عِيسَىٰ وَ النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَ نَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ . (١)

٢. رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَ كَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَ تَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ . (٢)

٣. إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ فَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ قُلُوبُهُمْ مُنْكَرَةٌ وَ هُمْ مُسْتَكْبِرُونَ . (٣)

٤. إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ لَا يَهْدِيهِمُ اللَّهُ وَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ . (٤)

٥. قَاتِلُوا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَ لَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَ لَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ وَ لَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ ... (٥)

٦. ... أَفَتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ الْكِتَابِ وَ تَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ ذَلِكَ مِنْكُمْ إِلَّا

ص: ٣١

١- (١) . آل عمران: آيه ٨٤ (شبيهه آن بقره: آيه ١٣٦).

٢- (٢) . آل عمران: آيه ١٩٣.

٣- (٣) . نحل: آيه ٢٢.

٤- (٤) . نحل: آيه ١٠٤.

٥- (٥) . توبه: آيه ٢٩.

خِزْيُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يُرَدُّونَ إِلَىٰ أَشَدِّ الْعَذَابِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ . (۱)

تمرین

آیات درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلمه هایی را که معنای آنها را قبلاً خواننده و می دانید خط بکشید و اگر فراموش کرده اید از هم گروه خود سؤال نمایید.

جدول کلمه ها

تصویر

باقی تر، ماندگارتر	أَبْقَى	۶	گردش - و رزش	تَصْرِيْفٌ	۱۰
امر می کنید	تَأْمُرُونَ	۷	بادها	رِيْحٌ	۱۱
			غیر	دُونَ	۱۲
فراموش می کنی	تَنْسَوْنَ	۸	مانند	كِي	۱۳
			خانه	بَيْتٌ	۱۴
تلاوت می کنید، می خوانید	تَتْلُونَ	۹	خانه ها	بَيْوتٌ	۱۵
			اگر	لَوْ	۱۶
بازیچه	لَعَبٌ	۱۰	بهرتر	خَيْرٌ	۱۷
			نیکو و نیکوکاری	بَرٌ	۱۸
سرگرمی	هُو	۱۱	خودتان	أَنْفُسِكُمْ	۱۹
			تقوا پیشه می کند	تَتَّقُونَ	۲۰

ص: ۳۲

۱- (۱) . بقره: آیه ۸۵.

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
نوادگان	أسباط	۱	پیامبران	نَبِيَّوْنَ - نَبِيِّنَ	۱
داده شد	أوتى	۲	بین هیچ‌یک از آنها	بَيْنَ أَحَدِهِمْ مِنْهُمْ	۲
فرق نمی‌گذاریم	لا نُفَرِّقُ	۳	نسلیم شدگان	مُسْلِمُونَ - مُسْلِمِينَ	۳
بمیران	تَوَفَّ	۴	ندا دهنده‌ای - ندا می‌دهد	مَنَادِيًّا - يَنَادِي	۴
جمع بر - نیکوکاران	أبرار	۵	پوشان	كَفَّرَ	۵
تکبر و رزان	مُسْتَكْبِرُونَ	۶	بدی‌ها - زشتی‌ها	سَيِّئَات	۶
حرام نمی‌شمارند - حرام نمی‌دانند	لا يَحْرَمُونَ	۷	نکار کننده	مُنْكَرٍ وَ مُنْكَرَةً	۷
حرام کرد	حَرَّمَ	۸	کارزار کنید - بجنگید	قَاتِلُوا	۸

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. اسباط، أبرار، أشدُّ

الف) نوادگان، نیکان، سخت

ب) نوادگان، نیکوکاران، شدیدترین

۲. اوتى، تَوَفَّ، حَرَّمَ

الف) داده شد، بمیران، حرام کرد

ب) داد، سرد، حرام شد

۳. يَفْعَلُ، مُسْتَكْبِرُونَ

الف) انجام می‌دهد، تکبر و رزان

ب) انجام داد، تکبر و رزان

۴. لا نُفَرِّقُ، يَرُدُونَ

الف) فرق نمی گذارند، باز می گردند

ب) فرق نمی گذاریم، باز گردانده می شوند

۵. لا یحرّمون، لا یدینو

الف) حرام نمی دانند، قرض نمی دهد

ب) حرام نمی دانند، دین دار نمی شوند

ص: ۳۳

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. قُلْ آمَنَّا بِاللَّهِ وَ مَا أُنزِلَ عَلَيْنَا

الف) بگو ایمان آوردیم به خدا و آن چه نازل کرد بر ما

ب) بگو ایمان آوردیم به خدا و آن چه نازل شد بر ما

۲. لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ

الف) فرق نمی گذاریم بین هیچ یک از آنها

ب) فرقی نیست پس هیچ یک از آنها

۳. مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ

الف) ندا دهنده ای که ندا می دهد برای ایمان آوردن

ب) ندایی را که نداده برای ایمان

۴. وَ تَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ

الف) و می داند ما را همراه با نیکان

ب) و بمیران ما را همراه با نیکوکاران

۵. فَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ

الف) پس کسانی که ایمان نمی آورند به آخرت

ب) و کسانی که ایمان نیاوردند به قیامت

۶. إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ

الف) قطعاً کسانی که ایمان نیاوردند به آیات الهی

ب) قطعاً کسانی که ایمان نمی آورند به آیات الهی

۷. وَ لَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ

الف) و حرام نمی شمارند آن چه را که حرام کرد خداوند

ب) و حرام نداشتند آن چه را که حرام دانست خداوند

ص: ۳۴

۸. وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ

(الف) متمدین نیستند به دین حق

(ب) نشناختند دین خدا را

۹. فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ ذَلِكَ

(الف) پس آن چه پاداش کسی است که انجام داد آن را

(ب) پس نیست کیفر کسی که انجام دهد آن را

۱۰. يُرَدُّونَ إِلَىٰ أَشَدِّ الْعَذَابِ

(الف) بازگردانده می شوند به سوی شدیدترین عذاب

(ب) باز می گرداند به سوی عذاب سختی

۳. ترجمه عبارات زیر را کامل کنید:

۱. وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَمَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ .

و آن چه... به موسی و... از جانب... فرق نمی گذاریم... هیچ یک...

۲. رَبَّنَا فَاعْفُورْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ .

پرودگار ما... برای... ما را او... از ما... ما را و... ما را با...

۳. إِنَّ الدِّينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ لَا يَهْدِيهِمُ اللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ .

قطعاً... ایمان آوردند به... خداوند... آنها را... و برای... عذابی... است.

۴. ... وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ ...

و... به دین حق (خدا)... کسانی که... کتاب (اهل کتاب).

۵. ... فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ ذَلِكَ مِنْكُمْ إِلَّا خِزْيٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا... .

... نیست... کسی که... آن را... خواری... زندگی...

۴. با مشورت هم گروه خود آیات متن درس را ترجمه و زیر نویس نمایید.

۵. با استفاده از آیات متن درس، مهم ترین اصول اعتقادی اسلام را بشمارید.

ص: ۳۶

١. اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ... (١)
٢. قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَ الطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ... (٢)
٣. وَ لَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَى آمَنُوا وَ اتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ... (٣)
٤. إِذْ يُوحَىٰ رَبُّكَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ أَنِّي مَعَكُمْ فَتَبَتُوا الَّذِينَ آمَنُوا... (٤)
٥. إِنَّ اللَّهَ يُدْفِعُ عَنِ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورٍ. (٥)
٦. ... فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ لَا انْفِصَامَ لَهَا وَ اللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ. (٦)

ص: ٣٧

١- (١) . بقره: آيه ٢٥٧.

٢- (٢) . اعراف: آيه ٣٢.

٣- (٣) . اعراف: آيه ٩٦.

٤- (٤) . انفال: آيه ١٢.

٥- (٥) . حج: آيه ٨٣.

٦- (٦) . بقره: آيه ٢٥٦.

۷. ... مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ . (۱)

۸. وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ . (۲)

۹. وَبَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ... (۳)

تمرین

آیات متن درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلمه هایی که معنای آنها را می دانید خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

دین دار نمی شوند	لا یدینون	۹	ایمان می آورید - کافر می شوید	تؤمنون - تکفرون	۹
انجام دهد	یفعل	۱۰	خواری	خزی	۱۰
بازگردانده می شود	یردون	۱۱	شدیدترین	أشد	۱۱

ص: ۳۸

۱- (۱) . بقره: آیه ۶۲.

۲- (۲) . مائده: آیه ۹.

۳- (۳) . بقره: آیه ۲۵.

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
زینت	زینة	۱	خالص - اختصاصی	خالصة	۱
پاکیزه‌ها	طیبات	۲	روز قیامت	یوم القیامة	۲
جمع قریه - آبادیها	قُری	۳	خارج کرد	أَخْرَجَ	۳
وحی می کند	یوحی	۴	بندگان	عباد	۴
ثابت کنید - استوار کنید	ثَبَّتُوا	۵	اگر	لَوْ	۵
دفاع می کند	یَدْفَعُ	۶	تقوا پیشه کردند	أَتَقَوْا	۶
بسیار خیانت پیشه	خَوَّانَ	۷	گشودیم، می گشائیم	فَتَحْنَا	۷

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. قُری، خَوَّان، زینة

الف) آبادی‌ها، بسیار خیانت پیشه، زینت

ب) روستا، خائن، زینت

۲. یدافع، یوحی، طیبات

الف) دفاع می کند، وحی می کند، پاکیزه‌ها

ب) دفاع می کند، وحی کرد، پاکیزه

۳. کفور، انفصام

الف) ناسپاس، جدا کردن ب) ناسپاس، جدا شدم

۴. عروه الوثقی، ثَبَّتُوا

الف) محکم‌ترین دستگیره، استوار کنید

ب) دستاویز محکم، ثابت شدند

۵. استمسک، لا یحزنون

الف) چنگ زند، غمگین نشد ب) چنگ زند، غمگین نمی شود

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

ص: ۳۹

۱. اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا

(الف) خدا دوست هر کس است که ایمان آورد

(ب) خداوند سرپرست کسانی است که ایمان آوردند

۲. قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ

(الف) بگو چه کسی حرام کرد زینت خدا را

(ب) گفت کسی که حرام کرد زینت خدا را

۳. قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا

(الف) بگو آنها کسانی هستند که ایمان آوردند

(ب) بگو آن برای کسانی است که ایمان آوردند

۴. لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ

(الف) قطعاً می گشاییم بر آنها برکاتی

(ب) برای این که گشودیم برای آنها برکاتی

۵. إِذْ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ

(الف) زمانی که وحی کرد پروردگار به فرشتگان

(ب) زمانی که وحی می کند پروردگارت به سوی فرشتگان

۶. لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورٍ

(الف) دوست ندارد هر خیانت پیشه ناسپاس را

(ب) دوست ندارید تمامی خائنان کافر را

۷. فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ

(الف) پس هر کس کفر ورزد نسبت به طاغوت

ب) کسی که کفر ورزید نسبت به طاغوت

ص: ۴۰

۸. فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ

الف) پس قطعاً آنها پاداشی نزد خدا دارند

ب) پس برای آنها پاداششان نزد پروردگارشان است

۹. وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا

الف) وعده داد خداوند به کسانی که ایمان آوردند

ب) وعده خداست به کسانی که ایمان آوردند

۱۰. أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي

الف) قطعاً برای شما باغ های بهشتی که جاری است

ب) این که برای آنها بهشت هایی است که جاری است

۳. ترجمه عبارات زیر را کامل کنید:

۱. قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَ الطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ؟

... چه کسی... زینت... که... برای... و... از روزی.

۲. وَ لَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَى آمَنُوا وَ اتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ .

و... این که... آبادی ها... و... قطعاً... بر... برکاتی....

۳. إِنَّ اللَّهَ يُدَافِعُ عَنِ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورٍ .

... خداوند... از... ایمان آوردند... خدا... هر انسان ناسپاس را.

۳. فَلَكُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ .

پس... آنها... شان... پروردگار است او... تر کسی... آنهاست و... آنها... می شوند.

۴. وَ بَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ .

و... بده کسانی را... و... اعمال شایسته را... برای... اشتهائی است که... از... آنها...

۴. آیات متن درس را کلمه به کلمه ترجمه نمایید.

یادآوری

حرف «ل» هرگاه بر سر ضمایر متصل (ه، ها، کُ، کم، هم، نا) بیاید همان معنای ل (برای، برای این که) می دهد و در غیر این صورت معنای تأکید (قطعاً، حتماً) را خواهد داد:

لَفَتَحْنَا: قطعاً گشودی یا قطعاً می گشایم.

لَهُمْ: برای آنها لَكُمْ: ... لها:...

تمرین

۱. آثار و برکاتی در اثر ایمان راستین برای مؤمن در دنیا و آخرت حاصل می شود و در آیات متن درس آمده است، بشمارید.

۲. کدام یک از این آثار برای مؤمن می شناسید که در متن درس نیامده است؟

ص: ۴۲

١. وَ اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ . (١)
٢. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسَكُمْ لَا يَضُرُّكُمْ مَنْ ضَلَّ إِذَا اهْتَدَيْتُمْ . (٢)
٣. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ . (٣)
٤. كَبِيرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ . (٤)
٥. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ هُمْ قَوْمٌ أَنْ يَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ فَكَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَ اتَّقُوا اللَّهَ وَ عَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ . (٥)
٦. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَحْرُمُوا طَيِّبَاتِ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ وَ لَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ . (٦)
٧. يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةٌ فَإِنِّي آتِي فَاغْبُدُونِ . (٧)

- ١- (١) . بقره: آيه ٤٥.
- ٢- (٢) . مائده: آيه ١٠٥.
- ٣- (٣) . صف: آيه ٢.
- ٤- (٤) . صف: آيه ٣.
- ٥- (٥) . مائده: آيه ١١.
- ٦- (٦) . مائده: آيه ٨٧.
- ٧- (٧) . عنكبوت: آيه ٥٦.

۸. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ وَأَنَّهُ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ .

(۱)

جدول کلمه ها

تصویر

۸	سَمِيع	شنوا	۸	گفور	کفر پیشه - ناسپاس
۹	عَلِيم	دانا	۹	إِسْتَمْسَكَ	چنگ زده
۱۰	لَا يَحْزَنُونَ	اندوهگین نمی شوند	۱۰	عُرْوَةُ الْوُثْقَى	محکم ترین دستگیره
			۱۱	إِنْفِصَام	جدا شدن - پاره شدن

* تمرین

۱. با مرور آیات متن درس، زیر کلمه هایی که معنای آنها را می دانید، خط بکشید.

۲. معنای کلمات جدول را با مرور و پرسش از یکدیگر به خاطر بسپارید.

ص: ۴۴

۱- (۱) . انفال: آیه ۲۴.

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. مقت - خاشع - أحلّ

الف) خشم - خداترس - حلال کرد

ب) خشونت - خداترسان - حلال تر

۲. معتدین - لایفتر - لاتحرّوا

الف) تجاوزگران - زیان نمی رساند - حرام نشمارید

ب) تجاوزگران - بی ضرر - حرام نکن

۳. استعینوا - اهتدیتم

الف) کمک گرفتند - هدایت کردید

ب) کمک بگیرید - هدایت یافتید

۴. فلیتوکل - لاتعتدوا

الف) برای این که توکل کند - تجاوز نکردید

ب) پس باید توکل کنند - تجاوز نکنید

۵. فاعبدون - لاتفعلون

الف) پس بندگی کنید مرا - انجام نمی دهید

ب) پس بندگی کنید - انجام ندهید

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. وَ إِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ

الف) و قطعاً آن سخت است مگر بر خداترسان

ب) این که آن کار بزرگی است مگر بر خداترسان

ص: ۴۵

۲. كَبِيرٌ مَّقْتَاتٌ عِنْدَ اللَّهِ

الف) بزرگ است (عامل) خشم نزد خداوند

ب) بزرگ ترین خشونت نزد خدا

۳. وَ عَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ

الف) و بر خدا توکل کنید ای مؤمنان

ب) و بر خدا پس توکل کنند مؤمنان

۴. اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ

الف) به یاد آوردند نعمت خدا بر شما را

ب) به یاد آورید نعمت خدا را بر شما

۵. لَا تُحَرِّمُوا مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ

الف) حرام نکنید آن چه را که حلال کرد خدا برای شما

ب) حرام نکرديد آن چه را که حلال کرد خدا برای شما

۶. يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا

الف) ای بندگان کسانی که ایمان آوردند

ب) ای بندگان من که ایمان آوردید

۷. اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ

الف) اجابت کنید برای خدا و برای پیامبر

ب) اجابت کنید خدا و رسولش را

۸. أَنَّهُ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ

الف) قطعاً به سوی او جمع گردیده می شوید

ب) قطعاً او به سويش جمع مي کند

ص: ۴۶

۳. ترجمه عبارات زیر را کامل کنید.

۱. وَ اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ . (۱)

ای... ایمان آورید... شما باد... زیان نمی رساند... کسی که... زمانی که...

۲. كَبْرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ . (۲)

بسیار موجب... نزد... این که... آن چه را که...

۳. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ هُمْ قَوْمٌ... (۳)

... کسانی که... به یاد آورید... خدا را... شما و... خدا را پیشه سازید و... به یاد.

۴. يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةٌ فَإِنِّي آتِيكُمْ بِبَرَكَاتٍ كَثِيرٍ وَ مَالٍ كَثِيرٍ وَ مَوَازِينٍ . (۴)

ای... که... قطعاً... و وسیع است... و بندگی کنید.

۵. ... وَ اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ وَ أَنَّهُ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ . (۵)

و... این که... حائل و مانع می شود... انسان و... و قطعاً...

ص: ۴۷

۱- (۱) . بقره: آیه ۴۵.

۲- (۲) . صف: آیه ۳.

۳- (۳) . مائده: آیه ۱۱.

۴- (۴) . عنکبوت: آیه ۵۶.

۵- (۵) . عنکبوت: آیه ۵۶.

١. إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَ اتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ . (١)
٢. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهَ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٍ عَلَى الْكَافِرِينَ . (٢)
٣. الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَئِكَ لَهُمُ الْأَمْنُ وَ هُمْ مُهْتَدُونَ . (٣)
٤. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَ صَابِرُوا وَ رَابِطُوا وَ اتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ . (٤)
٥. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ وَ لَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ عَلَىٰ أَلَّا تَعْدِلُوا اعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ وَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ . (٥)
٦. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ شُهَدَاءَ لِلَّهِ وَ لَوْ عَلَىٰ أَنفُسِكُمْ أَوِ الْوَالِدِينَ وَ الْأَقْرَبِينَ . (٦)

١- (١) . حجرات: آيه ١٠.

٢- (٢) . مائده: آيه ٥٤.

٣- (٣) . انعام: آيه ٨٢.

٤- (٤) . آل عمران: آيه ٢٠٠.

٥- (٥) . مائده: آيه ٨.

٦- (٦) . نساء: آيه ١٣٥.

۷. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعَ فِيهِ وَلَا خُلَّةَ وَلَا شَفَاعَةَ. (۱)

تمرین

یک مرتبه با دقت عبارات درس را مرور کنید و زیر کلمه هایی که قبلاً معنای آنها را فرا گرفته اید خط بکشید و اگر فراموش کرده اید از هم گروه خود پرسید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های آشنا و تکراری			کلمه های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	كَيْبَرٌ - كَيْبَرَةٌ	بزرگ سخت	۱	اسْتَعِينُوا	کمک بگیرید
۲	ضَلَّ	گمراه شد	۲	خَاشِعِينَ	خند ترسان
۳	لَمْ	چرا	۳	لَا يُضَرُّ	زبان نمی رساند
۴	لَا تَفْعَلُونَ	انجام نمی دهید	۴	اهْتَدَيْتُمْ	هدایت یافتید
۵	كَبِيرٌ	بزرگ است - بسیار است	۵	مَقْتٌ	خشم
۶	وَأَسِعَ - وَأَسِعَةٌ	وسیع	۶	فَلْيَتَوَكَّلْ	پس باید توکل کند
۷	إِيَّايَ	مرا	۷	لَا تُحَرِّمُوا	حرام نکنید - حرام نشمارید
۸	فَاعْبُدُونِ	ف + عبدو + ن + (ی)	۸	أَحَلَّ	حلال کرد
۹	اسْتَجِيبُوا	اجابت کنید	۹	لَا تَعْتَدُوا	تجاوز نکنید
۱۰	يَحْيِي	زنده می کند	۱۰	مُعْتَدِينَ	تجاوزگران
۱۱	أَنْفُسَكُمْ	خودتان			

ص: ۴۹

۱- (۱). بقره: آیه ۲۵۴.

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
باز گردد	يَرْتَدُّ	۱	می آورد	يَأْتِي بِ-	۱
به زودی	سَوْفَ	۲	دوست می‌دارد - دوست می‌دارند	يُحِبُّ - يُحِبُّونَ	۲
جمع ذلول - رام‌ها	أَذِلَّةٌ	۳	هدایت یافتگان	مُهْتَدُونَ	۳
جمع عزیز - سخنگیران پیروز	أَعَزَّةٌ	۴	نزدیکان - خویشاوندان	أَقْرَبَ - أَقْرَبِينَ	۴
نیامی‌خندند	لَمْ يَلْبَسُوا	۵	وساطت	شَفَاعَةٌ	۵
شکیبایی کنید، استقامت بورزید	إِصْبِرُوا	۶	جمع أخ - برادران - دو برادر	إِخْوَةٌ - أَخْوِينَ	۶
یکدیگر را به صبر نوصیه کنید	صَابِرُوا	۷	اصلاح کنید	أَصْلِحُوا	۷

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. سَوْفَ - وَالِدِينَ - خُلَّةً

الف) به زودی - پدر و مادر - دوستی

ب) به زودی - فرزندان - دوست

۲. إِصْبِرُوا - صَابِرُوا - أَذِلَّةً

الف) استقامت بورزید - یکدیگر را به صبر دعوت کنید - رام‌ها

ب) صبر کنید - صبر کردند - جمع ذلول

۳. أَعَزَّةٌ - رَابَطُوا - سَوْفَ

الف) جمع عزیز (همیشه پیروز) - مرتبط شدند - به زودی

ب) همیشه پیروزها - مرزبانی کنید - به زودی

۴. يَرْتَدُّ - لَمْ يَلْبَسُوا

الف) باز گردد - نیامی‌خندند ب) بازگشت - پوشیدند

۵. تَفْلِحُونَ - قوامین

الف) رستگار شدند - به پا دارند ب) رستگار شوید - قیام کنندگان

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ

الف) مؤمنان فقط برادرانند ب) قطعاً افراد با ایمان برادرند

۲. فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ

الف) پس به زودی می آورد خداوند گروهی را

ب) به زودی می آید به سوی خدا آن گروه

۳. أَعَزَّهُ عَلَى الْكَافِرِينَ

الف) عزیز برای کافران ب) پیروزمند، تند بر کافران

۴. لَمْ يَلْبَسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ

الف) نیامیزند ایمانشان را به ستم

ب) نیامیزید ایمانتان را به ستم

۵. صَابِرُوا وَرَابِطُوا

الف) یکدیگر را به صبر و ارتباط با هم توصیه کنید

ب) یکدیگر را به صبر دعوت کنید و میزبانی نمایید

۶. إِعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَى

الف) عدالت بورزید، آن به تقوا داشتن نزدیک تر است

ب) عدالت کردند، آن نزدیک به تقوا داشتن است

۷. إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

الف) قطعاً خداوند با خبر به آن چه شما می دانید

ب) قطعاً خداوند آگاه است به آن چه عمل می کنید

ص: ۵۱

۸. كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ

الف) باشید به پا دارندگان عدل و انصاف

ب) بودند به پا دارنده عدل

۹. وَ لَوْ عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ

الف) و اگر برای خودشان

ب) و گرچه بر ضرر خودتان باشد

۱۰. لَا يَبِيعُ فِيهِ وَلَا خُلَّةٌ

الف) نه خرید و فروش در آن است و نه دوستی

ب) معامله نمی کند در آن و نه دوستی

۳. ترجمه عبارات زیر را کامل کنید:

۱. إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَ اتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ .

فقط... برادران ارجمند پس... بین... تان و... خدا را... به امید این که... مورد رحمت قرار گیرید.

۲. يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٍ عَلَى الْكَافِرِينَ .

... آنها را و... او را... نسبت به...،... بر...

۳. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَ صَابِرُوا وَ رَابِطُوا وَ اتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ .

ای... ایمان آورید... و... و... و... خدا را پیشه سازید... شما...

۴. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ .. اِعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَى .

... کسانی که... باشید... برای... گواهان (بر رعایت)... آن... برای...

۵. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعَ فِيهِ وَلَا خُلَّةَ وَلَا شَفَاعَةَ .

ای... ایمان آورید... از آن چه... شما را... قبل... بیاید... نیست... در.

۴. آیات متن درس را کلمه به کلمه ترجمه نموده و زیرنویس نمایید.

۵. علاوه بر وظایفی که در متن درس آمده دو صفت اجتماعی دیگر را بشمارید.

ص: ۵۳

١. يا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلالًا طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا خُطواتِ الشَّيْطانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ . (١)
٢. يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِنْ طَيِّباتِ ما رَزَقناكُمْ وَاشْكُرُوا لِلَّهِ إِنَّ كُنتُمْ إِياهُ تَعْبُدُونَ . (٢)
٣. يا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ . (٣)
٤. فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلالًا طَيِّبًا وَاشْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ . (٤)
٥. يا أَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُوا مِنَ الطَّيِّباتِ وَاعْمَلُوا صالِحًا إِنِّي بِما تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ . (٥)
٦. يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوالَكُم بَيْنَكُم بِالْباطِلِ . (٦)

ص: ٥٤

١- (١) . بقره: آيه ١٦٨ .

٢- (٢) . بقره: آيه ١٧٢ .

٣- (٣) . اعراف: آيه ٣١ .

٤- (٤) . نحل: آيه ١١٤ .

٥- (٥) . مؤمنون: آيه ٥١ .

٦- (٦) . نساء: آيه ٢٩ .

۷. وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يُذْكَرِ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَإِنَّهُ لَفِسْقٌ . (۱)

۸. إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا وَ سَيَصْلُونَ سَعِيرًا . (۲)

جدول کلمه ها

تصویر

۸	كُونُوا قَوَّامِينَ	باشید قیام کنندگان	۸	رابطوا	مرزداری کنید (مرز وطن و ارزش‌ها)
۹	قِسْطًا - إِعْدِلُوا	عدل و انصاف - عدالت کنید	۹	تُفْلِحُونَ	رستگار می‌شوید
۱۰	بَيْعٍ	خرید و فروش - معامله	۱۰	وَالِدِينَ	پدر و مادر
۱۱	إِنَّمَا	فقط - تنها - جز این نیست	۱۱	حُلَّةٍ	دوستی

ص: ۵۵

۱- (۲) . أنعام: آیه ۱۲۱.

۲- (۳) . نساء: آیه ۱۰.

تمرین

متن درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. کَلُوا - لَا تَأْكُلُوا - يَا كَلُونَ

الف) بخورید - نخورید - خوردند

ب) بخورید - نخورید - می‌خورند

۲. حلال - أموال - غسق

الف) حلال - ثروت‌ها - نافرمانی (ب) حلال - ثروت - تبه‌کاری

۳. خُطوات - مسرفین - یتامی

الف) گام‌ها - اسراف‌کنندگان - یتیمان

ب) وسوسه‌ها - زیاده‌روی - جمع یتیم

۴. اشربوا - لَا تُسْرِفُوا

الف) آشامیدند - اسراف نکنید (ب) بیاشامید - اسراف نکنید

۵. لَمْ يُذْكَرُوا - بَطُونَ

الف) یاد نکرد - باطن‌ها (ب) یاد نشد - شکم‌ها

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. كُلُّوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ

الف) بخورید از آن چه در زمین است

ب) بخورید آن چه را که روی زمین است

٢. وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ

ص: ٥٦

الف) پیروی نکنید گام های شیطان را

ب) و پیروی نکردند گام های شیطانی را

۳. كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ

الف) بخورید از پاکیزه ترین روزی هایتان

ب) بخورید از پاکیزه های آن چه روزی دادیم شما را

۴. خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ

الف) بگرید و به همراه داشته باشید زینت خود را در هر مسجدی

ب) بگیر زینت ها را در مساجد

۵. إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ

الف) قطعاً دوست ندارد اسراف کنندگان را

ب) قطعاً او دوست ندارد اسراف کنندگان را

۶. فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ

الف) بخورید از روزی خداوند

ب) پس بخورید از آن چه روزی داد به شما خداوند

۷. إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ

الف) قطعاً من به آن چه انجام می دهید دانا هستم

ب) قطعاً به آن چه عمل می کنند آگاه هستم

۸. لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُم بَيْنَكُم بِالْبَاطِلِ

الف) نخورید ثروت هایتان را بین خود به باطل و نادرست

ب) نخورید ثروت یکدیگر را از روی نادرستی

۹. لَمْ يُذَكِّرْ اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ

الف) یاد نکرد نام خدا را بر آن ب) یاد نشد نام خدا بر آن

ص: ۵۷

۱۰. يَا كُلُّونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا

(الف) می خورند در شکم های خود آتش را

(ب) می خورند در شکم خود آتش

۳. ترجمه عبارات زیر را کامل کنید:

۱. يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَالًا طَيِّبًا...

... ای ... بخورید... آن چه... زمین است... پاکیزه.

۲. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَاشْكُرُوا لِلَّهِ إِنَّ كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ .

... کسانی که... از... آن چه... شما را و... برای...

۳. ... وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ .

... و... و... قطعاً... دوست ندارد... را.

۴. يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُوا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ .

... ای... بخورید... و... عمل شایسته... من به... انجام می دهید... هستم.

۵. إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا وَ سَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا .

... کسانی که... ثروت های... از روی ستم... می خورند... شکم ها... آتش.

۴. آیات متن درس را با دقت ترجمه و زیرنویس نمایید.

۵. احکام و وظایفی که در آیات درس آمده است، کدام یک وظیفه فردی و کدام یک وظیفه اجتماعی است؟

١. وَ لِكُلِّ دَرَجَاتٍ مِمَّا عَمِلُوا وَ مَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ . (١)
٢. إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا . (٢)
٣. إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَ آتَوْا الزَّكَاةَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ . (٣)
٤. أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ . (٤)
٥. إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ يَهْدِيهِمْ رَبُّهُمْ بِإِيمَانِهِمْ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ . (٥)
٦. وَ مَا يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَ الْبَصِيرُ وَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَ لَا الْمُسِيءُ قَلِيلًا مَا تَتَذَكَّرُونَ . (٦)

ص: ٥٩

- ١- (١) . انعام: آيه ١٣٢ .
- ٢- (٢) . كهف: آيه ٣٠ .
- ٣- (٣) . بقره: آيه ٢٧٧ .
- ٤- (٤) . ص: آيه ٢٨ .
- ٥- (٥) . يونس: آيه ٩ .
- ٦- (٦) . غافر: آيه ٥٨ .

۷. أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ نَجْعَلَهُمْ كَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَوَاءً مَحْيَاهُمْ وَمَمَاتُهُمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ . (۱)

۸. وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَحْسَنَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ . (۲)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	طَيِّب - طَيِّبَات	پاک - پاکیزه‌ها	۱	كُلُوا	بخورید
۲	لَاتَتَّبِعُوا	پیروی نکنید	۲	لَا تَأْكُلُوا	نخورید
۳	عَدُوٌّ مُّبِينٌ	دشمنی آشکار	۳	حَلَالٌ	حلال
۴	رَزَقْنَا	روزی دادیم	۴	خُطُوتًا	گام‌ها
۵	أَشْكُرُوا	شکر گزارید	۵	إِشْرِيُوا	بیاشامید
۶	يَا بَنِي آدَمَ	ای فرزندان آدم	۶	لَا تَسْرِفُوا	اسراف و زیاده‌روی نکنید
۷	خَذُوا	بگیرید - به‌همراه داشته باشید	۷	مُسْرِفِينَ	اسراف کنندگان
۸	رُسُلٌ	پیامبران	۸	إِعْمَلُوا	انجام دهید
۹	يَأْكُلُونَ	می‌خورند	۹	أَمْوَالٌ	ثروت‌ها
۱۰	بَطُونَ	شکم‌ها	۱۰	لَمْ يُذَكِّرْ	یاد نشده
۱۱	نَارٌ	آتش	۱۱	فَسُقٌ	نافرمانی - قانون‌شکنی
			۱۲	يَتَامَى	یتیمان - جمع یتیم

ص: ۶۰

۱- (۱) . جائیه: آیه ۲۱.

۲- (۲) . عنکبوت: آیه ۷.

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
انجام می‌دهند	يَعْمَلُونَ	۱	رتبه‌ها	دَرَجَات	۱
انجام می‌دادند	كَانُوا يَعْمَلُونَ	۲	از آن چه	عَمَّا - عَن + مَا	۲
ضایع نمی‌کنم -	لَا تُضِيع	۳	نیکی داشت - بهبتر - نکوتر	أَحْسَنَ	۳
دادند	آتُوا	۴	غمگین نمی‌شوند - لندوهگین نمی‌شوند	لَا يَحْزَنُونَ	۴
جمع فاجر گناه‌کاران	فُجَّار	۵	آیا	أَمْ	۵
گناه‌کار - بدکار	مُسيء	۶	قرار می‌دهیم	نَجْعَل	۶
کم - ندک	قَلِيل	۷	تبهکاران	مُفْسِدِينَ	۷
انجام دادند - مرتکب شدند	اجْتَرَحُوا	۸	مانند	كَ	۸
زندگی	مَحْيَا	۹	پر نعمت	نَعِيم	۹

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. مَحْيَا - مَمَات - قَلِيل

الف) زندگی - مرگ - کم ب) زندگان - مردگان - کم

۲. فُجَّار - مُسيء - اتوا

الف) گناه‌کاران - بدکار - دادند ب) گناه‌کار - بدکاران - دادند

۳. يَعْمَلُونَ - يَحْكُمُونَ

الف) انجام دادند - قضاوت کردند ب) انجام می‌دهند - قضاوت می‌کنند

۴. اجترحوا - لا تُضِيع

الف) مرتکب شدند - از بین نبریم

ب) مرتکب شدند - از بین نمی‌بریم

۵. كانوا يعملون - ساء

الف) انجام می دادید - بد است ب) انجام می دادند - چه بد است

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. مَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ

الف) نیست پروردگار تو بی خبر ب) نیست خداوند بی خبر

۲. أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا

الف) پاداش هر کسی که بهتر عمل کرد

ب) پاداش کسی که نیکو داشت عمل را

ص: ۶۱

۳. أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ

(الف) به پاداشتند نماز را و پرداختند زکات را

(ب) به پاداشت نماز را و پرداخت زکات را

۴. لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمْ وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ

(الف) نه می ترسند و نه غمگین می شوند

(ب) نه ترسی است بر آنها و نه آنها غمگین می شوند

۵. أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ

(الف) آیا قرار می دهیم پرهیزکاران را مانند گنهکاران

(ب) آیا قرار داد پرهیزکاران مانند گنه کاران

۶. يَهْدِيهِمْ رَبُّهُمْ بِإِيمَانِهِمْ

(الف) قرار داد آنها را پروردگارشان به سبب ایمانشان

(ب) هدایت می کند آنها را پروردگارشان به سبب ایمانشان

۷. وَ مَا يَشْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَ الْبَصِيرُ

(الف) مساوی نیستند نابینایان و اهل بصیرت

(ب) و مساوی نیست نابینا و بینا

۸. سَوَاءٌ مَحْيَاهُمْ وَ مَمَاتُهُمْ

(الف) مساوی است زندگی آنها و مرگ آنها

(ب) مساوی است زندگان آنها و مردگان آنها

۹. الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ

(الف) کسانی که مرتکب شدند بدی ها را

ب) کسانی که انجام می دهند عمل بد را

ص: ۶۲

۱۰. لَنَكْفُرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ

الف) حتماً می پوشانند از آنها بدی هایشان را

ب) قطعاً می پوشانیم از آنها بدی هایشان را

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه نموده و زیر نویسی کنید.

۴. سه عمل شایسته از اعمال فردی انسان را که مربوط به خود اوست. و نیز سه عمل شایسته از اعمال اجتماعی انسان را نام ببرید.

ص: ۶۳

١. وَ مَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيُعْبُدُونِ . (١)
٢. قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ * وَأُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ . (٢)
٣. أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ * وَ أَنْ اعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ . (٣)
٤. وَ قَضَى رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَ بِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا . (٤)
٥. وَ لَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ وَ اجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ . (٥)
٦. قَالَ يَا قَوْمِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُبِينٌ * أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ وَ اتَّقُوهُ وَ أَطِيعُوا . (٦)
٧. يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةٌ فَإِيَّايَ فَاعْبُدُونِ . (٧)

ص: ٦٤

١- (١) . ذاريات: آيه ٥٦.

٢- (٢) . زمر: آيه ١١ و ١٢.

٣- (٣) . يس: آيه ٦٠ و ٦١.

٤- (٤) . اسراء: آيه ٢٣.

٥- (٥) . نحل: آيه ٣٦.

٦- (٦) . نوح: آيه ٢ و ٣.

٧- (٧) . عنكبوت: آيه ٥٦.

۸. إِنِّي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي . (۱)

۹. رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ . (۲)

۱۰. ذَلِكَمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ فَاعْبُدُوهُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ . (۳)

تمرین

آیات درس را مرور کنید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

مرگ	مَمَاتَ	۱۰		تَتَذَكَّرُونَ	۱۰
قضاوت می کنند	يَحْكُمُونَ	۱۱	چه بد است	سَاءَ	۱۱

ص: ۶۵

۱- (۱) . طه: آیه ۱۴ .

۲- (۲) . مریم: آیه ۶۵ .

۳- (۳) . انعام: آیه ۱۰۲ .

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	لَيَّبِدُونَ	برای این که عبادت کنند مرا	۱	مَا خَلَقْتُ	خلق نکردم - نیافریدم
۲	أَمَرْتُ	مأمور شدم	۲	مُخْلِصاً	خالص کننده
۳	أَعْبُدُ	بندگی کنم	۳	أَكُونُ	باشم
۴	أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ	اولین مسلمین	۴	لَمْ أَعْهَدْ	پیمان نبستم
۵	أَيُّ	آیا	۵	قَضَى	حکم کرد - فرمان داد، مقرر نمود
۶	بَنِي آدَمَ	فرزندان آدم	۶	وَإِسْعَى	واسع - و وسیع - گسترده

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. قضی - وکیل - عبادَه

الف) حکم کرد - کارساز - بندگان ب) مقرر داشت - کارساز - بندگی

۲. اصطبر - لم أعهد

الف) صبر کن - پیمان نبستم ب) استقامت کن - پیمان نبست

۳. ما خلقتُ - مُخْلِصاً

الف) نیافریدم - خالص شده ب) نمی آفرینم - خالص شده

۴. واسعه - فأعبدون

الف) وسعت دهنده - پس بندگی کنید

ب) گسترده - پس بندگی کنید مرا

۵. أَكُونَ - امْرُتُ

الف) باشم - فرمان دادم ب) باشم - مأمور شدم

۲. پاسخ صحیح را علامت بزینید:

۱. وَ مَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا

الف) خلق نکردیم جن و انس را مگر

ص: ۶۶

ب) خلق نکردم جن و انس را مگر

۲. وَ أُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ

الف) و مأمور شدم برای این که باشم

ب) و مأمور که باشم

۳. أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ

الف) قطعاً عبادت نکنند شیطان را

ب) این که عبادت نکنید شیطان را

۴. إِلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ

الف) این که بندگی نکنید مگر او را

ب) این که بندگی نکنید مگر مرا

۵. بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا

الف) برانگيختم در هر امتی پیامبری را

ب) فرستادیم برای همه امت ها پیامبری را

۶. وَ اتَّقَوْهُ وَ أَطِيعُونَ

الف) و تقوا پیشه گیرید و اطاعت کنید

ب) و تقوای او را پیشه گیرید و اطاعت کنید مرا

۷. فَإِيَّايَ فَاعْبُدُونِ

الف) پس او را بندگی کنید ب) پس فقط مرا بندگی کنید

۸. وَ أَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي

الف) و به پا بدارید نماز را برای یاد من

ب) و به پا بدار نماز را برای یاد من

ص: ۶۷

۹. وَ اضْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ

الف) و استقامت بورز برای بندگی اش

ب) و صبر پیشه گیر در بندگی خدا

۱۰. خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ ۖ فَاعْبُدُوهُ

الف) آفریننده همه چیز است پس بندگی کنید او را

ب) خالق هر چیزی است پس بندگی کن او را

۳. متن درس را ترجمه کنید و زیرنویسی نمایید.

۴. با استفاده از آیات متن درس به پرسش های زیر پاسخ دهید:

۱. هدف از خلقت در آفرینش انسان چیست؟

۲. این بندگی آیا عارفانه است یا جاهلانه؟

۳. توصیه به احسان به و الدین بعد از بندگی خداوند از چه حکایت می کند؟

۴. کدام آیه قرآن در صورت ضرورت، ما را دعوت به هجرت می کند؟

۵. کدام آیه از رهبری سیاسی انبیاء حکایت می کند؟

ص: ۶۸

١. اِنِّى اَنَا اللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنَا فَاعْبُدْنِىْ وَ اَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِى . (١)
٢. اِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهٰى عَنِ الْفَحْشَاۗءِ وَ الْمُنْكَرِ وَ لَذِكْرِ اللّٰهِ اَكْبَرُ وَ اللّٰهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُوْنَ . (٢)
٣. وَ اَقِيْمُوا الصَّلَاةَ وَ آتُوا الزَّكَاةَ وَ ارْكَعُوْا مَعَ الرَّاكِعِيْنَ . (٣)
٤. يَاۤ اَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اسْتَعِيْنُوْا بِالصَّبْرِ وَ الصَّلَاةِ اِنَّ اللّٰهَ مَعَ الصّٰبِرِيْنَ . (٤)
٥. يَاۤ اَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا اِلَىٰ ذِكْرِ اللّٰهِ . (٥)
٦. قَدْ اَفْلَحَ الْمُؤْمِنُوْنَ * الَّذِيْنَ هُمْ فِيْ صَلَاتِهِمْ خٰشِعُوْنَ * ... وَ الَّذِيْنَ هُمْ عَلَىٰ صَلٰوةِهِمْ يُحَافِظُوْنَ . (٦)
٧. يَاۤ اَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُوْنَ . (٧)

ص: ٦٩

- ١- (١) . طه: آيه ١٤ .
- ٢- (٢) . عنكبوت: آيه ٤٥ .
- ٣- (٣) . بقره: آيه ٤٣ .
- ٤- (٤) . بقره: آيه ١٥٣ .
- ٥- (٥) . جمعه: آيه ٩ .
- ٦- (٦) . مؤمنون: آيه ٩ .
- ٧- (٧) . بقره: آيه ١٨٣ .

۸. إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَانِتِينَ وَالْقَانِتَاتِ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَاشِعِينَ وَالْخَاشِعَاتِ وَالْمُتَصِدِّقِينَ وَالْمُتَصِدِّقَاتِ وَالصَّائِمِينَ وَالصَّائِمَاتِ وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا. (۱)

تمرین

هفت آیه اول متن درس را مرور کنید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

۷	لا تَعْبُدُوا	بندگی نکنید	۷	فاعبدون	پس بندگی کنید مرا
۸	اطيعون	اطاعت کنید مرا	۸	اضطبر	استقامت کن
۹	وَكَيْلٍ	نگهبان، کارساز	۹	عباده	بندگی
۱۰	جِنَّ وَأَنْسٍ	جن و انسان	۱۰	ذکر	یاد

ص: ۷۰

۱- (۱). احزاب: آیه ۳۵.

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
باز می‌دارد	تَّهَيَّ	۱	یاد	ذَكَرَ	۱
رکوع کنید	ارْكَعُوا	۲	عمل زشت	فَحِشَاءٌ	۲
رکوع کنندگان	رَاكِعِينَ	۳	عمل بد	مُنْكَرٌ	۳
صبرکنندگان	صَابِرِينَ	۴	بزرگ‌تر	أَكْبَرُ	۴
ندا داده شد - ذان گفته شد	نُودِيَ	۵	به پا دارید - انجام دهید	أَقِيمُوا	۵
سعی کنید - بشتابید	اسْعَوْا	۶	بدهید - پردازید	آتُوا	۶
رستگار گشت - رستگار می‌گردد (می‌گردند)	أَفْلَحَ	۷	کمک بگیرید	اسْتَعِينُوا	۷
			در روز جمعه	مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ	۸
محافظت و مراقبت می‌کنند	يُحَافِظُونَ	۸	خدا ترسان	خَاشِعُونَ - خَائِعِينَ	۹

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. صابرين - راکعين - خاشعين

الف) صبرکنندگان - رکوع کنندگان - خدا ترسان

ب) صبرکننده - رکوع کننده - خدا ترس

۲. صيام - كُتِبَ - كما

الف) روزه - واجب شد - هم چنان که

ب) روزه - نوشت - آن دو

۳. ارکعوا - اسعوا

الف) رکوع کردند - سعی کردند ب) رکوع کنید - بشتابید

۴. تنهى - أفلح

الف) بازداشت - رستگار شد ب) باز می‌دارد - رستگار شد

۵. نُودِيَ - يُحَافِظُونَ

الف) اذان گفته شد - مراقبت می کنند

ب) ندا داد - حفظ کردند

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. أَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي

الف) به پا بدار نماز را برای یاد من ب) به پاداشت نماز را برای یاد من

ص: ۷۱

۲. لَذِكُرِ اللَّهَ أَكْبَرُ

الف) یاد خدا بزرگ است ب) قطعاً یاد خدا بزرگ تر است.

۳. اِرْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ

الف) رکوع کردند با رکوع کنندگان ب) رکوع کنید با رکوع کنندگان

۴. إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ

الف) قطعاً خدا با صبرکنندگان ب) این که خدا با صبرکنندگان است

۵. فَاسْعَوْا إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ

الف) پس بشتابید به سوی یاد خدا (نماز)

ب) بشتابید برای انجام نماز

۶. قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ

الف) رستگار گشت افراد با ایمان ب) قطعاً رستگار گشتند افراد با ایمان

۷. لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

الف) به امید این که تقوا پیشه کنید ب) به امید این که تقوا پیشه کنید

۸. وَ الصَّابِرِينَ وَ الصَّابِرَاتِ

الف) مردان و زنان تسلیم شونده ب) مردان صبرکننده و زنان صبرکننده

۹. الصَّائِمِينَ وَ الصَّائِمَاتِ

الف) مردان روزه دار و زنان روزه دار

ب) مردان و زنان روزه خوار

۱۰. الْخَاشِعِينَ وَ الْخَاشِعَاتِ

الف) مردان و زنان متواضع ب) مردان خداترس و زنان خداترس

۳. آیات متن درس را با دقت کلمه به کلمه ترجمه نمایید.

ص: ۷۲

۴. مراتب ایمان، عبارت است از: اسلام اولیه، ایمان تعهد آور، تقوای الهی و یقین. حال با توجه به ابتدای آیه ۳۵ سوره احزاب، معنای قانت مترادف با کدام صفت مؤمنین است؟

یادآوری

۱. در زبان قرآن (عربی) اسامی سه حرفی اسم فاعل که انجام دهنده کاری را می رساند بر وزن فاعل است، ملاحظه کنید:

قانت: فرمانبردار ذاکر: یادکننده

صادق: راست گو صائم: روزه دار

صابر: صبرکننده راکع: رکوع کننده

خاشع: خداترس عابد: عبادت کننده

حافظ: حفظ کننده، مراقب کاتب: نویسنده

۲. اسامی بیش از سه حرفی اسم فاعل آنها با م - شروع می شوند و حرف ماقبل آخر آن کسره دارد(-):

مُسلِم: اسلام آورنده مُعلِّم: آموزش دهنده

مُؤْمِن: ایمان آورنده مُستکبر: تکبر ورزنده

مُتصدِّق: صدقه دهنده مُنافق: نفاق دارنده، نفاق کننده

مُحسِن: احسان کننده مُتفکر: اندیشه کننده (اندیشمند)

۳. جمع تمام این اسامی در مردان با «ون» و «ین» و در زنان با «ات» است.

۴. هرگاه فعل، قبل از فاعل بیاید از فاعل تبعیت می کند؛ یعنی اگر مفرد باشد جمع معنا می شود:

قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ: قطعاً رستگار گشتند افراد با ایمان.

١. وَ اعْلَمُوا أَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُ وَ لِلرَّسُولِ وَ لِذِي الْقُرْبَىٰ ... (١)
٢. وَ الْمُؤْمِنُونَ وَ الْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَ يَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ يُطِيعُونَ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ... (٢)
٣. وَ أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَ آتُوا الزَّكَاةَ وَ مَا تَقَدَّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ . (٣)
٤. فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَ آتُوا الزَّكَاةَ وَ اعْتَصِمُوا بِاللَّهِ هُوَ مَوْلَاكُمْ فَنِعْمَ الْمَوْلَىٰ وَ نِعْمَ النَّصِيرُ . (٤)
٥. رِجَالٌ لَا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَ لَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَ إِقَامِ الصَّلَاةِ وَ إِيْتَاءِ الزَّكَاةِ . (٥)
٦. وَ أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَ آتُوا الزَّكَاةَ وَ أَقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا وَ مَا تَقَدَّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ . (٦)

ص: ٧٤

- ١- (١) . انفال: آيه ٤١.
- ٢- (٢) . توبه: آيه ٧١.
- ٣- (٣) . بقره: آيه ١١٠.
- ٤- (٤) . حج: آيه ٧٨.
- ٥- (٥) . نور: آيه ٣٧.
- ٦- (٦) . مزمل: آيه ٢٠.

۷. الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ ۱ يُوقِنُونَ . (۱)

۸. بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ * تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ * هُدًى وَرَحْمَةً لِلْمُحْسِنِينَ * الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ ۱ يُوقِنُونَ . (۲)

تمرین

آیات درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

۱۰	صَلَّاتٍ (جمع صَلَاةٍ)	نمازها	۹	كُتِبَ	نوشته شد - و اجب شد
۱۱	تَتَّقُونَ	تقوا پیشه کنید	۱۰	صِيَّامٍ	روزه
۱۲	لَعَلَّ	به امید این که	۱۱	كَمَا	هم چنان که

ص: ۷۵

۱- (۲) . نمل: آیه ۳.

۲- (۳) . لقمان: آیه ۱-۴.

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
به غنیمت گرفتید	عَنْتُمْ	۱	بدانید	اعْتَلُوا	۱
پنج یک (یک پنجم)	خُمْس	۲	امر می‌کنند	يَأْمُرُونَ	۲
خویشانند (اهل بیت رسول) - نزدیکان	ذِي الْقُرْبَى	۳	نهی می‌کنند - باز	يَنْهَوْنَ	۳
			می‌درند	مَعْرُوف	۴
پیش فرستید	تَقَدَّمُوا (تقدمون)	۴	خوب	مَنْكُر	۵
می‌باید	تَجَدُّوا (تجدون)	۵	بد	يَقِيمُونَ	۶
چنگ بزنید - بگروید	اعْتَصِمُوا	۶	به پا می‌دارند	يُؤْتُونَ	۷
چه خوب است	نِعَمَ	۷	می‌پردازند - می‌دهند	أَقِيمُوا	۸
مشغول نمی‌کند - سرگرم نمی‌کند	لَا تُلْهِيهِمْ	۸	به پا بدارید	أَنْوَا	۹
			بپردازید - بدهید		

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. خُمْس - تجدوا - قرض

الف) پنج یک - می‌باید - وام ب) پنج برابر - یافتید - وام

۲. اعتصموا - اقروضوا

الف) چنگ بزنید - وام دهید ب) گرویدند - وام دادند

۳. تقدموا - عنتم

الف) پیش فرستند - به غنیمت گرفتند

ب) پیش فرستید - به غنیمت گرفتید

۴. ذی القربی - لا تلهیهم

الف) نزدیکان - سرگرم نمی‌کند ب) خویشانند - نمی‌رسد

۵. نعم - بیع - منکر

الف) چه خوب است - معامله - بد

ب) نعمت - خرید - بدی

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. فَأَنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُ

الف) پس این که برای خداست یک پنجم آن

ب) پس قطعاً برای خداست پنج برابر آن

ص: ۷۶

۲. بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ

الف) برخی دوست دار برخی دیگر هستند

ب) برخی از آنها دوستانه‌اند برخی دیگر هستند

۳. وَ يُطِيعُونَ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ

الف) و اطاعت می‌کنند خدا و رسولش را

ب) و اطاعت می‌کنند خدا و رسول را

۴. وَ مَا تَقَدَّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ

الف) و آن چه پیش فرستید برای خودتان

ب) و آن چه پیش فرستادند برای خود

۵. فَنِعْمَ الْمَوْلَى وَ نِعْمَ النَّصِيرُ

الف) پس نعمت سرپرستی و نعمت یاری است

ب) پس چه خوب سرپرستی و چه خوب یآوری است

۶. رِجَالٌ لَا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ

الف) مردی که مشغول نمی‌کند او را تجارت

ب) مردانی که سرگرم نمی‌کند آنها را تجارت

۷. وَ أَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا

الف) و قرض (وام) بدهید به خدا قرض (وام) خوبی

ب) و وام دادند به خدا و ام خوبی

۸. هُدًى وَ بَشْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ

الف) هدایت و بشارت است برای افراد با ایمان

ب) هدایت کرد و بشارت داد مؤمنان را

ص: ۷۷

۹. وَ هُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ

الف) و آنها آخرتشان را باور داشتند

ب) و آنها نسبت به آخرت باور دارند

۱۰. تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ

الف) این آیات قرآن حکمت آمیز است

ب) این نشانه هایی از کتاب کاردان است

۳. آیات متن درس را ترجمه و زیرنویسی نمایید.

۴. آیا می دانید میزان زکات مال چه قدر است و از چه چیزهایی باید زکات داد؟

۵. گفته می شود قیامت تجسم اعمال ماست، یعنی اعمال و اعتقادات ماست که به صورت بهشت و یا جهنم ظهور می یابد،

حال می توانید بگویید کدام آیه از آیات متن درس به این امر صراحت دارد؟

ص: ۷۸

١. وَ لِلّٰهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ اِلَيْهِ سَبِيْلًا . (١)
٢. وَ اِذْ اَنَّ مِنَ اللّٰهِ وَ رَسُوْلِهِ اِلَى النَّاسِ يَوْمَ الْحَجِّ الْاَكْبَرِ اَنَّ اللّٰهَ بَرِيءٌ مِّنَ الْمُشْرِكِيْنَ . (٢)
٣. اَمْ حَسِبْتُمْ اَنْ تَدْخُلُوْا الْجَنَّةَ وَ لَمَّا يَعْلَمِ اللّٰهُ الَّذِيْنَ جَاهَدُوْا مِنْكُمْ وَ يَعْلَمِ الصّٰبِرِيْنَ . (٣)
٤. لَكِنَّ الرَّسُوْلُ وَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مَعَهُ جَاهَدُوْا بِاَمْوَالِهِمْ وَ اَنْفُسِهِمْ وَ اَوْلِيَّكَ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ وَ اَوْلِيَّكَ هُمْ الْمُفْلِحُوْنَ . (٤)
٥. اِنَّمَا الْمُؤْمِنُوْنَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا بِاللّٰهِ وَ رَسُوْلِهِ ثُمَّ لَمْ يَزِدُوْا وَّ جَاهَدُوْا بِاَمْوَالِهِمْ وَ اَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيْلِ اللّٰهِ اَوْلِيَّكَ هُمْ الصّٰدِقُوْنَ . (٥)
٦. يَا اَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفْرَ وَ الْمُنٰفِقِيْنَ وَ اَغْلُظْ عَلَيْهِمْ وَ مَا وَاٰهُمْ جَهَنَّمَ وَ بئْسَ الْمَصِيْرُ . (٦)

ص: ٧٩

- ١- (١) . آل عمران: آيه ٩٧.
- ٢- (٢) . توبه: آيه ٣.
- ٣- (٤) . آل عمران: آيه ١٤٢.
- ٤- (٥) . توبه: آيه ٨٨.
- ٥- (٦) . حجرات: آيه ١٥.
- ٦- (٧) . توبه: آيه ٧٣ و تحريم: آيه ٩.

۷. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا هَلْ أَدُلَّكُمْ عَلَىٰ تِجَارَةٍ تُنْجِيكُمْ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ . (۱)

۸. تُوْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ . (۲)

۹. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ . (۳)

تمرین

آیات متن درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

قرض بدهید - وام بدهید	أَقْرَضُوا	۹	خرید و فروش - معامله	بَيْعَ	۱۰
وامی نیکو	قَرْضًا حَسَنًا	۱۰	پرداختن - به پا داشتن	إِقَامَ - ایتاء	۱۱

ص: ۸۰

۱- (۱) . صف: آیه ۱۰.

۲- (۲) . صف: آیه ۱۱.

۳- (۳) . مائده: آیه ۳۵.

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
قصد کردن (زیارت و طواف خانه خدا)	حَجَّ، حَجَّجَ	۱	قصد زیارت خانه خدا کردن	حَجَّ الْبَيْتِ	۱
توانایی یافت	اسْتِطَاعَ	۲	روز عید قربان	يَوْمَ الْحُجَّجِ الْأَكْبَرِ	۲
بانگ - اعلام	أَذَانٌ	۳	آیا	أَمْ	۳
بیزار	بَرِيءٌ	۴	رستگاران، (رستگار می شوید)	مُقْلِحُونَ، (تُقْلِحُونَ)	۴
گمان کردید - پنداشتید	حَسَبْتُمْ	۵	فقط - منحصرأ - جز این نیست	إِنَّمَا	۵

پرسش

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. بَرِيءٌ - أَذَانٌ - حَجَّجَ

الف) بیزار - اعلام - قصد کردن

ب) بیزاری - اذان گفتن - زیارت کردن

۲. حَسَبْتُمْ - تَدَخَّلُوا - صَادِقُونَ

الف) گمان کردید - داخل می شوید - راستگویان

ب) گمان کردند - داخل می شوند - راستگویان

۳. جَاهِدُوا - يَجَاهِدُونَ - جَاهِدُوا

الف) جهاد کنید - جهاد می کنید - جهاد کردید

ب) جهاد کردند - جهاد می کنند - جهاد کنید

۴. استطاع - لم یرتابوا

الف) توانایی - شک نکنند ب) توانایی یافت - شک نکردند

۵. لَمَّا يَغْلَم - اغلظ

الف) هنوز ندانست - سخت بگیر ب) هنوز نمی داند - سخت تر

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. وَ لِلّٰهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ

الف) و بر خدا بر عهده مردم است قصد زیارت خانه خدا کردن

ب) و برای خداست بر مردم طواف خانه

۲. اَنَّ اللّٰهَ بَرِيءٌ مِّنَ الْمُشْرِكِيْنَ

الف) این که خدا بیزار است از مشرکین

ب) قطعاً خدا بیزار است از کافران

۳. اَمْ حَسِبْتُمْ اَنَّ تَدْخُلُوْا الْجَنَّةَ

الف) آیا گمان کردند که داخل بهشت شوند

ب) آیا گمان کردید که داخل بهشت شوید

۴. اُولٰٓئِكَ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ

الف) آنان برایشان خوبی هاست

ب) ایشان قطعاً دارای خیرات و خوبی ها هستند

۵. اِنَّمَا الْمُؤْمِنُوْنَ الَّذِيْنَ

الف) فقط مؤمنان (حقیقی) کسانی هستند که

ب) قطعاً افراد با ایمانی که...

۶. أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ

الف) آنانند که راست می گویند ب) آنان خود (مؤمنان) راستینند

ص: ۸۲

۷. جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَ الْمُنَافِقِينَ

الف) جهاد کن با کفر پیشگان و منافقان

ب) جهاد کردند کافران با منافقان

۸. هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ تِجَارَةٍ

الف) آیا رسید به شما از تجارت (سودی)

ب) آیا راهنمایی کنم شما را بر تجارتی که...

۹. ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ

الف) آن بهتر است برای شما اگر می دانستید

ب) آن کار شما بهتر است اگر عمل می کردید

۱۰. ابْتِغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ

الف) بجوئید به سوی او وسیله ای را

ب) طلب کردند به سوی آن وسایلی را

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه و زیر نویسی نمایید.

۴. کدام یک از آیات متن درس حکایت از امتحان الهی می نماید؟

۵. ایمان راستین مستلزم چهار شرط است آیا می توانید آنها را نام ببرید.

۶. لازمه نجات و رستن از عذاب الهی چیست؟

۷. در عبارت «وَ ابْتِغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ» منظور از این وسیله چیست؟

۸. رمز پیروزی حزب الله لبنان در نبرد با استکبار جهانی و صهیونیسم بین المللی و اسرائیل جنایتکار در جنگ یک ماهه ۲۰۰۶

چه بود؟

ص: ۸۳

۱. الَّذِينَ آمَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاغُوتِ فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا. (۱)
۲. إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا كَانَهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُوضٌ. (۲)
۳. وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ لِلَّهِ فَإِنْ ائْتَهَوْا فَلَا عُدْوَانَ إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ. (۳)
۴. قَاتِلُوا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ... (۴)
۵. فَقَاتِلُوا أئِمَّةَ الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَا أَيْمَانَ لَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَنْتَهُونَ. (۵)
۶. وَقَاتِلُوا الْمُشْرِكِينَ كَافَّةً كَمَا يُقَاتِلُونَكُمْ كَافَّةً وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ. (۶)

۱- (۱) . نساء: آیه ۷۶.

۲- (۲) . صف: آیه ۴.

۳- (۳) . بقره: آیه ۱۹۳.

۴- (۴) . توبه: آیه ۲۹.

۵- (۵) . توبه: آیه ۱۲.

۶- (۶) . توبه: آیه ۳۶.

۷. وَ قَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَ يَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ فَإِنِ انْتَهَوْا فَإِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ بَصِيرٌ . (۱)

۸. إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَ أَمْوَالَهُمْ بِأَنْ لَهُمُ الْجَنَّةَ يُفَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ وَ يُقْتَلُونَ وَ وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَةِ وَ الْإِنْجِيلِ وَ الْقُرْآنِ . (۲)

تمرین

آیات درس را یک بار بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

داخل می شوید	تَدْخُلُوا (تدخلون)	۶	سخت بکیر	أَغْلَظُ	۶
هنوز معلوم نداشته	لَمَّا يَعْلَمُ	۷	جایگاه	مَأْوَى	۷
جهاد کردند	جَاهَدُوا	۸	چه بد جایگاهی است	بِئْسَ الْمَصِيرُ	۸
شک نکردند	لَمْ يَرْتَابُوا	۹	آیا راهنمایی کنم	هَلْ أَدُلُّ	۹
راستگویان	صَادِقُونَ	۱۰	نجات دهد	تُنَجِّي	۱۰
جهاد می کنید - جهاد کنید	تُجَاهِدُونَ	۱۱	می دانستید	كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ	۱۱
جهاد کنید	جَاهِدُوا	۱۲	طلب کنید - بجوید	إِبْتَغُوا	۱۲

ص: ۸۵

۱- (۱) . انفال: آیه ۳۹.

۲- (۲) . توبه: آیه ۱۱۱.

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	قَاتِلُوا	کارزار کنید - بجنکید	۱	يُقَاتِلُونَ	جنگ می‌کنند - کارزار می‌کنند
۲	گید	مکر - حيله	۲	صَفًّا	صف به صف - در یک ردیف
۳	لَا تَكُونُ	نباشد	۳	بُنِيَان	بنا - ساختمان
۴	فِتْنَةٌ	آشوب - عدم ميثت	۴	مَرُضُوص	فولادین
۵	إِنْتَهَوْا	پایان دادند - دست کشیدند	۵	إِنْتَهَوْا	پایان دادند - دست کشیدند (از فتنه)
۶	عَدُوَان	دشمنی	۶	لَا يُحْرَمُونَ	حرام نمی‌کنند - حرام نمی‌شناسند
۷	حَرَمٌ	حرام کرد	۷	لَا يَدِينُونَ	متدین نیستند - دین‌دار نیستند

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. بنیان - ایمان - صَفًّا

الف) بنا - پیمان - صف به صف ب) ساختن - سوگند - هموار

۲. مرصوص - يُقَاتِلُونَ

الف) پولادین - می‌جنگند ب) می‌سی - می‌کشند

۳. يُقَاتِلُونَ - يَمُتُّلُونَ

الف) می‌کشند - کشته می‌شوند ب) کشته می‌شوند - می‌کشند

۴. انتَهَوْا - يَنْتَهُونَ

الف) پایان دادند - پایان دهند ب) پایان دهید - پایان دادند

۵. لَا يُحْرَمُونَ - لَا يَدِينُونَ

الف) حرام نمی‌دانند - دین‌دار نمی‌شوند

ب) حرام نکردند - دین‌دار نشدند

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاعُوتِ

الف) کارزار می کنند در راه طغیانگران

ب) می کشند در راه خدا طغیانگران را

ص: ۸۶

۲. كَانَهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُوصٌ

الف) مثل این که آنها بنایی پولادینند

ب) زیرا آنان ساختاری آهنین دارند

۳. حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةً

الف) تا نباشی تو در آشوب ب) تا نباشد آشوبی

۴. لَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ

الف) حرام نمی شمارند آن چه را که حرام داشته خدا

ب) حرام نمی دانید آن چه را خدا حرام دانسته

۵. وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ

الف) متدین نیستند به آیین درست

ب) وام نمی گیرند برای دین خدا

۶. فَقَاتِلُوا أُمَّةَ الْكُفْرِ

الف) پس کشتند پیشوایان کفر را ب) پس کارزار کنید با پیشوایان کفر

۷. كَمَا يُقَاتِلُونَكُمْ كَافَّةً

الف) هم چنان که می جنگند با شما همگی

ب) هم چنان که می کشند شما همگی را

۸. وَيَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ

الف) و باشد دین تمامی اش برای خدا

ب) و می باشد دین همه مردم برای خدا

۹. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّا جَاءْنَا بِالْبَيِّنَاتِ لِنُظَاهِرَ بَيْنَ النَّاسِ فِي مَا كَانُوا فِيهَا يَخْتَلِفُونَ

الف) با قطعیت آنها در بهشتند ب) به این که برای آنها بهشت باشد

ص: ۸۷

۱۰. وَعَدًا عَلَيْهِ حَقًّا

الف) وعده ای است بر عهده او به درستی

ب) وعده حقی است بر عهده خدا

۳. آیات متن درس را با دقت و کلمه به کلمه ترجمه کنید.

۴. با توجه به این که در طول تاریخ جهاد و قتال بین حق و باطل و بین انبیاء و پیروانشان با ائمه کفر، مسئله رهبری جامعه بشری بوده است پاسخ دهی د «قتال فی سبیل الله» و نی ز «قتال فی سبیل الطاغوت» به چه معناست؟

ص: ۸۸

١. وَ مَنْ يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي الْأَرْضِ مُرَافِعًا كَثِيرًا وَسَيِّئَةً ١ وَ مَنْ يُخْرَجْ مِنْ بَيْتِهِ مُهَاجِرًا إِلَى اللَّهِ وَ رَسُولِهِ ثُمَّ يُدْرِكْهُ الْمَوْتُ فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ . (١)

٢. إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ الَّذِينَ هَاجَرُوا وَ جَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللَّهِ وَ اللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ . (٢)

٣. إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ هَاجَرُوا وَ جَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَ أَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَ الَّذِينَ آوَوْا وَ نَصَرُوا أُولَئِكَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ لَمْ يُهَاجِرُوا مَا لَكُمْ مِنْ وَلَايَتِهِمْ مِنْ شَيْءٍ حَتَّى يُهَاجِرُوا . (٣)

٤. وَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ هَاجَرُوا وَ جَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَ الَّذِينَ آوَوْا وَ نَصَرُوا أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَ رِزْقٌ كَرِيمٌ . (٤)

١- (٢) . نساء: آيه ١٠٠.

٢- (٣) . بقره: آيه ٢١٨.

٣- (٤) . انفال: آيه ٧٢.

٤- (٥) . انفال: آيه ٧٤.

۵. الَّذِينَ آمَنُوا وَ هَاجَرُوا وَ جَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ أَكْبَرُ دَرَجَةً عِنْدَ اللَّهِ وَ أُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ . (۱)

تمرین

آیات درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلمه هایی که قبلاً- معنای آنها را فرا گرفته اید و برای شما آشنا هستند، خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

۸	أَوْثُوا	داده شدند	۸	أَيْمَان	پیمان - تعهد
۹	أُمَّة	جمع امام - پیشوایان	۹	يَنْتَهُونَ	دست بردارید - پایان دهند
۱۰	كَافَّة	همگی را	۱۰	يَقْتَلُونَ	می کشند
۱۱	إِشْتَرَى	می خرد	۱۱	يُقْتَلُونَ	کشته می شوند

ص: ۹۰

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
مهاجرت کند (مُهاجرٌ؛ مهاجرت می‌کند)	مُهاجر	۱	هجرت نکردند	لَمْ يُهاجِرُوا	۱
می‌باید (يُجَدُّ)	يُجَدُّ	۲	خارج می‌شود	يَخْرُجُ	۲
مکان امن - سرپناه - جایگاه	مُرَاعَمٌ	۳			
با وسعت، فراخ	سَعَةً	۴	خانه	بَيْتٌ	۳
هجرت کننده	مُهاجر	۵	جهاد کردند	جَاهِدُوا	۴
دریابد	يُدْرِكُ	۶			
واقع شد، قرار گرفت - فرار می‌گیرد	وَقَعَ	۷	آمرزنده	عَقُورٌ	۵
میدوارند - امید می‌برند	يَرْجُونَ	۸			

پرسش

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. مُهاجر - سَعَه - رزق کریم

الف) هجرت کننده - وسعت - روزی ارزشمند

ب) هجرت کننده - کوشش - روزی بزرگوارانه

۲. مُراعَمٌ - يَجِدُ - وَقَعَ

الف) جایگاه - می‌یابد - قرار گرفت ب) سرپناه - یافت - واقع شد

۳. مُهاجرٌ - يُدْرِكُ

الف) هجرت کند - دریافت ب) مهاجرت کند - دریابد

۴. يَرْجُونَ - أَوْوا

الف) امیدوارید - پناه داد ب) امیدوارند - پناه دادند

۵. نَصَرُوا - فَائِزُونَ

الف) یاری شدند - رستگار شدن ب) یاری کردند - رستگاران

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. مُرَاعِمًا كَثِيرًا وَ سَعَةً

الف) جایگاه بسیار وسیعی ب) پناهگاه بزرگ و وسیع

۲. فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ

ص: ۹۱

الف) پس قطعاً قرار می گیرد پاداشش بر خدا

ب) قطعاً پاداشی بر عهده خدا دارد

۳. وَ جَاهِدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ

الف) و جهاد کنید در راه خدا ب) و جهاد کردند در راه خدا

۴. أُولَئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللَّهِ

الف) آنان امیدوار شدند به رحمت خدا

ب) آنان امیدوارند به رحمت الهی

۵. الَّذِينَ آوُوا وَ نَصَرُوا

الف) کسانی که پناه دادند و یاری کردند

ب) کسانی که پناهنده شدند و یاری گردیدند

۶. مَا لَكُمْ مِنْ وَلَايَتِهِمْ مِنْ شَيْءٍ

الف) نیست برای شما هیچ دوستی و تعهدی نسبت به آنها چیزی

ب) آن چه برای شما دوستی آنها را فراهم می کند

۷. الَّذِينَ آمَنُوا وَ هَاجَرُوا

الف) و کسانی که ایمان آورده هجرت کنند

ب) و کسانی که ایمان آوردند و هجرت کردند

۸. أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا

الف) آنان خود مؤمنان حقیقی هستند

ب) آنان خود ایمان می آورند به حقیقت

۹. وَ جَاهِدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ

الف) و جهاد کنند در راه خدا با مالشان

ب) و جهاد کردند در راه خدا با ثروت هایشان

ص: ۹۲

۱۰. أَوْلَيْكَ هُمْ الْفَائِزُونَ

الف) آنان خودشان رستگارانند ب) آنان قطعاً رستگارانند

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

۴. آیا ممکن است این هجرت معنوی باشد؟ فرضاً از وضع نامطلوب حالش به وضع بهتر بعدی؟ چگونه؟

۵. آیا چنین مهاجری را که در راه خدا مرگش فرا می رسد می توان شهید خواند؟

۶. در صدر اسلام کدام مهاجرت را این گونه برای مسلمانان می شناسید؟

۷. از مهاجرین و انصار در صدر اسلام کدام را قرآن مؤمنان حقیقی می خواند؟

۸. شرط برخورداری از مراتب عالی و مقام قرب در نزد خدا چیست؟

یادآوری

۱. هرگاه مِّنْ (از) در جملات منفی بیاید معنای هیچ می دهد.

مانند: مَا لَكُمْ مِّنْ وَلَايْتِهِمْ مِّنْ شَيْءٍ؛

نیست برای شما هیچ دوستی و تعهدی نسبت به آنها هیچ چیز (چیزی).

۲. در جملات شرطی و استفهامی که نوعاً با ادوات شرط یا استفهام (مَنْ - إِنْ - لَوْ - أَمْ - هَلْ) شروع می شوند فعل ماضی را می توان مضارع معنا کرد.

ص: ۹۳

١. وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتٌ بَلْ أَحْيَاءٌ وَلَكِنْ لَا تَشْعُرُونَ . (١)

٢. وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ . (٢)

٣. بَبَعْضِ وَ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَلَنْ يُضِلَّ أَعْمَالَهُمْ . (٣)

٤. وَ الَّذِينَ هَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ قُتِلُوا أَوْ مَاتُوا لَيَرْزُقَنَّهُمُ اللَّهُ رِزْقًا حَسَنًا وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ . (٤)

٥. وَ لئن قُتِلْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ مُتُّمْ لَمَغْفِرَةٌ مِنَ اللَّهِ وَ رَحْمَةٌ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ . (٥)

٦. وَ لئن مُتُّمْ أَوْ قُتِلْتُمْ لَإِلَى اللَّهِ تُحْشَرُونَ . (٦)

٧. إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنْ لَهُمُ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ

١- (١) . بقره: آیه ١٥٤.

٢- (٢) . آل عمران: آیه ١٦٩.

٣- (٣) . محمد: آیه ٤.

٤- (٤) . حج: آیه ٥٨.

٥- (٥) . آل عمران: آیه ١٥٧.

٦- (٦) . آل عمران: آیه ١٥٨.

مردید	مُتَّم	۱۱	کشته می شوند	يُقْتَلُونَ	۱۱
جمع می کنند	يَجْمَعُونَ	۱۲	وفادارتر	أَوْفَى	۱۲

پرسش ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. أَوْ - أموات - أحياء

الف) یا - مرده - زنده ب) یا - مردگان - زندگان

۲. قُتِلُوا - ماتوا - يُرْزَقُونَ

الف) کشته شدند - مردند - روزی داده می شوند

ب) کارزار کردند - مردند - روزی می دهند

۳. قُتِلْتُمْ - مُتَّم - لا تشعرون

الف) کشته شدید - مردید - نمی فهمید

ب) کشتید - مردید - نمی فهمند

۴. لا تَحْسَبَنَّ - مَنْ يُضِلَّ

الف) گمان مبر - هرگز تباه نمی کند

ب) گمان نبرند - هرگز گمراه نمی شود

۵. يَجْمَعُونَ - اسْتَبْشِرُوا

الف) جمع می شوند - بشارت دهید ب) جمع می کنند - شاد باشید

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. وَ لَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ

الف) نگوید برای کسی که کشته می شود

ب) نگوید به کسی که کشته شده

ص: ۹۶

۲. بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ

(الف) بلکه زندگانی هستند نزد پروردگارشان

(ب) بلکه زنده اند نزد خدایشان

۳. فَلَنْ يُضِلَّ أَعْمَالَهُمْ

(الف) هرگز گمراه نمی شود کارهایشان

(ب) پس هرگز تباه نمی کند اعمالشان را

۴. ثُمَّ قُتِلُوا أَوْ مَاتُوا

(الف) سپس کشته شدید یا مردید (ب) سپس کشته شدند یا مردند

۵. فَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ

(الف) قطعاً او بهترین روزی دهندگان است

(ب) قطعاً او بهتر روزی می دهد

۶. خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ

(الف) بهتر است از آن چه جمع می کنند

(ب) بهتر است از آن چه جمع کردند

۷. وَ لَئِنْ مِتُّمْ أَوْ قُتِلْتُمْ

(الف) و قطعاً شما مردید یا کشته شدید

(ب) قطعاً اگر مردید یا کشته شدید

۸. إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى

(الف) قطعاً خداوند می خرد (ب) قطعاً خداوند خرید (می خرد)

۹. وَعَدَاً عَلَيْهِ حَقًّا

الف) وعده درستی است بر عهده او

ب) وعده کرد بر او حقیقت را

ص: ۹۷

۱۰. بَيِّعِكُمُ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ

الف) به معامله ای که انجام دادید

ب) به معامله شما که معامله کردید آن را

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

۴. بهترین عمل مؤثر در پیروزی مؤمن در نبرد با کافر چیست؟

۵. ایمان به شهادت و وعده های الهی چه نقشی در پیروزی جبهه حق دارد؟

۶. عامل تسکین بخش بازماندگان شهدا چیست؟

۷. پربرترین و مفیدترین معامله در حیات انسان چیست؟

۸. منظور از جهاد با جان و جهاد با مال چیست؟

ص: ۹۸

۱. وَ لَتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ . (۱)
۲. كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَ لَوْ آمَنَ أَهْلُ الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ مِنْهُمْ الْمُؤْمِنُونَ وَ أَكْثَرُهُمُ الْفَاسِقُونَ . (۲)
۳. الْمُنَافِقُونَ وَ الْمُنَافِقَاتُ بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ وَ يَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ وَ يَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ نَسُوا اللَّهَ فَنَسِيَهُمْ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ . (۳)
۴. وَ الْمُؤْمِنُونَ وَ الْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَ يَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ يُطِيعُونَ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ... (۴)
۵. الَّذِينَ إِنْ مَكَانَهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَ آتَوْا الزَّكَاةَ وَ أَمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَ نَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ وَ لِلَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ . (۵)

- ۱- (۱) . آل عمران: آیه ۱۰۴.
- ۲- (۲) . آل عمران: آیه ۱۱۰.
- ۳- (۳) . توبه: آیه ۶۷.
- ۴- (۴) . توبه: آیه ۷۱.
- ۵- (۵) . حج: آیه ۴۱.

۶. أَ تَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَ تَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ وَ أَنْتُمْ تَثَلَوْنَ الْكِتَابَ أَ فَلَآ تَعْقِلُونَ . (۱)

تمرین

یک مرتبه متن درس را بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
باید باشد	وَلْتَكُنْ	۱	گروهی	أُمَّةٌ	۱
باز می‌دارید - نهی می‌کنید	تَنْهَوْنَ	۲	می‌خوانند	يَدْعُونَ	۲
خارج گردیده شد - پدیدار گشت	أُخْرِجَتْ	۳	مر می‌کنند - امر می‌کنید	يَأْمُرُونَ - تَأْمُرُونَ	۳
			خوب، پسندیده	مَعْرُوفٌ	۴
می‌بندند	يَقْبِضُونَ	۴	ناپسند	مُنْكَرٌ	۵
دستان	أَيْدِي	۵	رستکاران	مُفْلِحُونَ	۶
فراموش کرد (خدا)	نَسِيَ	۶	باز می‌دارند - نهی می‌کنند	يَنْهَوْنَ	۷
اطاعت می‌کنند	يُطِيعُونَ	۷	ایمان می‌آورید	تُؤْمِنُونَ	۸
تمکن دادیم - قدرت دادیم	مَكَّنَّا	۸	قانون شکنان - نافرمانان	فَاسِقُونَ	۹
امر کردند	أَمَرُوا	۹	به پا می‌دارند	يَقِيمُونَ	۱۰

ص: ۱۰۰

۱- (۱) - بقره: آیه ۴۴.

نهی کردند - بازداشتند	نَهَوَا	۱۰	می پردازند	يُؤْتُونَ	۱۱
نیکی	بِرٍّ	۱۱	به پا داشتید - دادند - پرداختند	أَقَامُوا - آتَوْا	۱۲

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. آیدی - بَرٍّ - نَهَوَا

الف) دستان - نیکی - نهی کردند ب) دست من - نیک - منع کردند

۲. اَمَرُوا - نَسَى - تَنَهَوْنَ

الف) امر کردند - فراموش شد - نهی کردند

ب) امر کردند - فراموش کرد - نهی کردید

۳. مَكَّنَّا - وَ لَتَكُنَّ - يَطِيعُونَ

الف) قدرت دادیم - باید باشد - اطاعت می کنند

ب) قدرت داد به ما - برای این که باشد - اطاعت کنند

۴. اَخْرَجْتُ - يَقْبِضُونَ

الف) خروج کرد - می گیرند ب) پدیدار گشت - می بندند

۵. مَعْرُوفٌ - مُنْكَرٌ

الف) آشنا - انکار کننده ب) پسندیده - ناپسند

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. وَ لَتَكُنَّ مِنْكُمْ أُمَّةٌ

الف) و باید باشد از میان شما گروهی که

ب) و برای این که می باشد از شما گروهی که

ص: ۱۰۱

۲. كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ

الف) بودید بهترین گروهی که پدیدار شد

ب) شما بهترین ملتی هستید که قیام کردید

۳. وَ لَوْ آمَنَ أَهْلُ الْكِتَابِ

الف) و اگر ایمان آورد اهل کتاب

ب) و اگر ایمان آورند اهل کتاب

۴. وَ يَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ

الف) و بازداشتند از خوبی ها

ب) و باز می دارند از (آن چه) پسندیده است

۵. نَسُوا اللَّهَ فَنَسِيَهُمْ

الف) فراموش کردند خدا را پس خاموش کرد (خدا) آنها را

ب) فراموش کردند خدا را در نتیجه فراموش کردند خود را

۶. بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ

الف) برخی از آنها سرپرستی می کنند برخی دیگر را

ب) برخی از آنها دوستاناران برخی دیگرند

۷. يُطِيعُونَ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ

الف) اطاعت می کنند خدا و رسولش را

ب) اطاعت می کنند خدا و رسول را

۸. إِنْ مَكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ

الف) اگر قدرت دهیم به آنها در زمین

ب) قطعاً قدرت دادیم آنها را در زمین

ص: ۱۰۲

۹. وَ لِلّٰهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ

الف) و برای خدا سر رشته کارهاست

ب) برای خدا سرانجام کارهاست

۱۰. وَ أَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ

الف) در حالی که شما می خوانید کتاب را

ب) و شما تلاوت کنید قرآن را

۳. آیات متن را با دقت ترجمه تحت اللفظی نمایید.

۴. آیا می دانید بین فرایض الهی (نماز - روزه - حج - جهاد - امر به معروف - نهی از منکر و...) کدام بیش از بقیه نقش حیاتی و بنیادی دارد؟

۵. مهم ترین تفاوت اعتقادی و رفتاری بین مؤمن و منافق چیست؟

۶. در دعوت به خیر و ارزش ها سزاوارترین فرد مخاطب ما کیست؟

یادآوری

آن چه از فهم و تدبیر در آیات قرآن فرا می گیرید سعی کنید به اعضای خانواده خود منتقل کنید.

ص: ۱۰۳

۱. وَ أَنْفَقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ . (۱)
۲. بَلَى مَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ وَاتَّقَى فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ . (۲)
۳. وَ شَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ . (۳)
۴. وَإِنْ حَكَمْتَ فَاحْكُم بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ . (۴)
۵. فِيهِ رِجَالٌ يُحِبُّونَ أَنْ يَتَّخِذُوا اللَّهَ سِرًّا وَ اللَّهُ يُحِبُّ الْمُطَّهِّرِينَ . (۵)
۶. قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ . (۶)
۷. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهَ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ... (۷)

ص: ۱۰۴

۱- (۱) . بقره: آیه ۱۹۵.

۲- (۲) . آل عمران: آیه ۷۶.

۳- (۳) . آل عمران: آیه ۱۵۹.

۴- (۴) . مائده: آیه ۴۲.

۵- (۵) . توبه: آیه ۱۰۸.

۶- (۶) . آل عمران: آیه ۳۱.

۷- (۷) . مائده: آیه ۵۴.

۸. فَأَتَاهُمُ اللَّهُ ثَوَابَ الدُّنْيَا وَحُسْنَ ثَوَابِ الآخِرَةِ وَ اللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ . (۱)

۹. إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًا كَانَهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُوصٌ . (۲)

۱۰. وَمِنَ النَّاسِ مَن يَتَّخِذُ مِن دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ . (۳)

تمرین

متن درس را یک بار بخوانید و زیر کلمات آشنا (مفهوم) خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
بیفکنید	لَا تَلْقُوا	۱	با دست خودتان	بَأَيْدِكُمْ	۱
هلاکت	تَهْلُكَة	۲	نیکی کنید	أَحْسِنُوا	۲
تقوا پیشه کرد	إِتَّقَى	۳	بلی - آری	بَلَى	۳
مشاوره کن - مشورت کن	شَاوَرَ	۴	وفا نمود	أَوْفَى	۴
تصمیم گرفتی - اراده کردی	عَزَمَتْ	۵	توکل کنندگان	مُتَوَكِّلِينَ	۵
حکم کردی - حکم می کنی	حَكَمَتْ	۶	دادگران - انصاف دهندگان	مُقْسِطِينَ	۶

ص: ۱۰۵

۱- (۱) . آل عمران: آیه ۱۴۸.

۲- (۲) . صف: آیه ۴.

۳- (۳) . بقره: آیه ۱۶۵.

۷	مُطَهَّرِينَ	پاکیزه‌کنندگان را	۷	أَحْكُم	حکم کن - قضاوت کن
۸	كُنْتُمْ مُحِبُّونَ	دوست می‌داشتید - دوست می‌دارید	۸	يَتَطَهَّرُوا	پاکی می‌ورزند (خود را پاک می‌دارند)
۹	اتَّبِعُوا	پیروی کنید	۹	يُرْتَدَّ	بازگردد - مُرْتَدَّ شود
۱۰	يُحِبُّ - يُحِبُّ	دوست می‌دارد	۱۰	يُحِبُّونَ	دوست می‌دارند
۱۱	يَأْتِي بِهِ	می‌آورد	۱۱	مُطَهَّرِينَ	پاکیزه شدگان - پاکیزگان

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. شاور - عَزَمْتَ - احکم

الف) مشورت کن - اراده کردی - حکم کن

ب) مشورت - تصمیم - حکم کن

۲. اِتَّقَى - يَرْتَدَّ - أَوْفَى

الف) تقوا پیشه کرد - روی بگرداند - وفا کرد

ب) با تقواتر - روی گرداند - وفادارتر

۳. يُحِبُّ - تَهْلِكُهُ - حَكَمْتَ

الف) دوست بداری - هلاک شوی - حکم کن

ب) دوست می‌دارد - هلاکت - حکم کردی (کنی)

۴. لَا تُلْقُوا - يُحِبُّونَ - يَتَطَهَّرُوا

الف) بیفکنید - دوست دارند - پاکی ورزند

ب) نیفکن - دوست می دارند - پاکیزه شوند

ص: ۱۰۶

۵. متوکلین - مقسطین - مُطهرین

الف) توکل کنندگان - دادگران - پاکیزه شدگان

ب) توکل کنندگان - دادگران - پاکیزه کنندگان

۲. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

۱. وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ

الف) نیفکنید (خود را) با دستان خود

ب) نیفکنید دست خود را

۲. مَنْ أَوْفَىٰ بَعَهْدِهِ وَاتَّقَىٰ

الف) کسی که وفا کرد به عهد و تقوایش

ب) کسی که وفا کند به پیمانش و تقوا پیشه کند

۳. فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ

الف) پس زمانی که تصمیم گرفتی پس توکل کن بر خدا

ب) و زمانی که خواستی پس توکل می کنی به خدا

۴. فَاحْكُم بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ

الف) پس حکم کن بین خودتان بر عدالت

ب) پس حکم کن بین آنها بر دادگری و انصاف

۵. يُحِبُّونَ أَنْ يَتَطَهَّرُوا

الف) دوست دارند این که پاکیزه شوند

ب) دوست دارند این که پاکیزه کنند

۶. قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ

الف) بگو اگر دوست دارند خدا را ب) بگو اگر دوست می دارید خدا را

ص: ۱۰۷

۷. مَنْ يَزِدَّ مِنْكُمْ

الف) هر کس مُرتد شود از شما ب) چه کسی مُرتد شد از شما

۸. فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ

الف) پس به زودی می آورد خدا قومی را

ب) زود باشد که بیایند قومی به سوی خدا

۹. وَحُسْنِ ثَوَابِ الْآخِرَةِ

الف) بهترین ثواب آخرت ب) و ثواب خوب آخرت را

۱۰. كَانَتْهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُوصٌ

الف) مثل این که آنها بنایی فولادین اند

ب) مثل این که شما بنایی فولادین هستید

۳. آیات درس را با دقت ترجمه کنید و زیرنویسی نمایید.

۴. غیر از آن چه در این آیات آمده به نظر شما خداوند کدام یک از بندگانش را بیشتر دوست می دارد؟

۵. خداوند چه کسانی را دوست نمی دارد؟

۶. با توجه به آیه ۱۹۵ بقره که پرداختن انفاق در راه خدا به مستمندان مانع می شود از این که جامعه اسلامی به هلاکت ییفتد،

به نظر شما منظور از این هلاکت چیست؟

یادآوری

۱. در یکی از درس های گذشته گفتیم که فاعل و انجام دهنده کارها (اسم فاعل)

ص: ۱۰۸

در افعال سه حرفی بر وزن فاعل می باشد مانند: صادق (راست گو)، حاکم (حکم کننده) قاتل (کشنده) و در افعال ۴، ۵ و ۶ حرفی با «م» شروع می شود و حرف ماقبل آخر آن کسره (-) دارد مانند مُحْسِن (نکوکار، احسان کننده)، مُقْسِط (دادگر)، مُتَوَكِّل (توکل کننده) - مُطَهِّر (پاکیزه کننده).

حال اگر حرف ماقبل آخر فتحه داشت (-) آن را اسم مفعول می نامند، یعنی کسی یا چیزی که روی آن کار انجام شده مانند: مُطَهَّر (پاکیزه شده)، مُحَمَّد (ستوده شده).

۲. در عباراتی که با «ان، من، لو، هل، أ...» همراه باشد فعل ماضی را مضارع و آینده معنا می کنیم.

۱. إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ فَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ قُلُوبُهُمْ مُنْكَرَةٌ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ . (۱)
۲. لَا جَرَمَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَ مَا يُعْلِنُونَ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرِينَ . (۲)
۳. مَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِأَنْفُسِهِمْ يَمْهَدُونَ . (۳)
۴. لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ . (۴)
۵. قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَ الرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ . (۵)
۶. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُحَرِّمُوا طَيِّبَاتِ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ وَ لَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ . (۶)
۷. ... وَ أَحْسِنْ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ وَ لَا تَتَّبِعِ الْفَسَادَ فِي الْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ . (۷)

۱- (۱) . نحل: آیه ۲۲.

۲- (۲) . نحل: آیه ۲۳.

۳- (۳) . روم: آیه ۴۴.

۴- (۴) . روم: آیه ۴۵.

۵- (۵) . آل عمران: آیه ۳۲.

۶- (۶) . مائده: آیه ۸۷.

۷- (۷) . قصص: آیه ۷۷.

۸. يَا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ . (۱)

۹. وَجَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِثْلُهَا فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ . (۲)

۱۰. وَ أَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ . (۳)

تمرین

آیات درس را یک بار با دقت بخوانید و زیر کلماتی که معنای آنها را فرا گرفته اید و برای شما آشناست، خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
جمع مُسْتَكْبِرٍ - تَكْبَرُ وِرْزَان	مُسْتَكْبِرُونَ - مُسْتَكْبِرِينَ	۱	ایمان نمی آورند	لَا يُؤْمِنُونَ	۱
ناگزیر - بدون شک و تردید - قطعاً	لَا جَرَمَ	۲	انکار کننده	مُنْكَرًا وَمُنْكَرَةً	۲
پنهان می کنند	يُسْرُونَ	۳	پاداش می دهد - پاداش دهد	يَجْزِي	۳
آشکار می کنند	يُعْلِنُونَ	۴	روی گرداندند	تَوَلَّوْا	۴
آماده می کنند - فراهم می کنند	تَمَهِّدُونَ	۵	دوست ندارد	لَا يُحِبُّ	۵
طلب نکن	لَا تَبْغِ	۶	حرام نشمارید	لَا تُحْرَمُوا	۶

ص: ۱۱۱

۱- (۱). اعراف: آیه ۳۱.

۲- (۲). شوری: آیه ۴۰.

۳- (۳). آل عمران: آیه ۵۷.

عفو کرد - عفو کند	عَفَا	۷	حلال کرد	أَحَلَّ	۷
اصلاح کرد - اصلاح کند	أَصْلَحَ	۸	تجاوز نکنید	لَا تَعْتَدُوا	۸
به تمامی می دهد - کامل می دهد	يُؤَفِّي	۹	تجاوزگران	مَعْتَدِينَ	۹
جمع اجر - پاداشها	أَجُور	۱۰	سزای بد	جَزَاءُ سَيِّئَةٍ	۱۰

پرش ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. اجور - عفا - أصلح

الف) پاداش ها - بخشید - اصلاح کرد

ب) پاداش - درگذشت - اصلاح کرد

۲. لَا تَبِغْ - لاجرم - لَا تَعْتَدُوا

الف) طلب نکن - بدون شک - تجاوز نکنید

ب) طلب نکرد - بی شک - تجاوز نکردند

۳. يُسْرُونَ - يُعْلِنُونَ

الف) پنهان می کنید - آشکار می کنید

ب) پنهان می کنند - آشکار می کنند

۴. مُسْتَكْبِرُونَ - يَمْهَدُونَ

الف) تکبرکنندگان - آماده می کنند

ب) تکبرورزان - فراهم کردند

۵. یُوفَى - لَا تُحَرِّمُوا

الف) کامل می دهد - حرام نشمارید ب) وفا می کند - حرام ندانند

ص: ۱۱۲

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. قُلُوبُهُمْ مُنْكَرَةٌ

الف) قلب هایشان انکارکننده (حق) است

ب) قلب آنها منکر حقیقت است

۲. لَا جَزَمَ أَنَّ اللَّهَ

الف) بی تردید این که خداوند ب) بدون شک قطعاً خداوند

۳. فَلَا نَفْسِهِمْ يَمْهَدُونَ

الف) پس به نفع خودشان آماده می سازند

ب) برای خودشان آماده کردند

۴. لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا

الف) تا پاداش دهند کسانی که ایمان آوردند

ب) تا پاداش دهد (خدا) کسانی را که ایمان آوردند

۵. فَإِنْ تَوَلَّوْا

الف) و اگر روی بگردانید ب) پس اگر روی گرداندند

۶. مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ

الف) آن چه حلال شد برای شما ب) آن چه را حلال کرد خدا برای شما

۷. وَلَا تَبْغِ الْفُسَادَ فِي الْأَرْضِ

الف) و مجوی فساد را در زمین ب) و طلب نکنند فساد را در زمین

۸. خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ

الف) برگیرید (به همراه داشته باشید) زینت خود را نزد هر مسجدی

ب) گرفتند زینت خود را در هر مسجدی

ص: ۱۱۳

۹. وَ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِثْلُهَا

الف) پاداش بدی قطعاً بدی است ب) سزای بدی، بدی مانند آن است

۱۰. فَيُؤْتِيهِمْ أَجْرَهُمُ

الف) پس کامل می دهد به آنها پاداش هایشان را

ب) کامل دادشان پاداششان را

۳. آیات متن درس را با دقت در تمام متن ترجمه کنید.

۴. علاوه بر آن چه در آیات آمده است، چند گروه دیگر از مردم را نام ببرید که قطعاً خدا آنها را دوست ندارد.

۵. نظافت، تمیزی و شایسته و مقبول بودن از شرایط شرکت یک مسلمان در محیطهای اجتماعی است. کدام آیه قرآن این ضرورت را بیان نموده است؟

۶. کدام روحیه و صفت ناپسند موجب می شود که انسان لجوج به آخرت و در نتیجه آیین الهی ایمان نیاورد؟

ص: ۱۱۴

۱. لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ وَ مَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ . (۱)
۲. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا كَسَبْتُمْ وَمِمَّا أَخْرَجْنَا لَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ . (۲)
۳. ... وَ مَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَأَنْفُسِكُمْ وَ مَا تُنْفِقُونَ إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ وَ مَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ يُؤَفِّ إِلَيْكُمْ وَ أَنْتُمْ لَا تُظَلَمُونَ . (۳)
۴. الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِاللَّيْلِ وَ النَّهَارِ سِرًّا وَ عَلَانِيَةً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ . (۴)
۵. وَ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ الذَّهَبَ وَ الْفِضَّةَ وَ لَا يُنْفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ . (۵)
۶. آمِنُوا بِاللَّهِ وَ رَسُولِهِ وَ أَنْفِقُوا مِمَّا جَعَلَكُمْ مُسْتَخْلِفِينَ فِيهِ فَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَ أَنْفَقُوا لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ . (۶)

ص: ۱۱۵

۱- (۱) . آل عمران: آیه ۹۲.

۲- (۲) . بقره: آیه ۲۶۷.

۳- (۳) . بقره: آیه ۲۷۲.

۴- (۴) . بقره: آیه ۲۷۴.

۵- (۵) . توبه: آیه ۳۴.

۶- (۶) . حدید: آیه ۷.

۷. وَمَا لَكُمْ أَلَّا تُنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَنْ أَنْفَقَ مِنْ قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَاتَلَ أُولَئِكَ أَعْظَمُ دَرَجَةً مِنَ الَّذِينَ أَنْفَقُوا مِنْ بَعْدُ وَقَاتَلُوا وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَىٰ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ. (۱)

تمرین

یک بار متن درس را بخوانید و زیر کلماتی که معنای آنها را قبلاً فرا گرفته اید، خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های آشنا و تکراری		کلمه های جدید	
ردیف	کلمه	معنا	ردیف
۱	تُنْفِقُونَ - تُنْفِقُوا	نفاق می کنید - انفاق کنید	۱
۲	إِيتَاء	به دست آوردن - طلب کردن - جو یا شدن	۲
۳	وَجْه	رضایت - خشنودی	۳
۴	خُوف	ترس	۴
۵	يَجْرُونَ	غمگین می شوند - ندوهگین می شوند	۵
۶	بَشَارٌ	بشارت بده	۶
۷	أَلِيمٌ	دردناک	۷
			۶
			۵
			۴
			۳
			۲
			۱

ص: ۱۱۶

۱- (۱). حدید: آیه ۱۰.

۸	ءَامِنُوا	ایمان آورید	۷	يَكْنُزُونَ	اندوخته می کنند
۹	انْفَقُوا	انفاق کنید	۸	ذَهَبٌ	طلا
۱۰	أَلَّا تَنْفِقُوا	این که انفاق نکنید	۹	فِضَّةٌ	نقره
۱۱	أَنْفَقَ - أَنْفَقُوا	انفاق کرد - انفاق کردید	۱۰	مُسْتَخْلِفِينَ	وارثان - جانشینان
۱۲	قَاتَلَ - قَاتِلُوا	انفاق می کنید - انفاق کنید	۱۱	أَعْظَمَ	بزرگ تر

پرسش ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. بَرَّ - ذَهَبٌ - فِضَّةٌ

الف) نیکی - نقره - طلا ب) نیکی - طلا - نقره

۲. أَعْظَمَ - يُؤَفِّ - أَخْرَجْنَا

الف) بزرگ تر - کامل داده می شود - خارج کردیم

ب) بزرگ تر - کامل می دهد - خارج می کنیم

۳. كَسَبْتُمْ - يَكْنُزُونَ

الف) کسب کردید - اندوخته می کنید

ب) به دست آوردید - اندوخته می کنند

۴. لَا تُظْلَمُونَ - مُسْتَخْلِفِينَ

الف) ظلم گردیده نمی شوید - جانشینان

ب) ظلم نمی شوند - وارثان

۵. لن تنالوا - ابتغاء

الف) هرگز نمی رسند - طلب کردن ب) هرگز نمی رسید - به دست آوردن

ص: ۱۱۷

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ

الف) انفاق کنند از آن چه دوست می دارند

ب) انفاق کنید از آن چه دوست می دارید

۲. أَنْفِقُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا كَسَبْتُمْ

الف) انفاق کنید از پاکیزه های آن چه به دست آوردید

ب) انفاق کردند از پاکیزه های آن چه کسب کردند

۳. إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ

الف) مگر (در جهت) بدست آوردن رضایت خداوند

ب) مگر به دست آورید رضایت خداوند را

۴. يُؤَفِّ إِلَيْكُمْ

الف) کاملاً (سودش) به سوی شما

ب) کل داده می شود (پاداشش) به شما

۵. يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِاللَّيْلِ

الف) انفاق می کنند ثروت هایشان را در شب

ب) انفاق کنید اموال خود را در شب

۶. وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

الف) و نه آنها اندوهگین شدند ب) و نه آنها اندوهگین می شوند

۷. جَعَلَكُمْ مُسْتَخْلَفِينَ فِيهِ

الف) قرار داد شما را جانشینان در آن

ب) قرار می دهد شما را وارثان آن

ص: ۱۱۸

۸. وَمَا لَكُمْ أَلَّا تُنْفِقُوا

الف) و چه شده است شما را (چرا) این که انفاق نکنید

ب) چرا شما انفاق نمی کنید

۹. أُولَئِكَ أَعْظَمُ دَرَجَةً

الف) آنان را مرتبه بزرگی است ب) آنان مرتبه بزرگتری دارند

۱۰. وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَى

الف) همه را وعده داده خداوند (وعده نیکی)

ب) و تمامی و عده خدا خوب است

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

۴. آیا علاوه بر انفاق مال و ثروت، در مورد مسائل معنوی مثل علم، می توان انفاق نمود؟ چگونه است؟

۵. آیا می دانید که قرض و وام دادن بخشی از ثروت به نیازمندان، مفیدتر است از انفاق همان ثروت؟ چرا؟

ص: ۱۱۹

١. إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ . (١)
٢. هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ . (٢)
٣. وَابْتَغِ فِيمَا آتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا وَأَحْسِنَ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ وَلَا تَبْغِ الْفُسَادَ فِي الْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ . (٣)
٤. إِنْ أَحْسَنْتُمْ أَحْسَنْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ وَإِنْ أَسَأْتُمْ فَلَهَا... (٤)
٥. لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَزِيَادَةٌ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَلَا ذِلَّةٌ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ . (٥)
٦. لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ وَلَنِعْمَ دَارُ الْمُتَّقِينَ . (٦)

ص: ١٢٠

١- (١) . نحل: آيه ٩٠.

٢- (٢) . الرحمن: آيه ٦٠.

٣- (٣) . قصص: آيه ١٧٧.

٤- (٤) . اسراء: آيه ٧.

٥- (٥) . يونس: آيه ٢٦.

٦- (٦) . نحل: آيه ٣٠.

۷. وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لِيُجْزِيَ الَّذِينَ أَسَاءُوا بِمَا عَمِلُوا وَيَجْزِيَ الَّذِينَ أَحْسَنُوا بِالْحُسْنَى . (۱)

۸. الَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِلَّهِ وَالرَّسُولِ مِنْ بَعْدِ مَا أَصَابَهُمُ الْقَرْحُ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا مِنْهُمْ وَاتَّقُوا أَجْرٌ عَظِيمٌ . (۲)

تمرین

آیات درس را یک نوبت بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
طلب کن - بجوی	إِيتَغ	۱	مر می‌کند - فرمان می‌دهد	يَأْمُرُ	۱
فراموش نکن	لَا تَنْسَ	۲	عدالت - دادگری	عَدْلٌ	۲
بهره	نَصِيبٌ	۳	نیکی کردن	إِحْسَانٌ	۳
نیکی کردید (کنید)	أَحْسَنْتُمْ	۴	پرداختن - بخشش	إِيْتَاءٌ	۴
بدی کردید (کنید)	أَسَأْتُمْ	۵	خوبشان	ذِي الْقُرْبَىٰ	۵
می‌پوشاند	لَا يَرْحُقُ	۶	داد	أَقَىٰ	۶
تیرگی - سیاهی	فَتْرَةٌ	۷	زیادی	زِيَادَةٌ	۷
خواری	ذَلَّةٌ	۸	بهتر - نیکوتر	حُسْنِي	۸
بدی کردند	أَسَاءُوا	۹	اجابت کردند - پاسخ دادند	اسْتَجَابُوا	۹
رسید	أَصَابَ	۱۰	اعمال زشت	فَحِشَاءٌ	۱۰
جراحت - شکست	قَرِحَ	۱۱	بد	مَنْكَرٌ	۱۱

ص: ۱۲۱

۱- (۱). نجم: آیه ۳۱.

۲- (۲). آل عمران: آیه ۱۷۲.

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. نصیب - قْتَرَه - قرح

الف) بهره - تیرگی - شکست ب) گماشتن - سیاهی - جراحت

۲. ذَلَّه - أصاب - لا تَنْسَ

الف) خواری - رسید - فراموش مکن ب) خواری - رسیدن - فراموش نکرد

۳. أساءوا - أسأتم

الف) بدی می کنند - بدی می کنید ب) بدی کردند - بدی کردید

۴. ابْتِغِ - لا يَرْحُقُ

الف) طلب کرد - نمی پوشانی ب) طلب کن - نمی پوشاند

۵. أحسنتم - أحسنوا

الف) نیکی کردید - نیکی کردند ب) نیکی کردید - نیکی کنید

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. وَ إِيْتَاءِ ذِي الْقُرْبَى

الف) بخشش به خویشان ب) یتیمان خویشاوند

۲. هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ

الف) آیا پاداش خوبی، خوبی است؟

ب) آیا پاداش خوبی جز خوبی است؟

۳. وَ لَا تَنْسَ نَصِيْبَكَ مِنَ الدُّنْيَا

الف) فراموش نکن بهره خود را از دنیا

ب) و فراموش نکن بهره مندی از دنیا را

ص: ۱۲۲

۴. وَلَا تَبْغِ الْفُسَادَ

الف) مجوی فساد را ب) طلب نمی کند فساد را

۵. وَإِنْ أَسَأْتُمْ فَلَهَا

الف) و اگر بدی کنند پس برای آن است

ب) و اگر بدی کنید پس برای آن است (نتیجه بد)

۶. وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهُهُمْ

الف) و نمی پوشاند چهره آنها را ب) پس نمی پوشاند چهره اش را

۷. أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ

الف) آنان اهل بهشتند ب) آنان یاران یکدیگرند در بهشت

۸. وَ لَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ

الف) و خانه آخرت خوب است ب) و قطعاً خانه آخرت بهتر است

۹. وَيَجْزِي الَّذِينَ أَحْسَنُوا بِالْحُسْنَى

الف) و پاداش می دهد کسانی را که نیکی کردند

ب) و پاداش کسان نیکوکار (پاداش) خوب است

۱۰. مِنْ بَعْدِ مَا أَصَابَهُمُ الْقَرْحُ

الف) بعد از آن چه رسید به آنها شکست

ب) از بعد رسیدن به آنها جراحی

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

۴. ترتیب اولویت در احسان به خلق خداوند کدام است؟

۵. وظیفه اخلاقی ما در مقابل احسان دیگران به ما چیست؟

۶. پنج مورد از بهترین نیکی به مردم را بشمارید.

ص: ۱۲۳

١. وَ أَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَ لَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ وَ أَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ . (١)
٢. إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَ الَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ . (٢)
٣. وَ لَا تَفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا وَ اذْعُوهُ خَوْفًا وَ طَمَعًا إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِنَ الْمُحْسِنِينَ . (٣)
٤. وَ الَّذِي جَاءَ بِالصَّدَقِ وَ صَدَّقَ بِهِ أُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ * لَهُمْ مَا يَشَاؤُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذَلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ . (٤)
٥. فَآتَاهُمُ اللَّهُ ثَوَابَ الدُّنْيَا وَ حَسَنَ ثَوَابِ الْآخِرَةِ وَ اللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ . (٥)
٦. وَ أَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفِي النَّهَارِ وَ زُلْفًا مِنَ اللَّيْلِ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ ذَلِكَ ذِكْرَى لِلذَّاكِرِينَ * وَ اصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ . (٦)

ص: ١٢٤

١- (١) . بقره: آیه ١٩٥.

٢- (٢) . نحل: آیه ١٢٨.

٣- (٣) . اعراف: آیه ٥٦.

٤- (٤) . زمر: آیه ٣٣ و ٣٤.

٥- (٥) . آل عمران: آیه ١٤٨.

٦- (٦) . هود: آیه ١١٤-١١٥.

۷. وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ . (۱)

۸. وَمَنْ قَبْلَهُ كِتَابُ مُوسَى إِمَامًا وَرَحْمَةً وَهَذَا كِتَابٌ مُصَدِّقٌ لِّسَانِ عَرَبِيًّا لِيُنذِرَ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَبُشْرَى لِلْمُحْسِنِينَ . (۲)

۹. إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ * آخِذِينَ مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُحْسِنِينَ . (۳)

تمرین

آیات درس را یک بار بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
امیدوارانه - امید	ظَمَعًا	۱	نفاق کنید	أَنْفَقُوا	۱
آمد - آورد	جاءَ - جاءَ بِـ	۲	نیفکنید	لَا تُلْقُوا	۲
تصدیق کرد	صَدَّقَ	۳	فساد نکنید	لَا تُفْسِدُوا	۳
دو طرف	طَرَفَ (طرفین)	۴	بخوانید	أَدْعُوا	۴
نزدیک‌ها - اوایل	زُلْفًا	۵	ترسان - بیم	خَوْفًا	۵
از بین می‌برند	يُذْهِبِ	۶	نزدیک	قَرِيبَ	۶
ضایع نمی‌کند - از بین نمی‌برد	لَا يُضِيعُ	۷	می‌خواهند	يَشَاءُونَ	۷
هدایت می‌کنیم	نَهْدِي	۸	به پادار	أَقِمِ	۸

ص: ۱۲۵

۱- (۱) . عنكبوت: آیه ۶۹.

۲- (۲) . احقاف: آیه ۱۲.

۳- (۳) . ذاریات: آیه ۱۵-۱۶.

بیم می دهد	يُنذِرُ	۹	یادآوری است برای پندگیرندگان	ذکری لِلَّذَاكِرِينَ	۹
چشمه سارها	عَيُونٌ	۱۰	راهها	سُبُلٌ	۱۰
گیرندگان	ءَاخِذِينَ	۱۱	بشارت	بُشْرَى	۱۱

پرسش ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. جاء ب-- زُلْفًا - عیون

الف) آمد - اوایل - چشمه سارها ب) آورد - نزدیک ها - چشمه ها

۲. طَمَعًا - طرفی - نهدی

الف) امید - دو طرف - هدایت می کنیم

ب) امیدوار - یک طرف - هدایت کردیم

۳. صَدَّقَ - يُنذِرُ

الف) تصدیق کرد - بیم می دهد ب) راست گفت - بیم می دهد

۴. يَذْهَبْنَ - آخِذِينَ

الف) از بین می برد - گیرنده ب) از بین می برند - گیرندگان

۵. لَا يُضِيعُ - سُبُلٌ

الف) از بین نمی برند - راه ها ب) ضایع نمی کند - راه هموار

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ

الف) نیندازید (خود را) با دستان خود

ب) نیفکندند با دستانشان

ص: ۱۲۶

۲. مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا

الف) برای کسانی که تقوا پیشه کردند

ب) با کسانی که تقوا پیشه کردند

۳. اُدْعُوهُ خَوْفًا وَ طَمَعًا

الف) بخوانید او را (خدا را) با بیم و امید

ب) خواندند او را با بیم و امید

۴. وَ الَّذِي جَاءَ بِالصِّدْقِ وَ صَدَّقَ بِهِ

الف) و کسی که آورد (سخن) راست را و تصدیق کرد آن را

ب) و کسی که آمد با صداقت تصدیق کرد آن را

۵. فَأَتَاهُمُ اللَّهُ ثَوَابَ الدُّنْيَا

الف) می دهد به شما خداوند پاداش دنیا را

ب) پس داد به آنها خداوند پاداش دنیا را

۶. إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ

الف) قطعاً خوبی ها از بین می برد بدی ها

ب) قطعاً هر خوبی از بین می برد هر بدی را

۷. ذَلِكَ ذِكْرِي لِلذَّاكِرِينَ

الف) آن یادآوری برای پندگیرندگان است

ب) این یادآوری و تذکر به پندگیرنده است

۸. لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا

الف) برای هدایت آنها به راه هاست

ب) قطعاً هدايت مي كنيم آنها را به راه هايمان

ص: ۱۲۷

۹. لِيُنذِرَ الَّذِينَ ظَلَمُوا

الف) تا بیم دهد کسانی را که ستم کردند

ب) برای بیم واری کسانی که ظلم کردند

۱۰. آخِذِينَ مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ

الف) می گیرند آن چه را که آورده برای آنها خدایشان

ب) گیرندگانند آن چه را که داد به آنها پروردگارشان

۳. ترجمه آیات متن درس را با دقت انجام دهید.

۴. کدام عمل انسان موجب می شود که با دست خود، خود را به هلاکت افکند؟ چرا؟

۵. نمونه هایی از پاداش دنیایی خداوند را بشمارید.

۶. اوقات نمازی که در آیه ۱۱۵ سوره هود آمده، کدام نمازهاست؟

ص: ۱۲۸

۱. قُلْ مَا يَعْجُبُكُمْ رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ . (۱) و (۲)
۲. وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ . (۳)
۳. الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبَرِ إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبِّي لَسَمِيعُ الدُّعَاءِ . (۴)
۴. قُلْ أَمَرَ رَبِّي بِالْقِسْطِ وَأَقِيمُوا وُجُوهَكُمْ عِندَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ . (۵)
۵. هُوَ الْحَيُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ . (۶)
۶. وَاصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ . (۷)

ص: ۱۲۹

-
- ۱- (۱) . یادآوری: ادوات شرط و استفهام چنان چه در عبارتی بیایند ماضی را مضارع معنا می کنیم (اذا، لو، ان، ا، هل، أم).
  - ۲- (۲) . فرقان: آیه ۷۷.
  - ۳- (۳) . بقره: آیه ۱۸۶.
  - ۴- (۴) . ابراهیم: آیه ۳۹.
  - ۵- (۵) . اعراف: آیه ۲۹.
  - ۶- (۶) . غافر: آیه ۶۵.
  - ۷- (۷) . کهف: آیه ۲۸.

۷. وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ الضُّرُّ دَعَانَا لِجَنبِهِ أَوْ قَاعِدًا أَوْ قَائِمًا فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ ضُرَّهُ مَرَّ كَأَن لَّمْ يَدْعُنَا إِلَى ضُرِّ مَسَّهُ كَذَلِكَ زُيِّنَ لِلْمُسْرِفِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ . (۱)

۸. وَ لِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى فَادْعُوهُ بِهَا... (۲)

تمرین

آیات درس را یک بار بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	دَعْوَةَ الدَّاعِ	دعوت خواننده را - دعوت کننده را	۱	مَا يَعْبُونَ	اعتناء نمی‌کند - توجه نمی‌کند
۲	دَعَانِ	خواند مرا - می‌خواند مرا	۲	فَلَيْسَتْ جَبِينُوا	پس باید اجابت کنند
۳	ضَرَّ	ضرب - زبان	۳	وَأَلْمُونُوا	و باید ايمان آورند
۴	مَسَّ	لمس کرد - رسید	۴	يَرْتَدُونَ	رشد یابند - رشد می‌یابند
۵	جَنْبِ	پهلوی	۵	وَهَبْ	بخشید
۶	قَائِمِ	یستاده	۶	كَبِيرِ	ببری
۷	قَاعِدِ (قعود)	نشسته	۷	عَدْوَةَ	بامدادان - صبح
۸	يَدْعُوا - لَمْ يَدْعُ	می‌خواند - نخواند	۸	عَشِيِّ	شامگاهان - شام - شب

ص: ۱۳۰

۱- (۱) . یونس: آیه ۱۲.

۲- (۲) . اعراف: آیه ۱۸۰.

گشودیم - برطرف کردیم	كَشَفْنَا	۹	راست دارید - وادارید - متوجه کنید	أَقِيمُوا	۹
(می گذرد) - گذشت - رفت	مَرَّ	۱۰			

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. كِبْر - عَشَى - مَرَّ

الف) پیری - عشاء (شبانگاه) - گذشت

ب) بزرگی - شبانگاه - مرور

۲. كَشَفْنَا - يَرشُدون - غَدَوه

الف) گشود برای ما ب) گشودیم - رشد می یابند - بامدادان

۳. ما يَعْبُوْهُ - وَهَبَ

الف) اعتنا نمی کند - بخشید ب) اعتنا نکرد - بخشش

۴. فَلَيْسَتْجِيبُوا - وَلْيُؤْمِنُوا

الف) تا اجابت کنند - و تا ایمان آورند

ب) پس باید اجابت کنند - و باید ایمان آورند

۵. قَاعِد - قَائِم - جَنْب

الف) نشسته - ایستاده - پهلو ب) پیشوا - راست - کنار

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ

الف) اگر نباشد دعای شما ب) اگر نیست دعایی برای شما

ص: ۱۳۱

۲. وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي

الف) و هنگامی که سؤال کند از تو بندگان

ب) و زمانی که سؤال کنند از تو بندگان من

۳. لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ

الف) شاید که رشد یابند ب) به امید این که آنها رشد یابند

۴. لَسَمِيعِ الدُّعَاءِ

الف) حتماً شنوای دعاست ب) برای این که بشنود دعا را

۵. وَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ

الف) و بخوانید او را (در حالی که) خالص کنندگانی برای او دین را

ب) و خواند او را خالصانه برای او دین را

۶. هُوَ الْحَيُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

الف) او زنده است، نیست خدایی جز او

ب) او زنده می کند، نیست معبودی جز او

۷. يُرِيدُونَ وَجْهَهُ

الف) اراده کردند رضایتش را ب) می طلبند خوشنودی او را

۸. وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ الضُّرُّ

الف) و زمانی که برسد به انسان ضرر و زیان

ب) هنگامی که برساند انسان ضرری را

۹. مَرَّ كَأَنْ لَمْ يَدْعُنَا

الف) رفت گویا نخوانده ما را ب) می رود مثل این که نخوانده ما را

۱۰. وَاللَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى

الف) و خدا را نام های نیکوست ب) و برای خدا بهترین نام هاست

ص: ۱۳۲

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

۴. در آیه ۱۸۶ بقره چند نوبت ضمیر «ین» را خداوند به کار برده است؟

۵. کدام آیه صراحت دارد بر این که بندگان می باید در همه حالات و زمان ها او را بخوانند و در هیچ وضعیتی از کمک ها، هدایت ها و الطاف او بی نیاز نیستند؟

ص: ۱۳۳

١. أُتِلْ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ .

(١)

٢. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا* وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا . (٢)

٣. هُوَ الَّذِي يُصَلِّيْ عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا . (٣)

٤. فَادْكُرُونِي أذكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُونِ . (٤)

٥. وَ اذْكُرْ رَبَّكَ كَثِيرًا وَسَبِّحْ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَارِ . (٥)

٦. الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَطْلًا تُشِيعَانِكْ
فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ . (٦)

ص: ١٣٤

١- (١) . عنكبوت: آيه ٤٥.

٢- (٢) . احزاب: آيه ٤١-٤٢.

٣- (٣) . احزاب: آيه ٤٣.

٤- (٤) . بقره: آيه ١٥٢.

٥- (٥) . آل عمران: آيه ٤١.

٦- (٦) . آل عمران: آيه ١٩١.

۷. رِجَالٌ لَا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَن ذِكْرِ اللَّهِ وَإِقَامِ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ... (۱)

۸. الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ. (۲)

۹. وَمَنْ أَعْرَضَ عَن ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى. (۳) و (۴)

تمرین

متن درس را یک مرتبه بخوانید و زیر کلمه ها آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	أَوْحَى	وحی شد	۱	أَتَى	تلاوت کن - بخوان
۲	أَقِم	به یادار (إقام): به یاد داشتن	۲	تَصْنَعُونَ	می‌سازید - می‌کنید - انجام می‌دهید
۳	تَنَعَى	باز می‌دارد	۳	بُكْرَةً	صبحگاه - صبح
۴	فَحْشَاءَ وَالتُّنْكَرَ	زشتی‌ها و بدی	۴	أَصْبِلًا	شامگاه - شام (آخر روز)
۵	سَبَّحُوا - سَبَّحَ كُن	تسبیح کن - تسبیح کنید	۵	يُصَيِّ	درود می‌فرستد
۶	أَشْكُرُوا - أَشْكُرُوا	شکرگزار - شکرگزاری	۶	أَذْكَرُ	یاد می‌کنم
۷	لَا تَكْفُرُوا - لَا تَكْفُرُونَ	نسبت به من کفر نورزید - ناسپاسی نکنید نعمت‌های مرا	۷	عَثِي	عشاء - شامگاهان - شام

ص: ۱۳۵

۱- (۱). نور: آیه ۳۷.

۲- (۲). رعد: آیه ۲۸.

۳- (۳). و مَنْ أَعْرَضَ: مَنْ حرفی از حروف شرط است أَعْرَضَ (روی گرداند) را روی بگرداند معنا می‌کنیم.

۴- (۴). طه: آیه ۱۲۴.

صبحگاهان - صبح	أُبْكَار	۸	بیاد می آورند	يَذْكُرُونَ	۸
آرام می گیرد	تَطْمِئُنُّ	۹	ایستاده	قِيَامًا	۹
روی گرداند - روی بگرداند	أَعْرَضَ	۱۰	نشسته	قُعُودًا	۱۰
زندگی	مَعِيشَةً	۱۱	بر پهلوها (خوابیده)	عَلَى جُنُوبٍ	۱۱
تنگ - فشرده - سخت	ضَنْكٍ	۱۲	محشور می کنیم - جمع می کنیم	نَحَّشِرُ	۱۲
			کور	أَعْمَى	۱۳

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. بُكْرَه - اَبْكَار - مَعِيشَه

الف) صبح - صبح - زندگی ب) صبحگاهان - شام - زندگی

۲. عَشِيٌّ - أَصِيلٌ - ضَنْكٌ

الف) شام - شام - تنگ و سخت ب) شام - صبح - تنگ و سخت

۳. اَتَلُ - أَعْرَضَ - أَذْكُرُ

الف) بخوان - رویگردان - به یاد آور ب) بخوان - روی گرداند - یاد می کنم

۴. تَصْنَعُونَ - يُصَلِّي

الف) انجام می دهند - درود می فرستد

ب) انجام می دهید - درود می فرستد

۵. تَطْمِئِنٌ - اشْكُرُوا - سَبَّحُوا

الف) آرام می گیرد - شکر گزارید - تسبیح کنید

ب) آرام می گیرد - شکر گزاردند - تسبیح کردند

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. اَتَّبِعْ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ

الف) بخون آن چه را که وحی شد به سوی تو

ب) تلاوت کن آن چه را که وحی کرد به سوی تو

۲. سَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلاً

الف) تسبیح کنید خدا را شب و صبح

ب) تسبیح کنید او را صبح و شام

۳. وَ كَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيماً

الف) بودند مؤمنان مهربان ب) و می باشد نسبت به مؤمنان مهربان

۴. وَ اشْكُرُوا لِي وَ لَا تَكْفُرُونِ

الف) شکر گزارید برای من و ناسپاسی نکنید (نعمت های) مرا

ب) شکر گزار من باشید و کفر نورزید

۵. وَ اذْكُرْ رَبَّكَ كَثِيراً

الف) و یاد کن پروردگارت را زیاد

ب) و یاد کن خدا را بسیار

۶. وَ يَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ

الف) و نیندیشید در آفرینش آسمان

ب) و می اندیشند در آفرینش آسمان ها

۷. مَا خَلَقَتْ هَذَا بَاطِلاً

الف) نیافریدی این را بیهوده و بی هدف

ب) آن چه آفرید آن را بیهوده

ص: ۱۳۷

۸. لَا تُلْهِهِمْ تِجَارَةٌ

(الف) باز نمی دارد آنها را از تجارت

(ب) باز نمی دارد آنها را تجارت (از یاد خدا)

۹. أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ

(الف) آگاه باشید به یاد خدا آرام می گیرد دل ها

(ب) آگاه باشید با یاد خدا آرامش دهید به دل ها

۱۰. وَ نَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى

(الف) و محشور می کنیم او را روز قیامت کور

(ب) جمع می کنیم روز قیامت کوران را

۳. آیات درس را با دقت ترجمه کنید.

۴. قرآن را باز کنید و آیه ۳۵ سوره احزاب را یک بار بخوانید، چنان چه صفات دهگانه مراتب ایمان و تقوای بندگان باشد ذکر کثیر را چگونه می یابید؟

۵. در همین سوره آیات ۲۱، ۴۱، ۴۲، ۴۳ و ۳۵ را مطالعه کنید، موقعیت و اعتبار ذکر کثیر را چگونه می یابید؟

۶. با توجه به این که نام قرآن ذکر است إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ حَدِيث: «دوام الذکر یُنیر القلب و الفکر؛ تداوم و استمرار انس با قرآن و یاد خدا (مناجات و دعاها) قلب و اندیشه را نورانیت می بخشد.» را چگونه معنا می کنید. با توجه به این که:

(الف) قلب، کانون معرفت شهودی و وجدان حقایق است.

(ب) فکر و اندیشه، کانون معرفت عقلی و فلسفی است.

ص: ۱۳۸

١. وَ تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعاً أَيُّهَا الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ . (١)

٢. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحاً عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُم جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ... (٢)

٣. فَأَمَّا مَنْ تَابَ وَ آمَنَ وَ عَمِلَ صَالِحاً فَعَسَىٰ أَن يَكُونَ مِنَ الْمُفْلِحِينَ . (٣)

٤. إِلَّا مَنْ تَابَ وَ آمَنَ وَ عَمِلَ صَالِحاً فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَ لَا يُظَلَّمُونَ شَيْئاً . (٤)

٥. وَ إِذَا جَاءَكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِنَا فَقُلْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَىٰ نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ أَنَّهُ مَنْ عَمِلَ مِنْكُمْ سُوءاً بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابَ مِنْ بَعْدِهِ وَ أَصْلَحَ فَأَنَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ . (٥)

٦. إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ يَتُوبُونَ مِنْ قَرِيبٍ فَأُولَئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَ كَانَ اللَّهُ عَلِيماً حَكِيماً . (٦)

ص: ١٣٩

١- (١) . نور: آيه ٣١.

٢- (٢) . تحريم: آيه ٨.

٣- (٣) . قصص: آيه ٦٧.

٤- (٤) . مريم: آيه ٦٠.

٥- (٥) . انعام: آيه ٥٤.

٦- (٦) . نساء: آيه ١٧.

۷. وَ لَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ حَتَّى إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ إِنِّي تُبْتُ الْآنَ وَلَا الَّذِينَ يَمُوتُونَ وَ هُمْ كَفَّارٌ أُولَئِكَ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا . (۱)

۸. وَ هُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَ يَغْفُوا عَنِ السَّيِّئَاتِ وَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ . (۲)

۹. إِلَّا مَنْ تَابَ وَ آمَنَ وَ عَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَأُولَئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ وَ كَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا . (۳)

تمرین

یک مرتبه متن درس را با دقت بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
خالصانه و بادوام	تَصَوُّح	۱	توبه کنید - بازگردید	تُوبُوا	۱
ظلم گردیده نمی شوند	لَا يُظْلَمُونَ	۲	رستگار شوید	تَقْلِبُونَ	۲
ندانی - بی خردی	جَهَالَةٌ	۳	چه بسا - امید است	عَسَى	۳
توبه می کنند	يَتُوبُونَ	۴	بپوشاند	يُكْفِّرُ	۴
فرا رسید	حَضَرَ	۵	رستگاران	مُفْلِحُونَ - مُفْلِحِينَ	۵
توبه کردم	تُبْتُ	۶	نوشت - مقرر کرد - واجب کرد	كَتَبَ	۶

ص: ۱۴۰

۱- (۱) . نساء: آیه ۱۸.

۲- (۲) . شوری: آیه ۲۵.

۳- (۳) . فرقان: آیه ۷۰.

هم اکنون	الآن	۷	نزدیک - زود	قَرِيب	۷
می میرند	يَمُوتُونَ	۸	نیست	لَيْسَ - لَيْسَتْ	۸
قبول می کند - می پذیرد	يَقْبَلُ	۹	مهیا کردیم - آماده ساختیم	أَعْتَدْنَا	۹
می بخشد - در می گذرد	يَعْفُو	۱۰	انجام می دهید	تَفْعَلُونَ	۱۰
تبدیل می کند	يُبَدِّلُ	۱۱	فقط - تنها - جز این نیست	أَمَّا	۱۱

پرسش ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. جهاله - نصح - الان

الف) نادان - خالصانه - یک لحظه

ب) نادانی - خالصانه و بادوام - هم اکنون

۲. حَضَرَ - تُبِتُّ - يموتون

الف) فرارسید - توبه کردم - می میرند

ب) حاضر شد - توبه می کنم - مردند

۳. يقبل - يعفوا - يُبدِّلُ

الف) قبول می کند - عفو می کند (درمی گذرد) - تبدیل می کند

ب) قبول کرد - بخشید - تبدیل کرد

۴. لا يُظلمون - يتوبون

الف) ظلم نمی کنند - توبه می کنند

ب) ظلم گردیده نمی شوند - توبه می کنند

۵. اَعْتَدْنَا - يُكْفِّرُ

الف) آماده کردیم - می پوشاند ب) آماده می کنیم - کفر می ورزد

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. وَ تُوْبُوْا اِلَى اللّٰهِ جَمِيْعًا

الف) توبه کردند به سوی خدا همگی

ب) بازگردید به سوی خدا همگی

۲. يُكْفِرُ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ

الف) بپوشاند از شما زشتی های شما را

ب) کفر می ورزد نسبت به شما به سبب بدیهای شما

۳. فَعَسَىٰ اَنْ يَّكُوْنَ مِنَ الْمُفْلِحِيْنَ

الف) پس امید است این که باشد از رستگاران

ب) به امید این که باشی از شایستگان

۴. وَ لَا يُظْلَمُوْنَ شَيْئًا

الف) و ظلم نمی کنند چیزی ب) و ظلم گردیده نمی شوند چیزی

۵. كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلٰى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ

الف) نوشت پروردگار برای خود رحمت را

ب) واجب کرد پروردگار شما بر خودش رحمت را

۶. مَنْ عَمِلَ مِنْكُمْ سُوءًا

الف) هرکس عمل کرد از شما (عمل) بدی را

ب) کسی که عمل بدی انجام می دهد

۷. إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ

الف) فقط قبول توبه بر خدا ب) قطعاً بازگشت به سوی خدا

ص: ۱۴۲

۸. حَضَرَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ

الف) فرا رسد فردی از مرگ ب) فرا رسید یکی از آنها را مرگ

۹. يَعْفُوا عَنِ السَّيِّئَاتِ

الف) در می گذرد از بدی ها ب) می بخشند بدی ها را

۱۰. يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ

الف) تبدیل می کند خدا بدی را به خوبی

ب) تبدیل می کند خدا بدی ها را به خوبی ها

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه نمایید:

۴. با توجه به آیات ۳ (قصص)، ۴ (مریم) و ۱۰ (فرقان) لازمه پذیرش توبه از جانب خداوند و توبه مقبول، چیست؟

۵. آیا گناهی که مؤمن به خدا و دوستدار او مرتکب می شود از روی جهالت نسبی است و یا همراه با اصرار و گستاخی؟

۶. با توجه به این که خداوند، رحمت را بر خودش واجب فرموده است، ناامیدی از رحمت او و لو گناه بزرگی را مرتکب شده باشیم، چه صورت دارد؟

۷. در آیه سوره نساء، عبارت فَأُولَئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ توبه خداوند نسبت به بندگان، آیا به معنای قبول و پذیرش توبه بنده است یا بازگشت از خشم به رحمت؟

ص: ۱۴۳

١. قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ . (١)
٢. رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ . (٢)
٣. وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَمَن يَغْفِرِ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ وَ لَمْ يُصِرُّوا عَلَىٰ مَا فَعَلُوا وَ هُمْ يَعْلَمُونَ . (٣)
٤. إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ * آخِذِينَ مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُحْسِنِينَ * كَانُوا قَلِيلًا مِّنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ * وَ بِالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ . (٤) و (٥)
٥. إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ * وَ رَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا * فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَ اسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا . (٤)

ص: ١٤٤

١- (١) . زمر: آیه ٥٣.

٢- (٢) . آل عمران: آیه ١٩٣.

٣- (٣) . آل عمران: آیه ١٣٥.

٤- (٤) . كانوا يهجعون: می خوابیدند (ماضی استمراری).

٥- (٥) . ذاریات: آیه ١٥-١٩.

٦- (٦) . نصر: آیه ١-٣.

۶. وَ لَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ جَاؤُكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ وَ اسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّاباً رَحِيماً . (۱)

تمرین

عبارات درس را یک بار بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	أَسْرَفُوا	اسراف کردند - زیاده‌روی کردند	۱	لَا تَقْتَتُوا	نا امید نشوید
۲	يَغْفِر	می‌آمرزد	۲	أَبْرَار	نیکوکاران - نیکان
۳	سَمِعْنَا	شنیدیم	۳	فَعَلُوا	نجام دادند
۴	مُنَادِيّاً يُنَادِي	ندا دهنده‌ای که ندا می‌دهد	۴	فَاجِشَه	عمل زشت
۵	إِغْفِر	بیامرز	۵	لَمْ يُصِرُّوا	اصرار نکردند
۶	ذُنُوب	گناهان	۶	ءَاخِذِينَ	گیرندگان
۷	يُؤَفِّ	بمیران	۷	يَهْجَعُونَ	می‌خوانند - استراحت می‌کنند
۸	عُيُون	چشمه‌سارها	۸	أَسْحَار	جمع سحر - سحرگاهان
۹	يَسْتَغْفِرُونَ	طلب آمرزش می‌کنند	۹	رَأَيْتَ	دید
۱۰	جَاءُوا	آمدند	۱۰	إِسْتَفْفِر	طلب آمرزش کن

ص: ۱۴۵

۱- (۱) . نساء: آیه ۶۴.

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. ابرار - فاحشه - أسحار

الف) نیکوکاران - عمل زشت - سحرگاهان

ب) نیکان - اعمال زشت - سحرگاه

۲. رأیتَ - فَعَلُوا - افواجاً

الف) دیدی - انجام می دهند - گروه ها ب) دیدی - انجام دادند - گروه گروه

۳. لم یصبروا - استغفر

الف) اصرار نمی ورزند - طلب مغفرت کرد

ب) اصرار نورزیدند - آمرزش بخواه

۴. لا تقنطوا - فَعَلُوا

الف) ناامید نگردید - انجام دادند ب) ناامید نگشتند - انجام دادند

۵. آخذین - یهجعون

الف) گیرنده - می آرمند ب) گیرندگان - می خوابند

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ

الف) اسراف و زیاده روی کردند برخودشان

ب) زیاده روی کنید بر خودتان

۲. يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا

الف) ندا می دهد برای ایمان آوردن که ایمان آورید

ب) ندا می دهد برای ایمان که ایمان آوردند

۳. وَ تَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ

ص: ۱۴۶

الف) و میراند ما را با نیکان ب) و بمیران ما را با نیکان

۴. فَاسْتَغْفِرُوا لِذُنُوبِهِمْ

الف) پس آمرزش بخواهید برای گناهشان

ب) پس آمرزش می طلبند برای گناهانشان

۵. وَ مَنْ يَغْفِرِ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ

الف) و چه کسی می آمرزد گناهان را جز خدا

ب) و کسی که می آمرزد گناهان را به جز خدا

۶. آخِذِينَ مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ

الف) بگیریید آن چه را داد پروردگارتان

ب) گیرند گانند آن چه را که داده به آنها پروردگارشان

۷. كَانُوا قَلِيلًا مِنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ

الف) اندکی از شب را می خوابیدند

ب) بودید اندکی از شب را که می خوابید

۸. وَ رَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ

الف) دیدی مردم را که داخل می شوند

ب) بین مردم را که داخل می شوند

۹. فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ

الف) پس تسبیح کردند با ستایش برای پروردگارت

ب) پس تسبیح کن با ستایش پروردگارت

۱۰. وَ اسْتَغْفِرْ لَهُمُ الرَّسُولُ

الف) و آموزش بخواهید برای آنها از رسول

ب) و آموزش خواست (بخواهد) برای آنها رسول

ص: ۱۴۷

۳. آیات درس را ترجمه تحت اللفظی نمایید.

۴. منظور از اسراف و زیاده روی و به هدر دادن عمر و استعدادها چیست؟

۵. لازمه این که انسان در زمره ابرار بمیرد چیست؟

۳. مفهوم عبارت وَلَمْ يُصِرُّوا عَلٰی مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ چیست؟

ص: ۱۴۸

١. فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلالًا طَيِّبًا وَ اشْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ إِنَّ كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ . (١)
٢. وَ لَقَدْ مَكَّنَّاكُمْ فِي الْأَرْضِ وَ جَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَايِشَ قَلِيلًا ما تَشْكُرُونَ . (٢)
٣. أَلَمْ تَرَ أَنَّ الْفُلُكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِنِعْمَتِ اللَّهِ لِيُرِيَكُمْ مِنْ آيَاتِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ . (٣)
٤. وَ لَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا أَنْ أَخْرِجْ قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَ ذَكِّرْهُمْ بِأَيَّامِ اللَّهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ . (٤)
٥. قَالَ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي لِيَتْلُوَنِي أَأَشْكُرُ أَمْ أَكْفُرُ وَ مَنْ شَكَرَ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ وَ مَنْ كَفَرَ فَإِنَّ رَبِّي غَنِيٌّ كَرِيمٌ . (٥)
٦. الَّذِي أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ إِخْلَاقَهُ وَ بَدَأَ خَلْقَ الْإِنْسَانِ مِنْ طِينٍ ... وَ جَعَلَ لَكُمْ السَّمْعَ وَ الْأَبْصَارَ وَ الْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا ما تَشْكُرُونَ . (٦)

ص: ١٤٩

- ١- (١) . نحل: آيه ١١٤ .
- ٢- (٢) . اعراف: آيه ١٠ .
- ٣- (٣) . لقمان: آيه ٣١ .
- ٤- (٤) . ابراهيم: آيه ٥ .
- ٥- (٥) . نمل: آيه ٤٠ .
- ٦- (٦) . سجده: آيه ٩ .

۷. إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ . (۱)

۸. وَاللَّهُ أَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْئًا وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ . (۲)

۹. وَقَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتِكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَى وَالِدَيَّ ... (۳)

تمرین

آیات درس را یک بار بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
جمع معیشت - اسباب زندگی	مُعَايِشٍ	۱	بخورید	كُلُوا	۱
آیا ندیدی - آیا نمی بینی	أَلَمْ تَرَ	۲	پاکیزه	ظَلَبَ	۲
			شکرگزار - شکرگزارید	أَشْكُرُوا أَشْكُرُوا	۳
نشان دهد	يُرِي	۳	اور	إِيَّاهُ	۴
بسیار صبر کننده - بسیار شکیبا	صَبَّارٌ	۴	بندگی می کردید (ماضی استمراری)	كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ	۵
بسیار شکرگزار - بسیار شکیبا	شُكُورٌ	۵	اگر بندگی می کنید	إِنْ كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ	۶
تذکر بده - یادآورش - یاد آور	ذَكَرٌ	۶	سکونت دادیم	مَكَّنَّا	۷

ص: ۱۵۰

۱- (۱). یونس: آیه ۶۰.

۲- (۲). نحل: آیه ۷۸.

۳- (۳). نمل: آیه ۱۹.

۸	فُيْلِك	کشتی	۷	أَشْكُر	شکر می گزارم
۹	أَخْرَجَ	خارج کن	۸	أَكْفُر	ناسپاسی می کنم
۱۰	أَيَّام	جمع یوم، روزها	۹	أَفْتَدَةَ	جمع فؤاد - قلبها
۱۱	يَبْلُغُوا	بیازماید	۱۰	أَوْزَعَ	توفیق بده
۱۲	شَكَرَ - يَشْكُرُ	شکر گزارد - شکر می گزارد	۱۱	يَشْكُرُونَ - تَشْكُرُونَ	شکر می گزارند - شکر می گزارید
۱۳	كَفَّرَ - يَكْفُرُ	ناسپاسی کرد - ناسپاسی می کند	۱۲	أَشْكُرُ - أَشْكُرُوا	شکر گزار - شکر گزارید

پرسش

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. شَكَرَ - يَشْكُرُ - أَشْكُر

الف) شکر گزارد - شکر می گزارد - شکر گزار (شکر کن)

ب) شکر کرد - شکر می کند - شکر می کنم

۲. كَفَّرَ - يَكْفُرُ - أَكْفُرُ

الف) ناسپاسی کرد - ناسپاسی می کند - ناسپاسی می کنم

ب) ناسپاسی کرد - ناسپاسی می کند - ناسپاسی کن

۳. صَبَّارٌ - ذَكَرٌ - أَوْزَعٌ

الف) بسیار شکمیا - به یاد آورد - توفیق داد

ب) بسیار شکمیا - به یاد آور - توفیق بده

۴. يُرِي - أَلَمْ تَرَ

الف) نشان می دهد - آیا ندیدی (نمی بینی) - قلبها

ب) می بیند - آیا نمی بینی - قلب

۵. معایش - آشکروا - تشکرون

(الف) وسائل زندگی - شکر کنید - شکر می کنید

(ب) وسیله زندگی - شکر کردند - شکر می کنید

۲. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

۱. إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ

(الف) اگر او را عبادت می کنید (ب) اگر بودید او را بندگی می کنید

۲. وَ لَقَدْ مَكَّنَّاكُمْ فِي الْأَرْضِ

(الف) و قطعاً سکونت یافتیم با شما در زمین

(ب) و قطعاً سکونت دادیم شما را در زمین

۳. لِيُرِيَكُمْ مِنْ آيَاتِهِ

(الف) برای این که نشان دهد به شما آیاتش را

(ب) قطعاً نشان داد به شما آیاتش را

۴. أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا

(الف) فرستادیم موسی را همراه با نشانه هایمان

(ب) فرستاد ما را با موسی و با آیات ما

۵. وَ ذَكَّرَهُمْ بِآيَاتِ اللَّهِ

(الف) یادآور شد آنها را به ایام الله

(ب) یادآورش (یادآوری کن) آنها به روزهای خدایی

۶. لِيُبْلُوَنِي أَمْ أَشْكُرُ أَمْ أَكْفُرُ

(الف) برای این که بیازماید مرا آیا شکر می کنم یا ناسپاسی می کنم

ب) تا بیازماید این که شکر می کند یا ناسپاسی می کند

ص: ۱۵۲

۷. وَبَدَأَ خَلْقَ الْإِنْسَانِ مِنْ طِينٍ

الف) و شروع کرد آفرینش انسان را با خاک

ب) و شروع کرد خلقت انسان را از گل

۸. إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ

الف) قطعاً خداوند دارای بخشش و لطف است بر مردم

ب) قطعاً خدا دارای برتری است بر مردم

۹. وَاللَّهُ أَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ

الف) و خدا خارج می کند شما را از دل مادران

ب) و خدا خارج کرد شما را از دل های مادران

۱۰. أَوْزَعْنِي أَنْ أَشْكُرَ

الف) توفیق بده که شکر گزارم ب) توفیق داد مرا این که شکر کردم

۳. آیات درس را با دقت ترجمه کنید.

۴. می دانیم که شکر یک نعمت لازمه اش چهار چیز است:

- شناخت نعمت و ارزش آن؛

- شناخت مُنعم و کسی که این نعمت را به ما ارزانی داشته؛

- اعلام سپاس و تقدیر از لطف و انعام او؛

- بهره گیری کامل و شایسته از آن نعمت.

آیا شما از این همه نعمت هایی که خداوند به لطف خویش مرحمت کرده، به چه میزان سپاس گزار بودید: کم، متوسط، خوب یا زیاد؟

۵. از بین نعمت های: استعداد و توان تحصیلی، والدین خوب، آیین الهی و هدایت دینی، امنیت و سلامت، کدام را بیشتر و بهتر سپاس گزار بودید؟

۶. آیا می دانید که بهترین نعمت الهی کدام است؟

ص: ۱۵۳

١. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ . (١)
٢. إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ . (٢)
٣. أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُدْخَلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَيَعْلَمِ الصَّابِرِينَ . (٣)
٤. وَلَنَبُوْنَكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصِ مِنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ . (٤)
٥. الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ . (٥)
٦. قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ وَاصْبِرُوا إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ . (٦)

ص: ١٥٤

١- (١) . بقره: آيه ١٥٣.

٢- (٢) . هود: آيه ١١.

٣- (٣) . آل عمران: آيه ١٤٢.

٤- (٤) . بقره: آيه ١٥٥.

٥- (٥) . بقره: آيه ١٥٦.

٦- (٦) . اعراف: آيه ١٢٨.

۷. كَمْ مِنْ فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَثِيرَةً بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ . (۱)

۸. الصَّابِرِينَ وَالصَّادِقِينَ وَالْقَانِتِينَ وَالْمُنْفِقِينَ وَالْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ . (۲)

۹. وَالَّذِينَ صَبَرُوا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً وَيَدْرُؤْنَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ أُولَئِكَ لَهُمْ عُقْبَى الدَّارِ . (۳)

تمرین

آیات درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلمه هایی که معنای آنها را می دانید خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
می آزمایش	تَبْلُوْا	۱	کمک بگیرید	اِسْتَعِيْنُوْا	۱
گرسنگی	جُوْع	۲	صبر کردند	صَبَرُوْا	۲
کاستی	نَقَص	۳	آموزش	مَغْفِرَةٌ	۳
گرفتاری	مُصِيْبَةٌ	۴	آیا گمان کردید	أَمْ حَسِبْتُمْ	۴
رجوع کنندگان - بازگشت کنندگان	رَاجِعُونَ	۵	نداند خداوند - نشناسد خداوند	لَمَّا يَعْلَم	۵
به ارث می دهد	يُوْرِثُ	۶	ترس	خَوْفٌ	۶
چه بسا	كَمْ	۷	رسید	أَصَابَتْ	۷

ص: ۱۵۵

۱- (۱) . بقره: آیه ۲۴۹.

۲- (۲) . آل عمران: آیه ۱۷.

۳- (۳) . رعد: آیه ۲۲.

گروه	فِئَة	۸	صبر کردند	إِصْبَرُوا	۸
پیروز شد	عَلَبَتْ	۹	سرانجام کار	عَاقِبَة	۹
فرمانبرداران	قَائِتِينَ	۱۰	اندک	قَلِيلَه - قَلِيلَه	۱۰
انفاق کنندگان	مُنْفِقِينَ	۱۱	سحرگاهان	أَسْحَار	۱۱
طلب آموزش کنندگان	مُسْتَغْفِرِينَ	۱۲	به دست آوردن - طلب کردن	إِيتِعَاء	۱۲
دور می کنند - دفع می کنند	يَدْرءُونَ	۱۳	سرانجام (نیک) آن سرا	عُقْبَى الدَّار	۱۳

پرسش ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. جوع - نقص - فئه

الف) گرسنگی - کاستی - گروه ب) گرسنه - کمی - پیروان

۲. نَبَلُوْ - غَلَبَتْ - كَم مِّن

الف) می آزماییم - پیروز - چه بسا

ب) آزمایش می کنیم - پیروز شد - چه بسا

۳. راجعون - مصیبه - یورث

الف) بازگشت کنندگان - گرفتاری - به ارث می دهد

ب) رجوع کننده - گرفتاری - ارث برد

۴. كَم - قَائِتِينَ

الف) چه بسا - فرمانبردار ب) چه بسا - فرمانبرداران

۵. منافقین - مستغفرین

الف) نفاق کنندگان - آمرزش خواهان

ب) انفاق کنندگان - آمرزش خواهان

۲. پاسخ صحیح را علامت بنید:

۱. اِسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ

الف) کمک بگیرید به وسیله صبر و نماز

ب) کمک بگیرید از صبر و نماز

۲. لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ

الف) برای آنها آمرزش و پاداشی زیاد است

ب) برای آنها آمرزش و پاداشی بزرگ است

۳. أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُدْخِلُوا الْجَنَّةَ

الف) آیا گمان کردند که داخل بهشت می شوید

ب) آیا گمان کردید که داخل بهشت می شوید

۴. وَ لَنْبَلُونَكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ

الف) و قطعاً می آزمایش شما را به چیزی از ترس

ب) و برای این که آزمایش کنیم به چیزی از ترس

۵. إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُصِيبَةٌ قَالُوا

الف) زمانی که برسد به آنها گرفتاری می گویند

ب) زمانی که رسید به آنها مصیبتی گفتند

۶. إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ

الف) این که زمین ارث کسی است که بخواهد

ب) قطعاً زمین، به ارث می دهد آن را به هر کس که بخواهد

ص: ۱۵۷

۷. كَمْ مِنْ فِئَةٍ قَلِيلَةٍ

الف) چه بسا گروه اندکی ب) کم اند آن گروه اندک

۸. وَ الْمُشْتَفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ

الف) آمرزش طلبان با شب زنده داران

ب) و آمرزش طلبان در سحرگاهان

۹. إِيْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ

الف) به دست آوردن رضایت پروردگارشان

ب) طلب خوشنودی خدایشان

۱۰. وَ يَذُرُونِ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ

الف) دفع کردن با خوبی بدی را ب) دفع و دور می کند با خوبی، بدی را

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

۴. می دانیم صبر و شکیبایی در سه مورد ریز لازم است:

- صبر در مقابل ناملازمات، حوادث، پیشامدهای ناگوار و کاستی ها؛

- صبر در مقابل دعوات شیطان، مظاهر گناه و وسوسه نفس و غرایز؛

- در اطاعت از فرامین الهی و تعبد در قبال اوامر و نواهی دین.

به نظر شما از این سه مورد صبر کدام یک سخت تر است؟

۵. برای چیرگی و پیروزی در هر سه نوع صبر و استقامت از کدام یک از عوامل زیر بهتر است استفاده کنیم؟

الف) نماز ب) دعا

ج) روزه د) توسل به ائمه هدی و پیشوایان الهی.

۱. إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ . (۱)
۲. الَّذِينَ يُتِمُّونَ الصَّلَاةَ وَ مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ * أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ . (۲)
۳. إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَ اتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ . (۳)
۴. إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَ رَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَزْتَابُوا وَ جَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ . (۴)
۵. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهَ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَ يُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٌ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَ لَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَ اللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ . (۵)

ص: ۱۵۹

۱- (۱) . انفال: آیه ۲.

۲- (۲) . همان: آیه ۳ و ۴.

۳- (۳) . حجرات: آیه ۱۰.

۴- (۴) . حجرات: آیه ۱۵.

۵- (۵) . مائده: آیه ۵۴.

۶. وَ لِلّٰهِ الْعِزَّةُ وَ لِرَسُوْلِهِ وَ لِلْمُؤْمِنِيْنَ وَ لِكِنَّ الْمُنَافِقِيْنَ لَا يَعْلَمُوْنَ . (۱)

۷. هُوَ الَّذِي اَنْزَلَ السَّكِيْنَهَ فِي قُلُوْبِ الْمُؤْمِنِيْنَ لِيُزَادُوْا اِيْمَانًا مَّعَ اِيْمَانِهِمْ وَ لِلّٰهِ جُنُوْدُ السَّمَاوَاتِ وَ الْاَرْضِ وَ كَانَ اللّٰهُ عَلِيْمًا حَكِيْمًا .

(۲)

۸. قَدْ اَفْلَحَ الْمُؤْمِنُوْنَ * الَّذِيْنَ هُمْ فِي صِيَْلَاتِهِمْ خَاشِعُوْنَ * وَ الَّذِيْنَ هُمْ عَنِ اللّٰغُوِ مُعْرِضُوْنَ * وَ الَّذِيْنَ هُمْ لِلزَّكَاةِ فَاعِلُوْنَ * وَ الَّذِيْنَ هُمْ لِقُرُوْبِهِمْ حَافِظُوْنَ * اِلَّا عَلَى اَزْوَاجِهِمْ اَوْ مَا مَلَكَتْ اَيْْمَانُهُمْ فَاِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُوْمِيْنَ * فَمَنْ اِتْبَعِيَ وَّرَاءَ ذٰلِكَ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْعَادُوْنَ * وَ الَّذِيْنَ هُمْ لِاٰمَانَاتِهِمْ وَ عَهْدِهِمْ رَاعُوْنَ * وَ الَّذِيْنَ هُمْ عَلَى صَلٰوَاتِهِمْ يُحَافِظُوْنَ . (۳)

تمرین

آیات درس را بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	ذُكِرَ	یاد شود	۱	أَصْلَحُوا	اصلاح کنید
۲	وَجِلَّتْ	می‌لرزد - می‌ترسد	۲	أَخْوَى (اخوین)	دو برادر
۳	تَلَيَّتْ	تلاوت شود	۳	سَكِيْنَه	آرامش - سکون
۴	زَادَتْ	زیاد می‌کند	۴	يَزَادُوْا	زیاد کنند - بیفزایند
۵	رِزْقٌ كَرِيْمٌ	روزی ارزشمند	۵	لَعُوْا	بیهودگی
۶	اِخْوَةٌ	جمع أخ - برادران	۶	مُعْرِضُوْنَ	اعراض کنندگان -

ص: ۱۶۰

۱- (۱) . منافقون: آیه ۸.

۲- (۲) . فتح: آیه ۴.

۳- (۳) . مؤمنون: آیه ۱-۹.

۷	تُرْحَمُونَ	مورد رحمت قرار گیرید		رویگردانان
۸	لَمْ يَرْتَابُوا	شک نکردند - متزلزل نشدند	۷	فَاعِلُونَ
۹	يَرْتَدُّ	مرتد شود - بازگردد	۸	فَرُوجٌ
۱۰	يَأْتِي بِ-	می آورد	۹	أَمَانَاتٍ
۱۱	خَاشِعُونَ - خَاشِعِينَ	خاشعین: فروتنان	۱۰	رَاعُونَ
۱۲	صَلَوَاتٍ	یاد شود	۱۱	يُحَافِظُونَ

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. سکینه - لغو - آنحوی

الف) آرامش - بیهودگی - برادر ب) آرامش - بیهودگی - دو برادر

۲. فروج - راعون - امانات

الف) دامن‌ها - رعایت کنندگان - امانت‌ها

ب) دامن - رعایت کننده - امانت‌ها

۳. أصلِحُوا - يحافظون

الف) اصلاح کنید - حفظ می کنند ب) اصلاح کردند - حفظ می کنند

۴. مُعْرَضُونَ - فاعلون

الف) رویگردان - انجام دهنده ب) رویگردانان - انجام دهندگان

۵. یزدادوا - اخوه

الف) زیاد کنند - برادران ب) زیاد کردند - برادری

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَّتْ قُلُوبُهُمْ

الف) زمانی که یاد شود خدا می ترسد دل هایشان

ب) زمانی که یاد می کنند خدا را می شود دل آنها

۲. أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا

الف) آنان آنها مؤمن حقیقی هستند

ب) آنان خود مؤمنان حقیقی هستند

۳. فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ

الف) پس اصلاح دادند بین برادرانشان

ب) پس اصلاح دهید بین دو برادرتان

۴. إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا

الف) فقط مؤمنان کسانی هستند که ایمان آوردند

ب) قطعاً مؤمنان کسی هستند که ایمان می آورند

۵. فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ

الف) پس به زودی می آورد خدا قومی را

ب) سپس می آید خدا به سوی قومی که

۶. أَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ

الف) رام و نرم بر مؤمنان ب) خوار و ذلیل برای افراد با ایمان

۷. وَ لَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ

الف) ولی افراد دورو نمی فهمند ب) ولی افراد دو چهره نمی دانند

۸. لِيَزِدُوا إِيمَانًا مَعَ إِيْمَانِهِمْ

الف) قطعاً می افزایند بر ایمانشان ب) تا بیفزایند ایمانی با ایمانشان

ص: ۱۶۲

۹. وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ

الف) و کسانی که آنها از بیهودگی رویگردانند

ب) و کسانی که از سرگرمی رویگردانند

۱۰. الَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ

الف) و کسانی که بر نمازشان مراقبند

ب) و کسانی که بر نمازهایشان محافظت می کنند

۳. آیات درس را با دقت ترجمه کنید.

۴. شماره صفات زیر را در زیر عبارت مربوطه در آیات درس بگذارید:

پاکدامنی؛ صداقت؛ مُصلِح؛ مجاهد؛ خداترس؛ فروتن؛ امانتدار؛ متوکل؛ مراقب نمازها؛ دل آرام؛ عزیز؛ ثابت قدم و غیر متزلزل؛ بی تفاوت نسبت به ملامتگران؛ رام مؤمن و سرسخت کافر؛ متعهد؛ انفاق کننده؛ خدادوست؛ زکات پرداز؛ رویگردان از بیهودگی؛ رشدپذیر.

۲. غیر از صفات بیست گانه فوق که در متن آیات درس آمده است، پنج صفت دیگر بشمارید که از صفات و ویژگی های مؤمنان است.

۳. یکی از صفات برجسته مؤمنان، ادب در محضر رهبر الهی است، آیه ۳ سوره حجرات را با دقت بخوانید، آیا می توانید ترجمه کنید.

ص: ۱۶۳

۱. يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْدُمُوا بَيْنَ يَدَيْ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ . (۱)
۲. يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ أَنْ تَحْبَطَ أَعْمَالُكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ . (۲)
۳. يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَأٍ فَتَبَيَّنُوا أَنْ تُصِيبُوا قَوْمًا بِجَهَالَةٍ فَتُصْبِحُوا عَلَىٰ مَا فَعَلْتُمْ نَادِمِينَ . (۳)
۴. يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَسْخَرْ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ عَسَىٰ أَنْ يَكُونُوا خَيْرًا مِنْهُمْ وَلَا نِسَاءٌ مِنْ نِسَاءٍ عَسَىٰ أَنْ يَكُنَّ خَيْرًا مِنْهُنَّ وَلَا تَلْمِزُوا أَنْفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِاللِّقَابِ بئْسَ الْأَسْمُ الْفُسُوقُ بَعْدَ الْإِيمَانِ وَمَنْ لَمْ يَتُبْ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ . (۴)
۵. يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَبَ بَعْضُكُمْ بَعْضًا أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَنْ يَأْكَلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَّحِيمٌ . (۵)

ص: ۱۶۴

- ۱- (۱) . حجرات: آیه ۱ .
- ۲- (۲) . حجرات: آیه ۲ .
- ۳- (۳) . حجرات: آیه ۶ .
- ۴- (۴) . حجرات: آیه ۱۱ .
- ۵- (۵) . حجرات: آیه ۱۲ .

۶. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ وَمَنْ يَتَّبِعْ خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ فَإِنَّهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ . (۱)

تمرین

عبارات درس را یک بار بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	تَقَدَّمُوا - لا تَقَدَّمُوا	پیش فرستید - پیش بیفتید - پیشی نگیرید	۱	لا تَرْقِعُوا	بالا نروید
۲	بَيْنَ يَدَيْ (یدین)	بین دو دست - پیشاپیش - جلو	۲	جَهْرًا - لا تَجْهَرُوا	آشکارا و بلند سخن گفتن - بلند سخن نگویند
۳	أَصْوَات	جمع صوت - صداها	۳	نَبَأًا	خبر
۴	فَاسِقٍ جمع فَاسِقُونَ	نافرمان - قانون شکن - غیر متعهد	۴	تَبَيَّنُوا	تحقیق کنید
۵	قَوْمٍ مِّن قَوْمٍ	گروهی از مردان گروهی دیگر را	۵	لا يَسْخَرُوا	مسخره نکنند
۶	يَكُونُونَ - أَنْ يَكُونُوا	می باشند - بن که باشند	۶	يَكُنَّ	باشند (زنان)
۷	فَسُوقٍ - اسْمُ الفَسُوقِ	جمع فسق - نام کفرآمیز	۷	لا تَلْمِزُوا	عیب جویی نکنید

ص: ۱۶۵

۱- (۱). نور: آیه ۲۱.

۸	يَتَّبِعُونَ	چه بد است	۸	لا تَنَابَرُوا	لقب بد به هم ندهید - نسبت بد به هم ندهید
۹	يَتُوبُ - لَمْ يَتُوبْ	توبه می کند - توبه نکرد - توبه نکند	۹	ظَنَ	گمان (بد)
۱۰	تَقَدَّمُوا - لَا تَقَدَّمُوا	گناه	۱۰	لَا تَجَسَّسُوا	جست و جو و تحقیق نکنید
۱۱	بَيْنَ يَدَيْ (يَدَيْنِ)	آیا دوست می دارد	۱۱	لَا يَغْتَابُ	غیبت نکند (نکنند)
۱۲	أَصْوَاتٍ	پیروی نکنید	۱۲	لَحْمٍ	گوشت
۱۳	فَاسِقُونَ جمع فَاسِقٍ	آورد	۱۳	كِرْهَاتِهِمْ	اکراه داشتند

پرسش ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. نَبَأٌ - لَحْمٌ - ظَنٌّ

الف) خبر - گوشت - گمان (بد)

ب) اخبار - گوشت - بدگمانی

۲. لَا يَسْخَرُ - لَا يَغْتَابُ

الف) مسخره نکن - غیبت نکن

ب) مسخره نکند - غیبت نکند

۳. لَا تَرْفَعُوا - لَا تَجَسَّسُوا

الف) بالا ببرید - تجسس و جست و جو نکنید

ب) بالا نبرند - جست و جو نکنند

۴. لا تَجْهَرُوا - تَبَيَّنُوا

الف) بلند سخن نگویند - تحقیق کنید

ب) بلند سخن نگویند - تحقیق شود

۵. كَرِهْتُمْ - يَكُونُ

الف) اکراه می دارند - باشند ب) اکراه و باز داشتید - می باشند

۶. لا تَلْمِزُوا - لا تَنَابِزُوا

الف) عیب جویی نکنید - لقب بد به هم نسبت ندهید

ب) عیب جویی نکردند - لقب بد ندادند

۲. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

۱. لا تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ اللَّهِ

الف) پیشی نگیرید جلوتر از خدا ب) پیشی نگیرند بین دو دست خدا

۲. لا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ

الف) بالا نبرند صداهایشان را ب) بالا نبرید صداهایتان را

۳. وَ لا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ

الف) و بلند نکنید برای او گفتار را

ب) و بلند سخن نگویند با او در گفتار

۴. إِنْ جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَأٍ

الف) اگر آمد به سوی شما فاسقی با خبر

ب) اگر آورد برای شما فرد بی تعهدی خبری را

۵. لا يَسْخَرُ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ

الف) مسخره نکنند گروهی از مردان گروهی دیگر را

ب) مسخره نکرد گروهی، گروهی را

ص: ۱۶۷

۶. عَسَىٰ أَنْ يَكُونَ

الف) چه بسا این که باشی ب) چه بسا این که باشند

۷. وَلَا تَنَابَرُوا بِاللِّقَابِ

الف) به یکدیگر نسبت ندهید لقب های (بد) را

ب) بهم نسبت بد و لقب بد ندهند

۸. اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ

الف) دوری کنید از بسیاری از گمان های (بد)

ب) دوری کردند زیاد از بدگمانی

۹. أَيُّحِبُّ أَحَدُكُمْ

الف) آیا دوست دارید که یکی از شما

ب) آیا دوست دارد یکی از شما

۱۰. لَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ

الف) پیروی نکنید گام های شیطانی را

ب) پیروی نکردند گام های شیطان را

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید:

۴. به منظور شناخت جامع تری از اخلاق اسلامی سوره حجرات را مطالعه کنید. در این سوره چند آیه مربوط به اخلاق کریمه و چند آیه مربوط به اخلاق ناپسند و نکوهیده است؟

۵. به نظر شما سوره حجرات یک سوره اخلاقی است یا حکومتی؟ چرا؟

آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن. جلد ۴

سرشناسه: ملک احمدی، علی بمان، ۱۳۳۱ -

عنوان و نام پدیدآور: آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن / علی بمان ملک احمدی.

مشخصات نشر: قم: مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی (ص)، ۱۳۹۲.

مشخصات ظاهری: ۶ ج.: جدول.

فروست: پژوهشگاه بین المللی المصطفی؛ ۱۱۰.

شابک: دوره: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۴۲۱-۷؛ ۵۵۰۰۰ ریال: ج. ۱: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۴۱۵-۶؛ ۵۵۰۰۰ ریال: ج. ۲: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-

۴۱۶-۳؛ ۶۰۰۰۰ ریال: ج. ۳: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۴۱۷-۰؛ ۶۰۰۰۰ ریال: ج. ۴: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۴۱۸-۷؛ ۶۰۰۰۰ ریال: ج. ۵:

۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۴۱۹-۴؛ ۶۰۰۰۰ ریال: ج. ۶: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۴۲۰-۰.

وضعیت فهرست نویسی: فاپا

یادداشت: ج. ۲- ۶ (چاپ اول: ۱۳۹۲).

یادداشت: ج. ۱- ۵ (چاپ دوم: ۱۳۹۳) (فیا).

موضوع: قرآن -- راهنمای آموزشی

موضوع: قرآن -- پرسش ها و پاسخ ها

موضوع: قرآن -- ترجمه -- راهنمای آموزشی

شناسه افزوده: جامعه المصطفی (ص) العالمیه. مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی (ص)

رده بندی کنگره: BP۶۵/۲/م۸۷۳۵/۱۳۹۲

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۱۰۷

شماره کتابشناسی ملی: ۲۳۵۴۲۷۲

ص: ۱

اشاره

بسم الله الرحمن الرحيم

ص: ٢

آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن

علی بمان ملک احمدی

ص: ۳

تحولات اجتماعی و مقتضیات نوپدید دانش‌ها و پدیده‌های نو، نیازهایی را به وجود آورده که پاسخ‌گویی به آن ایجاد رشته‌های تحصیلی جدید و تربیت چهره‌های متخصص را ضروری می‌نماید. از این رو کتاب‌های آموزشی نیز باید با توجه به این دگرگونی‌ها تألیف شود.

جهانی‌شدن و گسترش سلطه فرهنگی غرب در سایه رسانه‌های فرهنگی و ارتباطی اقتضا دارد که دانش پژوهان و علاقه‌مندان به این مباحث، با اندیشه‌های بلند و ارزش‌های متعالی آشنا شوند و این مهم با ایجاد رشته‌های تخصصی، تولید متون جدید و غنی، گسترش دامنه آموزش و تربیت سازمان‌یافته دانشجویان به سرانجام خواهد رسید. این فرایند گاه در پرداختن به مباحث بنیادین و تدوین متون تخصصی تعریف می‌شود و گاه در نگارش بحث‌های علمی، اما نه چندان پیچیده و تخصصی به ظهور می‌رسد.

از طرفی بالندگی مراکز آموزشی در گرو نظام آموزشی منسجم، قانونمند و پویاست. بازنگری در متن‌ها و شیوه‌های آموزشی و به روز کردن آنها نیز این انسجام و پویایی و در نتیجه نشاط علمی مراکز آموزشی را در پی دارد.

در این بستر، حوزه های علوم دینی به برکت انقلاب شکوهمند اسلامی، سالیانی است که در اندیشه اصلاح ساختار آموزشی و بازنگری متون درسی اند.

«جامعه المصطفی صلی الله علیه و آله العالمیه» به عنوان بخشی از این مجموعه که رسالت بزرگ تعلیم و تربیت طلاب غیر ایرانی را بر عهده دارد، تألیف متون درسی مناسب را سرلوحه تلاش قرار داده و تدوین و نشر متون درسی در موضوعات گوناگون علوم دینی، حاصل این فرایند است.

«مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی صلی الله علیه و آله» با قدردانی و سپاس از فاضل ارجمند جناب آقای علی بمان ملک احمدی مؤلف کتاب آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن و تمام عزیزانی که در تولید این اثر همیاری و همفکری داشته اند، آن را به جویندگان فرهنگ و اندیشه ناب اسلامی تقدیم می کند.

مرکز بین المللی

ترجمه و نشر المصطفی صلی الله علیه و آله

ص: ۶

حقیقت‌مداری اصیل‌ترین و زیباترین راز هستی و حقیقت‌طلبی ماندگارترین و برترین گرایش آدمی است.

داستان پر رمز و راز حقیقت‌جویی بشر، سرشار از هنرنمایی مؤمنان، مجاهدان و عالمانی است که با تمسک و پای‌بندی به حقیقت بی‌منتها، در مصاف بین حق و باطل، سربلندی و شرافت ذاتی حق را نمایان ساخته‌اند و در این میان، چه درخشندگی چشم‌نوازی در اسلام عزیز است که علم را به ذات خود، شرافتمند و فخیم دانسته و از باب تا محراب، کائنات را سراسر علم و عالم و معلوم می‌نمایاند و در مکتب آن، جز اولوالعلم و راسخان در مسیر طلب دانش، کسی را توان دست‌یابی به گنجینه‌های حکمت نیست.

علم برخاسته از وجدان پاک و عقل سلیم، در پرتو انوار آسمانی وحی، هم به فرد کمال‌انسانی، عظمت روحی و رشد معنوی می‌بخشد و فکر، اندیشه و خیال او را به پرواز درمی‌آورد، و هم جامعه را سمت و سوی سعادت‌مندان به‌بخشیده و آن را به جامعه‌ای متمدن و پیشرو متحول می‌کند. بی‌توجهی یا کوتاه‌فکری است اگر فرد و جامعه‌ای به دنبال عزت، استقلال، هویت، امنیت، سعادت و سربلندی

مادی و معنوی باشد، اما آن را در صراطی غیر از حقیقت طلبی، علم اندوزی و حکمت مداری الهی طلب نمایند.

انقلاب سراسر نور اسلامی ایران که داعیه جهانی سازی کلمه الله و برپایی تمدن جهانی اسلام را داشته و فروپاشی و افول تمدن های پوشالی غرب و شرق را به نظاره نشسته است، با اندیشه فقهاتی در اداره حکومت و نظریه مترقی «ولایت فقیه»، طرازی از مسئولیت ها و مأموریت های حوزه های علمیه و روحانیت را عرضه نمود که امید و نشاط را نه تنها در شیعیان و مسلمانان، بلکه در دل تمامی آزادی خواهان و حق طلبان سراسر جهان زنده ساخت.

در این راستا، رهبر فرزانه انقلاب (مدظله) با عزمی مصمم و با تمامی توان، همچون پیر و مراد خود خمینی کبیر رحمه الله، در صحنه حاضر شده و با تأکید بر اهمیت و فوریت این حرکت فراگیر و بی وقفه، همه توانمندی ها و اراده ها را جهت تحقق جنبش نرم افزاری و نهضت تولید علم و تحول در علوم انسانی و نیز یافتن راه های میان بر و دانش افزا راهبری و رصد می کنند.

جامعه المصطفی صلی الله علیه و آله العالمیه، نمادی درخشان از این رسالت جهانی و همت بین المللی انقلاب اسلامی است که بار مسئولیت تربیت مجتهدان، عالمان، محققان، متخصصان، مدرسان، مبلغان، مترجمان، مربیان و مدیران پارسا، متعهد و زمان شناس را بر دوش داشته و با تبیین، تولید و تعمیق اندیشه دینی و قرآنی و گسترش مبانی و معارف اسلامی، به نشر و ترویج اسلام ناب محمدی صلی الله علیه و آله و معارف بلند و تابناک مکتب اهل بیت علیهم السلام جامه تحقق می پوشاند.

پژوهشگاه بین المللی المصطفی صلی الله علیه و آله نیز که مهم ترین و گسترده ترین مجموعه پژوهشی المصطفی صلی الله علیه و آله است، بومی سازی و بازتولید اندیشه دینی معاصر، متناسب

با نیازها و اقتضائات عرصه بین الملل، تبیین، تولید و تعمیق اندیشه دینی، گشودن افق های جدید فکری و معرفتی در دنیای معاصر، پاسخ گویی به مسائل و شبهات فکری و معرفتی مخاطبان و تأمین و تدوین متون و منابع درسی و کمک درسی، به ویژه با رویکرد اسلامی سازی علوم و پشتیبانی علمی از فعالیت های سازمانی المصطفی صلی الله علیه و آله را از جمله مأموریت ها و تکالیف خود می داند.

اثر علمی پیش روی نیز که به همت مؤلف محترم جناب آقای علی بمان ملک احمدی به عنوان کتاب کمک آموزشی برای رشته معارف اسلامی تهیه و تدوین شده است، درچارچوب همین اهداف و برنامه های پژوهشگاه و مبتنی بر نیازسنجی های صورت گرفته، تدوین و برای استفاده خوانندگان محترم تقدیم شده است.

در پایان لازم است ضمن ارج نهادن به تلاش های خالصانه مولف محترم، از کلیه دست اندرکاران محترم آماده سازی و انتشار این اثر ارزشمند، به ویژه همکاران محترم مرکز بین المللی نشر و ترجمه المصطفی صلی الله علیه و آله و همه عزیزانی که به نحوی در تدوین و انتشار آن نقش داشته اند، قدردانی و تشکر نماییم و از خداوند متعال برای ایشان و همه خادمان عرصه تبلیغ و نشر مفاهیم و معارف دینی، آرزوی بهروزی، موفقیت و سعادت نماییم.

پژوهشگاه بین المللی

المصطفی صلی الله علیه و آله

۱. آیات الهی تکوینی (پدیده های طبیعی) ۱۳
۲. آیات الهی تشریحی (وحی، معجزات، انبیاء) ۱۷
۳. صفات الهی ۲۲
۴. صفات خداوند (۲) ۲۶
۵. تشریح دین و قانون گذاری ویژه خداست ۳۱
۶. هدایت الهی ۳۵
۷. ولایت الله ۴۰
۸. نفی ولایت غیر الله ۴۴
۹. الوهیت الله ۴۹
۵۴. ربوبیت الله ۵۴
۱۱. دعاهای قرآنی (بهره گیری و برخورداری از ربوبیت الله) ۵۹
۱۲. خالقیت الله ۶۴
۱۳. رازقیت الله ۶۹
۱۴. مالکیت الله ۷۴
۱۵. ملوکیت و فرمانروایی الله ۷۹
۱۶. حاکمیت الله ۸۴
۱۷. عبودیت الله ۹۰
۱۸. حق و حاکمیت آن ۹۵
۱۹. تقوای الهی و خدامداری انسان ۱۰۱

۲۰. آثار تقوای الهی ۱۰۶

ص: ۱۱

۲۱. سرانجام متقین ۱۱۱

۲۲. تأییدات الهی و بشارات امیدبخش خدای مهربان ۱۱۶

۲۳. نقش شیطان ۱۲۱

۲۴. نقش فرشتگان ۱۲۶

۲۵. سنّت های الهی و اراده حاکم او ۱۳۱

۲۶. توکل بر خداوند ۱۳۶

۲۷. نفاق و منافقین ۱۴۰

۲۸. فسق و فاسقین ۱۴۵

۲۹. عصیان و سرپیچی از فرامین رهبر ۱۵۰

۳۰. دنیاگرایی ۱۵۶

ص: ۱۲

(پدیده های طبیعی)

۱. وَ مِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ إِذَا أَنْتُمْ بَشَرٌ تَنْتَشِرُونَ . (۱)

۲. وَ مِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَ جَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَ رَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ .

(۲)

۴. وَ مِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ اخْتِلَافُ أَلْسِنَتِكُمْ وَ أَلْوَانِكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِلْعَالَمِينَ . (۳)

۵. وَ مِنْ آيَاتِهِ مَنَامُكُمْ بِاللَّيْلِ ۴ وَ النَّهَارِ وَ ابْتِغَاؤُكُمْ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ . (۴)

ص: ۱۳

۱- (۱) . روم: آیه ۲۱ .

۲- (۲) . روم: آیه ۲۰ .

۳- (۳) . روم: آیه ۲۲ .

۴- (۵) . روم: آیه ۲۳ .

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
خاک	تُرَابٌ	۱	نشانه‌ها	آیات	۱
پراکنده می‌شوید	تَنْتَشِرُونَ	۲	سپس	ثُمَّ	۲
آرام بگیرید	تَسْكُنُوا	۳	شما	أَنْتُمْ	۳
دوستی	مَوَدَّةٌ	۴	خودتان	أَنْفُسِكُمْ	۴
زبان‌ها	اللِّسَانِ	۵	رنگ‌ها	الْوَانِ	۵
دانشمندان	عَالِمِينَ	۶	قرار داد	جَعَلَ	۶
			تفکر می‌کنند - می‌اندیشند	يَتَفَكَّرُونَ	۷
خواب	مَنَامٌ	۷	تفاوت	إِخْتِلَافٌ	۸
بخشش - لطف	فَضْلٍ	۸	طلب کردن - به‌دست آوردن	إِبْتِغَاءٌ	۹
			هنگامی که - در آن هنگام	إِذَا	۱۰
می‌شوند	يَسْمَعُونَ	۹			

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. فَضْلٍ - مَنَامٌ - تُرَابٍ

الف) بخشش - خواب - خاک ب) برتری - خواب - گل

۲. يَسْمَعُونَ - تَسْكُنُوا

الف) می‌شنوند - آرامش بگیرید ب) می‌شنوید - آرامش گیرند

۳. مَوَدَّةٌ - الْوَانِ

الف) دوستی - زبان‌ها ب) دوستی - رنگ‌ها

۴. أَلْسِنَهُ - عَالَمِينَ

الف) رنگ ها - جهانیان ب) زبان ها - دانشمندان

۵. تَنْشُرُونَ - أَنْتُمْ

الف) پراکنده می شوید - شما ب) پراکنده می شوند - آنها

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ

الف) آفرینش شما از خاک ب) آفرید شما را از خاک

۲. إِذَا أَنْتُمْ بَشَرٌ

الف) در آن هنگام شما (به صورت) بشری

ب) هنگامی که آنها بشرند

۳. أَنْ خَلَقَ لَكُمْ

الف) این که خلق کرد برای شما ب) قطعاً آفرید شما را

۴. لَتَسْكُنُوا إِلَيْهَا

الف) تا آرامش گیرید در کنار آنها

ب) برای آرامش به سوی آن

۵. جَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً

الف) قرار دهد بین آنها دوستی ب) قرار داد بین شما دوستی

۶. اِخْتِلَافُ أَلْسِنَتِكُمْ

الف) تفاوت زبان های شما ب) تفاوت رنگ های آنها

۷. مَنَامُكُمْ بِاللَّيْلِ

الف) خواب شما در شب ب) خواب آنها در شب

ص: ۱۵

الف) به دست آورید شما ب) به دست آوردن شما

۹. مِنْ فَضْلِهِ

الف) از بخشش خداوند ب) از بخشش او

۱۰. لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ

الف) برای قومی که می شنوند ب) برای گروهی شنوا

۳. برخی دیگر از آیات طبیعی را که در اطراف خود مشاهده می کنید نام ببرید.

۴. عبارات درس را به صورت زیرنویس، کلمه به کلمه و با دقت ترجمه کنید.

انس با قرآن در خانه

۱. متن درس را برای یادگیری بهتر و بیشتر برای اعضای خانواده خود ترجمه کنید.

۲. تمرین آزاد را با استفاده از معنای کلمات داده شده به کمک اعضای خانواده خود ترجمه کنید.

آیات زیر را به کمک اعضای خانواده خود کلمه به کلمه ترجمه نمایید.

- حم تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ .

- إِنَّ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِلْمُؤْمِنِينَ .

- وَ فِي خَلْقِكُمْ وَ مَا يَبُثُّ مِنْ دَائِهِ آيَاتٌ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ .

- وَ اِخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَ النَّهَارِ وَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ رِزْقٍ .

- فَأَخْبَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَ تَصْرِيْفِ الرِّيحِ آيَاتٌ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ . (۱)

ص: ۱۶

۲- آیات الهی تشریحی (وحی، معجزات، انبیاء)

اشاره

۱. تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ تَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ فَبَأَىٰ حَدِيثٍ بَعْدَ اللَّهِ آيَاتِهِ يُؤْمِنُونَ . (۱)

۲. وَ لَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَ مَا يَكْفُرُ بِهَا إِلَّا الْفَاسِقُونَ . (۲)

۳. وَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ . (۳)

۴. وَ مَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِآيَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ . (۴)

۵. لَا تَتَّخِذُوا آيَاتِ اللَّهِ هُزُوًا وَ اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ . (۵)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
می خوانیم - تلاوت می کنیم	تَتْلُوا	۱	این - آن	تِلْكَ	۱

ص: ۱۷

۱- (۱) . جاثیه: آیه ۶.

۲- (۲) . بقره: آیه ۹۹.

۳- (۳) . حدید: آیه ۱۹.

۴- (۴) . غافر: آیه ۷۸.

۵- (۵) . بقره: آیه ۲۳۱.

سخن	حَدِيثِ	۲	کدام یک - کدام	أَيَّ	۲
دلایل روشن	بَيِّنَاتٍ (جمع بَيِّنَه)	۳	ایمان می آورند	يُؤْمِنُونَ	۳
کفر نمی ورزد	مَا يَكْفُرُ	۴	قطعاً	لَقَدْ	۴
جهنم	جَحِيمٍ	۵	نازل کردیم - فرو فرستادیم	أَنْزَلْنَا	۵
بیاورد	يَأْتِي بـ	۶	تکذیب کردند - دروغ پنداشتند	كَذَّبُوا	۶
			نمی باشد	مَا كَانَ	۷
نگیرید	لَا تَتَّخِذُوا	۷	می آید	يَأْتِي	۸
مسخره	هُزُؤًا	۸	نافرمانان	فَاسِقُونَ	۹

پرسش ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. حَدِيثِ - جَحِيمٍ - أَيَّ

الف) سخن - آتش - کدام

ب) سخن - جهنم - کدام یک

۲. نَتَلُّوا - لَا تَتَّخِذُوا - يُؤْمِنُونَ

الف) می خوانیم - بنگرید - ایمان می آورند

ب) خوانیدم - بنگرند - ایمان می آورند

۳. بَيِّنَاتٍ - هُزُؤًا - حَدِيثِ

الف) دلایل روشن - مسخره - سخن

ب) دلیل روشن - دروغ - سخن

۴. مَا يَكْفُرُ - يَأْتِي - مَا كَانَ

الف) کفر نورزید - آورد - نبود

ب) کفر نمی ورزد - می آید - نمی باشد

۵. كَذَّبُوا ب-- يَأْتِي ب

الف) تکذیب کردند - بیاورد ب) تکذیب کنید - آورد

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. نَتْلُوها عَلَيْكَ بِالْحَقِّ

الف) می خوانیم آن را بر تو به درستی

ب) خواندیم آن را بر شما به راستی

۲. فَبَأَيِّ حَدِيثٍ

الف) پس به کدام سخن ب) پس به هر سخنی

۳. آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ

الف) آیاتی روشن ب) نشانه ای روشن

۴. وَ مَا يَكْفُرُ بِهَا إِلَّا

الف) کفر نورزید به آن مگر

ب) کفر نمی ورزد به آن مگر

۵. كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا

الف) تکذیب کردند آیات را

ب) تکذیب کردند آیات ما را

٦. أصحاب الجحيم

ص: ١٩

الف) اهل جهنم ب) داخل جهنم

۷. وَ مَا كَانَ لِرَسُولٍ

الف) نمی باشد برای پیامبری ب) آن چه بود برای پیامبر

۸. أَنْ يَأْتِيَ بِآيَةٍ

الف) این که بیاورد معجزه ای ب) قطعاً آورد معجزه ای

۹. لَا تَتَّخِذُوا آيَاتِ اللَّهِ

الف) نگرفتند آیات خدا را ب) نگیرید آیات خدا را

۱۰. وَ اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ

الف) و به یاد آرید نعمت خدا را

ب) به یاد آورند نعمت های خدا را

۳. آیات درس را به صورت زیرنویس، کلمه کلمه و با دقت ترجمه کنید.

انس با قرآن در خانه

۱. متن درس را به منظور یادگیری بهتر و ماندگارتر (تثبیت) برای اعضای خانواده خود ترجمه کنید.

۲. آیات زیر را با استفاده از معنای کلمه های داده شده ترجمه کنید:

۱. تِلْكَ آيَاتُ الْقُرْآنِ وَ كِتَابٍ مُّبِينٍ هُدًى وَ بُشْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ . (۱)

۲. كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ . (۲)

۳. هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ . (۳)

ص: ۲۰

۱- (۱) . نمل: آیه ۱ و ۲.

۲- (۲) . بقره: آیه ۲۱۹ و ۲۶۶.

۳- (۳) . آل عمران: آیه ۷.

۴. إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ لَا يَهْدِيهِمُ اللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ . (۱)

۵. وَ لَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا أَنْ أَخْرِجْ قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ . (۲)

کلمه های آشنا

لعلّ: به امید این که هُنَّ: آنها

لا یؤمنون: ایمان نمی آورند لایهدی: هدایت نمی کند

ألیم: دردناک لقد: قطعاً

ص: ۲۱

۱- (۱) . نحل: آیه ۱۰۴.

۲- (۲) . ابراهیم، آیه ۵.

۱. هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ . (۱)
۲. وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ . (۲)
۳. رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَاعْفِرْ لَنَا رَبَّنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ . (۳)
۴. وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ إِنَّ اللَّهَ بِعِبَادِهِ لَخَبِيرٌ بَصِيرٌ . (۴)
۵. عَسَى اللَّهُ أَنْ يَجْعَلَ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ الَّذِينَ عَادَيْتُمْ مِنْهُمْ مَوْدَّةً وَاللَّهُ قَدِيرٌ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ . (۵)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	غَيْبٍ	پنهان	۱	قَاتِلُوا	کارزار کنید - بجنگید

ص: ۲۲

- ۱- (۱) . حشر: آیه ۲۲.
- ۲- (۲) . بقره: آیه ۲۴۴.
- ۳- (۳) . ممتحنه: آیه ۵.
- ۴- (۴) . فاطر: آیه ۳۱.
- ۵- (۵) . ممتحنه: آیه ۷.

۲	شَهَادَةٌ	آشکارا - ظاهر	۲	إِعْلَمُوا	بدانید
۳	أَوْحَيْنَا	وحی کردیم	۳	عَالِمٌ	دانا
۴	سَمِيعٌ	شنوا	۴	لَا تَجْعَلْ	قرار نده
۵	مُصَدِّقٌ	تصدیق کننده	۵	فِتْنَةً	(وسیله) آزمایش و آزار
۶	بَيْنَ يَدَيْهِ	پیشاپیش آن	۶	إِغْفِرْ	بیامرزد
۷	عِبَادٌ	بندگان	۷	أَنْتَ	تو
۸	يَجْعَلُ	قرار می دهد			
۹	مَوَدَّةٌ	دوستی	۸	عَسَى	چه بسا - امید است
۱۰	لِئَا	برای آن چه - آن چه را که	۹	عَادَيْتُمْ	عداوت و دشمنی داشتید - دشمن داشتید

پرسش ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. عَالِمٌ - أَنْتَ - عِبَادٌ

الف) دانا - تو - بندگان (ب) جهان - تو - بندگی

۲. لَا تَجْعَلُنَا فِتْنَةً

الف) قرار نده (وسیله) آزمایش و آزار

ب) قرار نده ما را (وسیله) آزمایش و آزار

۳. إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ

الف) این که تو عزیز هستی (ب) قطعاً تو خود شکست ناپذیری

۴. الَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ

الف) کسی که وحی کردیم به تو (ب) آن چه وحی کردیم به سوی تو

۵. مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ

الف) تصدیق کننده آن چه را پیش آن است

ص: ۲۳

ب) تصدیق می کند آن چه را قبل از آن است

۶. إِنَّ اللَّهَ بِعِبَادِهِ

الف) قطعاً خداوند نسبت به بندگانش

ب) قطعاً خدا بندگان را

۷. عَسَى اللَّهُ أَنْ يَجْعَلَ

الف) امید است این که قرار دهی ب) امید است خدا این که قرار دهد

۸. الَّذِينَ عَادَيْتُمْ مِنْهُمْ

الف) کسانی را که دشمن داشتید از آنها

ب) هر کس را دشمن کرده باشی

۹. وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

الف) و خداوند با گذشت و بخشنده است

ب) و خداوند آمرزنده و مهربان است

۲. آیات درس را کلمه به کلمه ترجمه نمایید.

انس با قرآن در خانه

۱. برای تثبیت آموخته ها در ذهن خود، متن درسی را برای اعضای خانواده ترجمه نمایید.

۲. عبارات زیر را کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

۱. لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ . (۱)

۲. لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ . (۲)

ص: ۲۴

۳. إِنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ . (۱)

۴. فَأُولَئِكَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَعْفُوَ عَنْهُمْ وَكَانَ اللَّهُ عَفُوًّا غَفُورًا . (۲)

۵. ذَلِكَ خَيْرٌ لَكُمْ عِنْدَ بَارئِكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ . (۳)

کلمه های آشنا

نصیر: یاور اولئک: آنان

عسی: چه بسا غفور: آمرزنده

خیر: بهتر رب: خالق

تاب: توبه پذیرفت، نظر رحمت کرد توّاب: بسیار توبه پذیر

ص: ۲۵

۱- (۱) . توبه: آیه ۱۱۶ .

۲- (۲) . نساء: آیه ۹۹ .

۳- (۳) . بقره: آیه ۵۴ .

اشاره

۱. اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ . (۱)
۲. وَ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ إِنَّ رَبِّي رَحِيمٌ وَدُودٌ . (۲)
۳. وَ مَا كَانَ اللَّهُ لِيُضَيِّعَ إِيمَانَكُمْ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَرُؤُوفٌ رَحِيمٌ . (۳)
۴. وَ اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي أَنْفُسِكُمْ فَاحْذَرُوهُ وَ اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ . (۴)
۵. فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ غَفَّاراً . (۵)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
نمی گیرد	لَا تَأْخُذُ	۱	آمرزش بخواید	اسْتَغْفِرُوا	۱

ص: ۲۶

- ۱- (۱) . بقره: آیه ۲۵۵.
- ۲- (۲) . هود: آیه ۹۰.
- ۳- (۳) . بقره: آیه ۱۴۳.
- ۴- (۴) . بقره: آیه ۲۳۵.
- ۵- (۵) . نوح: آیه ۱۰.

۲	اسْتَغْفِرُ	آمزش بخواه	۲	سِنَّةٌ	خواب سبک
۳	ایمان	باور - اعتقاد	۳	نَوْمٌ	خواب
۴	غفور، غفار	بسیار آمرزنده	۴	وَدُودٌ	دوستدار
۵	فِي أَنْفُسِكُمْ	در درونتان	۵	يُضَيِّعُ	ضایع می کند - از بین می برد
۶	حَيٌّ	زنده	۶	رَءُوفٌ	پر مهر
۷	قِيَوْمٌ	پایدار	۷	اِحْدَرُوهُ	بر حذر باشید - بترسید
۸	تُوبُوا	توبه کنید - بازگردید	۸	حَلِيمٌ	بردبار
۹	اعْلَمُوا	بدانید	۹	قُلْتُ	گفتم
۱۰	يَعْلَمُ	می داند			

پرسش ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. نوم - حلیم - حی

الف) خواب - کاروان - زنده ب) خواب - بردبار - زنده

۲. ودود - رءوف - قیوم

الف) دوستدار - پر مهر - پایدار ب) دوستی - مهربانی - پایدار

۳. لَا تَأْخُذْهُ - لَا يَضِيْعُ

الف) نمی گیرد - از بین نمی برد ب) نمی گیری - از بین نمی بری

۴. احْدَرُوهُ - اعْلَمُوا

الف) بترس - بدان ب) بترسید - بدانید

۵. قُلْتُ - غَفَار

الف) گفتم - بسیار آمرزنده ب) گفتمی - آمرزنده

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ

الف) او زنده پایدار است ب) خدا زنده و پایدار است

۲. لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ

الف) نمی گیرد آن را خواب ب) نمی گیرد او را خواب سبک

۳. اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ

الف) آمرزش بخواه از خدایتان

ب) آمرزش بخواهید از پروردگارتان

۴. إِنَّ رَبِّي رَحِيمٌ

الف) قطعاً پروردگار من مهربان است

ب) قطعاً خدای ما مهربان است

۵. مَا كَانَ اللَّهُ لِيُضَيِّعَ

الف) نمی باشد خدا بر این که نابود کند ب) نباید خدا ضایع کند

۶. إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ

الف) خداوند نسبت به مردم ب) قطعاً خدا نسبت به مردم

۷. أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ

الف) این که خدا می داند ب) که خدا دانست

۸. فَاحْذَرُوهُ

الف) پس بترسید ب) پس بترسید از او

ص: ۲۸

۹. اِسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ

الف) آمرزش بخواهید از پروردگارتان

ب) آمرزش بخواهید از خداوند

۱۰. إِنَّهُ كَانَ غَفَّارًا

الف) قطعاً خداوند آمرزنده است ب) قطعاً او می باشد بسیار آمرزنده

۳. متن درس را به صورت زیرنویس ترجمه نمایید.

با توجه به این که خداوند بخشنده مهربان، رحمت را بر خودش واجب فرموده: كَتَبَ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ. گنه کاران و ستمکاران باید از چه چیزی بترسند؟

انس با قرآن در خانه

۱. به منظور تثبیت آموخته های خود، آنها را به اعضای خانواده خود آموزش بدهید و با مشورت آنان آیات زیر را ترجمه کنید:

۱. فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ رَبُّكُمْ ذُو رَحْمَةٍ وَاسِعَةٍ . (۱)

۲. وَإِذَا جَاءَكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِنَا فَقُلْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ . (۲)

۳. رَحِمَتُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ إِنَّهُ حَمِيدٌ مَجِيدٌ . (۳)

۴. وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ . (۴)

۵. مَا يَفْعَلُ اللَّهُ بِعَذَابِكُمْ إِنْ شَكَرْتُمْ وَآمَنْتُمْ وَكَانَ اللَّهُ شَاكِرًا عَلِيمًا . (۵)

ص: ۲۹

۱- (۱) . انعام: آیه ۱۴۷.

۲- (۲) . انعام: آیه ۵۴.

۳- (۳) . هود: آیه ۷۳.

۴- (۴) . آل عمران: آیه ۸.

۵- (۵) . نساء: آیه ۱۴۷.

لُدُن: نزد قُل: بگو

ذو: دارا، صاحب جاء: آمد

جاء... الذین: آمدند... کسانی که یؤمنون: ایمان می آورند، ایمان دارند

علی نفسه: بر خودش حمید: ستوده

ص: ۳۰

اشاره

۱. شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ مَا وَصَّى بِهِ نُوحًا وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ . (۱)

۲. إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ . (۲)

۳. وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ . (۳)

۴. وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ كُلَّهُ لِلَّهِ . (۴)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
مقرر کرد - قرار داد	شَرَعَ	۱	وحی کردیم	أَوْحَيْنَا	۱
وصیت کرد - سفارش نمود	وَصَّى	۲	نزد	عِنْدَ	۲

ص: ۳۱

۱- (۱) . شوری: آیه ۱۳.

۲- (۲) . آل عمران: آیه ۱۹.

۳- (۳) . آل عمران: آیه ۸۵.

۴- (۴) . انفال: آیه ۳۹.

۳	قاتلوا	بجنگید - کارزار کنید	۳	وَصِينَا	وصیت کردیم - سفارش نمودیم
۴	فتنه	آشوب - آزار - آزمایش	۴	أَقِيمُوا	پا دارید - حاکم کنید
۵	يَكُونُ	باشد	۵	يَبْتَغِ	بجوید - طلب کند
۶	كُلَّةٌ	همه‌اش	۶	لَنْ يُقْبَلَ	هرگز قبول نخواهد شد
			۷	خَاسِرِينَ	زیانکاران
			۸	حَتَّى	تا زمانی که
			۹	لَا تَكُونَنَّ	نباشد

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

۱. وصی - وصینا - وصیت

الف) سفارش کرد - سفارش کردیم - سفارش کردن

ب) سفارش کرد - سفارش کرد ما را - سفارش

۲. أَقِيمُوا - قَاتِلُوا - حَتَّى

الف) به پا دارید - بجنگید - تا زمانی که

ب) به پا دار - بجنگ - تا زمانی که

۳. شَرَعَ - لَا تَكُونَنَّ

الف) مقرر کن - نباشد ب) مقرر کرد - نباشد

۴. يَبْتَغِ - لَنْ يُقْبَلَ

الف) بجوید - هرگز قبول نمی شود

ب) طلب کن - هرگز قبول نمی شود

۵. خَاسِرِينَ - أَوْحِينَا

الف) زیانکاران - وحی کریم ب) زیانکار - وحی می کنیم

ص: ۳۲

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ

الف) مقرر کرد از دین ب) مقرر کرد برای شما از دین

۲. الَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ

الف) آن چه را وحی کردیم به تو ب) آن چه وحی شد به تو

۳. وَصَّيْنَا بِهِ

الف) و آن چه را وصیت کردیم ب) و آن چه را وصیت کردیم به آن

۴. أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ

الف) قطعاً حاکم کن دین را

ب) این که به پا بدارید (حاکم کنید) دین را

۵. إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ

الف) قطعاً دین نزد خداوند ب) دین، نزد خداوند

۶. وَمَنْ يَبْتَغِ

الف) کسی که جست ب) و هر کس بجوید

۷. غَيْرِ الْإِسْلَامِ دِينًا

الف) غیر از اسلام دینی را ب) غیر از دین اسلام

۸. وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ

الف) و در سرای آخرت ب) و او در آخرت

۹. حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةً

الف) تا زمانی که نباشد آشوبی ب) تا نباشی آشوبگر

۱۰. اَلدِّينُ كُلُّهُ لِلّٰهِ

الف) دین همه اش برای خدا ب) دین تمام مردم برای خدا

ص: ۳۳

۳. متن درس را کلمه به کلمه و با دقت ترجمه نمایید.

۴. چرا نزد خداوند جز دین اسلام پذیرفته شدن نیست؟

انس با قرآن در خانه

به منظور انتقال معارف و فهم قرآن به دیگران، سعی کنید آن چه از این درس فرا گرفته اید به اعضای علاقمند از خانواده خود منتقل نمایید و آیات زیر را با کمک و همفکری خانواده خود ترجمه نمایید.

۱. أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ . (۱)

۲. إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ وَ رَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا . (۲)

۳. فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَ اسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا . (۳)

۴. هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَ دِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَ لَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ . (۴)

۵. هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَ دِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَ كَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا . (۵)

کلمه های آشنا

فتح: پیروزی استغفر: آمرزش بخواه

يَدْخُلُونَ: داخل می شوند نَصْرُ: یاری

هدی: هدایت

ص: ۳۴

۱- (۱) . زمر: آیه ۳.

۲- (۲) . نصر: آیه ۱ و ۲.

۳- (۳) . نصر: آیه ۳.

۴- (۴) . صف: آیه ۹.

۵- (۵) . فتح: آیه ۲۸.

۱. قُلْ إِنَّ هُدَى اللَّهِ هُوَ الْهُدَىٰ وَأْمُرْنَا لِنُسَلِّمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ . (۱)
۲. ذَلِكَ هُدَى اللَّهِ يَهْدِي بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحَبِطَ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ . (۲)
۳. مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَنْ يُضِلِّ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْشِدًا . (۳)
۴. إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ . (۴)
۵. أُولَئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِنْ رَبِّهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ . (۵)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	هُدًى	هدایت	۱	أَشْرَكُوا	شرك ورزیدند (بورزند)

ص: ۳۵

- ۱- (۱) . انعام: آیه ۷۱.
- ۲- (۲) . انعام: آیه ۸۵.
- ۳- (۳) . کهف: آیه ۱۷.
- ۴- (۴) . قصص: آیه ۵۶.
- ۵- (۵) . بقره: آیه ۵ و لقمان: آیه ۵.

۲	يُهْدِي	هدایت می کند	۲	حَبِطَ	نابود گشت - نابود می گردد
۳	يَشَاءُ	می خواهد - بخواهد	۳	كَانُوا يَعْمَلُونَ	انجام می دادند - عمل می کردند
۴	عِبَادَ	بندگان	۴	مُهْتَدٍ مُهْتَدِينَ	هدایت یافته - هدایت یافتگان
۵	لَوْ	اگر	۵	يُضِلُّ	گمراه کند
۶	وَلِيٍّ	سرپرست	۶	لَنْ نَجِدَ	هرگز نخواهی یافت - نمی یابی
۷	أَوْلِيكَ	آنان			
۸	مُفْلِحُونَ	رستگاران	۷	مُرْشِدٌ	ارشاد کننده - هدایت کننده
			۸	لَا تَهْدِي	هدایت نمی کنی
			۹	أَحْبَبْتَ	دوست داشتنی (بداری)
			۱۰	أَعْلَمُ	داناتر

پرسش ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. حَبِطَ - مُهْتَدٍ - مُرْشِدٌ

الف) نابود گردید - هدایت شده - ارشاد کننده

ب) نابودی - هدایت کننده - رشد دهنده

۲. أَعْلَمُ - لَوْ - يُضِلُّ

الف) دانا - اگر - گمراه کرد ب) داناتر - اگر - گمراه می کند

۳. كَانُوا يَعْمَلُونَ - أَحَبَّ

الف) عمل می کردند - دوست داشتنی

ب) عمل می کنند - دوست بداری

۴. لَا تَهْدِي - لَنْ تَجِدَ

الف) هدایت نمی کند - هرگز نمی یابد

ب) هدایت نمی کنی - هرگز نمی یابی

۵. أَشْرِكُوا - مُهْتَدِينَ

الف) شرک ورزیدند - هدایت یافتگان

ب) شرک بورزید - هدایت یافته

۲. پاسخ صحیح را علامت بنمید:

۱. إِنَّ هُدَى اللَّهِ

الف) قطعاً هدایت خدا ب) قطعاً هدایت می کند خدا

۲. يَهْدِي بِهِ مَنْ يَشَاءُ

الف) هدایت می کند به وسیله آن هر کس را بخواهد

ب) هدایت می کند هر کس را بخواهد

۳. مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ

الف) هر کس را بخواهد از بندگان

ب) هر کس را بخواهد از بندگانش

۴. وَ لَوْ أَشْرَكُوا لَحَبِطَ عَنْهُمْ

الف) و اگر شرک بورزند حتماً نابود می شود از آنها

ب) و اگر شرک ورزیدند نابود می گردد عملشان

۵. مَنْ يَهْدِ اللَّهُ

الف) هر کس هدایت شود به خدا

ب) هر کس را هدایت کند خداوند

۶. وَ مَنْ يُضِلِّ

ص: ۳۷

الف) و هر کس را گمراه کند خدا ب) و هر کس را (خدا) گمراه کند

۷. إِنَّكَ لَا تَهْدِي

الف) قطعاً تو هدایت نمی کنی ب) قطعاً هدایت نمی شوی

۸. مَنْ أَحْبَبَتْ

الف) هر کس را دوست بدارم ب) هر کس را دوست بداری

۹. وَ لَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي

الف) ولی خداوند هدایت می کند ب) ولی خداوند هدایت کرد

۱۰. وَ أَوْلِيكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

الف) آنان رستگار می شوند ب) آنان خود رستگاراند

۳. متن درسی را کلمه به کلمه ترجمه نمایید.

۴. برای دست یابی به هدایت الهی چه باید کرد؟

انس با قرآن در خانه

۱. آن چه در این درس فرا گرفته اید به اعضای خانواده خود منتقل کنید.

۲. آیات زیر را با مشورت و هم یاری اعضای خانواده ترجمه کنید:

— قُلْ إِنْ هَدَى اللَّهُ هُوَ الْهُدَىٰ وَ لَئِنْ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ الَّذِي جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَ لَا نَصِيرٍ . (۱)

— قُلْ لِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَ الْمَغْرِبُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ . (۲)

— ذَلِكُمْ هُدَىٰ اللَّهِ يَهْدِي بِهِ مَنْ يَشَاءُ وَ مَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ . (۳)

ص: ۳۸

۱- (۱) . بقره: آیه ۱۲۰.

۲- (۲) . بقره: آیه ۱۴۲.

۳- (۳) . زمر: آیه ۲۳.

- إِنَّ اللَّهَ لَهَادِ الَّذِينَ آمَنُوا إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ . (۱)

- قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنِ اهْتَدَى فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ .

(۲)

کلمه های آشنا

قَدْ: قطعاً مالک: نیست برای تو

مِنْ وَكَيْلٍ: هیچ سرپرستی یَشَاءُ: بخواهد، می خواهد

مِنْ هَادٍ: هیچ هدایت کننده ای وَكَيْلٍ: نگاهبان

ص: ۳۹

۱- (۱) . حج: آیه ۵۴.

۲- (۲) . یونس: آیه ۱۰۸.

۱. اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَوْلِيَاؤُهُمُ الطَّاغُوتُ يُخْرِجُونَهُمْ مِنَ النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ . (۱)

۲. وَ مَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَ مَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ . (۲)

۳. أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ فَإِنَّهُ هُوَ الْوَلِيُّ وَ هُوَ يُحْيِي الْمَوْتَى وَ هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ . (۳)

۴. وَ هُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ الْغَيْثَ مِنْ بَعْدِ مَا قَنَطُوا وَ يَنْشُرُ رَحْمَتَهُ وَ هُوَ الْوَلِيُّ الْحَمِيدُ . (۴)

جدول کلمہ ها

تصویر

کلمہ های جدید			کلمہ های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
طغیانگر - طغیانگران - سرکشان	الطَّاغُوتُ	۱	سرپرست	وَلِيٍّ	۱
خارج می کنند	يُخْرِجُونَ	۲	خارج نمی کند	يُخْرِجُ	۲

ص: ۴۰

۱- (۱) . بقره: آیه ۲۵۷.

۲- (۲) . عنکبوت: آیه ۲۲.

۳- (۳) . شوری: آیه ۹.

۴- (۴) . شوری: آیه ۲۸.

عاجزکنندگان - ناتوان کنندگان	مُعْجِزِينَ	۳	تاریکی‌ها	ظُلُمَاتٍ	۳
یاور	نَصِيرٍ	۴	کفر ورزیدند	كَفَرُوا	۴
باران	غَيْثٍ	۵	سرپرستان	أَوْلِيَاءَ	۵
ناامید شدند	قَنَطُوا	۶	شما	أَنْتُمْ	۶
مردگان	مَوْتَى	۷	غیر از خدا - به جای خدا	مِنْ دُونِ اللَّهِ	۷
پراکنده می‌کند - می‌گستراند	يَنْشُرُ	۸	آیا	أَمْ	۸

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. نصیر - أنتم - أم

الف) یاور - آنها - آیا ب) یاور - شما - آیا

۲. غیث - اولیاء

الف) باران - سرپرستان ب) باران - سرپرست

۳. يُخْرِجُ - يُخْرِجُونَ

الف) خارج می‌کند - خارج می‌کنند

ب) خارج می‌شود - خارج می‌شوند

۴. الطاغوت - مُعْجِزِينَ

الف) طغیان - عاجزکننده ب) طغیانگران - عاجزکنندگان

۵. قَنَطُوا - يَنْشُرُ

الف) ناامید شدند - پراکنده شود ب) ناامید شدند - پراکنده می‌کند

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

١. الَّذِينَ آمَنُوا

ص: ٤١

الف) کسانی که ایمان آوردند ب) کسانی که ایمان می آورند

۲. يُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ

الف) خارج می کند آنها را از تاریکی ها

ب) خارج می شوند از تاریکی ها

۳. أَوْلِيَاءُ لَهُمُ الطَّاعُونَ

الف) سرپرستان آنها طغیان گراند ب) سرپرست آنها طغیان گراست

۴. أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ

الف) آنها اهل جهنم هستند ب) آنها اهل آتش هستند

۵. مَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ

الف) آن چه شما عاجز کننده ب) نیستید شما عاجز کنندگان

۶. مَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ

الف) نیستید شما غیر از خدا ب) نیست برای غیر از خدا

۷. أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ

الف) آیا گرفتند غیر او را ب) آیا می گیرند غیر او را

۸. وَ هُوَ يُحْيِي الْمَوْتَى

الف) و او زنده می کند مردگان را ب) و او زنده می کند مرده را

۹. مِنْ بَعْدِ مَا قَنَطُوا

الف) بعد از آن که ناامید شد ب) بعد از آن که ناامید شدند

۱۰. يَنْشُرُ رَحْمَتَهُ

الف) پراکنده می کند رحمتش را ب) می گستراند رحمت را

۳. متن درس را کلمه به کلمه ترجمه نمایید.

۴. چرا کافران دارای سرپرستان متعدّد می باشند؟

ص: ۴۲

۱. به منظور بالا بردن سطح فرهنگ قرآنی خانواده خود، آن چه در این درس فرا گرفته اید به آنها آموزش دهید.

۲. آیات زیر را به کمک اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

- وَ لَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَهُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَ لَكِنْ يُدْخِلُ مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَ الظَّالِمُونَ مَا لَهُمْ مِنْ وَلِيٍّ وَ لَا نَصِيرٍ . (۱)

- إِنَّهُمْ لَنْ يُغْنُوا عَنْكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئاً وَ إِنَّ الظَّالِمِينَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَ اللَّهُ وَ لِيُّ الْمُتَّقِينَ . (۲)

- وَ اللَّهُ أَعْلَمُ بِأَعْدَائِكُمْ وَ كَفَى بِاللَّهِ وَلِيًّا وَ كَفَى بِاللَّهِ نَصِيرًا . (۳)

- وَ مَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ وَلِيٍّ مِنْ بَعْدِهِ . (۴)

- لَيْسَ بِأَمَانِيكُمْ وَ لَا أَمَانِي أَهْلِ الْكِتَابِ مَنْ يَعْمَلْ سُوءاً يُجْزَ بِهِ وَ لَا يَجِدْ لَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَ لَا نَصِيرًا . (۵)

کلمه های آشنا

من وَلِيٍّ: هیچ سرپرستی نصیر: یاور

يُضِلِلِ: گمراه کند أعداء: دشمنان (جمع عدو)

يُجْزَ: پاداش داده می شود لَا يَجِدْ لَهُ: نمی یابد

ص: ۴۳

۱- (۱) . شوری: آیه ۸.

۲- (۲) . جاثیه: آیه ۱۹.

۳- (۳) . نساء: آیه ۴۵.

۴- (۴) . شوری: آیه ۴۴.

۵- (۵) . نساء: آیه ۱۲۳.

١. وَمَنْ يَتَّخِذِ الشَّيْطَانَ وَلِيًّا مِنْ دُونِ اللَّهِ فَقَدْ خَسِرَ خُسْرَانًا مُبِينًا . (١)
٢. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ . (٢)
٣. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَى أَوْلِيَاءَ . (٣)
٤. بَشِّرِ الْمُنَافِقِينَ بِأَنَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا الَّذِينَ يَتَّخِذُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ أَلْيَتُّغُونَ عَنْهُمْ الْعِزَّةَ فَإِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا . (٤)
٥. فَرِيقًا هَدَىٰ وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ إِنَّهُمْ اتَّخَذُوا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَيَحْسَبُونَ أَنََّّهُمْ مُهْتَدُونَ . (٥)

ص: ٤٤

- ١- (١) . نساء: آيه ١١٩ .
- ٢- (٢) . ممتحنه: آيه ١ .
- ٣- (٣) . مائده: آيه ٥١ .
- ٤- (٤) . نساء: آيه ١٣٨ و ١٣٩ .
- ٥- (٥) . اعراف: آيه ٣٠ .

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
زیان کرد	خَسِرَ	۱	بگیرد	يَتَّخِذُ	۱
زیان	خُسْرَانٌ	۲	غیر از خدا - به جای خدا	مِن دُونِ اللّٰهِ	۲
یهود	يَهُودٌ	۳	واضح - آشکار	مُبِينٌ	۳
مسیحیان	نصاری	۴	نگیرد	لَا يَتَّخِذُوا	۴
طلب می کنند - می جویند	يَبْتَغُونَ	۵	دشمن	عَدُوٌّ	۵
سربلندی - شکست ناپذیری - پیروزی	عِزَّةٌ	۶	هدایت کرد	هَدَى	۶
گروهی را	فَرِيقًا	۷	نزد	عِنْدَ	۷
گروه	فَرِيقٌ		هدایت شدگان	مُهْتَدُونَ	۸
مقرر گردید	حَقٌّ	۸	گرفتند	اتَّخَذُوا	۹
ضاللت - گمراهی	ضَلَالَةٌ	۹			
حساب می کنند - گمان می کند	يَحْسِبُونَ	۱۰			

پرسش ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. یهود - نصاری - عدو

الف) قوم یهود - مسیحیان - دشمن

ب) یهودی - مسیحی - دشمنان

۲. خَسِرَ - خُسِرَان - مَبِين

الف) زیان - زیان کرد - آشکارا ب) زیان کرد - زیان - آشکارا

۳. فَرِيقٌ - عِزَّةٌ - عِنْد

الف) گروهی - سربلندی - نزد ب) جدا - قدرت - نزدیک

۴. حَقٌّ - ضَلَالَةٌ

الف) مقرر کن - گمراه ب) مقرر گردید - گمراهی

۵. يَحْسَبُونَ - يَبْتَغُونَ

الف) گمان می کنند - می جویند ب) گمان می کنید - می جوید

۲. پاسخ صحیح را علامت بنید:

۱. وَ مَنْ يَتَّخِذِ الشَّيْطَانَ

الف) و هر کس بگیرد شیطان را ب) و هر کس گرفت شیطان را

۲. خَسِرَ خُسِرَانًا مُبِينًا

الف) زیان رسانده زبانی آشکارا ب) زیان کرده زبانی آشکارا

۳. لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي

الف) نگیرند دشمن مرا ب) نگیرید دشمن مرا

۴. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا

الف) ای کسانی که ایمان آوردند ب) ای کسانی که ایمان آوردید

۵. بِأَنَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

الف) به این که برای آنها عذابی دردناک است

ب) به این که برای شما عذابی دردناک است

۶. الَّذِينَ يَتَّخِذُونَ :

الف) کسانی که می گیرند ب) کسانی که گرفتند

ص: ۴۶

۷. أَیْتَعُونَ عِنْدَهُمُ الْعِزَّةَ

الف) آیا می جویند نزد آنها عزت را

ب) آیا می جویند نزد دشمن عزت را

۸. حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ

الف) مقرر گردید بر شما گمراهی

ب) مقرر گردید بر آنها گمراهی

۹. اتَّخَذُوا الشَّيْطَانَ وَلِيًّا

الف) بگیرد شیطان را سرپرست ب) گرفتند شیطان را سرپرست

۱۰. وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ

الف) و گمان می کنند که آنها ب) و گمان کردند آنها

۳. متن درس را با دقت ترجمه نمایید.

۴. با دقت و تدبر در این آیات رابطه کشورهای اسلامی با استکبار جهانی باید چگونه باشد؟

انس با قرآن در خانه

۱. آن چه در این درس فرا گرفته اید به اعضای خانواده خود بیاموزید.

۲. آیات زیر را با کمک اعضای خانواده ترجمه کنید.

– الَّذِينَ يَتَّخِذُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ . (۱)

– يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَكُمْ هُزُؤًا وَ لَعِبًا مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَ الْكُفَّارَ أَوْلِيَاءَ وَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ كُنتُمْ مُؤْمِنِينَ . (۲)

ص: ۴۷

۱- (۱) . نساء: آیه ۱۳۹.

۲- (۲) . مائده: آیه ۵۷.

– إِنَّا جَعَلْنَا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ . (۱)

– لَا يَتَّخِذِ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ . (۲)

کلمه های آشنا

كُفَّارًا: کافران دون: غیر

إِتَّخَذُوا: گرفتند هُزُواً: مسخره

لَعِبًا: بازیچه او توا: داده شدند

ص: ۴۸

۱- (۱) . اعراف: آیه ۲۷ .

۲- (۲) . آل عمران: آیه ۲۸ .

١. وَ إِلَى تَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ هُوَ أَنْشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ . (١)
٢. شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُو الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ . (٢)
٣. اتَّبِعْ مَا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ . (٣)
٤. اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ . (٤)
٥. هُوَ الْحَيُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ . (٥)

ص: ٤٩

١- (١) . هود: آيه ٦١.

٢- (٢) . آل عمران: آيه ١٨.

٣- (٣) . انعام: آيه ١٠٦.

٤- (٤) . طه: آيه ٨.

٥- (٥) . غافر: آيه ٦٥.

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	تَمُودٌ	قوم تمود	۱	أَنْشَأَ	پدید آورد
۲	أَخَا	برادر	۲	شَهِدَ	گواهی داد - گواهی می‌دهد
۳	قَسَطَ	عدل - داد	۳	عَلِمَ	دانش
۴	إِتَّبَعَ	پیروی کن	۴	قَاتَمَ	به‌پا دارنده
۵	يَادِقُومَ	ای قوم من	۵	أَوْحَى	وحی شد
۶	اعْبُدُوا	بندگی کنید	۶	أَعْرَضَ	روی بگردان
۷	مَا لَكُمْ	نیست برای شما	۷	أَسْمَاءُ	جمع اسم - نام‌ها
۸	مِنَ الْإِنِّ	هیچ خدایی	۸	حُسْنَى	بهتر - بهترین
۹	أَوْلُوا	دارا - صاحب	۹	أَدْعُوهُ	بخوانید
۱۰	حَيٍّ	زنده	۱۰	مُخْلِصِينَ	خالص کنندگان

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. عِلْمٌ - اسْمَاءٌ - قَاتَمٌ

الف) دانش - نام‌ها - به‌پا دارنده ب) علم - نام - به‌پا دارید

۲. حُسْنَى - أَعْرَضَ - أَنْشَأَ

الف) بهترین - رویگردان - پدید آورد

ب) بهتر - رویگردان - پدید بیاور

۳. شَهِدَ - أَوْحَى

الف) گواه - وحی کرد ب) گواهی داد - وحی شد

۴. اذْعُوهُ - مُخْلِصِينَ

الف) بخوان - خالص ب) بخوانید - خالص کنندگان

۵. اعْبُدُوا - اِتَّبِعْ

الف) بندگی کنید - پیروی کن ب) بندگی کن - پیروی کن

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ

الف) ای قوم بندگی خدا کن ب) ای قوم من، بندگی خدا کنید

۲. مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ

الف) نیست برای شما هیچ خدایی ب) نیست برای آنها هیچ خدایی

۳. هُوَ أَنشَأَكُمْ

الف) اوست که می آفریند شما را ب) او آفرید شما را

۴. قَائِمًا بِالْقِسْطِ

الف) به پا دارنده عدل است ب) به پا دار عدل را

۵. مَا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ

الف) آن چه وحی کرد به تو ب) آن چه وحی شد به سوی او

۶. أَعْرَضَ عَنِ الْمُشْرِكِينَ

الف) روی بگردان از مشرکان ب) روی گرداند از مشرکان

۷. الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ

الف) بهترین نام ب) بهترین نام ها

۸. اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

الف) خداوند، نیست خدایی جز او

ب) خداوندی نیست جز او

ص: ۵۱

۹. هُوَ الْحَيُّ فَادْعُوهُ

(الف) او زنده است، پس بخوانید او را

(ب) خدای زنده را بخوانید

۱۰. مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ

(الف) خالص برای اوست دین (ب) خالص کنندگان برای او دین را

۳. متن درس را کلمه به کلمه ترجمه نمایید.

۴. آیا جامعه بشری بخصوص جامعه ادیان توحیدی (یهود و مسیحیت و اسلام) حق دارند که فرمان غیر خدا را ببرند؟ چرا؟

انس با قرآن در خانه

۱. به منظور آشنایی بیشتر اعضای خانواده با معارف قرآن و فهم آن و نیز تثبیت فراگیری خود، این درس را به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

۲. آیات زیر را به کمک اعضای خانواده ترجمه نمایید.

- ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ فَاعْبُدُوهُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ . (۱)

- إِنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَسِعَ كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا . (۲)

- وَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ . (۳)

- وَ هُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَهُ وَ فِي الْأَرْضِ إِلَهُ وَ هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ . (۴)

- وَ مَا أُمُّرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا إِلَهًا وَاحِدًا لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ سُبْحَانَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ . (۵)

ص: ۵۲

۱- (۱) . انعام: آیه ۱۰۲ .

۲- (۲) . طه: آیه ۹۸ .

۳- (۳) . انبیاء: آیه ۲۵ .

۴- (۴) . زخرف: آیه ۸۴ .

۵- (۵) . توبه: آیه ۳۱ .

حَكِيمٌ: کاردان عَلِيمٌ: دانا

مَا امْرُؤًا: مأمور نبودند يَعْبُدُونَ: بندگی می کنند

لِيَعْبُدُوا: برای این که بندگی کنند سُبْحَانَهُ: مُنْزَه و بی عیب است او

عَمَّا: از آن چه يُشْرِكُونَ: شرک می ورزند

ص: ۵۳

١. وَجِئْتُمْ بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا إِنْ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ . (١)
٢. ذَلِكَ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ . (٢)
٣. ذَلِكَ اللَّهُ رَبُّكُمْ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ لَ إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَاتَى تُوْفِكُونَ . (٣)
٤. اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ قَلِيلًا مَا تَدَّكَّرُونَ . (٤)
٥. قُلْ أَعْيَرَ اللَّهُ أَبْعَى رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ وَلَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ إِلَّا عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى ثُمَّ إِلَى رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ . (٥)

ص: ٥٤

١- (١) . آل عمران: آيه ٥٠ و ٥١.

٢- (٢) . فاطر: آيه ١٣.

٣- (٣) . غافر: آيه ٦٢.

٤- (٤) . اعراف: آيه ١٣.

٥- (٥) . انعام: آيه ١٦٤.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
آوردم آمدم	جِئْتُ بِـ جِئْتُ	۱	تقوای خدا را پیشه کنید	اتَّقُوا اللَّهَ	۱
			اطاعت کنید مرا	أَطِيعُونِ	۲
می‌خوانید	تَدْعُونَ	۲	عبادت کنید - بندگی کنید	اعْبُدُوهُ	۳
مالک نیستید	مَا يَمْلِكُونَ	۳	آن	ذَلِكُمْ	۴
پوست هسته خرما	قَطْمِيرٍ	۴	غیر	ذُونٍ	۵
چگونه	أَيِّ	۵	بگو	قُلْ	۶
روی گردان می‌شوید	تُوَفَّكُونَ	۶	آیا	أَمْ	۷
پیروی نکنید	لَا تَتَّبِعُوا	۷	نازل شد	أُنزِلَ	۸
کم است آن چه پند می‌گیرید (چه کم پند می‌گیرید)	قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ	۸	سپس	ثُمَّ	۹
پیروی کنید	إِطِيعُوا	۹	بازگشت	مَرْجِعٌ	۱۰
بجویم - طلب کم	أَتَيْتِ	۱۰			

پرسش‌ها

۱. کلمات هم خانواده کلماتی هستند که هم ریشه و دارای حروفی مشترکند.

به چند مثال زیر توجه کنید:

انزل - أنزل - أنزلنا (نزل)

اذکر - اذكروا - يذكرون - تتذكرون (ذکر)

ص: ۵۵

إِتَّبِعْ - إِتَّبِعُوا - لَا تَتَّبِعُوا (تبع)

حال کامل کنید اُعبُد - اعبدوا - عبد... (عبد)

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. اُنِّی - اُبغی - جئْتُ ب

الف) چگونه - بجویم - آوردم ب) این که - بجویم - آمدم

۲. قلیل - تدعون

الف) کم - می خوانید ب) کم - می خوانند

۳. مَا يَمْلِكُونَ - لَا تَتَّبِعُوا

الف) مالک نیست - پیروی نکن ب) مالک نیستند - پیروی نکنید

۴. تُؤَفِّكُونَ - تَذَكَّرُونَ

الف) روی گردان می شوید - پند می گیرید

ب) روی گردان شدند - پند می گیرند

۵. اتَّبِعُوا - قَطْمِير

الف) پیروی کردند - پوست خرما ب) پیروی کنید - پوست هسته خرما

۳. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. جِئْتُكُمْ بِأَيِّهِ

الف) آوردم نشانه ای ب) بر آوردم برای شما نشانه ای

۲. اتَّقُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا

الف) تقوای خدا پیشه گیرید و اطاعت کنید مرا

ب) تقوا پیشه گیر و اطاعت کنید

۳. تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ

الف) می خوانید غیر از خدا را ب) می خوانید غیر از او را

ص: ۵۶

۴. ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ

الف) این خدا پروردگار شماست ب) این پروردگار آنهاست

۵. خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ

الف) پدید آورنده همه چیز است ب) پدید آورده همه چیز را

۶. فَأَنِّي تُوفِّكُونَ

الف) پس چرا روی می گردانید ب) پس چگونه روی گردان می شوید

۷. مَا أَنْزَلَ إِلَيْكُمْ

الف) آن چه نازل کرد به سوی شما

ب) آن چه نازل شد به سوی شما

۸. قَلِيلًا مَا تَذَكَّرُونَ

الف) کم است آن چه پند می گیرید

ب) چه کم پند می گیرند

۹. غَيْرَ اللَّهِ أَنْبِئَ رَبًّا

الف) غیر خدا را بجویم (به عنوان) پروردگار

ب) غیر خدا را جست (به عنوان) پروردگار

۱۰. إِلَىٰ رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ

الف) به سوی خدا بازگشت شماست

ب) به سوی پروردگار بازگشت شماست

۴. متن درس را با دقت و به صورت زیرنویس ترجمه نمایید.

۵. از عبارت فَأَتَقُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا اللَّهَ در سوره شعراء چه پیام اجتماعی و حکومتی به دست می آید؟

۱. این درس را به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

۲. آیات زیر را به کمک اعضای خانواده با دقت ترجمه نمایید:

- فَلِلَّهِ الْحَمْدُ رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَرَبِّ الْأَرْضِ رَبِّ الْعَالَمِينَ . (۱)

- رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ . (۲)

- قَالَ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنَّ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ . (۳)

- قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ . (۴)

- قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ السَّنْعِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ . (۵)

ص: ۵۸

۱- (۱) . جاثیه, آیه ۳۶.

۲- (۲) . مریم, آیه ۶۵.

۳- (۳) . شعرا: آیه ۲۸.

۴- (۴) . شعرا, آیه ۴۷.

۵- (۵) . مؤمنون, آیه ۸۶.

۱۱-دعاهای قرآنی (بهره گیری و برخورداری از ربوبیت الله)

اشاره

۱. رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ . (۱)
۲. رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ . (۲)
۳. رَبَّنَا إِنَّنا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ . (۳)
۴. رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ . (۴)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های آشنا و تکراری			کلمه های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	حَسَنَةً	نیکی - خوبی	۱	آتِ	بده
۲	ق	نگهدار	۲	لَا تُزِغْ	منحرف نساز

ص: ۵۹

۱- (۱) . بقره: آیه ۲۰۱.

۲- (۲) . آل عمران: آیه ۸.

۳- (۳) . آل عمران: آیه ۱۹۳.

۴- (۴) . آل عمران: آیه ۱۹۱.

هدایت کردی	هَدَيْتَ	۳	دل‌ها	قُلُوبَ	۳
ببخش	هَبْ	۴	ایمان آوردیم	آمَنَّا	۴
بسیار بخشنده	وَهَّابٌ	۵	بیامرز	اغْفِرْهُ	۵
شنیدیم	سَمِعْنَا	۶			
ندا دهنده - دعوت کننده	مُنَادِيٌ	۷	بدی‌ها - زشتی‌ها	سَيِّئَاتٍ	۶
ندا می‌دهد - دعوت می‌کند	يُنَادِي	۸	نیافریدی	مَا خَلَقْتَ	۷
گناهان	ذُنُوبَ	۹	بیهوده - بی‌هدف	بَاطِلٍ	۸
پوشان	كَفَّرَ	۱۰	منزه هستی - پاک هستی	سُبْحَانَكَ	۹

پرسش‌ها

۱. با توجه به کلمات هم خانواده زیر، آنها را کامل کنید.

۱. هُدَى - هدیت - یهدی... (هدی)

۲. خَلَقَ - خَلَقَ - خَلَقْنَا... (خلق)

۳. اغْفِرَ - استغفر... (غفور (غفر)

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. آتٍ - هَبْ - ذُنُوبَ

الف) بده - ببخش - گناه ب) بده - ببخش - گناهان

۲. هَدَيْتَ: يُنَادِي - وَهَّابٌ

الف) هدایت کردی - دعوت می‌کند - بسیار بخشنده

ب) هدایت کردم - دعوت کرد - بخشنده

۳. لا تُرْع - سَمِعْنَا

الف) منحرف نساژ - شنیدم ب) منحرف نساژ - شنیدیم

ص: ۶۰

۴. منادی - سیئات

الف) دعوت کننده - زشتی ها ب) دعوت - بدی ها

۵. کَفَّرَ - ما خَلَقْتَ

الف) پوشاند - خلق نکردم ب) بپوشان - خلق نکردی

۳. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً

الف) در دنیای خوب ب) در دنیا، خوبی

۲. قِنَا عَذَابَ النَّارِ

الف) نگه دار ما را از عذاب آتش ب) نگه دار از عذاب جهنم

۳. لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا

الف) منحرف نساز قلب های ما را ب) نگه دار از عذاب جهنم

۴. مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً

الف) از نزد او رحمت را ب) از نزد خودت رحمت را

۵. رَبَّنَا إِنَّنا سَمِعْنَا

الف) پروردگارا، ما قطعاً شنیدیم ب) پروردگارا قطعاً شنیدیم

۶. أَنْ آمَنُوا بِرَبِّكُمْ

الف) قطعاً ایمان آوردند به پروردگارتان

ب) این که ایمان بیاورید به پروردگارتان

۷. فَاعْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا

الف) پس ببامرز برای ما گناهانمان را ب) پس آمرزید گناهانمان را

۸. كَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا

الف) پوشان زشتی های ما را ب) پوشان از ما زشتی های ما را

ص: ۶۱

۹. ما خَلَقْتَ هذا باطلاً

الف) خلق نکردی این را بیهوده ب) آن چه خلق کردی باطل نیست

۱۰. اِغْفِرْ لِي وَ لِوَالِدَيَّ

الف) بیامرزد پدر و مادر مرا ب) بیامرزد برای من و برای پدر و مادرم

۴. متن درس را با دقت، ترجمه نمایید.

۵. به نظر شما کدام یک از چهار دعای قرآنی ذکر شده، جامع تر است؟ چرا؟

انس با قرآن در خانه

۱. ترجمه آیات متن درس را برای اعضای خانواده خود بازگو کنید.

۲. آیات زیر را با استفاده از معنای کلمات داده شده و با کمک اعضای خانواده ترجمه نمایید:

- رَبَّنَا إِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ . (۱)

- رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَ مِنْ ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا وَ تَقَبَّلْ دُعَاءِ . (۲)

- رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَ لِوَالِدَيَّ وَ لِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ . (۳)

- رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَ لِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَ لَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَؤُوفٌ رَحِيمٌ . (۴)

کلمه های آشنا

جامع: جمع کننده اخوان: برادران

ص: ۶۲

۱- (۱) . آل عمران: آیه ۹.

۲- (۲) . ابراهیم: آیه ۴۰.

۳- (۳) . ابراهیم: آیه ۴۱.

۴- (۴) . حشر: آیه ۱۰.

رَبِّب: شك إجعل: قرار بده

سَبَقُوا: سبقت گرفتند لايُخلف: تخلف نمی کند

لَا تَجْعَل: قرار نده میعاد: وعده

ذُرِّيَّتِي: فرزندانم غَلٌّ: كینه

تَقَبَّل: قبول کن و الْوَالِدَيْنِ: پدر و مادرم

ص: ۶۳

١. وَ مَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ . (١)
٢. الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَ هُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ . (٢)
٣. لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ . (٣)
٤. وَ لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ سَلَالَةٍ مِنْ طِينٍ * ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً فِي قَرَارٍ مَكِينٍ * ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظَامًا فَكَسَوْنَا الْعِظَامَ لَحْمًا * ثُمَّ أَنْشَأْنَاهُ خَلْقًا آخَرَ فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ . (٤)
٥. أَفَمَنْ يَخْلُقُ كَمَنْ لَا يَخْلُقُ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ . (٥)

ص: ٦٤

١- (١) . ذاريات: آيه ٥٦.

٢- (٢) . ملك: آيه ٢.

٣- (٣) . تين: آيه ٤.

٤- (٤) . مؤمنون: آيه ١٢-١٤.

٥- (٥) . نحل: آيه ١٧.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
خلق نکردم	مَا خَلَقْتُ	۱	نوع جنیان	جِنَّ	۱
عبادت می‌کند	يَعْبُدُونَ	۲	نوع انسان	إِنْس	۲
تا عبادت کنند مرا	لِيَعْبُدُونِي	۳	مرگ	مَوْتٌ	۳
آزمایش کند	يَبْلُو	۴	زندگی	حَيَاةٌ	۴
خلق کردیم	خَلَقْنَا	۵	کدام یک از شما	أَيُّكُمْ	۵
ساختار	تَقْوِيمٌ	۶	نیکوتر - بهتر - بهترین	أَحْسَنُ	۶
عصاره - چکیده	سُلَالَةٍ	۷	آمرزنده	غَفُورٌ	۷
گل	طِينٍ	۸	آفرینش	خَلْقٌ	۸
خلق کردیم - ایجاد کردیم	أَنْشَأْنَا	۹	آفرینندگان	خَالِقِينَ	۹
خلق می‌کند - می‌آفریند	يَخْلُقُ	۱۰	مبارک است - پربرکت است	تَبَارَكَ	۱۰
متوجه می‌شوید - بنده می‌گیرید	تَذَكَّرُونَ	۱۱	مانند کسی است که	كَمَنْ	۱۱

پرسش‌ها

۱. آن چه از ۳ خانواده (ریشه) زیر می‌دانید بنویسید.

خلق:....

عبد:....

ذکر:....

ص:۶۵

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. تقویم - طین - سلاله

الف) ساختار - گل چکیده ب) ساختار - خاک - چکیده

۲. یُخْلَقُ - خَلَقْنَا - خَالِق

الف) می آفریند - آفریدیم - آفریننده

ب) آفرید - آفریدیم - آفریننده

۳. یُعْبُدُونَ - تَذَكَّرُونَ

الف) عبادت می کنید - متوجه می شوند

ب) عبادت می کنند - متوجه می شوید

۴. خَلَقْتُ - أُنْشَأْنَا

الف) خلق کردم - ایجاد کردم ب) خلق کردم - ایجاد کردیم

۵. لِيُؤْمِنُوا - لِيُعْبُدُونَ

الف) تا بیازماید - تا بندگی کنند مرا

ب) برای آزمایش - برای بندگی

۳. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ

الف) نیافریدم جن و انس را

ب) جن و انس را جز برای پرستش نیافریدم

۲. إِلَّا لِيُعْبُدُونِ

الف) مگر برای این که بندگی کنند ب) مگر برای این که بندگی کنند مرا

۳. الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ

الف) کسی کہ آفرید مرگ را ب) کسی کہ می آفریند مرگ را

ص: ۶۶

۴. أَتَيْكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا

الف) کدام یک شما بهترین عمل

ب) کدام یک بهترین انجام می دهد

۵. فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ

الف) در ساختاری خوب ب) در بهترین ساختار

۶. مِنْ سُلَالَةٍ مِنْ طِينٍ

الف) از چکیده ای از گل ب) از چکیده ای از خاک

۷. ثُمَّ أَنْشَأْنَاهُ

الف) سپس آفرید آن را ب) سپس آفریدیم او را

۸. خَلَقًا آخَرَ

الف) آفرینشی دیگر ب) آفرینشی بهتر

۹. أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ

الف) بهترین خلق کنندگان ب) خلق کننده ای بهتر

۱۰. كَمَنْ لَا يَخْلُقُ

الف) کسی که خلق کرد ب) مانند کسی است که خلق نمی کند

۴. متن درس را با دقت ترجمه و زیرنویس نمایید.

۵. منظور از خلق آخر که خداوند به خاطر آن به خود تبریک می گوید چیست؟

انس با قرآن در خانه

۱. این درس را برای اعضای خانواده خود بازگو کنید.

۲. آیات زیر را به کمک اعضای خانواده ترجمه کنید:

- هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا . (١)
- وَ مَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَ مَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ . (٢)
- الَّذِي أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلَقَهُ وَ بَدَأَ خَلْقَ الْإِنْسَانِ مِنْ طِينٍ . (٣)
- أَوْ لَا يَذْكُرُ الْإِنْسَانَ أَنَا خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ وَ لَمْ يَكُ شَيْئًا . (٤)
- اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ ضَعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ ضَعْفٍ قُوَّةً ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفًا وَ شَيْبَةً . (٥)

کلمه های آشنا

أنا: این که ما بالحق: هدفدار

ولا يذكر: آیا متوجه نمی شود

یادآوری

آیه آخر، مراحل خلقت یعنی کودکی، جوانی، و پیری را متذکر می شود.

ص: ۶۸

۱- (۱) . بقره: آیه ۲۹.

۲- (۲) . حجر: آیه ۸۵.

۳- (۳) . سجده: آیه ۷.

۴- (۴) . مریم: آیه ۶۷.

۵- (۵) . روم: آیه ۵۴.

١. وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا مِنَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ . (١)
٢. إِنَّ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ لَكُمْ رِزْقًا فَابْتَغُوا عِنْدَ اللَّهِ الرِّزْقَ وَاعْبُدُوهُ وَاشْكُرُوا لَهُ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ . (٢)
٣. يَا أَيُّهَا النَّاسُ اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ هَلْ مِنْ خَالِقٍ غَيْرِ اللَّهِ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ . (٣)
٤. أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ . (٤)
٥. وَ مَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا . (٥)

ص: ٤٩

١- (١) . نحل: آية ٧٣.

٢- (٢) . عنكبوت: آية ١٧.

٣- (٣) . فاطر: آية ٣.

٤- (٤) . روم: آية ٣٧.

٥- (٥) . هود: آية ٦.

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
مالک نیست	لَا يَمْلِكُ	۱	بندگی می‌کنند - عبادت می‌کنند	يَعْبُدُونَ	۱
بندگی می‌کنید - عبادت می‌کنید	تَعْبُدُونَ	۲	غیر از	مِنْ دُونَ	۲
بجوید - طلب کنید	ابْتَعُوا	۳	روزی	رِزْقًا	۳
شکر کنید - شکر گزارید	اشْكُرُوا	۴	مالک نیستند	لَا يَمْلِكُونَ	۴
بازگردانده می‌شوید	تُرْجَعُونَ	۵	نزد	عِنْدَ	۵
ندیدند - نمی‌بینند	لَمْ يَرَوْا	۶	عبادت کنید	أَعْبُدُوا	۶
گسترش می‌دهد - فراخ می‌کند	يَبْسُطُ	۷	بیاد آورید	اذْكُرُوا	۷
تنگ می‌گیرد	يَقْدِرُ	۸	آیا	هَلْ	۸
جنبنده - جانور	دَابَّةٍ	۹	روزی می‌دهد - روزی دهد	يَرْزُقُ	۹

پرسش‌ها

۱. مفرد و جمع و زمان و شباهت افعال زیر را به خاطر بسپارید و کامل کنید.

يَعْبُدُ: عبادت می‌کند يَعْبُدُونَ: عبادت می‌کنند

تَعْبُدُ: عبادت می‌کنی تَعْبُدُونَ: عبادت می‌کنید

يَمْلِكُ: مالک می‌شود يَمْلِكُونَ: مالک هستند

يَرْزُقُ:.... يَرْزُقُونَ:....

يَبْسُطُ:.... يَبْسُطُونَ:....

يَقْدِرُ:.....: تنگ می‌گیرند

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. يملك - لا يملك - لا يملكون

الف) مالک است - مالک نیست - مالک نیستند

ب) مالک هستی - مالک نیستی - مالک نیستید

۲. يَعْبُدُونَ - تَعْبُدُونَ - اَعْبُدُوا

الف) بندگی می کنند - بندگی می کنید - بندگی کنید

ب) بندگی کردند - بندگی گردید - بندگی کنید

۳. اِشْكُرُوا - اشْكُرُوا

الف) بجویی - شکر گزر ب) بجوید - شکر گزارید

۴. يَبْسُطُ - يَقْدِرُ

الف) فراخ می کند - تنگ می گیرد ب) گسترده کرد - تنگ گرفت

۵. لَمْ يَرَوْا - تَرَجَعُونَ - دَابَهُ

الف) ندیدند - بازگرداند - جنبنده

ب) ندیدند - بازگردانده می شوید - جنبنده

۳. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا

الف) آن چه را که مالک نیست برای آنها روزی را

ب) آن چه را که مالک روزی نیست

۲. تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ

الف) عبادت می کنند غیر از خدا را

ب) بندگی می کنید غیر از خدا را

ص: ۷۱

۳. فَاتَّبِعُوا عِنْدَ اللَّهِ الرَّزْقَ

(الف) پس طلب کنید از خدا روزی را

(ب) پس بجوئید از نزد خدا روزی را

۴. إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

(الف) به سوی او (خدا) بازگردانده می شوید

(ب) به سوی خدا باز می گردید

۵. اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ

(الف) به یاد آورید نعمت خدا را بر شما

(ب) به یاد آورند نعمت خدا را بر آنها

۶. يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ

(الف) روزی می دهد از آسمان

(ب) روزی می دهد شما را از آسمان

۷. أَوْ لَمْ يَرَوْا

(الف) آیا ندیدند (نمی بینند) (ب) آیا نمی بینید

۸. يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ

(الف) فراخ کرد روزی را برای هر کس خواست

(ب) فراخ می کند روزی را برای هر کس که بخواهد

۹. مَا مِنْ دَابَّةٍ

(الف) نیست هیچ جنبنده ای (ب) آن چه از جنبندگان

۱۰. إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا

الف) مگر این که بر خداست روزی آن

ب) مگر این که خدا روزی می دهد آن را

ص: ۷۲

۴. متن درس را به صورت زیرنویس کلمه به کلمه ترجمه کنید.

۵. با توجه به این که عبادت و بندگی شامل اطاعت می شود آیا بشر مجاز است که غیر خدا را اطاعت کند؟

۶. آیا اطاعت از انبیاء و رهبران الهی تضادی با توحید ندارد؟

انس با قرآن در خانه

۱. آن چه از این درس فرا گرفته اید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

۲. آیات زیر را به کمک اعضای خانواده ترجمه کنید:

- قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمَّنْ (أم+من) يَمْلِكُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَ مَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ . (۱)

- وَاللَّهُ فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ فِي الرِّزْقِ . (۲)

- لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ . (۳)

- وَ لَوْ بَسَطَ اللَّهُ الرِّزْقَ لِعِبَادِهِ لَبَغَوْا فِي الْأَرْضِ وَ لَكِنْ نُنَزِّلُ بِقَدَرٍ مَا يَشَاءُ إِنَّهُ بِعِبَادِهِ خَبِيرٌ بَصِيرٌ . (۴)

- اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ ثُمَّ رَزَقَكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ . (۵)

ص: ۷۳

۱- (۱) . یونس: آیه ۳۱.

۲- (۲) . نحل: آیه ۷۱.

۳- (۳) . شوری: آیه ۱۲.

۴- (۴) . شوری: آیه ۲۷.

۵- (۵) . روم: آیه ۴۰.

اشاره

۱. وَ لَهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلُّ لَهُ قَائِتُونَ . (۱)

۲. وَإِنَّكَ لَتَهْدِي إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ* صِرَاطِ اللَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ أَلَا إِلَى اللَّهِ تَصِيرُ الْأُمُورُ . (۲)

۳. وَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ يَعْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ . (۳)

۴. وَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَ لَقَدْ وَصَّيْنَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَإِيَّاكُمْ أَنْ اتَّقُوا اللَّهَ وَ إِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَ كَانَ اللَّهُ غَنِيًّا حَمِيدًا . (۴)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
فرمانبرداران - جمع قانت	قَائِتُونَ	۱	کسی که - هر کس - چه کس	مَنْ	۱

ص: ۷۴

۱- (۱). روم: آیه ۲۶.

۲- (۲). شوری: آیه ۵۲ و ۵۳.

۳- (۳). آل عمران: آیه ۱۲۹.

۴- (۴). نساء: آیه ۱۳۱.

۲	أَلَا	آگاه باشید	۲	تَهْدِي	هدایت می‌کنی
۳	يَغْفِرُ	می‌آمرزد	۳	تَصِيرُ	باز می‌گردد
۴	عَفُورٌ	آمرزنده	۴	أُمُورٌ	کارها - جمع امر
۵	وَصَّيْنَا	وصیت کردیم	۵	يُعَذِّبُ	عذاب می‌کند
۶	أَيَّاكُمْ	شما را	۶	أوتُوا	داده شدند
۷	إِنْتَفُوا	تقوا پیشه گیرید	۷	تَكْفُرُوا	کفر بورزید
۸	إِنْ	اگر			
۹	غَنَى	بی‌نیاز			
۱۰	حَمِيدٌ	ستوده			

پرسش‌ها

۱. مشابه نمونه داده شده را کامل کنید.

قانت: فرمانبردار قانتون، قانتین: فرمانبرداران

صادق: راست گو صادقون، صادقین: راست گویان

کافر: کفر ورزان کافرون، کافرین: کفرورزان

فائز: رستگار فائزون، فائزین: رستگاران

خالق: آفریننده...: خلق کنندگان

ظالم: ستمکار...:.....

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. ألا - امور - قانتون

الف) آگاه باشید - کارها - فرمانبرداران

ب) آگاه باشید - کار - فرمانبردار

۲. تهدی - تکفروا

الف) هدایت می کند - کفر بورزند ب) هدایت می کنی - کفر بورزید

۳. يُعَذِّبُ - تَصِيرُ

الف) عذاب می کند - باز می گردد ب) عذاب می کنی - باز می گردی

۴. اتوا - إِيَّاكُمْ

الف) داده شدند - شما را ب) دادند - به شما

۵. وَصَّيْنَا - غَنَى

الف) وصیت می کنیم - بی نیاز ب) وصیت کردیم - بی نیاز

۳. پاسخ صحیح را علامت بنزید.

۱. كُلُّ لَهُ قَانِتُونَ

الف) همگی برای او فرمانبردارند ب) همه از او فرمان می برند

۲. إِنَّكَ لَتَهْدِي

الف) قطعاً تو هدایت می کنی ب) قطعاً تو را هدایت می کند

۳. صِرَاطِ اللَّهِ الَّذِي

الف) راه خدایی که ب) را خدا کسی است که

۴. إِلَى اللَّهِ تَصِيرُ الْأُمُورُ

الف) به سوی خدا بازگشت هر کاری است

ب) به سوی خدا بازمی گردد کارها

۵. يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ

الف) می آمرزد هر کس را که خواست

ب) می آموزد برای کسی که می خواهد

۶. وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

ص: ۷۶

الف) و خدا بخشنده و بخشایشگر است

ب) و خدا آمرزنده و مهربان است

۷. الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ

الف) کسانی که داده شدند کتاب آسمانی

ب) کسانی که دادند کتاب

۸. أَنْ اتَّقُوا اللَّهَ

الف) این که تقوای خدا پیشه کنید ب) قطعاً تقوا پیشه گرفتند

۹. وَإِنْ تَكْفُرُوا

الف) و این که کفر ورزیدند ب) و اگر کفر ورزیدند

۱۰. وَ كَانَ اللَّهُ غَنِيًّا

الف) و می باشد خداوند ستوده ب) و می باشد خداوند بی نیاز

۴. متن درس را کلمه به کلمه ترجمه نمایید.

۵. با استفاده از آیه ۲۶ سوره روم که تمام جهان هستی مملوک خدا هستند، تکلیف جامعه بشری در برابر خدا چیست؟

انس با قرآن در خانه

۱. آن چه فرا گرفته اید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

۲. آیات زیر را با کمک اعضای خانواده ترجمه کنید:

- وَ قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا سُبْحَانَهُ بَلْ لَّهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ كُلُّ لَّهُ قَانِتُونَ . (۱)

- وَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ وَ إِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ . (۲)

ص: ۷۷

- وَ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ وَ كَفَى بِاللّٰهِ وَكِيلًا . (۱)

- يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الرَّسُولُ بِالْحَقِّ مِنْ رَبِّكُمْ فَأَمِنُوا خَيْرًا لَكُمْ وَ إِن تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ كَانَ اللّٰهُ عَلِيمًا حَكِيمًا . (۲)

کلمه های آشنا

وکیل: نگاهبان تُرجع: بازگردانده می شود

جاء ب-: آورد

ص: ۷۸

۱- (۱) . نساء: آیه ۱۳۲.

۲- (۲) . نساء: آیه ۱۷۰.

اشاره

۱. أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ . (۱)
۲. قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعاً الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ فَأَمَّا تُولُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَكَلِمَاتِهِ وَاتَّبَعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ . (۲)
۳. وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلِداً وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ . (۳)
۴. وَاللَّهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَ يَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يَوْمَئِذٍ يَخْسِرُ الْمُبْطِلُونَ . (۴)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
ندانستی - نمی دانی	لَمْ تَعْلَم	۱	این که، که	أَنْ	۱

ص: ۷۹

- ۱- (۱) . بقره: آیه ۱۰۷.
- ۲- (۲) . اعراف: آیه ۱۵۸.
- ۳- (۳) . اسراء: آیه ۱۱۱.
- ۴- (۴) . جاثیه: آیه ۲۷.

۲	مُلک	فرمانروایی	۲	جَمِيعًا	همگی
۳	وَلِيّ	سرپرست	۳	تَقْوَمُ	برپا می شود
۴	نصیر	یاور	۴	السَّاعَةُ	ساعت قیامت - قیامت
۵	آمنوا	ایمان بیاورید	۵	يَوْمَئِذٍ	آن روز - در چنین روزی
۶	اتَّبِعُوا	پیروی کنید	۶	يُخْسِرُ	زیان می کند (می کنند)
۷	لَعَلَّ	به امید این که	۷	مُبْطِلُونَ	باطل گرایان
			۸	تَهْتَدُونَ	هدایت شوید
			۹	لَمْ يَتَّخِذْ	نگرفت

پرسش ها

۱. آن چه از کلمات هم خانواده کلمات زیر می دانید در جلو هر یک بنویسید.

۱. عِلْم - عالم:....

۲. خَسِر - خُسران:....

۳. هَدَى - یهدی:....

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. جمیعاً - نصیر - یومئذ

الف) همگی - یاری - امروز ب) همگی - یاور - آن روز

۲. الساعه - ولی - مبطلون

الف) قیامت - سرپرست - باطل گرایان

ب) ساعت - سرپرستان - باطل گرا

۳. یخسر - تقوم - لعل

الف) زیان می کند - برپا می شود - به امید این که

ب) زیان رساند - به پا خاست - شاید

ص: ۸۰

۴. لم تعلم - تهتدون

الف) ندانستی - هدایت شدند ب) نمی دانی - هدایت شوید

۵. لم يتخذوا - اتبعوا

الف) نگرفت - پیروی کنید ب) نمی گیرد - پیروی کردند

۳. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. أَلَمْ تَعْلَمَ أَنَّ اللَّهَ

الف) آیا نمی دانی که خداوند ب) ندانستی این که پروردگار

۲. مَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ

الف) نیست برای آنها از غیر خدا ب) نیست برای شما غیر از خدا

۳. مِنْ وَلِيِّيَ وَلَا نَصِيرٍ

الف) هیچ سرپرستی و نه یابوری ب) از سرپرستان و یاوران

۴. إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ

الف) من پیامبر خدا هستم بر شما

ب) قطعاً من پیامبر خدا هستم به سوی شما

۵. فَأَمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ

الف) ایمان آورند به خدا و رسول

ب) پس ایمان بیاورید به خدا و رسولش

۶. لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ

الف) به امید این که شما هدایت شوید

ب) شاید آنها هدایت شوند

۷. الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي

الف) سپاس خدا را که ب) ستایش برای خدایی است که

ص: ۸۱

۸. وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ

الف) و نمی باشد برای او شریکی ب) و نبود برای خدا شریکی

۹. يَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ

الف) روزی که به پا شد ساعت ب) روزی که به پا می شود قیامت

۱۰. يَخْسَرُ الْمُبْطِلُونَ

الف) زیان می کنند باطل گرایان

ب) زیان می رساند هر باطل گرایی

۴. متن درس را با دقت ترجمه نمایید.

۵. با توجه به این که خداوند فرمانروای هستی و از جمله جامعه بشری است و هیچ شریکی را هم نمی پذیرد، حال به نظر شما

تکلیف رهبران جوامع بشری در شرق و غرب جهان چیست؟

انس با قرآن در خانه

۱. این درس را در خانه به سایر اعضای خانواده آموزش دهید.

۲. آیات زیر را با کمک اعضای خانواده با دقت ترجمه کنید:

- وَ لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ . (۱)

- وَ لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ مَا بَيْنَهُمَا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ . (۲)

- أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ لِلَّهِ لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَ يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ . (۳)

ص: ۸۲

۱- (۱) . آل عمران: آیه ۸۹.

۲- (۲) . مائده: آیه ۱۷.

۳- (۳) . مائده: آیه ۴۰.

- إِنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ . (۱)

- الْمُلْكُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ لِلرَّحْمَنِ وَكَانَ يَوْمًا عَلَى الْكَافِرِينَ عَسِيرًا . (۲)

کلمه های آشنا

قدیر: توانا اَلَمْ تعلم: آیا نمی دانی

يُعَذِّب: عذاب می کند يَغْفِرُ: می آمرزد

ص: ۸۳

۱- (۱) . توبه: آیه ۱۱۶ .

۲- (۲) . فرقان: آیه ۲۶ .

١. قُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثُوا لَهُ غَيْبُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ أَبْصِرُ بِهِ وَأَسْمِعُ مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا. (١)
٢. ذَلِكَ حُكْمُ اللَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ. (٢)
٣. إِنَّ الْحُكْمَ إِلَّا لِلَّهِ أَمَرَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ. (٣)
٤. إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ بِمَا أَرَاكَ اللَّهُ. (٤)
٥. وَ لِيَحْكُمَ أَهْلَ الْإِنجِيلِ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فِيهِ وَ مَنْ لَمْ يَحْكُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ. (٥)

ص: ٨٤

١- (١) . كهف: آيه ٢٦.

٢- (٢) . ممتحنه: آيه ١٠.

٣- (٣) . يوسف: آيه ٤٠.

٤- (٤) . نساء: آيه ١٠٥.

٥- (٥) . مائده: آيه ٤٧.

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
درنگ کردند	لَبِثُوا	۱	داناتر	أَعْلَمُ	۱
شریک نمی‌گیرد	لَا يُشْرِكُ	۲	آن - این	ذَلِكَ	۲
نیست ... مگر	إِن ... إِلَّا	۳	حکم می‌کند - داوری می‌کند	يَحْكُمُ	۳
او را	إِيَّاهُ	۴	کاردان	حَكِيمٌ	۴
بندگی نکنید	أَلَّا تُعْبُدُوا	۵	که بندگی نکند	أَلَّا تَعْبُدُوا - أَنْ أَلَّا تَعْبُدُوا	۵
استوار	قِيَمٌ	۶	نمی‌دانند	لَا يَعْلَمُونَ	۶
حکم می‌کنی - داوری می‌کنی	تَحْكُمُ	۷	برای این که (تا) حکم کنی	لِتَحْكُمَ	۷
نشان داد به تو - آموخت به تو	أَرَاكَ	۸	نافرمانان	فَتَسْفُونَ	۸
باید حکم کند (کنند)	وَأَيُّكُمْ	۹	مسیحیان	أَهْلَ الْإِنجِيلِ	۹
حکم نکرد - حکم نکند	لَمْ يَحْكَمْ	۱۰	برای داوری	لِتَحْكُمَ	۱۰

پرسش‌ها

۱. با استفاده از نمونه داده شده بقیه را کامل کنید.

أكثر: بزرگ تر أعلم:...

أصغر: کوچک تر أعظم:...

أحسن: بهتر... حکیم تر

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. إِيَّاي - قِيم - لَبِثُوا

الف) او را - استوار - درنگ کردند

ب) او - استوار - درنگ کنید

۲. لا يَشْرِكُ - وَلِيْحَكْمُ

الف) شریک نمی شود - قطعاً حکم می کند

ب) شریک نمی گیرد - و باید حکم کند

۳. لا تَعْبُدُوا - تَحْكُمُ

الف) بندگی نکنید - حکم می کنی

ب) بندگی نکردید - حکم کند

۴. إِنْ... إِلَّا

الف) اگر... مگر ب) نیست... مگر

۵. أَرَأَيْكَ - لَمْ يَحْكُمُ

الف) آموخت به تو - حکم نکرد ب) دید تو را - حکم نکنی

۳. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

۱. اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثُوا

الف) خدا داناتر است به آن چه درنگ کردند

ب) خدا می داند چه تعداد درنگ کردند

ص: ۸۶

۲. مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ

(الف) نیست برای آنها غیر از او (خدا) هیچ سرپرستی

(ب) نیست برای شما غیر از خدا سرپرستی

۳. لَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ

(الف) شریک ندارد در مالکیت خود

(ب) شریک نمی گیرد در فرمانرواییش

۴. ذَلِكَ حُكْمُ اللَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ

(الف) این حکم خداست که داوری می کند بین شما

(ب) این حکم خداست که (باید) داوری کنی بین آنها

۵. إِنَّ الْحُكْمَ إِلَّا لِلَّهِ

(الف) اگر حکمی باشد مگر برای خدا

(ب) نیست حکمی مگر برای خدا

۶. أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ

(الف) بندگی نمی کنید مگر او را

(ب) بندگی نکنید مگر او را (خدا را)

۷. ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ

(الف) این است دین استوار

(ب) این دین را (باید) به پا داشت

۸. لَتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ

(الف) تا حکم کنی (داوری کنی) بین مردم

ب) تا داوری شود بین مردم

ص: ۸۷

۹. وَ لِيُحْكَمَ أَهْلُ الْإِنجِيلِ

الف) و حکم می کنند مسیحیان ب) و باید داوری کنند مسیحیان

۱۰. فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

الف) پس آنان خود نافرمانانند ب) آنها خودشان بدکارند

۴. متن درس را به صورت زیرنویس با دقت ترجمه نمایید.

۵. در جوامع بشری و کشورهای اسلامی و مسیحی قوانین بشری چه مقدار اعتبار دارند؟

انس با قرآن در خانه

۱. آن چه از این درس فرا گرفته اید سعی کنید به افراد خانواده هم آموزش دهید.

۲. به کمک اعضای خانواده خود آیات زیر را با دقت ترجمه کنید:

فَاللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ . (۱)

فَاصْبِرُوا حَتَّى يَحْكُمَ اللَّهُ بَيْنَنَا وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ . (۲)

وَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَ رَسُولِهِ لِيَحْكَمْ بَيْنَهُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ مُعْرِضُونَ . (۳)

إِنَّمَا كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَ رَسُولِهِ لِيَحْكَمْ بَيْنَهُمْ أَنْ يُقُولُوا سَمِعْنَا وَ أَطَعْنَا وَ أُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ . (۴)

وَ إِن حَكَمْتَ فَاحْكُم بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ . (۵)

ص: ۸۸

۱- (۱) . بقره: آیه ۱۱۳ .

۲- (۲) . اعراف: آیه ۸۷ .

۳- (۳) . نور: آیه ۴۸ .

۴- (۴) . نور: آیه ۵۱ .

۵- (۵) . مائده: آیه ۴۲ .

کانوا یخْتَلِفون: اختلاف می کردند اِنَّمَا: فقط، جز این نیست

حَتَّى: تا زمانی که اُن یقولوا: این که بگویند

دُعوا: خواننده شوند، دعوت کردند اَطَعنا: اطاعت کردیم

فریق: گروهی حکمت: داوری کردی

أَحکم: حکم و داوری کن مقسطین: دادگران

١. وَ لَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَ اجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ . (١)
٢. وَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ . (٢)
٣. أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَن لَّا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ . (٣)
٤. قُلْ أَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَ لَّا نَفْعًا وَ اللَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ . (٤)
٥. قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَ بَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَ لَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَ لَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ . (٥)

ص: ٩٠

١- (١) . نحل: آيه ٣٦.

٢- (٣) . انبياء: آيه ٢٥.

٣- (٥) . يس: آيه ٦٠.

٤- (٦) . مائده: آيه ٧٦.

٥- (٧) . آل عمران: آيه ٦٤.

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	اعْبُدُوا اعْبُدُونِ	عبادت کنید عبادت کنید مرا	۱	بَعَثْنَا	برانگیختیم
			۲	أُمَّةٍ	گروه - ملت
۲	لَقَدْ	قطعاً	۳	اجْتَنِبُوا	دوری بگیرید
۳	مَا أُرْسَلْنَا	نفرستادیم	۴	نُوحِي	وحی می‌کنیم
۴	أَ	آیا	۵	لَمْ أَعْهَدْ	پیمان نگرفتم
۵	بَنِي آدَمَ	فرزندان آدم	۶	تَعَالَوْا	بیایید
۶	لَا تَعْبُدُوا	بندگی نکنید	۷	سَوَاءٌ	مساوی
۷	عَدُوِّكُمْ	دشمنی آشکار	۸	لَا تَعْبُدُوا	بندگی نکنیم
۸	تَعْبُدُونَ	بندگی می‌کنید	۹	لَا تُشْرِكْ	شرک نوزیم
۹	لَا يَمْلِكُ	مالک نیست - صاحب نیست			
۱۰	مِن دُونِ اللَّهِ	غیر از خدا	۱۰	أَرْبَابَ	خدایان

پوشش ها

۱. تعدادی از هم خانواده های زیر را که در این درس و درس های قبل خوانده اید در مقابل هر یک بنویسید:

عَبَدٌ:.....

يَشْرِكُ:.....

۲. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

۱. تَعَالُوا - اَرْبَابَ - سَوَاءٌ

الف) بیاید - خدایان - مساوی ب) بیاید - پروردگار - جدا

۲. الله - نوحی - لَا نَعْبُدُ:

الف) گروه - وحی می کنیم - بندگی نکردیم

ب) گروه - وحی می کنیم - بندگی نکنیم

۳. بَعَثْنَا - لَا نَشْرِكُ:

الف) برانگیختیم - شرک نوزید ب) برانگیختیم - شرک نوزیم

۴. اجْتَنِبُوا - لَمْ أَعْهَدُ

الف) دوری گزینید - پیمان نگرفتم

ب) دوری می گزیدند - پیمان نگرفت

۵. لَا تَعْبُدُوا - اعْبُدُوا

الف) بندگی نکنید - بندگی کنید ب) بندگی نکردند - بندگی کنید

۳. پاسخ صحیح را علامت بنید:

۱. فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا

الف) در هر امتی پیامبری ب) در تمام امت ها پیامبرانی

۲. اجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ

الف) دوری گزیدند از طغیانگر ب) دوری گزینید از طغیانگران

۳. مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ

الف) قبل از هیچ پیامبری را ب) از قبل پیامبری تو

۴. أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا

الف) این که نیست معبودی جز من

ب) قطعاً نیست خدایی بمانند من

۵. أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ

ص: ۹۲

الف) آیا پیمان نیست با شما ب) آیا پیمان نگرفتیم از شما

۶. أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ

الف) این که بندگی نکنید شیطان را

ب) این که بندگی نکردند شیطان را

۷. أَتَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ

الف) آیا بندگی می کنید غیر از خدا را

ب) آیا بندگی می کنند از غیر خدا

۸. وَاللَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

الف) و خدا شنوای آگاه است ب) و خداوند شنوای داناست

۹. أَلَا نَعْبُدُ إِلَّا اللَّهَ

الف) این که بندگی نکردیم جز خدا را

ب) این که بندگی نکنیم جز خدا را

۱۰. وَلَا نُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا

الف) و شرک نوزیم نسبت به او چیزی را

ب) و شرک نوزیم به او چیزی

۴. متن درس را ترجمه نمایید.

۵. باتوجه به این که عبودیت به معنای اطاعت و پرستش است، توضیح دهید منظور از بندگی شیطان چیست؟

انس با قرآن در خانه

۱. آن چه فرا گرفته اید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

۲. آیات زیر را به کمک اعضای خانواده ترجمه کنید:

- قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنتُمْ فِي شَكٍّ مِنْ دِينِي فَلَا أَعْبُدُ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَ لَكِنْ أَعْبُدُ اللَّهَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُمْ وَ أَمَرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ . (١)

- قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصاً لَهُ الدِّينَ وَ أَمَرْتُ لِأَنْ أَكُونَ أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ . (٢)

- أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ وَ بَشِيرٌ وَ أَنْ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ . (٣)

- وَ قَضَى رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَ بِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَاناً . (٤)

کلمه های آشنا

لا تَعْبُدُوا: بندگی نکنید اننی: قطعاً من

نذیر: بیم دهنده یَتَوَفَى: می میراند

امرت: مأمورم بَشِيرٌ: بشارت دهنده

أَكُونَ: باشیم استغفروا: طلب آمرزش کنید، آمرزش بخواهید

قَضَى: حکم کرد

ص: ۹۴

۱- (۱) . یونس: آیه ۱۰۴ .

۲- (۲) . زمر: آیه ۱۱ و ۱۲ .

۳- (۳) . هود: آیه ۲ و ۳ .

۴- (۴) . اسراء: آیه ۲۳ .

١. ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّهُ يُحْيِي الْمَوْتَى وَأَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ. (١)
٢. قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنِ اهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ. (٢)
٣. ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ. (٣)
٤. وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا. (٤)
٥. قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ قُلِ اللَّهُ يَهْدِي لِلْحَقِّ أَفَمَنْ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ أَحَقُّ أَنْ يُتَّبَعَ أَمْ مَنْ لَا يَهْدِي إِلَّا أَنْ يُهْدَىٰ فَمَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ. (٥)

ص: ٩٥

١- (١). حج: آيه ٦.

٢- (٢). يونس: آيه ١٠٨.

٣- (٣). حج: آيه ٦٢.

٤- (٤). اسراء: آيه ٨١.

٥- (٥). يونس: آيه ٣٥.

کلمه های آشنا و تکراری			کلمه های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	يُحْيِي	زنده می کند	۱	إِهْتَدَى	هدایت یافت
۲	مَوْتَى	جمع میت: مردگان	۲	يَهْتَدِي	هدایت می یابد
۳	إِنَّمَا	فقط - جز این نیست	۳	ضَلَّ	گمراه شد
۴	لِتَنْفِيسِهِ	برای خودش - به نفع خودش	۴	يَضِلُّ	گمراه می شود
۵	عَلَيْهَا	بر آن - به ضرر آن	۵	يَدْعُونَ	می خوانند
۶	عَلَى	بلند مرتبه	۶	زَهَقَ	نابود شد
۷	كَبِيرٌ	بزرگ	۷	زَهَقَ	نابود شدنی
۸	شُرَكَاءَ	شریکان - همتابان	۸	أَحَقَّ	سزاوارتر
۹	أُمٌّ + مِنْ	یا کسی که	۹	يُتَّبِعُ	پیروی شود
۱۰	كَيْفَ	چگونه	۱۰	لَا يَهْدِي	هدایت نمی کند
۱۱	يَهْدِي	هدایت می کند	۱۱	يُهْدِي	هدایت می شود
			۱۲	تَحْكُمُونَ	داوری می کنید
			۱۳	مَا لَكُمْ	چیست برای شما - چه شده شما را

پرسش ها

۱. در نمونه های زیر به زمان فعل توجه کنید و سپس آن را کامل نمایید:

إِهْتَدَى: هدایت یافتیه * تَدَى: هدایت می یابد

ضَلَّ: گمراه شد * يَضِلُّ: گمراه می شود

هَدَى: هدایت کرد.....: *.....

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. ضَلَّ - زَهَقَ - هَدَى

الف) گمراه شد - نابود شد - هدایت کرد

ب) گمراه می‌شود - نابود می‌شود - هدایت می‌کند

۲. يُحْيِي - يَدْعُونَ - يَهْتَدِي

الف) زنده می‌کند - می‌خواند - هدایت می‌شود

ب) زنده کرد - خواند - هدایت شد

۳. زَهْوَقَ - أَحَقَّقَ - عَلِيَ

الف) نابود شدنی - سزاوارتر - بر

ب) نابود شدنی - سزاوارتر - بلند پایه

۴. اهْتَدَى - يَضِلُّ - يُهْدِي

الف) هدایت کرد - گمراه می‌کند - هدایت شد

ب) هدایت شد - گمراه می‌شود - هدایت می‌شود

۵. يُتَّبِعُ - لَا يَهْدِي - تَحْكُمُونَ

الف) پیروی شود - هدایت نمی‌کند - داوری کنید

ب) پیروی کند - هدایت نمی‌شود - داوری کردید

۳. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ

الف) به سبب آن است که خدا او حق است

ب) قطعاً خدا حق است

۲. وَ أَنَّهُ يُحْيِي الْمَوْتَى

ص: ۹۷

الف) و این که او زنده می کند مردگان را

ب) و قطعاً خدا زنده می کند مرده را

۳. قَدْ جَاءَكُمْ الْحَقُّ

الف) قطعاً آمد حق ب) قطعاً آمد به سوی شما حق

۴. فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ

الف) قطعاً هدایت می کند برای خودش

ب) پس فقط هدایت می شود به نفع خودش

۵. وَ مَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ

الف) و نیستم من بر شما نگاهبان (کارساز)

ب) آن چه من بر شما کارساز هستم

۶. مَا يَدْعُونَ مِن دُونِهِ

الف) آن چه می خوانند غیر از او را (خدا را)

ب) نمی خوانند غیر خدا را

۷. إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا

الف) این که باطل از بین رفت

ب) قطعاً باطل می باشد از بین رفتنی

۸. مَنْ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ

الف) چه کسی هدایت می کند به سوی حق

ب) کسی که هدایت کرد به حق

۹. أَحَقُّ أَنْ يُتَّبَعَ

الف) سزاوار پیروی است ب) سزاوارتر است که پیروی شود

۱۰. فَمَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ

ص: ۹۸

الف) پس چه شده شما را چگونه داوری می کنند

ب) نیست شما را که این گونه داوری کنید

۴. متن درس را کلمه به کلمه ترجمه نمایید.

۵. می دانیم که فقط خداوند شایسته و سزاوار بندگی است. حال اگر در آینده اقتضا و ضرورت روابط بین المللی این باشد که تمام جهان زیر پوشش یک رهبر قرار گیرد، این رهبری و ولایت شایسته کیست؟

انس باقرآن در خانه

۱. آن چه در این درس فراگرفته اید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

۲. آیات زیر را به کمک اعضای خانواده ترجمه کنید:

- الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ . (۱)

- يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الرَّسُولُ بِالْحَقِّ مِنْ رَبِّكُمْ فَأَمِنُوا خَيْرًا لَكُمْ وَإِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ . (۲)

- هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ . (۳)

- أَفَمَنْ يَعْلَمُ أَنَّ مَا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ مِنَ رَبِّكَ الْحَقُّ كَمَنْ هُوَ أَعْمَى إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ . (۴)

- خَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ بِالْحَقِّ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ . (۵)

ص: ۹۹

۱- (۱) . بقره: آیه ۱۴۷ و آل عمران: آیه ۶۰.

۲- (۲) . نساء: آیه ۱۷۰.

۳- (۳) . توبه: آیه ۳۳.

۴- (۴) . رعد: آیه ۱۹.

۵- (۵) . عنکبوت: آیه ۴۴.

الحقّ: آیین حقیقی لَو: گرچه

لا تکونن: حتما نباش کَره: خوش نداشته باشند

ممتّرين: شک کنندگان اعمی: کور، نابینا

بالهدی: همراه با هدایت

ص: ۱۰۰

۱. وَ تَزَوَّدُوا فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوَىٰ وَ اتَّقُونِ يَا أُولِيَ الْأَلْبَابِ . (۱)

۲. يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَ جَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ . (۲)

۳. يَا بَنِي آدَمَ قَدْ أَنْزَلْنَا عَلَيْكُمْ لِبَاسًا يُورِي سَوَآتِكُمْ وَ رِيشًا وَ لِبَاسُ التَّقْوَىٰ ذَلِكَ خَيْرٌ ذَلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ . (۳)

۴. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تُقَاتِهِ وَ لَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ . (۴)

۵. ذَلِكَ وَ مَنْ يُعْظَمَ شَعَائِرَ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ . (۵)

ص: ۱۰۱

۱- (۱) . بقره: آیه ۱۹۷ .

۲- (۲) . حجرات: آیه ۱۳ .

۳- (۳) . اعراف: آیه ۲۶ .

۴- (۴) . آل عمران: آیه ۱۰۲ .

۵- (۵) . حج: آیه ۳۲ .

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	حَبْرٌ	خوب - بهتر - بهترین	۱	زَادَ - تَزَوَّدُوا	توشه - توشه برگزید
۲	اتَّقُونَ	تقوای مرا پیشه کنید	۲	تَقْوَى	پرهیزکاری - خدامداری در تمام رفتار و اعمال
۳	أُولَى الْأَيْتَابِ	صاحبان خرد - خردمندان	۳	أَكْرَمَ	گرامی تر - ارزشمندتر
۴	بَنِي آدَمَ	فرزندان آدم	۴	اتَّقَى	بانهواترین - پرهیزکارترین
۵	يَبَاسٌ	پوشش	۵	يَذْكُرُونَ	متوجه شوند - پندگیرند
۶	لَعَلَّ	به امید این که	۶	حَقَّ	شایسته - سزاوار - حق
۷	وَأَنْتُمْ	در حالی که شما	۷	تَقَاتٍ	تقوا داشتن
۸	مُسْلِمُونَ	تسلیم شدگان	۸	لَا تُمَوِّنَنَّ	نمی‌رید
۹	قُلُوبٍ	دل‌ها	۹	يُعْظَمُ	بزرگ شمارد
			۱۰	شَعَائِرَ	شعارها - نمادهای دینی

پرسش‌ها

۱. هم خانواده های کلمات زیر را در جلو هر یک بنویسید.

تقوی:.....

آمنوا:.....

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. زاد - حق - تقات

الف) توشه - سزاوار - تقوا داشتن ب) توشه گیرید - شایسته - تقوا

۲. ألقى - أكرم - شعائر

الف) باتقواترین - گرامی ترین - شعارها

ب) باتقواتر - گرامی - شعارها

۳. تقوی - إتقون

الف) پرهیزکاری - تقوا پیشه کنید

ب) پرهیزکاری - تقوای مرا پیشه ساز

۴. یذکرون - اولی الألباب

الف) متوجه شوید - خردمندان ب) متوجه شوند - خردمندان

۵. تزودوا - لاتموتن

الف) توشیه برگیرید - نمی رید ب) توشه بر گرفتند - نمی روند

۳. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ

الف) پس قطعاً بهترین توشه ب) قطعاً توشه بهتر

۲. اِتَّقُونَ يَا اُولِي الْأَلْبَابِ

الف) تقوای مرا پیشه سازید این خردمندان

ب) تقوای مرا پیشه ساختند خردمندان

۳. إِنَّ اَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ

الف) قطعاً گرامی ترین شما نزد خدا

ب) قطعاً شما گرامی ترین هستید

۴. قَدْ اَنْزَلْنَا عَلَيْكُمْ لِبَاسًا

الف) فرو فرستادیم برای شما پوششی

ب) قطعاً نازل کردیم بر شما پوششی

ص: ۱۰۳

۵. لِبَاسِ التَّقْوَىٰ ذَلِكُمْ خَيْرٌ

الف) پوشش تقوا آن بهتر است ب) پوشش تقوا خوب است

۶. لَعَلَّهُمْ يَدْكُرُونَ

الف) شاید که شما متوجه شوید ب) به امید این که آنها متوجه شوند

۷. اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ

الف) تقوای خدا شایسته تقوا داشتن است

ب) تقوای خدا را پیشه کنید (آن چه) شایسته تقوای اوست

۸. إِلَّا وَ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ

الف) مگر در حالی که شما تسلیم شدگانید

ب) مگر شما مسلمان شوید

۹. وَ مَنْ يُعْظَمْ شَعَائِرَ اللَّهِ

الف) و هر کس بزرگ شمرد شعارهای خدا را

ب) و چه کسی بزرگ شمرده شعار خدا را

۱۰. مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ

الف) از تقوای دل است ب) از تقوای دل هاست

۴. متن درس را کلمه به کلمه ترجمه نمایید.

۵. قرآن تقوای الهی را که ثمره و نتیجه معرفت نسبت به اوست، ملاک ارزش می شناسد. آیا شما می دانید در جوامع بشری

امروز بیشتره ملاک ارزش چیست؟

انس و قرآن در خانه

۱. متن درس را برای اعضای خانواده خود بازگو کنید.

۲. آیات زیر را به کمک اعضای خانواده ترجمه کنید:

ص: ۱۰۴

- يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ . (۱)

- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ . (۲)

- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ . (۳)

- اِعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَى وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ . (۴)

- وَأَنْ تَعْفُوا أَقْرَبُ لِلتَّقْوَى وَلَا تَنْسُوا الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ . (۵)

کلمه های آشنا

جَاهِدُوا: جهاد کنید تَتَّقُونَ: تقوا پیشه سازید

أَقْرَبُ: نزدیک تر اِعْدِلُوا: عدالت پیشه سازید

فَضْلًا: برتری اِبْتَغُوا: بجوید، طلب کنید

لَا تَنْسُوا: فراموش نکنید

ص: ۱۰۵

۱- (۱) . بقره: آیه ۲۱ .

۲- (۲) . توبه: آیه ۱۱۹ .

۳- (۳) . مائده: آیه ۳۵ .

۴- (۴) . مائده: آیه ۸ .

۵- (۵) . بقره: آیه ۲۳۷ .

١. يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا وَيُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ . (١)

٢. ... وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا * وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ * ... وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مِنْ أَمْرِهِ يُسْرًا . (٢)

٣. ... وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ . (٣)

٤. وَلَوْ ۙ أَن أَهْلَ الْقُرَى آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ . (٤)

ص: ١٠٦

١- (١) . انفال: آيه ٢٩

٢- (٢) . طلاق: آيه ٢-٤.

٣- (٣) . بقره: آيه ١٩٤.

٤- (٥) . اعراف: آيه ٩٦.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
اگر تقوا پیشه کنید	إِنْ تَتَّقُوا	۱	قرار می‌دهد	يَجْعَلُ	۱
می‌پوشاند	يُكْفِّرُ	۲	قدرت تمیز و تشخیص (حق از باطل)	فُرْقَانَ	۲
تقوا پیشه کنید	يَتَّقِي	۳	بدیها - زشتی‌ها	بَيِّنَات	۳
محل خروج - محل گشایش	مُخْرَج	۴	می‌آمزد	يَعْفِرُ	۴
جایی که - بگونه‌ای که	حَيْثُ	۵	دارای بخشش و لطف	ذُو الْعَرْصِ	۵
حساب نمی‌کند - گمان ندارد	لَا يَحْتَسِبُ	۶	بدانید	إِعْلَمُوا	۶
آسانی	يُسِيرُ	۷	با	مَعَ	۷
قریه‌ها - آبادی‌ها	قُرَى	۸			
تقوا پیشه کردند (کنند)	إِتَّقُوا	۹	اگر	لَوْ	۸
گشودیم (می‌گشاییم)	فَتَحْنَا	۱۰	از	عَنْ	۹

پرسش‌ها

۱. با توجه به زمان افعال زیر آن را کامل کنید:

جَعَلَ: قرار داد يَجْعَلُ: قرار می‌دهد

عَفَرَ: آمرزید يَعْفِرُ: می‌آمزد

رَزَقَ: روزی داد.....

ص: ۱۰۷

...: ایمان آوردند:...

۲. پاسخ صحیح را علامت بزیند:

۱. یُسِر - قُرَى - حَيْثُ

الف) آسانی - آبادی ها - جایی که ب) آسان - آبادی - جایی که

۲. اِتَّقُوا - اِتَّقُوا

الف) تقوا پیشه کنید - تقوا پیشه کردند

ب) تقوا پیشه کردند - تقوا پیشه کنید

۳. فَتَحْنَا - لَا يَحْتَسِبُ

الف) گشودیم - گمان نداشت ب) می گشاییم - گمان ندارد

۴. اِنْ تَتَّقُوا - يُكْفِرُ

الف) اگر تقوا پیشه کنید - می پوشاند

ب) اگر تقوا پیشه کنند - می پوشاند

۵. يَتَّقِي - مَخْرَجِ

الف) تقوا پیشه کند - گشایش ب) تقوا پیشه کنی - گشایش

۳. پاسخ صحیح را علامت بزیند:

۱. يَجْعَلُ لَكُمْ فُرْقَانًا

الف) قرار داد برای شما قدرت تشخیص

ب) قرار می دهد برای شما قدرت تشخیص

۲. يُكْفِرُ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ

الف) می پوشاند از شما زشتی های شما را

ب) می پوشاند برای شما بدی ها را

۳. وَ مَنْ يَتَّقِ اللَّهَ

ص: ۱۰۸

الف) و هر کس تقوا پیشه کند

ب) و هر کس تقوای خدا را پیشه کند

۴. وَيَرْزُقُهُ مِنْ حَيْثُ

الف) و روزی می دهد او را از جایی که

ب) و روزی او را از جایی که

۵. مِنْ أَمْرِهِ يُسْرًا

الف) در کار آسان ب) در کارش آسانی را

۶. وَ اتَّقُوا اللَّهَ وَ اعْلَمُوا

الف) و تقوای خدا را پیشه کنید و بدانید

ب) و تقوای خدا پیشه ساختند و دانستند

۷. أَنْ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ

الف) قطعاً خدا با مؤمنان است ب) این که خدا با پرهیزکاران است

۸. وَ لَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَى

الف) و اگر این که اهل آبادی ها ب) و اگر اهل شهرها

۹. آمَنُوا وَ اتَّقُوا

الف) ایمان آورید و تقوا پیشه کنید

ب) ایمان آورند و تقوا پیشه سازند

۱۰. لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم

الف) حتماً می گشاییم بر آنها ب) گشودیم برای شما

۴. متن درس را به صورت زیرنویس و با دقت ترجمه کنید.

۵. با استفاده از آیات درس، آیا می توانید بگویید که برای بهره مندی از فضل و لطف خدا و مغفرت و کمک او چگونه باید باشیم؟

ص: ۱۰۹

۱. آن چه از این درس فرا گرفته اید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

۲. آیات زیر را به کمک اعضای خانواده خود با دقت ترجمه کنید:

- وَ لَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ آمَنُوا وَ اتَّقَوْا لَكَفَّرْنَا عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَ لَأَدْخَلْنَاَهُمْ جَنَّاتِ النَّعِيمِ . (۱)

- إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَ الَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ . (۲)

- إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا إِذَا مَسَّهُمْ طَائِفٌ مِّنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا . (۳)

- وَ هَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ فَاتَّبِعُوهُ وَ اتَّقُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ . (۴)

- وَ اتَّقُوا اللَّهَ وَ اعْلَمُوا أَنَّكُمْ مُلَاقُوهُ وَ بَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ . (۵)

کلمه های آشنا

مُحْسِنُونَ: نیکوکاران طائف: وسوسه هایی

نَعِيم: پر نعمت اهل الكتاب: یهودیان و مسیحیان

إذا: زمانی که کَفَرْنَا: می پوشانیم

مَسَّ: برسد (رسد) تُرْحَمُونَ: مورد رحمت قرار می گیرید

ص: ۱۱۰

۱- (۱) . مائده: آیه ۶۵.

۲- (۲) . نحل: آیه ۱۲۸.

۳- (۳) . اعراف: آیه ۲۰۱.

۴- (۴) . انعام: آیه ۱۵۵.

۵- (۵) . بقره: آیه ۲۲۳.

اشاره

۱. لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَ لِدَارِ الْآخِرَةِ خَيْرٌ وَ لِنِعْمِ دَارِ الْمُتَّقِينَ * جَنَّاتٌ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ كَذَلِكَ يَجْزِي اللَّهُ الْمُتَّقِينَ . (۱)

۲. وَ سَارِعُوا إِلَى مَغْفِرَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَ جَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَاوَاتُ وَ الْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ . (۲)

۳. إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَ عِيُونٍ أُدْخِلُوها بِسَلَامٍ آمِنِينَ . (۳)

۴. تِلْكَ الدَّارُ الْآخِرَةُ نَجْعَلُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَ لَا فَسَادًا وَ الْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ . (۴)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
نیکی کردند	أَحْسَنُوا	۱	(پاداش) خوب	حَسَنَةٌ	۱
بشتابید	سَارِعُوا	۲	قطعاً سرای آخرت	لِدَارِ الْآخِرَةِ	۲

ص: ۱۱۱

۱- (۱) . نحل: آیه ۳۰-۳۱.

۲- (۲) . آل عمران: آیه ۱۳۳.

۳- (۳) . حجر: آیه ۴۵ و ۴۶.

۴- (۴) . قصص: آیه ۸۳.

چشمه ساران	عُيُونٍ	۳	خوب - بهتر	خَيْرٌ	۳
داخل شوید	أَدْخُلُوا	۴	چه خوب است	نِعَمَ	۴
سلامتی	سَلَامٍ	۵	سرای (خانه) پرهیزکاران (بهشت)	دَارُ الْمُتَّقِينَ	۵
امنیت یافتگان (از عذاب) ایمنی	ءَامِنِينَ	۶	جاویدان - همیشگی	عَدْنٍ	۶
قرار می دهیم	نَجْعَلُ	۷	داخل می شوند	يَدْخُلُونَ	۷
اراده نمی کنند - نمی خواهند	لَا يُرِيدُونَ	۸	می خواهند	يَشَاءُونَ	۸
برتری جویی	عُلُوًّا	۹	این چنین	كَذَلِكَ	۹
تباهی	فَسَادًا	۱۰	وسعت	عَرْضُ	۱۰
			آماده گشته	أُعِدَّتْ	۱۱

پرسش ها

۱. با توجه به مفرد و جمع بودن افعال زیر آن را کامل کنید.

يَدْخُلُ: داخل می شود يَدْخُلُونَ: داخل می شوند

يَشَاءُ: می خواهد...: می خواهند

يُرِيدُ: می خواهد يُرِيدُونَ:...

أَحْسَنُ:... أَحْسَنُوا:...

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. سلام - فساد - عیون

الف) سلامتی - تباهی - چشمه سارها

ب) درود - گناه - چشمه

۲. سارِعُوا - ادخلو

الف) بشتابید - داخل شوید ب) شتاب کردند - داخل شدند

۳. نَجْعَلُ - عَلُو

الف) قرار می دهد - برتری ب) قرار می دهیم - برتری جویی

۴. آمِنِينَ - لَأَيُّرِيدُونَ

الف) امنیت دهندگان - نمی خواهید

ب) امنیت یافتگان - نمی خواهند

۵. أَحْسَنُوا: حَسَنَه:

الف) نیکی کردند - (پاداش) نیک ب) نیکی کنید - پاداش خوب

۳. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا

الف) برای کسانی که نیکی کردند ب) قطعاً کسانی که نیکی کنند

۲. وَ لَنِعْمَ دَارُ الْمُتَّقِينَ

الف) قطعاً چه خوب است برای پرهیزکاران

ب) برای خوبی خانه پرهیزکاران

۳. تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ

الف) روان است از زیر آن رود ب) روان است از زیر آنها رودها

۴. يَجْزِي اللَّهُ الْمُتَّقِينَ

الف) پاداش دار پرهیزکاران را ب) پاداش می دهد خدا پرهیزکاران را

۵. وَ سَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ

الف) بشتابید به سوی آمرزش ب) شتافتند به سوی آمرزش

۶. عَرَضُهَا السَّمَاوَاتُ

ص: ۱۱۳

الف) به وسعت آسمان ب) وسعتش آسمان هاست

۷. فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ

الف) در باغ های بهشتی سرچشمه سازهایی

ب) در چشمه ساری از بهشت

۸. بِسَلَامٍ آمِنِينَ

الف) با سلامت و ایمنی ب) سلام به مؤمنان

۹. تِلْكَ الدَّارُ الْآخِرَةُ

الف) این خانه برای آخرت است ب) آن سرای آخرت

۱۰. وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ

الف) این است سرانجام پرهیزکاران

ب) و سرانجام (خوب) برای پرهیزکاران است

۴. متن درس را کلمه به کلمه ترجمه کنید.

۵. سرای پر نعمت آخرت و بهشت جاودان را خداوند برای چه کسانی قرار داده است؟

انس با قرآن در خانه

۱. درسی را که فرا گرفته اید به اعضای خانواده خود نیز آموزش دهید.

۲. آیات زیر را به کمک اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

- فَأَمِنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَإِنْ تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا فَلَكُمْ أَجْرٌ عَظِيمٌ. (۱)

- لِلَّذِينَ اتَّقَوْا عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَأَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَرِضْوَانٌ مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ. (۲)

ص: ۱۱۴

- وَ لَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ اتَّقَوْا أَمْ فَلَا تَعْقِلُونَ . (۱)

- إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَ الْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ . (۲)

- الْأَخِلَّاءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا الْمُتَّقِينَ . (۳)

کلمه های آشنا

أَزْوَاجٌ: همسران يُورِثُ: به ارث می دهد

تُورِثُونَ: ایمان آورید مُطَهَّرَةٌ: پاکیزه

عِبَادٍ: بندگان رِضْوَانٌ: خوشنودی

الأخِلَّاءُ: دوستان

ص: ۱۱۵

۱- (۱) . یوسف: آیه ۱۰۹ .

۲- (۲) . اعراف: آیه ۱۲۸ .

۳- (۳) . زخرف: آیه ۶۷ .

و بشارات اميدبخش خداى مهربان

١. تَبَيَّنَ عِبَادِي أَنِّي أَنَا الْغَفُورُ الرَّحِيمُ . (١)

٢. إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ إِلَّا مَنِ اتَّبَعَكَ . (٢)

٣. قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ . (٣)

٤. أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَأْخُذُ الصَّدَقَاتِ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ . (٤)

٥. وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ . (٥)

ص: ١١٦

١- (١) . حجر: آيه ٤٩.

٢- (٢) . حجر: آيه ٤٢.

٣- (٣) . زمر: آيه ٥٣.

٤- (٤) . توبه: آيه ١٠٤.

٥- (٥) . بقره: آيه ١٨٦.

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	عِبَاد	بندگان	۱	كَتَبَ	خبر بده، آگاه کن
۲	عَفُور	آمرزنده	۲	لَيْسَ	نیست
۳	اتَّبَعَ	پیروی کرد	۳	سُلْطَان	تسلط
۴	أَنْفُسِهِمْ	خودشان	۴	أُسْرَفُوا	اسراف و زیاده‌روی کردند
۵	ذُنُوبَ	گناهان	۵	لَا تَقْنَطُوا	نامید نشوید
۶	تَوَابَ	بسیار توبه پذیر	۶	لَمْ يَعْلَمُوا	نداستند
۷	إِذَا	زمانی که - هنگامی که	۷	أَلَمْ يَعْلَمُوا	آیا نمی دانند
۸	قَرِيبَ	نزدیک	۸	يَقْبَلُ	قبول می کند
۹	عَنِّي	از من	۹	سَأَلَ	سؤال کرد - پرسید
۱۰	قُلْ	بگو	۱۰	أُجِيبُ	اجابت می کنم - پاسخ می دهم
			۱۰	دَعْوَةَ النَّاسِ	خواسته دعا کننده را
			۱۱	دَعَانِ	خواند مرا (دعانی)

پرسش ها

۱. به کلمات مفرد و جمع زیر توجه کنید و سپس آن را کامل کنید.

مؤمن: فرد با ایمان مؤمنون، مؤمنین (مرد با ایمان)، مؤمنات (زنان با ایمان)

مُسلِم: فرد مسلمان مسلمون، مسلمین (مردان مسلمان)، مسلمات (زنان مسلمان)

مُحْسِن: فرد نیکوکار... و... (مردان نیکوکار)... (زنان نیکوکار)

عَبْد: بنده عباد: بندگان ذَنْب: گناه ذنوب:...

صَدْر: سینه...: سینه ها نَبِيّ: پیامبر اَنْبِيَاء: پیامبران

وَلِيّ: سرپرست... سرپرستان سَبِيل: راه سُبُل: راه ها

رسول: پیامبر...: جُنْد: لشکر...: لشکریان

بَيْت: خانه...: خانه ها قَلْب: دل...:...

أمر: کار...:...

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. لیس - سلطان - نَبِيّ

الف) نیست - تسلط - خبر بدهم ب) نیست - تسلط - خبر بده

۲. سَأَلَ - اجیبُ

الف) پرسید - پاسخ می دهم ب) پرسید - پاسخ دادم

۳. لَمْ يَعْلَمُوا - لَا تَقْنَطُوا

الف) ندانستند - ناامید نشوید ب) ندانستید - ناامید نشوند

۴. أَسْرَفُوا: يَقْبَلُ

الف) زیادی روی کردید - قبول کرد

ب) زیادی روی کردند - قبول می کند

۵. دَعَا الدَّاعِ - دَعَانِ

الف) خواسته دعا کننده - خواند مرا

ب) خواسته دعوت شده - بخوانم او را

۳. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. أَنِّي أَنَا الْغُفُورُ

الف) این که من خودم آمرزنده ام ب) قطعاً من آمرزنده ام

ص: ۱۱۸

۲. لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ

الف) نیست تو را برای آنها ب) نیست برای تو بر آنها

۳. إِلَّا مَنْ اتَّبَعَكَ

الف) مگر کسی که پیروی کرد تو را

ب) مگر از پیروی تو

۴. يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ

الف) ای بندگانی که ب) ای بندگان من که

۵. لَا تَقْنُطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ

الف) ناامید نشوید از رحمت خدا ب) ناامید نشدند از رحمت خدا

۶. يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعاً

الف) می آمرزد همگی گناهان را ب) بیامرزد گناهان همه را

۷. يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ

الف) قبول می کند توبه بندگان را ب) قبول می کند توبه را از بندگانش

۸. هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

الف) او توبه پذیر و مهربان است ب) او توبه پذیر و بخشنده است

۹. إِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي

الف) زمانی که سؤال کرد بندگانم

ب) زمانی که سؤال کردند از تو بندگانم

۱۰. أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ

الف) پاسخ می دهم دعوت کننده ای را

ب) اجابت كردم هر دعوتى را

۴. متن درس را با دقت ترجمه كنيد.

ص: ۱۱۹

۵. در عبارت پنجم درس (آیه ۱۸۶ بقره) کدام نشانه روشن است که هدایت از شدت نزدیکی خدا و الطاف او به بندگان است؟

انس با قرآن در خانه

۱. درس را به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

۲. آیات زیر را با کمک اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

- وَ بَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ بِأَنَّ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ فَضْلًا كَبِيرًا. (۱)

- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا وَ سَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا. (۲)

- هُوَ الَّذِي يُصَلِّي عَلَيْكُمْ وَ مَلَائِكَتُهُ يُخْرِجُكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَ كَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا. (۳)

- أَلَا تُحِبُّونَ أَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ وَ اللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ. (۴)

- وَ لَوْ لَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَتُهُ لَاتَّبَعْتُمُ الشَّيْطَانَ إِلَّا قَلِيلًا. (۵)

کلمه های آشنا

بَشِّر: بشارت بده يُصَلِّي: درود می فرستد

فَضْل: بخشش و لطف سَبَّحُوا: تسیح بگویند

لَا تُحِبُّونَ: دوست ندارید بُكْرَةً: صبحگاهان

إِتَّبَعْتُمْ: پیروی می کردید أَصِيلًا: شبانگاهان

ص: ۱۲۰

۱- (۱). احزاب: آیه ۴۷.

۲- (۲). احزاب: آیه ۴۱ و ۴۲.

۳- (۳). احزاب: آیه ۴۳.

۴- (۴). نور: آیه ۲۲.

۵- (۵). نساء: آیه ۸۳.

اشاره

۱. إنا جعلنا الشياطين أولياء للذين لا يؤمنون . (۱)
۲. فقاتلوا أولياء الشيطان إن كيد الشيطان كان ضعيفاً . (۲)
۳. و من يتخذ الشيطان ولياً من دون الله فقد خسر خسراناً مبيناً . (۳)
۴. ألم أعهد إليكم يا بني آدم أن لا تعبدوا الشيطان إنه لكم عدو مبين . (۴)
۵. الشيطان يعدكم الفقر و يأمركم بالفحشاء و الله يعدكم مغفرة منه و فضلاً و الله واسع عليم . (۵)

جدول کلمه ها

تصوير

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
شیطان‌ها	شَّيَاطِينٍ	۱	قرار دادیم	جَعَلْنَا	۱

ص: ۱۲۱

- ۱- (۱) . اعراف: آیه ۲۷.
- ۲- (۲) . نساء: آیه ۷۶.
- ۳- (۳) . نساء: آیه ۱۱۹.
- ۴- (۴) . یس: آیه ۶۰.
- ۵- (۵) . بقره: آیه ۲۶۸.

۲	أُولِيَاءَ	سرپرستان - دوستان	۲	كَيْدٌ	مکر - حیله - نیرنگ
۳	لَا يُؤْمِنُونَ	ایمان ندارند - ایمان نمی آورند	۳	ضَعِيفٌ	ناتوان
۴	فَاتِلُوا	کارزار کنید	۴	يَتَّخِذُ	بگیرد (بیتخذ: می گیرد)
۵	حَسِيرٌ	زیان کرد	۵	يَعِدُّ	وعده می دهد
۶	خُسْرَانٌ	زیان	۶	فَقْرٌ	نداری
۷	مُبِينٌ	آشکارا	۷	يَأْمُرُ	امر می کند
			۸	فَحْشَاءٌ	زشتی
۸	لَا تَعْبُدُوا	عبادت نکنید - بندگی نکنید	۹	لَمْ أَعْهَدْ	پیمان نبستم - عهد نگرفتم
۹	عَدُوٌّ	دشمن	۱۰	وَأَسِيعٌ	فراگیرنده

پرسش ها

۱. مشابه نمونه داده شده کامل کنید:

یؤمنون: ایمان می آورند لایؤمنون: ایمان نمی آورند تؤمنون: ایمان می آورید لاتؤمنون: ایمان نیاورید.

یعبدون: بندگی می کنند لایعبدون: ... تعبدون: ... لاتعبدوا: ...

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. کید - فقر - ضعیف

الف) نیرنگ - نداری - ناتوانی ب) مکر - ناتوانی - نداری

۲. یعدُّ - یأمرُ - يتَّخذُ

الف) وعده می دهد - امر می کند - می گیرد

ب) وعده داد - امر کرد - گرفت

۳. لم أعهد - فحشاء

الف) پیمان نگرفت - زشت ب) پیمان نگرفتم - زشتی

۴. شیاطین - خُسران

الف) شیطان ها - زیان ب) شیطان ها - زیان دید

۵. واسع - عَدُوّ

الف) وسیع - دشمنی ب) فراگیرنده - دشمن

۳. پاسخ صحیح را علامت بنمید:

۱. جَعَلْنَا الشَّيَاطِينَ

الف) قرار می دهیم شیطان ها را ب) قرار دادیم شیطان ها را

۲. لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ

الف) برای کسانی که ایمان نیاوردند

ب) برای کسانی که ایمان ندارند

۳. قَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ

الف) کارزار کنید با دوستان شیطان

ب) بکشید دوستان شیطان را

۴. كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا

الف) نیرنگ شیطان ضعیف می باشد

ب) نیرنگ شیطان را ضعیف بدارید

۵. وَمَنْ يَتَّخِذِ الشَّيْطَانَ

الف) و کسی که گرفت شیطان را

ب) و هر کس بگیرد شیطان را

۶. فَقَدْ خَسِرَ خُسْرَانًا مُّبِينًا

ص: ۱۲۳

الف) پس زیان می کند زیانی آشکار

ب) پس قطعاً زیان کرده زیانی آشکار

۷. أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ

الف) آیا پیمان نبستم با شما ب) آیا پیمان نبست با شما

۸. أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ

الف) قطعاً بندگی نمی کنید شیطان را

ب) این که بندگی نکنید شیطان را

۹. الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ

الف) شیطان وعده فقر می دهد

ب) شیطان به شما وعده فقر می دهد

۱۰. مَغْفِرَةً مِنْهُ

الف) آمرزشی از جانب خودش ب) آمرزش از آن است

۴. متن درس را با دقت ترجمه نمایید.

۵. با توجه به این که عبادت به معنای اطاعت و پرستش است، منظور از «لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ» نفی پرستش اوست یا اطاعت از او؟

انس با قرآن در خانه

۱. آن چه از این درس فرا گرفته اید برای اعضای خانواده خود بازگو کنید.

۲. آیات زیر را با کمک اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

- قُلْ لِعِبَادِي يَقُولُوا الَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ الشَّيْطَانَ يَنْزِعُ بَيْنَهُمْ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوًّا مُبِينًا . (۱)

- وَقَالَ الشَّيْطَانُ لَمَّا قُضِيَ الْأَمْرُ إِنَّ اللَّهَ وَعَدَكُمْ وَعَدَ الْحَقُّ وَعَدْتُكُمْ فَأَخْلَفْتُكُمْ وَمَا كَانَ لِي عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ . (١)

- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ وَمَنْ يَتَّبِعْ خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ فَإِنَّهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ . (٢)

- أُولَئِكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ هُمُ الْخَاسِرُونَ . (٣)

- فَرِيقًا هَدَى وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ إِنَّهُمْ اتَّخَذُوا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ . (٤)

کلمه های آشنا

يَنْزِعُ: وسوسه می کند اخلفتُ: تخلف نمودم

قُضِيَ: پایان یافت سُلْطَانٍ: تسلط

وعدتُ: وعده دادم خُطُوَاتِ: گام ها

ص: ۱۲۵

۱- (۱) . ابراهیم: آیه ۲۲.

۲- (۲) . نور: آیه ۲۱.

۳- (۳) . مجادله: آیه ۱۹.

۴- (۴) . اعراف: آیه ۳۰.

اشاره

۱. وَ إِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ . (۱)
۲. وَ الْمَلَائِكَةُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَ يَسْتَغْفِرُونَ لِمَنْ فِي الْأَرْضِ . (۲)
۳. وَ لِلَّهِ يَسْجُدُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ مِنْ دَابَّةٍ وَ الْمَلَائِكَةُ وَ هُمْ لَا يَشْتَكِرُونَ . (۳)
۴. إِنَّ اللَّهَ وَ مَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَ سَلِّمُوا تَسْلِيمًا . (۴)
۵. آمَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَ الْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ آمَنَ بِاللَّهِ وَ مَلَائِكَتِهِ وَ كُتُبِهِ وَ رُسُلِهِ . (۵)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
گفتیم	قُلْنَا	۱	هنگامی که - زمانی که	إِذْ	۱

ص: ۱۲۶

- ۱- (۱) . كهف: آیه ۵۰.
- ۲- (۲) . شوری: آیه ۵.
- ۳- (۳) . نحل: آیه ۴۹.
- ۴- (۴) . احزاب: آیه ۵۶.
- ۵- (۵) . بقره: آیه ۲۸۵.

۲	آدَمَ	حضرت آدم ﷺ	۲	اسْجُدُوا	سجده کنید
۳	رُسُلٍ	جمع رسول: پیامبران	۳	سَجَدُوا	سجده کردند
۴	كُتُبَ	جمع کتاب	۴	أَبْلِيسَ	شیطان
۵	مَلَائِكَةً	فرشتگان	۵	يُسَبِّحُونَ	تسبیح می کنند - پاک می شمارند
۶	يَسْتَغْفِرُونَ	طلب آمرزش	۶	يَسْجُدُ	سجده می کنند
۷	دَائِبَةً	جنبنده	۷	لَا يَسْتَكْبِرُونَ	تکبر نمی ورزند
۸	ءَامَنَ	ایمان آورد	۸	يُصَلُّونَ	درود می فرستند
			۹	صَلُّوا	درود فرستید
			۱۰	سَلِّمُوا تَسْلِيمًا	بفرمائش تسلیم شوید - تسلیم شدنی (جدی و شایسته)

پرسش ها

۱. با توجه به معنای کلمات و زمان هر فعل، آن را کامل کنید:

سَجَدَ: سجده کرد یَسْجُدُ: سجده می کند یَسْجُدُونَ: سجده می کنند

سَبَّحَ: ... یُسَبِّحُ: تسبیح می کند یُسَبِّحُونَ: ...

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. قُلْنَا - صَلُّوا - یسجد

الف) گفتیم - درود بفرستید - سجده می کند

ب) می گوئیم - درود فرستادند - سجده کرد

۲. اسْجُدُوا - سَجَدُوا

الف) سجده کنید - سجده کردند ب) سجده کردند - سجده کنید

۳. اِیْلِیسَ - یَسْتَكْبِرُونَ

الف) شیطان - تکبر می وزد ب) شیطان - تکبر می ورزند

۴. یُسَبِّحُونَ - یَصْلُونَ

الف) تسبیح گفتند - درود فرستادند

ب) تسبیح می کنند - درود می فرستند

۵. تَسَلَّمُوا تَسْلِيمًا

الف) تسلیم شوید - تسلیم شدنی (شایسته)

ب) تسلیم شدند تسلیم شدنی جدی

۳. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

۱. وَ إِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ

الف) و زمانی که گفتیم به فرشته ب) زمانی که گفتیم به فرشتگان

۲. فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ

الف) پس سجده کردند مگر شیطان

ب) پس سجده کنید به جز شیطان را

۳. یُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ

الف) تسبیح می کنند با ستایش پروردگارشان

ب) تسبیح کردند به ستایش پروردگارشان

۴. یَسْتَعْفِفُونَ لِمَنْ فِي الْأَرْضِ

الف) طلب آمرزش کنید برای هر کس در زمین است

ب) طلب آمرزش می کنند برای هر کس در زمین است

۵. وَ لِلّٰهِ يَسْجُدُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ

الف) برای خدا سجده می کنند هر آن چه در آسمان هاست

ص: ۱۲۸

ب) به خدا سجده کند هر کس در آسمان هاست

۶. مِنْ دَابَّةٍ وَ الْمَلَائِكَةُ

الف) از جنبندگان و فرشته ب) از جنبنده و فرشتگان

۷. يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ

الف) درود می فرستند بر پیامبر ب) درود فرستید بر پیامبر

۸. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا

الف) ای کسانی که ایمان آوردند ب) ای کسانی که ایمان آوردید

۹. آمَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ

الف) ایمان آورد پیامبر به آن چه نازل شد به سوی او

ب) ایمان دارد پیامبر به آن چه نازل کرد به او

۱۰. وَ الْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ آمَنَ

الف) و افراد با ایمان همگی ایمان آورد

ب) و افراد با ایمان همگی ایمان آوردند

۴. متن درس را به صورت زیرنویس، با دقت ترجمه نمایید.

۵. آیا ابلیس جزو فرشتگان بود یا از جنس جنیان؟

انس با قرآن در خانه

۱. آن چه از این درس فرا گرفته اید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

۲. آیات زیر را با کمک اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

- مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِلَّهِ وَ مَلَائِكَتِهِ وَ رُسُلِهِ وَ جِبْرِيْلَ وَ مِيكَالَ فَإِنَّ اللَّهَ عَدُوٌّ لِلْكَافِرِينَ . (۱)

- وَ مَنْ يَكْفُرْ بِاللَّهِ وَ مَلَائِكَتِهِ وَ كُتُبِهِ وَ رُسُلِهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا . (۱)

- إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ . (۲)

- فرشتگان می گویند: نَحْنُ أَوْلِيَاؤُكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ فِي الْآخِرَةِ . (۳)

- ... وَ الْمَلَائِكَةُ يَدْخُلُونَ عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ بَابٍ * سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ . (۴)

کلمه های آشنا

ضَلَّالًا بَعِيدًا: گمراهی دور از (رحمت حق) يَدْخُلُونَ: داخل می شوند

اسْتَقَامُوا: پیداری کردند صَبَرْتُمْ: صبر کردید

ضَلَّ: گمراه گشته تَتَنَزَّلُ: فرود می آیند

نِعْمَ: چه خوب است عُقْبَى الدَّارِ: سرای آخرت

ص: ۱۳۰

۱- (۱) . نساء: آیه ۱۳۶ .

۲- (۲) . فصلت: آیه ۳۰ .

۳- (۳) . همان: آیه ۳۱ .

۴- (۴) . رعد: آیه ۲۳ و ۲۴ .

١. سُنَّهَ اللّٰهِ فِى الَّذِيْنَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَ لَنْ تَجِدَ لِسُنَّهَ اللّٰهِ تَبْدِيْلًا . (١)
٢. فَهَلْ يَنْظُرُوْنَ اِلَّا سُنَّتَ الْاَوَّلِيْنَ فَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللّٰهِ تَبْدِيْلًا وَ لَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللّٰهِ تَحْوِيْلًا . (٢)
٣. فَلَمْ يَكُ يَنْفَعُهُمْ اِيْمَانُهُمْ لَمَّا رَاَوْا بِاَسْنَا سُنَّتِ اللّٰهِ الَّتِيْ قَدْ خَلَتْ فِىْ عِبَادِهِ وَ خَسِرَ هُنَالِكَ الْكٰفِرُوْنَ . (٣)
٤. اِنَّمَا اَمْرُهُ اِذَا اَرَادَ شَيْئًا اَنْ يَقُوْلَ لَهُ كُنْ فَيَكُوْنُ . (٤)
٥. قُلْ مَنْ ذَا الَّذِىْ يَعْصِمُكُمْ مِنَ اللّٰهِ اِنْ اَرَادَ بِكُمْ سُوْءًا اَوْ اَرَادَ بِكُمْ رَحْمَةً وَ لَا يَجِدُوْنَ لَهُمْ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ وَلِيًّا وَ لَا نَصِيْرًا . (٥)

ص: ١٣١

- ١- (١) . احزاب: آيه ٦٢.
- ٢- (٢) . فاطر: آيه ٤٣.
- ٣- (٣) . غافر: آيه ٨٥.
- ٤- (٤) . يس: آيه ٨٢.
- ٥- (٥) . احزاب: آيه ١٧.

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
روش	سُتَّتِ	۱	گذشتند	خَلُّوا	۱
هرگز نمی‌یابی	مَنْ تَجِدَ	۲	آیا	هَلْ	۲
تغییر - دگرگونی	تبدیل - تحویل	۳	پیشینیان - گذشتگان	أُولَئِكَ	۳
انتظار دارند	يَنْظُرُونَ	۴	زمانی که	لَمَّا	۴
سود نمی‌بخشد (بخشید)	لَمْ يَكْ يَنْفَع	۵	که	الَّتِي	۵
دیدند	رَأَوْا	۶	گذشت	خَلَّتْ	۶
عذاب	بَأْسٌ	۷	فقط	إِنَّمَا	۷
آن‌جا	هُنَاكَ	۸	زمانی که	إِذَا	۸
اراده کرد - خواست	أَرَادَ	۹	می‌گوید	يَقُولُ	۹
بشو	كُنْ	۱۰	می‌شود	يَكُونُ	۱۰
حفظ کند	يَعِصِمُ	۱۱	چه کس است آن‌که	مَنْ ذَا الَّذِي	۱۱
نمی‌یابند	لَا يَجِدُونَ	۱۲	بدی	سوء	۱۲

پرسش‌ها

۱. معنای افعال زیر را کامل کنید.

وَجَدَ: یافت یَجِدُ: ... تَجِدُ: می‌یابی لَمْ تَجِدْ: نیافتی لَنْ تَجِدَ: ...

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. بَأْسٌ - سُتَّتِ - تبدیل

الف) عذاب - روش - تغییر ب) سختی - روش - دگرگونی

۲. أراد - رأوا - كن

(الف) اراده کرد - دیدید - بود

(ب) اراده کرد - دیدند - بشود (باش)

۳. يَعِصُكُمْ - تَحْوِيلُ - هُنَالِكَ

(الف) حفظ کند - دگرگونی - آن جا

(ب) نگه داشت - تغییر - این چنین

۴. لَا يَجِدُونَ - لَنْ تَجِدَ:

(الف) نمی یابید - هرگز نیافت (ب) نمی یابند - هرگز نمی یابی

۵. يَنْظُرُونَ - لَمْ يَكُ يَنْفَعُ

(الف) انتظار دارند - سود بخشید (ب) انتظار دارید - سود بخشید

۳. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. فِي الَّذِينَ خَلَوْا

(الف) در (باره) کسانی که گذشتند (ب) در (باره) کسی که گذشت

۲. لِسُنَّتِ اللَّهِ تَبْدِيلًا

(الف) برای روش خدا تغییری (ب) قطعاً روش خدا تغییر نمی کند

۳. إِلَّا سُنَّتِ الْأَوَّلِينَ

(الف) جز سنت (خدا در باره) گذشتگان

(ب) جز اولین سنت

۴. لَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَحْوِيلًا

(الف) نیافتی در سنت خدا تغییری

ب) هر گزی نمی یابی برای سنت خدا دگر گونی

۵. فَلَمْ يَكُ يَنْفَعُهُمْ إِيمَانُهُمْ

ص: ۱۳۳

الف) پس سود بخشید آنها را ایمانشان

ب) سود نمی برند از ایمان خود

۶. خَسِرَ هُنَالِكَ الْكَافِرُونَ

الف) زیان رساندند آن جا به کافران ب) زیان دیدند آن جا کافران

۷. إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ

الف) فقط فرمان او زمانی که اراده کند

ب) قطعاً کار او هرگاه بخواهد

۸. يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ

الف) بگوید بشو، می شود

ب) می گوید به آن (چیز) بشو پس می شود

۹. مَنْ ذَا الَّذِي يَعْصِمُ:

الف) چه کسی است آن که حفظ کند

ب) هر کس چیزی را حفظ کند

۱۰. أَوْ أَرَادَ بِكُمْ رَحْمَةً

الف) یا بخواهد نسبت به شما رحمتی را

ب) آیا می خواهد برای شما رحمت را

۴. متن درس را با دقت ترجمه کنید.

۵. برخی از سنت های ثابت خدا را نام ببرید.

انس با قرآن در خانه

۱. آن چه از درس فرا گرفتید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

۲. آیات زیر را با کمک اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

ص: ۱۳۴

- سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدَرًا مَقْدُورًا . (۱)

- سُنَّةَ مَنْ قَدْ أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنْ رُسُلِنَا وَلَا تَجِدُ لِسُنَّتِنَا تَحْوِيلًا . (۲)

- إِنَّ اللَّهَ لَا يُعَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّى يُعَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ وَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِقَوْمٍ سُوءًا فَلَا مَرَدَّ لَهُ . (۳)

- قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ لَكُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ بِكُمْ ضَرًّا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ نَفْعًا بَلْ كَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا . (۴)

- قُلْ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرِّهِ أَوْ أَرَادَنِي بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَاتُ رَحْمَتِهِ قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ . (۵)

کلمه های آشنا

قَدَرًا مَقْدُورًا: تقدیری - اندازه گیری شده فَلَا مَرَدَّ: پس نیست بازگشتی

حَسْبِيَ: کفایت می کند مرا مَا بِقَوْمٍ: آن چه مربوط به تو می باشد، احوال قومی را يُعَيِّرُوا: تغییر دهند

أَفَرَأَيْتُمْ: آیا چه می بینید - نظر تان چیست؟ مَا بِأَنْفُسِهِمْ: حال و احوال خودشان

مُمْسِكَاتُ: بازدارنده کَاشِفَاتُ: برطرف کننده

ص: ۱۳۵

۱- (۱) . احزاب: آیه ۳۸.

۲- (۲) . اسراء: آیه ۷۷.

۳- (۳) . رعد: آیه ۱۱.

۴- (۴) . فتح: آیه ۱۱.

۵- (۵) . زمر: آیه ۳۸.

اشاره

۱. قُلْ لَنْ يُصِيبَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا هُوَ مَوْلَانَا وَ عَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ . (۱)
۲. إِنْ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَعَلَيْهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ . (۲)
۳. اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ . (۳)
۴. فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ . (۴)
۵. وَ تَوَكَّلْ عَلَى الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ وَ سَبِّحْ بِحَمْدِهِ وَ كَفَىٰ بِهِ بُدْثُوبِ عِبَادِهِ خَيْرًا . (۵)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
هرگز نمی‌رسد	لَنْ يَصِيبَ	۱	ان ... إلا نیست ... مگر (جز)	إِنْ ... إِلَّا	۱

ص: ۱۳۶

- ۱- (۱) . توبه: آیه ۵۱.
- ۲- (۲) . یوسف: آیه ۶۷.
- ۳- (۳) . تغابن: آیه ۱۳.
- ۴- (۴) . آل عمران: آیه ۱۵۹.
- ۵- (۵) . فرقان: آیه ۵۸.

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	إِن ... إِلَّا	نیست ... مگر (جز)	۱	لَنْ يَصِيبَ	هرگز نمی‌رسد

پرسش‌ها

۱. معنای افعال زیر را در جلو هر یک بنویسید.

تَوَكَّلَ ... يَتَوَكَّلُ ... تَوَكَّلْتُمْ ... تَوَكَّلْتُ ...

متوکلون ... متوکل ... متوکلین ...

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. كَتَبَ - عَزَمَتْ

الف) مقرر کرد - تصمیم گرفتی ب) نوشت - اراده کرد

۲. تَوَكَّلَ - تَوَكَّلْتُمْ

الف) توکل کن - توکل کردم ب) توکل کرد - توکل کردم

۳. فَلْيَتَوَكَّلْ - متوکل

الف) برای این که توکل کند - توکل کننده

ب) پس باید توکل کند - توکل کننده

۴. لَنْ يُصِيبَ - متوکلین

الف) هرگز نرسید - توکل کنندگان

ب) هرگز نمی رسد - توکل کنندگان

۵. لَا يَمُوتُ - ذنوب

الف) نمرده است - گناه ب) نمی میرد - گناهان

۳. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا

الف) مگر آن چه که مقرر کرد خدا برای ما

ب) مگر آن چه نوشته شده برای ما

۲. وَ عَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ

الف) و بر خدا توکل کردند مؤمنان

ب) و بر خدا پس باید توکل کنند مؤمنان

۳. إِنَّ الْحُكْمَ إِلَّا لِلَّهِ

الف) نیست حکومت مگر برای خدا

ب) اگر حکم باشد برای خداست

۴. عَلَى الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ

الف) بر زنده ای که نمرده است ب) بر زنده ای که نمی میرد

۵. كَفَى بِهِ بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيرًا :

الف) کافی است به این که او به گناهان بندگانش آگاه است

ب) کافی است به گناهان بنده اش آگاهی

۴. متن درس را با دقت ترجمه کنید.

۵. تحقیق کنید که خداوند در قرآن چه گروه‌هایی را مانند توکل‌کنندگان دوست می‌دارد؟

ص: ۱۳۸

۱. آن چه از این درس فرا گرفتید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

۲. زیر را به کمک اعضای خانواده ترجمه کنید:

قُلْ هُوَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ مَتَابٌ . (۱)

إِنِّي تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ رَبِّي وَرَبِّكُمْ مَا مِنْ دَابَّةٍ إِلَّا هُوَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا إِنَّ رَبِّي عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ . (۲)

وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ . (۳)

وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى لِلَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ . (۴)

وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ . (۵)

کلمه های آشنا

مَتَاب (بازگشت) : یعنی : قطعاً من

يَتَوَكَّلُ : توکل کند حَسْبُهُ : کفایت می کند او را

أَبْقَى : باقی تر

ص: ۱۳۹

۱- (۱) . رعد: آیه ۳۰.

۲- (۲) . هود: آیه ۵۶.

۳- (۳) . طلاق: آیه ۳.

۴- (۴) . شوری: آیه ۳۶.

۵- (۵) . انفال: آیه ۴۹.

اشاره

۱. إِنَّ اللَّهَ جَامِعُ الْمُنَافِقِينَ وَالْكَافِرِينَ فِي جَهَنَّمَ جَمِيعًا . (۱)
۲. وَعَدَّ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا . (۲)
۳. يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ وَأَوْهَمُوا جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ . (۳)
۴. وَلِلَّهِ الْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ . (۴)
۵. وَإِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ إِلَّا غُرُورًا . (۵)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
جمع کننده - گردآورنده	جَامِعٌ	۱	قطعاً	إِنَّ	۱

ص: ۱۴۰

- ۱- (۱) . نساء: آیه ۱۴۰.
- ۲- (۲) . توبه: آیه ۶۸.
- ۳- (۳) . تحریم: آیه ۹ و توبه: آیه ۷۳.
- ۴- (۴) . منافقون: آیه ۸.
- ۵- (۵) . احزاب: آیه ۱۲.

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
جمع کننده - گردآورنده	جَامِعٌ	۱	قطعاً	إِنَّ	۱

پرسش‌ها

۱. جدول اسم مفرد و جمع زیر را کامل کنید:

منافق: فرد دو رو (دو چهره) منافقین و منافقون: مردان منافق منافقات: زنان منافق.

مؤمن: فرد با ایمان مؤمنین و مؤمنون:.... مؤمنات:....

مسلم:.... مسلمان مسلمین و..... زنان مسلمان.

....: فرد کفرورز... و کافرون:.... و کفّار: افراد کافر.

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. کفّار - مأوی - غرور

الف) افراد کافر - جایگاه - فریب

ب) کافران - جایگاه - پیروزی

۲. مرض - بئس - عزّت

الف) بیماری - چه بد است - پیروزی

ب) بیمار - بد - سربلندی

۳. جاهد - أغلظ - مصیر

الف) جهاد - سخت بگیر - بازگشت

ب) جهاد کن - سخت بگیر - بازگشت گاه

۴. جامع - قلوب - نار:

الف) جمع کردن - دل ها - آتش ب) جمع کننده - دل ها - آتش

۵. وَعَدَ: - منافقات

الف) وعده داد - زنان منافق ب) وعده می دهد - افراد منافق

۳. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. إِنَّ اللَّهَ جَامِعٌ

الف) خداوند جمع کننده است ب) قطعاً خداوند جمع کننده است

۲. فِي جَهَنَّمَ جَمِيعاً

الف) در جهنم همگی را ب) در تمام جهنم

۳. وَعَدَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ

الف) وعده داد خداوند منافقان را ب) وعده می دهد به منافقان

۴. نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا

الف) آتش جهنم را که جاودان باشند در آن

ب) آتش جهنمی که در آن جاودانند

٥. جَاهِدِ الْكُفَّارَ

الف) جهاد با كفار را ب) جهاد و كارزار كن با كافران

ص: ١٤٢

۶. مَا وَاهُمْ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ :

الف) جایگاه آنها جهنم است و چه بد بازگشتگاهی است

ب) در جایگاه جهنم که بد بازگشتی است

۷. وَ لِلَّهِ الْعِزَّةُ وَ لِرَسُولِهِ

الف) و خدای عزیز و رسول او

ب) و برای خدا سربلندی و پیروزی برای پیامبر اوست

۸. وَ لَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ

الف) ولی منافقان عمل نمی کنند ب) ولی منافقان نمی دانند

۹. وَ إِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ

الف) و زمانی که گفتند منافقان ب) و زمانی که گفت منافقان

۱۰. مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَ رَسُولُهُ

الف) وعده نداد به ما خدا و رسولش

ب) آن چه وعده کرد خدا و رسولش

۴. متن درس را با دقت ترجمه نمایید.

۵. فرق منافق و کافر چیست؟ خطر کدام یک برای جامعه اسلامی بیشتر است؟

انس با قرآن در خانه

۱. آن چه از این درس فرا گرفته اید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

۲. آیات زیر را با کمک اعضای خانواده با دقت ترجمه کنید:

- لِيَعَذَّبَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَ الْمُنَافِقَاتِ وَ الْمُشْرِكِينَ وَ الْمُشْرِكَاتِ وَ يَتُوبَ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ وَ كَانَ اللَّهُ غَفُوراً رَحِيماً .

۱- (۱). احزاب: آیه ۷۳.

- بَشِّرِ الْمُنَافِقِينَ بِأَنَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا الَّذِينَ يَتَّخِذُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ أَلْيَتُّغُونَ عَنْهُمْ الْعِزَّةَ فَإِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا .
(۱)

- لِيَجْزِيَ اللَّهُ الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ وَيُعَذِّبَ الْمُنَافِقِينَ إِنْ شَاءَ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا . (۲)

- يَوْمَ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ لِلَّذِينَ آمَنُوا انظُرُونَا نَقْتَبِسْ مِنْ نُورِكُمْ قِيلَ ارْجِعُوا وَرَاءَكُمْ فَالْتَمِسُوا نُورًا . (۳)

کلمه های آشنا

يُعَذِّبُ: عذاب کند يتوبُ اللهُ: نظر رحمت کند خدا

من دون: به جای یبغون: می جویند

نقتبس: برگیریم وراءكم: پشت سرتان

التمسوا: درخواست کنید

ص: ۱۴۴

۱- (۱) . نساء: آیه ۱۳۸ و ۱۳۹ .

۲- (۲) . احزاب: آیه ۲۴ .

۳- (۳) . حدید: آیه ۱۳ .

١. أَقَمَنْ كَانَ مُؤْمِنًا كَمَنْ كَانَ فَاسِقًا لَا يَسْتَوُونَ * أَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ جَنَّاتُ الْمَأْوَى نُزُلًا بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ *
وَأَمَّا الَّذِينَ فَسَقُوا فَمَأْوَاهُمُ النَّارُ . (١)

٢. وَ لَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَ مَا يَكْفُرُ بِهَا إِلَّا الْفَاسِقُونَ . (٢)

٣. وَ مَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ . (٣)

٤. وَ لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَ إِبْرَاهِيمَ وَ جَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمَا النَّبُوَّةَ وَ الْكِتَابَ فَمِنْهُمْ مُهْتَدٍ وَ كَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ . (٤)

٥. الْمُنَافِقُونَ وَ الْمُنَافِقَاتُ بَعْضُهُمْ مِّنْ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ وَ يَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ وَ يَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ نَسُوا اللَّهَ فَنَسِيَهُمْ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ . (٥)

ص: ١٤٥

١- (١) . سجده, آيه ١٨-٢٠.

٢- (٢) . بقره, آيه ٩٩.

٣- (٣) . مائده, آيه ٤٧.

٤- (٤) . حديد, آيه ٢٦.

٥- (٥) . توبه, آيه ٦٧.

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
مساوی نیستند	لَا يَسْتَوُونَ	۱	آیا - أفمن: آیا پس کسی که	أ	۱
اما - ولی	أَمَا	۲	مانند کسی است که	گمن	۲
نافرمانی کردند	فَسَقُوا	۳	نافرمان - قانون شکن	فأبىق	۳
فرزندان - نسل	ذُرِّيَّةَ	۴	جایگاهی بهشتی	جَنَّاتِ الْمَأْوَى	۴
پیامبری	نُبُوَّةَ	۵	جایگاه	مَأْوَى	۵
امر می کنند	يَأْمُرُونَ	۶			
کار ناپسند	مُنْكَرٍ	۷	دلایل روشن	بَيِّنَاتٍ	۶
باز می دارند	يَتَهَوَّنَ	۸	کفر نمی ورزد (زند)	مَا يَكْفُرُ	۷
کار پسندیده	مَعْرُوفٍ	۹	حکم نکرد - حکم نکنند	لَمْ يَحْكُم	۸
برخی از آنها	مِنْهُمْ	۱۰	هدایت شده	مُهْتَدٍ	۹
همه مانند یکدیگر	بَعْضُهُمْ مِمَّنْ	۱۱	آباتی چون دلایل روشن آیات روشن	آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ	۱۰

پرسش ها

۱. با توجه به نقش نفی کنندگی «لا» و «ما» آن را کامل کنید:

یستوی: مساوی است یستوون: مساویند لایستوون: مساوی نیستند

یکُفِر: کفر می ورزد یکفرون:.... ما یکُفِر...

ما یکفرون...

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. أَمَا - نَبَوَه - ذَرِيَه

الف) اما - پیامبری - فرزند ب) أَمَا - پیامبری - فرزندان

۲. معروف - منکر

الف) پسندیده - ناپسند ب) آشنا - انکار کننده

۳. يَأْمُرُونَ - يَنْهَوْنَ

الف) امر کردند - نهی کردند ب) امر می کنند - نهی می کنند

۴. لَا يَسْتَوُونَ - مَا يَكْفُرُ

الف) مساوی نیست - کفر نمی ورزد

ب) مساوی نیستند - کفر نمی ورزد

۵. فَسَقُوا - مُهْتَدٍ

الف) نافرمانی کردند - هدایت شده

ب) نافرمانی می کنند - هدایت یافته

۳. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. كَمَنْ كَانَ فَاسِقًا

الف) مانند فاسقان است

ب) مانند کسی است که می باشد نافرمان

۲. وَ أَمَّا الَّذِينَ فَسَقُوا

الف) اما کسانی که نافرمانی کردند ب) اما کسانی که نافرمانی می کنند

۳. فَلَهُمْ جَنَّاتُ الْمَأْوَى

الف) پس برای آنها جایگاهی بهشتی است

ب) برای آنها بهشت هایی کار سازی شده

ص: ۱۴۷

۴. وَ لَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ

الف) و قطعاً نازل می کنیم به سوی شما

ب) و قطعاً نازل کردیم به سوی تو

۵. وَ مَا يَكْفُرُ بِهَا إِلَّا

الف) کفر نورزیدند به آن مگر ب) و کفر نمی ورزند به آنها مگر

۶. وَ مَنْ لَمْ يَحْكَمْ

الف) هر کس حکم می کند ب) و هر کس حکم نکند

۷. فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

الف) پس آنان خودشان نافرمان اند ب) آنان خود فاسق شدند

۸. وَ جَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمَا

الف) و قرار می دهیم فرزند آنها

ب) و قرار دادیم در فرزندان آن دو

۹. وَ مِنْهُمْ مُهْتَدٍ

الف) برخی از آنها هدایت شده اند ب) و از آنها هدایت کننده اند

۱۰. يَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ

الف) باز بدارید از کار خوب ب) باز می دارند از کار شایسته

۴. متن درس را به صورت زیرنویس ترجمه کنید.

۵. بین منافقین و فاسقین کدام یک کافر محسوب می شوند.

انس با قرآن در خانه

۱. آن چه از این درس فرا گرفته اید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

۲. آیات زیر را به کمک اعضای خانواده خود با دقت ترجمه کنید:

ص: ۱۴۸

- وَ مَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ . (۱)

- إِنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَ رَسُولِهِ وَ مَاتُوا وَ هُمْ فَاسِقُونَ . (۲)

- فَأَتَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا مِنْهُمْ أَجْرَهُمْ وَ كَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ . (۳)

- ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَ رَسُولِهِ وَ اللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ . (۴)

- كَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ فَسَقُوا أَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ . (۵)

کلمه های آشنا

مَاتُوا: مردند بآنهم: به سبب این که آنها

لَا يُؤْمِنُونَ: ایمان می آورند لَا يَهْدِي: هدایت نمی کند

آتَيْنَا: دادیم حَقَّتْ: محقق شد، مسلم شد

كَلِمَتٌ: فرمان عذاب

ص: ۱۴۹

۱- (۱) . نور: آیه ۵۵.

۲- (۲) . توبه: آیه ۸۴.

۳- (۳) . حدید: آیه ۲۷.

۴- (۴) . توبه: آیه ۸۰.

۵- (۵) . یونس: آیه ۳۳.

۱. إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ رَسُولًا شَاهِدًا عَلَيْكُمْ كَمَا أَرْسَلْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ رَسُولًا فَعَصَىٰ فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ . (۱)
۲. قَالَ نُوحٌ رَبِّ إِنَّهُمْ عَصَوْنِي وَاتَّبَعُوا مَنْ لَمْ يَزِدْهُ مَالَهُ وَوَلَدَهُ إِلَّا خَسَارًا . (۲)
۳. وَمَنْ يَعِصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا أَبَدًا . (۳)
۴. ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقِّ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ . (۴)
۵. فَإِنْ عَصَوْكَ فَقُلْ إِنَّي بِرِيءٍ مِمَّا تَعْمَلُونَ . (۵)

ص: ۱۵۰

۱- (۱) . مزمل: آیه ۱۵ و ۱۶ .

۲- (۲) . نوح: آیه ۲۱ .

۳- (۳) . جن: آیه ۲۳ .

۴- (۴) . آل عمران: آیه ۱۱۲ .

۵- (۵) . شعراء: آیه ۲۱۶ .

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	شَاهِد	ناظر - گواه	۱	عَصَى	سرپیچی کرد
۲	كَمَا	کما + ما: هم چنان که	۲	عَصَا	سرپیچی کردند
۳	نُوحٌ	حضرت نوح پیامبر ﷺ	۳	يَعْصِي	سرپیچی می‌کند
۴	رَبِّ رَقِي:	پروردگار من	۴	مَنْ يَعْصِي	هر کس سرپیچی کند
۵	إِتَّبِعْ - إِتَّبِعُوا	پیروی کرد - پیروی کردند	۵	أَبَدًا	همیشه - جاودان
۶	عَصَوْنِي	سرپیچی کردند مرا (از فرمان من)	۶	كَانُوا يَعْتَدُونَ	کفر می‌ورزیدند (فعل مرکب)
۷	بَرِيدٌ - لَمْ يَزِدْ	زیاد می‌کند - زیاد نکرد	۷	كَانُوا يَكْفُرُونَ	تجاوز می‌کردند
۸	مال - ولد	ثروت - فرزند	۸	يَقْتُلُونَ (كَانُوا يَقْتُلُونَ)	می‌کشند
۹	خَسَارٌ	خسران - زیان	۹	أَنْبِيَاءَ	جمع نبی: پیامبران
۱۰	بَغِيرٌ	به ناحق	۱۰	قَرِيءٌ	بیزار

پرسش‌ها

۱. افعال مرکب (ماضی استمراری) زیر را معنا کنید.

کانوا: بودند - یکفرون: کفر می ورزید کانوا یکفرون: کفر می وزیدند

کانوا: یقتلون:... کانوا یعتدون:... کانوا یعملون:...

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. بَرِي - اَبْد:

الف) بی زار - همیشه ب) بیزاری - پایان

۲. عَصِي - عَصَوَا

الف) سرپیچی کرد - سرپیچی کردند

ب) سرپیچی می کند - سرپیچی می کنند

۳. اَنْبِيَاء - خَسَار

الف) پیامبر - زیان ب) پیامبران - زیان

۴. يَعْصِي - مَنْ يَعْصِ

الف) سرپیچید - هر کس سرپیچد

ب) سرپیچی می کند - هر کس سرپیچی کند

۵. اِتَّبِعُوا - اِتَّبِعُوا

الف) پیروی کرد - پیروی کردند ب) پیروی کن - پیروی کنید

۳. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. اِنَّا اَرْسَلْنَا اِلَيْكُمْ

الف) ما فرستادیم به سوی شما ب) قطعاً ما فرستادیم به سوی شما

۲. فَعَصَى فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ

الف) پس سرپیچی کرد فرعون از (فرمان) پیامبر

ب) سرپیچی کرد پیامبر از فرعون

ص: ۱۵۲

۳. اَتَّبِعُوا مَنْ لَمْ يَزِدْهُ

الف) پیروی کردند کسی را که زیاد نکرد او را

ب) پیروی کنید کسی را که زیاد نکرد

۴. وَ مَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ

الف) هر کس از فرمان خدا سرپیچی کند

ب) و هر کس سرپیچی کند (از فرمان) خدا و رسولش

۵. ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ

الف) آن به سبب آن است که آنها کفر می ورزیدند

ب) آن برای این که کفر ورزیدند

۶. وَ يَقْتُلُونَ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ

الف) و می کشتند پیامبران را به ناحق

ب) و می کشید پیامبران را به جز حق

۷. ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَ كَانُوا يَعْتَدُونَ

الف) آن به سبب سرپیچی و تجاوز آنها بود

ب) آن به سبب آن چه سرپیچی و تجاوز می کردند

۸. فَإِنْ عَصَوْكَ

الف) پس اگر سرپیچی کردند (فرمان) تو را

ب) پس اگر سرپیچی کنی

۹. إِنِّي بَرِيءٌ مِمَّا تَعْمَلُونَ

الف) من بیزاری می جویم از عملتان

ب) قطعاً من بيزارم از آن چه عمل می کنید

ص: ۱۵۳

۱۰. خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا

الف) جاودان خواهند بود برای همیشه

ب) جاویدان در آنند همیشه

۴. متن درس را با دقت ترجمه کنید.

۵. با توجه به این که انبیاء عهده دار رهبری سیاسی جامعه بشری بودند، چرا سرپیچی از فرامین آنان مستلزم خلود در آتش است؟

انس با قرآن در خانه

۱. آن چه در این درس فرا گرفته اید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

۲. آیات زیر را به کمک اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

- فَمَنْ تَبِعَنِي فَإِنَّهُ مِنِّي وَ مَنْ عَصَانِي فَإِنَّكَ غَفُورٌ رَحِيمٌ . (۱)

- ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَ يَقْتُلُونَ النَّبِيِّنَ بِغَيْرِ الْحَقِّ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَ كَانُوا يَعْتَدُونَ . (۲)

- لَعْنَةُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَى لِسَانِ دَاوُدَ وَ عِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَ كَانُوا يَعْتَدُونَ . (۳)

- فَعَصَوْا رَسُولَ رَبِّهِمْ فَأَخَذَهُمْ أَخَذَةً رَابِيَةً . (۴)

- وَ مَنْ يَعِصِ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُبِينًا . (۵)

ص: ۱۵۴

۱- (۱) . ابراهیم, آیه ۳۶.

۲- (۲) . بقره, آیه ۶۱.

۳- (۳) . مائده, آیه ۷۸.

۴- (۴) . حاقه, آیه ۱۰.

۵- (۵) . احزاب, آیه ۳۶.

تَبَعَ: پیروی کرد، پیروی کند يَقْتُلُونَ (کانوا یقتلون): می کشند

عَصَا: سرپیچی کرد ضَالًّا بَيْنًا: گمراهی آشکاری

بِأَنَّهُمْ: به سبب آن است که آنها أَخَذَ: گرفت، گرفتار کرد

كَانُوا يَكْفُرُونَ: کفر می ورزیدند أَخَذَهُ رَأْيَهُ: گرفتی سخت

اشاره

۱. وَ ذَرِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَعِبًا وَ لَهْوًا وَ عَرَّتْهُمْ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا . (۱)
۲. وَ قَالُوا إِنَّ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا وَ مَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ . (۲)
۳. يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِّنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ هُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ . (۳)
۴. مِّنْكُمْ مَّنْ يُرِيدُ الدُّنْيَا وَ مِّنْكُمْ مَّنْ يُرِيدُ الْآخِرَةَ ثُمَّ صَرَفْنَا عَنْهُمْ كَيْبَتَنَا وَ لَقَدْ عَفَا عَنْكُمْ وَ اللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ . (۴)
۵. ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ اسْتَحْبَبُوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ وَ أَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ . (۵)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های آشنا و تکراری			کلمه های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	اتَّخَذُوا	گرفتند	۱	ذَرِ	واگذار - رها کن

ص: ۱۵۶

- ۱- (۱) . انعام: آیه ۷۰.
- ۲- (۲) . انعام: آیه ۲۹.
- ۳- (۳) . روم: آیه ۷.
- ۴- (۴) . آل عمران: آیه ۱۵۲.
- ۵- (۵) . نحل: آیه ۱۰۷.

۲	حَيَاةِ الدُّنْيَا	زندگی دنیا	۲	لَعِب	بازی - بازیچه
۳	حِيم	آب جوش سوزان	۳	هُوَ	سرگرمی
۴	أَلِيم	دردناک	۴	عَرَّتْ	مغرور ساخت
۵	كَانُوا يَكْفُرُونَ	کفر می‌ورزیدند	۵	هِيَ	آن
۶	إِنَّ هِيَ إِلَّا	نیست آن مگر	۶	مَبْعُوثِينَ	برانگیخته شدگان
۷	مَا نَحْنُ	نیستیم ما	۷	يَعْلَمُونَ	می‌دانند
۸	مِنْكُمْ	برخی از شما	۸	غَافِلُونَ	بی‌خبران
۹	ذَوِ فَضْلٍ	دارای بخشش و لطف	۹	إِسْتَحْبُوا	برگزیدند

پرسش‌ها

۱. به مشابهت کلمات زیر و معنای مشترک آنها توجه نموده و آن را کامل کنید.

غافل: غفلت کنند، بی‌خبر غافلون کافر: کفر ورزنده کافرون

صادق: راست گوینده، راست گو صادقون خاسر: زیان کننده خاسرون

رازق:.... رازقون قانت: فرمانبردار...

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. لَهو - ذر - لَعِب

الف) بازی - واگذار - سرگرمی ب) سرگرمی - واگذار - بازی

۲. هی - عَرَّتْ - حمیم

الف) آن - مغرور ساخت - آب سوزان

ب) آن - مغرور شد - گرم

٣. مبعوثين - غافلون

ص: ١٥٧

الف) برانگیخته شدگان - بی خبران

ب) برانگیختگان - بی خبر

۴. اِسْتَحْبُوا - يعلمون

الف) برگزینید - عمل می کنند ب) برگزیدند - می دانند

۵. ذوفضل - نحن

الف) دارای بخشش - ما ب) برتر - آنها

۳. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

۱. الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ

الف) کسانی که گرفتند دینشان را

ب) کسانی که می گیرند دینشان را

۲. عَزَّتْهُمْ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا :

الف) مغرور ساخت آنها را زندگی دنیا

ب) غرق در زندگی دنیا شدند

۳. بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ

الف) به سبب این که بسوزند کفوررز

ب) به سبب آن چه کفر می ورزیدند

۴. إِنَّ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا

الف) نیست آن مگر زندگی دنیای ما

ب) اگر آن جز زندگی دنیا باشد

۵. وَ مَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ

الف) و آن چه ما را برانگیخت

ب) و نیستیم ما برانگیخته شدگان

ص: ۱۵۸

۶. وَ هُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ

الف) و آنها از آخرت خود بی خبرانند

ب) و آنها از آخرت خویش بی خبرند

۷. مِنْكُمْ مَنْ يُرِيدُ الدُّنْيَا

الف) برخی از شما کسانی هستند که می خواهند زندگی دنیا را

ب) از شما هر کس زندگی دنیا را خواست

۸. وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ

الف) و خداوند می بخشد مؤمنین را

ب) و خداوند دارای بخشش و لطف است بر مؤمنان

۹. اسْتَحَبُّوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ

الف) برگزیدند دنیا را بر آخرت

ب) دوست می داشتند دنیا و آخرت را

۱۰. لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ

الف) هدایت نمی کند گروه کافران را

ب - هدایت نکرد کفورزان را

۴. متن درس را به صورت کلمه به کلمه و با دقت ترجمه نمایید.

۵. آیا دنیا برای مؤمنین بازیچه و سرگرمی است؟ اگر هست پس چه تفاوت بین مؤمن و کافر است و اگر نیست پس دنیا چیست؟

انس با قرآن در خانه

۱. آن چه از این درس فرا گرفتید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

۲. را به کمک اعضای خانواده خود ترجمه کنید.

ص: ۱۵۹

- الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَهْوًا وَ لَعِبًا وَ غَرَّتْهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فَالْيَوْمَ نَنسَاهُمْ كَمَا نَسُوا لِقَاءَ يَوْمِهِمْ هَذَا وَ مَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ . (١)

- أُولَئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ . (٢)

- فَمَا مَتَاعِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا قَلِيلٌ . (٣)

- وَ مَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوٌّ وَ لَعِبٌ وَ إِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ . (٤)

- بَلْ تُؤْثِرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةَ خَيْرٌ وَ أَنْتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ أَنْتَ أَعْيُنٌ . (٥)

ص: ١٦٠

١- (١) . اعراف: آيه ٥١.

٢- (٢) . بقره: آيه ٨٦.

٣- (٣) . توبه: آيه ٣٨.

٤- (٤) . عنكبوت: آيه ٦٤.

٥- (٥) . اعلی: آيه ١٦.

آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن. جلد ۵

سرشناسه: ملک احمدی، علی بمان، ۱۳۳۱ -

عنوان و نام پدیدآور: آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن / علی بمان ملک احمدی.

مشخصات نشر: قم: مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی (ص)، ۱۳۹۲.

مشخصات ظاهری: ۶ ج.: جدول.

فروست: پژوهشگاه بین المللی المصطفی؛ ۱۱۰.

شابک: دوره: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۴۲۱-۷؛ ۵۵۰۰۰ ریال: ج. ۱: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۴۱۵-۶؛ ۵۵۰۰۰ ریال: ج. ۲: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-

۴۱۶-۳؛ ۶۰۰۰۰ ریال: ج. ۳: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۴۱۷-۰؛ ۶۰۰۰۰ ریال: ج. ۴: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۴۱۸-۷؛ ۶۰۰۰۰ ریال: ج. ۵:

۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۴۱۹-۴؛ ۶۰۰۰۰ ریال: ج. ۶: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۴۲۰-۰

وضعیت فهرست نویسی: فاپا

یادداشت: ج. ۲- ۶ (چاپ اول: ۱۳۹۲).

یادداشت: ج. ۱- ۵ (چاپ دوم: ۱۳۹۳) (فیا).

موضوع: قرآن -- راهنمای آموزشی

موضوع: قرآن -- پرسش ها و پاسخ ها

موضوع: قرآن -- ترجمه -- راهنمای آموزشی

شناسه افزوده: جامعه المصطفی (ص) العالمیه. مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی (ص)

رده بندی کنگره: BP۶۵/۲/م۸۷۳۵/۱۳۹۲

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۱۰۷

شماره کتابشناسی ملی: ۲۳۵۴۲۷۲

ص: ۱

اشاره

بسم الله الرحمن الرحيم

ص: ٢

آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن

علی بمان ملک احمدی

ص: ۳

تحولات اجتماعی و مقتضیات نوپدید دانش‌ها و پدید آمدن دانش‌های نو، نیازهایی را به وجود آورده که پاسخ‌گویی به آن ایجاد رشته‌های تحصیلی جدید و تربیت چهره‌های متخصص را ضروری می‌نماید. از این رو کتاب‌های آموزشی نیز باید با توجه به این دگرگونی‌ها تألیف شود.

جهانی‌شدن و گسترش سلطه فرهنگی غرب در سایه رسانه‌های فرهنگی و ارتباطی اقتضا دارد که دانش پژوهان و علاقه‌مندان به این مباحث، با اندیشه‌های بلند و ارزش‌های متعالی آشنا شوند و این مهم با ایجاد رشته‌های تخصصی، تولید متون جدید و غنی، گسترش دامنه آموزش و تربیت سازمان‌یافته دانشجویان به سرانجام خواهد رسید. این فرایند گاه در پرداختن به مباحث بنیادین و تدوین متون تخصصی تعریف می‌شود و گاه در نگارش بحث‌های علمی، اما نه چندان پیچیده و تخصصی به ظهور می‌رسد.

از طرفی بالندگی مراکز آموزشی در گرو نظام آموزشی منسجم، قانونمند و پویاست. بازنگری در متن‌ها و شیوه‌های آموزشی و به روز کردن آنها نیز این انسجام و پویایی و در نتیجه نشاط علمی مراکز آموزشی را در پی دارد.

در این بستر، حوزه های علوم دینی به برکت انقلاب شکوهمند اسلامی، سالیانی است که در اندیشه اصلاح ساختار آموزشی و بازنگری متون درسی اند.

«جامعه المصطفی صلی الله علیه و آله العالمیه» به عنوان بخشی از این مجموعه که رسالت بزرگ تعلیم و تربیت طلاب غیر ایرانی را بر عهده دارد، تألیف متون درسی مناسب را سرلوحه تلاش قرار داده و تدوین و نشر متون درسی در موضوعات گوناگون علوم دینی، حاصل این فرایند است.

«مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی صلی الله علیه و آله» با قدردانی و سپاس از فاضل ارجمند جناب آقای علی بمان ملک احمدی مؤلف کتاب آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن و تمام عزیزانی که در تولید این اثر همیاری و همفکری داشته اند، آن را به جویندگان فرهنگ و اندیشه ناب اسلامی تقدیم می کند.

مرکز بین المللی

ترجمه و نشر المصطفی صلی الله علیه و آله

ص: ۶

حقیقت مداری اصیل‌ترین و زیباترین راز هستی و حقیقت طلبی ماندگارترین و برترین گرایش آدمی است.

داستان پر رمز و راز حقیقت‌جویی بشر، سرشار از هنرنمایی مؤمنان، مجاهدان و عالمانی است که با تمسک و پای‌بندی به حقیقت بی‌منتها، در مصاف بین حق و باطل، سربلندی و شرافت ذاتی حق را نمایان ساخته‌اند و در این میان، چه درخشندگی چشم‌نوازی در اسلام عزیز است که علم را به ذات خود، شرافتمند و فخیم دانسته و از باب تا محراب، کائنات را سراسر علم و عالم و معلوم می‌نمایاند و در مکتب آن، جز اولوالعلم و راسخان در مسیر طلب دانش، کسی را توان دست‌یابی به گنجینه‌های حکمت نیست.

علم برخاسته از وجدان پاک و عقل سلیم، در پرتو انوار آسمانی وحی، هم به فرد کمال‌انسانی، عظمت روحی و رشد معنوی می‌بخشد و فکر، اندیشه و خیال او را به پرواز درمی‌آورد، و هم جامعه را سمت و سوی سعادت‌مندان به‌بخشیده و آن را به جامعه‌ای متمدن و پیشرو متحول می‌کند. بی‌توجهی یا کوتاه‌فکری است اگر فرد و جامعه‌ای به دنبال عزت، استقلال، هویت، امنیت، سعادت و سربلندی

مادی و معنوی باشد، اما آن را در صراطی غیر از حقیقت طلبی، علم اندوزی و حکمت مداری الهی طلب نمایند.

انقلاب سراسر نور اسلامی ایران که داعیه جهانی سازی کلمه الله و برپایی تمدن جهانی اسلام را داشته و فروپاشی و افول تمدن های پوشالی غرب و شرق را به نظاره نشسته است، با اندیشه فقهاتی در اداره حکومت و نظریه مترقی «ولایت فقیه»، طرازی از مسئولیت ها و مأموریت های حوزه های علمیه و روحانیت را عرضه نمود که امید و نشاط را نه تنها در شیعیان و مسلمانان، بلکه در دل تمامی آزادی خواهان و حق طلبان سراسر جهان زنده ساخت.

در این راستا، رهبر فرزانه انقلاب (مدظله) با عزمی مصمم و با تمامی توان، همچون پیر و مراد خود خمینی کبیر رحمه الله، در صحنه حاضر شده و با تأکید بر اهمیت و فوریت این حرکت فراگیر و بی وقفه، همه توانمندی ها و اراده ها را جهت تحقق جنبش نرم افزاری و نهضت تولید علم و تحول در علوم انسانی و نیز یافتن راه های میان بر و دانش افزا راهبری و رصد می کنند.

جامعه المصطفی صلی الله علیه و آله العالمیه، نمادی درخشان از این رسالت جهانی و همت بین المللی انقلاب اسلامی است که بار مسئولیت تربیت مجتهدان، عالمان، محققان، متخصصان، مدرسان، مبلغان، مترجمان، مربیان و مدیران پارسا، متعهد و زمان شناس را بر دوش داشته و با تبیین، تولید و تعمیق اندیشه دینی و قرآنی و گسترش مبانی و معارف اسلامی، به نشر و ترویج اسلام ناب محمدی صلی الله علیه و آله و معارف بلند و تابناک مکتب اهل بیت علیهم السلام جامه تحقق می پوشاند.

پژوهشگاه بین المللی المصطفی صلی الله علیه و آله نیز که مهم ترین و گسترده ترین مجموعه پژوهشی المصطفی صلی الله علیه و آله است، بومی سازی و بازتولید اندیشه دینی معاصر، متناسب

با نیازها و اقتضائات عرصه بین الملل، تبیین، تولید و تعمیق اندیشه دینی، گشودن افق های جدید فکری و معرفتی در دنیای معاصر، پاسخ گویی به مسائل و شبهات فکری و معرفتی مخاطبان و تأمین و تدوین متون و منابع درسی و کمک درسی، به ویژه با رویکرد اسلامی سازی علوم و پشتیبانی علمی از فعالیت های سازمانی المصطفی صلی الله علیه و آله را از جمله مأموریت ها و تکالیف خود می داند.

اثر علمی پیش روی نیز که به همت مؤلف محترم جناب آقای علی بمان ملک احمدی به عنوان کتاب کمک آموزشی برای رشته معارف اسلامی تهیه و تدوین شده است، درچارچوب همین اهداف و برنامه های پژوهشگاه و مبتنی بر نیازسنجی های صورت گرفته، تدوین و برای استفاده خوانندگان محترم تقدیم شده است.

در پایان لازم است ضمن ارج نهادن به تلاش های خالصانه مولف محترم، از کلیه دست اندرکاران محترم آماده سازی و انتشار این اثر ارزشمند، به ویژه همکاران محترم مرکز بین المللی نشر و ترجمه المصطفی صلی الله علیه و آله و همه عزیزانی که به نحوی در تدوین و انتشار آن نقش داشته اند، قدردانی و تشکر نماییم و از خداوند متعال برای ایشان و همه خادمان عرصه تبلیغ و نشر مفاهیم و معارف دینی، آرزوی بهروزی، موفقیت و سعادت نماییم.

پژوهشگاه بین المللی

المصطفی صلی الله علیه و آله

۱. رسالت انبیاء علیهما السلام ۱۳
۲. تکذیب کنندگان انبیاء علیهما السلام ۱۹
۳. داستان خلقت حضرت آدم علیه السلام ۲۴
۴. داستان هبوط آدم علیه السلام ۲۸
۵. داستان حضرت نوح علیه السلام (سوره نوح) ۳۳
۶. داستان حضرت سلیمان و مورچگان (سوره نمل) ۳۷
۷. داستان حضرت هود علیه السلام و قوم عاد ۴۱
۸. داستان حضرت صالح علیه السلام و قوم ثمود ۴۶
۹. داستان حضرت ابراهیم علیه السلام ۵۱
۱۰. داستان حضرت ابراهیم علیه السلام (۲) ۵۶
۱۱. داستان حضرت یوسف علیه السلام (۱) ۶۱
۱۲. داستان حضرت یوسف علیه السلام در زندان (۲) ۶۶
۱۳. داستان حضرت یوسف علیه السلام و حکومت مصر (۳) ۷۱
۱۴. داستان کودکی حضرت موسی علیه السلام ۷۶
۱۵. داستان بعثت حضرت موسی علیه السلام ۸۰
۱۶. داستان حضرت موسی و فرعون ۸۵
۱۷. داستان حضرت عیسی علیه السلام ۹۰
۱۸. رسالت پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله ۹۴
۱۹. پیامبر اسلام خاتم النبیین ۹۸

۲۰. رهبری انبیاء و نقش حکومتی ادیان ۱۰۲

ص: ۱۱

۲۱. تورات و انجیل در قرآن ۱۰۷

۲۲. آداب تلاوت قرآن ۱۱۲

۲۳. ویژگی های قرآن ۱۱۷

۲۴. اعجاز قرآن ۱۲۱

۲۵. عدالت گرایی انبیاء ۱۲۶

۲۶. حادثه رستاخیز ۱۳۱

۲۷. ویژگی های روز قیامت(۱) ۱۳۵

۲۸. ویژگی های روز قیامت(۲) ۱۳۹

۲۹. بهشت و بهشتیان ۱۴۳

۳۰. دوزخ و دوزخیان ۱۴۷

ص: ۱۲

١. وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ إِلَّا بِلِسَانٍ قَوْمِهِ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ فَيُضِلُّ اللَّهُ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ . (١)
٢. وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ . (٢)
٣. وَجَعَلْنَاهُمْ أَئِمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ فِعْلَ الْخَيْرَاتِ وَإِقَامَ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءَ الزَّكَاةِ وَكَانُوا لَنَا عَابِدِينَ . (٣)
٤. لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ . (٤)
٥. كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّينَ مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ وَأَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِيُحْكَمَ بَيْنَ النَّاسِ فِيمَا اخْتَلَفُوا فِيهِ . (٥)

ص: ١٣

- ١- (١) . ابراهيم: آيه ٤.
- ٢- (٢) . انبياء: آيه ٢٥.
- ٣- (٣) . انبياء: آيه ٧٣.
- ٤- (٤) . حديد: آيه ٢٥.
- ٥- (٥) . بقره: آيه ٢١٣.

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	بَيِّنٌ	بیان کند - توضیح دهد - روشنگری کند	۱	أُمَّةٌ	جمع امام - پیشوایان - رهبران
۲	يُضِلُّ	گمراه می‌کند	۲	يَهْدُونَ	هدایت می‌کنند - هدایت کنند
۳	يَهْدِي	هدایت می‌کند	۳	فَعَلَ	انجام دادن
۴	قِسْطٌ	عدل - عدالت - دادگری	۴	خَيْرَاتٍ	اعمال شایسته و خوب
۵	نُوحِي	وحی می‌کنیم	۵	إِقَامٌ	به پاخاستن - برخاستن
۶	كَانُوا	بودند - می‌باشند	۶	إِيتَاءٌ	پرداختن
۷	يَنَاتٍ	دلایل روشن	۷	عَابِدِينَ	عبادت‌کنندگان
۸	تَبْيِينٌ	جمع نبی: پیامبران	۸	مِيزَانٌ	وسيله سنجش اعمال - ترازو
۹	مُبَشِّرِينَ	بشارت دهندگان	۹	يَوْمٌ	به پاخیزد (خیزند)
۱۰	مُنذِرِينَ	بیم دهندگان	۱۰	يُحْكَمُ	حکم می‌کند - حکم کند (کنند) - داوری کنند
۱۱	نُوحِي	وحی می‌کنیم	۱۱	اِخْتَلَفُوا	اختلاف ورزیدند

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزیند:

۱. إِيْتَاءٌ - فِعْلٌ - إِقَامٌ

الف) پرداختن - انجام دادن - به پاخواستن

ب) پرداخت - انجام - به پاداشت

۲. أُمَّةٌ - خَيْرَاتٍ - عَابِدِينَ

الف) پیشوا - کار خوب - عبادت

ب) پیشوایان - کارهای خوب - عبادت کنندگان

۳. يَقُومَ - يَحْكُمُ - يَهْدِي

الف) به پا خیزد - داوری کند - هدایت می کند

ب) به پاخیزند - داوری کنند - هدایت کنند

۴. مِيزَانٌ - قِسْطٌ - اِخْتَلَفُوا

الف) ترازو - عدل - اختلاف ورزیدند

ب) سنجش - عدالت خواهی - اختلاف

۵. مُنْذِرِينَ - مُبَشِّرِينَ

الف) بیم دهنده - بشارت دهنده ب) بیم دهندگان - بشارت دهندگان

۲. پاسخ صحیح را علامت بنمید:

۱. مَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ

الف) آن چه فرستادیم از پیامبران ب) نفرستادیم هیچ پیامبری را

۲. فَيُضِلُّ اللَّهُ مَنْ يَشَاءُ

الف) پس گمراه می کند خداوند هر کس را

ب) و گمراه کرد خدا هر کس را که خواست

۳. إِلَّا نُوحِيَ إِلَيْهِ

الف) مگر این که وحی می کنیم به سوی او

ب) مگر وحی کردم به او

۴. لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا

الف) نیست پروردگاری جز من ب) نیست معبودی (خدایی) جز من

ص: ۱۵

۵. وَ جَعَلْنَاهُمْ أَئِمَّةً

الف) و قرار می دهیم پیشوایانی را ب) و قرار دادیم آنها را پیشوایانی

۶. وَ كَانُوا لَنَا عَابِدِينَ

الف) و بودند برای ما عبادت کنندگان

ب) باشید عبادت کنندگان ما

۷. رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ

الف) پیامبرانمان را (همراه) با دلایل روشن

ب) پیامبران روشنگر

۸. لِيُقِيمَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ

الف) برای این که برخیزند مردم به دادگری

ب) تا مردم را به عدالت وادارند

۹. لِيُحْكَمَ بَيْنَ النَّاسِ

الف) تا داوری کنند بین مردم ب) قطعاً داوری می کند برای مردم

۱۰. فِيمَا اختلفوا فِيهِ

الف) پس اختلاف نکردند در آن ب) در آن چه اختلاف کردند در آن

۳. عبارات درس را به صورت کلمه به کلمه ترجمه نمایید.

یادآوری

۱. در عبارت ۲ متن درس أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ضمیر «ه» ترجمه نمی شود.

۲. در عبارات منفی کلمه «مِنْ: از» هیچ معنا می شود: «ما أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ: نفرستادیم هیچ پیامبری را».

۳. هرگاه فعل قبل از فاعل آن بیاید در مفرد و جمع بودن از آن پیروی می کند:

لِيُقِيمَ النَّاسُ: تا به پاخیزند مردم.

كَانَ النَّاسُ: می باشند مردم.

لِيُحْكَمَ النَّاسُ: تا داوری کنند (انبیاء بین مردم).

تمرین

با استفاده از آیات متن درس پاسخ دهید کدام یک از فرازهای این آیات رسالت های زیر را بیان می کند:

۱. دعوت به بندگی خداوند و قبول آیین او؛

۲. دعوت به دادگری و اقامه عدل و هدایت به فرامین الهی؛

۳. حکمرانی و قضاوت در جامعه؛

۴. ایجاد توازن اقتصادی در جامعه؛

۵. تشویق مردم به رفتار و اخلاق شایسته.

انس با قرآن در خانه

آن چه در کلاس فراگرفته اید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

آیات زیر را با کمک اعضای خانواده خود با دقت ترجمه کنید:

- وَ لِكُلِّ أُمَّةٍ رَّسُولٌ فَإِذَا جَاءَ رَسُولُهُمْ قُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَ هُمْ لَا يُظْلَمُونَ . (۱)

- وَ لَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَّسُولًا أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ وَ اجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللَّهُ وَ مِنْهُمْ مَنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ فَسَبِّحُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ . (۲)

ص: ۱۷

۱- (۱) . یونس: آیه ۴۷.

۲- (۲) . نحل: آیه ۳۶.

- يَا بَنِي آدَمَ إِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي فَمَنْ اتَّقَى وَ أَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ . (١)

- وَ لَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ رُسُلًا إِلَى قَوْمِهِمْ فَجَاؤُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَاذْتَمَنَّا مِنَ الَّذِينَ أَجْرَمُوا وَ كَانَ حَقًّا عَلَيْنَا نَصْرُ الْمُؤْمِنِينَ . (٢)

ص: ١٨

١- (١) . اعراف: آيه ٣٥.

٢- (٢) . روم: آيه ٤٧.

١. وَ مَا أَرْسَلْنَا فِي قَوْمِهِ مِنْ نَذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ . (١)
٢. وَ كَذَلِكَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي قَوْمِهِ مِنْ نَذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّهٍ وَ إِنَّا عَلَىٰ آثَارِهِمْ مُقْتَدُونَ . (٢)
٣. وَ إِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَىٰ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَ إِلَىٰ الرَّسُولِ قَالُوا حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أَوْ لَوْ كَانَ آبَاؤُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ شَيْئًا وَ لَا يَهْتَدُونَ . (٣)
٤. يَا حَسْرَةَ عَلَىٰ الْعِبَادِ مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ . (٤)
٥. وَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَ اسْتَكْبَرُوا عَنْهَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ . (٥)

ص: ١٩

١- (١) . سبأ: آيه ٣٤.

٢- (٢) . زخرف: آيه ٢٣.

٣- (٣) . مائده: آيه ١٠٤.

٤- (٤) . يس: آيه ٣٠.

٥- (٥) . اعراف: آيه ٣٦.

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
آبادی	قَرِيَّةٌ	۱	این چنین است	كَذَلِكَ	۱
خوش گذران	مُتْرَفٌ، جمع مُتْرَفُونَ	۲	هشداردهنده - بیم‌دهنده	نَذِيرٌ	۲
فرستاده شدید	أُرْسِلْتُمْ	۳	پدران - پیشینیان	آبَاءٌ	۳
یافتیم	وَجَدْنَا	۴	گفتند خوش گذرانان آن	قَالَ مُتْرَفُوهُمَا	۴
آیین - گروه هم آیین	أُمَّةٌ	۵	گفته شد - گفته شود	قِيلَ	۵
راهها - روش‌ها	آثَارٌ	۶	تأسف - دریغ - افسوس	حَسْرَةٌ	۶
پیروان - تقلید کنندگان	مُتَّبِعُونَ	۷	نیامد	مَا يَأْتِي	۷
بیایید	تَعَالَوْا	۸	مسخره می‌کردند	كَانُوا يَسْتَهْزِئُونَ	۸
حسب + نا: کفایت می‌کند ما را - بس است ما را	حَسْبُنَا	۹	نکبر ورزیدند	اسْتَكْبَرُوا	۹
آیا به فرض این که - آیا هر چند که	أَوْ لَوْ	۱۰	هدایت نمی‌یابند	لَا يَهْتَدُونَ	۱۰

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. تَعَالَوْا - وَجَدْنَا

الف) بیایید - یافتیم ب) بیایید - یافت ما را

۲. اَمَّهٍ - آثَارِ

الف) آیین - روش ها ب) ملت - علامت

۳. اَرْسَلْتُمْ - مُقْتَدُونَ

الف) فرستادیم - پیروان ب) فرستاده شدید - پیروان

۴. قَرْيَةٍ - حَشْبِنَا

الف) آبادی - بس است ما را ب) روستا - حساب کردیم

۵. مُتْرَفُونَ - أَوْلَؤُ

الف) خوش گذران - اگر چه ب) خوش گذرانان - آیا اگر چه

۲. پاسخ صحیح را علامت بنویسید:

۱. فِي قَرْيَةٍ مِنْ نَدِيرٍ

الف) در آبادی هیچ بیم دهنده ای را ب) در آبادی از بیم دهنده

۲. قَالَ مُتْرَفُوهَا

الف) گفتند خوش گذرانان آن ب) گفت خوش گذران آن

۳. إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا

الف) ما یافتیم پدران را ب) قطعاً ما یافتیم پدرانمان را

۴. وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ

الف) و زمانی که گفت به آنها ب) و زمانی که گفته شد برای آنها

۵. قَالُوا حَشْبِنَا

الف) گفتند بس است ما را ب) بگویید بس است ما را

۶. مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ

الف) نیامد به سوی آنها هیچ پیامبری

ب) نمی آید از پیامبری

ص: ۲۱

۷. كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ

الف) بودند نسبت به او مسخره کننده

ب) او را مسخره می کردند

۸. لَا يَعْلَمُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ

الف) نمی دانند چیزی و هدایت نمی کنند

ب) نمی دانند چیزی و هدایت نمی شوند

۹. يَا حَسْرَةَ عَلَى الْعِبَادِ

الف) ای افسوس بر بندگان

ب) افسوس بر بنده ام

۱۰. وَ اسْتَكْبَرُوا عَنْهَا

الف) و تکبر ورزیدند از (قبول) آن

ب) و تکبر ورزیدید نسبت به آن

۳. عبارات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

یادآوری

فعل ترکیب زیر پیوسته ماضی استمراری معنا می شود:

کانوا یعلمون: می دانسته.

کانوا یفعلون: انجام می دادند.

کانوا یستهزءون: مسخره می کردند.

تمرین

کسانی که حقانیت انبیاء و دعوت آنان را تکذیب می کردند دارای چه صفاتی بودند؟

۱. آن چه در این درس فرا گرفته اید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

۲. آیات زیر را با کمک اعضای خانواده و با دقت ترجمه کنید:

- وَ لَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْهُمْ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ وَ هُمْ ظَالِمُونَ . (۱)

- فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقَدْ كُذِّبَ رَسُولٌ مِنْ قَبْلِكَ جَاءُوا بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَالْكِتَابِ الْمُنِيرِ . (۲)

- وَ لَقَدْ كُذِّبَتْ رَسُولٌ مِنْ قَبْلِكَ فَصَبَرُوا عَلَى مَا كُذِّبُوا وَأُوذُوا حَتَّى أَتَاهُمْ نَصْرُنَا . (۳)

- ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ أَسَاءُوا السُّوْأَى أَنْ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَ كَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِئُونَ . (۴)

- تَاللَّهِ لَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَى أُمَمٍ مِنْ قَبْلِكَ فَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَهُوَ وَلِيُّهُمْ الْيَوْمَ وَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ . (۵)

ص: ۲۳

۱- (۱) . نحل: آیه ۱۱۳.

۲- (۲) . آل عمران: آیه ۱۸۴.

۳- (۳) . انعام: آیه ۳۴.

۴- (۴) . روم: آیه ۱۰.

۵- (۵) . نحل: آیه ۶۳.

اشاره

۱. إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَىٰ آدَمَ وَ نُوحًا وَ آلَ إِبْرَاهِيمَ وَ آلَ عِمْرَانَ عَلَى الْعَالَمِينَ . (۱)
۲. وَ إِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَ يَسْفِكُ الدِّمَاءَ وَ نَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَ نُقَدِّسُ لَكَ قَالَ إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ . (۲)
۳. وَ إِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى وَ اسْتَكْبَرَ وَ كَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ . (۳)
۴. وَ قُلْنَا يَا آدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَ زَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَ كَلَا مِنْهَا رِغْدًا حَيْثُ شِئْتُمَا وَ لَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ . (۴)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	يَجْعَلُ	قرار می دهد - تَجْعَلُ: قرار می دهی	۱	اصْطَفَى	برگزید

ص: ۲۴

۱- (۱) . آل عمران: آیه ۳۳.

۲- (۲) . بقره: آیه ۳۰.

۳- (۳) . بقره: آیه ۳۴.

۴- (۴) . بقره: آیه ۳۵.

قرار دهنده	جَاعِلٌ	۲	تسبیح می کند - تُسَبِّحُ؛ تسبیح می کنیم	يَسْبِخُ	۲
جانشین	خَلِيفَةً	۳	می دانند - تعلمون: می دانید	يَعْلَمُونَ	۳
فساد می کند - تباهی می کند	يُفْسِدُ	۴	گفتم	قُلْتُ	۴
می ریزد	يَسْفِكُ	۵	سجده کنید	أَسْجُدُوا	۵
(جمع دم) خون‌ها	دِمَاءَ	۶	سجده کردند	سَجَدُوا	۶
تقدیس می کنیم - پاک می شماریم	نَقَّدَسُ	۷	شیطان	أَبْلِيسَ	۷
می دانم	أَعْلَمُ	۸	قطعاً	إِنَّ	۸
سرپیچی کرد	أَبَى	۹	گفتم	قُلْنَا	۹
تکبر ورزید	اسْتَكْبَرَ	۱۰	قطعاً من	إِنِّي	۱۰

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. اسْتَكْبَرَ - اضْطَفَى

الف) تکبر ورزید - برگزید ب) بزرگ شمرد - برگزیده

۲. يَسْفِكُ - يُفْسِدُ

الف) (خون) ریخت - فساد کرد ب) (خون) می ریزد - فساد می کند

۳. أَبَى - نَقَّدَسُ

الف) سرپیچید - پاک شمردیم ب) سرپیچی کرد - پاک می شماریم

۴. جَاعِلٌ - خَلِيفَةً

الف) قرار دهنده - جانشین ب) قرار داد - جانشین

۵. أَعْلَمُ - دِمَاءَ

الف) می دانم - خون ها ب) دانانترم - خون

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. إِنَّ اللَّهَ اضْطَفَى

الف) این که خداوند برگزید ب) قطعاً خداوند برگزید

۲. وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ

الف) و زمانی که گفت پروردگارت

ب) و زمانی که می گوید خداوند

۳. إِنِّي جَاعِلٌ

الف) قطعاً من قرار دهنده هستم ب) قطعاً قرار خواهم داد

۴. قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا

الف) گفته قرار بده در آن ب) گفتند آیا قرار می دهی در آن

۵. مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا

الف) کسی را که فساد کرد در آن ب) کسی را که فساد می کند در آن

۶. وَ نَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ

الف) در حالی که ما تسبیح می کنیم با ستایش تو

ب) و ما تسبیح کردیم حمد تو را

۷. قَالَ إِنِّي أَعْلَمُ

الف) گفت قطعاً من می دانم ب) گفت که من دانانترم

۸. اسْجُدُوا لِآدَمَ

الف) سجده کردند برای آدم ب) سجده کنید برای آدم

الف) هر طور که خواستید ب) اگر می خواهید

ص: ۲۶

الف) نزدیک نشوید به این درخت ب) نزدیک نشوند به درخت

۳. عبارات متن درس را کلمه به کلمه ترجمه کنید.

انس با قرآن در خانه

۱. داستان حضرت آدم علیه السلام و شیوه ترجمه عبارات درس را به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

۲. آیات زیر را با کمک اعضای خانواده خود با دقت ترجمه کنید:

- وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى . (۱)

- فَقُلْنَا يَا آدَمُ إِنَّ هَذَا عَدُوٌّ لَكَ وَ لِرِزْقِكَ فَلَا يُخْرِجَنَّكَمَا مِنَ الْجَنَّةِ فَتَشْقَى . (۲)

- فَوَسْوَسَ إِلَيْهِ الشَّيْطَانُ قَالَ يَا آدَمُ هَلْ أَدُلُّكَ عَلَى شَجَرَةِ الْخُلْدِ وَ مُلْكٍ لَّا يَبُلَى . (۳)

- فَأَكَلَا مِنْهَا ... وَ عَصَى آدَمُ رَبَّهُ فَغَوَى . (۴)

- قَالَ اهْبِطَا مِنْهَا جَمِيعًا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ ... (۵)

ص: ۲۷

۱- (۱) . طه: آیه ۱۱۶ .

۲- (۲) . طه: آیه ۱۱۷ .

۳- (۳) . طه: آیه ۱۲۰ .

۴- (۴) . طه: آیه ۱۲۱ .

۵- (۵) . طه: آیه ۱۲۳ .

١. وَقُلْنَا يَا آدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ . (١)
٢. فَأَزَلَّهُمَا الشَّيْطَانُ عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِ وَقُلْنَا اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَى حِينٍ . (٢)
٣. فَتَلَقَى آدَمُ مِنْ رَبِّهِ كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ . (٣)
٤. قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنْ تَبَعَ هُدَايَ فَلَا يَخَفُ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ . (٤)
٥. وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ . (٥)

ص: ٢٨

- ١- (١) . بقره: آيه ٣٥.
- ٢- (٢) . بقره: آيه ٣٦.
- ٣- (٣) . بقره: آيه ٣٧.
- ٤- (٤) . بقره: آيه ٣٨.
- ٥- (٥) . بقره: آيه ٣٩.

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	أُخْرِجَ	خارج کرد	۱	أُزِلَّ	لغزاند - منحرف کرد
۲	هُمَا	آن دو	۲	كَانَا	(آن دو) بودند
۳	بَعْضٍ	برخی - بعضی	۳	اهْبِطُوا	فرود آید
۴	عَدُوٌّ	دشمن	۴	مُسْتَقَرٌّ	محل استقرار - فرارگاه
۵	مَتَاعٌ	کالای (مورد نیاز) - برخورداری	۵	حِينَ	زمان نامعین
۶	كَلِمَاتٍ	کلماتی - سخنانی	۶	تَلَقَّى	دریافت کرد
۷	تَابَ	توبه پذیرفت - نظر رحمت کرد	۷	إِمَّا	هر زمان - اگر (إن + ما)
۸	تَوَابٌ	بسیار توبه پذیر	۸	تَبِعَ	پیروی کرد - پیروی کند
۹	يَأْتِي	می آید - بآئین - حتماً بیاید	۹	خَوْفٌ	ترس
۱۰	هُدَايَ	هدایت مرا	۱۰	يَحْزَنُونَ	محزون می شوند - غمگین می شوند

پرسش

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. حِينَ - خَوْفٌ

الف) زمان معین - غم ب) زمان نامعین - ترس

۲. اهْبِطُوا - كَانَا

ص: ۲۹

الف) فرود آید - بودند ب) فرود آمدند - بودند

۳. أَزَلَّ - تَبَعَ

الف) لغزاند - پیروی کرد ب) لغزاند - پیروی کرد

۴. يَحْزُنُونَ - تَلْقَى

الف) غمگین شد - دریافت کرد ب) غمگین می شود - دریافت کرد

۵. مُسْتَقَرًّا - إِمَّا

الف) قرارگاه - هر زمان ب) قرار - اگر چه

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. فَأَزَلَّهُمَا الشَّيْطَانُ عَنْهَا

الف) پس لغزاند آن دو را شیطان از آن (وضعیت)

ب) لغزاند شیطان آن دو را

۲. مِمَّا كَانَا فِيهِ

الف) از آن چه (وضعیتی که) ب) از آن چه می باشید در آن

۳. بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ

الف) برخی نسبت به برخی دشمنید

ب) برخی از شما برای برخی دشمنید

۴. وَ مَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ

الف) و برخورداری تا زمان معین ب) و کالایی است برای زمان معین

۵. فَتَلْقَىٰ آدَمَ مِنْ رَبِّهِ

الف) پس فرا می گیرد آدم از پروردگار

ب) پس فراگرفت آدم از پروردگارش

۶. فَتَابَ عَلَيْهِ

ص: ۳۰

الف) پس نظر رحمت کرد بر او ب) پس توبه کرد برای او

۷. إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

الف) قطعاً او خود بسیار توبه پذیر مهربان است

ب) قطعاً خداوند توبه پذیر مهربان است

۸. فَإِنَّمَا يَأْتِيَنَّكُمْ

الف) پس اگر بیایید شما

ب) پس هر زمان بیاید قطعاً به سوی شما

۹. فَمَنْ تَبَعَ هُدَايَ

الف) پس هر کس پیروی کند هدایت مرا

ب) پس کسی که هدایت را پیروی کرد

۱۰. وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

الف) و نه غمگین شدند ب) و نه آنها غمگین می شوند

۳. عبارات متن درس را با دقت کلمه به کلمه ترجمه نمایید.

در عبارت: «بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ» در میان حضرت آدم و حوّا و شیطان کدامشان دشمن دیگری بود؟

انس با قرآن در خانه

۱. داستان هبوط حضرت آدم و ترجمه عبارات درس را به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

۲. آیات زیر را با کمک برخی از اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

– ثُمَّ اجْتَبَاهُ رَبُّهُ فَتَابَ عَلَيْهِ وَ هَدَىٰ . (۱)

ص: ۳۱

- قَالَ اهْبِطَا مِنْهَا جَمِيعًا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنِ اتَّبَعَ هُدَايَ فَلَا يَضِلَّ وَلَا يُشْقَى . (١)

- وَمَنْ أَعْرَضَ عَن ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى . (٢)

- قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِي أَعْمَى وَقَدْ كُنْتُ بَصِيرًا . (٣)

- وَكَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ أَسْرَفَ وَلَمْ يُؤْمِنْ بِآيَاتِ رَبِّهِ... (٤)

ص: ٣٢

١- (١) . طه: آيه ١٢٣ .

٢- (٢) . طه: آيه ١٢٤ .

٣- (٣) . طه: آيه ١٢٥ .

٤- (٤) . طه: آيه ١٢٧ .

اشاره

۱. إنا أرسلنا نوحاً إلى قومه أن أنذر قَوْمَكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ . (۱)
۲. قَالَ يَا قَوْمِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُبِينٌ * أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ وَ اتَّقُوهُ وَ أَطِيعُوا . (۲)
۳. قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لَيْلًا وَ نَهَارًا * فَلَمْ يَزِدْهُمْ دُعَائِي إِلَّا فِرَارًا . (۳)
۴. قَالَ نُوحٌ رَبِّ إِنَّهُمْ عَصَوْنِي وَ اتَّبَعُوا مَنْ لَمْ يَزِدْهُ مَالَهُ وَ وَادَّهُ إِلَّا خَسَارًا . (۴)
۵. وَ قَالَ نُوحٌ رَبِّ لَا تَذَرْ عَلَيَّ الْأَرْضَ مِنَ الْكَافِرِينَ دَيَّارًا . (۵)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
بیم ده - بترسان	أَنْذِرُ	۱	بیاید	يَأْتِي	۱

ص: ۳۳

- ۱- (۱) . نوح: آیه ۱.
- ۲- (۲) . نوح: آیه ۲ و ۳.
- ۳- (۳) . نوح: آیه ۵ و ۶.
- ۴- (۴) . نوح: آیه ۲۱.
- ۵- (۵) . نوح: آیه ۲۶.

۲	یا قَوْمٍ	ای قوم من	۲	دَعَوْتُ	خواندم - فراخواندم
۳	نَذِيرٌ	بیم دهنده	۳	لَمْ يَزِدْهُ	بیفزود
۴	مُبِينٌ	روشنگر	۴	فِرَارٍ	فرار - دوری
۵	اعْبُدُوا	بندگی کنید	۵	اتَّبَعُوا	پیروی کردند
۶	اتَّقَوْهُ	تقوا پیشه گیرید	۶	خَسَارٍ	زیان
۷	أَطِيعُونَ	اطاعت کنید مرا			
۸	رَبِّ	پروردگار من	۷	لا تَذَرُ	باقی نگذار
۹	ليلاً ونهاراً	شب و روز (پیوسته)	۸	دَيَّارًا	احدی را - فردی را

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. اتَّبَعُوا - اتَّقَوْهُ

الف) پیروی کردند - تقوا پیشه ساختن

ب) پیروی کنید - تقوا پیشه گیرید

۲. أَنْذِرْ - لا تَذَرُ

الف) بیم ده - باقی نگذار ب) بیم داد - باقی نگذار

۳. دَعَوْتُ - خَسَارٍ

الف) خواندم - زبان ب) دعوت کرد - زیان

۴. لَمْ يَزِدْهُ - أَطِيعُونَ

الف) زیاد نکرد - اطاعت کنید ب) زیاد نکرد - اطاعت کنید مرا

۵. فِرَارٍ - یا قَوْمٍ

الف) فرار - ای قوم من ب) فرار کرد - ای قوم

ص: ۳۴

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. أَنْ أَنْذِرَ قَوْمَكَ

الف) این که بترسان قومت را ب) قطعاً ترساند قومش را

۲. مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ

الف) قبل از این که بیاید آنها را ب) از قبل آمدن آنها

۳. أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ

الف) بندگی کن خدا را ب) این که بندگی کنید خدا را

۴. وَ اتَّقَوْهُ وَ أَطِيعُونَ

الف) و تقوا پیشه گیرید و اطاعت کنید

ب) و تقوای او را پیشه گیرید و اطاعت کنید مرا

۵. إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي

الف) قطعاً من دعوت کردم قومم را

ب) قطعاً خواندم قوم او را

۶. فَلَمْ يَزِدْهُمْ

الف) پس زیاد نمی کند شما را ب) پس زیاد نکرد آنها را

۷. إِنَّهُمْ عَصَوْنِي

الف) قطعاً آنها نافرمانی کردند مرا ب) قطعاً آنها نافرمان بودند

۸. مَنْ لَمْ يَزِدْهُ مَالُهُ

الف) کسی را که نیفزود (زیاد نکرد) مالش

ب) کسی که زیاد نشد مالش

٩. وَقَالَ نُوحٌ رَبِّ

ص: ٣٥

الف) و گفت نوح به پروردگارش (ب) و گفت نوح ای پروردگام

۱۰. مِنَ الْكَافِرِينَ دَيَّارًا

الف) از کافرین فردی را (ب) از یک فرد کافر را

۳. عبارات متن درس را کلمه به کلمه ترجمه نمایید.

۴. از عذابی که قوم نوح را فرا گرفت چه می دانید؟

انس با قرآن در خانه

۱. داستان حضرت نوح و ترجمه عبارات درس را به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

۲. آیات زیر را با کمک اعضای خانواده خود با دقت ترجمه کنید:

- وَ لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَلَبِثَ فِيهِمْ أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا . (۱)

- وَ أَوْحَىٰ إِلَىٰ نُوحٍ أَنَّهُ لَنْ يُؤْمِنَ مِنْ قَوْمِكَ إِلَّا مَنْ قَدْ آمَنَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ . (۲)

- وَ اصْنَعِ الْفُلَكَ بِأَعْيُنِنَا وَ وَحِينَا وَ لَا تُخَاطِبْنِي فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُّغْرَقُونَ . (۳)

- قِيلَ يَا نُوحُ اهْبِطْ بِسَلَامٍ مِنَّا وَ بَرَكَاتٍ عَلَيْكَ وَ عَلَىٰ أُمَّمٍ مِّمَّنْ مَعَكَ . (۴)

- وَ قَوْمَ نُوحٍ لَمَّا كَذَّبُوا الرُّسُلَ أَغْرَقْنَاهُمْ وَ جَعَلْنَا هُمْ لِلنَّاسِ آيَةً وَ أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ عَذَابًا أَلِيمًا . (۵)

ص: ۳۶

۱- (۱) . عنكبوت: آیه ۱۴ .

۲- (۲) . هود: آیه ۳۶ .

۳- (۳) . هود, آیه ۳۷ .

۴- (۴) . هود, آیه ۴۸ .

۵- (۵) . فرقان: آیه ۳۷ .

اشاره

۱. وَ لَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ وَ سُلَيْمَانَ عِلْمًا وَ قَالَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي فَضَّلْنَا عَلَى كَثِيرٍ مِنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ . (۱)
۲. وَ وَرِثَ سُلَيْمَانُ دَاوُدَ وَ قَالَ يَا أَيُّهَا النَّاسُ عَلَّمْنَا مِنْطِقَ الطَّيْرِ ... (۲)
۳. وَ أَوْتَيْنَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْفَضْلُ الْمُبِينُ . (۳)
۴. وَ حُسْرَى لِسُلَيْمَانَ جُنُودَهُ مِنَ الْجِنَّ وَ الْإِنْسِ وَ الطَّيْرِ فَهُمْ يُوزَعُونَ . (۴)
۵. حَتَّى إِذَا أَتَوْا عَلَى وَادِ النَّمْلِ قَالَتْ نَمْلَةٌ يَا أَيُّهَا النَّمْلُ ادْخُلُوا مَسَاكِنَكُمْ . (۵)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
ارث برد - وارث شد	وَرِثَ	۱	دادیم	آتَيْنَا	۱

ص: ۳۷

- ۱- (۱) . نمل: آیه ۱۵.
- ۲- (۲) . نمل, آیه ۱۶.
- ۳- (۳) . نمل: آیه ۱۶.
- ۴- (۴) . نمل: آیه ۱۷.
- ۵- (۵) . نمل: آیه ۱۸.

۲	قَالَ	گفتند آن دو	۲	عَلَّمَنَا	تعلیم داده شدیم - تعلیم یافته‌ایم
۳	فَضَّلَ	برتری بخشید	۳	مَنْطِقَ	زبان
۴	كَثِيرٍ	بسیاری	۴	أَوْتَيْنَا	داده شدیم - فراگرفتیم
۵	عِبَادٍ	بندگان	۵	حُشِرَ	گردآوری شدند
۶	طَيْرٍ	پرندگان	۶	يُورَعُونَ	نگه داشته شوند - نگاه داشته می‌شوند
۷	فَضْلٌ	لطف - توفیق	۷	آتَوْا	آمدند
۸	مُبِينٌ	آشکار	۸	وَادٍ	لانه - وادی
۹	جُنُودُهُ	لشکریان	۹	نَمَلٍ	جمع نملة: مورچگان
۱۰	جِنِّ وَإِنْسٍ	جنیان و انسان	۱۰	مَسَاكِينٍ	جمع مسکن - خانه‌ها

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

۱. نَمَلٍ - وَادٍ

الف) مورچه - وادی ب) مورچگان - لانه

۲. اوتینا - عَلَّمَنَا

الف) داده شدیم - تعلیم داده شدیم ب) دادیم - تعلیم یافتیم

۳. وَرِثٍ - حُشِرَ

الف) ارث برد - جمع کرد ب) وارث شد - جمع شد (شدند)

۴. مَنْطِقَ - مَسَاكِينٍ

الف) زبان - خانه‌ها ب) زبان - بینوایان

۵. أَتَوْا - يُوزَعُونَ

الف) آمد - نگه داشت ب) آمدند - نگه داشته شدند

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. فَضَّلْنَا عَلَى كَثِيرٍ

الف) برتری یافتیم بر بسیاری ب) برتری داد ما را بر بسیاری

۲. مِنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ

الف) از بندگان مؤمنش ب) بر بندگان مؤمنان

۳. وَ وَرَثَ سُلَيْمَانَ دَاوُدَ

الف) سلیمان وارث داود شد ب) داود وارث سلیمان شد

۴. عَلَّمْنَا مَنْطِقَ الطَّيْرِ

الف) آموختیم زبان پرنده را ب) تعلیم داده شدیم زبان پرندگان

۵. أَوْتَيْنَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ

الف) داده شدیم از هر چیزی ب) دادیم از همه چیز

۶. لَهُوَ الْفَضْلُ الْمُبِينُ

الف) قطعاً آن لطفی آشکار است ب) او دارای برتری واضحی است

۷. حُسْرًا لِسُلَيْمَانَ جُنُودَهُ

الف) جمع شدند برای سلیمان لشگری

ب) جمع شدند برای سلیمان لشکریانش

۸. فَهُمْ يُوزَعُونَ

الف) پس آنان نگه داشته شدند ب) پس آنان نگه داشته می شوند

۹. أَتَوْا عَلٰى وَادِى النَّمْلِ

الف) آمد بر لانه مورچه ب) آمدند بر لانه مورچگان

ص: ۳۹

الف) داخل خانه های خود شوید ب) داخل شدن به خانه های خود

۳. عبارات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

۴. با مطالعه آیات ۲۰ تا ۴۴ سوره نمل اجمالی از داستان حضرت سلیمان و هدهد و ملکه سبا را بیان کنید.

انس با قرآن در خانه

۱. آن چه از این درس فرا گرفته اید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

۲. آیات زیر را با کمک اعضای خانواده خود ترجمه نمایید.

- ... لَا يَحْطَمَنَّكُمْ سُلَيْمَانُ وَ جُنُودُهُ وَ هُمْ لَا يَشْعُرُونَ... (۱)

- فَتَبَسَّمْ ضَاحِكًا مِنْ قَوْلِهَا .

- وَ قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَ عَلَى وَالِدَيَّ .

- وَ أَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ .

- وَ اَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ . (۲)

ص: ۴۰

۱- (۱) . نمل: آیه ۱۸.

۲- (۲) . نمل: آیه ۱۹.

اشاره

۱. وَ إِلَىٰ عَادِ أَخَاهُمْ هُودًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَهِ غَيْرُهُ إِنِّي أَنْتُمْ إِلَا مُفْتَرُونَ . (۱)
۲. يَا قَوْمِ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِنِّي أَخْرَجْتُ إِلَىٰ عَالِي الدُّنْيَا فَطَرَنِي أَفَلَا تَعْقِلُونَ . (۲)
۳. وَيَا قَوْمِ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا وَيَزِدْكُمْ قُوَّةً إِلَىٰ قُوَّتِكُمْ وَلَا تَتَوَلَّوْا مُجْرِمِينَ . (۳)
۴. فَإِن تَوَلَّوْا فَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ إِلَيْكُمْ وَيَسْتَخْلِفُ رَبِّي قَوْمًا غَيْرَكُمْ . (۴)
۵. وَ لَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا هُودًا وَ الَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَ نَجَّيْنَاهُمْ مِّنْ عَذَابِ غَلِيظٍ . (۵)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
جمع مفتری	مُفْتَرُونَ	۱	قوم عاد	عَادٍ	۱

ص: ۴۱

- ۱- (۱) . هود: آیه ۵۰.
- ۲- (۲) . هود: آیه ۵۱.
- ۳- (۳) . هود: آیه ۵۲.
- ۴- (۴) . هود: آیه ۵۷.
- ۵- (۵) . هود: آیه ۵۸.

سؤال نمی‌کنم	لَا أَسْأَلُ	۲	حضرت هود	هُودٌ	۲
آمرزش بخواهید	اسْتَغْفِرُوا	۳	نیستید شما مگر	إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا	۳
روی نگردانید	لَا تَتَوَلَّوْا	۴	آفرید	فَقَطَرَ	۴
روی گردانید	تَوَلَّوْا	۵	می‌فرستد	يُرْسِلِ	۵
رساندم	أَبْلَغْتُ	۶	(باران از آسمان)	السَّمَاءِ	۶
فرستاده شدم - مأمور شدم	أُرْسِلْتُ	۷	پی‌درپی (فراوان)	مِدْرَارًا	۷
جانشین می‌کند - جایگزین می‌کند	يَسْتَخْلِفُ	۸	زیاد کند (زیاد می‌کند)	يُزِيدُ - يُزِيدُ	۸
سخت	عَلِيظٌ	۹	تبه‌کاران - خلاف‌کاران	مُجْرِمِينَ	۹
			نجات دادیم	نَجَّيْنَا	۱۰
			زمانی که - چون	لَمَّا	۱۱

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. لَا تَتَوَلَّوْا - تَوَلَّوْا

الف) روی نگردانید - روی گردانید

ب) روی نگرداندند - روی گرداندند

۲. لَا أَسْأَلُ - أُرْسِلْتُ

الف) سؤال نمی‌کنم - فرستاده شدم

ب) سؤال نکن - فرستاده شد

۳. مُفْتَرُونَ - عَلِيظٌ

الف) دروغ پرداز - سخت ب) دروغ پردازان - سخت

۴. اَبْلَغْتُ - اسْتَغْفِرُوا

الف) رساندم - آمرزش بخواهید ب) ابلاغ کردم - آمرزش خواستند

۵. يَسْتَخْلِفُ - نَجَّيْنَا

الف) جانشین می سازد - نجات می دهیم

ب) جایگزین می کند - نجات دادیم

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. وَ إِلَىٰ عَادٍ أَخَاهُمْ هُودًا

الف) و به سوی قوم عاد (فرستادیم) برادرشان حضرت هود را

ب) و به سوی عاد و برادرش هود را فرستادیم

۲. يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ

الف) ای قومی که بندگی کردند خدا را

ب) ای قوم من بندگی کنید خدا را

۳. مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ

الف) نیست برای شما هیچ خدایی غیر از او (الله)

ب) نیست برای شما از خدایان غیر او

۴. إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا مُفْتَرُونَ

الف) اگر شما جز دروغ پردازان باشید

ب) نیستید شما مگر دروغ پردازانی

۵. إِنْ أَجْرِي إِلَّا عَلَىٰ الَّذِي

الف) نیست پاداش من مگر بر کسی که...

ب) اگر اجر و پاداشی برای من باشد بر عهده کسی است که

۶. يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَاراً :

ص: ۴۳

الف) می بارد بر شما از آسمان پی در پی فراوان

ب) ارسال کند (از) آسمان (باران را) بر شما پی در پی فراوان

۷. **لَا تَتَوَلَّوْا مُجْرِمِينَ**

الف) و روی برنگردانند تبه کاران

ب) و روی برمتابید خلاف کارانه (مانند تبه کاران)

۸. **فَإِنْ تَوَلَّوْا**

الف) پس اگر روی گردانیدند ب) پس اگر روی گردانند

۹. **وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ**

الف) و زمانی که آمد فرمان (عذاب)

ب) و چون فرمان خدا فرا رسید

۱۰. **وَنَجَّيْنَاهُمْ مِنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ**

الف) و نجات می دهیم شما را از عذابی دردناک

ب) و نجات دادیم آنها را از عذابی سخت

۳. عبارات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

۴. نشیب و فراز و آمد و شد امت ها، تمدن ها و اقوام در طول تاریخ معلول کدام سنت الهی است؟

انس با قرآن در خانه

۱. آن چه از این درس فرا گرفته اید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

۲. با کمک اعضای خانواده خود آیات زیر را ترجمه کنید:

- فَأَمَّا عَادٌ فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَقَالُوا مَنْ أَشَدُّ مِنَّا قُوَّةً . (۱)

- أَوْ لَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَهُمْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَ كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ . (١)

- وَ تِلْكَ آيَاتُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَعَصُوا رُسُلَهُمْ وَ اتَّبَعُوا أَمْرَ كُلِّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ . (٢)

- وَ اتَّبِعُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَلَا إِنَّ عَادًا كَفَرُوا رَبَّهُمْ أَلَا بُعْدًا لِعَادٍ قَوْمِ هُودٍ . (٣)

- وَ اذْكُرْ أَخَا عَادٍ إِذْ أَنْذَرَ قَوْمَهُ بِالْأَحْقَافِ وَ قَدْ خَلَتِ النُّذُرُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَ مِنْ خَلْفِهِ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ . (٤)

ص: ٤٥

١- (١) . فصلت: آيه ١٥ .

٢- (٢) . هود: آيه ٥٩ .

٣- (٣) . هود: آيه ٦٠ .

٤- (٤) . احقاف: آيه ٢١ .

١. وَ إِلَى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ هُوَ أَنْشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ... .
٢. وَ اسْتَغَمَرَكُمْ فِيهَا فَاسْتَغْفِرُوهُ ثُمَّ تَوْبُوا إِلَيْهِ إِنَّ رَبِّي قَرِيبٌ مُجِيبٌ . (١)
٣. يَا قَوْمِ هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ آيَةٌ فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِي أَرْضِ اللَّهِ وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ قَرِيبٌ . (٢)
٤. فَعَقَرُوهَا فَقَالَ تَمَتَّعُوا فِي دَارِكُمْ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ ذَلِكَ وَعَدُّ غَيْرِ مَكْدُوبٍ . (٣)
٥. فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا صَالِحًا وَ الَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَ مِنْ خِزْيِ يَوْمِئِذٍ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ . (٤)

ص: ٤٦

- ١- (١) . هود: آيه ٦١.
- ٢- (٢) . هود, آيه ٦٤.
- ٣- (٣) . هود, آيه ٦٥.
- ٤- (٤) . هود, آيه ٦٦.

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
زندگی بخشید - به آبادانی واداشت	اسْتَعْمَرَ	۱	قوم نمود	تَمَوَّدَ	۱
شتر ماده	نَاقَةٌ	۲	حضرت صالح	صَالِح	۲
واگذارید - آزاد بگذارید	دَرَّوْا	۳	پدید آورد - خلق کرد	أَنْشَأَ	۳
می‌خورد - بخورد	تَأْكُلُ	۴	اجابت کننده	مُجِيبٌ	۴
نرسانید - وارد نکید	لَا تَمْسُوْهَا	۵	سه	ثَلَاثٌ	۵
می‌گیرد - گرفتار می‌کند	يَأْخُذُ	۶	روزها	أَيَّامٍ	۶
پی کردند	عَقَرُوا	۷	سه روز	ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ	۷
بهره‌مند شوید - برخوردار شوید	تَمَتَّعُوا	۸	آمد فرمان (عذاب) ما	جَاءَ أَمْرُنَا	۷
دروغ	مَكْذُوبٌ	۹	نجات دادیم	نَجَّيْنَا	۸
			چنین روزی - این روز - آن روز	يَوْمَئِذٍ	۹
خواری - رسوایی	خِزْيٍ	۱۰	آفرید - ایجاد کرد	أَنْشَأَ	۱۰
			توبه کنید - بازگردید	تُوبُوا	۱۱
			آسیب	سُوءٌ	۱۲

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. نَاقَةٌ - خِزْيٍ

ص: ۴۷

الف) شتر - خوار کرده ب) شتر ماده - خواری

۲. تَأْكُلُ - يَأْخُذُ

الف) بخورید - می گیرد ب) می خوری - می گیری

۳. لَا تَمَسُّوهَا - تَمَتَّعُوا

الف) نرسانید - بهره مند شوید ب) نرساندید - بهره مند شوید

۴. عَقَرُوا - مَكْذُوبٌ

الف) بکشید - دروغ ب) پی کردند (کشتند) - دروغ

۵. اسْتَعْمَرَ - ذَرُّوا

الف) آباد کردند - وا گذاشتند

ب) به عمران و آبادانی واداشت - وا گذارید

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. هُوَ أَشَأُّكُمْ

الف) او آفرید شما را ب) او ایجاد کرد آنها را

۲. ثُمَّ تَوَبُّوا إِلَيْهِ

الف) سپس توبه کنید (باز گردید) به سوی او

ب) سپس توبه کردند به سوی او

۳. وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوءٍ

الف) آسیب نرسانید ب) و نرسانید به آن آسیبی

۴. فَيَأْخُذُكُمْ عَذَابٌ قَرِيبٌ

الف) پس فرا می گیرد شما را عذاب زود

ب) پس گرفت آنها را عذابی نزدیک

۵. تَمَتَّعُوا فِي دَارِكُمْ

ص: ۴۸

الف) بهره مند شدند در خانه شان ب) بهره مند شوید در خانه خود

۶. ذَلِكْ وَعْدٌ غَيْرُ مَكْدُوبٍ

الف) آن وعده ای غیر دروغ (راستین) است

ب) این وعده خدا وعده ای راست است

۷. فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا

الف) و چون فرا رسد فرمان عذاب

ب) پس چون فرا رسید فرمان (عذاب) ما

۸. نَجَّيْنَا صَالِحًا

الف) نجات دادیم حضرت صالح را ب) نجات داد ما را حضرت صالح

۹. بِرَحْمَةٍ مِنَّا

الف) به وسیله رحمتی از سوی ما ب) رحمتی از ما به سوی شماست

۱۰. وَمِنْ خِزْيِ يَوْمِئِذٍ

الف) و خواری چنین روزی است ب) و از رسوایی آن روز

۳. عبارات متن درس را با دقت کلمه به کلمه ترجمه نمایید.

۴. از ویژگی های ناقه صالح چه اطلاعاتی دارید؟

انس با قرآن در خانه

۱. آن چه از این درس فرا گرفتید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

۲. عبارات زیر را با دقت و با کمک اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

– وَ أَمَّا تَمُودُ فَهَدَيْنَاهُمْ فَاسْتَحَبُّوا الْعَمَى عَلَى الْهُدَى فَأَخَذَتْهُمْ صَاعِقَةُ الْعَذَابِ الْهُونِ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ . (۱)

- وَفِي ثَمُودَ إِذْ قِيلَ لَهُمْ تَمَتَّعُوا حَتَّىٰ حِينٍ * فَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ فَأَخَذَتْهُمُ الصَّاعِقَةُ وَهُمْ يَنْظُرُونَ . (١)

- كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِالنُّذُرِ * فَقَالُوا أَبَشْرًا مِّنَّا وَاحِدًا نَّتَّبِعُهُ إِنَّا إِذًا لَفِي ضَلَالٍ وَسُعْرٍ . (٢)

- كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهَا * إِذِ انبَعَثَ أَشْقَاهَا فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ نَاقَةَ اللَّهِ وَسُقْيَاهَا . (٣)

- فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا فَدَمْدَمَ عَلَيْهِمْ رَبُّهُمْ بِذُنُوبِهِمْ فَسَوَّاهَا . (٤)

ص: ٥٠

١- (١) . ذاريات: آيه ٤٣ و ٤٤ .

٢- (٢) . قمر: آيه ٢٣ و ٢٤ .

٣- (٣) . شمس: آيه ١١-١٣ .

٤- (٤) . شمس: آيه ١٤ .

اشاره

۱. وَ إِذِ ابْتَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ فَأَتَمَّهُنَّ قَالَ إِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامًا قَالَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي قَالَ لَا يَنَالُ عَهْدِي الظَّالِمِينَ . (۱)
۲. وَ إِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَثَابَةً لِّلنَّاسِ وَ أَمْنًا وَ اتَّخَذُوا مِن مَّقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلًّى وَ عَهَدْنَا إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَ إِسْمَاعِيلَ أَنَّ طَهِّرَا بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ وَ الْعَاكِفِينَ وَ الرُّكَّعِ السُّجُودِ . (۲)
۳. وَ إِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا بَلَدًا آمِنًا وَ ارْزُقْ أَهْلَهُ مِنَ الثَّمَرَاتِ مَنْ آمَنَ مِنْهُمْ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ . (۳)
۴. وَ إِذْ يَرْفَعُ إِبْرَاهِيمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَ إِسْمَاعِيلُ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ . (۴)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	جَاعِلٌ	قراردهنده	۱	ابْتَلَىٰ	آزمود

ص: ۵۱

۱- (۱) . بقره: آیه ۱۲۴.

۲- (۲) . بقره: آیه ۱۲۵.

۳- (۳) . بقره: آیه ۱۲۶.

۴- (۴) . بقره: آیه ۱۲۷.

۲	امام - پیشوا - رهبر	۲	اَتَمَّ	کامل کرد - تمام کرد
۳	عهد - پیمان	۳	لَا يَنْتَلُ	نایل نمی‌شود - نمی‌رسد
۴	امنیت	۴	مَثَابَةٌ	محل ثواب - بازگشتگاه - میعادگاه
۵	جایگاه	۵	مُصَلِّي	محل انجام نماز
۶	روزی بده	۶	عَهْدًا	پیمان گرفتن
۷	بگیرید - قرار دهید	۷	طَهْرًا	پاک سازید
۸	میوه‌جات - نعمت‌های فراوان	۸	طَائِفِينَ	طواف‌کنندگان (عبادت درحال حرکت)
۹		۹	عَاكِفِينَ	اعتکاف‌کنندگان (عبادت درحال سکون)
		۱۰	رُكْعٍ	رکوع‌کنندگان
		۱۱	سُجُودٍ	سجده‌کنندگان
		۱۲	بَلَدٍ	شهر

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. بَلَدٌ - مَثَابَةٌ - مُصَلِّيًّا

الف) شهر - میعادگاه - محل نماز (ب) آبادی - ثواب - مسجد

۲. رُكْعٍ - سُجُودٍ - اِبْتَلَى

الف) رکوع‌کنندگان - سجده‌کنندگان - آزمود

ب) رکوع‌ها - سجده - آزمود

۳. اَتَمَّ - عَهْدَنَا

الف) کامل کرد - پیمان هاب) کامل کرد - پیمان گرفتیم

۴. لَا يَنَالُ - طَهَّرَا

الف) نمی رسد - پاک کنید (شما دو نفر)

ب) نرسید - پاک کردند

۵. طَّائِفِينَ - عَاكِفِينَ

الف) طواف کنندگان - اعتکاف کنندگان

ب) طواف کردن - اعتکاف کردن

۲. پاسخ صحیح را علامت بنویسید:

۱. إِذِ ابْتَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ رَبُّهُ

الف) زمانی که آزمود ابراهیم را پروردگارش

ب) زمانی که آزمود ابراهیم پروردگارش را

۲. لَا يَنَالُ عَهْدِي الظَّالِمِينَ

الف) نمی رسد پیمان من (امامت) به ستمکاران

ب) نمی رسند به پیمان من ستمکاران

۳. مَثَابَهُ لِّلنَّاسِ وَ أَمْنًا

الف) میعادگاه با امنیتی ب) میعادگاه برای مردم و با امنیت

۴. وَ اتَّخِذُوا مِن مَّقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلِّينَ

الف) گرفتند از مقام ابراهیم محل نماز

ب) بگیریید از مقام ابراهیم محل نماز

۵. وَ عَهْدُنَا إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ

الف) پیمان گرفتیم از ابراهیم ب) پیمان بست با ما ابراهیم

ص: ۵۳

۶. وَ الرَّكْعِ الشُّجُودِ

الف) و رکوع کنندگان و سجده کنندگان

ب) و رکوع و سجود

۷. اجْعَلْ هَذَا بَلَدًا آمِنًا

الف) قرار داد آن را شهری با امنیت

ب) قرار بده این (خانه) را شهری با امنیت

۸. وَ ارْزُقْ أَهْلَهُ

الف) و روزی ده مردمش را ب) و روزی مردمانش

۹. الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ

الف) پایه ای از خانه ب) پایه های خانه را

۱۰. رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا

الف) پروردگار ما قبول کرد از ما ب) پروردگار ما قبول کن از ما

۳. عبارات متن درس را با دقت ترجمه نمایید.

۴. رهبر جامعه بشری از دیدگاه قرآن شایسته چه کسانی است؟

انس با قرآن در خانه

۱. آن چه از این درس فراگرفتید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

۴. عبارات تمرین آزاد را به کمک عضوی از اعضای خانواده خود ترجمه نمایید.

- فَقَدْ آتَيْنَا آلَ إِبْرَاهِيمَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَآتَيْنَاهُمْ مُلْكًا عَظِيمًا . (۱)

- وَ مَنْ أَحْسَنُ دِينًا مِمَّنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ وَاتَّبَعَ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا . (۲)

۱- (۱) . نساء: آیه ۵۴.

۲- (۲) . نساء: آیه ۱۲۵.

- وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ آمِنًا وَاجْنُبْنِي وَبَنِيَّ أَنْ نَعْبُدَ الْأَصْنَامَ . (١)

- الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبَرِ إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبِّي لَسَمِيعُ الدُّعَاءِ . (٢)

- رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَ مِنْ ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا وَ تَقَبَّلْ دُعَاءِ . (٣)

ص: ٥٥

١- (١) . ابراهيم: آيه ٣٥.

٢- (٢) . ابراهيم: آيه ٣٩.

٣- (٣) . ابراهيم: آيه ٤٠.

١. وَ لَقَدْ آتَيْنَا إِبْرَاهِيمَ رُشْدَهُ مِنْ قَبْلُ وَ كُنَّا بِهِ عَالِمِينَ . (١)
٢. إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا هَذِهِ التَّمَاثِيلُ الَّتِي أَنْتُمْ لَهَا عَاكِفُونَ . (٢)
٣. قَالُوا وَجَدْنَا آبَاءَنَا لَهَا عَابِدِينَ . (٣)
٤. قَالَ بَلْ رُبُّكُمْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ الَّذِي فَطَرَهُنَّ وَ أَنَا عَلَىٰ ذَلِكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ . (٤)
٥. وَ تَاللَّهِ لَأَكِيدَنَّ أَصْنَامَكُمْ بَعْدَ أَنْ تُوَلُّوا مُدْبِرِينَ . (٥)
٦. فَجَعَلَهُمْ جُدَادًا إِلَّا كَبِيرًا لَهُمْ لَعَلَّهُمْ إِلَيْهِ يَرْجِعُونَ . (٦)
٧. قَالُوا مَنْ فَعَلَ هَذَا بِآلِهَتِنَا إِنَّهُ لَمِنَ الظَّالِمِينَ * قَالُوا سَمِعْنَا فَتَىٰ يَذُكُرُهُمْ يُقَالُ لَهُ إِبْرَاهِيمُ . (٧)

ص: ٥٦

١- (١) . انبياء: آيه ٥١.

٢- (٢) . انبياء: آيه ٥٢.

٣- (٣) . انبياء: آيه ٥٣.

٤- (٤) . انبياء: آيه ٥٦.

٥- (٥) . انبياء: آيه ٥٧.

٦- (٦) . انبياء: آيه ٥٨.

٧- (٧) . انبياء: آيه ٥٩ و ٦٠.

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	كُنَّا	بودیم	۱	رُشِدَةٌ	رشد - کمال - شایستگی
۲	عَالِمِينَ	داناان	۲	تَمَائِيلُ	مجسمه‌ها - بت‌ها
۳	عَابِدِينَ	عبادت‌کنندگان	۳	تَالَّوْهُ	سوگند به خدا
۴	الشَّاهِدِينَ	گواهان	۴	أَكِيدَنَّ	حتماً تدبیر خواهم کرد - چاره‌اندیشی می‌کنم
۵	يَرْجِعُونَ	بازگردند	۵	أَصْنَامَ	بت‌ها
۶	أَلِهَةً	جمع اله: خدایان	۶	تَوَلَّوْا	روی بگردانید
۷	عَاكِفُونَ - عَاكِفِينَ	اعتکاف‌کنندگان - عبادت‌کنندگان	۷	مُدْبِرِينَ	پشت‌کنندگان - پشت‌کنان
۸	وَجَدْنَا	یافتیم	۸	جُذَاذٌ	خرد شده - تکه‌تکه
۹	فَطَرَ	آفرید - پدید آورد	۹	فَتَى	جوان
			۱۰	يُعَالٌ	گفته می‌شود

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزیند:

۱. أَصْنَامَ - فَتَى

الف) بت‌ها - جوان (ب) بُت - جوانی

۲. تَمَائِيلُ - جُذَاذٌ

الف) مجسمه‌ها - خردشده (ب) بت - خرد کرده

۳. تَالَّهِ - رُشِدَهُ

الف) سوگند به خدا - رشد و کمال ب) سوگند به خدا - رشد

۴. أُكِيدَنَّ - يُقَالُ

الف) تدبیر کردم - گفت

ب) قطعاً تدبیر خواهم کرد - گفته می شود

۵. تَوَلَّوْا مُدْبِرِينَ

الف) روی بگردانید پشت کنان ب) روی بگردانند و پشت کنند

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. وَ كُنَّا بِهِ عَالِمِينَ

الف) و بودیم به (شایستگی) او دانا ب) و بودیم به جهانیان

۲. مَا هَذِهِ التَّمَاثِيلُ

الف) نیست این بت ها ب) چیست این مجسمه ها

۳. أَنْتُمْ لَهَا عَاكِفُونَ :

الف) شما برای (پرستش) آنها معتکفید (عبادت کننده اید)

ب) شما قطعاً آنها را عبادت می کنید

۴. قَالُوا وَجَدْنَا آبَاءَنَا

الف) گفتند یافتیم پدرانمان را ب) بگویند که چنین یافتیم پدرانمان را

۵. الَّذِي فَطَرَهُنَّ

الف) کسی که آفرید شما را ب) کسی که آفرید آنها را

۶. لَأَكِيدَنَّ أَصْنَامَكُمْ :

الف) قطعاً چاره اندیشی خواهم کرد (برای) بت های شما

ب) قطعاً تدبیری خواهد شد نسبت به بت های شما

ص: ۵۸

۷. فَجَعَلَهُمْ جُذَاذًا

الف) پس قرار دادند (آنها را) خرد شده

ب) پس قرار داد آنها را تکه تکه

۸. لَعَلَّهُمْ إِلَيْهِ يَرْجِعُونَ :

الف) به امید این که آنها به سوی او (ابراهیم) بازگردند

ب) شاید که آنها بازگردند

۹. مَنْ فَعَلَ هَذَا

الف) چه کسی انجام می دهد آن عمل را

ب) چه کسی انجام داده این (عمل را)

۱۰. يُقَالُ لَهُ إِبْرَاهِيمُ

الف) می گویند به او ای ابراهیم

ب) گفته می شود به او ابراهیم

۳. عبارات متن درس را به دقت ترجمه کنید.

۴. به نظر شما نوع بت شکنی حضرت ابراهیم علیه السلام و نجات معجزه آسای وی از آتش نمود چه اثری در وجدان

عمومی بت پرستان گذارده است؟

انس با قرآن در خانه

۱. آن چه در این درس آموخته اید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

۲. عبارات زیر را با کمک اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

- قَالُوا فَأْتُوا بِهِ عَلَىٰ أَعْيُنِ النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَشْهَدُونَ * قَالُوا أَأَنْتَ فَعَلْتَ هَذَا بِالْهَيْتِنَا يَا إِبْرَاهِيمَ . (۱)

- قَالَ بَلْ فَعَلَهُ كَبِيرُهُمْ هَذَا فَسَأَلُوهُمْ إِنْ كَانُوا يَنْطِقُونَ . (١)

- فَرَجَعُوا إِلَى أَنْفُسِهِمْ فَقَالُوا إِنَّكُمْ أَنْتُمُ الظَّالِمُونَ * ثُمَّ نَكِسُوا عَلَى رُؤُسِهِمْ لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَا هَؤُلَاءِ يَنْطِقُونَ . (٢)

- قَالَ أَفَتَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكُمْ شَيْئًا وَلَا يَضُرُّكُمْ * أَفَلَا تَعْقِلُونَ . (٣)

- قَالُوا حَرِّقُوهُ وَانصُرُوا آلِهَتَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ * قُلْنَا يَا نَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَى إِبْرَاهِيمَ . (٤)

ص: ٦٠

١- (١) . انبياء: آيه ٦٣.

٢- (٢) . انبياء: آيه ٦٤ و ٦٥.

٣- (٣) . انبياء: آيه ٦٦ و ٦٧.

٤- (٤) . انبياء: آيه ٦٨ و ٦٩.

١. نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ أَحْسَنَ الْقَصَصِ بِمَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ هَذَا الْقُرْآنَ وَإِنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ لَمِنَ الْغَافِلِينَ . (١)
٢. إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ إِنِّي رَأَيْتُ أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ رَأَيْتُهُمْ لِي سَاجِدِينَ . (٢)
٣. قَالَ يَا بُنَيَّ لَا تَقْصُصْ رُؤْيَاكَ عَلَى إِخْوَتِكَ فَيَكِيدُوا لَكَ كَيْدًا إِنَّ الشَّيْطَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوٌّ مُبِينٌ . (٣)
٤. وَكَذَلِكَ يَجْتَبِيكَ رَبُّكَ وَيُعَلِّمُكَ مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَيُمِّتْ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَعَلَى آلِ يَعْقُوبَ... (٤)
٥. لَقَدْ كَانَ فِي يُوسُفَ وَإِخْوَتِهِ آيَاتٌ لِلْمُتَذَكِّرِينَ * إِذْ قَالُوا لِيُوسُفُ وَأَخُوهُ أَحَبُّ إِلَيْنَا مِنَّا وَنَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّ أَبَانَا لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ . (٥)

ص: ٦١

- ١- (١) . يوسف: آيه ٣.
- ٢- (٢) . يوسف: آيه ٤.
- ٣- (٣) . يوسف: آيه ٥.
- ٤- (٤) . يوسف: آيه ٦.
- ٥- (٥) . يوسف: آيه ٧ و ٨.

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	أَحْسَنَ	بهترین	۱	تَقْصُّ	حکایت می‌کنیم
۲	إِنْ كُنْتَ	اگر چه بودی	۲	قَصَصٍ	داستان - سرگذشت (قَصَص: داستان‌ها)
۳	غَافِلِينَ	بی خبران	۳	أَحَدَ عَمَّرَ	بازده
۴	يَا أَبَتِ	ای پدر من	۴	كُوكِبَ	ستاره
۵	رَأَيْتَهُ رَأَيْتَ	دیدم - دیدی	۵	لَا تَقْصُصْ	حکایت نکن
۶	سَاجِدِينَ	سجده‌کنندگان	۶	رُؤْيَا	خواب
۷	يَا بُنَيَّ	ای پسرک من	۷	يَكِيدُوا	کید می‌کنند - مکر می‌کنند - حيله‌ای می‌اندیشند
۸	إِخْوَةَ	جمع اخ: برادران	۸	يَجْتَبِي	برمی‌گزیند
۹	كَيْدٍ	حيله - مکر - نیرنگ	۹	تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ	تعبیر خواب‌ها
۱۰	عَدُوِّ مُبِينٍ	دشمنی آشکارا	۱۰	يُنْمُ	تمام می‌کند - کامل می‌کند
۱۱	يُعَلِّمُ	آموزش می‌دهد	۱۱	أَحَبُّ	محبوب‌تر
۱۲	سَأَلِينَ	سؤال‌کنندگان - پرسش‌کنندگان	۱۲	عُصْبَةً	جمعی نیرومند

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزیند:

ص: ۶۲

۱. كَوْكَبٌ - رُءْيَا - قَصَصٍ

الف) ستاره - دیدن - داستان ها ب) ستاره - خواب - داستان

۲. أَحَدَ عَشَرَ - أَحَبُّ - عُضْبُهُ

الف) یازده - محبوب تر - جمعی نیرومند

ب) یازده - دوست دارم - نیرومند

۳. لَا تَقْصُصْ - نَقُصُّ

الف) بیان نکنید - ناقص شد ب) حکایت نکن - حکایت می کنیم

۴. يَجْتَنِبِي - يُتِمُّ

الف) برمی گزینید - کامل می کند ب) برگزید - کامل کرد

۵. يَكِيدُوا - تَأْوِيلِ الْاِحَادِيثِ

الف) حيله می کنند - تعبیر خواب ها

ب) حيله کردند - تعبیر خواب کردند

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. أَحْسَنَ الْقَصَصِ

الف) بهترین داستان ب) بهترین داستان ها

۲. وَإِنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ

الف) اگر می باشی قبل آن ب) اگر چه بودی قبل آن

۳. لِمَنِ الْغَافِلِينَ

الف) حتماً از بی خبران ب) برای کسی که بی خبر بود

۴. رَأَيْتُهُمْ لِي سَاجِدِينَ

الف) دیدند که برای من سجده می کنند

ب) دیدم آنها را که به من سجده کنند گانند

ص: ۶۳

۵. لَا تَقْصُصْ رُؤْيَاكَ

الف) حکایت نکن خوابت را ب) حکایتی نساز از خوابت

۶. فَيَكِيدُوا لَكَ كَيْدًا

الف) پس مکر کردند نسبت به تو مگری کاری

ب) پس مکر می کنند برای تو مگری (خطرناک)

۷. يَجْتَبِيكَ رُبُّكَ

الف) برمی گزیند تو را پروردگارت ب) برگزید تو را خداوند

۸. آيَاتٌ لِلسَّائِلِينَ

الف) پاسخی برای هر سؤال کننده ای

ب) نشانه های (عبرت) برای سؤال کنندگان

۹. لِيُؤَسِّفُوا وَآخُوهُ

الف) قطعاً یوسف و برادرش (بنیامین)

ب) برای یوسف و برادرش

۱۰. لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

الف) قطعاً در گمراهی آشکاری است

ب) برای این که او در گمراهی واضحی است

۳. عبارات متن درس را به صورت کلمه به کلمه ترجمه کنید.

۴. رابطه حضرت یوسف با حضرت ابراهیم چیست و منظور از بنی اسرائیل کیانند؟

انس با قرآن در خانه

۱. آن چه در این درس فراگرفته اید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

۲. عبارات زیر را با کمک اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

ص: ۶۴

- قالوا يا أبانا إنا ذهبنا نستبق و تركنا يوسفَ عند متاعنا فأكله الذئب و ما أنت بمؤمنٍ لنا و لو كنا صادقين . (١)

- و جاءت سياره فأرسلوا و ارددتهم فأدلى دلوه قال يا بشرى هذا غلام و أسروه بضاعه و الله عليهم بما يعملون* و شروه بثمن بخس دراهم معدوده . (٢)

- و قال الذي اشتراه من مصر لاهرأته أكرمي مثواه عسى أن ينفعنا أو نتخذه ولداً... .

- ... و كذلك مكنا ليوسف في الأرض و لنعلمه من تأويل الأحاديث... (٣)

- و لما بلغ أشده آتيناها حكماً و علماً و كذلك نجزي المحسنين . (٤)

ص: ٤٥

١- (١) . يوسف: آيه ١٧ .

٢- (٢) . يوسف: آيه ١٩ و ٢٠ .

٣- (٣) . يوسف: آيه ٢١ .

٤- (٤) . يوسف: آيه ٢٢ .

۱. يا صاحِبِي السَّجْنِ أَرْبَابٌ مُتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ أَمِ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ . (۱)
۲. ما تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا أَسْمَاءَ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ ما أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ . (۲)
۳. إِنْ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ أَمَرَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَ لَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ (۳)
۴. يا صاحِبِي السَّجْنِ أَمَا أَحَدُكُمْ فَيَسْقِي رَبَّهُ خَمْرًا وَ أَمَا الْآخِرُ فَيُصَلِّبُ فَتَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْ رَأْسِهِ . (۴)
۵. وَ قَالَ لِلَّذِي ظَنَّ أَنَّهُ نَاجٍ مِنْهُمَا اذْكُرْنِي عِنْدَ رَبِّكَ فَأَنْسَاهُ الشَّيْطَانُ ذِكْرَ رَبِّهِ فَلَبِثَ فِي السَّجْنِ بِضْعَ سِنِينَ . (۵)

ص: ۶۶

۱- (۱) . يوسف: آیه ۳۹.

۲- (۲) . سَمَّيْتُوْ: همان سَمَّيْتُمْ است و حرف «و» اضافه و زاید است.

۳- (۳) . يوسف: آیه ۴۰.

۴- (۴) . يوسف: آیه ۴۱.

۵- (۵) . يوسف: آیه ۴۲.

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
زندان	بَيْتَان	۱	باران	أَصْحَاب	۱
خدایان - صاحبان	أَرْبَابٌ	۲	دو یار	صَاحِبَيْنِ	۲
پراکنده‌ها	مُتَفَرِّقُونَ	۳	یار (رفیق، دوست)	صَاحِبٍ	۳
بسیار چیره - مسلط	فَهَّارٌ	۴	بهرتر	خَيْرٌ	۴
نامیدید - نام‌گذاری کردید	سَمَّيْتُمْ	۵	یا	أَمْ	۵
شراب می‌دهد - شراب می‌نوشاند	يَسْقِي كَمْثَرًا	۶	جمع اسم - نام‌ها	أَسْمَاءٌ	۶
اعدام می‌شود - بر دار می‌شود	يُصَلَّبُ	۷	پدران	آبَا	۷
سر	رَأْسٍ	۸	دلیل	سُلْطَانٍ	۸
گمان برد	ظَنَّ	۹	نیست ... مگر	إِنِّي ... إِلَّا	۹
نجات یابنده - آزادشدنی	نَاجٍ	۱۰	بندگی نکنید	أَلَا تَعْبُدُوا (أَنْ+لَا+تَعْبُدُوا)	۱۰
درنگ کرد - ماند	لَبِثَ	۱۱	او را	إِيَّاهُ	۱۱
چند سالی	بِضْعِ سِنِينَ	۱۲	استوار - پایدار	قِيمٌ	۱۲
			می‌خورند پرندگان	تَأْكُلُ الطَّيْرُ	۱۳
			از یاد برد - فراموشاند	أَنْسَى	۱۴

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنیید:

ص: ۶۷

۱. رَأْسٍ - سَجْنٍ - قَهَّارٌ

الف) سر - زندان - بسیار مسلط ب) ابتدا - خانه - بسیار چیره

۲. أَرْبَابٌ - نَاجٍ - لَبِثَ:

الف) خدایان (صاحبان) - نجات یابنده - درنگ کرد

ب) پروردگار - نجات - می ماند

۳. ظَنَّ - يُصَلِّبُ

الف) گمان - به دار می آویزد ب) گمان برد - به دار آویخته می شود

۴. سَمَّيْتُمْ - مُتَّفِرِّقُونَ

الف) نامیدند - پراکنده ب) نامیدید - پراکنده ها

۵. يَسْقِي خَمْرًا - بَضَعَ سِنِينَ

الف) شراب می نوشاند - چند سالی

ب) داد شراب - چند سالی از

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. يَا صَاحِبِي السَّجْنِ

الف) ای دو رفیق زندانیم ب) ای دوستان زندانی

۲. مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ

الف) بندگی نمی کنید غیر از او را ب) آن چه عبادت کردین از غیر او

۳. مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ: (۱)

الف) آن چه فرستاد خدا از دلیل ب) نفرستاد خداوند بدان هیچ دلیلی

۱- (۱) . در عبارت منفی کلمه «مِنْ»، نه معنای «هیچ» است: ما انزَل الله بها مِنْ سلطان: نفرستاد خداوند به آن هیچ دلیلی.

۴. إِنْ الْحُكْمِ إِلَّا لِلَّهِ

الف) اگر حکمی جز برای خدا باشد

ب) نیست حکمی جز برای خداوند

۵. إِلَّا (أَنْ لَا) تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ

الف) این که بندگی نکنید جز او ب) این که بندگی نکردید جز او را

۶. ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ

الف) آن است دین پایدار و استوار ب) این دین را استوار بدارید

۷. يَسْقِي رَبَّهُ خَمْرًا

الف) می نوشاند اربابش به او شراب

ب) می نوشاند اربابش را شراب

۸. تَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْ رَأْسِهِ

الف) می خورند پرندگان از سرش ب) می خورد پرنده از سرش

۹. أذْكُرْنِي عِنْدَ رَبِّكَ

الف) به یاد آور بر اربابت مرا ب) به یاد آور مرا نزد اربابت

۱۰. فَلَبِثَ فِي السِّجْنِ

الف) پس ماند در زندان ب) پس درنگ کن در زندان

۳. عبارات متن درس را با دقت ترجمه نمایید.

۴. منظور از اَرْبَابٌ مُتَفَرِّقُونَ چیست؟

انس با قرآن در خانه

۱. آن چه از این درس فراگرفتید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

۲. آیات زیر را کمک اعضای خانواده ترجمه کنید:

ص: ۶۹

- وَقَالَ الْمَلِكُ ائْتُونِي بِهِ أَسْتَخْلِصُهُ لِنَفْسِي فَلَمَّا كَلَّمَهُ قَالَ إِنَّكَ الْيَوْمَ لَدَيْنَا مَكِينٌ أَمِينٌ . (١)

- قَالَ اجْعَلْنِي عَلَى خَزَائِنِ الْأَرْضِ إِنِّي حَفِيظٌ عَلَيْم . (٢)

- وَكَذَلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ يَتَّبِعُوا مِنْهَا حَيْثُ يَشَاءُ نُصِيبُ بِرَحْمَتِنَا مَنْ نَشَاءُ . (٣)

- وَ لَأَجْرُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ آمَنُوا وَ كَانُوا يَتَّقُونَ . (٤)

- وَ جَاءَ إِخْوَهُ يُوسُفَ فَدَخَلُوا عَلَيْهِ فَعَرَفَهُمْ وَ هُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ . (٥)

ص: ٧٠

١- (١) . يوسف: آيه ٥٤.

٢- (٢) . يوسف: آيه ٥٥.

٣- (٣) . يوسف: آيه ٥٦.

٤- (٤) . يوسف: آيه ٥٧.

٥- (٥) . يوسف: آيه ٥٨.

اشاره

۱. فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَيْهِ قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ مَسَّنَا وَأَهْلَنَا الضُّرُّ وَجِئْنَا بِبِضَاعِهِ مُرْجَاهٍ... .

۲. فَأَوْفِ لَنَا الْكَيْلَ وَتَصَدَّقْ عَلَيْنَا إِنَّ اللَّهَ يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِينَ . (۱)

۳. قَالَ هَلْ عَلِمْتُمْ مَا فَعَلْتُمْ بِيُوسُفَ وَأَخِيهِ إِذْ أَنْتُمْ جَاهِلُونَ . (۲) و (۳)

۴. قَالُوا أَإِنَّكَ لَأَنْتَ يُوسُفُ قَالَ أَنَا يُوسُفُ وَهَذَا أَخِي قَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا إِنَّهُ مَنْ يَتَّقِ وَيَصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ . (۴)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
داخل شدند - وارد شدند	دَخَلُوا	۱	زمانی که	لَمَّا	۱

ص: ۷۱

۱- (۱) . یوسف: آیه ۸۸.

۲- (۲) . در عباراتی که حروف استفهام (هل، أ) و یا شرط (ان، مَنْ) بیاید، بهتر است فعل ماضی را مضارع معنا کنیم: هل علمتم: آیا می دانید.

۳- (۳) . یوسف: آیه ۸۹.

۴- (۴) . یوسف: آیه ۹۰.

۲	عَزِيْزٌ	پادشاه	۲	مَسَّ	رسیده - گرفته
۳	جُنْتُ بـ	آوردم	۳	ضُرُّ	تنگدستی - پریشانی - ضرر و زیان
۴	جُنْتُا بـ	آوردیم	۴	بِضَاعَةٍ مُّزَجَّيَةٍ	سرمایه‌ای اندک
۵	يَجْزِي	پاداش می‌دهد	۵	أَوْفٍ	کامل بده
۶	هَلْ	آیا	۶	كَيْلٍ	پیمانانه
۷	أَنْتَ - أَنْتُمْ	تو - شما	۷	تَصَدَّقَ	صدقه بده - انفاق کن
۸	يَتَّقِ	تقوا پیشه سازد	۸	مُتَصَدِّقِينَ	صدقه‌دهندگان - انفاق‌کنندگان
۹	لَا يُضِيعُ	نابود نمی‌کند	۹	عَلِمْتُمْ	داشتید
			۱۰	فَعَلْتُمْ	انجام دادید
۱۰	مُحْسِنِينَ	نیکوکاران	۱۱	جَاهِلُونَ	بی‌خردان - نادانان
			۱۲	مَنْتَ	مَنْت نهاد
			۱۳	يَصْبِرُ	صبر کند

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزیند:

۱. كَيْلَ - ضُرٌّ - جَاهِلُونَ

الف) پیمانانه - ضرر و زیان - نادانان

ب) وزن کردن - زیان - بی‌خرد

۲. مَسَّ - أَوْفٍ - مَسَّ

الف) رسیده - کامل بده - مَنْت نهاد

ب) رسیده - وفا کن - مَنْت بگذار

۳. تَصَدَّقَ - مُتَّصِدِّقِينَ

الف) صدقه داد - صدقه دهندگان ب) صدقه بده - صدقه دهندگان

۴. عَلِمْتُمْ - فَعَلْتُمْ

الف) دانستید - انجام دادید ب) می دانید - انجام می دهید

۵. يَصْبِرُ - بِضَاعَهُ مُزَجِّجِهِ

الف) صبر کند - سرمایه ای اندک

ب) صبر کن - هدیه ای کم ارزش

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. مَسَّنَا وَ أَهْلَنَا الضُّرُّ

الف) رسیده به ما و خانواده مان زیاد تنگدستی

ب) رساندیم به خانواده خود زبان

۲. جِئْنَا بِبِضَاعِهِ مُزَجَّجِهِ

الف) آوردیم سرمایه ای ناچیز

ب) آمدیم همراه سرمایه ای اندک

۳. فَأَوْفِ لَنَا الْكَيْلَ

الف) پس کامل داد به ما پیمانانه را

ب) پس کامل بده برای ما پیمانانه را

۴. تَصَدَّقَ عَلَيْنَا

الف) تصدیق کرد ما را ب) صدقه بده بر ما

۵. هَلْ عَلِمْتُمْ مَا فَعَلْتُمْ

الف) آیا می دانید چه کردید

ب) آیا می دانستید که انجام ندادید

ص: ۷۳

۶. إِذِ أَنْتُمْ جَاهِلُونَ

الف) هنگامی که جاهل بودند ب) زمانی که شما نادان بودید

۷. أَيْنَكَ لَأَنْتَ يُوسُفُ

الف) آیا قطعاً تو خودت یوسف هستی؟

ب) آیا تو یوسف هستی

۸. وَ هَذَا أَخِي

الف) این برادر است ب) و این برادر من است

۹. قَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا

الف) قطعاً منت خداست ما را

ب) قطعاً منت گزارد خدا بر ما

۱۰. إِنَّهُ مَنْ يَتَّقِ

الف) قطعاً هر کس تقوا پیشه کند

ب) قطعاً او کسی است که تقوا پیشه کرده

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید

۴. از آیه ۹۹ تا آخر سوره چند عبارت را به خوبی می توانید ترجمه کنید؟

انس با قرآن در خانه

۱. ترجمه آیات متن درس را به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

۲. آیات زیر را با کمک اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

– قَالُوا تَاللَّهِ لَقَدْ آتَرَكَ اللَّهُ عَلَيْنَا وَإِنْ كُنَّا لَخَاطِئِينَ . (۱)

- قَالَ لَا تَثْرِبَ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ يَغْفِرُ اللَّهُ لَكُمْ وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ . (١)

- اذْهَبُوا بِقَمِيصِي هَذَا فَالْتَمِسُوهُ عَلَى وَجْهِ أَبِي يَأْتِ بِصِيرًا وَ أَتُونِي بِأَهْلِكُمْ أَجْمَعِينَ . (٢)

- فَلَمَّا أَنْ جَاءَ الْبَشِيرُ أَلْفَاهُ عَلَى وَجْهِهِ فَارْتَدَّ بِصِيرًا قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ . (٣)

- قَالُوا يَا أَبَانَا اسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا إِنَّا كُنَّا خَاطِئِينَ . (٤)

- قَالَ سَوْفَ أَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّي إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ . (٥)

ص: ٧٥

١- (١) . يوسف: آيه ٩٢.

٢- (٢) . يوسف: آيه ٩٣.

٣- (٣) . يوسف: آيه ٩٦.

٤- (٤) . يوسف: آيه ٩٧.

٥- (٥) . يوسف: آيه ٩٨.

اشاره

۱. إِذْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّكَ مَا يُوحَىٰ . (۱)
۲. أَنْ أَقْدِفِيهِ فِي الثَّابُوتِ فَأَقْدِفِيهِ فِي الْيَمِّ فَلْيُلْقِهِ الْيَمُّ بِأَخْذِهِ عَدُوًّا لِي وَعَدُوًّا لَهُ وَالْقَيْتُ عَلَيْكَ مَحَبَّةٌ مِنِّي ... (۲)
۳. فَرَجَعْنَاكَ إِلَىٰ أُمِّكَ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ ... (۳)
۴. إِذْهَبْ أَنْتَ وَأَخُوكَ بِآيَاتِي *إِذْهَبَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ . (۴)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
مادر	أُمِّ	۱	وحی کردیم	أَوْحَيْنَا	۱
بیفکن - قرار بده	أَقْدِ	۲	وحی شد	يُوحَىٰ	۲

ص: ۷۶

- ۱- (۱) . طه: آیه ۳۸.
- ۲- (۲) . طه: آیه ۳۹.
- ۳- (۳) . طه: آیه ۴۰.
- ۴- (۴) . طه: آیه ۴۲ و ۴۳.

۳	أَنِ	که - این که	۳	تَأْبُوتِ	صندوقچه
۴	يَأْخُذُ	می گیرد	۴	يَمِّ	دریا
۵	عَدُوِّ	دشمن	۵	الْقَيْثِ	افکندم
۶	أَنْتَ	تو	۶	رَجَعْنَا	بازگرداندیم
۷	أَخُو	این که	۷	تَقَرَّرَ	روشن شود
۸			۸	لَا تَحْزَنَ	غمگین نگردد
۹			۹	إِذْهَبْ	برو
۱۰			۱۰	إِذْهَبَا	بروید (شما دو نفر)
۱۱			۱۱	عَيْنِ	چشم
۱۲			۱۲	طَغَى	طغیان کرده
۱۳			۱۳	كِي	تا این که

پرسش ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. عَيْنِ - امّ - يَمِّ

الف) چشم - یا - دریا ب) چشم - مادر - دریا

۲. كِي - طَغَى - تَقَرَّرَ

الف) تا این که - طغیان کرد - روشن شود

ب) تا - طغیان - روشن شد

۳. تَأْبُوتِ - رَجَعْنَا

الف) صندوقچه - بازگرداندیم ب) صندوق - بازگرداند ما را

۴. الْقَيْثِ - إِذْهَبَا

الف) افکند - بروید ب) افکندم - بروید شما دو نفر

۵. اَقْدِ فِي - لَا تَحْزَنْ

الف) بیفکن - غمگین نگردد ب) بیفکن مرا - غمگین نشو

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. إِذْ أَوْحَيْنَا

الف) زمانی که وحی کرد به ما ب) زمانی که وحی کردیم

۲. أَنْ أَقْدِفِيهِ

الف) این که قرار بده او را (موسی را)

ب) قطعاً قرار داد او را (موسی را)

۳. أَنْ أَقْدِفِيهِ فِي

الف) قرار داد آن را (تابوت را) در دریا

ب) قرار بده آن را (تابوت را) در دریا

۴. عَدُوُّ لِي وَ عَدُوُّ لَهُ

الف) دشمن من و دشمن خودش را

ب) دشمنی کرد به من و خودش

۵. أَلْقَيْتُ عَلَيْكَ

الف) افکندم بر تو ب) افکند بر تو

۶. فَزَجَعْنَاكَ

الف) پس باز گشتیم به تو ب) پس باز گردانیدیم تو را

۷. تَقَرَّرَ عَيْنُهَا

الف) روشن شود چشمش ب) روشن کند چشم او را

۸. اِذْهَبْ بِآيَاتِي

الف) ببر آیات (معجزات) را ب) برو همراه با آیات من

ص: ۷۸

الف) قطعاً او طغیان کرده است ب) قطعاً طغیان کرده است

۱۰. اِذْهَبَا إِلَى فِرْعَوْنَ

الف) برو به سوی فرعون

ب) بروید (شما دو نفر) به سوی فرعون

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه نمایید.

انس با قرآن در خانه

۱. ترجمه متن درس را به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

۲. آیات زیر را با کمک اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

- وَ اذْكَرْ فِي الْكِتَابِ مُوسَىٰ إِنَّهُ كَانَ مُخْلَصًا وَ كَانَ رَسُولًا نَّبِيًّا . (۱)

- وَ لَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَ جَعَلْنَا مَعَهُ أَخَاهُ هَارُونَ وَزِيْرًا . (۲)

- وَ لَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَ جَعَلْنَا مَعَهُ أَخَاهُ هَارُونَ وَزِيْرًا . (۳)

- وَ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَ جَعَلْنَاهُ هُدًى لِّبَنِي إِسْرَائِيلَ أَلَّا تَتَّخِذُوا مِنْ دُونِي وَكِيْلًا . (۴)

- وَ لَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا أَنْ أَخْرِجْ قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ . (۵)

ص: ۷۹

۱- (۱) . مریم: آیه ۵۱.

۲- (۲) . فرقان: آیه ۳۵.

۳- (۳) . مؤمنون: آیه ۴۵ و ۴۶.

۴- (۴) . اسراء: آیه ۲.

۵- (۵) . ابراهیم: آیه ۵.

اشاره

۱. وَ هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَى * إِذْ رَأَى نَارًا فَقَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا . (۱)
۲. فَلَمَّا أَتَاهَا نُودِيَ يَا مُوسَى * إِنِّي أَنَا رَبُّكَ فَاخْلَعْ نَعْلَيْكَ إِنَّكَ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى . (۲)
۳. وَ أَنَا اخْتَرْتُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوحَى * إِنَّنِي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي وَ أَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي . (۳)
۴. وَ مَا تَلَكَ يَمِينِكَ يَا مُوسَى * قَالَ هِيَ عَصَايَ ... وَ لِي فِيهَا مَارِبٌ أُخْرَى . (۴)
۵. قَالَ أَلْقِهَا يَا مُوسَى * فَأَلْقَاهَا فَإِذَا هِيَ حَيَّةٌ تَسْعَى * اذْهَبْ إِلَى فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَى . (۵)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
درنگ کنید	امْكُثُوا	۱	آمد - رسید	أَنَّى	۱

ص: ۸۰

۱- (۱) . طه: آیه ۹ و ۱۰ .

۲- (۲) . طه: آیه ۱۱ و ۱۲ .

۳- (۳) . طه: آیه ۱۳ و ۱۴ .

۴- (۴) . طه: آیه ۱۷ و ۱۸ .

۵- (۵) . طه: آیه ۱۹-۲۴ .

۲	إِذْ وَإِذَا	زمانی که - هنگامی که - ناگاه	۲	أَقْسَتْ	احساس کردم - یافتن
۳	رَأَى	دید	۳	نُودِيَ	بانگ زده شد - ندا آمد
۴	رَأَوْا	دیدند	۴	أَخْلَع	بکن
۵	اعْبُدُوا - اعْبُدُوا	بندگی کن - بندگی کنید	۵	نَعَلِي (نَعْلَيْنِ)	دو کفش
۶	أَقِيم	به پادار	۶	وَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى	سرای مقدس طوی (کوه طور)
۷	أَقِيمُوا	به پادارید	۷	أَخْتَرْتُ	برگزیدم
۸	مَا تَلِكْ	چیست آن	۸	أَسْمِعْ	بشنو - گوش فراده
۹	عَصَا	چوب دستی	۹	يَمِينِ	دست راست
			۱۰	مَا رَبِّ الْآخِرَى	نیازمندی های دیگر
			۱۱	أَلْقَ	بیفکن
			۱۲	أَلْفَى	افکند
			۱۳	حَيَّةٌ تَسْعَى	ماری که تلاش می کند

پرسش ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. أَلْقَ - يَمِينِ - نَعْلَيْنِ

الف) بیفکن - دست راست - دو کفش

ب) افکند - دست راست - کفش ها

۲. أَلْقَى - أَخْلَعَ - اسْتَمِعَ

الف) افکند - بکن - بشنو ب) بیفکن - بکن - بشنو

۳. آَنْسْتُ - اخْتَزْتُ - نُودِي

الف) یافتیم - برگزید - ندا داد ب) یافتیم - برگزیدم - ندا داده شد

۴. امْكُتُوا - وَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى

الف) درنگ کنید - سرای مقدس طوی

ب) درنگ کردند - وادی کوه طور

۵. مَأْرِبُ اِخْرَى - حَيْثُ تَسْعَى

الف) نیازهای دیگر - ماری که تلاش می کند

ب) نیازی دیگر - مادی تلاشگر

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. هَلْ أَتَاكَ

الف) آیا رسید به تو ب) آیا آمدی تو

۲. إِنِّي آَنْسْتُ نَارًا

الف) من یافتم آتشی را ب) قطعاً من یافتم آتشی را

۳. فَلَمَّا أَتَاهَا

الف) پس زمانی که آمد به سوی آن

ب) پس زمانی که آمدم به سوی آن

۴. إِنِّي أَنَا رَبُّكَ

الف) قطعاً من خودم پروردگار تو هستم

ب) من خدای تو هستم

۵. اَسْتَمِعْ لِمَا يُوحَى

ص: ۸۲

الف) بشنو آن چه را وحی می کند

ب) گوش فراده به آن چه وحی می شود

۶. فَأَعْبُدْنِي

الف) پس بندگی کنید مرا ب) پس بندگی کن مرا

۷. وَمَا تَلْكَ بِمِينِكَ

الف) چیست آن که به دست راست تو است

ب) نیست آن به دست راست تو

۸. هِيَ عَصَايَ

الف) این عصای من است ب) این چوب دستی است

۹. قَالَ أَلْقِهَا

الف) گفت بیفکن آن را ب) گف افکند آن را

۱۰. فَإِذَا هِيَ حَيْثُ

الف) پس آن ماری شد ب) پس ناگاه آن ماری شد

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه نمایید.

۴. غیر از عصای حضرت موسی که به اذن پروردگار اژدها شد، آیا معجزه دیگری هم از حضرت موسی می شناسید؟

انس با قرآن در خانه

۱. آن چه از این درس فراگرفتید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

۲. آیات زیر را به کمک اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

– إِذْ قَالَ مُوسَى لِأَهْلِهِ إِنِّي آنَسْتُ نَارًا سَاتِيكُمْ مِنْهَا بِحَبْرٍ... (۱)

- فَلَمَّا جَاءَهَا نُودِيَ أَنْ بُورِكَ مَنْ فِي النَّارِ وَمَنْ حَوْلَهَا وَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ . (١)

- يَا مُوسَى إِنَّهُ أَنَا اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ * وَأَلْقِ عَصَاكَ فَلَمَّا رَآهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ . (٢)

- وَأَدْخِلْ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجْ يَيْضَاءً مِنْ غَيْرِ سُوءٍ . (٣)

- فَلَمَّا جَاءَتْهُمْ آيَاتُنَا مُبْصِرَةً قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُبِينٌ . (٤)

ص: ٨٤

١- (١) . نمل: آيه ٨ .

٢- (٢) . نمل: آيه ٩ و ١٠ .

٣- (٣) . نمل: آيه ١٢ .

٤- (٤) . نمل: آيه ١٣ .

١. ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ مُوسَىٰ وَ هَارُونَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَ مَلَائِئِهِ بِآيَاتِنَا فَاسْتَكْبَرُوا وَ كَانُوا قَوْمًا مُّجْرِمِينَ . (١)
٢. فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا إِنَّ هَذَا لَسِحْرٌ مُّبِينٌ . (٢)
٣. وَ قَالَ فِرْعَوْنُ ائْتُونِي بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ * فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالَ لَهُمْ مُوسَىٰ اأَلْقُوا مَا أَنْتُمْ مُّلقُونَ . (٣)
٤. وَ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ . (٤)
٥. فَوَقَعَ الْحَقُّ وَ بَطَلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ * وَ أَلْقَى السَّحَرَةُ سَاجِدِينَ . (٥)

ص: ٨٥

١- (١) . يونس: آيه ٧٥.

٢- (٢) . يونس: آيه ٧٦.

٣- (٣) . يونس: آيه ٧٩ و ٨٠.

٤- (٤) . اعراف: آيه ١١٧.

٥- (٥) . يونس: آيه ١١٨-١٢٠.

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
در پایان - بزرگان	مَلَأَ	۱	برانگیختیم - فرستادیم	بَعَثْنَا	۱
بیاورید	أَتُوا بِ	۲	تکبر ورزید	اسْتَكْبَرُوا	۲
جمع ساحر: سحرکنندگان	سَحْرَةَ	۳	تکبر ورزیدند	اسْتَكْبَرُوا	
بیفکنید	أَلْفُوا	۴	بیفکن	أَلَقَ	۳
افکنندگان	مُلْقُونَ	۵	انجام می‌دادند - می‌ساختند	كَانُوا يَعْمَلُونَ	۴
می‌بلعد	تَلَقَّفَ	۶	گنهکاران	مُجْرِمِينَ	۵
دروغ	يَأْكُفُونَ	۷	زمانی که - چون	لَمَّا	۶
می‌سازند	وَقَعَ	۸			
ثابت شد	بَطَلَ	۹			
باطل گشت - فروریخت	الْقِي	۱۰			
افتاد - افتادند	سَاجِدِينَ	۱۱			

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. سَحْرَه - مَلَأَ - سَاجِدِينَ

الف) ساحران - در پایان - سجده کنان

ب) ساحر - بزرگان - سجده کنان

۲. وَقَعَ - بَطَلَ - مُلْقُونَ

الف) ثابت شد - باطل شد - افکنندگان

ب) ثابت می شود - باطل می گردد - افکنندگان

۳. أَلْقُوا - ائْتُوا بِ

الف) نیفکنید - بیایید ب) بیفکنید - بیاورید

۴. تَلَقَّفُ - يَأْفِكُونَ

الف) می بلعد - دروغ بستند ب) می بلعد - دروغ می سازند

۵. أَلَقَى - أَلْقَى

الف) بیفکن - افتاد ب) افکند - افتاد

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ مُوسَى

الف) فرستادیم بعد از آنها موسی را

ب) بر می انگیزیم بعد از آنها موسی را

۲. كَانُوا قَوْمًا مُجْرِمِينَ

الف) بودند گروهی گنه کاران ب) می باشید قومی گنه کار

۳. جَاءَهُمُ الْحَقُّ

الف) آمد به سوی شما حق ب) آمد به سوی آنها حق

۴. لَيْسَ حُرٌّ مُبِينٌ

الف) قطعاً جادویی آشکار است ب) قطعاً جادوگری آشکار است

۵. اِتْتَوْنِي بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ

الف) بیاورید برای من هر جادوگر دانا را

ب) بیایید به سوی من تمام جادوگران دانا

ص: ۸۷

۶. فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ

(الف) پس زمانی که آمد جادوگر (ب) پس چون آمدند جادوگران

۷. أَلْقُوا مَا أَنْتُمْ مُلْقُونَ

(الف) بیفکنید آن چه را که شما افکننده هستید

(ب) افکندند آن چه را که آنها افکننده بودند

۸. تَلَقَّفُوا مَا يُأْفِكُونَ

(الف) بلعید آن چرا دروغ ساخته بودند

(ب) می بلعد آن چرا دروغ می سازند

۹. فَوَقَّعَ الْحَقُّ

(الف) پس ثابت شد حق (ب) تا ثابت شود حق

۱۰. أَلْقَى السَّحَرَةُ

(الف) افتادند جادوگران (ب) افتاد جادوگر

۳. آیات متن درس را با دقت و با مشورت با هم ترجمه کنید.

۴. چرا جادوگران فرعون با دیدن معجزه حضرت موسی همه به سجده افتاده و ایمان آوردند؟

انسی با قرآن در خانه

۱. آن چه در این درس فراگرفتید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

۲. آیات زیر را با کمک اعضای خانواده خود ترجمه نمایید:

— ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَظَلَمُوا بِهَا فَأَنْظَرُ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ . (۱)

ص: ۸۸

- وَقَالَ مُوسَى يَا فِرْعَوْنُ إِنِّي رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ . (١)

- حَقِيقٌ عَلَى أَنْ لَا أَقُولَ عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ قَدْ جِئْتُكُمْ بَيْنِيهِ مِنْ رَبِّكُمْ فَأَرْسِلْ مَعِيَ بَنِي إِسْرَائِيلَ . (٢)

- قَالَ إِنْ كُنْتَ جِئْتَ بِآيَةٍ فَأْتِ بِهَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ . (٣)

- فَأَلْقَى عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُبِينٌ * وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلنَّاظِرِينَ . (٤)

- قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ إِنَّ هَذَا لَسَاحِرٌ عَلِيمٌ * يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ... . (٥)

ص: ٨٩

١- (١) . اعراف: آيه ١٠٤ .

٢- (٢) . اعراف: آيه ١٠٥ .

٣- (٣) . اعراف: آيه ١٠٦ .

٤- (٤) . اعراف: آيه ١٠٧ و١٠٨ .

٥- (٥) . اعراف: آيه ١٠٩ و١١٠ .

١. إِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ يَا مَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٍ مِنْهُ اسْمُهُ الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ وَجِيهًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ .

(١)

٢. وَيُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَمِنَ الصَّالِحِينَ * وَيُعَلِّمُهُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ . (٢)

٣. وَرَسُولًا- إِلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ أَنِّي أَخْلَقْتُ لَكُمْ مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ فَانْفُخْ فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ

اللَّهِ... (٣)

٤. وَ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَ لِأَجَلٍ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي حُرِّمَ عَلَيْكُمْ وَ جِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا . (٤)

٥. إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ . (٥)

ص: ٩٠

١- (١) . آل عمران: آیه ٤٥.

٢- (٢) . آل عمران: آیه ٤٦-٤٨.

٣- (٣) . آل عمران: آیه ٤٩.

٤- (٤) . آل عمران: آیه ٥٠.

٥- (٥) . آل عمران: آیه ٥١.

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
بشارت می‌دهد	يُبَشِّرُ	۱	گفت	قَالَ وَقَالَتْ	۱
آبرومند - ارزشمند	وَجِيه	۲	مخلوق ویژه‌ای	كَلِمَةً	۲
نزدیک شدگان - نزدیکان	مُقَرَّبِينَ	۳	لقب حضرت عیسی	مَسِيحُ	۳
سخن می‌گوید	يُكَلِّمُ	۴	عیسی پسر مریم	عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ	۴
می‌آفرینم	أَخْلُقُ	۵	گهواره	مَهْدٍ	۵
شکل - ساختار	هَيَاتٌ	۶	شایستگان	الصَّالِحِينَ	۶
پرنده	طَيْرٍ	۷	آموزش می‌دهد	يُعَلِّمُ	۷
می‌دمم	أَنْفُخُ	۸	آوردم	جِئْتُ بِـ	۸
حلال می‌کنم	أَحِلُّ	۹			
حرام شده	حُرِّمَ	۱۰			

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. وَجِيه - كَهْل - طَيْرٍ

الف) آبرومند - میان سالی - پرنده ب) ارزشمند - پیری - پرنده گان

۲. هَيَاتٌ - مُقَرَّبِينَ

الف) شکل - نزدیکان ب) مانند - نزدیکان

۳. يُبَشِّرُ - يَكَلِّمُ

الف) بشارت بده - سخن بگو ب) بشارت می‌دهد - سخن می‌گوید

۴. اَخْلُقُ - اَنْفُخُ

الف) خلق کردم - دمیدم ب) خلق می کنم - می دم

۵. اِحْلَلٌ - حُرِّمٌ

الف) حلال می کنم - حرام گردیده ب) حلال کردم - حرام کرد

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. اِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ

الف) زمانی که گفتند فرشتگان ب) زمانی که گفت فرشته ای

۲. يُبَشِّرُكَ بِكَلِمَةٍ مِنْهُ :

الف) بشارت می دهد تو را به کلمه ای از جانب خودش

ب) بشارت بده او را به کلمه ای از او

۳. جِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ :

الف) آمدم به سوی شما با نشانه ای از خدای شما

ب) آوردم معجزه ای از سوی پروردگارتان

۴. مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ

الف) از خاک مانند پرنده ب) از گل مانند شکل پرنده

۵. لِمَا بَيْنَ يَدَيْ

الف) برای آن چه قبل من بود ب) برای آن چه پیشاپیش آن بود

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

۴. چه تعداد معجزه از حضرت مسیح می شناسید، نام ببرید.

۱. آن چه از این درس فراگرفتید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

ص: ۹۲

۲. آیات زیر را با کمک اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

- إِنَّ مَثَلَ عِيسَىٰ عِنْدَ اللَّهِ كَمَثَلِ آدَمَ خَلَقَهُ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ . (۱)

- إِذْ قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَىٰ ابْنَ مَرْيَمَ اذْكُرْ نِعْمَتِي عَلَيْكَ وَعَلَىٰ وَالِدَتِكَ إِذْ أَيَّدتُّكَ بِرُوحِ الْقُدُسِ تُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَإِذْ عَلَّمْتُكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ . (۲)

- وَإِذْ قَالَ عِيسَىٰ ابْنُ مَرْيَمَ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَ مُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدُ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُبِينٌ . (۳)

ص: ۹۳

۱- (۱) . آل عمران: آیه ۵۹.

۲- (۲) . مائده: آیه ۱۱۰.

۳- (۳) . صف: آیه ۶.

۱. هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ . (۱)

۲. لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَؤُفٌ رَحِيمٌ . (۲)

۳. كَمَا أَرْسَلْنَا فِيكُمْ رَسُولًا مِنْكُمْ يَتْلُوا عَلَيْكُمْ آيَاتِنَا وَيُزَكِّيكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُعَلِّمُكُم مِمَّا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ . (۳)

۴. مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ ... سِيمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِنْ أَثَرِ السُّجُودِ . (۴)

۵. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ وَأَنَّهُ إِلَهُ تَحْشَرُونَ . (۵)

۱- (۱) . جمعه: آیه ۲ .

۲- (۲) . توبه: آیه ۱۲۸ .

۳- (۳) . بقره: آیه ۱۵۱ .

۴- (۴) . فتح: آیه ۲۹ .

۵- (۵) . انفال: آیه ۲۴ .

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	بَعَثَ	برانگیخت	۱	عَبَّيْتُمْ	به رنج افنید - رنج بردید - به مشقت افتادید
۲	اَمَّيْنِ	درس ناخوانده‌ها	۲	حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ	علاقه‌مند بر (هدایت) شما
۳	إِنْ كَانُوا	اگر چه بودند - هر چند بودند	۳	أَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ	نمی‌دانستید
۴	عَزِيزٌ عَلَيْهِ	سخت است بر او	۴	أَشِدَّاءُ	سختگیران
۵	ضَلَالٍ مُّبِينٍ	گمراهی آشکار	۵	رُحَمَاءُ (جمع رحيم)	مهربانان
۶			۶	سَيِّمًا	علامت - نشانه
۷			۷	وُجُوهُ	جمع وجه: صورت‌ها
۸			۸	اسْتَجِيبُوا	اجابت کنید - پاسخ مثبت دهید
۹			۹	يَحُولُ	حائل می‌شود - مانع می‌شود

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. سَيِّمًا - وُجُوهُ - مَرَّةً

الف) نشانه - صورت‌ها - انسان ب) چهره - اطراف - بشر

۲. أَشِدَّاءُ - رُحَمَاءُ

ص: ۹۵

الف) سخت - مهربان ب) سخت گیران - مهربانان

۳. حَرِيصٌ - عَنَّتُمْ

الف) علاقه مند - رنج بردید ب) آزمند - رنجور

۴. يَحُولُ - تُحْشَرُونَ

الف) مانع می شوید - گرد آید ب) مانع می شود - گرد آورده می شوید

۵. اسْتَجِيبُوا - لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ

الف) اجابت کنید - نمی دانستید ب) اجابت کردند - نمی دانید

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. وَ إِن كَانُوا مِنْ قَبْلُ

الف) اگر چه بودند قبلاً ب) نبودند از قبل (قبلاً)

۲. لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

الف) در گمراهی آشکار ب) قطعاً در گمراهی آشکاری بودند

۳. عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ

الف) سخت است بر او آن که به رنج افتادید

ب) پیروزی است او را که به رنج نیفتید

۴. حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ

الف) آزمند شماست ب) علاقه مند بر (هدایت) شماست

۵. يُعَلِّمُكُمْ مَا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ

الف) تعلیم داد شما را آن چه را نمی دانید

ب) تعلیم می دهد به شما و آن چرا نمی دانستید

۶. أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ

الف) سختگیرانند بر کافران ب) سخت گیر بر کافرند

ص: ۹۶

۷. سِيْمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ

الف) نشانه چهرگان آنها ب) نشانه ای است آنها را در چهره گانشان

۸. اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ

الف) اجابت کنید خدا را ب) اجابت کردند خدا را

۹. إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ

الف) زمانی که فرا می خواند شما را به آن چه زنده می کند شما را

ب) زمانی که می خوانید شما آن چه را که حیات بخش شماست

۱۰. وَ أَنَّهُ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ

الف) و این که به سوی او گردآوری شوید

ب) و قطعاً او به سویش گرد می آید

۳. با استفاده از تمرین های قبلی آیات متن درس را ترجمه نمایید.

۴. در آیه ۲۴ انفال چه چیزهایی به فرد مسلمان و جامعه اسلامی حیات انسانی و معنوی می بخشد که خدا و رسول، ما را بر رعایت آنها فرا خوانده اند؟

انس با قرآن در خانه

۱. آن چه در این درس فرا گرفته اید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

۲. آیه زیر را به کمک اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

– الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الَّذِي يَجِدُونَهُ مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ يُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَائِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ فَالَّذِينَ آمَنُوا بِهِ وَعَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ وَ اتَّبَعُوا النُّورَ الَّذِي أُنزِلَ مَعَهُ أُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ . (۱)

ص: ۹۷

١. ما كان مُحَمَّدٌ أباً أَحَدٍ مِنْ رِجالِكُمْ وَ لَكِنْ رَسُولَ اللَّهِ وَ خاتَمَ النَّبِيِّينَ وَ كانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَليماً . (١)
٢. قُلْ يا أَيُّها النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعاً الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّماءاتِ وَ الْأَرْضِ لا إِلَهَ إِلاَّ هُوَ... .
٣. يُحْيِي وَ يُمِيتُ فَأَمِنُوا بِاللَّهِ وَ رَسُولِهِ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَ كَلِماتِهِ وَ اتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ . (٢)
٤. وَ ما أَرْسَلناكَ إِلاَّ كَافَّةً لِلنَّاسِ بَشيراً وَ نَذيراً وَ لَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لا يَعْلَمُونَ . (٣)
٥. وَ ما آتاكُمْ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَ ما نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا وَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقابِ . (٤)

ص: ٩٨

١- (١) . احزاب: آيه ٤٠.

٢- (٢) . اعراف: آيه ١٥٨.

٣- (٣) . سبا: آيه ٢٨.

٤- (٤) . حشر: آيه ٧.

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
مردان	رَجَالٍ	۱	پدر هیچ‌یک	أَبَا أَحَدٍ	۱
پایان بخش	خَاتَمَ	۲	درس نخوانده	إِتَى	۲
جمع: نبی: پیامبران	نَبِيِّنَ	۳	پیروی کنید	اتَّبِعُوا	۳
عموم - همگی - تمامی - همه	كَافَّةً	۴	هدایت شوید	تَهْتَدُونَ	۴
بگیرید	خُذُوهُ	۵	بشارت دهنده	بَشِيرٍ	۵
داد - فرمان داد	آتَى	۶	بیم دهنده	نَذِيرٍ	۶
نهی کرد - بازداشت	نَهَى	۷	بیشتر	أَكْثَرَ	۷
پایان دهید	انْتَهَوْا	۸			
کیفر	عِقَابٍ	۹			

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. رَجَالٍ - كَافَّةً

الف) مردان - همگی ب) مرد - تمام

۲. خَاتَمَ - عِقَابٍ

الف) پایان بخش - کیفر ب) آخرین - عذاب

۳. آتَى - نَهَى

الف) آمد - نهی کرد ب) داد (فرمان داد) - نهی کرد (بازداشت)

۴. نَبِيِّنَ - خُذُوهُ

الف) پیامبران - گرفتند ب) پیامبران - بگیرید

۵. تَهْتَدُونَ - انْتَهُوا

الف) هدایت شوید - پایان دهید ب) هدایت شوید - پایان دادند

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. أبا أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ

الف) پدر یکی از مردان آنها ب) پدر هیچ یک از مردان شما

۲. وَ اتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ :

الف) و پیروی کردند او را شاید هدایت شوند

ب) و پیروی کنید او را به امید این که هدایت شوید

۳. وَ مَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا

الف) و نفرستادیم تو را مگر ب) نفرستاد ما را به سوی تو مگر

۴. إِلَّا كَافَّةً لِلنَّاسِ

الف) مگر همه مردم ب) مگر برای همه مردم

۵. أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

الف) بیشتر مردم نمی دانند ب) بیشتر شما مردم نمی دانید

۶. مَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ

الف) نیامد به سوی شما پیامبر ب) آن چه داد به شما پیامبر

۷. وَ مَا نَهَاكُمُ عَنْهُ

الف) و آن چه بازداشت شما را از آن

ب) و باز نداشت شما را

۸. إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ

الف) قطعاً عذاب خدا سخت است

ب) قطعاً خداوند سخت کیفر است

ص: ۱۰۰

۹. لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ

الف) برای اوست فرمانروایی آسمان ها

ب) برای اوست مالکیت آسمان ها

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه نمایید.

۴. به چه دلیل دین اسلام، دینی جهانی است؟

انس با قرآن در خانه

۱. آن چه از این درس فراگرفته اید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

۲. آیات زیر را با کمک اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

- يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الرَّسُولُ بِالْحَقِّ مِنْ رَبِّكُمْ فَأَمِنُوا خَيْرًا لَكُمْ وَإِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا . (۱)

- لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا . (۲)

- إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ رَسُولًا شَاهِدًا عَلَيْكُمْ كَمَا أَرْسَلْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ رَسُولًا . (۳)

- وَ مَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ أَفَإِنْ مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ وَ مَنْ يَنْقَلِبْ عَلَىٰ عَقْبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ اللَّهَ شَيْئًا وَ سَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ . (۴)

ص: ۱۰۱

۱- (۱) . نساء: آیه ۱۷۰.

۲- (۲) . احزاب: آیه ۲۱.

۳- (۳) . مزمل: آیه ۱۵.

۴- (۴) . آل عمران: آیه ۱۴۴.

١. وَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ إِلَّا لِيُطَاعَ بِإِذْنِ اللَّهِ وَ لَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ جَاؤُكَ فَاسْتَعْفَرُوا اللَّهَ وَ اسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّابًا رَحِيمًا . (١)
٢. فَلَا وَ رَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّى يُحَكِّمُوكَ فِي مَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنفُسِهِمْ حَرَجًا مِمَّا قَضَيْتَ وَ يُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا . (٢)
٣. كَذَّبَتْ ثَمُودُ الْمُرْسَلِينَ * إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ صَالِحٌ أَلَا تَتَّقُونَ * إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ * فَاتَّقُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا . (٣)
٤. كَذَّبَتْ عَادُ الْمُرْسَلِينَ * إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ هُودٌ أَلَا تَتَّقُونَ * إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ * فَاتَّقُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا . (٤)
٥. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ فَإِن تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَ الرَّسُولِ إِن كُنتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَ أَحْسَنُ تَأْوِيلًا . (٥)

ص: ١٠٢

١- (١) . نساء: آيه ٦٤.

٢- (٢) . همان: آيه ٦٥.

٣- (٣) . شعراء: آيه ١٤١-١٤٤.

٤- (٤) . همان: آيه ١٢٣-١٢٦.

٥- (٥) . نساء: آيه ٥٩.

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
اطاعت شود	يُطَاعَ	۱	پس نه (چنین است که مردم می‌پندارند) سوگند به پروردگارت	فَلَا وَرَيْكَ	۱
اجازه	أَذِنَ	۲	نمی‌بایند	لَا يَجِدُوا	۲
ظلم کردند - ستم کردند	ظَلَمُوا	۳	نفرستادیم	مَا أَرْسَلْنَا	۳
آمدند - بیایند	جَاءُوا	۴	هیچ پیامبری را	مِن رَّسُولٍ	۴
بافتند - می‌بایند	يُجَدُّوا	۵	آمرزش خواست (بخواهد)	اسْتَعْفَرَ	۵
به حکمیت و داوری بگیرند - داور کنند	يُحْكَمُوا	۶	بسیار توبه پذیر	تَوَّابٍ	۶
مشاجره شد و اختلاف افتاد	شَجَرَ	۷	تا این که	حَتَّى	۷
تنگی - ملال - رنجش	خَرَجَ	۸	تقوا پیشه نمی‌گیرید	لَا تَتَّقُونَ	۸
داوری کردی	فَضَيْتَ	۹			
تسلیم شوند - گردن نهند	يُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا	۱۰	اطاعت کنید مرا	أَطِيعُونِ	۹
نزاع کردید - دعوا کردید - اختلاف کردید	تَنَازَعْتُمْ	۱۱	صاحبان فرمان	أُولَى الْأَمْرِ	۱۰
بازگردانید	رُدُّوا	۱۲	و اگر که آنها	وَلَوْ أَنَّهُمْ	۱۱

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. اذْن - حَرْج - قَضَيْتَ

الف) اجازه - گناه - قضاوت کرد

ب) اجازه - رنجش - قضاوت و داوری کردن

۲. ظَلَمُوا - تَنَازَعْتُمْ - رُدُّوا

الف) ستم کردند - اختلاف کردید - بازگردانید

ب) ستم کنید - نزاع کنید - بازگشتند

۳. جَاءُوا - وَجَدُوا

الف) آوردند - یافتند ب) آمدند - یافتند

۴. يُطَاعَ - يُحَكِّمُوا

الف) اطاعت شود - به داوری بگیرند

ب) اطاعت کند - داوری کنند

۵. شَجَرَ - يُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا:

الف) اختلاف افتاد - تسلیم شوند - تسلیم شدنی جدی

ب) گفت و گو کرد - سلام کنند سلامی گرم

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

۱. مَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ

الف) آن چه فرستادیم از پیامبران ب) نفرستادیم هیچ پیامبری را

۲. إِلَّا لِيُطَاعَ

الف) مگر برای این که اطاعت شود ب) مگر برای اطاعت

ص: ۱۰۴

۳. إِذْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ

الف) زمانی که ستم کردند به خودشان

ب) زمانی که خود ستمگرند

۴. فَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ

الف) و آمرزش بخواهید از خدا ب) و آمرزش بخواهند از خدا

۵. لَوْجِدُوا اللَّهَ تَوَّابًا

الف) حتماً می یابند خدا را بسیار توبه پذیر

ب) یافتند خدا را توبه کننده

۶. فَلَا وَرَبِّكَ

الف) پس نه سوگند به پروردگارت

ب) پس سوگند نخورند به پروردگارت

۷. حَتَّى يُحَكِّمُوكَ

الف) مگر این که داوری کنند برای تو

ب) مگر این که داور کنند تو را

۸. فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ

الف) درباره آن چه اختلاف افتاد بین آنها

ب) در آن چه اختلاف است بین شما

۹. لَا يَجِدُوا فِي أَنْفُسِهِمْ

الف) نیافتید در خودشان ب) نمی یابند در دلشان

۱۰. حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ

الف) بخشی از آن داوری کردی ب) و بخشی از داوری شد

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

ص: ۱۰۵

۴. با توجه به شعار محوری تمام انبیاء اتَّقُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أَطِيعُوا الْوَالِدِينَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أَطِيعُوا الْوَالِدِينَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أَطِيعُوا الْوَالِدِينَ ، به نظر شما آیا می توان در حکومت غیر الهی، بندگی تمام عیار خدا را نمود و به اهداف برجسته و بنیادی انبیاء رسید؟

انس با قرآن در خانه

۱. آن چه از این درس فراگرفتید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

۲. آیات زیر را برای اعضای خانواده خود ترجمه کنید.

- وَ مَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَ الرَّسُولَ فَأُولَئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَ الصَّادِقِينَ وَ الشُّهَدَاءِ وَ الصَّالِحِينَ وَ حَسُنَ أُولَئِكَ رَفِيقًا
(۱).

- مَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَ مَنْ تَوَلَّىٰ فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا . (۲)

- وَ مَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ وَ يَخْشَ اللَّهَ وَ يَتَّقِهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ . (۳)

- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَ قُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا * يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَ يُغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَ مَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا . (۴)

- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ لَا تَبْطُلُوا أَعْمَالَكُمْ . (۵)

ص: ۱۰۶

۱- (۱) . نساء: آیه ۶۹.

۲- (۲) . همان، آیه ۸۰.

۳- (۳) . نور: آیه ۵۲.

۴- (۴) . احزاب: آیه ۷۰-۷۱.

۵- (۵) . محمد: آیه ۳۳.

١. إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّوْرَةَ فِيهَا هُدًى وَ نُورٌ يَحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ... وَ مَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ . (١)
٢. ... وَ آتَيْنَاهُ الْإِنجِيلَ فِيهِ هُدًى وَ نُورٌ وَ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ وَ هُدًى وَ مَوْعِظَةً لِلْمُتَّقِينَ . (٢)
٣. قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَسْتُمْ عَلَى شَيْءٍ حَتَّى تُتِمُّوا التَّوْرَةَ وَ الْإِنجِيلَ وَ مَا أَنْزَلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ... (٣)
٤. إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَ أَمْوَالَهُمْ بِأَنْ لَهُمُ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ وَ يُقْتَلُونَ وَ وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَةِ وَ الْإِنجِيلِ وَ الْقُرْآنِ وَ مَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ فَاسْتَبْشِرُوا بِالَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ وَ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ . (٤)

ص: ١٠٧

-
- ١- (١) . مائده: آيه ٤٤.
  - ٢- (٢) . همان, آيه ٤٤.
  - ٣- (٣) . همان, آيه ٦٨.
  - ٤- (٤) . توبه: آيه ١١١.

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
پند	مَوْعِظَةٌ	۱	(جمع نبی): پیامبران	نَبِیُّونَ - النَبِیِّینَ	۱
نیستید	لَسْتُمْ	۲	حکم نکرد (حکم نکند)	لَمْ یَحْکُمْ	۲
به پا دارید	تَقْبِیْمُوا	۳	دادیم	آتَيْنَاهُ	۳
			تصدیق کننده	مُصَدِّقٌ	۴
خریداری کرد	اشْتَرَى	۴	پیشاپیش آن - قبل از آن	بُئِنَّ	۵
وفادارتر	أَوْفَى	۵	بر چیزی (از حقیقت)	یَدَّیْهِ	۶
شادمان باشید - بشارت و شادی	اسْتَبْشِرُوا	۶	جان‌هایشان را	عَلَى	۷
معامله - داد و ستد	بِیْع	۷	کارزار می‌کنند - می‌جنگند	تَحِیِّءُ	۸
معامله کردید - انجام دادید	بَايَعْتُمْ	۸	می‌کشند	أَنْفُسَهُمْ	۹
کام‌یابی - رستگاری	فَوْزٌ	۹	کشته می‌شوند	یُقَاتِلُونَ	۱۰

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. بَیْع - مَوْعِظَةٌ - فَوْزٌ

الف) داد و ستد - پند - رستگار ب) معامله - پند - رستگاری

۲. أَوْفَى - بَايَعْتُمْ

الف) وفادارتر - معامله کردید ب) باوفا - انجام دادید

۳. لَسْتُمْ - اشْتَرَى

الف) نیستید - خرید (می خرد) ب) نیستند - فروخت

۴. تُقِيمُوا - اسْتَبْشِرُوا

الف) به پاداشتید - شاد باشید ب) به پادارید - شادمان باشید

۵. يَقْتُلُونَ - يُقْتَلُونَ

الف) می کشند - کشته می شوند ب) می کشید - کشته می شوید

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

۱. يَحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ

الف) حکم می کند به آن پیامبران ب) حکم می کنند به وسیله آن پیامبران

۲. وَ مَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ

الف) و هر کس حکم نکرد (نکند) به آن چه نازل کرد خدا

ب) و چه کسی حکم نمی کند به آن چه نازل کرد خدا

۳. وَ آتَيْنَاهُ الْإِنْجِيلَ

الف) آوردیم برای او انجیل را ب) دادیم به او انجیل را

۴. مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ

الف) تصدیق کننده برای آن چه قبل از آن بود

ب) تصدیق می کند آن چه قبل از آن است

۵. لَسْتُمْ عَلَى شَيْءٍ

الف) نیستند بر چیزی (از حقیقت)

ب) نیستید بر چیزی (از حقیقت)

۶. حَتَّى تَقِيمُوا التَّوْرَةَ

الف) مگر این که به پا دارید تورات را

ب) مگر این که به پا دارند تورات را

ص: ۱۰۹

۷. إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى

(الف) قطعاً خداوند خریداری کرد

(ب) این که خدا خرید

۸. وَ مَنْ أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِ

(الف) و کسی که وفا می کند به عهدش

(ب) چه کسی وفادارتر است به عهدش

۹. يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ

(الف) کارزار می کنند در راه خدا

(ب) می کشند در راه خدا

۱۰. بِيَعِيكُمْ الَّذِينَ بَايَعْتُمْ بِهِ

(الف) به معامله شما که انجام دادید آن را

(ب) به معامله کسی که معامله کردید با او

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه نمایید.

۴. با بودن وحی و کتب آسمانی آیا بشر و جامعه انسانی مجاز است از قوانین بشری پیروی کند؟

انسی با قرآن در خانه

۱. آن چه از این درس فراگرفته اید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

۲. آیات زیر را با کمک اعضای خانواده با دقت ترجمه نمایید:

- نَزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَ أَنْزَلَ التَّوْرَةَ وَ الْإِنْجِيلَ * مِنْ قَبْلُ هُدًى لِلنَّاسِ وَ أَنْزَلَ الْفُرْقَانَ . (۱)

ص: ۱۱۰

- وَيُعَلِّمُهُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ * وَرَسُولًا إِلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ... (١)
- وَمُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَلِأَحِلَّ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي حُرِّمَ عَلَيْكُمْ وَجِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا (٢)
- يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تُحَاجُّونَ فِي إِبْرَاهِيمَ وَمَا أُنزِلَتِ التَّوْرَةُ وَالْإِنْجِيلُ إِلَّا مِنْ بَعْدِهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ (٣)
- وَلَوْ أَنَّهُمْ أَقَامُوا التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْهِمْ مِنْ رَبِّهِمْ لَأَكَلُوا مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ... (٤)

ص: ١١١

-
- ١- (١) . همان: آیه ٤٨ و ٤٩.
- ٢- (٢) . آل عمران: آیه ٥٠.
- ٣- (٣) . آل عمران, آیه ٦٥.
- ٤- (٤) . مائده: آیه ٦٦.

١. فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ . (١)
٢. وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ . (٢)
٣. إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدْنَى مِنْ ثُلُثِي اللَّيْلِ وَنِصْفَهُ وَثُلُثَهُ وَطَائِفَهُ مِنَ الَّذِينَ مَعَكَ ... فَأَقْرُبُوا مَا تَمَسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ ... (٣)
٤. كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبَارَكٌ لِيَدَّبَّرُوا آيَاتِهِ وَلِيَتَذَكَّرَ أُولُو الْأَلْبَابِ . (٤)
٥. الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَتْلُونَهُ حَقَّ تِلَاوَتِهِ أُولَئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ . (٥)

ص: ١١٢

١- (١) . نحل: آيه ٩٨ .

٢- (٢) . اعراف: آيه ٢٠٤ .

٣- (٣) . مزمل: آيه ٢٠ .

٤- (٤) . ص: آيه ٢٩ .

٥- (٥) . بقره: آيه ١٢١ .

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	شَيْطَانٍ	شیطان	۱	قَرَأَتْ	خواندی - می‌خوانی
۲	يَتَذَكَّرُوا	متذکر و متوجه شوند	۲	اسْتَعِذْ	پناه ببر
۳	يَتْلُوا - يَتْلُونَ	تلوت کنند	۳	رَجِيمٍ	رانده شده (از رحمت خدا)
۴	لَعَلَّ	به امید این‌که	۴	قُرِي	خوانده شد - خوانده می‌شود
۵	إِذَا	هنگامی که	۵	اسْتَعِزُّوا	گوش فرا دهید
۶	أَنْزَلْنَا	نازل کردیم - فرو فرستادیم	۶	أَنْصِتُوا	سکوت کنید
۷	أُولَئِكَ الْأَلْبَابِ	صاحبان خرد - خردمندان	۷	تُرْجَمُونَ	مورد رحمت قرار گیرید
۸	آئِنَّا	دادیم	۸	أَقْرَأُوا	بخوانید
۹	أُولَئِكَ	آنان	۹	تَيَسَّرَ	میسر است - مقدور است
۱۰	يُؤْمِنُونَ	ایمان می‌آورند	۱۰	يَدَّبَّرُوا	تدبّر کنند - ببندیشند
۱۱	يَكْفُرُ	ناسپاسی کند	۱۱	تِلَاوَتٍ	قرائت - خواندن

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. تِلَاوَتِ - رَجِيمٍ - لَعَلَّ

(الف) خواندن - رانده شده - به امید این که

(ب) قرائت - بد - شاید

۲. قَرَأَتْ - قُرِئَ - اقْرءُوا

(الف) خواندی - خواند - خواندند

(ب) خواندی - خوانده شد - بخوانید

۳. اسْتَعِذْ - اَنْصِتُوا - اسْتَمِعُوا

(الف) پناه ببر - سکوت کنید - گوش فرادهید

(ب) پناه ببر - سکوت کردند - شنیدند

۴. يَدَّبَّرُوا - تَيَسَّرَ

(الف) تدبیر کنند (نیندیشند) - میسر و مقدور است

(ب) تدبیر کردند - میسر است

۵. تُرْحَمُونَ - يَتَذَكَّرُوا

(الف) مورد رحمت قرار گیرند - متوجه شوید

(ب) مورد رحمت قرار گیرید - متوجه شوند

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ

(الف) پس هنگامی که می خوانی قرآن را

(ب) زمانی که خواند قرآن را

۲. وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ

الف) و زمانی که خوانده می شود قرآن

ب) زمانی که می خواند قرآن را

۳. لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

الف) به امید این که مورد رحمت قرار گیرند

ب) به امید این که شما مورد رحمت قرار گیرید

۴. فَاقْرَأُوا مَا تَيَسَّرَ

الف) پس خوانند آن چه ممکن بود

ب) پس بخوانید آن چه میسور و مقدور است

۵. لِيَذَّبَرُوا آيَاتِهِ :

الف) برای این که تدبیر کنند و بیندیشند آیاتش را

ب) تا تدبیر کنند آیات قرآن را

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

۴. در رابطه با آداب قرائت قرآن بیش از آن چه در درس آمده چه می دانید؟

انس با قرآن در خانه

۱. آن چه در این درس فراگرفته اید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

۲. آیات زیر را با کمک اعضای خانواده خود با دقت ترجمه کنید:

– إِنَّهُ لَقُرْآنٌ كَرِيمٌ * فِي كِتَابٍ مَكْنُونٍ * لَا يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ . (۱)

– إِنَّمَا أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ رَبَّ هَذِهِ الْبَلَدِ الَّذِي حَرَّمَهَا وَلَهُ كُلُّ شَيْءٍ ءِ وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ * وَأَنْ أَتْلُوا الْقُرْآنَ . ... (۲)

ص: ۱۱۵

- يَا أَيُّهَا الْمُرْمَلُ * قُمْ اللَّيْلَ إِلَّا قَلِيلًا * نِصْفَهُ أَوْ انْقُصْ مِنْهُ قَلِيلًا * أَوْ زِدْ عَلَيْهِ وَرَتِّلِ الْقُرْآنَ تَرْتِيلًا . (١)

- أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ أَمْ عَلَى قُلُوبٍ أَفْغَالُهَا . (٢)

- حم * وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ * إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ . (٣)

ص: ١١٤

١- (١) . مزمل: آيه ١-٤.

٢- (٢) . محمد: آيه ٢٤.

٣- (٣) . زخرف: آيه ١-٣.

۱. شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَىٰ وَالْفُرْقَانِ... (۱)
۲. الرِّبَا كِتَابٌ أُنزِلْنَا إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ . (۲)
۳. قَدْ جَاءَكُمْ بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ وَ مَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا وَ مَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيظٍ . (۳)
۴. وَ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تِبْيَانًا لِّكُلِّ شَيْءٍ وَ هُدًى وَ رَحْمَةً وَ بُشْرَى لِّلْمُسْلِمِينَ . (۴)
۵. إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ وَ يُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا . (۵)

ص: ۱۱۷

- ۱- (۱) . بقره: آیه ۱۸۵.
- ۲- (۲) . ابراهیم: آیه ۱.
- ۳- (۳) . انعام: آیه ۱۰۴.
- ۴- (۴) . نحل: آیه ۸۹.
- ۵- (۵) . اسراء: آیه ۹.

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
بصیرت‌ها - بینش‌ها	بَصَائِر	۱	ماه	شَهْرٌ	۱
چشم گشود - بینا شد	أَبْصَرَ	۲	دلایل روشن	بَيِّنَاتٍ	۲
چشم پوشید - کور شد	عَمِيَ	۳	هدایت	هُدًى	۳
حافظ، نگهبان	حَفِيفٌ	۴	جدا کننده حق از باطل	فُرْقَانٍ	۴
روشنگر - بیان کننده	تَبَيَّنَ	۵	خارج کنی	تُخْرِجُ	۵
جمع مُسْلِم - مسلمانان	مُسْلِمِينَ	۶	اجازه	إِذْنٍ	۶
استوارتر - استوارترین	أَقْوَمٌ	۷	همیشه پیروز	عَزِيزٌ	۷
			ستوده	كَبِيدٌ	۸
			به نفع خود اوست -	لِنَفْعِهِ	۹
			علیها: به ضرر اوست	لِلَّيِّ	۱۰
			برای آن چه که (آپسی که)	يُبَشِّرُ	۱۱
			بشارت می دهد		

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. تَبَيَّنَ - بَصَائِر

الف) روشنگر - بینش‌ها ب) روشنگر - بینش

۲. أَبْصَرَ - عَمِيَ

الف) چشم گشود - چشم پوشید ب) بینا - کور

۳. أَقْوَمٌ - حَفِيفٌ

الف) استوار - حافظ ب) استوار تر - نگهبان

۴. مُسْلِمِينَ - يَنَاتٍ

الف) مسلمانان - دلایل روشن ب) مسلمان ها - دلیل روشن

۵. فُزَّاقَانٍ - حَمِيدٍ

الف) قرآن - شایسته

ب) جدا کننده حق از باطل - ستوده شده

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. قَدْ جَاءَكُمْ بَصَائِرٌ

الف) قطعاً آمد به سوی شما بینش هایی

ب) قطعاً آمد برای شما بصیرتی

۲. فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ :

الف) پس هر کس چشم گشاید پس به نفع خود اوست

ب) پس کسی که چشم گشود حتماً خودش

۳. وَمَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا

الف) و کسی که دیده گشاید، پس برای اوست

ب) و هر کس دیده بندد، پس علیه و ضرر اوست

۴. يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمٌ :

الف) هدایت می کند به آن چه (آیین) که آن استوارترین است

ب) هدایت می کند به آنکه استوارتر است

۵. أَنْ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا

الف) قطعاً برای شما پاداشی بزرگ است

ب) این که برای آنها پاداشی بزرگ است

ص: ۱۱۹

۳. آیات متن درس را با دقت و مشورت با هم ترجمه کنید.

۴. معنای تدبر در قرآن و آیات آن چیست و آیا می توان از یک آیه برداشت ها و پیام های متفاوتی برداشت کرد؟

انس با قرآن در خانه

۱. آن چه در این درس فراگرفته اید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

۲. آیات زیر را با کمک اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

- وَ نُزِّلَ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَ رَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ وَ لَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَارًا . (۱)

- لَوْ أَنزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَى جَبَلٍ لَّرَأَيْنَاهُ خَاشِعًا مُّتَصَدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ اللَّهِ . (۲)

- ... قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَ كِتَابٌ مُّبِينٌ * يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ وَ يُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ وَ يَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ . (۳)

- وَ قَالَ الرَّسُولُ يَا رَبِّ إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هَذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا . (۴)

ص: ۱۲۰

۱- (۱) . اسراء: آیه ۸۲

۲- (۲) . حشر: آیه ۲۱

۳- (۳) . مائده: آیه ۱۵ و ۱۶

۴- (۴) . فرقان: آیه ۳۰

١. إنا نحن نزلنا الذكر وإنا له لحافظون . (١)
٢. أفلا يتدبرون القرآن ولو كان من عند غير الله لوجدوا فيه اختلافاً كثيراً . (٢)
٣. قل لئن اجتمعت الإنس والجن على أن يأتوا بمثل هذا القرآن لا يأتون بمثله ولو كان بعضهم لبعض ظهيراً . (٣)
٤. وإن كنتم في ريب مما نزلنا على عبدنا فاتوا بسورة من مثله وادعوا شهداءكم من دون الله إن كنتم صادقين . (٤)
٥. فإن لم تفعلوا ولن تفعلوا فاتقوا النار التي وقودها الناس والحجارة أعدت للكافرين . (٥)

ص: ١٢١

١- (١) . حجر: آيه ٩.

٢- (٢) . نساء: آيه ٨٢.

٣- (٣) . اسراء: آيه ٨٨.

٤- (٤) . بقره: آيه ٢٣.

٥- (٥) . بقره: آيه ٢٤.

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
نازل کردیم - فرو فرستادیم	نَزَّلْنَا	۱	قطعاً ما خودمان	إِنَّا نَحْنُ	۱
حفظ کننده‌گان	حَافِظُونَ	۲	قرآن	الذِّكْرُ	۲
تدبیر نمی‌کند - نمی‌اندیشید	لَا يَتَدَبَّرُونَ	۳	قطعاً حفظ کننده‌ابم	لِحَافِظُونَ	۳
جمع شود (شوند)	اجْتَمَعَتِ	۴	اگر	لَوْ	۴
پشتیبان	ظَهْرٍ	۵	می‌یافتید	وَجَدُوا	۵
بیاورید	فَأْتُوا بِهِ	۶			
بخوانید - دعوت کنید	ادْعُوا	۷	انسان	إِنْسُ	۶
گواهان - شاهدان	شُهَدَاءَ	۸	جنیان	جِنِّ	۷
انجام ندادید	لَمْ تَفْعَلُوا	۹	می‌آید می‌آیند	يَأْتِي يَأْتُونَ	۸
هرگز انجام نمی‌دهید - نخواهید داد	لَنْ تَفْعَلُوا	۱۰			
آتش گیره - همزم	وَقُودُ	۱۱	می‌آورند	يَأْتُونَ بِهِ	۹
سنگ‌ها	جِجَارَةً، جَمْعِ حَجَرٍ	۱۲	این‌که بیاورند	أَنْ يَأْتُوا	۱۰

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. ظَهْرٍ - شُهَدَاءَ - وَقُودُ

ص: ۱۲۲

الف) پشت - شاهدان - آتشگیر ب) پشتیان - شاهدان - آتشگیره

۲. نَزَّلْنَا - ادْعُوا - حِجَارَهُ

الف) فروفرستادیم - بخوانید - سنگ ها

ب) نازل کردیم - خواندند - سنگ

۳. فَأْتُوا بِيَوْمِ الْجُمُعَةِ

الف) پس بیاورید - جمع شود (ند)

ب) بیایید - جمع شد

۴. لَا يَتَذَكَّرُونَ - حَافِظُونَ

الف) تدبیر نکردند - حفظکننده ب) تدبیر نمی کنند - حفظ کنندگان

۵. لَمْ تَفْعَلُوا - لَنْ تَفْعَلُوا

الف) انجام ندادند - هرگز انجام نخواهند داد

ب) انجام ندهند - هرگز انجام ندادند

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا

الف) قطعاً ما خودمان فروفرستادیم

ب) قطعاً ما فرو می فرستیم

۲. إِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ

الف) قطعاً آن را حفظ می کنیم ب) قطعاً ما آن را حفظ کننده ایم

۳. أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ

الف) پس آیا تدبیر نمی کنند در قرآن

ب) آیا نمی اندیشید در قرآن

۴. لَوْجَدُوا فِيهِ

ص: ۱۲۳

الف) حتماً می یافتند در آن ب) می یافتند آن را

۵. لَئِنِ اجْتَمَعَتِ

الف) اگر جمع شود ب) قطعاً اگر جمع شود

۶. يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا

الف) بیاورند به مانند این ب) بیاید مانند این

۷. فَأْتُوا بِسُورِهِ

الف) بیاورید به وسیله سوره ای ب) بیاورید سوره ای را

۸. وَ ادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ

الف) و بخوانید گواهانتان را ب) دعوت کنید شاهدان را

۹. فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا

الف) پس اگر انجام ندادید ب) اگر نتوانستید

۱۰. فَأَتَقُوا النَّارَ الَّتِي

الف) پس ترسیدند از آتشی که ب) پس بترسید از آتشی که

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه نمایید.

۴. از معجزه علمی قرآن که بسیاری از علوم تجربی را پیش بینی و طرح کرده است چه می دانید؟

انس با قرآن در خانه

۱. آن چه از این درس فراگرفته اید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

۲. آیات زیر را با همکاری اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

- الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَى عَبْدِهِ الْكِتَابَ وَلَمْ يَجْعَلْ لَهُ عِوَجًا . (۱)

- وَ لَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ * قُرْآنًا عَرَبِيًّا غَيْرَ ذِي عِوَجٍ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ . (١)

- الْم ذَلِكُ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ وَ مَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَ لَا طَائِرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ إِلَّا أُمَمٌ أَمْثَالُكُمْ مَا فَرَّطْنَا فِي الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ ثُمَّ إِلَى رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ . (٢)

- خَلَقَ السَّمَاوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا وَ أَلْقَى فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَنْ تَمِيدَ بِكُمْ . (٣)

ص: ١٢٥

١- (١) . زمر: آيه ٢٧ و ٢٨.

٢- (٢) . انعام: آيه ٣٨.

٣- (٣) . لقمان: آيه ١٠.

عدالت گرایى انبیاء

١. إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبُغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ . (١)
٢. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ عَلَىٰ أَلَّا تَعْدِلُوا اعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ... (٢)
٣. ... وَقُلْ آمَنْتُ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنْ كِتَابٍ وَأُمِرْتُ لِأَعْدِلَ بَيْنَكُمْ... (٣)
٤. إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ . (٤)
٥. شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُو الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ . (٥)

ص: ١٢٦

- ١- (١) . نحل: آیه ٩٠.
- ٢- (٢) . المائدہ، آیه ٨.
- ٣- (٣) . شوری: آیه ١٥.
- ٤- (٤) . نساء: آیه ٥٨.
- ٥- (٥) . آل عمران: آیه ١٨.

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	يَأْمُرُ	امر می‌کند	۱	عَدِلْ	دادگری
۲	إِحْسَانٍ	نیکی کردن	۲	ذِي الْقُرْبَىٰ	خویشاوند
۳	إِنْتَأَىٰ	بخشش - دادن	۳	بَغَىٰ	ستم - تجاوز
۴	يَنْهَىٰ	باز می‌دارد	۴	كُونُوا	باشید
۵	فَحُشَاءَ	عمل زشت	۵	قَوَامِينَ	به پادارانگان - قیام کنندگان
۶	مُنْكَرٍ	ناپسند	۶	اعْدِلُوا	دادگری کنید - عدالت کنید
۷	شَهَدَاءَ	گواهان	۷	أَقْرَبَ	نزدیکتر
۸	قِسْطٍ	انصاف - داد - عدالت	۸	أَمْرًا	مأمور هستم
۹	أَمْنًا	ایمان آوردن	۹	اعْدِلْ	عدالت نمایم - دادگری نمایم
۱۰	تَحْكُمُ، تَحْكُمُونَ، أَنْ تَحْكُمُوا	داوری کردن	۱۰	تَوَدُّوا	ادا کنید - برگردانید
۱۱	قَانِمٍ	به‌پا دارند	۱۱	اماناتٍ	امانت‌ها

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. عَدِلْ - اَعْدِلْ - اَعْدِلُوا

الف) دادگری - عدالت نمایم - دادگری کنید

ب) عدالت - عدالت کرد - عدالت کنید

۲. بَغِي - أَقْرَبُ - أَمَانَاتِ

الف) ستم - نزدیک تر - امانت ها ب) تجاوز - نزدیک - امانت ها

۳. قَوَّامِينَ - ذِي الْقُرْبَى

الف) به پادارنده - خویشاوند ب) قیام کنندگان - خویشاوند

۴. كُونُوا - تُؤَدُّوا

الف) باشید - برگردانید ب) باشید - برگردانید

۵. أَمْرٌ - أَنْ تَحْكُمُوا

الف) مأمورهستم - این که داوری کنید

ب) امر کردم - این که حکم کنید

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ

الف) امر کرد به دادگری و احسان نمودی

ب) امر می کند به دادگری و نیکی کردن

۲. وَيَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ

الف) باز می دارد از عمل زشت ب) باز بدار از عمل زشت

۳. كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ

الف) باشید قیام کننده برای خدا ب) بودند قیام کننده برای خدا

۴. هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَى

الف) آن نزدیک به تقواست ب) آن نزدیک تر به تقوا داشتن است

۵. أُمِرْتُ لِأَعْدِلَ بَيْنَكُمُ

ص: ۱۲۸

الف) مأمورم برای این که دادگری کنم بین شما

ب) مأمور گشتم تا دادگری کنم بین آنها

۶. أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ

الف) این که بازگردانید امانت ها را

ب) این که بازگردانید امانت ها را

۷. أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ

الف) این که دادگری کنید به عدل ب) این که دادگری کردید به عدل

۸. شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ

الف) گواهی داد خدا قطعاً او ب) گواهی داد خدا این که

۹. قَائِمًا بِالْقِسْطِ

الف) به پا دارنده عدل است ب) به پا می دارد عدل را

۱۰. هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

الف) او شك ناپذیر داناست

ب) او شكست ناپذیر کاروان است

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

۴. با مقایسه آیه ۵۸ سوره نساء و آیه ۱۲۴ سوره بقره که قبلاً خوانده اید پاسخ دهید که اگر امامت و رهبری جامعه بشری،

عهد و امانت الهی است آن را باید به چه کسی سپرد؟

انس با قرآن در خانه

۱. آن چه از این درس فراگرفته اید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

۲. آیات زیر را با کمک اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ شُهَدَاءَ لِلَّهِ... (١)

- ... وَإِنْ حَكَمْتَ فَاحْكُم بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ . (٢)

- ... فَإِذَا جَاءَ رَسُولُهُمْ قُضِيَ بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ . (٣)

- وَاقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ . (٤)

- ... وَ أَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ... (٥)

ص: ١٣٠

١- (١) . نساء: آيه ١٣٥ .

٢- (٢) . مائده: آيه ٤٢ .

٣- (٣) . يونس: آيه ٤٧ .

٤- (٤) . الرحمن: آيه ٩ .

٥- (٥) . الحديد: آيه ٢٥ .

اشاره

۱. یا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّنَ الْبَعْثِ فَإِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ تُرَابٍ... (۱)
۲. ما خَلَقْكُمْ وَلَا بَعَثْكُمْ إِلَّا كَنَفْسٍ وَاحِدَةٍ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ. (۲)
۳. ... لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ. (۳)
۴. اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا. (۴)
۵. وَ نَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَإِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا وَ كَفَىٰ بِنا حَاسِبِينَ. (۵)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
برانگیختن - رستاخیز	بَعَثَ	۱	بودید، می باشید	كُنْتُمْ	۱

ص: ۱۳۱

۱- (۱). حج: آیه ۵.

۲- (۲). لقمان: آیه ۲۸.

۳- (۳). انعام: آیه ۱۲.

۴- (۴). نساء: آیه ۸۷.

۵- (۵). انبیاء: آیه ۴۷.

۲	رَبِّ	شک	۲	يَجْمَعُ - يَجْمَعَنَّ	جمع می کند - قطعاً جمع می کند
۳	خَلَقْنَا	خلق کردیم	۳	خَسِرُوا	زیان رساندند
۴	فُرَابٍ	خاک			
۵	كُنْفَيْسٍ وَاجِدَةٍ	مانند (آفرینش و رستاخیز) یک فرد است	۴	أَصْدُقُ	راست گوتر
۶	ل	قطعاً - حتماً	۵	نَضَعُ	قرار می دهیم
۷	إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ	در روز قیامت	۶	لَا تُظْلَمُ	ظلم گردیده نمی شود
۸	أَنْفُسِهِمْ	به خودشان	۷	مِنْقَالٍ	سنگینی
۹	لَا يُؤْمِنُونَ	ایمان نمی آورند	۸	مِنْقَالٍ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ	به سنگینی دانه ای از خردل
۱۰	مَنْ	چه کسی	۹	أَتَيْنَا بِ	می آوریم - آوردیم
۱۱	مَوَازِينَ	جمع میزان: ترازوها	۱۰	حَاسِبِينَ	حسابگران

پرسش ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. أَصْدُقُ - بَعَثَ

الف) راست گوتر - برانگیختن ب) راست گو - رستاخیز

۲. خَسِرُوا - نَضَعُ

الف) زیان کردند - قرار دادیم ب) زیان رساندند - قرار می دهیم

۳. يَجْمَعَنَّ - أَتَيْنَا ب

الف) حتماً جمع می کند - آوردیم ب) آوردیم - گرد می آوریم

۴. مِثْقَالَ حَبِّهِ مِّنْ خَرْدَلٍ

الف) به سختی حبه خردلی ب) به سنگینی دانه خردلی

۵. لَا تُظَلِّمَنَّ - حَاسِبِينَ

الف) ظلم گردیده نمی شود - حسابگران

ب) ظلم نمی کنید - حسابگر

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. مَا خَلَقُكُمْ وَلَا بَعَثُكُمْ

الف) نیست آفرینش شما و نه برانگیختن شما

ب) خلق نکرد شما را و مبعوث نکرد شما را

۲. إِلَّا كَنُفُسٍ وَاحِدَةٍ

الف) مگر مانند (آفرینش یا رستاخیز) یک فرد

ب) مگر مانند یک پدیده

۳. لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ

الف) قطعاً جمع می کند آنها را به سوی قیامت

ب) قطعاً جمع می کند شما را در روز قیامت

۴. وَلَا تُظَلِّمَنَّ نَفْسٌ شَيْئًا

الف) ظلم نمی کند به فردی چیزی

ب) و ظلم گردیده نمی شود فردی چیزی

٥. كَفَىٰ بِنَا حَاسِبِينَ

ص: ١٣٣

الف) کفایت است به این که ما حسابگر باشیم

ب) کفایت کرد ما را حسابگران

۳. آیات متن درس را به مشورت و با دقت ترجمه کنید.

۴. با توجه به این که بقاء و جاودانگی و نوید به فناپذیری انسان بزرگ ترین آرمان و آرزوی همه انسان هاست، حال که همه انبیاء با صداقت و پشتوانه معجزات این خبر ارزشمند را به همه جامعه بشری ابلاغ نموده اند، چه چیزی، انسان های لجوج را وادار به تکذیب انبیاء و امر رستاخیز می کنند؟

انس با قرآن در خانه

۱. آن چه در این درس فرا گرفته اید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

۲. آیات زیر را با کمک اعضای خانواده خود با دقت ترجمه کنید.

- فَاللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ . (۱)

- ... فَاللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَ لَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا . (۲)

- إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ . (۳)

- وَ جَعَلْنَاهُمْ أَئِمَّةً يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ لَا يُنصَرُونَ . (۴)

- قُلْ إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَ أَهْلِيهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَلَا ذَلِكُمْ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ . (۵)

ص: ۱۳۴

۱- (۱) . بقره: آیه ۱۱۳ .

۲- (۲) . نساء: آیه ۱۴۱ .

۳- (۳) . یونس: آیه ۹۳ .

۴- (۴) . قصص: آیه ۴۱ .

۵- (۵) . زمر: آیه ۱۵ .

اشاره

۱. إِنَّ الَّذِينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَأَيْمَانِهِمْ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَئِكَ لَا خَلَاقَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ وَلَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ . (۱)

۲. وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَنْ يُضِلِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِهِ وَنَحْشُرُهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ عُمِيًَّا وَبُكْمًا وَصُمًّا مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ... (۲)

۳. وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ تَرَى الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى اللَّهِ وُجُوهُهُم مُّسْوَدَّةٌ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْمُتَكَبِّرِينَ . (۳)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
معامله می کنند - می فروشند	يَشْتَرُونَ بِـ	۱	سخن نمی گوید	لَا يُكَلِّمُ	۱
پیمان	عَهْدِ	۲	پاکیزه نمی کند	لَا يُزَكِّي	۲

ص: ۱۳۵

۱- (۱) . آل عمران: آیه ۷۷.

۲- (۲) . اسراء: آیه ۹۷.

۳- (۳) . زمر: آیه ۶۰.

۳	أَلِيمٌ	دردناک	۳	أَيْمَانٍ	سوگندها (جمع یمین)
۴	يَهْدِي (يَهْدِي)	هدایت کند	۴	ثَمَنٌ	بها - قیمت
۵	مُهْتَدٍ	هدایت یافته	۵	خَلَاقٌ	بهره - نصیب
۶	يُضِلُّ	گمراه کند	۶	لَا يَنْظُرُ	نظر (رحمت) نمی کند
۷	لَنْ نَجِدَ	هرگز نمی یابی	۷	نَحْشُرُ	محشور می کنیم - جمع می کنیم
۸	أَوْلِيَاءَ	سرپرستان	۸	عُمِيًّا	کورانی
۹	وَجُوهَ	صورت ها	۹	بُكَامًا	لالانی
۱۰	مَأْوَى	جایگاه	۱۰	صُمَّا	کرانی
۱۱	كَذَبُوا	دروغ گفتند	۱۱	تَرَى	می بینی
			۱۲	مُسْوَدَّةً	سیاه

پرسش ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزیند:

۱. عَهْدٍ - خَلَاقٌ - مُسْوَدَّةً

الف) پیمان - بهره - سیاه ب) پیمان - مخلوق - سیاه

۲. أَيْمَانٍ - ثَمَنٌ - تَرَى

الف) سوگند - قیمت - دیدی ب) سوگندها - قیمت - می بینی

۳. نَحْشُرُ - لَا يَنْظُرُ

الف) جمع می کنیم - نظر (رحمت) نمی کند

ب) گرد آورديم - نظر نمی کند

۴. يَشْتَرُونَ - كَذَبُوا

الف) می فروشد - دروغ گفتند ب) معامله کردند - دروغ می گویند

۵. عُمَيَّا - بُكْمًا - صُمَّا

الف) کور - گنگ (لال) - کرب (کوران - لالان - کران

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. أُولَئِكَ لَا خَلَاقَ لَهُمْ

الف) آنان نیست بهره ای برای آنها ب) آنان بی بهره اند

۲. وَلَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ

الف) و نظر نکرد به آنها

ب) و نظر (رحمت) نمی کند به سوی آنها

۳. مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ :

الف) هر کس را هدایت کند خداوند پس او هدایت شده است

ب) چه کسی را هدایت کرده خداوند پس او هدایت یافته است

۴. وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ

الف) و جایگاهی جز جهنم ندارند

ب) و جایگاه آنها جهنم است

۵. الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى اللَّهِ

الف) کسانی که دروغ گفتند بر خداوند

ب) کسانی که تکذیب کردند خداوند را

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه نمایید.

انس با قرآن در خانه

۱. آن چه در این درس فراگرفتید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

۲. آیات زیر را با کمک اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

ص: ۱۳۷

- وَ مَنْ أَظْلَمَ مِمَّنْ مَنَعَ مَسَاجِدَ اللَّهِ أَنْ يُذَكَّرَ فِيهَا اسْمُهُ ... لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ . (١)
- ... وَ لَقَدْ اصْطَفَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا وَ إِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ . (٢)
- ... وَ فَرِحُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ مَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا مَتَاعٌ . (٣)
- لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَ لَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ وَ لَنِعْمَ دَارُ الْمُتَّقِينَ . (٤)
- وَ الَّذِينَ هَاجَرُوا فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمُوا لَنَبُوْنَنَّهُمْ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَ لَأَجْرُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ . (٥)

ص: ١٣٨

-
- ١- (١) . بقره: آيه ١١٤ .
- ٢- (٢) . بقره: آيه ١٣٠ .
- ٣- (٣) . رعد: آيه ٢٦ .
- ٤- (٤) . نحل: آيه ٣٠ .
- ٥- (٥) . نحل: آيه ٤١ .

اشاره

۱. اُنْظُرْ كَيْفَ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ وَ لِلآخِرَةِ أَكْبَرُ دَرَجَاتٍ وَ أَكْبَرُ تَفْضِيلًا . (۱)
۲. وَ مَنْ كَانَ فِي هَذِهِ أَعْمَى فَهُوَ فِي الآخِرَةِ أَعْمَى وَ أَضَلُّ سَبِيلًا . (۲)
۳. وَ كَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ أَسْرَفَ وَ لَمْ يُؤْمِنْ بِآيَاتِ رَبِّهِ وَ لَعَذَابُ الآخِرَةِ أَشَدُّ وَ أَبْقَى . (۳)
۴. تِلْكَ الدَّارُ الآخِرَةُ نَجْعَلُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الأَرْضِ وَ لَا فَسَادًا وَ العَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ . (۴)
۵. وَ مَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوٌّ وَ لَعِبٌ وَ إِنَّ الدَّارَ الآخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ . (۵)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های آشنا و تکراری			کلمه های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	اُنْظُرْ	بنگر	۱	فَضَّلْنَا	برتری دادیم

ص: ۱۳۹

- ۱- (۱) . اسراء: آیه ۲۱ .
- ۲- (۲) . اسراء: آیه ۷۲ .
- ۳- (۳) . طه: آیه ۱۲۷ .
- ۴- (۴) . قصص: آیه ۸۳ .
- ۵- (۵) . عنكبوت: آیه ۶۴ .

مراتب - مرتبه‌ها	دَرَجَاتٍ	۲	بزرگ‌تر	أَكْبَرُ	۲
برتری دادن	تَفْضِيلٌ	۳	این چنین	كَذَلِكَ	۳
گمراه‌تر	أَضَلُّ	۴	کور (دل)	أَعْمَى	۴
زیاده‌روی کرد	أَسْرَفَ	۵	پاداش می‌دهیم - کیفر می‌دهیم - مجازات می‌کنیم	نَجَزِي	۵
ایمان نیاورد	لَمْ يُؤْمِنِ	۶	قرار می‌دهیم	نَجْعَلُ	۶
شدیدتر	أَشَدُّ	۷	نمی‌خواهند	لَا يُرِيدُونَ	۷
باقی‌تر - پایدارتر	أَبْقَى	۸	برتری جویی	عُلُوٌّ	۸
حیات واقعی - زندگی گوارا	حَيَوَانٌ	۹	تباهی	فَسَادٌ	۹
			سرگرمی و بازیچه	لَهُوَ وَوَلَعِبٌ	۱۰
			خانه - سرا	دَارٌ	۱۱

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. أَضَلُّ - أَشَدُّ - أَبْقَى

الف) گمراه - سخت - باقی

ب) گمراه‌تر - شدیدتر - باقی‌تر

۲. أَكْبَرُ - أَبْقَى - أَعْمَى

الف) بزرگ‌تر - باقی‌تر - نابینا‌تر (کور)

ب) بزرگ - باقی - کور

۳. دَرَجَاتٍ - حَيَوَانٌ

الف) مرتبه ها - زندگی واقعی و گوارا

ب) مراتب - حیوان ها

۴. تَفْضِيلًا - فَضْلًا - فَضَّلْنَا

الف) برتری - برتر شد - برتر شدیم

ب) برتری دادن - برتری داد - برتری دادیم

۵. أَشْرَفَ - لَمْ يُؤْمِنِ

الف) زیاده روی کرد - ایمان نیاورد

ب) زیاده روی - ایمان نمی آورد

۲. پاسخ صحیح را علامت بنمید:

۱. لِلْآخِرَةِ أَكْبَرُ دَرَجَاتٍ

الف) و قطعاً قیامت دارای درجات بزرگ تری است

ب) و برای آخرت مرتبه بزرگ تری است

۲. وَمَنْ كَانَ فِي هَذِهِ أَعْمَى

الف) و کسی که می باشد در این (دنیا) کور

ب) چه کسی می باشد در این (دنیا) کور

۳. وَالْعَذَابُ الْآخِرَةُ أَشَدُّ

الف) برای عذاب آخرت اثر شدیدتری است

ب) و قطعاً عذاب آخرت شدیدتر است

۴. لَا يُرِيدُونَ عَلْوًا فِي الْأَرْضِ

الف) نمی خواهند برتری جویی را در زمین

ب) نخواستہ برتری را در زمین

۵. لَهَا الْحَيَوانُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ :

ص: ۱۴۱

الف) قطعاً آن است زندگی حقیقی اگر می دانستند

ب) قطعاً آن زندگی واقعی است اگر بدانید

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه نمایید.

۴. با مراجعه به آیه ۱۹ سوره رعد ملاحظه می کنید که عدم فهم مستقیم قرآن را به کوری دل تعبیر نموده است. حال با توجه به آیه ۷۲ سوره اسراء وضعیت اینان در محشر و دادگاه عدل الهی چگونه خواهد بود؟

انس با قرآن در خانه

۱. آن چه از این درس فراگرفتید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

۲. آیات زیر را با کمک اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

- يَا قَوْمِ إِنَّمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا مَتَاعٌ وَإِنَّ الْآخِرَةَ هِيَ دَارُ الْقَرَارِ . (۱)

- اِعْلَمُوا أَنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهُمْ فِيهَا مَتَاعٌ وَزِينَةٌ ... وَفِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَغْفِرَةٌ مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٌ . (۲)

- إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ الْكِتَابِ وَيَشْتَرُونَ بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَئِكَ مَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ إِلَّا النَّارَ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ . (۳)

- فَرِيقًا هَدَىٰ وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ إِنَّهُمْ اتَّخَذُوا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَيَحْسَبُونَ أَنََّّهُمْ مُهْتَدُونَ . (۴)

وَمَنْ أَعْرَضَ عَن ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى . (۵)

ص: ۱۴۲

۱- (۱) . غافر: آیه ۳۹.

۲- (۲) . حدید: آیه ۲۰.

۳- (۳) . بقره: آیه ۱۷۴.

۴- (۴) . اعراف: آیه ۳۰.

۵- (۵) . طه: آیه ۱۲۴.

١. وَ سَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَ جَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَاوَاتُ وَ الْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ . (١)
٢. يَا أَيَّتُهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ * ارْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَّرْضِيَّةً * فَادْخُلِي فِي عِبَادِي * وَ ادْخُلِي جَنَّتِي . (٢)
٣. ... لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَ لِدَارِ الْآخِرَةِ خَيْرٌ وَ لَنَعْمَ دَارُ الْمُتَّقِينَ . (٣)
٤. جَنَّاتٍ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا يُجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ كَذَلِكَ يَجْزِي اللَّهُ الْمُتَّقِينَ . (٤)
٥. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ تِجَارَةٍ تُنْجِيكُمْ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ * ... وَ تُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَ أَنْفُسِكُمْ ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ * يُعْفِرُ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَ يُدْخِلُكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَ مَسَاكِنَ طَيِّبَةً فِي جَنَّاتِ عَدْنٍ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ . (٥)

ص: ١٤٣

- ١- (١) . آل عمران: آیه ١٣٣.
- ٢- (٢) . فجر: آیه ٢٧-٣٠.
- ٣- (٣) . نحل: آیه ٣٠.
- ٤- (٤) . نحل: آیه ٣١.
- ٥- (٥) . صف: آیه ١٠-١٢.

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	سَارِعُوا	بشتابید	۱	مُطْمَئِنُّهُ	آرام گرفته
۲	سَابِقُوا	پیشی گیرید	۲	ارْجِعِي	بازگرد
۳	مَعْفِرَةٌ	آمرزش	۳	رَاضِيَةٌ	خوشنود و راضی
۴	فَرَضَ	وسعت	۴	مَرَضِيَّةٌ	مورد رضایت
۵	أَعِدَّتْ	آماده گشته	۵	ادْخُلِي	داخل شو
۶	لِكَ	تو (مؤنث)	۶	أَدُلُّ	دلالت و راهنمایی کنم
۷	تِجَارَةٌ	تجارت - معامله	۷	تُنَجِّي	نجات دهد
۸	عَدِنَ	جاویدان	۸	تُجَاهِدُونَ	جهاد کنید
۹	يَعْمَ	چه خوب است			
۱۰	ذُنُوبَ	گناهان			

پرسش ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. ارْجِعِي - ادْخُل

الف) بازگرد - داخل شو ب) بازگشت - داخل شو

۲. رَاضِيَةٌ - مَرَضِيَّةٌ

الف) خشنود - مورد رضایت ب) خوشنود - رضایتمند

۳. تُنَجِّي - تُجَاهِدُونَ

الف) نجات یابی - جهاد می کنید ب) نجات دهد - جهاد کنید

۴. ادْخُلُ - مُطْمَئِنُّهُ

الف) راهنمایی کرد - آرام ب) راهنمایی کنم - آرام گرفته

۵. سَارِعُوا - سَابِقُوا

الف) بشتابید - پیشی گیرید ب) شناختند - پیش گرفتند

۲. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

۱. أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ

الف) آماده کرد برای پارسایان

ب) آماده گشته برای افراد با تقوا

۲. وَ ادْخُلِي جَنَّتِي

الف) و داخل بهشت من شو

ب) و داخل شد به بهشت من

۳. وَ لَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ

الف) و قطعاً سرای آخرت بهتر است

ب) و برای خانه آخرت خوب است

۴. لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ

الف) برای آنها است آن چه بخواهند

ب) برای آنها است در آن آن چه بخواهند

۵. فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ

الف) در بهشت جاودان ب) در بهشت جاویدان

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه نمایید.

۴. با توجه به این که بهشت جایگاه متقین است وَ لِنِعْمِ دَارُ الْمُتَّقِينَ .

حال با استفاده از آیه **إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ** و این که تقوای الهی همان پروا و خشیت نسبت به اوست, می توانید بگویید لازمه باتقوایی چیست؟

ص: ۱۴۵

۱. آن چه در این درس فراگرفتید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

۲. آیات زیر را با کمک اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

- سَابِقُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا كَعَرْضِ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أُعِدَّتْ لِلَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ . (۱)

- أَفَمَن يَعلَم أَنَّمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ الْحَقُّ كَمَن هُوَ أَعْمَىٰ إِنَّمَا يَتَدَكَّرُ أُولُوا الْأَلْبَابِ . (۲)

- الَّذِينَ يُوفُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَلَا يَنْتَقِضُونَ الْمِيثَاقَ . (۳)

- وَالَّذِينَ يَصِلُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ وَيَخَافُونَ سُوءَ الْحِسَابِ . (۴)

- وَالَّذِينَ صَبَرُوا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً وَيَدْرُؤْنَ بِالْحَسَنَةِ أُولَئِكَ لَهُمْ عُقْبَى الدَّارِ . (۵)

- جَنَّاتٌ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا وَمَن صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَالْمَلَائِكَةُ يَدْخُلُونَ عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ بابٍ . (۶)

- سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ . (۷)

ص: ۱۴۶

۱- (۱) . حديد: آیه ۲۱.

۲- (۲) . رعد: آیه ۱۹.

۳- (۳) . رعد: آیه ۲۰.

۴- (۴) . رعد: آیه ۲۱.

۵- (۵) . رعد: آیه ۲۲.

۶- (۶) . رعد: آیه ۲۳.

۷- (۷) . رعد: آیه ۲۴.

١. وَعَدَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا هِيَ حَسْبُهُمْ وَلَعْنَةُ اللَّهِ وَاللَّهُمَّ عَذَابٌ مُّقِيمٌ . (١)
٢. لِلَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ الْحُسْنَىٰ وَالَّذِينَ لَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُ لَوْ أَنَّ لَهُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهِ أُولَٰئِكَ لَهُمْ سُوءُ الْحِسَابِ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ . (٢)
٣. الَّذِينَ تَتَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي *فَادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَلَبِئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ . (٣)
٤. فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ * وَ مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ فِي جَهَنَّمَ خَالِدُونَ . (٤)

ص: ١٤٧

- ١- (١) . توبه: آيه ٦٨.
- ٢- (٢) . رعد: آيه ١٨.
- ٣- (٣) . نحل: آيه ٢٨ و ٢٩.
- ٤- (٤) . مؤمنون: آيه ١٠٢ و ١٠٣.

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
لعنت کرد - دور کرد (از رحمتش)	لَعَنَ	۱	آن	هِيَ	۱
پایدار - مستمر	مُقِيمٌ	۲	بس است - کافی است	حَسْبُهُ	۲
اجابت کردند - اجابت نکردند	اسْتَجَابُوا - لَمْ يَسْتَجِيبُوا	۳	اگر - چنانچه	لَوْ	۳
فدا دادند - فدیة دادند - پرداختند - به عوض دادند	اَفْتَدَوْا بِـ	۴	حساب بدی	سُوءَ الْحِسَابِ	۴
جایگاه - آسایشگاه - آرامگاه	مِهَادٌ	۵	جایگاه	مَأْوَى	۵
کامل می گیرد (جانشان را)	تَتَوَقَّى	۶	چه بد	بُئْسَ	۶
جمع باب - درب ها	أَبْوَابٌ	۷	ستمکاران	ظَالِمِي ظَالِمِينَ	۷
			داخل شوید	ادْخُلُوا	۸
جایگاه	مَثْوَى	۸			
تکبرورزان - خود بزرگبینان	مُتَكَبِّرِينَ	۹	زیان رساندند	خَسِرُوا	۹
سنگین شد	ثُقُلَتْ	۱۰			

سبک شد	خَفَّتْ	۱۱
وزنه‌های عمل - وسیله سنجش	مَوَازِين	۱۲

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

۱. مِهَادُ - مَثْوَى - مُقِيمٌ

الف) آسایشگاه - جایگاه - پایدار

ب) آسایش - محل - مستمر

۲. أَبْوَابٌ - مَوَازِينٌ - مَأْوَى

الف) درب‌ها - میزان عمل‌ها - جایگاه

ب) ورودی - وسیله سنجش

۳. اسْتَجَابُوا - لَمْ يَسْتَجِيبُوا

الف) اجابت کنید - اجابت نکنید

ب) اجابت کردند - اجابت نکردند

۴. ثَقُلْتُ - خَفَّتْ - لَعَنَ

الف) سنگین است - سبک است - لعنت باد

ب) سنگین شد - سبک شد - لعنت کرد

۵. تَتَوَفَّى - مُتَكَبِّرِينَ - اُقْتَدُوا بِ

الف) کامل می‌گیرد - تکبرورزان - به عوض دادند

ب) قبض روح می کند - مغرور - پردازند

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

ص: ۱۴۹

۱. هِيَ حَسْبُهُمْ

الف) آن (آتش) بس است آنها را

ب) آن (آتش جهنم) بس است شما را

۲. لِلَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمُ الْحُسْنَى :

الف) برای کسانی که اجابت کردند برای پروردگارشان (دعوت پروردگارشان را) بهترین (پاداش) است

ب) قطعاً کسانی که اجابت کنند دعوت پروردگار را بهترین پاداش است

۳. وَ مِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدُوا بِهِ :

الف) و مانندش با آن (دو چندان) قطعاً عوض بدهند آنها (آتش را) (پذیرفته نمی شود از آنها)

ب) و مانند آن را نیز خدا و عوض بگیرند (تا از عذاب برهند) (پذیرفته نمی شود از آنها)

۴. وَ بئس المهاد

الف) چه بد آرامگاهی است (جهنم)

ب) بد شد آرامگاه آنها

۵. تَتَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ

الف) قبض روح کند آنها را فرشته

ب) قبض روح کنند آنها را فرشتگان

۶. ظَالِمِي أَنفُسِهِمْ

الف) (در حالی که) ستمگران خویشند

ب) ستم می کنند به خودشان

۷. فَلَيْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ

الف) پس قطعاً بد است جایگاه هر متکبری

ب) پس قطعاً چه بد است جایگاه متکبرورزان

۸. مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ

الف) و چه کسی سنگین کرد وزنه عملش را

ب) و هر کس سنگین شود میزان اعمالش

۹. الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ

الف) کسانی که خود زیان دیدند

ب) کسانی که زیان رساندند به خودشان

۱۰. أُولَئِكَ لَهُمْ سُوءُ الْحِسَابِ

الف) آنان برایشان حساب بدی است

ب) آنان برای خود بد حساب کردند

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

۴. در عبارت لِلَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمُ الْحُسْنَى، منظور اجابت و پاسخ نسبت به کدام دعوت پروردگار است که بهترین پاداش را نوید می دهد؟

انس با قرآن در خانه

۱. آن چه در این درس فراگرفتید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

۲. آیات زیر را با کمک خانواده خود ترجمه کنید:

- فَأَمَّا مَنْ طَغَى * وَ آثَرَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا * فَإِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوَى * وَ أَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَ نَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَى * فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَى . (۱)

ص: ۱۵۱

- أَفَمَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَ اللَّهِ كَمَنْ بَاءَ بِسَخَطٍ مِنَ اللَّهِ وَمَأْوَاهُ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ . (١)

- وَتَعَدُّ ذُرَّأَنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِنَ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ لَهُمْ قُلُوبٌ لَا يَفْقَهُونَ بِهَا وَ لَهُمْ أَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ بِهَا وَ لَهُمْ آذَانٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهَا
أُولَئِكَ كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ أُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ . (٢)

ص: ١٥٢

١- (١) . آل عمران: آيه ١٦٢ .

٢- (٢) . اعراف: آيه ١٧٩ .

آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن. جلد ۶

سرشناسه: ملک احمدی، علی بمان، ۱۳۳۱ -

عنوان و نام پدیدآور: آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن / علی بمان ملک احمدی.

مشخصات نشر: قم: مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی (ص)، ۱۳۹۲.

مشخصات ظاهری: ۶ ج.: جدول.

فروست: پژوهشگاه بین المللی المصطفی؛ ۱۱۰.

شابک: دوره: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۴۲۱-۷؛ ۵۵۰۰۰ ریال: ج. ۱: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۴۱۵-۶؛ ۵۵۰۰۰ ریال: ج. ۲: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-

۴۱۶-۳؛ ۶۰۰۰۰ ریال: ج. ۳: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۴۱۷-۰؛ ۶۰۰۰۰ ریال: ج. ۴: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۴۱۸-۷؛ ۶۰۰۰۰ ریال: ج. ۵:

۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۴۱۹-۴؛ ۶۰۰۰۰ ریال: ج. ۶: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۴۲۰-۰

وضعیت فهرست نویسی: فاپا

یادداشت: ج. ۲- ۶ (چاپ اول: ۱۳۹۲).

یادداشت: ج. ۱- ۵ (چاپ دوم: ۱۳۹۳) (فیا).

موضوع: قرآن -- راهنمای آموزشی

موضوع: قرآن -- پرسش ها و پاسخ ها

موضوع: قرآن -- ترجمه -- راهنمای آموزشی

شناسه افزوده: جامعه المصطفی (ص) العالمیه. مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی (ص)

رده بندی کنگره: BP۶۵/۲/م۸۷۳۵/۱۳۹۲

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۱۰۷

شماره کتابشناسی ملی: ۲۳۵۴۲۷۲

ص: ۱

اشاره

آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن

علی بمان ملک احمدی

ص: ۳

تحولات اجتماعی و مقتضیات نوپدید دانش‌ها و پدید آمدن دانش‌های نو، نیازهایی را به وجود آورده که پاسخ‌گویی به آن ایجاد رشته‌های تحصیلی جدید و تربیت چهره‌های متخصص را ضروری می‌نماید. از این رو کتاب‌های آموزشی نیز باید با توجه به این دگرگونی‌ها تألیف شود.

جهانی‌شدن و گسترش سلطه فرهنگی غرب در سایه رسانه‌های فرهنگی و ارتباطی اقتضا دارد که دانش پژوهان و علاقه‌مندان به این مباحث، با اندیشه‌های بلند و ارزش‌های متعالی آشنا شوند و این مهم با ایجاد رشته‌های تخصصی، تولید متون جدید و غنی، گسترش دامنه آموزش و تربیت سازمان‌یافته دانشجویان به سرانجام خواهد رسید. این فرایند گاه در پرداختن به مباحث بنیادین و تدوین متون تخصصی تعریف می‌شود و گاه در نگارش بحث‌های علمی، اما نه چندان پیچیده و تخصصی به ظهور می‌رسد.

از طرفی بالندگی مراکز آموزشی در گرو نظام آموزشی منسجم، قانونمند و پویاست. بازنگری در متن‌ها و شیوه‌های آموزشی و به روز کردن آنها نیز این انسجام و پویایی و در نتیجه نشاط علمی مراکز آموزشی را در پی دارد.

در این بستر، حوزه های علوم دینی به برکت انقلاب شکوهمند اسلامی، سالیانی است که در اندیشه اصلاح ساختار آموزشی و بازنگری متون درسی اند.

«جامعه المصطفی صلی الله علیه و آله العالمیه» به عنوان بخشی از این مجموعه که رسالت بزرگ تعلیم و تربیت طلاب غیر ایرانی را بر عهده دارد، تألیف متون درسی مناسب را سرلوحه تلاش قرار داده و تدوین و نشر متون درسی در موضوعات گوناگون علوم دینی، حاصل این فرایند است.

«مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی صلی الله علیه و آله» با قدردانی و سپاس از فاضل ارجمند جناب آقای علی بمان ملک احمدی مؤلف کتاب آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن و تمام عزیزانی که در تولید این اثر همیاری و همفکری داشته اند، آن را به جویندگان فرهنگ و اندیشه ناب اسلامی تقدیم می کند.

مرکز بین المللی

ترجمه و نشر المصطفی صلی الله علیه و آله

ص: ۶

حقیقت مداری اصیل‌ترین و زیباترین راز هستی و حقیقت طلبی ماندگارترین و برترین گرایش آدمی است.

داستان پر رمز و راز حقیقت‌جویی بشر، سرشار از هنرنمایی مؤمنان، مجاهدان و عالمانی است که با تمسک و پای‌بندی به حقیقت بی‌منتها، در مصاف بین حق و باطل، سربلندی و شرافت ذاتی حق را نمایان ساخته‌اند و در این میان، چه درخشندگی چشم‌نوازی در اسلام عزیز است که علم را به ذات خود، شرافتمند و فخیم دانسته و از باب تا محراب، کائنات را سراسر علم و عالم و معلوم می‌نمایاند و در مکتب آن، جز اولوالعلم و راسخان در مسیر طلب دانش، کسی را توان دست‌یابی به گنجینه‌های حکمت نیست.

علم برخاسته از وجدان پاک و عقل سلیم، در پرتو انوار آسمانی وحی، هم به فرد کمال‌انسانی، عظمت روحی و رشد معنوی می‌بخشد و فکر، اندیشه و خیال او را به پرواز درمی‌آورد، و هم جامعه را سمت و سوی سعادت‌مندان به‌بخشیده و آن را به جامعه‌ای متمدن و پیشرو متحول می‌کند. بی‌توجهی یا کوتاه‌فکری است اگر فرد و جامعه‌ای به دنبال عزت، استقلال، هویت، امنیت، سعادت و سربلندی

مادی و معنوی باشد، اما آن را در صراطی غیر از حقیقت طلبی، علم اندوزی و حکمت مداری الهی طلب نمایند.

انقلاب سراسر نور اسلامی ایران که داعیه جهانی سازی کلمه الله و برپایی تمدن جهانی اسلام را داشته و فروپاشی و افول تمدن های پوشالی غرب و شرق را به نظاره نشسته است، با اندیشه فقهاتی در اداره حکومت و نظریه مترقی «ولایت فقیه»، طرازی از مسئولیت ها و مأموریت های حوزه های علمیه و روحانیت را عرضه نمود که امید و نشاط را نه تنها در شیعیان و مسلمانان، بلکه در دل تمامی آزادی خواهان و حق طلبان سراسر جهان زنده ساخت.

در این راستا، رهبر فرزانه انقلاب (مدظله) با عزمی مصمم و با تمامی توان، همچون پیر و مراد خود خمینی کبیر رحمه الله، در صحنه حاضر شده و با تأکید بر اهمیت و فوریت این حرکت فراگیر و بی وقفه، همه توانمندی ها و اراده ها را جهت تحقق جنبش نرم افزاری و نهضت تولید علم و تحول در علوم انسانی و نیز یافتن راه های میان بر و دانش افزا راهبری و رصد می کنند.

جامعه المصطفی صلی الله علیه و آله العالمیه، نمادی درخشان از این رسالت جهانی و همت بین المللی انقلاب اسلامی است که بار مسئولیت تربیت مجتهدان، عالمان، محققان، متخصصان، مدرسان، مبلغان، مترجمان، مربیان و مدیران پارسا، متعهد و زمان شناس را بر دوش داشته و با تبیین، تولید و تعمیق اندیشه دینی و قرآنی و گسترش مبانی و معارف اسلامی، به نشر و ترویج اسلام ناب محمدی صلی الله علیه و آله و معارف بلند و تابناک مکتب اهل بیت علیهم السلام جامه تحقق می پوشاند.

پژوهشگاه بین المللی المصطفی صلی الله علیه و آله نیز که مهم ترین و گسترده ترین مجموعه پژوهشی المصطفی صلی الله علیه و آله است، بومی سازی و بازتولید اندیشه دینی معاصر، متناسب

با نیازها و اقتضائات عرصه بین الملل، تبیین، تولید و تعمیق اندیشه دینی، گشودن افق های جدید فکری و معرفتی در دنیای معاصر، پاسخ گویی به مسائل و شبهات فکری و معرفتی مخاطبان و تأمین و تدوین متون و منابع درسی و کمک درسی، به ویژه با رویکرد اسلامی سازی علوم و پشتیبانی علمی از فعالیت های سازمانی المصطفی صلی الله علیه و آله را از جمله مأموریت ها و تکالیف خود می داند.

اثر علمی پیش روی نیز که به همت مؤلف محترم جناب آقای علی بمان ملک احمدی به عنوان کتاب کمک آموزشی برای رشته معارف اسلامی تهیه و تدوین شده است، درچارچوب همین اهداف و برنامه های پژوهشگاه و مبتنی بر نیازسنجی های صورت گرفته، تدوین و برای استفاده خوانندگان محترم تقدیم شده است.

در پایان لازم است ضمن ارج نهادن به تلاش های خالصانه مؤلف محترم، از کلیه دست اندرکاران محترم آماده سازی و انتشار این اثر ارزشمند، به ویژه همکاران محترم مرکز بین المللی نشر و ترجمه المصطفی صلی الله علیه و آله و همه عزیزانی که به نحوی در تدوین و انتشار آن نقش داشته اند، قدردانی و تشکر نماییم و از خداوند متعال برای ایشان و همه خادمان عرصه تبلیغ و نشر مفاهیم و معارف دینی، آرزوی بهروزی، موفقیت و سعادت نماییم.

پژوهشگاه بین المللی

المصطفی صلی الله علیه و آله

۱. علم و معرفت ۱۳
۲. تفکر در آیات ۱۸
۳. تعقل و خردورزی ۲۴
۴. ایمان به اصول و مبانی اعتقادی ۳۰
۵. آثار ایمان ۳۶
۶. وظایف فردی مؤمن ۴۲
۷. وظایف اجتماعی مؤمن و عدالت‌گرایی او ۴۷
۸. تغذیه سالم بدن ۵۲
۹. عمل شایسته ۵۸
۱۰. عبودیت و بندگی خدا ۶۳
۱۱. نماز و روزه ۶۸
۱۲. خمس و زکات ۷۳
۱۳. حج و جهاد ۷۸
۱۴. ظلم‌ستیزی و کارزار در راه خدا و حاکمیت او ۸۳
۱۵. هجرت و نقش سازنده آن ۸۸
۱۶. مقام شهید و شهادت ۹۳
۱۷. اهمیت امر به معروف و نهی از منکر ۹۸
۱۸. مهرورزی خداوند نسبت به خواص از بندگانش ۱۰۳
۱۹. بی‌مهری خداوند نسبت به برخی از بندگانش ۱۰۸

۲۱. احسان ۱۱۸

۲۲. نیکوکاران و جایگاه آنان ۱۲۲

۲۳. دعاء ۱۲۷

۲۴. یاد خدا ۱۳۲

۲۵. توبه ۱۳۷

۲۶. استغفار ۱۴۲

۲۷. شکر و شاکرین ۱۴۷

۲۸. صبر و صابرين ۱۵۳

۲۹. صفات پسندیده در مؤمنان راستین ۱۵۸

۳۰. برخی از صفات نکوهیده و ناپسند مؤمنان ۱۶۴

ص: ۱۱

١. يَرْفَعُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ . (١)
٢. نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَنْ نَشَاءُ وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ . (٢)
٣. إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ . (٣)
٤. أَفَمَنْ يَعْلَمُ أَنَّمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ كَمَنْ هُوَ أَعْمَىٰ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ . (٤)
٥. يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ . (٥)
٦. وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَٰئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا . (٦)
٧. وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًىٰ وَلَا كِتَابٍ مُنِيرٍ . (٧)
٨. فَوَجَدَا عَبْدًا مِنْ عِبَادِنَا آتَيْنَاهُ رَحْمَةً مِنْ عِنْدِنَا وَعَلَّمْنَاهُ مِنْ لَدُنَّا عِلْمًا... (٨)

- ١- (١) . مجادلته: آيه ١١ .
- ٢- (٢) . يوسف: آيه ٧٦ .
- ٣- (٣) . فاطر: آيه ٢٨ .
- ٤- (٤) . رعد: آيه ١٩ .
- ٥- (٥) . روم: آيه ٧ .
- ٦- (٦) . اسراء: آيه ٣٦ .
- ٧- (٧) . لقمان: آيه ٢٠ .
- ٨- (٨) . كهف: آيه ٦٥ .

آیات درس را یک بار با دقت بخوانید و زیر کلماتی که معنای آنها را قبلاً خوانده اید خط بکشید. (۱)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
بالا می‌برد	يَرْفَعُ	۱	داده شدند	اوتُوا	۱
بالا می‌بریم	نَرْفَعُ	۲	صاحب - دارا	ذِي	۲
می‌خواهیم - می‌خواهیم	نِشَاءُ	۳	فقط	إِنَّمَا	۳
برتر - بالا	فَوْقَ	۴	همیشه پیروز - شکست‌ناپذیر	عَزِيزٍ	۴
می‌ترسد	يَخْفَى	۵	نابینا	أَعْمَى	۵
پیروی نکن	لَا تَقْفُ	۶	متوجه می‌شود	يَتَذَكَّرُ	۶
دل	قَوَادٍ	۷	صاحبان خرد - خردمندان	اَوْلِيَ الْأَلْبَابِ	۷
مورد بازخواست قرار گرفته	مَسْئُولٍ	۸	بی‌خبران	غَافِلُونَ	۸
جدل می‌کند - بحث و گفت‌وگو می‌کند	يُجَادِلُ	۹	نیست	لَيْسَ	۹

ص: ۱۴

۱- (۱). [یادآوری: انما: آیه اَنْ+ما: این که (که) آن چه].

روشنگر	مُنِير	۱۰	یافتند	وَجَدُوا	۱۰
تعلیم دادیم	عَلَّمْنَا	۱۱	لَدُنْ + نا: نزد ما	لَدُنَّا	۱۱

پرسش‌ها

۱. معنای صحیح را علامت بزنید:

۱. فَوَاد، فُوق، مَنِير

الف) دل، بالا، روشنگر ب) قلب، موفق، نورانی

۲. عَلَّمْنَا، نَشَاءُ، نَرْفَعُ

الف) تعلیم می دهیم، می خواهیم، بالا می بریم

ب) تعلیم دادیم، می خواهیم، بالا می بریم

۳. يَرْفَعُ، يَجَادِلُ، يَخْشَى

الف) بالا می برد، جدال می کند، می ترسد

ب) بالا برد، جدل کرد، ترسید

۴. لَا تَقْفُ، مَسْئُول

الف) پیروی نکرد، سؤال شده ب) پیروی نکن، سؤال شده

۵. أَعْمَى، أُنْمَا

الف) نابینا، فقط ب) نابینا، قطعاً

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ :

الف) و خداوند به آن چه می دانید داناست

ب) و خداوند به آن چه عمل می کنید آگاه است

۲. وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ :

ص: ۱۵

الف) و بالا و برتر هر صاحب علمی، دانایی است

ب) برتر هر آگاهی آگاه تری است.

۳. يَخْشَى اللّٰهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ :

الف) می ترسد از خداوند بندگان عالم

ب) می ترسند از خداوند دانشمندان از بندگانش

۴. اَنَّمَا اُنزِلَ اِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ :

الف) که آن چه نازل شد از سوی پروردگار

ب) فقط نازل کرد از پروردگارت

۵. كَمَنْ هُوَ اَعْمٰى

الف) کسی که او کور است ب) مانند کسی است که او کور است؟

۶. وَ هُمْ عَنِ الْاٰخِرَةِ هُمْ غٰفِلُوْنَ :

الف) آنها از قیامت خود بی خبرانند

ب) آنها از آخرشان بی خبرند

۷. مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ :

الف) نیست برای تو علمی به آن

ب) آن چه را که نیست برای تو نیست به آن علمی

۸. كُلُّ اَوْلِيٰكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئَلًا :

الف) از هر کدامشان بازخواست می شود

ب) همه آنان از آن بازخواست می شوند

۹. مَنْ يُجَادِلْ فِي اللّٰهِ :

الف) کسی که جدال و گفت گو می کند درباره خداوند

ب) هر کس جدال کند با خداوند

ص: ۱۶

۱۰. وَجَدَا عَبْدًا مِنْ عِبَادِنَا :

الف) می یابند بنده ای از بندگان را ب) یافتند بنده ای از بندگانمان را

۳. ترجمه عبارات زیر را کامل کنید:

۱. إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ

فقط... از... بندگانش... قطعاً... آمرزنده.

۲. يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ .

... ظاهری... زندگی... را و... از... خود....

۳. يَرْفَعُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ .

... خداوند... ایمان آوردند... شما و... داده شوند... مراتبی و... به... انجام می دهید.

۴. وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُنِيرٍ .

و از... کسی است که... درباره... بدون... و نه... و نه... روشنگر.

۴. با مشورت و کمک هم گروه خود آیات متن درس را کلمه به کلمه ترجمه تحت الفظی نمایید.

۵. با استفاده از آیات متن درس بگویید لازمه این که بتوانیم درباره خداوند و وجود و صفات او بحث و گفت و گو کنیم

چيست و گفتار ما بايد مستند به چه باشد؟

انس با قرآن در خانه

به منظور تثبیت آن چه فرا گرفته اید و انتقال معارف قرآن به کانون خانواده سعی کنید آن چه از این درس فرا گرفته اید به

اعضای خانواده خود منتقل سازید.

١. كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ . (١)
٢. وَ تِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ . (٢)
٣. الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ... (٣)
٤. هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لَكُمْ ... يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ وَالزَّيْتُونَ ... إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ . (٤)
٥. وَ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ . (٥)
٦. وَ أَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ ... فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ . (٦)
٧. وَ مِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَ جَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً

ص: ١٨

١- (١) . يونس: آيه ٢٤.

٢- (٢) . حشر: آيه ٢١.

٣- (٣) . آل عمران: آيه ١٩١.

٤- (٤) . نحل: آيه ١٠ و ١١.

٥- (٥) . نحل: آيه ٤٤.

٦- (٦) . نحل: آيه ٦٨ و ٦٩.

وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ . (۱)

۸. قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالبَصِيرُ أَمْ لَا تَتَفَكَّرُونَ . (۲)

۹. أَمْ لَمْ يَتَفَكَّرُوا فِي أَنفُسِهِمْ مَا خَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ ... (۳)

۱۰. ... ذَلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا فَاقْصُصِ الْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ . (۴)

تمرین

آیات درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلماتی که معنای آنها را می دانید خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
توضیح می‌دهیم - شرح می‌دهیم	نُفَصِّلُ	۱	این چنین	كَذَلِكَ	۱
می‌زنیم	نَضْرِبُ	۲	کنایات - مثل‌ها	أَمْثَالٍ	۲
می‌رویاند	يُنْبِتِ	۳	ایستاده	قِيَامًا	۳
بیان کنی - روشن سازی	تُبَيِّنُ	۴	نشسته	قُعُودًا	۴
فرود آورده شد - نازل شده	نَزَّلَ	۵	بر پهلویشان	عَلَى جُنُوبِهِمْ	۵
زنبور عسل	مَحَلَّ	۶	زیتون	زَيْتُونٍ	۶
آرامش گیرید	تَكُنُوا	۷	قرآن	الذِّكْرِ	۷

ص: ۱۹

۱- (۱). روم: آیه ۲۱.

۲- (۲). انعام: آیه ۵۰.

۳- (۳). روم: آیه ۸.

۴- (۴). اعراف: آیه ۱۷۶.

			داستان	القِصَص	۸
دوستی	مَوَدَّة	۸	تکذیب کردند	كَذَّبُوا	۹
نیندیشید	لَمْ يَتَفَكَّرُوا	۹	حکایت کن	أَقْصَصْ	۱۰

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. نحل، أوحى، ينبئ

الف) زنبور عسل، وحی کرد، رویاند

ب) زنبور عسل، وحی کرد، می رویاند

۲. مَوَدَّة، تُبَيِّنُ، تَسْكَنُوا

الف) دوستی، روشن سازی، آرامش گیرید

ب) مهربانی، روشن سازد، آرامش گیرند

۳. نُزِّلَ، نَضْرِبُ، نُفْصِلُ

الف) نازل شده، می زنیم، شرح می دهیم

ب) نازل کرد، زدیم، بیان کردیم

۴. أَقْصَصَ، قَصَصَ، زَرَعَ

الف) حکایت کرد، داستان‌ها، زراعت

ب) حکایت کن، داستان، زراعت

۵. لَمْ يَتَفَكَّرُوا، جنوب

الف) نمی اندیشید، پهلو ب) نیندیشیدند، پهلوها

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

ص: ۲۰

۱. نَفَّصَلُ الْآيَاتِ

الف) بیان کردیم نشانه ها را ب) توضیح می دهیم آیات را

۲. تِلْكَ الْأَمْثَالُ

الف) این حکایت را ب) آن مثل ها را

۳. الَّذِينَ يَذُكُرُونَ اللَّهَ

الف) کسانی که یاد کردند خدا را

ب) کسانی که یاد می کنند خدا را

۴. يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ

الف) می رویاند برای شما به وسیله آن زراعت را

ب) رویاند برای شما زراعت را

۵. أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ

الف) فرو فرستادیم به سوی تو قرآن را

ب) فرود آمد به سوی تو قرآن

۶. وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ

الف) وحی کردم به پروردگارم زنبور عسل را

ب) وحی کرد پروردگارت به زنبور عسل

۷. وَجَعَلَ بَيْنَكُم مَّوَدَّةً وَرَحْمَةً

الف) و قرار گرفت بینتان مهر و محبت

ب) و قرار داد بین شما دوستی و مهربانی را

۸. أَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ

الف) پس آیا نمی اندیشید ب) آیا نمی اندیشند؟

ص: ۲۱

۹. ما خَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ

الف) خلق نکرد خداوند آسمان ها را

ب) آن چه خلق کرد خدا در آسمان

۱۰. لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ

الف) به امید این که نیندیشید ب) به امید این که آنان نیندیشند

۳. ترجمه عبارات زیر را کامل کنید:

۱. وَ تِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ

و این (آن)... می زنیم... برای... به امید این که... بیندیشند.

۲. هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لَكُمْ ... يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ وَالزَّيْتُونَ .

از... است که... از... آب را... شما... برای... به وسیله آن... و... را.

۳. وَ أَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ ... فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ .

و... پروردگار... به سوی (به)... در آن... برای... قطعاً... آن... برای... که....

۴. قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَ الْبَصِيرُ أَمْ لَا تَتَفَكَّرُونَ .

... آیا... نابینا و... آیا پس... و

۵. ذَٰلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَاقْصِصْ الْقِصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ .

آن... گروه... است که... آیات... پس... این داستان را... آنها....

۴. آیات متن درس را با دقت کلمه به کلمه ترجمه نمایید.

آیا می دانید که آیات الهی شامل دو گره هستند:

الف) آیات تکوینی: مانند آفرینش زمین و آسمان، شب و روز، انسان و اعضای بدن او و سایر پدیده های طبیعی که هر یک نشانه ای از قدرت و عظمت خدا می باشند.

ب) آیات تشریحی: یعنی آیین الهی، وحی، انبیاء و معجزات آنان. حال ببینید هر یک از آیات متن درس مربوط به کدام نوع از موارد فوق است.

انس با قرآن در خانه

به منظور انتقال معارف قرآن به کانون خانوادگی سعی نمایید ترجمه آیات متن درس را به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

ص: ۲۳

١. مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ كَمَثَلِ الْعَنْكَبُوتِ اتَّخَذَتْ بَيْتًا وَإِنَّ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ لَبَيْتُ الْعَنْكَبُوتِ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ * ... وَ تِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ وَمَا يَعْقِلُهَا إِلَّا الْعَالِمُونَ . (١)

٢. إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالاختلافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَالْفُلُوكِ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَاءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَتَصْرِيفِ الرِّيَّاحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ . (٢)

٣. وَ سَخَّرَ لَكُمْ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ . (٣)

٤. وَمَا أَوْتَيْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَمَتَاعِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَزِينَتِهَا وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى أَفَلَا تَعْقِلُونَ . (٤)

ص: ٢٤

١- (١) . عنكبوت: آیه ٤١ و ٤٣.

٢- (٢) . بقره: آیه ١٦٤.

٣- (٣) . نحل: آیه ١٢.

٤- (٤) . قصص: آیه ٦٠.

۵. أَ تَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَ تَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ وَ أَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ أَ فَلَا تَعْقِلُونَ . (۱)

۶. وَ مَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَ لَهْوٌ وَ لَلْآخِرَةُ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَ فَلَا تَعْقِلُونَ . (۲)

تمرین

آیات درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلماتی که معنای آنها را می دانید خطبکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	اتَّخَذُوا	گرفتند	۱	بَتَّ	پراکنده کرد
۲	اتَّخَذَتْ	گرفت	۲	سَحَاب	ابر
۳	أَوْهَنَ	سست ترین	۳	مُسَخَّرَ (جمع سَخَّرَات)	رام
۴	كَانُوا يَعْلَمُونَ	می دانستید	۴	نُجُوم	ستارگان
۵	دُونَ	غیر	۵	كَ	مانند
۶	بَيْتٍ	خانه	۶	بُيُوتٍ	خانه‌ها
۷	نَضْرَبُ	می زنیم	۷	أَوْتِيْمٍ	داده شدید
۸	مَا يَعْقِلُ (نمی اندیشند)	نمی اندیشد	۸	أَبْقَى	باقی تر - ماندگارتر

ص: ۲۵

۱- (۱) . بقره: آیه ۴۴.

۲- (۲) . انعام: آیه ۳۲.

۹	عَالِمُونَ (عَالَمِينَ)	جمع عالم: دانشمندان	۹	تَأْمُرُونَ	امر می کنید
۱۰	تَقْلُوكَ	کشتی	۱۰	تَنْسُونَ	فراموش می کنی
۱۱	دَابَّة	جنبنده - موجود زنده	۱۱	تَتَلَوْنَ	تلاوت می کنید - می خوانید
۱۲	تَضْرِبَفَ	گردش - ورزش	۱۲	لَعَب	بازیچه
۱۳	رِيَاخ	بادها	۱۳	لَهُو	سرگرمی
۱۴	لَو	اگر	۱۴	حَيْرٌ	بہتر - نیکوتر
۱۵	بِر	نیکو و نیکوکاری	۱۵	أَنْفُسِكُمْ	خودتان
۱۶	تَتَّقُونَ	تقوا پیشه می کنند			

پرسش ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. لَهُو، لَعَب، نجوم

الف) بازیچه، سرگرمی، ستاره ب) سرگرمی، بازیچه، ستارگان

۲. سحاب، ابقی، ریاخ

الف) ابر، باقی تر، بادها ب) ابر، باقی، باد

۳. تَنْسُونَ، تَأْمُرُونَ، يتلون

الف) فراموش کنید، امر می کنید، می خوانید

ب) فراموش می کنید، امر می کنند، می خوانند

۴. اوتیتم، مسخرات، لَو

الف) دادید، رام، اگر ب) داده شدید، رام شدگان، اگر

۵. بَثُّ، تصریف، دابّه

الف) پراکنده کرد، گردش، جنبه ب) پراکنده شد، گرداند، جنبندگان

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ

الف) بگیرید از غیر خدا ب) گرفتند غیر از خدا را

۲. وَ إِنَّ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ

الف) قطعاً سست ترین خانه ها ب) قطعاً سست شد خانه

۳. وَ مَا يَعْقِلُهَا إِلَّا الْعَالِمُونَ

الف) نمی اندیشند آن را مگر دانشمندان

ب) نمی اندیشید مگر دانشمندان

۴. وَ الْفُلُكِ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ

الف) کشتی کسی که روان است در دریا

ب) کشتی که حرکت می کند در دریا

۵. فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا :

الف) پس زنده کرد به وسیله آن زمین را پس از مرگش

ب) پس زنده شد زمین بعد از مرگش

۶. وَ بَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ

الف) و پراکنده شد در آن همه جنبندگان

ب) و پراکنده کرد در آن از هر جنبنده ای

۷. وَ النُّجُومِ مُسَخَّرَاتٌ بِأَمْرِهِ

الف) و ستارگان رام شده به فرمان اویند

ب) و ستاره تسخیر شده به فرمانش

ص: ۲۷

۸. وَ مَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَ أَبْقَى

الف) و نیست از نزد خدا بهتر و باقی تر

ب) و آن چه نزد خداست بهتر و باقی تر است

۹. أَ تَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ

الف) آیا امر می کنید مردم را به نیکی

ب) آیا امر می کنند مردم شما را به نیکی

۱۰. وَ لِلذَّارِ الْآخِرَةِ خَيْرٌ

الف) و قطعاً سرای آخرت بهتر است

ب) و برای خانه آخرت نیکی کنید

۳. ترجمه عبارات زیر را کامل کنید:

۱. مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ كَمَثَلِ الْعَنْكَبُوتِ اتَّخَذَتْ بَيْتًا .

حکایت... گرفتیم... غیر... سرپرستانی... عنکبوت است... خانه ای را.

۲. وَ تِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ وَ مَا يَعْقِلُهَا إِلَّا الْعَالِمُونَ .

و... حکایاتی است که... آنها را... و... آنها را... دانشمندان.

۳. وَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَاءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا .

و آن چه... خداوند... و از... پس... به وسیله... زمین را... مرگ...

۴. وَ سَخَّرَ لَكُمْ اللَّيْلَ وَ النَّهَارَ وَ الشَّمْسَ وَ الْقَمَرَ وَ النُّجُومَ مُسَخَّرَاتٌ بِأَمْرِهِ .

و... برای... شب و... و خورشید... را و... رام شدگان... او.

۵. أَ تَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَ تَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ وَ أَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ أَ فَلَا تَعْقِلُونَ .

آیا... مردم را به... خودتان در حالی که... می خوانید... پس آیا.

۴. آیات متن درس را با دقت ترجمه و زیرنویسی نمایید.

۵. به نظر شما سستی بنیاد رهبری پیشوایان کفر و شرک از چه جهات با سست ترین خانه ها (خانه عنکبوت) مقایسه شده است؟

انس با قرآن در خانه

به منظور انتقال معارف قرآن به کانون خانوادگی، سعی کنید آن چه از این درس فراگرفته اید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

ص: ۲۹

١. قُلْ آمَنَّا بِاللَّهِ وَ مَا أُنزِلَ عَلَيْنَا وَ مَا أُنزِلَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَ إِسْمَاعِيلَ وَ إِسْحَاقَ وَ يَعْقُوبَ وَ الْأَسْبَاطِ وَ مَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَ عِيسَىٰ وَ مَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَ نَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ . (١)

٢. رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَ كَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَ تَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ . (٢)

٣. إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ فَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ قُلُوبُهُمْ مُنْكَرَةٌ وَ هُمْ مُسْتَكْبِرُونَ . (٣)

٤. إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ لَا يَهْدِيهِمُ اللَّهُ وَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ . (٤)

٥. قَاتِلُوا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَ لَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَ لَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ وَ لَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ ... (٥)

٦. ... أَفَتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ الْكِتَابِ وَ تَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ ذَلِكَ مِنْكُمْ إِلَّا

ص: ٣٠

١- (١) . آل عمران: آيه ٨٤.

٢- (٢) . آل عمران: آيه ١٩٣.

٣- (٣) . نحل: آيه ٢٢.

٤- (٤) . نحل: آيه ١٠٤.

٥- (٥) . توبه: آيه ٢٩.

خِزْيُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يُرَدُّونَ إِلَى أَشَدِّ الْعَذَابِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ . (۱)

تمرین

آیات درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلماتی که معنای آنها را قبلاً خوانده و می دانید خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	نَبِيُّونَ - نَبِيِّينَ	پیامبران	۱	أَسْبَاطُ	جمع سبط: نوادگان
۲	بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ	بین هیچ یک از آنها	۲	أَوْقَى	داده شد
۳	مُسْلِمُونَ - مُسْلِمِينَ	تسلیم شدگان	۳	لَا تَفْرُقُوا	فرق نمی گذاریم
۴	مُنَادِيًا - يَنَادِي	ندا دهنده‌ای - ندا می دهد	۴	تَوَفَّ	بمیران
۵	كَتْفَرٍ	بپوشان	۵	أَنْبَرَارٍ	جمع بر - نیکوکاران
۶	سَيِّئَاتٍ	بدی‌ها - زشتی‌ها	۶	مُسْتَكْبِرُونَ	تکبر ورزان
۷	مُنْكَرٍ وَمُنْكَرَاتٍ	انکار کننده	۷	لَا يَحْزَنُونَ	حرام نمی شمارند - حرام نمی دانند

ص: ۳۱

۱- (۱) . بقره: آیه ۸۵

حرام کرد	حَرَّمَ	۸	کارزار کنید - بجنگید	قَاتِلُوا	۸
دین دار نمی شوند	لَا يَدِينُونَ	۹	کافر می شوید	تَكْفُرُونَ	۹
انجام دهد	يُفَعِّلُ	۱۰	ایمان می آورید	تُؤْمِنُونَ	۱۰
باز گردانده می شود	يَرُدُّونَ	۱۱	خواری	خِزَى	۱۱
			شدیدترین	أَشَدُّ	۱۲

پرسش ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. أسباط، أبرار، أشد

الف) نوادگان، نیکان، سخت

ب) نوادگان، نیکوکاران، شدیدترین

۲. اوتی، توف، حرم

الف) داده شد، بمیران، حرام کرد

ب) داد، سرد، حرام شد

۳. یفعل، مُستکبرون

الف) انجام می دهد، تکبر ورزان

ب) انجام داد، تکبر ورزان

۴. لا تُفَرِّقُ، یردون

الف) فرق نمی گذارند، بازمی گردند

ب) فرق نمی گذاریم، باز گردانده می شوند

۵. لایحرمون، لایدینون

الف) حرام نمی دانند، قرض نمی دهد

ب) حرام نمی دانند، دین دار نمی شوند

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. قُلْ آمَنَّا بِاللَّهِ وَ مَا أُنزِلَ عَلَيْنَا

الف) بگو ایمان آوردیم به خدا و آن چه نازل کرد بر ما

ب) بگو ایمان آوردیم به خدا و آن چه نازل شد بر ما

۲. لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ

الف) فرق نمی گذارم بین هیچ یک از آنها

ب) فرقی نیست پس هیچ یک از آنها

۳. مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ

الف) ندا دهنده ای که ندا می دهد برای ایمان آوردن

ب) ندایی را که نداده برای ایمان

۴. وَ تَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ

الف) و می داند ما را همراه با نیکان

ب) و بمیران ما را همراه با نیکوکاران

۵. فَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ

الف) پس کسانی که ایمان نمی آورند به آخرت

ب) و کسانی که ایمان نیاوردند به قیامت

۶. إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ

الف) قطعاً کسانی که ایمان نیاوردند به آیات الهی

ب) قطعاً کسانی که ایمان نمی آورند به آیات الهی

۷. وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ

ص: ۳۳

الف) و حرام نمی شمارند آن چه را که حرام کرد خداوند

ب) و حرام نداشتند آن چه را که حرام دانست خداوند

۸. وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ

الف) متمدن نیستند به دین حق ب) نشناختند دین خدا را

۹. فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ ذَلِكَ

الف) پس آن چه پاداش کسی است که انجام داد آن را

ب) پس نیست کیفر کسی که انجام دهد آن را

۱۰. يُرَدُّونَ إِلَىٰ أَشَدِّ الْعَذَابِ

الف) بازگردانده می شوند به سوی شدیدترین عذاب

ب) باز می گردانند به سوی عذاب سختی

۳. ترجمه عبارات زیر را کامل کنید:

۱. وَ مَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَ عِيسَىٰ وَ مَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ .

و آن چه... به موسی و... از جانب... فرق نمی گذاریم... هیچ یک....

۲. رَبَّنَا فَاعْفُرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَ كَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَ تَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ .

پروردگادر ما... برای... ما را او... از ما... ما را و... ما را با....

۳. إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ لَا يَهْدِيهِمُ اللَّهُ وَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ .

قطعاً... ایمان آوردند به... خداوند... آنها را... و برای... عذابی... است.

۴. وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ .

و... به دین حق (خدا)... کسانی که... کتاب (اهل کتاب)..

۵. فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ ذَلِكَ مِنْكُمْ إِلَّا خِزْيٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا .

... نیست... کسی که... آن را... خواری... زندگی....

۴. آیات متن درس را ترجمه و زیرنویسی نمایید.

تمرین

با استفاده از آیات متن درس، مهم ترین اصول اعتقادی اسلام را بشمارید.

ص: ۳۵

١. اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ... (١)
٢. قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَ الطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ... (٢)
٣. وَ لَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَى آمَنُوا وَ اتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ... (٣)
٤. إِذْ يُوحَىٰ رَبُّكَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ أَنِّي مَعَكُمْ فَتَبَتُوا الَّذِينَ آمَنُوا... (٤)
٥. إِنَّ اللَّهَ يُدْفِعُ عَنِ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورٍ. (٥)
٦. تَبَيَّنَ ... يَكْفُرُ بِالطَّاغُوتِ وَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ لَا انْفِصَامَ لَهَا وَ اللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ. (٦)

ص: ٣٦

١- (١) . بقره: آيه ٢٥٧.

٢- (٢) . اعراف: آيه ٣٢.

٣- (٣) . اعراف: آيه ٩٦.

٤- (٤) . انفال: آيه ١٢.

٥- (٥) . حج: آيه ٣٨.

٦- (٦) . بقره: آيه ٢٥٦.

۷. مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ . (۱)

۸. وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ . (۲)

۹. وَبَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ . (۳)

تمرین

آیات متن درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلماتی که معنای آنها را قبلاً می دانید خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
زینت	زِينَةٌ	۱	خالص - اختصاصی	خَالِصَةٌ	۱
پاکیزه ها	طَيِّبَاتٍ	۲	روز قیامت	يَوْمَ الْقِيَامَةِ	۲
جمع قریه - آبادی ها	قُرَى	۳	خارج کرد	أَخْرَجَ	۳
وحی می کند	يُوحِي	۴	بندگان	عِبَاد	۴
ثابت کنید - استوار کنید	تَبَّتُوا	۵	اگر	لَوْ	۵
دفاع می کند	يُدَافِعُ	۶	تقوا پیشه کردند	اتَّقُوا	۶
بسیار خیانت پیشه	خَوَّانٌ	۷	گشودیم - می گشاییم	فَتَحْنَا	۷
کفر پیشه - ناسپاس	كُفُورٌ	۸	شنوا	سَمِيعٌ	۸

ص: ۳۷

۱- (۱) . بقره: آیه ۶۲.

۲- (۲) . مائده: آیه ۹.

۳- (۳) . بقره: آیه ۲۵.

۹	عَلِيم	دانا		
۱۰	لَا يَحْزَنُونَ	اندوهگین نمی شوند	۹	إِسْتَمْسَكَ
۱۱	أَنْفِظَام	جدا شدن - پاره شدن	۱۰	عُرْوَةَ الْوُثْقَى
				محکم ترین دستگیره

پرسش ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. قَرَى، خَوَان، زَيْنَه

الف) آبادی ها، بسیار خیانت پیشه، زینت

ب) روستا، خائن، زینت

۲. يِدَافِعُ، يُوْحَى، طَيِّبَات

الف) دفاع می کند، وحی می کند، پاکیزه

ب) دفاع می کند، وحی می کند، پاکیزه

۳. كَفُورٌ، اِنْفِظَام

الف) ناسپاس، جدا کردن ب) ناسپاس، جدا شدم

۴. عُرْوَةَ الْوُثْقَى، تَبَّتُوا

الف) محکم ترین دستگیره، استوار کنید

ب) دستاویز محکم، ثابت شدند

۵. اِسْتَمْسَكَ، لَا يَحْزَنُونَ

الف) چنگ زند، غمگین نشد

ب) چنگ زند، غمگین نمی شود.

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

ص: ۲۸

۱. اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا

(الف) خدا دوست هر کس است که ایمان آورد

(ب) خداوند سرپرست کسانی است که ایمان آوردند

۲. قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ

(الف) بگو چه کسی حرام کرد زینت خدا را

(ب) گفت کسی که حرام کرد زینت خدا را

۳. قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا

(الف) بگو آنها کسانی هستند که ایمان آوردند

(ب) بگو آن برای کسانی است که ایمان آوردند

۴. لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ

(الف) قطعاً می گشاییم بر آنها برکاتی

(ب) برای این که گشودیم برای آنها برکاتی

۵. إِذْ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ

(الف) زمانی که وحی کرد پروردگار به فرشتگان

(ب) زمانی که وحی می کند پروردگارت به سوی فرشتگان

۶. لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورٍ

(الف) دوست ندارد هر خیانت پیشه ناسپاس را

(ب) دوست ندارید تمامی خائنان کافر را

۷. فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ

(الف) پس هر کس کفر ورزد نسبت به طاغوت

ب) کسی کہ کفر ورزید نسبت به طاغوت

۸. فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ

ص: ۳۹

الف) پس قطعاً آنها پاداشی نزد خدا دارند

ب) پس برای آنها پاداششان نزد پروردگارشان است

۹. وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا

الف) وعده داد خداوند به کسانی که ایمان آوردند

ب) وعده خداست به کسانی که ایمان آوردند

۱۰. أَنْ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي

الف) قطعاً برای شما باغ هایی بهشتی که جاری است

ب) این که برای آنها بهشت هایی است که جاری است

۳. ترجمه عبارات زیر را کامل کنید:

۱. قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَ الطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ .

... چه کسی... زینت... که... برای... و... از روزی.

۲. وَ لَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَى آمَنُوا وَ اتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ .

و... این که... آبادی ها... و... قطعاً... بر... برکاتی....

۳. فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ .

پس... آنها... شان... پروردگار است او... تر کسی... آنهاست و... آنها... می شوند.

۴. وَ بَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ .

و... بده کسانی را... و... اعمال شایسته را... برای... اشتهایی است که... آنها....

۴. آیات متن درس را ترجمه و زیرنویسی نمایید.

حرف «ل» هرگاه بر سر ضمای متصل (ه، ها، کُ، کم، هم، نا) بیاید همان معنای خودش (برای، برای این که) می دهد و در غیر این صورت معنای تأکید (قطعاً، حتماً) را خواهد داد. با توجه به نمونه، کامل کنید:

لَفْتَحْنَا: قطعاً گشودی یا قطعاً می گشاییم

لهم: برای آنها لکم: ... لها: ...

تمرین

۱. آثار و برکاتی در اثر ایمان راستین برای مؤمن در دنیا و آخرت حاصل می شود و در آیات متن درس هم آمده است بشمارید.

۲. از این آثار کدام آثار را برای مؤمن می شناسید که در متن درس نیامده است؟

ص: ۴۱

١. وَ اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ . (١)
٢. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسَكُمْ لَا يَضُرُّكُمْ مَنْ ضَلَّ إِذَا اهْتَدَيْتُمْ . (٢)
٣. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ . (٣)
٤. كَبِيرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ . (٤)
٥. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ هُمْ قَوْمٌ أَنْ يَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ فَكَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَ اتَّقُوا اللَّهَ وَ عَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ . (٥)
٦. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَحْرُمُوا طَيِّبَاتِ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ وَ لَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ . (٦)
٧. يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةٌ فَإِنِّي آتِي فَاغْبُدُونِ . (٧)

- ١- (١) . بقره: آيه ٤٥.
- ٢- (٢) . مائده: آيه ١٠٥.
- ٣- (٣) . صف: آيه ٢.
- ٤- (٤) . صف: آيه ٣.
- ٥- (٥) . مائده: آيه ١١.
- ٦- (٦) . مائده: آيه ٨٧.
- ٧- (٧) . عنكبوت: آيه ٥٦.

۸. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ وَأَنَّهُ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ .

(۱)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
کمک بگیرد	إِسْتَعِينُوا	۱	بزرگ سخت	كَبِيرٌ - كَبِيرَةٌ	۱
خدا ترسان	خَائِعِينَ	۲	گمراه شد	ضَلَّ	۲
زبان نمی‌رساند	لَا يَصْرُفُ	۳	چرا	لِمَ	۳
هدایت یافتید	إِهْتَدَيْتُمْ	۴	انجام نمی‌دهید	لَا تَفْعَلُونَ	۴
خشم	مَقْتٌ	۵	بزرگ است - بسیار است	كَبِيرٌ	۵
پس باید توکل کند	فَلْيَتَوَكَّلْ	۶	وسیع	وَاسِعٌ - وَاسِعَةٌ	۶
حرام نکنید - حرام شمارید	لَا تَحْرَمُوا	۷	مرا	إِيَّايَ	۷
حلال کرد	أَحَلَّ	۸	اجابت کنید	اسْتَجِيبُوا	۸
تجاوز نکنید	لَا تَعْتَدُوا	۹	زنده می‌کند	يُحْيِي	۹
تجاوز گران	مُعْتَدِينَ	۱۰	خودتان	أَنْفُسِكُمْ	۱۰

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنیید:

۱. مقت، خاشع، أحلّ

ص: ۴۳

۱- (۱) . انفال: آیه ۲۴.

الف) خشم، خداترس، حلال کرد ب) خشونت، خداترسان، حلال تر

۲. معتدین، لایفتر، لاتحرّموا

الف) تجاوزگران، زیان نمی رساند، حرام نشمارید

ب) تجاوزگران، بی ضرر، حرام نکن

۳. استعینوا، اهتدیتم

الف) کمک گرفتند، هدایت کردید ب) ناسپاس، جدا شدم

۴. فلیتوکل، لاتعتدوا

الف) برای این که توکل کند، تجاوز نکردید

ب) پس باید توکل کنند، تجاوز نکنید

۵. فاعبدون، لاتفعلون

الف) پس بندگی کنید مرا، انجام نمی دهید

ب) پس بندگی کنید، انجام ندهید

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. وَ إِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ

الف) و قطعاً آن سخت است مگر بر خداترسان

ب) این که آن کار بزرگی است مگر بر خداترسان

۲. لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ

الف) چرا می گوئید آن چه را که انجام نمی دهید

ب) چرا می گوئید آن چه را که انجام نمی دهید

۳. كَبْرًا مَّقْتًا عِنْدَ اللَّهِ

الف) بزرگ است (عامل) خشم نزد خداوند

ب) بزرگ ترین خشونت نزد خدا

ص: ۴۴

۴. وَ عَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ

الف) و بر خدا توکل کنید ای مؤمنان

ب) و بر خدا پس توکل کنند مؤمنان

۵. اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ

الف) به یاد آوردند نعمت خدا بر شما را

ب) به یاد آورید نعمت خدا را بر شما

۶. لَا تُحَرِّمُوا طَيِّبَاتٍ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ

الف) حرام نکنید آن چه را که حلال کرد خدا برای شما

ب) حرام نکرديد آن چه را که حلال کرد برای شما

۷. يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا

الف) ای بندگان کسانی که ایمان آوردند

ب) ای بندگان من که ایمان آوردید

۸. اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ

الف) اجابت کنید برای خدا و برای پیامبر

ب) اجابت کنید خدا و رسولش را

۹. وَ أَنَّهُ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ

الف) قطعاً به سوی او جمع گردیده می شوید

ب) قطعاً او به سویش جمع می کند

۳. ترجمه عبارات زیر را کامل کنید:

۱. وَ اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَ الصَّلَاةِ وَ إِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ .

ای... ایمان آورید... شما باد... زیان نمی رساند... کسی که... زمانی که...

ص: ۴۵

۲. وَ لَوْ كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ .

بسیار موجب... نزد... این که... آن چه را که....

۳. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ هُمْ قَوْمٌ...

... کسانی که... به یاد آورید... خدا را... شما و... خدا را پیشه سازید و....

۴. يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةٌ فَإِيَّايَ فَاعْبُدُونِ .

ای... که... قطعاً... وسیع است... و بندگی کنید.

۵. ... وَ اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ وَأَنَّهُ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ .

و... این که... حائل و مانع می شود... انسان و... و قطعاً....

١. إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَ اتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ . (١)
٢. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهَ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٍ عَلَى الْكَافِرِينَ . (٢)
٣. الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَئِكَ لَهُمُ الْأَمْنُ وَ هُمْ مُهْتَدُونَ . (٣)
٤. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَ صَابِرُوا وَ رَابِطُوا وَ اتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ . (٤)
٥. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ وَ لَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ عَلَىٰ أَلَّا تَعْدِلُوا اعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ وَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ . (٥)
٦. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ شُهَدَاءَ لِلَّهِ وَ لَوْ عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ أَوِ الْوَالِدِينَ وَ الْأَقْرَبِينَ . (٦)

ص: ٤٧

١- (١) . حجرات: آيه ١٠.

٢- (٢) . مائده: آيه ٥٤.

٣- (٣) . انعام: آيه ٨٢.

٤- (٤) . آل عمران: آيه ٢٠٠.

٥- (٥) . مائده: آيه ٨.

٦- (٦) . نساء: آيه ١٣٥.

۷. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعَ فِيهِ وَلَا خُلَّةَ وَلَا شَفَاعَةَ. (۱)

تمرین

یک مرتبه با دقت عبارات درس را مرور کنید و زیر کلماتی که قبلاً معنای آنها را فرا گرفته اید خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
باز گردد	يُرْتَدُّ	۱	می آورد	يَأْتِي	۱
بهزودی	سَوْفَ	۲	دوست می دارد - دوست می دارند	يُحِبُّ - يُحِبُّونَ	۲
جمع ذلول - رام‌ها	أَذِلَّةٌ	۳	هدایت یافتگان	مُهْتَدُونَ	۳
جمع عزیز - سختگیران همیشه پیروز	أَعَزَّةٌ	۴	نزدیکان - خویشاوندان	أَقْرَبِينَ	۴
نیامی‌خندند	لَمْ يَلْتَسُوا	۵	وساطت	شَفَاعَةَ	۵
اصلاح کنید	أَصْلِحُوا	۶	جمع اخ: برادران	إِخْوَةَ	۶
رستگار می شوید	تُفْلِحُونَ	۷	دو برادر	أَخْوِينَ	۷
پدر و مادر	وَالِدِينَ	۸	شکیبایی کنید - استقامت بورزید	إِصْبِرُوا	۸
دوستی	خُلَّةَ	۹	یکدیگر را به صبر توصیه کنید	صَابِرُوا	۹

ص: ۴۸

۱- (۱). بقره: آیه ۲۵۴.

۱۰	بِيع	خرید و فروش - معامله
۱۱	إِنَّمَا	فقط - تنها - جز این نیست

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. سَوْفَ، والدین، خُلَّة

الف) به زودی، پدر و مادر، دوستی ب) به زودی، فرزندان، دوست

۲. إِصْبِرُوا، صابروا، أَذِلَّة

الف) استقامت بورزید، یکدیگر را به صبر دعوت کنید، رام‌ها

ب) صبر کنید، صبر کردند، جمع ذلول

۳. أَعْزَّه، رابطوا، سَوْفَ

الف) جمع عزیز (همیشه پیروز)، مرتبط شدند، به زودی

ب) همیشه پیروز، مرزبانی کنید، به زودی

۴. يَرْتَد، لم يلبسوا

الف) باز گردد، نیامیختند ب) باز گشت، پوشیدند

۵. تُفْلِحُونَ، قوامین

الف) رستگار شدند، به پا دارند ب) رستگار شوید، قیام کنندگان

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ

الف) مؤمنان فقط برادرانند ب) قطعاً افراد با ایمان برادرند

ص: ۴۹

۲. فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ

الف) پس به زودی می آورد خداوند گروهی را

ب) به زودی می آید به سوی خدا آن گروه

۳. أَعَزَّهُ عَلَى الْكَافِرِينَ

الف) عزیز برای کافران ب) پیروزمند، تند بر کافران

۴. وَ لَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ

الف) نیامیزند ایمانشان را به ستم ب) نیامیزید ایمانتان را به ستم

۵. وَ صَابِرُونَ وَ رَابِطُونَ

الف) یکدیگر را به صبر و ارتباط با هم توصیه کنید

ب) یکدیگر را به صبر دعوت کنید و میزبانی نمایید

۶. إِعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَى

الف) عدالت بورزید، آن به تقوا داشتن نزدیک تر است

ب) عدالت کردند، آن نزدیک به تقوا داشتن است

۷. إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

الف) قطعاً خداوند با خبر به آن چه شما می دانید

ب) قطعاً خداوند آگاه است به آن چه عمل می کنید

۸. كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ

الف) باشید به پا دارندگان عدل و انصاف

ب) بودند به پا دارنده عدل

۹. وَ لَوْ عَلَى أَنْفُسِكُمْ

الف) و اگر برای خودشان ب) و گرچه بر ضرر خودتان باشد

ص: ۵۰

(الف) نه خرید و فروش در آن است و نه دوستی

(ب) معامله نمی کند در آن و نه دوستی

۳. ترجمه عبارات زیر را کامل کنید:

۱. إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَ اتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ .

فقط... برادران ارجمند پس... بین... تان و... خدا را... به امید این که... مورد رحمت قرار گیرید.

۲. يُجِبُّهُمْ وَيُجِبُّونَهُ أَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٍ عَلَى الْكَافِرِينَ .

... آنها را و... او را... نسبت به... بر....

۳. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَ صَابِرُوا وَ رَابِطُوا وَ اتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ .

ای... ایمان آورید... و... و... و... خدا را پیشه سازید... شما....

۴. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ ... اِعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَى .

... کسانی که... باشید... برای... گواهان (بر رعایت)... آن... برای...

۵. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا يَبِيعُ فِيهِ وَلَا خُلَّةٌ وَلَا شَفَاعَةٌ .

ای... ایمان آورید... از آن چه... شما را... قبل... بیاید... نیست... در.

۴. آیات متن درس را کلمه به کلمه ترجمه کنید.

۵. علاوه بر وظایفی که در متن درس آمده دو صفت اجتماعی دیگر را بشمارید.

١. يا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلالًا طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا خُطواتِ الشَّيْطانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ . (١)
٢. يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِنْ طَيِّباتِ ما رَزَقناكُمْ وَاشْكُرُوا لِلَّهِ إِنَّ كُنتُمْ إِياهُ تَعْبُدُونَ . (٢)
٣. يا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ . (٣)
٤. فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلالًا طَيِّبًا وَاشْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ . (٤)
٥. يا أَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُوا مِنَ الطَّيِّباتِ وَاعْمَلُوا صالِحًا إِنِّي بِما تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ . (٥)
٦. يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوالَكُم بَيْنَكُم بِالْباطِلِ . (٦)

ص: ٥٢

١- (١) . بقره: آيه ١٦٨ .

٢- (٢) . بقره: آيه ١٧٢ .

٣- (٣) . اعراف: آيه ٣١ .

٤- (٤) . نحل: آيه ١١٤ .

٥- (٥) . مؤمنون: آيه ٥١ .

٦- (٦) . نساء: آيه ٢٩ .

۷. وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يُذَكَّرِ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَ إِنَّهُ لَفِسْقٌ . (۱)

۸. إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا وَ سَيَصْلُونَ سَعِيرًا . (۲)

تمرین

متن درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
بخورید	كُلُوا	۱	پاک	طَيِّب	۱
نخورید	لَا تَأْكُلُوا	۲	پاکیزه‌ها	طَيِّبَات	۲
حلال	حَلَال	۳	پیروی نکنید	لَا تَتَّبِعُوا	۳
گام‌ها	خُطَوَات	۴	دشمنی آشکار	عَدُوٌّ مُّبِين	۴
بپاشامید	إِشْرَبُوا	۵	روزی دادیم	رَزَقْنَا	۵
اسراف و زیاده‌روی نکنید	لَا تُسْرِفُوا	۶	شکر گزارید	أَشْكُرُوا	۶
اسراف کنندگان	مُسْرِفِينَ	۷	ای فرزندان آدم	يَا بَنِي آدَمَ	۷
انجام دهید	إِعْمَلُوا	۸	بگیرید، به همراه داشته باشید	خَذُوا	۸
ثروت‌ها	أَمْوَال	۹	پیامبران	رُسُل	۹
یاد نشده	لَمْ يُذَكَّرِ	۱۰	می‌خورند	يَأْكُلُونَ	۱۰

ص: ۵۳

۱- (۱) - تذکر: مِمَّا: من+ما. . انعام: آیه ۱۲۱.

۲- (۲) . نساء: آیه ۱۰.

۱۱	بَطُون	شکم‌ها	۱۱	فُسُق	نافرمانی - قانون‌شکنی
۱۲	نَار	آتش			
۱۳	يَتَامَى	یتیمان - جمع یتیم			

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. کَلُوا، لَا تَأْكُلُوا، يَا كَلُونَ

الف) بخورید، نخورید، خوردند ب) بخورید، نخورید، می‌خورند

۲. حلال، أموال، فسق

الف) حلال، ثروت‌ها، نافرمانی ب) حلال، ثروت، تبه‌کاری

۳. خُطُوات، مسرفین، یتامی

الف) گام‌ها، اسراف‌کنندگان، یتیمان

ب) وسوسه‌ها، زیاده‌روی، جمع یتیم

۴. اشربوا، لَا تُسْرِفُوا

الف) آشامیدند، اسراف نکنید ب) بیاشامید، اسراف نکنید

۵. لَمْ يُذْكَرُوا، بَطُون

الف) یاد نکرد، باطن‌ها ب) یاد نشده، شکم‌ها

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. كَلُّوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ

الف) بخورید از آن چه در زمین است

ب) بخورید آن چه را که روی زمین است

٢. وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ

ص: ٥٤

الف) پیروی نکنید گام های شیطان را

ب) و پیروی نکردند گام های شیطان را

۳. كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ

الف) بخورید از پاکیزه ترین روزی هایتان

ب) بخورید از پاکیزه های آن چه روزی دادیم شما را

۴. خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ

الف) بگرید و به همراه داشته باشید زینت خود را در هر مسجدی

ب) بگرید زینت ها را در مساجد

۵. إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ

الف) قطعاً دوست ندارد اسراف کنندگان را

ب) قطعاً او دوست ندارد اسراف کنندگان را

۶. فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ :

الف) بخورید از روزی خداوند

ب) پس بخورید از آن چه روزی داد به شما خداوند

۷. إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ :

الف) قطعاً من به آن چه انجام می دهید دانا هستم

ب) قطعاً به آن چه عمل می کنند آگاه هستم

۸. لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُم بَيْنَكُم بِالْبَاطِلِ :

الف) نخورید ثروت هایتان را بین خود به باطل و نادرست

ب) نخورید ثروت یکدیگر را از روی نادرستی

۹. لَمْ يُذَكِّرْ اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ

الف) یاد نکرد نام خدا را بر آن ب) یاد نشد نام خدا بر آن

ص: ۵۵

۱۰. يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا

(الف) می خورند در شکم های خود آتش را

(ب) می خورند در شکم خود آتش

۳. ترجمه عبارات زیر را کامل کنید:

۱. يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلالًا طَيِّبًا... (۱)

ای... بخورید... آن چه... زمین است... پاکیزه.

۲. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَاشْكُرُوا لِلَّهِ إِنَّ كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ . (۲)

... کسانی که... از... آن چه... شما را و... برای...

۳. ... وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ . (۳)

و... و... قطعاً... دوست ندارد... را

۴. يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُوا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ . (۴)

ای... بخورید... و... عمل شایسته... من به... انجام می دهید... هستم.

۵. إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا وَ سَيَصْلُونَ سَعِيرًا . (۵)

ص: ۵۶

۱- (۱) . بقره: آیه ۱۶۸.

۲- (۲) . بقره: آیه ۱۷۲.

۳- (۳) . بقره: آیه ۱۷۲.

۴- (۴) . مؤمنون: آیه ۵۱.

۵- (۵) . نساء: آیه ۱۰.

... کسانی که... ثروت های... از روی ستم... می خورند... شکم ها... آتش.

۴. آیات متن درس را با دقت ترجمه و زیرنویس نمایید.

۵. احکام و وظایفی که در آیات درس آمده است، کدام یک وظیفه فردی و کدام یک وظیفه اجتماعی است؟

ص: ۵۷

١. وَ لِكُلِّ دَرَجَاتٍ مِمَّا عَمِلُوا وَ مَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ . (١)
٢. إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا . (٢)
٣. إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَ آتَوْا الزَّكَاةَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ . (٣)
٤. أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ . (٤)
٥. إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ يَهْدِيهِمْ رَبُّهُمْ بِإِيمَانِهِمْ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ . (٥)
٦. وَ مَا يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَ الْبَصِيرُ وَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَ لَا الْمُسِيءُ قَلِيلًا مَا تَتَذَكَّرُونَ . (٦)

ص: ٥٨

- ١- (١) . انعام: آيه ١٣٢ .
- ٢- (٢) . كهف: آيه ٣٠ .
- ٣- (٣) . بقره: آيه ٢٧٧ .
- ٤- (٤) . ص: آيه ٢٨ .
- ٥- (٥) . يونس: آيه ٩ .
- ٦- (٦) . غافر: آيه ٥٨ .

۷. أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ نَجْعَلَهُمْ كَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَوَاءً مَحْيَاهُمْ وَمَمَاتُهُمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ . (۱)

۸. وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَحْسَنَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ . (۲)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید		کلمه‌های آشنا و تکراری			
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
انجام می‌دهند	يَعْمَلُونَ	۱	رنجه‌ها	دَرَجَاتٍ	۱
انجام می‌دادند	كَانُوا	۲	از آن چه	عَمَّا - عَنِ + مَا	۲
ضایع نمی‌کنم - از بین نمی‌برم	يَعْمَلُونَ	۳	نیکو داشت - بهتر - نکوتر	أَحْسَنَ	۳
دادند	لَا تَضِيعُ	۴	غمگین نمی‌شوند - اندوهگین نمی‌شوند	لَا يَجْزُونَ	۴
جمع فاجر - گنه‌کاران	أَقْوَامًا	۵	آیا	أَمْ	۵
گنه‌کار - بدکار	فُجَّارًا	۶	قرار می‌دهیم	نُحْمَلُ	۶
کم - اندک	مُسِيءًا	۷	تبه‌کاران	مُفْسِدِينَ	۷
انجام دادند - مرتکب شدند	قَلِيلًا	۸	مانند	كَ	۸
زندگی	اجْتَرَحُوا	۹	پر نعمت	نَعِيمًا	۹
مرگ	مُحْيَا	۱۰	چه بد است	سَاءَ	۱۰
قضات می‌کنند	يَمَاتُ	۱۱			

ص: ۵۹

۱- (۱). جاثیه: آیه ۲۱.

۲- (۲). عنکبوت: آیه ۷.

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

۱. مَحِيَا، مَمَات، قَلِيل

الف) زندگی، مرگ، کم ب) زندگان، مردگان، کم

۲. فُجَار، مُسِيء، اتوا

الف) گنه کاران، بدکار، دادند ب) گنه کار، بدکاران، دادند

۳. يَعْمَلُونَ، يَحْكُمُونَ

الف) انجام دادند، قضاوت کردند

ب) انجام می دهند، قضاوت می کنند

۴. اجترحوا، لا تُضِيع

الف) مرتکب شدند، از بین نبریم

ب) مرتکب شدند، از بین نمی بریم

۵. كانوا يعلمون، ساء

الف) انجام می دادید، بد است

ب) انجام می دادند، چه بد است

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. وَ مَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا

الف) خلق نکردیم جن و انس را مگر

ب) خلق نکردم جن و انس را مگر

۲. وَ أُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ

الف) و مأمور شدم برای این که باشم

ب) و مأمور شدم که باشم

ص: ۶۰

۳. وَ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَ آتَوْا الزَّكَاةَ

الف) به پاداشتند نماز را و پرداختند زکات را

ب) به پاداشت نماز را و پرداخت زکات را

۴. وَ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ

الف) نه می ترسند و نه غمگین می شوند

ب) نه ترسی است بر آنها و نه آنها غمگین می شوند

۵. أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ

الف) آیا قرار می دهیم پرهیزکاران را مانند گنه کاران

ب) آیا قرار داد پرهیزکاران مانند گنه کاران

۶. يَهْدِيهِمْ رَبُّهُمْ بِإِيمَانِهِمْ

الف) قرار داد آنها را پروردگارشان به سبب ایمانشان

ب) هدایت می کند آنها را پروردگارشان به سبب ایمانشان

۷. وَ مَا يَشْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَ الْبَصِيرُ

الف) مساوی نیستند نابینایان و اهل بصیرت

ب) و مساوی نیست نابینا و بینا

۸. سَوَاءٌ مَحْيَاهُمْ وَ مَمَاتُهُمْ

الف) موادیت زندگی آنها و مرگ آنها

ب) مساوی است زندگان آنها و مردگان آنها

۹. الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ

الف) کسانی که مرتکب شدند بدی ها

ب) کسانی که انجام می دهند عمل بد را

ص: ۶۱

۱۰. لَنَكْفُرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ

الف) حتماً می پوشانند از آنها بدی هایشان را

ب) قطعاً می پوشانیم از آنها بدی هایشان را

۳. آیات متن درس را بادقت ترجمه کنید.

۴. سه عمل شایسته از اعمال فردی انسان و سه عمل شایسته از اعمال اجتماعی انسان را نام ببرید.

ص: ۶۲

١. وَ مَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيُعْبُدُونِ . (١)
٢. قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ * وَأُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ . (٢)
٣. أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ * وَ أَنْ اعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ . (٣)
٤. وَ قَضَى رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَ بِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا . (٤)
٥. وَ لَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ وَ اجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ . (٥)
٦. قَالَ يَا قَوْمِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُبِينٌ * أَعْبُدُوا اللَّهَ وَ اتَّقُوهُ وَ أَطِيعُوا . (٦)
٧. يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةٌ فَإِيَّايَ فَاعْبُدُونِ . (٧)

ص: ٦٣

- ١- (١) . ذاريات: آيه ٥٦.
- ٢- (٢) . زمر: آيه ١١ و ١٢.
- ٣- (٣) . يس: آيه ٦٠ و ٦١.
- ٤- (٤) . اسراء: آيه ٢٣.
- ٥- (٥) . نحل: آيه ٣٦.
- ٦- (٦) . نوح: آيه ٢ و ٣.
- ٧- (٧) . عنكبوت: آيه ٥٦.

۸. اِنِّى اَنَا اللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنَا فَاعْبُدْنِىْ وَ اَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِى . (۱)

۹. رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَ الْاَرْضِ وَ مَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ وَ اضْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ . (۲)

۱۰. ذَلِكُمْ اللّٰهُ رَبُّكُمْ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ فَاعْبُدُوْهُ وَ هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيْلٌ . (۳)

تمرین

معنای کلمات جدول را با مرور تکرار و پرسش از یکدیگر به خاطر بسپارید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
خلق نکردم - نیافریدم	مَا خَلَقْتُ	۱	برای این که عبادت کنند مرا	لِيَعْبُدُونِ	۱
خالص کننده	مُخْلِصًا	۲	مأمور شدم	أُمِرْتُ	۲
باشم	أَكُونُ	۳	بندگی کنم	أَعْبُدُ	۳
پیمان نبستم	لَمْ أَعْهَدْ	۴	اولین مسلمان	أَوَّلِ الْمُسْلِمِينَ	۴
آیا	أ	۵	حکم کرد - فرمان داد - مقرر نمود	قَضَى	۵
واسع - وسیع - گسترده	وَاسِعَةً	۶	فرزندان آدم	بَنَى آدَمَ	۶

ص: ۶۴

۱- (۱) . طه: آیه ۱۴.

۲- (۲) . مریم: آیه ۶۵.

۳- (۳) . انعام: آیه ۱۰۲.

۷	لَا تَعْبُدُوا	بندگی نکنید	۷	فَاعْبُدُونِ	پس بندگی کنید مرا
۸	أَطِيعُونَ	اطاعت کنید مرا	۸	أَصْطَبِر	استقامت کن
۹	وَكَيْلٍ	نگهبان - کارساز	۹	عِبَادِهِ	بندگی
			۱۰	ذِكْرٍ	یاد

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. قضی، وکیل، عباده

الف) حکم کرد، کارساز، بندگان ب) مقرر داشت، کارساز، بندگی

۲. اصطرِب، لم أعهد

الف) صبر کن، پیمان نیستم ب) استقامت کن، پیمان نیست

۳. ما خلقْتُ، مُخْلِصاً

الف) نیافریدم، خالص شده ب) نمی آفرینم، خالص شده

۴. واسعه، فاعبدونِ

الف) وسعت دهنده، پس بندگی کنید

ب) گسترده، پس بندگی کنید مرا

۵. أكون، امرتُ

الف) باشم، فرمان دادم ب) باشم، مأمور شدم

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. وَ مَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ

الف) نیست پروردگار تو بی خبر ب) نیست خداوند بی خبر

۲. أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا

الف) پاداش هر کسی که بهتر عمل کرد

ص: ۶۵

ب) پاداش کسی که نیکو داشت عمل را

۳. أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ

الف) قطعاً عبادت نکنند شیطان را ب) این که عبادت نکنید شیطان را

۴. أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ

الف) این که بندگی نکنید مگر او را

ب) این که بندگی نکنید مگر مرا

۵. بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا

الف) برانگیزیم در هر امتی پیامبری را

ب) فرستادیم برای همه امت ها پیامبری را

۶. وَ اتَّقُوهُ وَ أَطِيعُونَ

الف) و تقوا پیشه گیرید و اطاعت کنید

ب) و تقوای او را پیشه گیرید و اطاعت کنید مرا

۷. فَإِيَّايَ فَاعْبُدُونِ

الف) پس او را بندگی کنید ب) پس فقط مرا بندگی کنید

۸. وَ أَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي

الف) و به پا بدارید نماز را برای یاد من

ب) و به پا بدار نماز را برای یاد من

۹. وَ اصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ

الف) و استقامت بورز برای بندگی اش

ب) و صبر پیشه گیر در بندگی خدا

۱۰. خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ فَاعْبُدُوهُ

الف) آفریننده همه چیز است پس بندگی کنید او را

ص: ۶۶

ب) خالق هر چیزی است پس بندگی کن او را

۳. متن درس را ترجمه و زیرنویسی نمایید.

۴. با استفاده از آیات متن درس به پرسش های زیر پاسخ دهید:

الف) هدف از خلقت در آفرینش انسان چیست؟

ب) این بندگی آیا عارفانه است یا جاهلانه؟

ج) توصیه به احسان به والدین بعد از بندگی خداوند از چه حکایت می کند؟

د) کدام آیه قرآن ما در صورت ضرورت به هجرت دعوت می کند؟

ه) کدام آیه از رهبری سیاسی انبیاء حکایت می کند؟

ص: ۶۷

١. اِنِّى اَنَا اللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنَا فَاعْبُدْنِىْ وَ اَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِى . (١)
٢. اِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهٰى عَنِ الْفَحْشَاۗءِ وَ الْمُنْكَرِ وَ لَذِكْرِ اللّٰهِ اَكْبَرُ وَ اللّٰهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُوْنَ . (٢)
٣. وَ اَقِيْمُوا الصَّلَاةَ وَ آتُوا الزَّكَاةَ وَ ارْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِيْنَ . (٣)
٤. يَا اَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا اسْتَعِيْنُوْا بِالصَّبْرِ وَ الصَّلَاةِ اِنَّ اللّٰهَ مَعَ الصّٰبِرِيْنَ . (٤)
٥. يَا اَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا اِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا اِلَىٰ ذِكْرِ اللّٰهِ . (٥)
٦. قَدْ اَفْلَحَ الْمُؤْمِنُوْنَ الَّذِيْنَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُوْنَ وَ الَّذِيْنَ هُمْ عَلَى صَلٰوةِهِمْ يُحَافِظُوْنَ . (٦)
٧. يَا اَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُوْنَ . (٧)

ص: ٤٨

١- (١) . طه: آيه ١٤ .

٢- (٢) . عنكبوت: آيه ٤٥ .

٣- (٣) . بقره: آيه ٤٣ .

٤- (٤) . بقره: آيه ١٥٣ .

٥- (٥) . جمعه: آيه ٩ .

٦- (٦) . مؤمنون: آيه ٩ .

٧- (٧) . بقره: آيه ١٨٣ .

۸. إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَانِتِينَ وَالْقَانِتَاتِ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَاشِعِينَ وَالْخَاشِعَاتِ وَالْمُتَصِدِّقِينَ وَالْمُتَصِدِّقَاتِ وَالصَّائِمِينَ وَالصَّائِمَاتِ وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا. (۱)

تمرین

هفت آیه اول متن درس را مرور کنید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
باز می‌دارد	تَنْهَى	۱	یاد	ذِكْرٌ	۱
رکوع کنید	ارْكَعُوا	۲	عمل زشت	فَحْشَاءٌ	۲
رکوع کنندگان	رَاكِعِينَ	۳	عمل بد	مُنْكَرٌ	۳
صبر کنندگان	صَابِرِينَ	۴	بزرگ‌تر	أَكْبَرُ	۴
ندا داده شده - اذان گفته شد	نُودِيَ	۵	به پا دارید - انجام دهید	أَقِيمُوا	۵
سعی کنید - بشتابید	اسْعَوْا	۶	بدهید - پردازید	أَتُوا	۶
رستگار گشت - رستگار می‌گردد (می‌گردند)	أَفْلَحَ	۷	کمک بگیرید	اسْتَعِينُوا	۷
محافظت و مراقبت می‌کنند	يُحَافِظُونَ	۸	در روز جمعه	مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ	۸

ص: ۶۹

نوشته شد - واجب شد	كُتِبَ	۹	خدا ترسان	خَاشِعُونَ - خَاشِعِينَ	۹
روزه	صِيَام	۱۰	جمع صلوة: نمازها	صَلَوَات	۱۰
همچنان که	كَمَا	۱۱	تقوا پیشه کنید	تَتَّقُونَ	۱۱
			به امید این که	لَعَلَّ	۱۲

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. صابرين، راكعين، خاشعين:

الف) صبر کنندگان، رکوع کنندگان، خدا ترسان

ب) صبر کننده، رکوع کننده، خدا ترس

۲. صيام، کُتِبَ، کَمَا

الف) روزه، واجب شد، همچنان که ب) روزه، نوشت، آن دو

۳. ارکعوا، اسعوا

الف) رکوع کردند، سعی کردند ب) رکوع کنید، بشتابید

۴. تَنْهَى، أَفْلَحَ

الف) بازداشت، رستگار شد ب) باز می دارد، رستگار شد

۵. نُودَى، يُحَافِظُونَ

الف) اذان گفته شد، مراقبت می کنند ب) ندا داد، حفظ کردند

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي

الف) به پا بدار نماز را برای یاد من ب) به پاداشت نماز را برای یاد من

ص: ۷۰

۲. وَ لَذِكْرِ اللَّهِ أَكْبَرُ

الف) یاد خدا بزرگ است ب) قطعاً یاد خدا بزرگ تر است

۳. وَ اذْكُمُو مَعَ الرَّاٰكِعِيْنَ

الف) رکوع کردند با رکوع کنندگان

ب) رکوع کنید با رکوع کنندگان

۴. اِنَّ اللّٰهَ مَعَ الصّٰبِرِيْنَ

الف) قطعاً خدا با صبرکنندگان ب) این که خدا با صبر کنندگان است

۵. فَاسْعَوْا اِلٰى ذِكْرِ اللّٰهِ

الف) پس بشتابید به سوی یاد خدا (نماز)

ب) بشتابید برای انجام نماز

۶. قَدْ اَفْلَحَ الْمُؤْمِنُوْنَ

الف) رستگار گشت افراد با ایمان

ب) قطعاً رستگار گشتند افراد با ایمان

۷. لَعَلَّكُمْ تَتَّقُوْنَ

الف) به امید این که تقوا پیشه کنید ب) به امید این که تقوا پیشه کنید

۸. وَ الصّٰبِرِيْنَ وَ الصّٰبِرٰتِ

الف) مردان و زنان تسلیم شونده

ب) مردان صبر کننده و زنان صبر کننده

۹. وَ الصّٰئِمِيْنَ وَ الصّٰئِمٰتِ

الف) مردان روزه دار و زنان روزه دار

ب) مردان و زنان روزه خوار

ص: ۷۱

۱۰. وَالْخَاشِعِينَ وَالْخَاشِعَاتِ

الف) مردان و زنان متواضع

ب) مردان خدا ترس و زنان خدا ترس

۳. آیات متن درس را کلمه به کلمه ترجمه نمایید.

۴. مراتب ایمان عبارت است از: اسلام اولیه، ایمان تعهد آور، تقوای الهی و یقین. حال با توجه به ابتدای آیه ۳۵ سوره احزاب، معنای قانت مترادف با کدام صفت مؤمنان است؟

ص: ۷۲

١. وَ اعْلَمُوا أَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُ وَ لِلرَّسُولِ وَ لِذِي الْقُرْبَىٰ ... (١)
٢. وَ الْمُؤْمِنُونَ وَ الْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَ يَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ يُتِمُّونَ الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ يُطِيعُونَ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ... (٢)
٣. وَ أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَ آتُوا الزَّكَاةَ وَ مَا تَقَدَّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ . (٣)
٤. فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَ آتُوا الزَّكَاةَ وَ اعْتَصِمُوا بِاللَّهِ هُوَ مَوْلَاكُمْ فَنِعْمَ الْمَوْلَىٰ وَ نِعْمَ النَّصِيرُ . (٤)
٥. رِجَالٌ لَا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَ لَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَ إِقَامِ الصَّلَاةِ وَ إِيْتَاءِ الزَّكَاةِ . (٥)
٦. وَ أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَ آتُوا الزَّكَاةَ وَ أَقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا وَ مَا تَقَدَّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ وَأَعْظَمُ أَجْرًا وَ اسْتَغْفِرُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ . (٦)

ص: ٧٣

- ١- (١) . انفال: آيه ٤١.
- ٢- (٢) . توبه: آيه ٧١.
- ٣- (٣) . بقره: آيه ١١٠.
- ٤- (٤) . حج: آيه ٧٨.
- ٥- (٥) . نور: آيه ٣٧.
- ٦- (٦) . مزمل: آيه ٢٠.

۷. بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ * طس تِلْكَ آيَاتُ الْقُرْآنِ وَكِتَابٍ مُبِينٍ * هُدًى وَبُشْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ * الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ هُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ . (۱)

۸. بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الم تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ هُدًى وَرَحْمَةً لِلْمُحْسِنِينَ الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ هُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ . (۲)

تمرین

آیات درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
به غنیمت گرفتید	غَنِمْتُمْ	۱	بدانید	أَعْمَلُوا	۱
پنج‌یک (یک پنجم)	خُمْسٌ	۲	امر می‌کنند	يَأْمُرُونَ	۲
خویشاوند (اهل بیت رسول) - نزدیکان	ذِي الْقُرْبَى	۳	نهی می‌کنند - باز می‌دارند	يَنْهَوْنَ	۳
پیش فرستید (تقدّمون)	تَقَدَّمُوا	۴	خوب	مَعْرُوفٌ	۴
می‌یابید (تجدون)	تَجِدُوا	۵	بد	مُنْكَرٌ	۵
چنگ بزنید - بگرید	اِعْتَصِمُوا	۶	به پا می‌دارند	يَقِيمُونَ	۶
چه خوب است	نَعَمْ	۷	می‌پردازند - می‌دهند	يُؤْتُونَ	۷
مشغول نمی‌کند - سرگرم نمی‌کند	لَا تُلْهِيهِمْ	۸	به پا بدارید	أَقِيمُوا	۸

ص: ۷۴

۱- (۱). نمل: آیه ۱-۳.

۲- (۲). لقمان: آیه ۱-۴.

قرض بدهید - وام بدهید	أَقْرَضُوا	۹	بپردازید - بدهید	أَتُوا	۹
وامی نیکو	قَرْضًا حَسَنًا	۱۰	خرید و فروش - معامله	بِيعَ	۱۰
			به پا داشتن	إِقَامَ	۱۱
			پرداختن	أَيَّاءَ	۱۲

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. خُمْس، تَجَدُّوا، قرض

الف) پنج یک، می یابید، وام ب) پنج برابر، یافتید، وام

۲. اعتصموا، اقْرَضُوا

الف) چنگ بزنید، وام دهید ب) گرویدند، وام دادند

۳. تَقَدَّمُوا، غَنِمْتُمْ

الف) پیش فرستند، به غنیمت گرفتند

ب) پیش فرستید، به غنیمت گرفتید

۴. ذی القربی، لا تُلهی

الف) نزدیکان، سرگرم نمی کند ب) خویشاوند، نمی رسد

۵. نِعَمَ، بِيعَ، مُنْكَرَ

الف) چه خوب است، معامله، بد ب) نعمت، خرید، بدی

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. فَإِنَّ لِلَّهِ حُصْمَهُ

الف) پس این که برای خداست یک پنجم آن

ب) پس قطعاً برای خداست پنج برابر آن

ص: ۷۵

۲. بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ

الف) برخی دوست دار برخی دیگر هستند

ب) برخی از آنها دوستانداران برخی دیگر هستند

۳. وَ يُطِيعُونَ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ

الف) و اطاعت می کنند خدا و رسولش را

ب) و اطاعت می کنند خدا و رسول را

۴. وَ مَا تَقَدَّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ

الف) و آن چه پیش فرستید برای خودتان

ب) و آن چه پیش فرستادید برای خود

۵. فَنِعْمَ الْمَوْلَى وَ نِعْمَ النَّصِيرُ

الف) پس نعمت سرپرستی و نعمت یاری است

ب) پس چه خوب سرپرستی و چه خوب یآوری است

۶. رِجَالٌ لَا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ

الف) مردی که مشغول نمی کند او را تجارت

ب) مردانی که سرگرم نمی کند آنها را تجارت

۷. وَ أَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا

الف) و قرض (وام) بدهید به خدا قرض (وام) خوبی

ب) و وام دادند به خدا وام خوبی

۸. هُدًى وَ بُشْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ

الف) هدایت و بشارت است برای افراد با ایمان

ب) هدایت کرد و بشارت داد مؤمنان را

ص: ۷۶

۹. وَ هُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ

الف) و آنها آخرتشان را باور داشتند

ب) و آنها نسبت به آخرت باور دارند

۱۰. تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ

الف) این آیات قرآن حکمت آمیز است

ب) این نشانه هایی از کتاب کاردان است

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه نمایید.

۴. آیا می دانید میزان زکات مال چه قدر است و از چه چیزهایی باید زکات داد؟

۵. گفته می شود قیامت تجسم اعمال ماست، یعنی اعمال و اعتقادات ما به صورت بهشت و یا جهنم ظهور می کند، حال می

توانید بگویید کدام آیه از آیات متن درس به این امر صراحت دارد؟

ص: ۷۷

١. وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ . (١)
٢. وَ أَذَانُ مِنَ اللَّهِ وَ رَسُولِهِ إِلَى النَّاسِ يَوْمَ الْحَجِّ الْأَكْبَرِ أَنَّ اللَّهَ بَرِيءٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ . (٢)
٣. أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُدْخَلُوا الْجَنَّةَ وَ لَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَ يَعْلَمِ الصَّابِرِينَ . (٣)
٤. لَكِنَّ الرَّسُولَ وَ الَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ جَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَ أَنْفُسِهِمْ وَ أَوْلِيَّكَ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ وَ أَوْلِيَّكَ هُمْ الْمُفْلِحُونَ . (٤)
٥. إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَ رَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَزِدْوا وَ جَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَ أَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْلِيَّكَ هُمْ الصَّادِقُونَ . (٥)
٦. يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَ الْمُنَافِقِينَ وَ اغْلُظْ عَلَيْهِمْ وَ مَاوَاهُمْ جَهَنَّمَ وَ بئْسَ الْمَصِيرُ . (٦)

ص: ٧٨

- ١- (١) . آل عمران: آيه ٩٧.
- ٢- (٢) . توبه: آيه ٣.
- ٣- (٣) . آل عمران: آيه ١٤٢.
- ٤- (٤) . توبه: آيه ٨٨.
- ٥- (٥) . حجرات: آيه ١٥.
- ٦- (٦) . توبه: آيه ٧٣؛ تحريم: آيه ٩.

۷. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا هَلْ أَدُلَّكُمْ عَلَىٰ تِجَارَةٍ تُنْجِيكُمْ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ . (۱)

۸. تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ . (۲)

۹. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ . (۳)

تمرین

آیات متن درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
آیا	أَمْ	۱	قصد زیارت خانه خدا کردن	حَجَّ الْبَيْتِ	۱
توانایی یافت	إِسْتَطَاعَ	۲	روز عید قربان	يَوْمَ الْحَجِّ الْأَكْبَرِ	۲
بانگ - اعلام	أَذَانٌ	۳	قصد کردن (زیارت و طواف خانه خدا)	حَجَّ	۳
بیزاری	بَرِي	۴	رستگاران	مُفْلِحُونَ	۴
گمان کردید - پنداشتید	حَسَبْتُمْ	۵	رستگاری شوید	تُفْلِحُونَ	۵
سخت بگیر	أَغْلَظَ	۶	منحصراً، جز این نیست	إِنَّمَا	۶

ص: ۷۹

۱- (۱) . صف: آیه ۱۰.

۲- (۲) . صف: آیه ۱۱.

۳- (۳) . مائده: آیه ۳۵.

۷	تَدْخُلُوا	داخل می شوید	۷	لَمَّا يَعْلَم	هنوز معلوم نداشته
۸	مَأْوَى	جایگاه	۸	جَاهِدُوا	جهاد کردند
۹	بَيْتِ الْمَصِيرِ	چه بد جایگاهی است	۹	لَمْ يَرْتَابُوا	شک نکردند
۱۰	هَلْ أَدُلُّ	آیا راهنمایی کنم			
۱۱	تَنْجِي	نجات دهد	۱۰	صَادِقُونَ	راست گویان
۱۲	تُجَاهِدُونَ	جهاد می کنید - جهاد کنید	۱۱	كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ	می دانستید
۱۳	إِبْتَعُوا	طلب کنید - بجوید	۱۲	جَاهِدُوا	جهاد کنید

پرسش ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. بَرِيءٌ، أَذَانٌ، حَجٌّ

الف) بیزار، اعلام، قصد کردن ب) بیزاری، اذان گفتن، زیارت کردن

۲. حَسْبَتْكُمْ، تَدْخُلُوا، صَادِقُونَ

الف) گمان کردید، داخل می شوید، راست گویان

ب) گمان کردند، داخل می شوند، راست گویان

۳. جَاهِدُوا، يَجَاهِدُونَ، جَاهِدُوا

الف) جهاد کنید، جهاد می کنید، جهاد کردید

ب) جهاد کردند، جهاد می کنند، جهاد کنید

۴. اسْتَطَاعَ، لَمْ يَرْتَابُوا

الف) توانایی، شک نکنند ب) توانایی یافت، شک نکردند

۵. لَمَّا يَعْلَمُ، أُغْلِظُ

الف) هنوز ندانست، سخت بگیر ب) هنوز نمی داند، سخت تر

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. وَ لِلّٰهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ :

الف) و بر خدا برعهده مردم است قصد زیارت خانه خدا کردن

ب) و برای خداست بر مردم طواف خانه

۲. اَنَّ اللّٰهَ بَرِيءٌ مِّنَ الْمُشْرِكِيْنَ

الف) این که خدا بیزار است از مشرکان

ب) قطعاً خدا بیزار است از کافران

۳. اَمْ حَسِبْتُمْ اَنْ تَدْخُلُوْا الْجَنَّةَ

الف) آیا گمان کردند که داخل بهشت شوند

ب) آیا گمان کردید که داخل بهشت شوید

۴. وَ اُولٰٓئِكَ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ

الف) آنان برایشان خوبی هاست

ب) ایشان قطعاً دارای خیرات و خوبی ها هستند

۵. اِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِيْنَ

الف) فقط مؤمنان (حقیقی) کسانی هستند که

ب) قطعاً افراد با ایمانی که...

۶. اُولٰٓئِكَ هُمُ الصّٰدِقُونَ

الف) آنانند که راست می گویند ب) آنان خود (مؤمنان) راستینند

۷. جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَ الْمُنٰفِقِيْنَ

الف) جهاد کن با کفر پیشگان و منافقان

ب) جهاد کردند کافران با منافقان

ص: ۸۱

۸. هَلْ أَدُلَّكُمْ عَلَىٰ تِجَارَةٍ

(الف) آیا رسید به شما از تجارت (سودی)

(ب) آیا راهنمایی کنم شما را بر تجارتی که...

۹. ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ

(الف) آن بهتر است برای شما اگر می دانستید

(ب) آن کار شما بهتر است اگر عمل می کردید

۱۰. وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ

(الف) بجوئید به سوی او وسیله ای را

(ب) طلب کردند به سوی آن وسایلی را

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه نمایید.

تمرین

۱. کدام یک از آیات متن در مورد امتحان الهی است؟

۲. ایمان راستین مستلزم چهار شرط است می توانید آنها را نام ببرید؟

۳. لازمه نجات و رستن از عذاب الهی چیست؟

۴. در عبارت وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ منظور از وسیله چیست؟

۵. رمز پیروزی حزب الله لبنان در نبرد با استکبار جهانی و صهیونیسم بین المللی و اسرائیل جنایت کار در جنگ یک ماهه

۲۰۰۶ چه بود؟

ص: ۸۲

۱. الَّذِينَ آمَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاغُوتِ فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا. (۱)
۲. إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا كَأَنَّهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُوصٌ. (۲)
۳. وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ لِلَّهِ فَإِنْ ائْتَهَوْا فَلَا عُدْوَانَ إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ. (۳)
۴. قَاتِلُوا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ... (۴)
۵. فَقَاتِلُوا أئِمَّةَ الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَا أَيْمَانَ لَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَنْتَهُونَ. (۵)
۶. وَقَاتِلُوا الْمُشْرِكِينَ كَافَّةً كَمَا يُقَاتِلُونَكُمْ كَافَّةً وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ. (۶)

۱- (۱) . نساء: آیه ۷۶.

۲- (۲) . صف: آیه ۴.

۳- (۳) . بقره: آیه ۱۹۳.

۴- (۴) . توبه: آیه ۲۹.

۵- (۵) . توبه: آیه ۱۲.

۶- (۶) . توبه: آیه ۳۶.

۷. وَ قَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَ يَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ فَإِنِ انْتَهَوْا فَإِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ بَصِيرٌ . (۱)

۸. إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَ أَمْوَالَهُمْ بِأَنْ لَهُمُ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ وَ يُقْتَلُونَ وَ وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَةِ وَ الْإِنْجِيلِ وَ الْقُرْآنِ ... (۲)

تمرین

آیات متن درس را یک بار بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
مکر - حيله	كَيْدٌ	۱	کارزار کنید - بجنگید	قَاتِلُوا	۱
صف به صف - در یک ردیف	صَفًّا	۲	جنگ می‌کند - کارزار می‌کند	يُقَاتِلُونَ	۲
بنا - ساختمان	بُنِيَانٌ	۳	نباشد	لَا تَكُونُ	۳
فولادین	مَرْصُوصٌ	۴	آشوب - عدم امنیت	فِتْنَةٌ	۴
پایان دادند - دست کشیدند (از فتنه)	انْتَهَوْا	۵	پایان دادند - دست کشیدند	انْتَهَوْا	۵
دشمنی	عَدُوَانٌ	۶	حرام نمی‌کند - حرام نمی‌شناسند	لَا يُحْرِمُونَ	۶
حرام کرد	حَرَّمَ	۷	متدین نیستند - دین‌دار نیستند	لَا يَدِينُونَ	۷

ص: ۸۴

۱- (۱) . انفال: آیه ۳۹.

۲- (۲) . توبه: آیه ۱۱۱.

پیمان - تعهد	أَيْمَان	۸	داده شدند	أَوْتُوا	۸
دست بردارید - پایان دهند	يَنْتَهُونَ	۹	پیشوایان	أَيْمَةَ	۹
می کشند	يَقْتُلُونَ	۱۰	همگی را	كَافَّةً	۱۰
کشته می شوند	يُقْتَلُونَ	۱۱	می خرد	إِشْتَرَى	۱۱

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. بنیان، ایمان، صفًا

الف) بنا، پیمان، صف به صف ب) ساختن، سوگند، هموار

۲. مرصوص، يُقاتلون

الف) پولادین، می جنگند ب) می کشند

۳. يُقْتَلُونَ، يَقْتُلُونَ

الف) می کشند، کشته می شوند ب) کشته می شوند، می کشند

۴. انتهوا، يَنْتَهُونَ

الف) پایان دادند، پایان دهند ب) پایان دهید، پایان دادند

۵. لَا يَحْرَمُونَ، لا يدينون

الف) حرام نمی دانند، دین دار نمی شوند

ب) حرام نکردند، دین دار نشدند

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاعُونَ

الف) کارزار می کنند در راه طغیانگران

ب) می کشند در راه خدا طغیانگران را

ص: ۸۵

۲. كَانَهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُوصٌ

الف) مثل این که آنها بنایی پولادینند

ب) زیرا آنان ساختاری آهنین دارند

۳. حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةً

الف) تا نباشی تو در آشوب ب) تا نباشد آشوبی

۴. وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ

الف) حرام نمی شمارند آن چه را که حرام داشته خدا

ب) حرام نمی دانید آن چه را خدا حرام دانسته

۵. وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ

الف) متدین نیستند به آیین درست ب) وام نمی گیرند برای دین خدا

۶. فَقَاتِلُوا أُمَّةَ الْكُفْرِ

الف) پس کشتند پیشوایان کفر را

ب) پس کارزار کنید با پیشوایان کفر

۷. كَمَا يُقَاتِلُونَكُمْ كَافَّةً

الف) همچنان که می جنگند با شما همگی

ب) همچنان که می کشند شما همگی را

۸. وَيَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ

الف) و باشد دین تمامیش برای خدا

ب) و می باشد دین همه مردم برای خدا

۹. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّا جَاءْنَا بِالْحَقِّ

الف) با قطعیت آنها در بهشتند ب) به این که برای آنها بهشت باشد

ص: ۸۶

۱۰. وَعَدًا عَلَيْهِ حَقًّا

الف) وعده ای است بر عهده او به درستی

ب) وعده حقی است بر عهده خدا

۳. آیات متن درس را با دقت کلمه به کلمه ترجمه کنید.

۴. با توجه به این که در طول تاریخ جهاد و قتال بین حق و باطل بوده است، «قتال فی سبیل الله» و قتال فی سبیل الطاغوت یعنی چه؟

ص: ۸۷

١. وَ مَنْ يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي الْأَرْضِ مُرَافِعًا كَثِيرًا وَسَعَةً وَمَنْ يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ مُهَاجِرًا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ يُدْرِكْهُ الْمَوْتُ فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ . (١)

٢. إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللَّهِ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ . (٢)

٣. إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ آوَوْا وَنَصَرُوا أُولَئِكَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يُهَاجِرُوا مَا لَكُمْ مِنْ وَلَايَتِهِمْ مِنْ شَيْءٍ حَتَّى يُهَاجِرُوا... (٣)

٤. وَالَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ آوَوْا وَنَصَرُوا أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ . (٤)

١- (١) . نساء: آیه ١٠٠ .

٢- (٢) . بقره: آیه ٢١٨ .

٣- (٣) . انفال: آیه ٧٢ .

٤- (٤) . انفال: آیه ٧٤ .

۵. الَّذِينَ آمَنُوا وَ هَاجَرُوا وَ جَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَ أَنْفُسِهِمْ أَكْبَرُ دَرَجَةً عِنْدَ اللَّهِ وَ أُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ . (۱)

تمرین

آیات درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلماتی که قبلاً معنای آنها را فرا گرفتید خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
هجرت نکردند	لَمْ يُهَاجِرُوا	۱	مهاجرت کند	يُهَاجِرُ	۱
می‌یابد	يَجِدُ	۲	خارج می‌شود	يَخْرُجُ	۲
مکان امن - سرپناه - جایگاه	مُرَافِقٍ	۳	خانه	بَيْتٍ	۳
با وسعت - فراخ	سَعَةً	۴	جهاد کردند	جَاهَدُوا	۴
هجرت کننده	مُهَاجِرٍ	۵	آمرزنده	عَمُورٍ	۵
دریابد	يُدْرِكُ	۶	بزرگ‌ترین	أَعْظَمُ	۶
رستگاران	فَائِزُونَ	۷	واقع شد - فرار گرفت - قرار می‌گیرد	وَقَعَ	۷
مأوی دادند - جا دادند - پناه دادند	أَوْوَا	۸	امیدوارند - امید می‌برند	يَرْجُونَ	۸
روزی ارزشمند	رِزْقٍ كَرِيمٍ	۹	یاری کردند	نَصَرُوا	۹

ص: ۸۹

۱- (۱). توبه: آیه ۲۰.

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. مُهَاجِر، سَعَه، رِزْقِ كَرِيم

الف) هجرت کننده، وسعت، روزی ارزشمند

ب) هجرت کننده، کوشش، روزی بزرگوارانه

۲. مُرَاعِم، يَجِد، وَقَعَ

الف) جایگاه، می یابد، قرار گرفت

ب) سرپناه، یافت، واقع شد

۳. مُهَاجِر، يُدْرِك

الف) هجرت کند، دریافت ب) مهاجرت کند، دریابد

۴. يَرْجُو، اَوْوَا

الف) امیدوارید، پناه داد ب) امیدوارند، پناه دادند

۵. نَصْرُوا، فَائِزُونَ

الف) یاری شدند، رستگار شدن

ب) یاری کردند، رستگاران

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. رَاعِمًا كَثِيرًا وَ سَعَةً

الف) جایگاه بسیار وسیعی ب) پناهگاه بزرگ و وسیع

۲. فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ

الف) پس قطعاً قرار می گیرد پاداشش بر خدا

ب) قطعاً پاداشی بر عهده خدا دارد

ص: ۹۰

۳. وَ جَاهِدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ

الف) و جهاد کنید در راه خدا ب) و جهاد کردند در راه خدا

۴. أُولَئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللَّهِ

الف) آنان امیدوار شدند به رحمت خدا

ب) آنان امیدوارند به رحمت الهی

۵. وَالَّذِينَ آوَوْا وَ نَصَرُوا

الف) کسانی که پناه دادند و یاری کردند

ب) کسانی که پناهنده شدند و یاری گردیدند

۶. مَا لَكُمْ مِنْ وَلَايَتِهِمْ مِنْ شَيْءٍ

الف) نیست برای شما هیچ دوستی و تعهدی نسبت به آنها چیزی

ب) آن چه برای شما دوستی آنها را فراهم می کند

۷. وَالَّذِينَ آمَنُوا وَ هَاجَرُوا

الف) و کسانی که ایمان آورده هجرت کنند

ب) و کسانی که ایمان آوردند و هجرت کردند

۸. أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا

الف) آنان خود مؤمنان حقیقی هستند

ب) آنان خود ایمان می آورند به حقیقت

۹. وَ جَاهِدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ

الف) و جهاد کنند در راه خدا با مالشان

ب) و جهاد کردند در راه خدا با ثروت هایشان

۱۰. وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ

الف) آنان خودشان رستگارانند ب) آنان قطعاً رستگارانند

ص: ۹۱

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

۴. آیا ممکن است هجرت معنوی باشد؟ فرضاً از وضع نامطلوب حالش به وضع بهتر بعدی؟ چگونه؟

۵. آیا چنین مهاجری را که در راه خدا مرگش فرا می رسد می توان شهید خواند؟

۶. در صدر اسلام کدام مهاجرت را این گونه برای مسلمانان می شناسید؟

۷. از مهاجرین و انصار در صدر اسلام، قرآن کدام را مؤمنین حقیقی می خواند؟

۸. شرط برخورداری از مراتب عالی و مقام قرب در نزد خدا چیست؟

ص: ۹۲

١. وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتٌ بَلْ أَحْيَاءٌ وَلَكِنْ لَا تَشْعُرُونَ . (١)

٢. وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ . (٢)

٣. بَبَعْضِ وَ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَلَنْ يُضِلَّ أَعْمَالَهُمْ . (٣)

٤. وَ الَّذِينَ هَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ قُتِلُوا أَوْ مَاتُوا لَيَرْزُقَنَّهُمُ اللَّهُ رِزْقًا حَسَنًا وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ . (٤)

٥. وَ لئن قُتِلْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ مُتُّمْ لَمَغْفِرَةٌ مِنَ اللَّهِ وَ رَحْمَةٌ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ . (٥)

٦. وَ لئن مُتُّمْ أَوْ قُتِلْتُمْ لَإِلَى اللَّهِ تُحْشَرُونَ . (٦)

٧. إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنْ لَهُمُ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ

ص: ٩٣

١- (١) . بقره: آيه ١٥٤.

٢- (٢) . آل عمران: آيه ١٦٩.

٣- (٣) . محمد: آيه ٤.

٤- (٤) . حج: آيه ٥٨.

٥- (٥) . آل عمران: آيه ١٥٧.

٦- (٦) . آل عمران: آيه ١٥٨.

فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ وَعِدًّا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْقُرْآنِ وَمَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ فَاسْتَبْشِرُوا بِمَا كُنْتُمْ بِاللَّهِ بِآيَاتِهِ بِهِ وَ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ . (۱)

تمرین

آیات درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلماتی که قبلاً معنای آنها را فرا گرفته اید خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	لَا تَقُولُوا	نگویید	۱	أَمْوَاتٍ	مردگان
۲	يُقْتَلُ	کشته می‌شود	۲	أَحْيَاءٍ	زندگان
۳	بَلْ	بلکه	۳	لَا تَشْعُرُونَ	نمی‌فهمید
۴	لَيَرْزُقَنَّ	حتماً روزی می‌دهد	۴	لَا تَحْسَبَنَّ	حتماً گمان نکن - مبهتار
۵	وَارْزُقِينَ	روزی دهندگان	۵	قَتَلُوا	کشته شدند
۶	لَئِنْ (لَ + اِنْ)	قطعاً اگر	۶	يُرْزَقُونَ	روزی داده می‌شوند
۷	لَنْ يُضِلَّ	هرگز تباہ نمی‌کند - ضایع نمی‌کند	۷	تُحْتَشِرُونَ	جمع گردیده می‌شوید
۸	إِشْتَرَى	می‌خرد	۸	أَوْ	یا
۹	يُقَاتِلُونَ	کارزار می‌کنند	۹	مَاتُوا	مردند
۱۰	يَقْتُلُونَ	می‌کشند	۱۰	مُتُّم	مردید
۱۱	أَوْفَى	وفادارتر	۱۱	يَجْمَعُونَ	جمع می‌کنند

ص: ۹۴

۱- (۱) . توبه: آیه ۱۱۱ .

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. أَوْ، أموات، أحياء

الف) یا، مرده، زنده ب) یا، مردگان، زندگان

۲. قُتِلُوا، ماتوا، يِرزَقون

الف) کشته شدند، مردند، روزی داده می شوند

ب) کارزار کردند، مردند، روزی می دهند

۳. قُتِلْتُمْ، مُتَّم، لا تشعرون

الف) کشته شدید، مردید، نمی فهمید

ب) کشتید، مردید، نمی فهمند

۴. لا تحسبنَّ، مَنْ يُضِلُّ

الف) گمان مبر، هرگز تباه نمی کند

ب) گمان نبرند، هرگز همراه نمی شود

۵. يَجْمعون، استبشروا

الف) جمع می شوند، بشارت دهید ب) جمع می کنند، شاد باشید

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. وَ لا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ

الف) نگویید برای کسی که کشته می شود

ب) نگویید به کسی که کشته شده

۲. بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ

الف) بلکه زندگانی هستند نزد پروردگارشان

ب) بلکه زنده اند نزد خدایشان

ص: ۹۵

۳. فَلَنْ يُضِلَّ أَعْمَالَهُمْ

الف) هرگز گمراه نمی شود کارهایشان

ب) پس هرگز تباه نمی کند اعمالشان را

۴. ثُمَّ قُتِلُوا أَوْ مَاتُوا

الف) سپس کشته شدید یا مریدید ب) سپس کشته شدند یا مردند

۵. لَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ

الف) قطعاً او بهترین روزی دهندگان است

ب) قطعاً او بهتر روزی می دهد

۶. خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ

الف) بهتر است از آن چه جمع می کنند

ب) بهتر است از آن چه جمع کردند

۷. وَ لَئِنْ مُتُّمْ أَوْ قُتِلْتُمْ

الف) و قطعاً شما مریدید یا کشته شدید

ب) قطعاً اگر مریدید یا کشته شدید

۸. إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى

الف) قطعاً خداوند می خرد ب) قطعاً خداوند خرید (می خرد)

۹. وَعَدَا عَلَيْهِ حَقًّا

الف) وعده درستی است بر عهده او

ب) وعده کرد بر او حقیقت را

۱۰. يَبِيعُكُمُ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ

الف) به معامله ای که انجام دادید

ب) به معامله شما که معامله کردید آن را

ص: ۹۶

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

۴. بهترین عمل مؤثر در پیروزی مؤمن در نبرد با کافر چیست؟

۵. ایمان به شهادت و وعده های الهی چه نقشی در پیروزی جبهه حق دارد؟

۶. عامل تسکین بخش بازماندگان شهدا چیست؟

۷. پربارترین و مفیدترین معامله در حیات انسان چیست؟

ص: ۹۷

۱. وَ لَتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ . (۱)
۲. كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَ لَوْ آمَنَ أَهْلُ الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ مِنْهُمْ الْمُؤْمِنُونَ وَأَكْثَرُهُمُ الْفَاسِقُونَ . (۲)
۳. الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ نَسُوا اللَّهَ فَنَسِيَهُمْ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ . (۳)
۴. وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ يُطِيعُونَ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ... (۴)
۵. الَّذِينَ إِنْ مَكَانَهُمْ فِي الْأَرْضِ أَحَقُّوا الصَّلَاةَ وَ آتَوْا الزَّكَاةَ وَ أَمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَ نَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ وَ لِلَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ . (۵)

ص: ۹۸

- ۱- (۱) . آل عمران: آیه ۱۰۴.
- ۲- (۲) . آل عمران: آیه ۱۱۰.
- ۳- (۳) . توبه: آیه ۶۷.
- ۴- (۴) . توبه: آیه ۷۱.
- ۵- (۵) . حج: آیه ۴۱.

۶. أَ تَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَ تَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ وَ أَنْتُمْ تَثَلَوْنَ الْكِتَابَ أَ فَلَآ تَعْقِلُونَ . (۱)

تمرین

یک مرتبه متن درس را بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
باید باشد	وَلْتَكُنْ	۱	گروهی	أُمَّةٌ	۱
خارج گردید - پدیدار گشت	أُخْرِجَتْ	۲	می خوانند	يَدْعُونَ	۲
می بندند	يَقْبِضُونَ	۳	امر می کنند	يَأْمُرُونَ	۳
دستان	أَيْدِي	۴	امر می کنید	تَأْمُرُونَ	۴
فراموش کرد (خدا)	نَسِيَ	۵	خوب - پسندیده	مَعْرُوفٌ	۵
اطاعت می کند	يُطِيعُونَ	۶	ناپسند	مُنْكَرٌ	۶
تمکن دادیم - قدرت دادیم	مَكَّنَّا	۷	رستگاران	مُغْلِبُونَ	۷
امر کردند	أَمَرُوا	۸	باز می دارند - نهی می کنند	يَنْهَوْنَ	۸
نهی کردند - باز داشتند	نَهَوْا	۹	ایمان می آورید	تُؤْمِنُونَ	۹
نیکی	بِرٍّ	۱۰	قانون شکنان - نافرمانان	فَاسِقُونَ	۱۰
			به پا می دارند	يَقِيمُونَ	۱۱
			می پردازند	يُؤْتُونَ	۱۲
			دادند - پرداختند	آتَوْا	۱۳

ص: ۹۹

۱- (۱) . بقره: آیه ۴۴.

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. أیدی، بَرّ، نَهَوَا

الف) دستان، نیکی، نهی کردند

ب) دست من، نیک، منع کردند

۲. أَمَرُوا، نَسَى، تَنَهَوْنَ

الف) امر کردند، فراموش شد، نهی کردند

ب) امر کردند، فراموش کرد، نهی کردید

۳. مَكَّنَّا، وَلَتَكُنَّ، يَطِيعُونَ

الف) قدرت دادیم، باید باشد، اطاعت می کنند

ب) قدرت داد به ما، برای این که باشد، اطاعت کنند

۴. أَخْرَجْتُ، يَقْبِضُونَ

الف) خروج کرد، می گیرند ب) پدیدار گشت، می بندند

۵. مَعْرُوفٌ، مُنْكَرٌ

الف) آشنا، انکار کننده ب) پسندیده، ناپسند

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. وَ لَتُكُنَّ مِنْكُمْ أُمَّةٌ

الف) و باید باشد از میان شما گروهی که

ب) و برای این که می باشد از شما گروهی که

۲. كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ

الف) بودید بهترین گرهی که پدیدار شد

ب) شما بهترین ملتی هستید که قیام کردید

ص: ۱۰۰

۳. وَ لَوْ آمَنَ أَهْلُ الْكِتَابِ

الف) و اگر ایمان آورد اهل کتاب

ب) و اگر ایمان آورند اهل کتاب

۴. وَ يَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ

الف) و بازداشتند از خوبی ها

ب) و باز می دارند از (آنچه) پسندیده است

۵. نَسُوا اللَّهَ فَنَسِيَهُمْ

الف) فراموش کردند خدا را پس خاموش کرد (خدا) آنها را

ب) فراموش کردند خدا را در نتیجه فراموش کردند خود را

۶. بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ

الف) برخی از آنها سرپرستی می کنند برخی دیگر را

ب) برخی از آنها دوستاناران برخی دیگرند

۷. وَ يُطِيعُونَ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ

الف) اطاعت می کنند خدا و رسولش را

ب) اطاعت می کنند خدا و رسول را

۸. إِنَّ مَكْنَائِهِمْ فِي الْأَرْضِ

الف) اگر قدرت دهیم به آنها در زمین

ب) اطاعت می کنند خدا و رسول را

۹. وَ لِلَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ

الف) و برای خدا سر رشته کارهاست

ب) برای خدا سرانجام کارهاست

ص: ۱۰۱

۱۰. وَ أَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ

الف) در حالی که شما می خوانید کتاب را

ب) و شما تلاوت کنید قرآن را

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه تحت الفظی کنید.

۴. مهم ترین تفاوت اعتقادی و رفتاری بین مؤمن و منافق چیست؟

۵. در دعوت به خیر و ارزش ها سزاوارترین فرد مخاطب ما کیست؟

ص: ۱۰۲

۱. وَ أَنْفَقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ . (۱)
۲. بَلَى مَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ وَاتَّقَى فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ . (۲)
۳. وَ شَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ . (۳)
۴. وَإِنْ حَكَمْتَ فَاحْكُم بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ . (۴)
۵. فِيهِ رِجَالٌ يُحِبُّونَ أَنْ يَتَّطَّهَرُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُطَهَّرِينَ . (۵)
۶. قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ . (۶)
۷. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهَ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ... (۷)
۸. فَأَتَاهُمُ اللَّهُ تَوَابَ الدُّنْيَا وَ حَسَنَ تَوَابِ الْآخِرَةِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ . (۸)

ص: ۱۰۳

۱- (۱) . بقره: آیه ۱۹۵.

۲- (۲) . آل عمران: آیه ۷۶.

۳- (۳) . آل عمران: آیه ۱۵۹.

۴- (۴) . مائده: آیه ۴۲.

۵- (۵) . توبه: آیه ۱۰۸.

۶- (۶) . آل عمران: آیه ۳۱.

۷- (۷) . مائده: آیه ۵۴.

۸- (۸) . آل عمران: آیه ۱۴۸.

۹. إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا كَأَنَّهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُوصٌ . (۱)

۱۰. وَمِنَ النَّاسِ مَن يَتَّخِذُ مِن دُونِ اللَّهِ أَندَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ . (۲)

تمرین

متن درس را یک بار بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
نیفکنید	لَا تُلْفُوا	۱	با دست خودتان	بَايِدْكُمْ	۱
هلاکت	تَهْلِكَةُ	۲	نیکی کنید	أَحْسِنُوا	۲
تقوا پیشه کرد	إِتَّقِي	۳	بلی - آری	بَلَى	۳
مشاوره کن - مشورت کن	شَاوِرْ	۴	وفا نمود	أَوْفَى	۴
تصمیم گرفتی - اراده کردی	عَزَمْتَ	۵	توکل کنندگان	مُتَوَكِّلِينَ	۵
حکم کردی - حکم می‌کنی	حَكَمْتَ	۶	دادگران - انصاف دهندگان	مُقْسِطِينَ	۶
حکم کن - قضاوت کن	أَحْكَمْ	۷	پاکیزه کنندگان را	مُطَهَّرِينَ	۷
پیروی کنید	اتَّبِعُوا	۸	دوست می‌داشتید - دوست می‌دارید	كُنْتُمْ تُحِبُّونَ	۸

ص: ۱۰۴

۱- (۱) . صف: آیه ۴.

۲- (۲) . بقره: آیه ۱۶۵.

باز گردد - مُرتد شود	يَرْتَدَّ	۹	پاکی می ورزند (خود را پاک می دارند)	يَتَطَهَّرُوا	۹
می آورد	يَأْتِي بـ	۱۰	دوست می دارد	يُحِبُّ-يُحِبُّ	۱۰
پاکیزه شدگان - پاکیزگان	مُطَهَّرِينَ	۱۱	دوست می دارند	يُحِبُّونَ	۱۱

پرسش ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. شاور، عَزَمْتُ، احکم

الف) مشورت کن، اراده کردی، حکم کن

ب) مشورت، تصمیم، حکم کن

۲. اِتَّقِي، يَرْتَدَّ، أوفى

الف) تقوا پیشه کرد، روی بگرداند، وفا کرد

ب) با تقواتر، روی گرداند، وفادارتر

۳. يُحِبُّ، تَهْلِكُهُ، حَكَمَتْ

الف) دوست بداری، هلاک شوی، حکم کن

ب) دوست می دارد، هلاکت، حکم کردی (کنی)

۴. لَا تُلْقُوا، يُحِبُّونَ، يَتَطَهَّرُوا

الف) بیفکنید، دوست دارند، پاکی ورزند

ب) نیفکن، دوست می دارند، پاکیزه شوند

۵. متوکلین، مقسطین، مُطَهَّرِينَ

الف) توکل کنندگان، دادگران، پاکیزه شدگان

ب) توکل کنندگان، دادگران، پاکیزه کنندگان

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

ص: ۱۰۵

۱. وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ

(الف) نیفکنید (خود را) با دستان خود

(ب) نیفکنید دست خود را

۲. مَنْ أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِ وَاتَّقَىٰ

(الف) کسی که وفا کرد به عهد و تقوایش

(ب) کسی که وفا کند به پیمانش و تقوا پیشه کند

۳. فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ

(الف) پس زمانی که تصمیم گرفتی پس توکل کن بر خدا

(ب) و زمانی که خواستی پس توکل می کنی به خدا

۴. فَاحْكُم بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ

(الف) پس حکم کن بین خودتان بر عدالت

(ب) پس حکم کن بین آنها بر دادگری و انصاف

۵. يُحِبُّونَ أَنْ يَتَطَهَّرُوا

(الف) دوست دارند این که پاکیزه شوند

(ب) دوست دارند این که پاکیزه کنند

۶. قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ

(الف) بگو اگر دوست دارید خدا را

(ب) بگو اگر دوست می دارید خدا را

۷. مَنْ يَزِدْكُمْ مِنْكُمْ

(الف) هر کس مُرتد شود از شما (ب) چه کسی مُرتد شد از شما

۸. فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ

الف) پس به زودی می آورد خدا قومی را

ص: ۱۰۶

ب) زود باشد که بیایند قومی به سوی خدا

۹. وَ حُسْنِ ثَوَابِ الْآخِرَةِ

الف) بهترین ثواب آخرت ب) و ثواب خوب آخرت را

۱۰. كَانَتْهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُوصٌ

الف) مثل این که آنها بنایی فولادین اند

ب) مثل این که شما ساختمانی فولادین هستید

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه نمایید.

۴. غیر از آن چه در این آیات آمده به نظر شما خداوند کدام یک از بندگانش را بیشتر دوست می دارد؟

۵. خداوند چه کسانی را دوست نمی دارد؟

۶. با توجه به آیه ۱۹۵ بقره که پرداختن انفاق در راه خدا به مستمندان، مانع از هلاکت جامعه اسلامی می شود، به نظر شما منظور از این هلاکت چیست؟

ص: ۱۰۷

۱. إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ فَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ قُلُوبُهُمْ مُنْكَرَةٌ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ . (۱)
۲. لَا جَرَمَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَ مَا يُعْلِنُونَ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرِينَ . (۲)
۳. مَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِأَنْفُسِهِمْ يَمْهَدُونَ . (۳)
۴. لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ . (۴)
۵. قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَ الرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ . (۵)
۶. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُحَرِّمُوا طَيِّبَاتِ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ وَ لَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ . (۶)
۷. ... وَ أَحْسِنْ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ . (۷)

۱- (۱) . نحل: آیه ۲۲.

۲- (۲) . نحل: آیه ۲۳.

۳- (۳) . روم: آیه ۴۴.

۴- (۴) . روم: آیه ۴۵.

۵- (۵) . آل عمران: آیه ۳۲.

۶- (۶) . مائده: آیه ۸۷.

۷- (۷) . قصص: آیه ۷۷.

۸. يَا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ . (۱)

۹. وَجَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِثْلُهَا فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ . (۲)

۱۰. وَ أَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ . (۳)

تمرین

آیات درس را یک بار با دقت بخوانید و زیر کلماتی که معنای آنها را فرا گرفته اید و برای شما آشناست، خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	لَا يُؤْمِنُونَ	ایمان نمی‌آورند	۱	مُنْكَرٌ - مُنْكَرَةٌ	انکار کننده
۲	مُسْتَكْبِرُونَ - مُسْتَكْبِرِينَ	جمع مُسْتَكْبِرٌ: تکبرورزان	۲	يَجْرِي	پاداش می‌دهد - پاداش دهد
۳	لَا جْرَمَ	ناگزیر - بدون شک و تردید - قطعاً	۳	يُسْرُونَ	پنهان می‌کنند
۴	تَوَلَّوْا	روی گرداندند	۴	يُعلنُونَ	اشکار می‌کنند
۵	لَا يُحِبُّ	دوست ندارد	۵	تَمَهِّدُونَ	آماده می‌کنند - فراهم می‌کنند

ص: ۱۰۹

۱- (۱). اعراف: آیه ۳۱.

۲- (۲). شوری: آیه ۴۰.

۳- (۳). آل عمران: آیه ۵۷.

طلب نکن	لَا تَتَّبِعْ	۶	حرام نشمارید	لَا تُحَرِّمُوا	۶
عفو کرد - عفو کند	عَفَا	۷	حلال کرد	أَحَلَّ	۷
اصلاح کرد - اصلاح کند	أَصْلَحَ	۸	تجاوز نکنید	لَا تَعْتَدُوا	۸
به تمامی می دهد - کامل می دهد	يُوفِّي	۹	تجاوزگران	مُعْتَدِينَ	۹
جمع اجر - پاداش ها	أُجُور	۱۰	سزای بد	جَزَاءُ سَيِّئَةٍ	۱۰

پرسش ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

۱. اجور، عفا، أصلح

الف) پاداش ها، بخشید، اصلاح کرد

ب) پاداش، درگذشت، اصلاح کرد

۲. لا تَبِعْ، لاجرم، لاتعتدوا

الف) طلب نکن، بدون شك، تجاوز نکنید

ب) طلب نکرد، بی شك، تجاوز نکردند

۳. يُسْرُونَ، يُعْلِنُونَ

الف) پنهان می کنید، آشکار می کنید

ب) پنهان می کنند، آشکار می کنند

۴. مُسْتَكْبِرُونَ، يَمْهَدُونَ

الف) تکبر کنندگان، آماده می کنند ب) تکبرورزان، فراهم کردند

۵. يُوفِّي، لَا تُحَرِّمُوا

الف) کامل می دهد، حرام نشمارید ب) وفا می کند، حرام ندانند

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. قُلُوبُهُمْ مُنْكَرَةٌ

الف) قلب هایشان انکار کننده (حق) است

ب) قلب آنها منکر حقیقت است

۲. لَا جَزَمَ أَنَّ اللَّهَ

الف) بی تردید این که خداوند ب) بدون شک قطعاً خداوند

۳. فَلَا نَفْسِهِمْ يَمْهَدُونَ

الف) پس به نفع خودشان آماده می سازند

ب) برای خودشان آماده کردند

۴. لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا

الف) تا پاداش دهند کسانی که ایمان آوردند

ب) تا پاداش دهد (خدا) کسانی را که ایمان آوردند

۵. فَإِنْ تَوَلَّوْا

الف) و اگر روی بگردانید ب) پس اگر روی گردانند

۶. مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ

الف) آن چه حلال شد برای شما ب) آن چه را حلال کرد خدا برای شما

۷. مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ

الف) و مجری فساد را در زمین ب) و طلب نکنند فساد را در زمین

۸. خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ

الف) برگیرید (به همراه داشته باشید) زینت خود را نزد هر مسجدی

ب) گرفتند زینت خود را در هر مسجدی

ص: ۱۱۱

۹. وَ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِثْلُهَا

الف) پاداش بدی قطعاً بدی است ب) سزای بدی، بدی مانند آن است

۱۰. فَيُؤْتِيهِمْ أَجْرَهُمُ

الف) پس کامل می دهد به آنها پاداش هایشان را

ب) کامل دادشان پاداششان را

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

۴. علاوه بر آن چه در آیات آمده است، چند گروه دیگر از مردم را نام ببرید که قطعاً خدا آنها را دوست ندارد؟

۵. نظافت و تمیزی از شرایط شرکت یک مسلمان در محیطهای اجتماعی است. کدام آیه قرآن این ضرورت را بیان نموده است؟

۶. کدام روحیه و صفت ناپسند، موجب می شود که انسان لجوج به آخرت و در نتیجه آیین الهی ایمان نیاورد؟

ص: ۱۱۲

۱. لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ وَ مَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ . (۱)
۲. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا كَسَبْتُمْ وَمِمَّا أَخْرَجْنَا لَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ . (۲)
۳. ... وَ مَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَأَنْفُسِكُمْ وَ مَا تُنْفِقُونَ إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ وَ مَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ يُؤَفِّ إِلَيْكُمْ وَ أَنْتُمْ لَا تَظْلُمُونَ . (۳)
۴. الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِاللَّيْلِ وَ النَّهَارِ سِرًّا وَ عَلَانِيَةً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ . (۴)
۵. وَ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ الذَّهَبَ وَ الْفِضَّةَ وَ لَا يُنْفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ . (۵)
۶. آمِنُوا بِاللَّهِ وَ رَسُولِهِ وَ أَنْفِقُوا مِمَّا جَعَلَكُمْ مُسْتَخْلِفِينَ فِيهِ فَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَ أَنْفَقُوا لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ . (۶)

ص: ۱۱۳

۱- (۱) . آل عمران: آیه ۹۲.

۲- (۲) . بقره: آیه ۲۶۷.

۳- (۳) . بقره: آیه ۲۷۲.

۴- (۴) . بقره: آیه ۲۷۴.

۵- (۵) . بقره: آیه ۳۴.

۶- (۶) . حدید: آیه ۷.

۷. وَمَا لَكُمْ أَلَّا تُنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَنْ أَنْفَقَ مِنْ قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَاتَلَ أُولَئِكَ أَعْظَمُ دَرَجَةً مِنَ الَّذِينَ أَنْفَقُوا مِنْ بَعْدُ وَقَاتَلُوا وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَىٰ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ. (۱)

تمرین

یک بار متن درس را بخوانید و زیر کلماتی که معنای آنها را قبلاً فرا گرفته اید خطبکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	تُنْفِقُونَ	انفاق می‌کنید	۱	لَنْ تَنَالُوا	دست نمی‌یابند - نمی‌رسید
۲	تَنْفِقُوا	انفاق کنید	۲	بَرٍّ	نیکی - نیکوکاری
۳	إِيتَاءٍ	به دست آوردن - طلب کردن - جویا شدن	۳	كَسَبْتُمْ	کسب کردید - به دست آوردید
۴	وَجْهٍ	رضایت - خشنودی	۴	أَخْرَجْنَا	خارج کردیم
۵	خَوْفٍ	ترس	۵	بَشْرٍ	بشارت بده
۶	يَحْزَنُونَ	غمگین می‌شوند - اندوهگین می‌شوند	۶	لَا تُظْلَمُونَ	ظلم گردیده نمی‌شوید
۷	يُوفَّى	به تمامی داده می‌شود - کامل داده می‌شود	۷	يَكْفُرُونَ	اندوخته می‌کنند

ص: ۱۱۴

۱- (۱). حدید: آیه ۱۰.

طلا	ذَهَبٌ	۸	دردناک	أَلِيمٌ	۸
نقره	فِضَّةٌ	۹	ایمان آورید	ءَامِنُوا	۹
وارثان - جانشینان	مُتَّخِلِّفِينَ	۱۰	انفاق کنید	انْفِقُوا	۱۰
بزرگ‌تر	أَعْظَمُ	۱۱	آن + لاتنفقوا: این‌که انفاق نکنید	أَلَّا تَنْفِقُوا	۱۱
			انفاق کرد	انْفَقَ	۱۲
			کارزار کرد	قَاتَلَ	۱۳
			کارزار کردند	قَاتَلُوا	۱۴

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. بزرگ، ذَهَبٌ، فِضَّةٌ

الف) نیکی، نقره، طلا ب) نیکی، طلا، نقره

۲. أعظم، يُؤَفِّ، أَخْرَجْنَا

الف) بزرگ‌تر، کامل داده می‌شود، خارج کردیم

ب) بزرگ‌تر، کامل می‌دهد، خارج می‌کنیم

۳. كَسَبْتُمْ، يَكْتُمُونَ

الف) کسب کردید، اندوخته می‌کنید

ب) به دست آوردید، اندوخته می‌کنند

۴. لَا تُظْلَمُونَ، مُسْتَخْلِفِينَ

الف) ظلم گردیده نمی‌شوید، جانشینان

ب) ظلم نمی‌شوند، وارثان

۵. لَنْ تَنَالُوا، ابْتِغَاءً

الف) هرگز نمی رسند، طلب کردن

ب) هرگز نمی رسید، به دست آوردن

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ

الف) انفاق کنند از آن چه دوست می دارند

ب) انفاق کنید از آن چه دوست می دارید

۲. أَنْفَقُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا كَسَبْتُمْ

الف) انفاق کنید از پاکیزه های آن چه به دست آوردید

ب) انفاق کردند از پاکیزه های آن چه کسب کردند

۳. إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ

الف) مگر (در جهت) به دست آوردن رضایت خداوند

ب) مگر به دست آورید رضایت خداوند را

۴. يُؤَفِّئُكُمْ

الف) کاملاً (سودش) به سوی شما ب) کل داده می شود (پاداشش) به شما

۵. يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِاللَّيْلِ

الف) انفاق می کنند ثروت هایشان را در شب

ب) انفاق کنید اموال خود را در شب

۶. وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

الف) و نه آنها اندوهگین شدند ب) و نه آنها اندوهگین می شوند

۷. جَعَلَكُمْ مُسْتَحْلِفِينَ فِيهِ

الف) قرار داد شما را جانشینان در آن

ب) قرار می دهد شما را وارثان آن

ص: ۱۱۶

۸. وَمَا لَكُمْ أَلَّا تُنْفِقُوا

الف) و چه شده است شما را (چرا) این که انفاق نکنید

ب) چرا شما انفاق نمی کنید

۹. أُولَئِكَ أَعْظَمُ دَرَجَةً

الف) آنان را مرتبه بزرگی است ب) آنان مرتبه بزرگ تری دارند

۱۰. وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَى

الف) همه را وعده داده خداوند (وعده نیکی)

ب) و تمامی وعده خدا خوب است

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

۴. انفاق علم چگونه است؟

۵. آیا می دانید که قرض و وام دادن بخشی از ثروت به نیازمندان، مفیدتر است از انفاق همان ثروت؟ چرا؟

ص: ۱۱۷

١. إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ . (١)
٢. هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ . (٢)
٣. وَابْتِغِ فِي مَا آتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا وَأَحْسِنَ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ وَلَا تَبْغِ الْفُسَادَ فِي الْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ . (٣)
٤. إِنْ أَحْسَنْتُمْ أَحْسَنْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ وَإِنْ أَسَأْتُمْ فَلَهَا... (٤)
٥. لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَزِيَادَةٌ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَلَا ذِلَّةٌ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ . (٥)
٦. لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَلِلَّذِينَ الْأَخْرَجَهُ خَيْرٌ وَ لِنِعْمَ دَارُ الْمُتَّقِينَ . (٦)
٧. وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لِيُجْزِيَ الَّذِينَ أَسَاءُوا بِمَا عَمِلُوا وَيَجْزِيَ الَّذِينَ

ص: ١١٨

١- (١) . نحل: آيه ٩٠.

٢- (٢) . الرحمن: آيه ٦٠.

٣- (٣) . قصص: آيه ٧٧.

٤- (٤) . اسراء: آيه ٧.

٥- (٥) . يونس: آيه ٢٦.

٦- (٦) . نحل: آيه ٣٠.

أَحْسِنُوا بِالْحُسْنَى . (۱)

۸. الَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِلَّهِ وَالرَّسُولِ مِنْ بَعْدِ مَا أَصَابَهُمُ الْقَرْحُ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا مِنْهُمْ وَاتَّقُوا أَجْرٌ عَظِيمٌ . (۲)

تمرین

آیات درس را یک بار بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
طلب کن - بجوی	إِبتَغ	۱	امر می‌کند - فرمان می‌دهد	يَأْمُرُ	۱
فراموش نکن	لَا تَنْسَ	۲	عدالت - دادگری	عَدْل	۲
بهره	نَصِيب	۳	نیکی کردن	إِحْسَان	۳
نیکی کردید (کنید)	أَحْسَنْتُمْ	۴	پرداختن - بخشش	أَيْتَاء	۴
بدی کردید (کنید)	أَسَأْتُمْ	۵	خویشان	ذِي الْقُرْبَى	۵
می‌پوشاند	لَا يَرْحَقُ	۶	داد	أَقِي	۶
تیرگی - سیاهی	قَتْرَةٌ	۷	زیادی	زِيَادَةٌ	۷
خواری	ذِلَّةٌ	۸	بهتر - نیکوتر	حُسْنَى	۸
بدی کردند	أَسَاءُوا	۹	اجابت کردند - پاسخ دادند	اسْتَجَابُوا	۹

ص: ۱۱۹

۱- (۱). نجم: آیه ۳۱.

۲- (۲). آل عمران: آیه ۱۷۲.

رسید	أَصَاب	۱۰	اعمال زشت	فَحْشَاء	۱۰
جراحت - شکست	قَرَح	۱۱	بد	مُنْكَر	۱۱

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. نصیب، قَتْرَه، قرح

الف) بهره، تیرگی، شکست ب) گماشتن، سیاهی، جراحت

۲. ذَلَه، أَصَاب، لَا تَنْسَ

الف) خواری، رسید، فراموش مکن ب) خواری، رسیدن، فراموش نکرد

۳. أَسَاءُوا، أَسَأْتُمْ

الف) بدی می کنند، بدی می کنید ب) بدی کردند، بدی کردید

۴. ابْتِغِ، لَا يَرْحَقُ

الف) طلب کرد، نمی پوشانی ب) طلب کن، نمی پوشاند

۵. أَحْسَنْتُمْ، أَحْسَنُوا

الف) نیکی کردید، نیکی کردند ب) نیکی کردید، نیکی کنید

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. وَ إِيْتَاءِ ذِي الْقُرْبَى

الف) بخشش به خویشان ب) یتیمان خویشاوند

۲. هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ

الف) آیا پاداش خوبی، خوبی است؟

ب) آیا پاداش خوبی جز خوبی است؟

۳. وَلَا تَنْسَ نَصِيحَتَكَ مِنَ الدُّنْيَا

ص: ۱۲۰

الف) فراموش نکن بهره خود را از دنیا

ب) و فراموش نکن بهره مندی از دنیا را

۴. وَلَا تَبْغِ الْفُسَادَ

الف) مجوی فساد را ب) طلب نمی کند فساد را

۵. وَلَا يَزُهِقُ وُجُوهُهُمْ

الف) و نمی پوشاند چهره ی آنها را ب) پس نمی پوشاند چهره اش را

۶. وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

الف) و نه آنها اندوهگین شدند ب) و نه آنها اندوهگین می شوند

۷. أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ

الف) آنان اهل بهشتند ب) آنان یاران یکدیگرند در بهشت

۸. وَ لَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ

الف) و خانه آخرت خوب است ب) و قطعاً خانه آخرت بهتر است

۹. وَ يَجْزِي الَّذِينَ أَحْسَنُوا بِالْحُسْنَى

الف) و پاداش می دهد کسانی را که نیکی کردند

ب) و پاداش کسان نیکوکار (پاداش) خوب است

۱۰. مِنْ بَعْدِ مَا أَصَابَهُمُ الْقَرْحُ

الف) بعد از آن چه رسید به آنها شکست

ب) از بعد رسیدن به آنها جراحی

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

۴. ترتیب اولویت در احسان به خلق خداوند کدام است؟

۵. وظیفه اخلاق ما در مقابل احسان دیگران چیست؟

۶. پنج مورد از بهترین نیکی به مردم را بشمارید.

ص: ۱۲۱

١. وَ أَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَ لَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ وَ أَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ . (١)
٢. إِنَّ اللَّهَ وَ لَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ وَ الَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ . (٢)
٣. وَ لَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا وَ اذْعُوهُ خَوْفًا وَ طَمَعًا إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِنَ الْمُحْسِنِينَ . (٣)
٤. وَ الَّذِي جَاءَ بِالصَّدَقِ وَ صَدَّقَ بِهِ أُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ * لَهُمْ مَا يَشَاؤُنَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذَلِكَ جِزَاءُ الْمُحْسِنِينَ . (٤)
٥. فَأَتَاهُمُ اللَّهُ ثَوَابَ الدُّنْيَا وَ حَسَنَ ثَوَابِ الْآخِرَةِ وَ اللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ . (٥)
٦. وَ أَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفِي النَّهَارِ وَ زُلْفًا مِنَ اللَّيْلِ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُدْهَبْنَ السَّيِّئَاتِ ذَلِكَ ذِكْرِي لِلذَّاكِرِينَ * وَ اصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ . (٦)

ص: ١٢٢

١- (١) . بقره: آیه ١٩٥.

٢- (٢) . نحل: آیه ١٢٨.

٣- (٣) . اعراف: آیه ٥٦.

٤- (٤) . زمر: آیه ٣٣ و ٣٤.

٥- (٥) . آل عمران: آیه ١٤٨.

٦- (٦) . هود: آیه ١١٤ و ١١٥.

۷. وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ . (۱)

۸. وَمَنْ قَبْلَهُ كِتَابُ مُوسَى إِمَامًا وَرَحْمَةً وَهَذَا كِتَابٌ مُصَدِّقٌ لِّسَانِ عَرَبِيًّا لِيُنذِرَ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَبُشْرَى لِلْمُحْسِنِينَ . (۲)

۹. إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ آخِذِينَ مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُحْسِنِينَ . (۳)

تمرین

آیات درس را یک بار بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
امیدوارانه - امید	طَمَعًا	۱	انفاق کنید	أَنْفَقُوا	۱
آمد - آورد	جَاءَ جَاءَ بـ	۲	نیفکنید	لَا تُلْقُوا	۲
تصدیق کرد	صَدَّقَ	۳	فساد نکنید	لَا تُفْسِدُوا	۳
دو طرف	طَرَفِي (طرفین)	۴	بخوانید	أَدْعُوا	۴
نزدیک‌ها - اوائل	زُلْفًا	۵	ترسان - بیم	خَوْفًا	۵
از بین می‌برند	يُذْهِبِنَ	۶	نزدیک	قَرِيبَ	۶
ضایع نمی‌کند - از بین نمی‌برد	لَا يُضِيعَ	۷	می‌خواهند	يَشَاءُونَ	۷
هدایت می‌کنیم	نُهْدِي	۸	به پادار	أَقِمَ	۸

ص: ۱۲۳

۱- (۱). عنكبوت: آیه ۶۹.

۲- (۲). احقاف: آیه ۱۲.

۳- (۳). ذاریات: آیه ۱۵ و ۱۶.

بیم می دهد	يُنذِرُ	۹	یادآوری است برای پندگیرندگان	ذکری لِلَّذَاكِرِينَ	۹
چشمه سارها	عَيُونُ	۱۰	راه‌ها	سُبُلُ	۱۰
گیرندگان	ءَاخِذِينَ	۱۱	بشارت	بُشْرَى	۱۱

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. جاء ب-، زُلْفًا، عیون

الف) آمد، اوایل، چشمه سارها ب) آورد، نزدیک‌ها، چشمه‌ها

۲. طَمَعًا، طَرْفَى، نه‌دی

الف) امید، دو طرف، هدایت می‌کنیم

ب) امیدوار، یک طرف، هدایت کردیم

۳. صَدَّقَ، يُنذِرُ

الف) تصدیق کرد، بیم می‌دهد ب) راست گفت، بیم می‌دهد

۴. يَذْهَبِينَ، آخِذِينَ

الف) از بین می‌برد، گیرنده ب) از بین می‌برند، گیرندگان

۵. لَا يُضِيعُ، سُبُلُ

الف) از بین نمی‌برد، راه‌ها ب) ضایع نمی‌کند، راه هموار

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ

الف) نیندازید (خود را) با دستان خود

ب) نیفکندند با دستانشان

ص: ۱۲۴

۲. وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ

الف) برای کسانی که تقوا پیشه کردند

ب) با کسانی که تقوا پیشه کردند

۳. وَادْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا

الف) بخوانید او را (خدا را) با بیم و امید

ب) خواندند او را با بیم و امید

۴. وَالَّذِي جَاءَ بِالصِّدْقِ وَصَدَّقَ بِهِ

الف) و کسی که آورد (سخن) راست را و تصدیق کرد آن را

ب) و کسی که آمد با صداقت تصدیق کرد آن را

۵. فَأَتَاهُمُ اللَّهُ تَوَابَ الدُّنْيَا

الف) می دهد به شما خداوند پاداش دنیا را

ب) پس داد به آنها خداوند پاداش دنیا را

۶. إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ

الف) قطعاً خوبی ها از بین می برد بدی ها

ب) قطعاً هر خوبی از بین می برد هر بدی را

۷. ذَلِكَ ذِكْرِي لِلذَّاكِرِينَ

الف) آن یادآوری برای پندگیرندگان است

ب) این یادآوری و تذکر به پندگیرنده است

۸. لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا

الف) برای هدایت آنها به راه هاست

ب) قطعاً هدايت مي كنيم آنها را به راه هايمن

ص: ۱۲۵

۹. لِيُنذِرَ الَّذِينَ ظَلَمُوا

الف) تا بیم دهد کسانی را که ستم کردند

ب) برای بیم واری کسانی که ظلم کردند

۱۰. آخِذِينَ مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ

الف) می گیرند آن چه را که آورده برای آنها خدایشان

ب) گیرندگانند آن چه را که داد به آنها پروردگارشان

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه نمایید.

۴. کدام عمل انسان موجب می شود که با دست خود، خود را به هلاکت افکند؟ چرا؟

۵. نمونه هایی از پاداش دنیایی خداوند را بشمارید؟

۶. اوقات نمازی که در آیه ۱۱۵ سوره هود آمده احتمال می دهید کدام نمازها هستند؟

ص: ۱۲۶

١. قُلْ مَا يَعْجُبُوا بِكُمْ رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ فَقَدْ كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَامًا . (١)
٢. وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ . (٢)
٣. الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبَرِ إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبِّي لَسَمِيعُ الدُّعَاءِ . (٣)
٤. قُلْ أَمَرَ رَبِّي بِالْقِسْطِ وَأَقِيمُوا وُجُوهَكُمْ عِندَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ . (٤)
٥. هُوَ الْحَيُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ . (٥)
٦. وَاصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ . (٦)
٧. وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ الضُّرُّ دَعَانَا لِجَنبِهِ أَوْ قَاعِدًا أَوْ قَائِمًا فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ ضُرَّهُ مَرَّ كَأَنْ

ص: ١٢٧

١- (١) . فرقان: آية ٧٧.

٢- (٢) . بقره: آية ١٨٦.

٣- (٣) . ابراهيم: آية ٣٩.

٤- (٤) . اعراف: آية ٢٩.

٥- (٥) . غافر: آية ٦٥.

٦- (٦) . كهف: آية ٢٨.

لَمْ يَدْعُنَا إِلَى ضُرِّ مَسَّهُ كَذَلِكَ زَيْنٌ لِلْمُسْرِفِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ . (۱)

۸. وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى فَادْعُوهُ بِهَا... (۲)

تمرین

آیات درس را یک بار بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
اعتنا نمی‌کند - توجه نمی‌کند	مَایَعِبُوا	۱	دعوت خواننده را - دعوت کننده را	دَعْوَةُ الدَّاعِ	۱
پس باید اجابت کنند	فَلْيَسْتَجِيبُوا	۲	خواند مرا - می‌خواند مرا	دَعَانِ	۲
و باید ایمان آورند	وَأَيُّمِنُوا	۳	ضرر - زیان	ضَرَر	۳
رشد یابند - رشد می‌یابند	يَرْتَدُونَ	۴	لمس کرد - رسید	مَسَّ	۴
بخشید	وَهَبْ	۵	پهلوان	جُنُب	۵
پیری	كَبِير	۶	پهلوان	جُنُوب	۶
بامدادان - صبح	عَدْوَةَ	۷	ایستاده	قَائِم	۷
شامگاهان - شام - شب	عَشِيٍّ	۸	نشسته	قَاعِد(قعود)	۸

ص: ۱۲۸

۱- (۱) . یونس: آیه ۱۲.

۲- (۲) . اعراف: آیه ۱۸۰.

گشودیم - برطرف کردیم	كشَفْنَا	۹	می خواند - نخواند	یدعوا - لم يَدْعُ	۹
(می گذرد) - گذشت - رفت	مَرَّ	۱۰	راست دارید - وادارید - متوجه کنید	أَقِيمُوا	۱۰

پرسش ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. کِبْر، عَشِيٌّ، مَرَّ

الف) پیری، عشاء (شبانگاه)، گذشت

ب) بزرگی، شبانگاه، مرور

۲. كَشَفْنَا، يَرشُدون، غَدَوه

الف) گشود برای ما، رشد یافتند، بامدادان

ب) گشودیم، رشد می یابند، بامدادان

۳. مَايَعْبُؤُ، وَهَبَ

الف) اعتنا نمی کند، بخشید ب) اعتنا نکرد، بخشش

۴. فَلَيْسَتَجِيْبَا، وَلِيُوْمِنُوا

الف) تا اجابت کنند، و تا ایمان آورند

ب) پس باید اجابت کنند، و باید ایمان آورند

۵. قَاعِد، قَائِم، جَنْب

الف) نشسته، ایستاده، پهلو ب) پیشوا، راست، کنار

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. لَوْ لَا دُعَاؤُكُمْ

الف) اگر نباشد دعای شما ب) اگر نیست دعایی برای شما

۲. وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي

الف) و هنگامی که سؤال کند از تو بندگان

ب) و زمانی که سؤال کنند از تو بندگان من

۳. لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ

الف) شاید که رشد یابند ب) به امید این که آنها رشد یابند

۴. لَسَمِيعِ الدُّعَاءِ

الف) حتماً شنوای دعاست ب) برای این که بشنود دعا را

۵. وَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ

الف) و بخوانید او را (درحالی که) خالص کنندگانی برای او دین را

ب) و خواند او را خالصانه برای او دین را

۶. هُوَ الْحَيُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

الف) او زنده است، نیست خدایی جز او

ب) او زنده می کند، نیست معبودی جز او

۷. يُرِيدُونَ وَجْهَهُ

الف) اراده کردند رضایتش را ب) می طلبند خشنودی او را

۸. وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ الضُّرُّ

الف) و زمانی که برسد به انسان ضرر و زیان

ب) هنگامی که برساند انسان ضرری را

۹. مَرَّ كَأَن لَّمْ يَدْعُنَا

الف) رفت گویا نخوانده ما را ب) می رود مثل این که نخوانده ما را

ص: ۱۳۰

۱۰. وَاللَّهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى

الف) و خدا را نام های نیکوست ب) و برای خدا بهترین نام هاست

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

۴. در آیه ۱۸۶ بقره چند نوبت ضمیر «ین» را خداوند به کار برده است؟

۵. کدام آیه صراحت دارد بر این که بنندگان باید در همه حالات و زمان ها او را بخوانند و در هیچ وضعیتی از کمک ها و هدایت ها و الطاف او بی نیاز نیستند؟

ص: ۱۳۱

١. أُتِلَ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ .
(١)
٢. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا * وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا * هُوَ الَّذِي يُصَلِّيْ عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا . (٢)
٣. فَادْكُرُونِي أذكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُونِ . (٣)
٤. وَادْكُرْ رَبَّكَ كَثِيرًا وَسَبِّحْ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَارِ . (٤)
٥. الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَى جُنُوبِهِمْ وَأَذْكُرْ رَبَّكَ كَثِيرًا وَالأَرْضِ . (٥)
٦. رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ . (٦)
٧. رِجَالٌ لَا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَن ذِكْرِ اللَّهِ وَإِقَامِ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ . (٧)

ص: ١٣٢

١- (١) . عنكبوت: آيه ٤٥.

٢- (٢) . احزاب: آيه ٤١-٤٣.

٣- (٣) . احزاب: آيه ٤٣.

٤- (٤) . بقره: آيه ١٥٢.

٥- (٥) . آل عمران: آيه ٤١.

٦- (٦) . آل عمران: آيه ١٩١.

٧- (٧) . نور: آيه ٣٧.

۸. الَّذِينَ آمَنُوا وَ تَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ . (۱)

۹. وَ مَنْ أَعْرَضَ عَنْ ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكاً وَ نَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى . (۲)

تمرین

متن درس را یک مرتبه بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
تلاوت کن - بخوان	أَتْلُ	۱	وحی شد	أَوْحَى	۱
باز می‌دارد	تَنبِيْ	۲	به پادار	أَقِم	۲
صبحگاه - صبح	بُكْرَةَ	۳	به پاداشتن	إِقَام	۳
شامگاه - شام (آخر روز)	أَصِيلاً	۴	می‌سازید - می‌کنید - انجام می‌دهید	تَصْنَعُونَ	۴
درود می‌فرستند	يُصَلِّي	۵	زشتی‌ها و بدی	فَحَشَاءَ وَالْمُنْكَرِ	۵
یاد می‌کنم	أَذْكَرُ	۶	تسبیح کنید	سَبِّحُوا	۶
عشاء - شامگاهان - شام	عَشِيْق	۷	شکرگزاری کن	أَشْكُرُ	۷
صبحگاهان - صبح	أَبْكَار	۸	نسبت به من کفر نورزید - ناسپاسی نکنید نعمت‌های مرا	لَا تُكْفِرُوا - لَا تَكْفُرُونَ	۸
آرام می‌گیرد	تَطْمَئِنُّ	۹	به باد می‌آورند	يَذْكُرُونَ	۹

ص: ۱۳۳

۱- (۱) . رعد: آیه ۲۸.

۲- (۲) . طه: آیه ۱۲۴.

۱۰	قِيَامًا	ایستاده	۱۰	أَعْرَضَ	روی گرداند - روی بگرداند
۱۱	قُعُودًا	نشسته	۱۱	مَعِيشَةً	زندگی
۱۲	عَلَى جُنُوبٍ	بر پهلوها (خوابیده)	۱۲	صَنِكَ	تنگ - فشرده - سخت
۱۳	نَحْشَرٍ	محشور می کنیم			
۱۴	أَعْمَى	کور			

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. بُكْرَه، اِبْكَار، مَعِيشَه

الف) صَبِيح، صَبِيح، زَنْدَگِی (ب) صَبِيحْگَاهَان، شَام، زَنْدَگِی

۲. عَشِيٍّ، أَصِيل، ضَنْك

الف) شَام، شَام، تَنْگ و سَخْت (ب) شَام، صَبِيح، تَنْگ و سَخْت

۳. اَتَلُّ، أَعْرَضُ، أَذْكَرُّ

الف) بَخْوَان، رَوِيْگَرْدَان، بَه يَادْ أَوْر (ب) بَخْوَان، رَوِيْ گَرْدَانْد، يَاد مِي كَنْم

۴. تَصْنَعُونَ، يُصَلِّي

الف) اَنْجَام مِي دَهْنْد، دَرُود مِي فَرَسْتَد

ب) اَنْجَام مِي دَهِيْد، دَرُود مِي فَرَسْتَد

۵. تَطْمِئِن، اَشْكُرُوا، سَبِّحُوا

الف) آْرَام مِي گِيْرْد، شَكْر گَزَارِيْد، تَسْبِيْح كَنْيْد

ب) آْرَام مِي گِيْرْد، شَكْر گَزَارْدَنْد، تَسْبِيْح كَرْدَنْد

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. أَتْلُ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ

الف) بخوان آن چه را که وحی شد به سوی تو

ب) تلاوت کن آن چه را که وحی کرد به سوی تو

۲. وَ سَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلاً

الف) تسبیح کنید خدا را شب و صبح

ب) تسبیح کنید او را صبح و شام

۳. وَ كَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيماً

الف) بودند مؤمنان مهربان

ب) و می باشد نسبت به مؤمنان مهربان

۴. وَ اشْكُرُوا لِي وَ لَا تَكْفُرُونِ

الف) شکر گزارید برای من و ناسپاسی نکنید (نعمت های) مرا

ب) شکر گزار من باشید و کفر نورزید

۵. وَ اذْكُرْ رَبَّكَ كَثِيراً

الف) و یاد کن پروردگارت را زیاد

ب) و یاد کن خدا را بسیار

۶. وَ اذْكُرْ رَبَّكَ كَثِيراً

الف) و نیندیشید در آفرینش آسمان

ب) و می اندیشند در آفرینش آسمان ها

۷. مَا خَلَقْتُ هَذَا بَاطِلاً

الف) نیافریدی این را بیهوده و بی هدف

ب) آن چه آفرید آن را بیهوده

ص: ۱۳۵

۸. لَا تُلْهِهِمْ تِجَارَةٌ

الف) باز نمی دارد آنها را از تجارت

ب) باز نمی دارد آنها را تجارت (از یاد خدا)

۹. أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ

الف) آگاه باشید به یاد خدا آرام می گیرد دل ها

ب) آگاه باشید با یاد خدا آرامش دهید به دل ها

۱۰. وَ نَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى

الف) و محشور می کنیم او را روز قیامت کور

ب) جمع می کنیم روز قیامت کوران را

۳. آیات درس را با دقت ترجمه کنید.

ص: ۱۳۶

١. وَ تُوْبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَا الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ . (١)

٢. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تُوْبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُم جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ . (٢)

٣. فَأَمَّا مَنْ تَابَ وَ آمَنَ وَ عَمِلَ صَالِحًا فَعَسَىٰ أَن يَكُونَ مِنَ الْمُفْلِحِينَ . (٣)

٤. إِلَّا مَنْ تَابَ وَ آمَنَ وَ عَمِلَ صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَ لَا يُظَلَّمُونَ شَيْئًا . (٤)

٥. وَ إِذَا جَاءَكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِنَا فَقُلْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَىٰ نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ أَنَّهُ مَن عَمِلَ مِنكُمْ سُوءًا بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابَ مِن بَعْدِهِ وَ أَصْلَحَ فَأَنَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ . (٥)

٦. إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ يَتُوبُونَ مِن قَرِيبٍ فَأُولَٰئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَ كَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا . (٦)

ص: ١٣٧

١- (١) . نور: آيه ٣١.

٢- (٢) . تحريم: آيه ٨.

٣- (٣) . قصص: آيه ٦٧.

٤- (٤) . مريم: آيه ٦٠.

٥- (٥) . انعام: آيه ٥٤.

٦- (٦) . نساء: آيه ١٧.

۷. وَ لَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ حَتَّى إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ إِنِّي تُبْتُ الْآنَ وَلَا الَّذِينَ يَمُوتُونَ وَ هُمْ كَفَّارٌ أُولَئِكَ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا . (۱)

۸. وَ هُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَ يَغْفُوا عَنِ السَّيِّئَاتِ وَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ . (۲)

۹. إِلَّا مَنْ تَابَ وَ آمَنَ وَ عَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَأُولَئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ وَ كَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا . (۳)

تمرین

متن درس را یک مرتبه بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
خالصانه و بادوام	نَصُوح	۱	توبه کنید - بازگردید	تُوبُوا	۱
ظلم گردیده نمی‌شوند	لَا يُظْلَمُونَ	۲	رستگار شوید	تُقْلِحُونَ	۲
نادانی - بی‌خردی	جَهَالَةٌ	۳	چه بسا - امید است	عَسَى	۳
توبه می‌کنند	يَتُوبُونَ	۴	بپوشاند	يُكْفِّرُ	۴
فرا رسید	حَضَرَ	۵	رستگاران	مُقْلِحُونَ، مُقْلِحِينَ	۵
توبه کردم	تُبْتُ	۶	نوشت - مقرر کرد - واجب کرد	كَتَبَ	۶

ص: ۱۳۸

۱- (۱). نساء: آیه ۱۸.

۲- (۲). شوری: آیه ۲۵.

۳- (۳). فرقان: آیه ۷۰.

هم اکنون	الآن	۷	نزدیک - زود	قَرِيب	۷
می میرند	يَمُوتُونَ	۸	نیست	لَيْسَ، لَيْسَتْ	۸
قبول می کند - می پذیرد	يَقْبَلُ	۹	مهیا کردیم - آماده ساختیم	أَعْتَدْنَا	۹
می بخشد - در می گذرد	يَعْفُو	۱۰	انجام می دهید	تَفْعَلُونَ	۱۰
تبدیل می کند	يُبَدِّلُ	۱۱	فقط - تنها - جز این نیست	أَمَّا	۱۱

پرسش ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. جهاله، نصح، الان

الف) نادان، خالصانه، یک لحظه

ب) نادانی، خالصانه و بادوام، هم اکنون

۲. حَضَرَ، تُبِتُّ، يموتون

الف) فرار رسید، توبه کردم، می میرند

ب) حاضر شد، توبه می کنم، مردند

۳. يَقْبَلُ، يَعْفُوا، يُبَدِّلُ

الف) قبول می کند، عفو می کند (در می گذرد)، تبدیل می کند

ب) قبول کرد، بخشید، تبدیل کرد

۴. لَا يُظْلَمُونَ، يتوبون

الف) ظلم نمی کنند، توبه می کنند

ب) ظلم گردیده نمی شوند، توبه می کنند

۵. اَعْتَدْنَا، يُكْفِرُ

(الف) آماده کردیم، می پوشاند ب) آماده می کنیم، کفر می ورزد

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. وَ تُوْبُوْا اِلَى اللّٰهِ جَمِيْعًا

(الف) توبه کردند به سوی خدا همگی

(ب) بازگردید به سوی خدا همگی

۲. يُكْفِرُ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ

(الف) بپوشاند از شما زشتی های شما را

(ب) کفر می ورزد نسبت به شما به سبب بدی های شما

۳. فَعَسَىٰ اَنْ يَّكُوْنَ مِنَ الْمُفْلِحِيْنَ

(الف) پس امید است این که باشد از رستگاران

(ب) به امید این که باشی از شایستگان

۴. وَ اَشْكُرُوْا لِيْ وَ لَا تَكْفُرُوْنَ

(الف) شکر گزارید برای من و ناسپاسی نکنید (نعمت های) مرا

(ب) شکر گزار من باشید و کفر نورزید

۵. كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلٰى نَفْسِهٖ الرَّحْمَةَ

(الف) و ظلم نمی کنند چیزی ب) و ظلم گردیده نمی شوند چیزی

۶. مَنْ عَمِلَ مِنْكُمْ سُوءًا

(الف) هر کس عمل کرد از شما (عمل) بدی را

(ب) کسی که عمل بدی انجام می دهد

۷. إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ

الف) فقط قبول توبه بر خدا ب) قطعاً بازگشت به سوی خدا

ص: ۱۴۰

۸. حَضَرَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ

الف) فرا رسد فردی از مرگ ب) فرا رسید یکی از آنها از مرگ

۹. وَيَغْفُوا عَنِ السَّيِّئَاتِ

الف) در می گذرد از بدی ها ب) می بخشند بدی ها را

۱۰. يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ

الف) تبدیل می کند خدا بدی را به خوبی

ب) تبدیل می کند خدا بدی ها را به خوبی ها

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

۴. با توجه به آیات ۳ (قصص)، ۴ (مریم) و ۱۰ (فرقان) لازمه پذیرش توبه از جانب خداوند و توبه مقبول، چیست؟

۲. آیا گناهی که مؤمن مرتکب می شود از روی جهالت نسبی است و یا همراه با اصرار و گستاخی است؟

۳. با توجه به این که خداوند، رحمت را بر خودش واجب نموده است آیا ناامیدی از رحمت او ولو گناه بزرگی را مرتکب شده باشیم، چه صورت دارد؟

یادآوری

در آیه سوره نساء، عبارت «فَأُولَئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ» توبه خداوند نسبت به بندگانش، به معنای قبول و پذیرش توبه بنده و یا بازگشت از خشم به رحمت است.

ص: ۱۴۱

١. قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ . (١)
٢. رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ . (٢)
٣. وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَمَن يَغْفِرِ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ وَ لَمْ يُصِرُّوا عَلَىٰ مَا فَعَلُوا وَ هُمْ يَعْلَمُونَ . (٣)
٤. إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ * آخِذِينَ مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُحْسِنِينَ * كَانُوا قَلِيلًا مِّنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ * وَ بِالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ * وَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ . (٤)
٥. إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ * وَ رَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا * فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَ اسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا . (٥)

ص: ١٤٢

١- (١) . زمر: آيه ٥٣.

٢- (٢) . آل عمران: آيه ١٩٣.

٣- (٣) . آل عمران: آيه ١٣٥.

٤- (٤) . ذاريات: آيه ١٥-١٩.

٥- (٥) . نصر: آيه ١-٣.

۶. وَ لَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ جَاؤُكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ وَ اسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّابًا رَحِيمًا . (۱)

تمرین

عبارات درس را یک بار بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
ناامید نشوید	لَا تَقْنَطُوا	۱	اسراف کردند - زیاده‌روی کردند	أَسْرَفُوا	۱
نیکوکاران - نیکان	الْبِرَّارِ	۲	می‌آمزد	يَغْفِرُ	۲
انجام دادند	فَعَلُوا	۳			
عمل زشت	فَاجِسَه	۴	شنیدیم	سَمِعْنَا	۳
اصرار نکردند	لَمْ يُصِرُّوا	۵	ندا دهنده‌ای که	مُنَادِيًا	۴
			ندا می‌دهد	يُنَادِي	
گیرندگان	الْمُخِذِينَ	۶	بیمرز	إِغْفِرُ	۵
می‌خوابند - استراحت می‌کنند	يَهْجَعُونَ	۷	گناهان	ذُنُوبٍ	۶
جمع سحر - سحرگاهان	أَسْحَارٍ	۸	بمیران	يُوفِّ	۷
دیدنی	رَأَيْتَ	۹	چشمه‌سارها	عَيْنُونَ	۸

ص: ۱۴۳

۱- (۱). نساء: آیه ۶۴.

می خواهیدند	كَانُوا يَهْجَعُونَ	۱۰	طلب آموزش می کنند	يَسْتَغْفِرُونَ	۹
طلب آموزش کن	إِسْتَغْفِر	۱۱	آمدند	جَاءُوا	۱۰

پرسش ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. ابرار، فاحشه، أسحار

الف) نیکوکاران، عمل زشت، سحر گاهان

ب) نیکان، اعمال زشت، سحر گاه

۲. رأیتَ، فَعَلُوا، افواجاً

الف) دیدی، انجام می دهند، گروه ها

ب) دیدی، انجام دادند، گروه گروه

۳. لم یصروا، استغفر

الف) اصرار نمی ورزند، طلب مغفرت کرد

ب) اصرار نورزیدند، آموزش بخواه

۴. لا تقنطوا، فَعَلُوا

الف) ناامید نگردید، انجام دادند ب) ناامید نگشتند، انجام دادند

۵. آخذین، یهجعون

الف) گیرنده، می آرمنند ب) گیرندگان، می خوابند

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ

الف) اسراف و زیاده روی کردند بر خودشان

ص: ۱۴۴

ب) زیاده روی کنید بر خودتان

۲. يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا

الف) ندا می دهد برای ایمان آوردن که ایمان آورید

ب) ندا می دهد برای ایمان که ایمان آوردند

۳. وَ تَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ

الف) و می راند ما را با نیکان ب) و بمیران ما را با نیکان

۴. فَاسْتَغْفِرُوا لِذُنُوبِهِمْ

الف) پس آمرزش بخواهید برای گناهشان

ب) پس آمرزش می طلبند برای گناهانشان

۵. وَ مَنْ يَغْفِرِ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ

الف) و چه کسی می آمرزد گناهان را جز خدا

ب) و کسی که می آمرزد گناهان را به جز خدا

۶. آخِذِينَ مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ

الف) بگیریید آن چه را داد پروردگارتان

ب) گیرند گانند آن چه را که داده به آنها پروردگارشان

۷. كَانُوا قَلِيلًا مِنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ

الف) اندکی از شب را می خوابیدند

ب) بودید اندکی از شب را که می خوابید

۸. وَ رَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ

الف) دیدی مردم را که داخل می شوند

ب) بین مردم را که داخل می شوند

ص: ۱۴۵

۹. فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ

الف) پس تسبیح کردند با ستایش برای پروردگارت

ب) پس تسبیح کن با ستایش پروردگارت

۱۰. وَ اسْتَغْفِرْ لَهُمُ الرَّسُولُ

الف) و آمرزش بخواهید برای آنها از رسول

ب) و آمرزش خواست (بخواهد) برای آنها رسول

۳. آیات درس را ترجمه نمایید.

۴. منظور از اسراف و زیاده روی و به هدر دادن عمر و استعدادها چیست؟

۵. لازمه این که انسان در زمره ابرار بمیرد چیست؟

۶. مفهوم عبارت وَ لَمْ يُصِرُّوا عَلٰی مَا فَعَلُوا وَ هُمْ يَعْلَمُونَ چیست؟

ص: ۱۴۶

١. فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلالًا طَيِّبًا وَ اشْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ إِنَّ كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ . (١)
٢. وَ لَقَدْ مَكَّنَّاكُمْ فِي الْأَرْضِ وَ جَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَايِشَ قَلِيلًا ما تَشْكُرُونَ . (٢)
٣. أَلَمْ تَرَ أَنَّ الْفُلُكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِنِعْمَتِ اللَّهِ لِيُرِيَكُمْ مِنْ آيَاتِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ . (٣)
٤. وَ لَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا أَنْ أَخْرِجْ قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَ ذَكِّرْهُمْ بِأَيَّامِ اللَّهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ . (٤)
٥. قَالَ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي لِيَتْلُوَنِي أ أَشْكُرُ أَمْ أَكْفُرُ وَ مَنْ شَكَرَ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ وَ مَنْ كَفَرَ فَإِنَّ رَبِّي غَنِيٌّ كَرِيمٌ . (٥)
٦. الَّذِي أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ إِخْلَاقَهُ وَ بَدَأَ خَلْقَ الْإِنْسَانِ مِنْ طِينٍ ... وَ جَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ

ص: ١٤٧

١- (١) . نحل: آيه ١١٤ .

٢- (٢) . اعراف: آيه ١٠ .

٣- (٣) . لقمان: آيه ٣١ .

٤- (٤) . ابراهيم: آيه ٥ .

٥- (٥) . نمل: آيه ٤٠ .

و الْأَبْصَارَ وَ الْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَا تَشْكُرُونَ . (۱)

۷. إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَ لَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ . (۲)

۸. وَ اللَّهُ أَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْئًا وَ جَعَلَ لَكُمْ السَّمْعَ وَ الْأَبْصَارَ وَ الْأَفْئِدَةَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ . (۳)

۹. وَ قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتِكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَ عَلَى وَالِدَتِي وَ أَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَ أَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ . (۴)

تمرین

آیات درس را یک بار بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
جمع معیشت: اسباب زندگی	مَعَايش	۱	بخورید	كَلُوا	۱
آیا ندیدی - آیا نمی بینی	أَلَمْ تَرَ	۲	پاکیزه	طَيِّب	۲
نشان دهد	يُرِي	۳	شکرگزار	أَشْكُرُ	۳
بسیار صبرکننده - بسیار شکیبا	صَبَّار	۴	شکرگزارید	أَشْكُرُوا	۴
بسیار شکرگزار - بسیار شکیبا	شَكُور	۵	او را	إِيَّاهُ	۵
تذکر بده - یادآورش - به یادآور	ذَكَرَ	۶	بندگی می کردید	كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ	۶

ص: ۱۴۸

۱- (۱) . سجده: آیه ۹.

۲- (۲) . یونس: آیه ۶۰.

۳- (۳) . نحل: آیه ۷۸.

۴- (۴) . نمل: آیه ۱۹.

شکر می گزارم	أَشْكُرُ	۷	اگر بندگی می کنید	إِنْ كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ	۷
ناسپاسی می کنم	أَكْفُرُ	۸	سکونت دادیم	مَكَّنَّا	۸
جمع فؤاد: قلب ها	أَفْنَدَةَ	۹	کشتی	فُلْكَ	۹
توفیق بده	أَوْزِعْ	۱۰	خارج کن	أَخْرَجْ	۱۰
بیازماید	يَبْلُوا	۱۱	جمع یوم - روزها	أَيَّامٍ	۱۱
			شکر می گزارید	تَشْكُرُونَ	۱۲
			شکر می گزارند	يَشْكُرُونَ	۱۳
			ناسپاسی کرد	كَفَّرَ	۱۴
			ناسپاسی می کند	يَكْفُرُ	۱۵

پرسش ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. شَكِرَ، يَشْكُرُ، أَشْكُرُ

الف) شکر گزارد، شکر می گذارد، شکر گزار

ب) شکر کرد، شکر می کند، شکر می کنم

۲. كَفَّرَ، يَكْفُرُ، أَكْفُرُ

الف) بسیار شکیبا، به یاد آورد، توفیق دارد

ب) بسیار شکیبا، به یاد آورد، توفیق بده

۳. صَبَّارٌ، ذَكَرَ، أَوْزِعْ

الف) بسیار شکیبا، به یاد آورد، توفیق دارد

ب) بسیار شکیبا، به یاد آورد، توفیق بده

۴. يُرَى، أَلَمْ تَرَ

الف) نشان می دهد، آیا ندیدی (نمی بینی)، قلب ها

ب) می بیند، آیا نمی بینی، قلب

۵. معایش، أشكروا، تشكرون:

الف) وسایل زندگی، شکر کنید، شکر می کنید

ب) وسیله زندگی، شکر کردند، شکر می کنید

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ

الف) اگر او را عبادت می کنید

ب) اگر بودید او را بندگی می کنید

۲. وَ لَقَدْ مَكَّنَّاكُمْ فِي الْأَرْضِ

الف) و قطعاً سکونت یافتیم با شما در زمین

ب) و قطعاً سکونت دادیم شما را در زمین

۳. لِيُرِيَكُمْ مِنْ آيَاتِهِ

الف) برای این که نشان دهد به شما آیاتش را

ب) قطعاً نشان داد به شما آیاتش را

۴. أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا

الف) فرستادیم موسی را همراه با نشانه هایمان

ب) فرستاد ما را با موسی و با آیات ما

۵. وَ ذَكَّرَهُمْ بِآيَاتِ اللَّهِ :

الف) یادآور شد آنها را به ایام الله

ب) یادآورش (یادآوری کن) آنها به روزهای خدایی

ص: ۱۵۰

۶. لِيُبْلِغُنِي أَأَشْكُرُ أَمْ أَكْفُرُ

الف) برای این که ببازماید مرا آیا شکر می کنم یا ناسپاسی می کنم

ب) تا ببازماید این که شکر می کند یا ناسپاسی می کند

۷. وَبَدَأَ خَلْقَ الْإِنْسَانِ مِنْ طِينٍ :

الف) و شروع کرد آفرینش انسان را با خاک

ب) و شروع کرد خلقت انسان را از گل

۸. إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ

الف) قطعاً خداوند دارای بخشش و لطف است بر مردم

ب) قطعاً خدا دارای برتری است بر مردم

۹. وَاللَّهُ أَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ

الف) و خدا خارج می کند شما را از دل مادران

ب) و خدا خارج کرد شما را از دل های مادرانتان

۱۰. أَوْزَعْنِي أَنْ أَشْكُرَ

الف) توفیقم بده که شکر گزارم

ب) توفیق داد مرا این که شکر کردم

۳. آیات درس را با دقت ترجمه کنید.

۴. می دانیم که شکر یک نعمت لازمه اش چهار چیز است:

- شناخت نعمت و ارزش آن؛

- شناخت مُنعم و کسی که این نعمت را به ما ارزانی داشته؛

- اعلام سپاس و تقدیر از لطف و انعام او؛

- بهره گیری کامل و شایسته از آن نعمت.

ص: ۱۵۱

آیا شما از این همه نعمت های خداوند، به چه میزان سپاس گزار بودید؟

کم متوسط

خوب زیاد

۵. از بین نعمت های: استعداد و توان تحصیلی، والدین خوب، آیین الهی و هدایت دینی، امنیت و سلامت، کدام را بیشتر و بهتر سپاس گزار بودید؟

۶. بهترین نعمت های الهی کدام است؟

ص: ۱۵۲

١. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ . (١)
٢. إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ . (٢)
٣. أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُدْخَلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَيَعْلَمِ الصَّابِرِينَ . (٣)
٤. وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِّنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ . (٤)
٥. الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ . (٥)
٦. قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ وَاصْبِرُوا إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ . (٦)
٧. كَمْ مِنْ فِتْنَةٍ قَبْلِهِ غَلَبَتْ فَتَنَهُ كَثِيرَةٌ بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ . (٧)

ص: ١٥٣

١- (١) . بقره: آيه ١٥٣.

٢- (٢) . هود: آيه ١١.

٣- (٣) . آل عمران: آيه ١٤٢.

٤- (٤) . بقره: آيه ١٥٥.

٥- (٥) . بقره: آيه ١٥٦.

٦- (٦) . اعراف: آيه ١٢٨.

٧- (٧) . بقره: آيه ٢٤٩.

۸. الصَّابِرِينَ وَ الصَّادِقِينَ وَ الْقَائِمِينَ وَ الْمُتَّقِينَ وَ الْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ . (۱)

۹. وَ الَّذِينَ صَبَرُوا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ وَ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَ أَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَ عَلَانِيَةً وَ يَدْرُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ أُولَئِكَ لَهُمْ عُقْبَى الدَّارِ . (۲)

تمرین

آیات درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
می آزمایش	نَبَلُوا	۱	کمک بگیرید	إِسْتَعِينُوا	۱
گرسنگی	جُوع	۲	صبر کردند	صَبَرُوا	۲
کاستی	نَقَص	۳	آموزش	مَغْفِرَةٌ	۳
گرفتاری	مُصِيبَةٌ	۴	آیا گمان کردید	أَمْ حَسِبْتُمْ	۴
ترس	خُوف	۵	رجوع کنندگان - بازگشت کنندگان	رَاجِعُونَ	۵
به ارث می دهد	يُورِث	۶	نداند - نشناسد	لَمَّا يَعْلَم	۶
چه بسا	كَمْ	۷	رسید	أَصَابَتْ	۷
گروه	فِئَةٍ	۸	صبر کردند	إِصْبَرُوا	۸
پیروز شد	غَلَبَتْ	۹	سرانجام کار	عَاقِبَةٌ	۹
فرمانبرداران	قَائِمِينَ	۱۰	اندرک	قَلِيلٌ، قَلِيلٌ	۱۰

ص: ۱۵۴

۱- (۱). آل عمران: آیه ۱۷.

۲- (۲). رعد: آیه ۲۲.

انفاق کنندگان	مُنْفِقِينَ	۱۱	سحرگاهان	أَسْحَار	۱۱
طلب آمرزش کنندگان	مُسْتَغْفِرِينَ	۱۲	به دست آوردن - طلب کردن	إِبْتِغَاء	۱۲
دور می کنند - دفع می کنند	يُدْرَأُونَ	۱۳	سرانجام (نیک) آن سرا	عُقَبَى الدَّارِ	۱۳

پرسش ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. جوع، نقص، فته

الف) گرسنگی، کاستی، گروه ب) گرسنه، کمی، پیروان

۲. نَبَلُوا، غَلَبَتْ؛ کم مِنْ

الف) می آزمایشیم، پیروز، چه بسا

ب) آزمایش می کنیم، پیروز شد، چه بسا

۳. راجعون، مصیبه، یورث

الف) بازگشت کنندگان، گرفتاری، به ارث می دهد

ب) رجوع کننده، گرفتاری، ارث برد

۴. كَمَّ، قَانِتِينَ

الف) چه بسا، فرمانبردار ب) چه بسا، فرمانبرداران

۵. منافقین، مستغفرین

الف) نفاق کنندگان، آمرزش خواهان

ب) انفاق کنندگان، آمرزش خواهان

۲. پاسخ صحیح را علامت بنمید:

۱. اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ

الف) کمک بگیرید به وسیله صبر و نماز

ب) کمک بگیرید از صبر و نماز

۲. لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ

الف) برای آنها آمرزش و پاداشی زیاد است

ب) برای آنها آمرزش و پاداشی بزرگ است

۳. أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُدْخَلُوا الْجَنَّةَ

الف) آیا گمان کردند که داخل بهشت می شوید

ب) آیا گمان کردید که داخل بهشت می شوید

۴. وَ لَنْبَلُونَكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ

الف) و قطعاً می آزمایش شما را به چیزی از ترس

ب) و برای این که آزمایش کنیم به چیزی از ترس

۵. إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ قَالُوا

الف) زمانی که برسد به آنها گرفتاری می گویند

ب) زمانی که رسید به آنها مصیبتی گفتند

۶. إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ

الف) این که زمین ارث کسی است که بخواهد

ب) قطعاً زمین، به ارث می دهد آن را به هر کس که بخواهد

۷. كَمْ مِنْ قَلِيلٍ

الف) چه بسا گروه اندکی

ب) کم اند آن گروه اندک

ص: ۱۵۶

۸. وَ الْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ

الف) آمرزش طلبان با شب زنده داران

ب) و آمرزش طلبان در سحرگاهان

۹. إِيْتَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ

الف) به دست آوردن رضایت پروردگارشان

ب) طلب خوشنودی خدایشان

۱۰. وَ يَذُرُونِ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ

الف) دفع کردن با خوبی بدی را

ب) دفع و دور می کند با خوبی، بدی را

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

۴. می دانیم صبر و شکیبایی در سه مورد زیر لازم است:

- صبر در مقابل ناملازمات، حوادث، پیشامدهای ناگوار و کاستی ها؛

- صبر در مقابل دعوات شیطان، مظاهر گناه و وسوسه نفس و غرایز؛

- در اطاعت از فرامین الهی و تعبد در قبال اوامر و نواهی دین.

به نظر شما از این سه مورد صبر، کدام یک سخت تر است؟

۵. برای چیرگی و پیروزی در هر سه نوع صبر و استقامت، از کدام یک از عوامل زیر بهتر است استفاده کنیم؟

الف) نماز ب) دعا

ج) روزه د) توسل به ائمه هدی و پیشوایان الهی

۱. إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ . (۱)
۲. الَّذِينَ يُتِمُّونَ الصَّلَاةَ وَ مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ . (۲)
۳. إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَ اتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ . (۳)
۴. إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَ رَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَزْتَابُوا وَ جَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ . (۴)
۵. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهَ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَ يُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٌ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَ لَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَ اللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ . (۵)

ص: ۱۵۸

۱- (۱) . انفال: آیه ۲.

۲- (۲) . انفال: آیه ۴ و ۳.

۳- (۳) . حجرات: آیه ۱۰.

۴- (۴) . حجرات: آیه ۱۵.

۵- (۵) . مائده: آیه ۵۴.

۶. وَ لِلّٰهِ الْعِزَّةُ وَ لِرَسُوْلِهِ وَ لِلْمُؤْمِنِيْنَ وَ لِكِنَّ الْمُنَافِقِيْنَ لَا يَعْلَمُوْنَ . (۱)

۷. هُوَ الَّذِي اَنْزَلَ السَّكِيْنَهَ فِي قُلُوْبِ الْمُؤْمِنِيْنَ لِيُزِدُوْا اِيْمَانًا مَّعَ اِيْمَانِهِمْ وَ لِلّٰهِ جُنُوْدُ السَّمَاوَاتِ وَ الْاَرْضِ وَ كَانَ اللّٰهُ عَلِيْمًا حَكِيْمًا .

(۲)

۸. قَدْ اَفْلَحَ الْمُؤْمِنُوْنَ * الَّذِيْنَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُوْنَ * وَ الَّذِيْنَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُوْنَ * وَ الَّذِيْنَ هُمْ لِلزَّكَاةِ فَاعِلُوْنَ * وَ الَّذِيْنَ هُمْ لِفُرُوْجِهِمْ حَافِظُوْنَ * اِلَّا عَلَى اَزْوَاجِهِمْ اَوْ مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُهُمْ فَاِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُوْمِيْنَ * فَمَنْ اَبْتَغَى وَّرَاءَ ذٰلِكَ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْعَادُوْنَ * وَ الَّذِيْنَ هُمْ لِآمَانَاتِهِمْ وَ عَهْدِهِمْ رَاعُوْنَ * وَ الَّذِيْنَ هُمْ عَلَى صَلٰوةِهِمْ يُحَافِظُوْنَ . (۳)

تمرین

آیات درس را بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
اصلاح کنید	أَصْلَحُوا	۱	یاد شود	ذُكِرَ	۱
دو برادر	أَخَوَيْ (أَخَوَيْنِ)	۲	می‌لرزد - می‌ترسد	وَجِلَّتْ	۲
آرامش - سکون	سَكِيْنَه	۳	تلاوت شود	تُلِيَتْ	۳
زیاد کنند - ببفزایند	يُزِدُوْا	۴	زیاد می‌کند	زَادَتْ	۴

ص: ۱۵۹

۱- (۱) . منافقون: آیه ۸.

۲- (۲) . فتح: آیه ۴.

۳- (۳) . مؤمنون: آیه ۱-۹.

بیهودگی	لَعُو	۵	روزی ارزشمند	رِزْقٌ كَرِيمٌ	۵
اعراض کنندگان - رویگردانان	مُعْرِضُونَ	۶	جمع أخ، برادران	إِخْوَةٌ	۶
انجام دهنده	فَاعِلُونَ	۷	مورد رحمت قرار گیرید	تُرْحَمُونَ	۷
دامن ها	فِرَاجٌ	۸	شک نکردند - متزلزل نشدند	لَمْ يَرْتَابُوا	۸
امانت ها	امَانَاتٌ	۹	مرتد شود - باز گردد	يَرْتَدُّ	۹
			می آورد	يَأْتِي بِـ	۱۰
رعایت کنندگان	رَاعُونَ	۱۰	خاشعین: فروتنان	خَاشِعُونَ - خَاشِعِينَ	۱۱
حفظ می کنند	يُحَافِظُونَ	۱۱	جمع صلوة - نمازها	صَلَوَاتٌ	۱۲

پرسش ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. سکینه، لَعُو، أَخُو

الف) آرامش، بیهودگی، برادر

ب) آرامش، بیهودگی، دوبرادر

۲. فِرَاجٌ، رَاعُونَ، امانات

الف) دامن ها، رعایت کنندگان، امانت ها

ب) آرامش، بیهودگی، دو برادر

۳. أَصْلِحُوا، يُحَافِظُونَ

الف) اصلاح کنید، حفظ می کنند

ب) اصلاح کردند، حفظ می کنند

۴. مُعْرَضُونَ، فاعلون

الف) رویگردان، انجام دهنده

ب) رویگردانان، انجام دهندگان

۵. یزدادوا، اخوه

الف) زیاد کنند، برادران

ب) رویگردانان، انجام دهندگان

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَّتْ قُلُوبُهُمْ

الف) زمانی که یاد شود خدا می ترسد دل هایشان

ب) زمانی که یاد می کنند خدا را می شود دل آنها

۲. أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا

الف) آنان آنها مؤمن حقیقی هستند

ب) آنان خود مؤمنان حقیقی هستند

۳. فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ

الف) پس اصلاح دادند بین برادرانشان

ب) پس اصلاح دهید بین دو برادرتان

۴. إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا

الف) فقط مؤمنان کسانی هستند که ایمان آوردند

ب) قطعاً مؤمنان کسی ہستند کہ ایمان می آورند

۵. فَسَوْفَ يَأْتِي اللّٰهُ بِقَوْمٍ

ص: ۱۶۱

الف) پس به زودی می آورد خدا قومی را

ب) سپس می آید خدا به سوی قومی که

۶. أَذِلَّةٌ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ

الف) رام و نرم بر مؤمنان

ب) خوار و ذلیل برای افراد باایمان

۷. وَ لَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ

الف) ولی افراد دورو نمی فهمند

ب) ولی افراد دو چهره نمی دانند

۸. لِيَزِدُوا إِيمَانًا مَعَ إِيْمَانِهِمْ

الف) قطعاً می افزایند بر ایمانشان

ب) تا بیفزایند ایمانی با ایمانشان

۹. وَ الَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ

الف) و کسانی که آنها از بیهودگی رویگردانند

ب) و کسانی که از سرگرمی رویگردانند

۱۰. وَ الَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ

الف) و کسانی که بر نمازشان مراقبند

ب) و کسانی که بر نمازهایشان محافظت می کنند

۳. آیات درس را با دقت ترجمه کنید.

۴. صفات زیر را با عبارت مربوطه در آیات درس تطبیق دهید.

۱. پاکدامنی، ۲. صداقت، ۳. مُصلِح، ۴. مجاهد، ۵. خداترس، ۶. فروتن، ۷. امانتدار، ۸. متوکل، ۹. مراقب نمازها، ۱۰. دل آرام، ۱۱.

عزیز، ۱۲. ثابت قدم و غیر متزلزل، ۱۳. بی تفاوت نسبت به ملامتگران، ۱۴. رام مؤمن و

ص: ۱۶۲

سرسخت کافر، ۱۵. متعهد، ۱۶. انفاق کننده، ۱۷. خدادوست، ۱۸. زکات پرداز، ۱۹. رویگردان از بیهودگی، ۲۰. رشدپذیر.

۲. غیر از صفات بیست گانه فوق که در متن آیات درس آمده، پنج صفت دیگر بشمارید که از صفات و ویژگی های مؤمنان است.

۳. یکی از صفات برجسته مؤمنان ادب در محضر رهبر الهی است، آیه ۳ سوره حجرات را با دقت بخوانید، آیا می توانید ترجمه کنید.

ص: ۱۶۳

۱. يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْدُمُوا بَيْنَ يَدَيْ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ . (۱)
۲. يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ أَنْ تَحْبَطَ أَعْمَالُكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ . (۲)
۳. يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَأٍ فَتَبَيَّنُوا أَنْ تُصِيبُوا قَوْمًا بِجَهَالَةٍ فَتُصْبِحُوا عَلَىٰ مَا فَعَلْتُمْ نَادِمِينَ . (۳)
۴. يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَسْخَرْ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ عَسَىٰ أَنْ يَكُونُوا خَيْرًا مِنْهُمْ وَلَا نِسَاءٌ مِنْ نِسَاءٍ عَسَىٰ أَنْ يَكُنَّ خَيْرًا مِنْهُنَّ وَلَا تَنَابَرُوا بِالْأَلْقَابِ بِئْسَ الْأِسْمُ الْفُسُوقُ بَعْدَ الْإِيمَانِ وَمَنْ لَمْ يَتُبْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ . (۴)
۵. يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَبَ بَعْضُكُمْ بَعْضًا أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَّحِيمٌ . (۵)

ص: ۱۶۴

- ۱- (۱) . حجرات: آیه ۱ .
- ۲- (۲) . حجرات: آیه ۲ .
- ۳- (۳) . حجرات: آیه ۶ .
- ۴- (۴) . منافقون: آیه ۸ .
- ۵- (۵) . حجرات: آیه ۱۲ .

۶. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ وَمَنْ يَتَّبِعْ خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ فَإِنَّهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ... (۱)

تمرین

عبارات درس را یک بار بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	تَقَدَّمُوا	پیش فرسئید	۱	لَا تَرْفَعُوا	بالا نروید
۲	لَا تُقَدِّمُوا	پیش بیفتید - پیشی نگیرید	۲	أَصْوَات	جمع صوت - صداها
۳	بَيْنَ يَدَي (يدین)	بین دو دست - پیشاپیش - جلو	۳	نَبَأ	خبر
۴	جَهْر	آشکارا و بلند سخن گفتن	۴	تَبَيَّنُوا	تحقیق کنید
۵	لَا تَجْهَرُوا	بلند سخن نگوئید	۵	لَا تَسْخَر	مسخره نکنند
۶	فَاسِقُونَ: جمع فاسقون	نافرمان - قانون شکن - غیر متعهد	۶	يَكُنَّ	باشند (زنان)
۷	قَوْمٍ مِنْ قَوْمٍ	گروهی از مردان گروهی دیگر را	۷	لَا تَلْمِزُوا	عیب جویی نکنید

ص: ۱۶۵

۱- (۱). النور: آیه ۲۱.

۸	يَكُونُونَ	می باشند	۸	يَبْسُ	چه بد است
۹	أَنْ يَكُونُوا	این که باشند	۹	ظَنَّ	گمان (بد)
۱۰	إِسْمَ الْفُسُوقِ	نام کفرآمیز	۱۰	إِئْتَمَ	گناه
۱۱	لَا تَنَابَرُوا	لقب بد به هم ندهید نسبت بد به هم ندهید	۱۱	لَا يَغْتَابَ	غیبت نکند (نکنند)
۱۲	يَتُوبُ	توبه می کند	۱۲	لَحْمَ	گوشت
۱۳	لَمْ يَتُوبْ	توبه نکرد - توبه نکند	۱۳	گِرْهَمَ	اکراه داشتند
۱۴	لَا تَجَسَّسُوا	جست و جو و تحقیق نکنید			
۱۵	أَلْحَبُّ	آیا دوست می دارد			
۱۶	لَا تَتَّبِعُوا	پیروی نکنید			
۱۷	جَاءَ بِـ	آورد			

پرسش ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. نبأ، لحم، ظنّ

الف) خبر، گوشت، گمان (بد) ب) اخبار، گوشت، بدگمانی

۲. لايسخر، لايعتاب

الف) مسخره نکن، غیبت نکن

ب) مسخره نکند، غیبت نکند

۳. لا ترفعوا، لا تجسسوا

الف) بالا ببرید، تجسس و جست و جو نکنید

ب) بالا نبرند، جست و جو نکنند

۴. کرهتُم، یُکُنُّ

الف) اکراه می دارند، باشند ب) اکراه و باز داشتید، می باشند

۵. لا تلمزوا، لا تنازوا

الف) عیب جویی نکنید، لقب بد به هم نسبت ندهید

ب) عیب جویی نکردند، لقب بد ندادند

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. لا تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيِ اللَّهِ

الف) پیشی نگیرید جلوتر از خدا

ب) پیشی نگیرند بین دو دست خدا

۲. لا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ

الف) بالا نبرند صداهایشان را ب) بالا نبرید صداهایتان را

۳. وَ لَا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ

الف) و بلند نکنید برای او گفتار را

ب) و بلند سخن نگوئید با او در گفتار

۴. إِنْ جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَأٍ

الف) اگر آمد به سوی شما فاسقی باخبر

ب) اگر آورد برای شما فرد بی تعهدی خبری را

۵. لَا يَسْخَرُ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ

الف) مسخره نکنند گروهی از مردان گروهی دیگر را

ب) مسخره نکرد گروهی، گروهی را

ص: ۱۶۷

۶ عَسَىٰ أَنْ يَكُونَ

الف) چه بسا این که باشی ب) چه بسا این که باشند

۷. وَلَا تَنَابَرُوا بِاللِّقَابِ

الف) به یکدیگر نسبت ندهید لقب های (بد) را

ب) به هم نسبت بد و لقب بد ندهند

۸. اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ

الف) دوری کنید از بسیاری از گمان های (بد)

ب) دوری کردند زیاد از بدگمانی

۹. أَيُّحِبُّ أَحَدُكُمْ

الف) آیا دوست دارید که یکی از شما

ب) آیا دوست دارد یکی از شما

۱۰. لَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ

الف) پیروی نکنید گام های شیطانی را

ب) پیروی نکردند گام های شیطان را

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

۴. به منظور شناخت جامع تری از اخلاق اسلامی، سوره حجرات را مطالعه کنید. در این سوره چند آیه مربوط به اخلاق کریمه و چند آیه مربوط به اخلاق ناپسند و نکوهیده است؟

۵. به نظر شما سوره حجرات یک سوره اخلاقی است یا حکومتی؟ چرا؟

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند؟

سوره زمر / ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ. ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفاً علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب «مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱. بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)
۲. تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی
۳. جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه، تبلت ها، رایانه ها و ...
۴. سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو
۵. گسترش فرهنگ عمومی مطالعه
۶. زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱. عمل بر مبنای مجوز های قانونی
۲. ارتباط با مراکز هم سو
۳. پرهیز از موازی کاری

۴. صرفا ارائه محتوای علمی

۵. ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱. چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲. برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳. تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴. تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵. ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶. تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷. راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸. طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹. برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰. برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

JAVA.۱

ANDROID.۲

EPUB.۳

CHM.۴

PDF.۵

HTML.۶

CHM.۷

GHB.۸

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

ANDROID.۱

IOS.۲

WINDOWS PHONE.۳

WINDOWS.۴

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

در پایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می
نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آواده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک ۱۲۹/۳۴ - طبقه
اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۰۲۱ - ۸۸۳۱۸۷۲۲

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

